

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

RERUM BRITANNICARUM MEDII ÆVI
SCRIPTORES,
OR
CHRONICLES AND MEMORIALS OF GREAT BRITAIN
AND IRELAND
DURING
THE MIDDLE AGES.

THE CHRONICLES AND MEMORIALS
OF
GREAT BRITAIN AND IRELAND
DURING THE MIDDLE AGES.

PUBLISHED BY THE AUTHORITY OF HER MAJESTY'S TREASURY, UNDER
THE DIRECTION OF THE MASTER OF THE ROLLS.

ON the 26th of January 1857, the Master of the Rolls submitted to the Treasury a proposal for the publication of materials for the History of this Country from the Invasion of the Romans to the Reign of Henry VIII.

The Master of the Rolls suggested that these materials should be selected for publication under competent editors without reference to periodical or chronological arrangement, without mutilation or abridgment, preference being given, in the first instance, to such materials as were most scarce and valuable.

He proposed that each chronicle or historical document to be edited should be treated in the same way as if the editor were engaged on an Editio Princeps; and for this purpose the most correct text should be formed from an accurate collation of the best MSS.

To render the work more generally useful, the Master of the Rolls suggested that the editor should give an account of the MSS. employed by him, of their age and their peculiarities; that he should add to the work a brief account of the life and times of the author, and any remarks necessary to explain the chronology; but no other note or comment was to be allowed, except what might be necessary to establish the correctness of the text.

The works to be published in octavo, separately, as they were finished ; the whole responsibility of the task resting upon the editors, who were to be chosen by the Master of the Rolls with the sanction of the Treasury.

The Lords of Her Majesty's Treasury, after a careful consideration of the subject, expressed their opinion in a Treasury Minute, dated February 9, 1857, that the plan recommended by the Master of the Rolls "was well calculated for the accomplishment of this important national object, in an effectual and satisfactory manner, within a reasonable time, and provided proper attention be paid to economy, in making the detailed arrangements, without unnecessary expense."

They expressed their approbation of the proposal that each chronicle and historical document should be edited in such a manner as to represent with all possible correctness the text of each writer, derived from a collation of the best MSS., and that no notes should be added, except such as were illustrative of the various readings. They suggested, however, that the preface to each work should contain, in addition to the particulars proposed by the Master of the Rolls, a biographical account of the author, so far as authentic materials existed for that purpose, and an estimate of his historical credibility and value.

Rolls House,
December 1857.

A N N A L E S M O N A S T I C I .

VOL. III.

ANNALES MONASTICI.

VOL. III.

ANNALES PRIORATUS DE DUNSTAPLIA.

(A.D. 1—1297.)

ANNALES MONASTERII DE BERMUNDESCIA.

(A.D. 1042—1432.)

EDITED

BY

HENRY RICHARDS LUARD, M.A.,

FELLOW OF TRINITY COLLEGE; REGISTRARY OF THE UNIVERSITY;
AND PERPETUAL CURATE OF GREAT ST. MARY'S, CAMBRIDGE.

PUBLISHED BY THE AUTHORITY OF THE LORDS COMMISSIONERS OF HER MAJESTY'S
TREASURY, UNDER THE DIRECTION OF THE MASTER OF THE ROLLS.

L O N D O N :
LONGMANS, GREEN, READER, AND DYER.

1866.

106097

106097

CONTENTS.

	Page
PREFACE - - - - -	ix
CONTENTS OF THE DUNSTABLE ANNALS RELATING TO DUNSTABLE - - - - -	xl
CONTENTS OF THE BERMONDSEY ANNALS RELATING TO BERMONDSEY - - - - -	lxii
LIST OF DOCUMENTS - - - - -	lxx
ANNALES DE DUNSTAPLIA - - - - -	3
APPENDIX - - - - -	409
ANNALES DE BERMUNDESEIA - - - - -	421
COLLATION OF THE PAGES IN HEARNE'S EDITION OF THE DUNSTABLE ANNALS - - - - -	489

PREFACE.

PREFACE.

THE present volume contains the ANNALS of DUN-
STABLE and the ANNALS of BERMONDSEY.

Contents
of the
present
volume.

The single MS. of the ANNALS of DUNSTABLE is pre-
served among the Cotton MSS. in the British Museum,
marked Tiberius A. 10. It is a folio, on parchment, the
annals occupying ff. 5-89 b., in double columns down to
f. 66, and single for the remainder of the MS. After
this miscellaneous extracts are inserted. The hand is
the same to the middle of 1210; then various hands are
employed, but none later than the thirteenth century:
after the year 1221 the entries in each year were pro-
bably made during the course or at the end of the year
itself. The volume has been very much injured by the
fire in the Cotton Library in 1731, but has been mended
with great skill and care, though in some places words
and even sentences are lost. There are occasionally
later insertions (a specimen of which may be seen in the
page selected for fac-simile, where the bottom of both
columns has been added), though probably of nearly the
same date as the rest. Besides this the Dunstable Char-
tulary (Harl. 1885), contains on one leaf (f. 40 b.) the
beginning of the annals down to the year 552 (pp. 3-7).
This is also in a thirteenth century hand, not improbably
the compiler's own.

Annals of
Dunstable.
Descrip-
tion of the
MS. Cot-
ton. Tiber.
A. 10.

Of the Cotton MS. there exists among the Harleian
MSS. (4886) a carefully executed transcript made by
Humphrey Wanley; and from this, in the year 1733,
Hearne printed at Oxford his edition of the Dunstable
Annals. He never saw the original MS., which was

Hearne's
edition.

then supposed to have been hopelessly injured by the fire of 1731 ; but has followed Wanley's transcript in the minutest details, the spelling and punctuation and obvious errors being always reproduced. *On the whole*, Wanley may be called a careful copyist of his original ; and his transcript is valuable as preserving several words and passages which the fire since has rendered illegible. Hearne made little attempt at editing his author or investigating his authorities, confining himself to printing the text. His notes do not show much antiquarian¹ or historical knowledge. Of the edition there were printed only 150 copies on small and fifty on large paper, and it is one of the rarest and most sought after of Hearne's publications.

Extent of
the chrono-
nicle.

The chronicle extends from the Incarnation to the year 1297. The earlier portion, down to the year 1201, when it becomes original, is fortunately very brief, and occupies only twenty-five pages of the present edition. After the year 1297, when the annals stop, there have been several entries made at different times on the blank leaves of the volume, evidently written contemporaneously with the events described. The first of these is the account of the expenses of the installation of John de Cheddington as prior in 1302 ; the last of them was written as late as 1459,—a proclamation in English made at Dunstable by Henry VI. I have arranged them in chronological order, and printed them as an Appendix to the annals. There are also a few other documents relating to the property of the priory, but which would be out of place if printed among the annals.

Richard de
Morins,
prior of
Dunstable,
the author
of the

Of the author of the earlier portion of the Annals of Dunstable we are able to speak with greater confidence than in almost any of the other monastick annals. This portion, from the beginning to the end of the year 1241,

¹ An extraordinary specimen may be seen in the note to p. 22. He mistakes the ordinary abbreviation for *Obiit*, for the Greek θ , and observes, "*id est*, mortua est. Nam θ

" *signum mortis*." And throughout his two volumes this θ is prefixed to the name of the person whose death is mentioned by the annalist !

pp. 3-158, was compiled by Richard de Morins, prior of the monastery from 1202 to his death in 1242. The words he uses at the beginning of his chronicle (p. 3)—where, after copying Diceto's words as to the date of the Incarnation, he adds, "Et exinde usque ad octavum annum nostrum 1210"—distinctly claim the authorship as his, when they are compared with the statement, in p. 28, that Richard, canon of Merton, was made prior of Dunstable in 1202. We conclude also that he began the compilation of his annals in the year 1210, and then carried it on from year to year till his death. With this the evidence from the handwriting agrees exactly, as a fresh hand begins in the year 1210 (p. 33).

Of Richard de Morins (with the exception of a single mention of his name by Matthew Paris) nothing is known but what he tells us himself in the course of these annals. It is clear, however, that he was a personage of considerable importance. In the year after that in which he was moved from Merton to Dunstable,¹ though till then only a deacon, he was sent by king John to Rome in order to obtain the Pope's aid to arrange peace with France, and he brought back with him to England John, the cardinal of S. Maria in Via Lata (abbat of S. Giovanni di Casamario) as ambassador for that purpose. The cardinal made him visitor of the religious houses in the diocese of Lincoln three years after. In 1212 he was sent through the diocese to investigate into the losses brought on the church by John; and the same year, when three preachers were sent into England by Innocent III. to preach up the crusade, he acted for them in the counties of Huntingdon, Bedford, and Hertford. In 1214 we find him at the fourth Lateran Council; and he took advantage of his absence from England to remain for a year at Paris in the theological schools. He speaks of the danger and difficulty which many of the bishops and abbats who had attended the council suffered on their

¹ He was the fourth prior of the House (v. p. 410), his three predecessors being Bernard and two persons each named Thomas.

return. In 1223 Matthew Paris¹ tells us that he was one of the commissioners who settled the question of the freedom of the Abbey of Westminster from the Bishop of London,—and the same year he was appointed visitor of the order in the province of York in company with the abbat of Derley; and in 1228 again of the monasteries of the order in Lincoln and Lichfield dioceses. In 1239 the much vexed question as to the archbishop's right of visiting the monasteries in the sees of his suffragans came before him, and he drew up the case for submission to the Pope. The form this question took on the occasion was a request to the Pope that he would define whether the metropolitan could visit the monasteries of his suffragans in cases when the bishops are not negligent (p. 151). In 1241, when, after the death of S. Edmund and his burial at Pontigny, two of the Canterbury monks were sent to Rome to obtain absolution from the sentence of excommunication which the late archbishop had pronounced against them, in order that there might be no hindrance on that score to the election of his successor, the letters of absolution were sent to the prior of Dunstable and the abbat of S. Alban's, joined also with the power of dispensation in case the monks had contracted any irregularity by celebrating after their sentence. His death, as has already been remarked, occurred soon afterwards in 1242. There are many allusions to his government of the abbey; and especially he gives a full account of the quarrel between the canons and the townspeople of Dunstable in 1227–1229, the rights of the priory being disputed on various points. The most important of these, which chiefly had to do with questions of taxation, after a considerable amount of quarrelling, (mass even being left off in the church from August 1 to October 9, 1228,) were submitted to the king in 1229, and peace arranged chiefly through the influence of Hubert de Burgh. But that was broken as soon as the king had left, and the prior took the course of sum-

Quarrel
between
the priory
and the
townspeople
of Dunstable

¹ P. 316, ed. 1640. This is one of Paris's additions to Wendover.

moning twelve of the more important citizens to Westminster by writ ; this led to an award from the judges at Westminster. But the townsmen still refused to comply unless they had a special order from the king ; and when this was sent, and the prior began to tax his tenants in accordance with it, the burgesses employed to collect the tax perjured themselves, rating their own friends at an unjustly low rate, and giving a very unfair advantage to the richer townsmen. The people in fury then proceeded to withdraw their tithes and offerings, offering only a penny on the occasion of funerals and churchings. Nor were they content with merely negative opposition ; but proceeded to abuse and defame the monks, slandering them through the whole country. They prevented any townsmen under a curse from using the prior's mill, trampled down his corn, shut up his horse, &c. While this was going on, the chancellor (Ralph de Neville) and the justiciary (Stephen de Segrave) passed through Dunstable, and threats from them followed the prior's appeal. But as soon as they were gone the malice of the people broke out again, and although the bishop of Lincoln ordered the offenders to be excommunicated, all they said was that excommunicated they were, and that they would rather go to hell than give way in this question of taxation (*se velle potius ad infernum descendere quam in causa tallagii succumbere*). They went even so far as to determine to leave the town, and to enter into a treaty for forty acres in the neighbourhood, where they might transfer themselves free from all kinds of taxation (*a tallagio et teloneo quieti*). The author says that the judges were wearied out by the frequency of the prior's complaints, and conquered by laziness, were afraid to offend (*scandalizare*) so large a body of people ; and thus that from the numbers both of bribes and persons (*tam munerum quam populorum*), engaged in the quarrel an infinite number of crimes went unpunished. The quarrel was, however, at length made up through the intervention

of John Houghton, archdeacon of Bedford (to whom there are frequent allusions in the annals), and the final agreement, which is given at length in pp. 122-124, settled the differences between the priory and the town.

Minor
events con-
nected
with the
prior.

Besides the accounts of the law proceedings in which the prior was engaged on behalf of his monastery, there are frequent allusions to minor events connected with himself; on one occasion (p. 33) he mentions a dream of two Jews, who prophesied Antichrist should be born in forty years; on another his claim of certain fines, and tithes of hay from the parishioners (p. 58). In p. 66 is a curious story of a forgery committed by a Jew, Mossy Fitz-Brun, who attempted to defraud the priory of a large sum by means of a spurious deed. Its falsity was proved by its having been washed, and also being full of false grammar. The Jew's life was saved at the expense of a heavy fine paid to the king by the Jews. The only portion of the fabrick which is mentioned as being built by this prior is the Lady chapel in the canons' cemetery (pp. 113, 410).

Author-
ship of the
rest of the
chronicle.

There is nothing to lead us to a conjecture as to the authorship of the rest of the chronicle; there can be no doubt that it was written in the priory, and for the most part, if not entirely, from year to year, contemporary with the events described. Whether by the priors who succeeded Richard de Morins or by any of the other canons, is of course impossible to say.

Sources of
the chro-
nicle.
R. de Di-
ceto to
1201.

The sources of the earlier portion of the chronicle are easily told. The whole down to the year 1201 is abridged from the *Abbreviationes Chronicorum* and the *Imagines Historiarum* of Radulfus de Diceto, whose words are closely followed, though there are many omissions. There are a few extracts from Martinus Polonus, Florence of Worcester, and from some source which I have not been able to trace, which are sufficiently indicated by the marginal references and the change of type. For the portion of Diceto which is published by Twysden, I have, of course, referred to his edition; for the earlier

years down to 589, which have not been printed, to the MS. Cott. Claud. E. iii. Diceto is for the most part correctly copied, though sometimes the copyist has blundered by altering his sentences. (See an instance pointed out in the note to p. 14.) From the year 1201, the year before Richard de Morins became prior, the chronicle is original.

A large portion of the annals is occupied by the details which concerned the internal and external affairs of the priory. There were suits constantly going on respecting its property; and these and the legacies of lands that were received from time to time are given in many cases with full details. But the authors have by no means confined themselves to detailing the events immediately before them. Very few contemporary chroniclers throw so much light on the general history of the country, and what would scarcely be expected, on foreign affairs as well as those of England. Many historical facts are known solely from this chronicle.

Thus, in the account of the interdict in 1208 (p. 30), there is mention of the marriages and churchings taking place at the church doors, and of a sermon being preached to the people outside the church, the "panis benedictus" and holy water being given to them there, and oil mixed with the chrism at baptism by the Pope's especial licence, while even the altars were open to those who wished to offer. Under the year 1210 (p. 33) will be found the mention of a rumour of the conspiracy of the barons against John, the report going so far as to state they had elected Simon de Montfort (the elder) king,—which led to John's seizure of the castles of the barons, and to the well known murder of Geoffrey of Norwich. The place where, in the beginning of the war, the barons renounced their allegiance to John by a defiance given by a canon of Dereham, which is stated to be *Reauling* in the *Liber de Antiquis Legibus*, is here (p. 43) said to be Wallingford.¹ The way in which the crusade was

¹ See Pauli, *Geschichte von England*, iii. p. 419.

preached in 1212 is curious; the three preachers sent by Innocent III. and their coadjutors placing boxes *truncos* in the churches for the reception of money. Of the campaign between John and Louis in 1215 there are several details to be found nowhere else, especially of Louis's landing in the isle of Thanet (p. 45), of John's march to Winchester after meeting the legate Gualo (p. 46);¹ while the subsequent unpopularity of Louis is put down in a great measure to the tyranny exercised by the Count de Nevers in the two counties of Hampshire and Sussex, which had been committed to him. The prior seems to have had ample means of judging of the conduct of their party; and the way he speaks of their ravages in the neighbourhood of Dunstable, sparing neither widows nor churches, although they had passed through the town itself without doing much harm (*satis innocenter*, p. 49), shows what side he embraced in the struggle. The name of the noble lady who defended Lincoln castle against the barons (Nicola) is given, as well as other details of the defeated party after the battle. The splendour of the translation of S. Thomas of Canterbury, which is apparently described from report, not from ocular testimony, is dwelt upon (p. 58), as also that of the second coronation of Henry III. (p. 57). The same year (1220) was remarkable in Dunstable annals for the establishment of vicarages in the churches belonging to the priory by bishop Hugh of Lincoln; the value of them is duly set forth (p. 59). Some facts about the sieges of Fotheringay and Biham castles (compare Wendover, iv. p. 67), which are not found elsewhere, are given in p. 64. The account of the inquiry into

¹ He is described as destroying the castles of Eunesheye and Hastings. I have suggested Pevensey as that which is most likely to be meant by the former. But it has been pointed out to me that he would probably have been at Hast-

ings before Pevensey, as his route had been changed from Winchelsea to Winchester. Mr. Hardy's Itinerary affords no assistance here, as in it no place at all like "Eunesheye" appears.

the conduct of Richard Marsh, bishop of Durham, in 1221 (p. 67), and of the various artifices by which he was absolved at Rome, is a different one from Wendover's. Soon after this is the very curious letter sent to Henry III. from cardinal Pelagius, then at Damietta, with the history of Prester John. The account of the murder of the bishop of Caithness in 1222 (p. 77) by the earl of Caithness, and the punishment of the murderer, show that the affairs of Scotland were not beyond the reach of the prior of Dunstable. The riot in Westminster against the abbat in 1223 gives details not found elsewhere (p. 79), as is the case also with the threatened attack of some of the barons on London, with the object of removing Hubert de Burgh (p. 84). The quarrel between the townsmen of Dunstable and the scholars (p. 85) is the only allusion to the school which existed there in connexion with the great abbey of S. Alban. The account of the defence of Rochelle by Savary de Mauleon, in 1224, before it was surrendered (p. 86), may be next noticed; and this is followed by a very full and interesting account of the seizure of Henry de Braibroc, the justiciary, by Fawkes de Breauté, and the consequent siege and destruction of Bedford castle by Henry III. The siege is apparently described by an eyewitness; and as the Dunstable people were there, and secured a large and valuable amount of plunder, there must have been many from whom the prior could obtain full and accurate information. The reason of the enmity of Fawkes de Breauté against this judge is given afterwards (p. 90)—a want of arrangement being manifest here as in several other portions of the annals. There is a full account (p. 94) of the appearance and death by torture of the impostor who simulated the emperor Baldwin, which may be compared with the account with which Matthew Paris has supplemented Wendover (Coxe, Append. p. 234). This year (1225) is mentioned (p. 95) as a very unhappy one in England, from the amount of robbery throughout the

reign
ents
mentioned.

country. The prior says, "nemo securus in villis dormiebat, neque de burgo in burgum tutus incedebat." The severity of the justices itinerant seems, however, to have put a stop to it, many of the robbers being hanged, and many leaving the country at their approach. The mention of the murder of Engelbert, archbishop of Cologne, is a proof of the writer's knowledge of foreign affairs; and the account of the seizure of Waldemar II., king of Denmark, which immediately follows, though full of errors as to names and persons, is given at considerable length, and is another very curious instance of this; as is also that of the stoppage of the English fleet in Rochelle roads by Savary de Mauleon in the same year (pp. 98, 99). As other instances we may mention the account of the answer of Raymond of Toulouse to the legate Romanus in 1226 (p. 100); the details of the siege of Avignon in the same year by Louis VIII. (p. 101); and the arrangements of S. Louis with those who had opposed him at first (p. 103). Of the great quarrel between the priory and town of Dunstable, which began in 1227, when the priory had the mayoralty of the town in their hands, and which is, as is to be expected, very fully narrated, I have spoken above.

In p. 112, under the year 1228, will be found mention of the curious rumour respecting the emperor Frederick II., that at the death of his empress, Yolande de Brienne, he took for his concubine the sister of Malek-el-Kamel, the sultan of Cairo. There is a letter among the Royal Letters (Shirley, i. p. 343), from the duke of Lorraine to Henry III., noticing the fact of the emperor's having married the *daughter* of the sultan, which he states to have heard from the king of Bohemia. His proceedings on other occasions are related at considerable length; see especially the account of his campaign in Italy in 1240 (p. 153). Of the affairs of Palestine there is continual mention, especially under the year 1231 (p. 126), where, on the occasion of the return of the bishop of Winches-

ter, Peter des Roches, what he accomplished in Palestine is related at length.¹ In p. 117 is a curious account of war between Bologna and Modena. The artifice mentioned in p. 133, by which the abbat of Evesham escaped the visitation of the abbat of Boxley and his colleagues, by pleading that it was not exempt, except from the bishop of Worcester, and therefore subject to Canterbury, adds an interesting detail to the history of the struggle of the same abbat, as detailed by himself in the Chronicle of Evesham (edited in this series by Mr. Macray) against the bishop of Worcester's right.² The story of Hubert de Burgh's imprisonment is told twice (pp. 129, 137). The account of the king's grief at the death of Richard Marshall is compared to that of David over Saul and Jonathan. In that of his reconciliation with Gilbert Marshall he is styled "rex piissimus" (p. 137). Just before this the mention of the 800 horses lost by the king at Gros-mont (p. 136), shows the writer's intimate knowledge of the facts of the campaign.

After the death of R. de Morins there is no very marked change in the character of the chronicle; its own affairs, those of the neighbourhood, the general history of the country, the succession of bishops and abbats, still continue to constitute its chief contents. There is, perhaps, rather less about foreign matters than will be found in the earlier portion; but the events that are described, whether concerning the priory or external matters, are given with greater fulness. Of Grosseteste, who was bishop of Lincoln during the latter portion of the life of Richard de Morins and for some years afterwards, there is much told which will be found no where else. The care and severity with which his visitations were carried on, the terror that they excited among those whose conduct told them they had reason for

Character
of the later
portion of
the Annals.

Grosse-
teste.

¹ See again the mention of the army "de militibus et balastariis" he led to Perugia in aid of the Pope in 1235 (p. 142).

² Compare the act of Submission to Canterbury given by Mr. Macray. Preface, p. xxxii.

fear, causing abbats and priors frequently to give up their positions rather than await his coming, and his vast influence among the clergy, are very clearly brought out. His quarrel with his chapter, his journey to Lyons in defence of his right of visitation, and his final triumph, are told at considerable length. The opposition of the king to William de Raleigh, on his postulation to Winchester, and the refusal of the mayor to admit him into the city, are given fully (p. 162), though not so much so as in the *Waverley Annals*.

**The Italian
clergy in
England.**

Richard de Morins had mentioned the riots against the Italian clergy in 1231 and 1232. And the succeeding annalist enters more fully into the grievances of the church arising from the Italians. He mentions that the Pope prevented the patrons of the churches from presenting English clerks to them, but conferred them by his own authority on Italians, so that Italian followed Italian in regular succession (p. 169). One instance is especially mentioned in the case of the church of Stepplingey; here an Italian, one Peter Vitella, who was presented, put it out to farm, and left the country (p. 182), returning only because his money was not paid, and to make a fresh arrangement (p. 197). The murder of the Italian who was presented to Rustand's prebend, in St. Paul's, in 1259, is narrated at length (p. 214). The conduct of Peter de Egeblank to get money out of the monasteries for the king is told with considerable feeling (p. 199), though not in quite such strong language as that which Matthew Paris uses.¹ In the year 1256 the king's embassy² to Rome excites the writer's indignation,—“*contra clerum et populum Angliæ*” is his expression (p. 199). Under the same year, the invasion of England by the Welsh gives occasion for a description of Llewellyn

¹ “*Cujus memoria sulphureum
fœtorem exhalat ac teterrimum,*”
p. 910.

² Besides Rustand, Giles de Bridport, and the abbat of Westminster, who are mentioned by other chro-

niclers as forming this embassy, the Dunstable annalist adds “*dominus Henricus.*” I have not found him mentioned elsewhere, and cannot identify who is meant.

ap Griffith (p. 200.) The sufferings of the priory and the neighbouring abbeys of S. Alban's and Woburn under the wicked bailiffs of prince Edward (*viri nequissimi et crudeles*) are next mentioned. The difficulties of Richard of Cornwall, after he had been made king of Germany, from want of money, are well illustrated by our annalist's mention of his selling his woods in 1257 (p. 206). In 1258 the demands of the legate Arlot or Herlot, and his threat of excommunicating the king and his nobles, are very remarkable (p. 208). So, too, is the mention of the English rights in Normandy being sold to S. Louis by Henry III. in 1259, "*de consilio magnatum suorum*" (p. 213). The provisions of Oxford, though not fully described, are not passed over, and the confederation of the barons against the Poitevins seems to meet with the annalist's approbation. The mention of the oath of the sheriffs, and that each is to have his charter of appointment written in *English* (p. 210), is very important. More details than will be found elsewhere are given in p. 214 of the quarrel and reconciliation between prince Edward and his father. Prince Edward's ill success in a tournament abroad is curious (p. 216), as also the fortification of the Tower by the king in 1260 (p. 217), his summons of the nobles to a parliament held there, and their refusal. On the breaking out of the barons' war, the annalist is very strongly on the side of the barons. He speaks of the desertion of Richard de Clare from Simon de Montfort in 1260 as a sort of apostasy (*quasi apostatavit*), p. 217; and states (p. 227) the award of S. Louis to have been made at the instance of his wife and the queen of England, and that he pronounced against the barons "*proprii honoris immemor, et se ultra potestatem sibi concessam extendens . . . Deum nec veritatem habens præ oculis.*" Yet at its commencement (p. 222), after describing the conduct of the barons in pillaging the lands and churches of the aliens and those who had broken their oaths to observe the provisions of

The annalist on the side of the barons in the barons' war.

Historical
details
given.

Oxford, he adds, "*sed hoc erat contra jura, nec stare potuit.*" The seizure of the jewels and money in the New Temple by prince Edward is next mentioned. A great deal of valuable information respecting the provisions of Oxford follows, especially relating to the summons of S. Louis to all parties to Boulogne. As examples of details, the accident to Simon de Montfort when on his way to France, from the fall of his horse (p. 227); prince Edward's terror in crossing from the storm, which allowed him to land at Witsand only with the greatest difficulty; the anger of Simon de Montfort at the folly of his son Henry in allowing prince Edward to escape at Gloucester,—may be especially mentioned. There are full details of the capture of Northampton and of Simon de Montfort the younger by the king, and of the slaughter of the Jews in London and Canterbury by the two chiefs of the confederate barons (p. 230). The annalist says the Jews were intending to set the city on fire; that Greek fire and false keys for the gates were found on them; and that they had subterranean passages to each gate. Describing the battle of Lewes (p. 232), he contrasts the king, Richard of Cornwall, and prince Edward, as agreeing to no form of peace, with the earl of Leicester, "*Deum habens præ oculis et justitiam, eligens mori potius pro veritate, quam juramento præstito contraire.*" The efforts of the queen to procure assistance in France against the victorious barons are very fully described, the priory having to pay its share towards guarding the coasts against invasion from that quarter; as well as the mission of Guy Foulquois, who came with the power of the two swords (p. 233), and summoned seven of the bishops to Boulogne. The events that followed are described at length; and the extraordinary charter of submission which was forced from the king, which is also in the Waverley Annals, is given. The only trace of feeling in the writer in the account of Simon de Montfort's defeat and death at Evesham is in his calling the battle "*bellum dolore*

“plenum” (p. 239). The account of the means by which prince Edward obtained entrance into the isle of Ely, by the permission and knowledge of the mother of N. de Segrave, is curious (p. 246). The subsequent history of de Montfort’s children is told in p. 259. It is worthy of remark that the author of the early portion of the annals (R. de Morins) never calls their mother, the princess Eleanor, Simon de Montfort’s *wife*. In p. 151, when her going into exile with him is mentioned, she is “comitissa de Penbroc, soror regis;” in p. 152 she is spoken of as her son’s mother, “scilicet soror regis.” It is doubtless intentional, from the recollection of the vow of chastity she took on the death of her first husband. The authors of the later portion, however, call her countess of Leicester (pp. 258, 265), and speak of de Montfort as her husband (p. 259).

Simon de
Montfort
and prin-
cess Elea-
nor.

In the later portion of the chronicle, Dunstable and local affairs are more prominent and more fully described than in the earlier. Thus, in the year 1274 there is a long account of the attack on the gaol and the prior’s gallows by Eudo la Suche; a list of the suits against the priory when Roger de Seytone and his companions were sitting as justices itinerant at Bedford in 1276; a history of a quarrel with the king’s falconers, who were hospitably entertained in the priory and mortally wounded the chaplain (p. 273); of a wrestling match at Hockliffe (p. 298), at which one Simon Mustard, a “ribaldus valde ferox,” met his death, and which gave rise to an almost interminable lawsuit on the part of his widow against certain persons supposed to be concerned in it (one of them the prior of Dunstable), which is narrated at very great length (pp. 306–313). Besides these there are notices of a very great many suits on various points directly or indirectly concerning the priory, of more or less interest, especially a long suit against Milicent de Montalt¹ for trespass and right of commonage (pp. 342–353).

¹ There is reason to think her the wife of Eudo la Suche. See note ¹, p. xxxv.

There are still interspersed however, notices of many events of general interest, and in many cases with very valuable and interesting details, as in the earlier portions of the annals. Thus the crimes and execution of David, brother of Lewellyn, are fully described, p. 294. The murder of Lawrence Duket in the church of S. Mary of the Arches, London (p. 314); the expedition of Philip III. against Pedro III. of Spain (p. 317); the articles of heresy against Richard Clapwell, the Dominican, his excommunication (pp. 323-325), and his miserable end at Bologna (p. 341); the miracles of S. Thomas de Cantilupe in Hereford cathedral (p. 339), the ransom of Charles de la Morée in 1289 (p. 355); the corruption of the judges, and their punishments (pp. 355-358); the expulsion of the Jews in 1290 (p. 361); the passing of queen Eleanor's body through Dunstable, and the cross erected in the market-place (p. 362); the mission of Bartholomew, bishop of Grosseto, from Nicholas IV. to Edward I., to complain of the royal prohibitions, on which the annalist expresses a wish that it might tend to improve the state of the English church (p. 365); the quarrel between the earls of Gloucester and Hereford in 1291 (p. 370); the excommunication of Anthony Bek, bishop of Durham, by the archbishop of York, in 1293 (p. 376); the very interesting account of the resignation of Pope Celestine V.; and succession of Boniface VIII. (pp. 382-384), probably taken from a letter written from Rome (it is nearly identical with the account given by Bartholomew Cotton, p. 257); the proposal of Edward I. to marry Blanche, the sister of Philip IV. (p. 384); the search for treasure in the monasteries and churches by the king (p. 390) in 1294, and the consequent anger of the clergy, though the annalist expresses his belief that the king was innocent in the affair; the war in Gascony in 1295 (p. 397); the treason of Thomas Turbeville (p. 399); the troubles between the king and the clergy in 1296 (pp. 405-407), are all told with more or less of valuable details. The annals end in the year 1297. Of the

entries written in various years afterwards, and which have been printed as an Appendix, the most interesting is the account of the rising of the mob in 1381, and the murder of the archbishop, Simon de Sudbury, and the prior of Clerkenwell. The mayor of Dunstable, one Thomas Hobbes, took advantage of the riots to extort a charter from the prior, which, however, was annulled after the rioters were quelled.

There are many incidental allusions to facts of less ^{Minor} general interest, which yet give a great insight into the ^{events.} state of society and habits in the thirteenth century. Among these may be instanced the terror of the Cornishmen, and their flight into the woods at the approach of the justices itinerant in 1233 (p. 135); the murder of a lay brother by the men of the prior of Grovebury, "*pro jure ecclesie nostræ*," in 1259 (p. 213); the execution of a clerical robber (p. 251) at Oxford in 1269; a papal letter given to a converted Jew to obtain maintenance for him and his family from the priory (p. 265) in 1274; the care with which the boundaries of the estates or fields are set down¹ (pp. 269, 302, &c.); the old and new money circulating together for some time after the change in the coinage in 1279 (p. 280); the wooden sheds erected by the town butchers over their benches, removed afterwards by the prior and the township because they touched the ground (p. 281); the sermon of bishop Oliver Sutton at Dunstable, on the occasion of his passing through the town in 1283, which occasions the remark of the annalist, "*optime prædicavit*" (p. 294); the sale of a naif "*cum sequela sua*" in 1283 (p. 297); the hurried election of a new prior at Caldwell, for fear of interference from certain parties who claimed the advowson of the monastery (p. 340), the use of Domesday Survey to settle the claim to the right of com-

¹ Compare the remarks on this subject in Raine's Preface to the Black Book of Hexham (Surtees Soc., vol. 46), p. xxi.

monage at Houghton (p. 347); the injuries done to the markets of Dunstable and the adjoining places by the long stay of prince Edward in 1294 at S. Alban's and Langley (p. 392); the prior's dining with John Duraunt at a great banquet against the approved customs of the monastery, and excusing himself because he was in his debt, and so dared not offend him (p. 302); the feast this same Duraunt gave when his sons incepted in arts at Oxford (p. 313); the bell set up by the lepers in Dunstable, and the action of the prior in consequence (p. 381).

History of
the priory
of Dunstable
as given
in the
Annals.

For the history of the priory of Dunstable, founded in honour of S. Peter for Augustinian canons to wards the end of the reign of Henry I., and especially of its secular affairs, there are ample materials to be found in the annals. Richard de Morins, beginning his chronicle in 1210, does not give any account of its foundation,¹ or even mention the date, though he adds to the list of the monasteries founded by Henry I., which Diceto gives, the name of the priory of Dunstable (p. 15); nor does he say another word as to its history until his own time (it will be recollected that he came from Merton, and so had no previous connexion with Dunstable),² when in 1203, after his return from Rome, he mentions that John gave them the demesne of Houghton, and granted a three days' fair in May. These gifts, and the houses and garden which were given the next year, may doubtless be put down to the personal influence of the prior with the king. This did not, however, preserve them from the spoliation with which all the religious houses were visited in that unhappy reign.

¹ It was founded certainly not earlier than the middle of 1131, because Robert de Bethune, bishop of Hereford, who is one of the witnesses to the foundation charter,

was consecrated on June 28, 1131. See Tanner's *Notitia Monastica*.

² He does not even mention royal visits of an earlier date than his own appointment, e.g., that of Stephen in 1137. See Hen. Hunt, p. 387.

In 1206 they were despoiled of their recently acquired lands in Houghton ; they did not escape the payment of the thirteenth in 1207, or the tax on the monasteries in 1210 ; and their losses through the tyranny of the king, as estimated in 1212 by the prior himself, amounted to 443*l.* (p. 39). Brighter days, however, came to them in the new reign, and, as has been pointed out already, a large portion of the annals is occupied with the account of the lands and churches bestowed on the priory from time to time,¹ the lawsuits respecting them, the disputes with the townsmen, the visits of the bishops, &c. Henry III. was at the priory in 1229 (p. 118), and again with the queen, prince Edward, and princess Margaret, in 1247 (p. 173), to whom presents² were made, they making offerings in return. Edward I. was there with his queen in 1275 (p. 266). In 1277 a room for the king was begun next the prior's chamber (p. 276). The town was visited by Henry III. and queen Eleanor also in 1265, just after the battle of Evesham (p. 240) ; and the king and his brother Richard, king of Germany, were there again in 1267 (p. 246). Edward I. was there in 1276 (p. 274), and Henry VI. in 1459 (p. 420). Tournaments are frequently mentioned as being held at Dunstable.

Of the architectural history of the priory church itself, though there are frequent allusions to new works or restorations, the details are scarcely as full as we should have expected, or at all commensurate with the care with which all the business affairs have been set down, or with which the buildings in the farms and other possessions of the priory are mentioned. The church was

Architec-
tural his-
tory of the
priory.

¹ A curious instance of good fortune is mentioned in p. 175 in the case of Ickwell land. It was sold by the priory to William of Triplo, and he died within a month without heir or attorney. The priory con-

sequently regained the land " sine " lite et gravamine."

² A silver gilt cup was given to the king in 1254 (p. 195) on his return from Gascony.

dedicated by bishop Hugh II. of Lincoln, on the feast of S. Luke, 1213 (p. 42); altars in it were dedicated by Robert, bishop of Lismore, in 1219 (p. 56), and by Hugh, bishop of Ely, in 1231 (p. 126).

In the great storm of June 1222, which did so much mischief through the country, the roof of the presbytery and the two towers at the (west) front of the church fell (p. 76). In 1228 S. Mary's chapel was founded in the canons' cemetery (p. 113); it was pulled down in 1324, being then in ruins, and built up again from its foundations (p. 410). In 1250 the inner gate within the court was built (p. 180), a new dormitory in 1251, as the old one was in a dangerous state (p. 183), and a new stable in 1257, on the fall of the old one (p. 207). In 1273 the body (cumulus) of the church was restored at the cost of the parishioners, "scilicet ab altari ad " crucem, usque ad ostium occidentale versus le North" (p. 257). Henry Chadde is mentioned as bearing the chief expense. New bells were given in 1277 (p. 278); a new body to the bakehouse and the brewhouse wall were built in 1282 (p. 294); a clock placed over the "pulpitum" or choir screen¹ in 1283 (p. 296). In 1289 the parishioners finished two pinnacles on the north front of the church, and restored the stone roof, then in a ruinous condition, of the north porch (p. 358), half of all the expense being borne by John Duraunt (see above, p. xxvi.). The great cross and many of the other saints' effigies were repainted in 1293 (p. 377). During the plague of 1349 the parishioners gave a new bell, and the prior covered the belfry with lead (p. 412).

We naturally look for traces of the influence and settlement of the two great religious orders of the thirteenth century. The only mention of the Francis-

Notices of
the Fran-

¹ See Professor Willis's *Architectural History of Glastonbury Abbey*, p. 30.

cans is of their settlement in Reading and St. Edmunds-
bury in 1233,—the former being made against the wish
of the abbat (p. 134),—and the fire at their house at
Lichfield in 1291 (p. 365). But the Dominicans obtained
a firm footing in Dunstable, and of them there are some
curious circumstances told which show the jealousy with
which they were at first regarded. They first came to
Dunstable against the wish of the canons, “per maximam
“industriam et seductionem,” in 1259, and only obtained
the right of remaining by the influence of the king and
queen and some of the nobility¹ (p. 213). The prior
(William le Breton) for the first time ate with them in
1277 (p. 278). What took place at the funeral of a
woman in 1282 (the corpse being first brought to the
priory church, and then buried among the Dominicans)
shows they were getting to be on more friendly terms
(p. 289). But in 1287 (p. 336) the annalist speaks of
their machinations and evil deeds, and mentions how the
priory made their porter buy a messuage close to the
grounds of the Dominicans to prevent them from enlarg-
ing their boundaries. The only other allusion to them is
the mention of the sudden death of two friars in Hert-
ford castle in 1290 (p. 363). The Franciscans seem to
have been more acceptable to the Dunstable canons; at
least, one of them is spoken of as being especially
attached to them, and buried in their cloister in conse-
quence in 1282 (p. 290). At an earlier period, however,
in 1233, two of the canons were excommunicated for
breaking out and joining the Franciscans at Oxford.² A

¹ See the account of their arrival
at Dunstable by Matthew Paris,
writing in the neighbouring abbey
of S. Alban's. He speaks of the
“enorme nocumentum” they were
to the prior and convent, and adds
that they followed the example of
the Franciscans at S. Edmunds-
bury, who had erected such costly

dwellings there. He says they were
protected by cardinal Hugh, and
that by their urgent preachings they
got the offerings which the canons
used to have (p. 986, ed. 1640).

² There was doubtless great jea-
lousy between the canons and friars,
as well as between the canons and
monks. An abbat once “said that a

Dominican became canon of Dunstable in 1274, and remained so for nine years, but returned to the order then (p. 261).

Errors in
the Annals.

Though carefulness and accuracy of detail are certainly characteristic of these annals, they are not free from errors; these, however, are not frequent, or important, chiefly occurring in names. Thus, p. 29, Stephen Langton is said to have been consecrated at Rome instead of at Viterbo. In p. 38, l. 28, *Burtonensi*, I believe, should be *Bardneiensi*.¹ Two abbats of S. Augustine's, Canterbury, have been mixed up together in p. 41 (see note ²). John's first wife is called *Johanna* in p. 45. If we are to take the words literally, the marriage of Margaret de Burgh with Richard de Clare² (pp. 102, 103) is ante-dated by ten years. But this is probably an insertion after the event had taken place, and not intended to apply to that year (1227), but to bring the marriages of the de Burghs together. The death of Malek-el-Kamel, sultan of Cairo, is given in 1231 (p. 128), instead of 1238, probably from a rumour. In p. 146, William, the bishop elect of Valentia, uncle of Henry III., is said to have had the honour of Richmond given to him. The wife of Conrad, son of Frederick II., is erroneously given in p. 153. Peter of Arragon has been substituted for another in p. 340, as pointed out in the note there. It will be seen how, as in the instance mentioned above (p. xviii), most of the errors of the compilers of the annals occur in speaking of foreign affairs and people.

There are not unfrequently traces of different authorities being employed, and thus many facts are repeated

" canon apostatized when he became
" a monk." Raine's Hexham, i. p.
cxi., note 2.

¹ The MS. is unfortunately so
much injured here as to make the
reading doubtful. Wanley, how-
ever, expresses no doubt about it.

² See the Annals of Tewkesbury,
p. 102. Foss (Judges, vol. ii. p.
285) states that her mother was the
princess Margaret of Scotland, who
was married in 1222.

in different language, and occasionally with different dates,—a rumour of an event having reached the priory before it really took place, and being at once inserted in the chronicle.

Thus William de Humez is stated to have been made abbat at Westminster in 1213 and 1214 (pp. 41, 43). ^{Events mentioned twice.} The death of Simon de Montfort at Toulouse, after being mentioned under the year 1218 (p. 54), is told over again under the year 1220 (p. 61). So the inquiry into the conduct of Richard de Marisco, bishop of Durham, and his journey to Rome, will be found twice (pp. 62, 67) under different years. The conviction of Fawkes de Breauté at Dunstable (p. 90), which gave rise to his seizure of the judge who tried him, is told after the siege and capture of Bedford castle (p. 86), its consequence ; and in the same page the death of Pedro II. is given again, though it had been correctly mentioned under its true date in p. 39. The capture of Niort and S. Jean d'Angeley by Louis VIII., and the siege of Rochelle (pp. 86, 91), are told twice, evidently from different originals.

The translation of Richard le Poor from Salisbury to Durham, and the appointment of Robert de Bingham to Salisbury, are given twice (pp. 109, 115). Hubert de Burgh's imprisonment, after being told in p. 129, comes over again in p. 137 ; the deaths of the priors of Dereley and Cockford are given in pp. 135 and 139, and that of Hugh Foliot (bishop of Hereford) is mentioned twice under the same year, pp. 139, 141.

Some repetitions occur even in the accounts of the affairs of the priory ; thus Pattishall vicarage is given to Robert the chaplain in pp. 100 and 102. Perhaps the greater accuracy of the later mention has been the cause of its insertion.

In spite of these errors and instances of confusion, I still think that the greater portion of the chronicle was written from year to year as the events occurred or were

reported. Incidental proofs of this may be observed in p. 68, where the expedition of Peter des Roches and Hugh Foliot is mentioned; in the account of the absolution of Raymond of Toulouse (p. 115); in the sentence of the canon who joined the Franciscans (p. 134); and in the mention of the place and the presidents of the general chapter of the order to be held next after that at Huntingdon (pp. 390, 391).

The chronicle is very full of notices of the succession of the abbats¹ of the monasteries in any way connected with Dunstable, and of the affairs of the diocese generally. Of the notices relating to Grosseteste, and the information given us as to his administration and influence, I have already spoken.

Historical
value of
the Annals
of Dun-
stable.

As to the historical value of the Annals of Dunstable, I scarcely think we can estimate it too highly. It is probably the most accurate record extant of the ordinary secular proceedings of a monastery in the thirteenth century; and though quarrels with the neighbouring landholders or the townspeople are things of minor importance, they serve to bring before us in a very vivid manner the every-day life of the time. Everything that interested the canons or that concerned their advantage or the reverse is set down in the annals. Almost all will illustrate the habits and manners of the time in some way; take, for instance, the story of the treasure found in Hustorn churchyard in p. 108. The canons, who would like to have kept it, were compelled (*coacti*) to present it before the judges itinerant, who were then on their eyre; it was sealed up by them and sent to London

¹ A curious instance of a blunder arising from misunderstanding a passage may be seen in the lists of the abbats of Bittlesden. In p. 109, in a list of persons who died in 1228, the chronicler mentions Stephanus Cantuariensis (*i.e.* Stephen Langton the archbishop), the abbat

of Bittlesden, &c. Browne Willis, by omitting the stop after Cantuar., has supposed the abbat of Bittlesden was one Stephen of Canterbury, and thus Stephen of Canterbury has got into the lists of the abbats of Bittlesden as dying this year. (*Hist. of Buckingham*, p. 157.) See the *Monasticon*.

to the king. Then there were three claimants for it, the bishop of Lincoln (Grosseteste's predecessor, Hugh Wallis), the prior of Dunstable, and the king; and at last, through the entreaties (*preces*) of the king, it was sent to the new hospital at Dover, on the understanding that no one's right was to be prejudiced by this decision.

Or again, in the same year (1228), take the account of the riot between the townsmen and scholars at Oxford; a number of scholars were wounded and their hostels violated. The bishop laid an interdict on the town, so that the dead bodies were buried in the streets. At length an agreement was come to that the actual offenders should be sent to Rome, the things forcibly taken away restored, and fifty marks given by the people to be divided amongst poor scholars, and if anything similar should happen in future, the people were to subject themselves to four of the chief masters, who were to give their sentence as to the punishment without appeal.

But, indeed, of incidents of this description the chronicle is full. A great deal too will be found respecting the agricultural condition of the country; the price of corn in different years;—in one year of scarcity (1258) the price is given at three places, Northampton, Bedford, and Dunstable (p. 208);—the scarcity and distress in consequence at different times; the insecurity of property from robbers, especially at the close of the barons' war; the constant dishonesty as to weights and measures that was continually being discovered and punished, &c. Nor, as has been already pointed out, are the general affairs of the country passed over, though these will be for the most part found elsewhere. It is as affording illustrations of the social life of the thirteenth century that the annals have such an especial value, besides the many details they give of the facts or persons who were prominent during the period they were kept up.

Income
and rank of
life of the
canons.

With regard to the income of the canons, it arose, of course, chiefly from their estates and farms, and the tithes of the churches which they possessed. At the same time their sheep in the Peak country must have been a great source of revenue, as we find such frequent mention of their condition, and of the sale of the wool, in which they must have rivalled the Cistercians. Of the rank of life from which the canons were usually taken, there is little or no indication; scarcely anything beyond the names of the new canons being ever mentioned throughout the annals. Perhaps we shall not be wrong in supposing them to have sprung in most cases from the middle class.¹ A boy of 14 became canon in 1272 (p. 255).

Little use
hitherto
made of
these
Annals.

I cannot but remark how very little use has been made of these annals by most modern historians; even some of the most diligent and painstaking seem to have passed them over; in lists of the authorities of the time, in other respects very complete, they are omitted. Whether from pure accident, or from the scarcity of Hearne's volumes, it is impossible to say. Dr. Pauli has, however, made good use of them in his history. A translation of numerous extracts will be found in the fourth volume of Nichols's "*Bibliotheca Topographica Britannica*."

The difficulty of identifying the numerous places mentioned has been great. I can only say I have spared no pains in this respect; the table of errata will show that some errors in them were not discovered till after the pages were printed off. With regard to the blanks which are to be found in the MS. in the cases of names of persons, I have been able to supply some by the aid of Mr. Roberts's very valuable "*Calendarium Genealogicum*" for the reigns of Henry III. and Ed-

¹ See the remarks on this subject in Mr. Raine's very valuable | preface to the *Annals of Hexham*, i. pp. cx, cxxi, cxxxviii. (Surt. Soc.)

ward I. In mere conjectures¹ I have never indulged. I have appended a table of contents of the facts relating to the priory and town of Dunstable, as well as to the priors and canons mentioned, as the index is postponed for the present, and it will be convenient to have this in the same volume with the annals themselves.

The ANNALS OF BERMONDSEY are printed, for the first time,² from the single MS. which contains them, MS. Harl. 231, in the British Museum.

It is a small quarto on vellum, containing seventy-one leaves, exclusive of blanks, written throughout in the same hand, a clear one, of about the middle of the fifteenth century. There are blank spaces between all the years, and the numbering of many is set down with no facts inserted, the spaces being left with the idea of their being filled in afterwards. This has been done sometimes, and facts written in in a different ink, probably after the rest of the MS., but always in the same hand. The numbering of the years throughout is in rubrick. The annals extend from the year 1042 to 1432. The numbering of the year 1433 is set down, but without any facts. The MS. was most probably written in this year.

¹ For instance, I believe the Milicent de Montalt, between whom and the priory there were so many and such long lawsuits (see pp. 341-353), to be identical with the Milicent de Muchaut, lady of the manor of Eytone (p. 297), mentioned pp. 290, 296, 297, 374. In p. 374 her boys are mentioned as complaining of the prior's ferreting rabbits in Bocwode wood, while in p. 402 John de Sewell is mentioned as establishing the right to hunt in Bocwode wood with dogs at all times against Milicent de Montalt. The

names are written quite distinctly in the MS. But if we suppose one of the annalists omitted a bar over the first vowel, the substitution of *l* for *u* would not alter the name in reality. She seems to have been the sister of George de Cantilupe and wife of Eudo la Suche or Zouche. See the Dunstable Annals, p. 257, compared with Roberts's *Calendarium Genealogicum*, ii. p. 571; see also i. p. 197.

² Copious extracts relating to the priory will be found in the *Monasticon*.

Character
of the
Annals.

The Annals of Bermondsey differ in a marked respect from almost all the other monastick annals in not being written contemporaneously from year to year, but being apparently compiled from documents and other chronicles existing in the monastery in or about the last year (1433, which occurs in the MS. Their value is, therefore, chiefly confined to the history of the house of Bermondsey itself. As a history of the monastery it is in some respects very complete, giving a complete list of priors and abbats from the foundation, full details as to the possession of lands and houses acquired from time to time, and of the changes in the condition of the priory, which was first naturalized and then made into an abbey.

History of
the monas-
tery as
given in
the Annals.

The priory of Bermondsey was founded in the year 1082 for Cluniac monks by Alwin Child,¹ a citizen of London, monks being sent there in 1089² from the monastery of La Charité de Dieu on the Loire, Petreius being ordained the first prior by the prior of the above-mentioned monastery. Alwin Child had already assigned various rent-charges to them in expectation of their coming in the year 1082. And soon afterwards the king gave them the manor of Bermondsey, which the annalist mentions (p. 426) as being stated in Domesday survey to be in the possession of William I. Gifts of lands poured in rapidly upon the new priory, kings and nobles, knights and citizens, vying with each other in enriching it, and each successive sovereign confirming the gifts that his predecessor and others had bestowed. It is remarkable how widely spread throughout the country were the possessions of the priory, being by no means confined to the neighbourhood of London, but extending

¹ Rudborne, in his *Historia Major Wintoniensis* (Wharton's *Anglia Sacra*, i. p. 258), attributes its foundation to William I.

² Gervase (apud Leland, *Collect.*, i. p. 263) says they came to England at the call of Lanfranc.

to distant counties like Leicestershire, Somersetshire, and Gloucestershire.

In 1140 William, earl of Mortain, became a monk at Bermondsey.¹ In the year 1380 the priory was naturalized by prior Richard de Duntone, at the cost of a fine of 200 marks, and in 1399, at the request of Richard II., it was made into an abbey by Boniface IX., John Attleborough, the prior, being made the first abbat. There are occasional allusions throughout the annals to the priory buildings; in 1206, Bernard, who had been archbishop of Ragusa (afterwards bishop of Carlisle), translated the first prior, and dedicated the morning altar. In 1213 the prior built an almonry or hospital of lay brethren and boys, which the annalist remarks was free, like the monastery, from all episcopal jurisdiction. The great church of S. Saviour was dedicated in 1338 by Peter, bishop of Corbavia, who also dedicated three altars.² In 1380 the cloister and refectory were rebuilt by the prior, Richard Dunton, and in 1387 he covered the nave of the church with lead, and put new glass windows into the presbytery, with gilded pictures on the high and morning altars. In 1430 prior Thomas Thetford covered the cloister with slate.

Buildings
of the
priory.

The sources of the earlier portion of the annals, exclusive of those relating to the history of the monastery itself, are William of Malmesbury, Henry of Huntingdon, Diceto, Sigebert of Gembloux, and the chronicle known by the name of Matthew of Westminster. The author followed is generally closely followed, though sometimes abbreviated. A few passages I have been able to trace to no other source than the Anglo-Saxon Chronicle, Roger of Wendover, and Trivet. But Matthew of Westminster

Sources of
the Annals
of Ber-
mondsey.

¹ He had been earl of Cornwall, and was dispossessed by king Henry I. in 1104. Nicolas's *Hist. Peerage*, ed. Courthope, p. 126.

² It is worthy of remark how continually foreign bishops and suffragans were employed in similar cases of the dedication of altars.

is the chief authority for the greater portion of the earlier part. These are all sufficiently indicated by the difference of type and the references given in the margin. After the year 1206 it is not easy to decide upon the immediate origin of the annals. The way in which they have been composed from that date gives the idea that the compiler had access to a considerable number of authorities, and re-wrote the accounts they narrate in his own words. At least, I have not been able, except in a few instances, to say that this or that chronicle has been used. Later, Higden's "Polycronicon" furnished some copious extracts (see especially p. 466), and in some cases use has been made of the Continuator of Adam Murimuth.

Errors.

Though generally accurate, the annals are not free from errors. Thus (p. 423), Edward the Confessor is said to have been crowned at Westminster instead of Winchester; (p. 424) Lanfranc is said to have been consecrated by Pope Alexander II.; the death of Adelais of Louvain is mentioned under the year 1133 (p. 435); Richard, bishop of Winchester, is said to have been consecrated at Rome, instead of at Canterbury (p. 443). John's first wife is called Alianora (p. 449); the death of S. Francis is post-dated by five years (p. 457). In p. 468, besides an error respecting the death of Pope Boniface VIII., Honorius IV. is put in the place of Benedict XI. In p. 472 Edward II. is stated to have been murdered in Corfe castle. In p. 487 "Thomas, duke of York," is said to have been present at the coronations of Henry VI. Errors are also occasionally to be detected relating to the affairs of the priory. Thus, in p. 438 in the mention of a composition between the prior of Bermondsey and the bishop of Worcester, the bishop's name is incorrectly given; in p. 449, the prior who had been before called Richard Norman is here Richard Northam; and in p. 456 I have pointed out an error with respect to the county in which certain possessions of the monastery lay.

Of the later priors, as is to be expected, there is far more told than of the earlier ones—little more than the dates of their appointment and death being recorded of most of the names in the long line. The mention of one of these causes a difficulty with respect to one of the bishops of Worcester. In p. 446 Henry de Soilly is mentioned as being made prior, and dying the same year, 1186.¹ He is followed by Adam, and he by another Henry. This last became abbat of Glastonbury in 1189, and bishop of Worcester in 1192 (p. 447). Now Henry de Soilly is usually put down as the abbat of Glastonbury and bishop of Worcester. Adam de Domerham (Wharton, *Anglia Sacra*, i. p. 578) calls him Henry de Juliaco. Gervase (Twysden, col. 1681) and the Tewkesbury Annals (p. 55), which mention both his election and death, only call him Henry.

The fact of these annals being compiled at a date so much later than those at which almost all the other monastick annals came to a stop, gives them a marked character of their own; and for the events mentioned in the reigns of Henry IV. and Henry V. they have, at least, as much authority as any other records of the time.

I have added in the case of the Bermondsey Annals, as in that of those of Dunstable, a full table of contents of all matters relating to Bermondsey.

Cambridge,
June, 1866.

¹ He is mentioned before (p. 431) | lishcombe to the prior and convent
in connexion with the sale of Ing- | of Bath.

CONTENTS OF THE ANNALS OF DUNSTABLE RELATING TO DUNSTABLE.

	Page
The priory founded by Henry I.	15
Richard de Morins, canon of Merton, made prior	28
He goes to Rome for the king's service and returns	28
Houghton demesne restored by John	28
A three days' fair in May granted by John	28
John gives his houses and garden in Dunstable	28
Church of Bradborne given by G. le Cauceis	28
A moiety of Great Brickhill church given by Anor Maubance	29
Ordinance at Rokesac, and respecting the almoner and sacrist	29
Thomas, the late prior, dies	29
The priory despoiled of Houghton	29
The prior made visitor of monks in Lincoln diocese	29
Amount paid to John for the thirteenth	29
Altars dedicated in the church	29
Almonry built	30
Agreement for lauds at Shortgrave	31
Twenty marks paid to John	32
Several houses belonging to the priory blown down	32
The town pays fourteen marks for the Welsh expedition	32
A vision of two Jews, announcing the advent of Antichrist, seen by the prior	33
A cause won as to the moiety of Pulloxhill church	33
Contribution of the town to the army	35
Suit respecting the lands at Houghton	38
The prior sent through Lincoln diocese to investigate the injuries to the church by John	39
Losses of the canons through John	39
Murder of S. Prehemund at Dunstable	39
Alexander the sub-prior made prior of Caldwell	39
The prior sets for the preachers of the crusade in three counties	40
The town burnt	42

A.D.		Page
1213.	The church dedicated by bishop Hugh of Lincoln	42
1215.	The prior at the fourth Lateran Council - - -	44
„	He remains a year at Paris - - -	44
„	Injury done to the town by Louis - - -	47
„	The barons pass through the town - - -	49
1217.	The sheaves of a moiety of Pattishall church given by bishop Hugh of Lincoln - - -	52
„	Composition for S. Peter's, Bedford - - -	52
„	A tenth paid for the Holy Land - - -	52
„	Justices itinerant at Dunstable - - -	53
1219.	Arrangement with one Gregory about a right of way - - - - -	54
„	John Youngman acknowledges their right to half an acre - - - - -	54
„	Pleas for lands at Studham, Burgard, &c. -	54
„	Right proved to hold a court at Dunstable -	55
„	The prior holds his court before the justices -	55
1220.	Altars dedicated by the bishop of Lismore -	56
„	Visitation of bishop Hugh of Lincoln - -	57
„	Petition of the burgesses of Bedford for freedom from toll - - - - -	57
„	Brought into court respecting S. Peter's, Bedford	57
„	Fines of Stephen Vintner and his son claimed by the prior - - - - -	58
„	Agreement of the prior with Marjory de Buckle- shore - - - - -	58
„	He obtains tithes of hay against the parishioners	58
„	Vicarages established in several of the churches belonging to the priory by bishop Hugh of Lincoln	59
„	Cause won by the prior against R. de Steppingley and Alice Martel - - - - -	60
„	Three marks paid for the caruage to the king -	60
„	Gift of half a hide in Segenhoe - - - -	63
1221.	Lawsuit with the townspeople respecting tithes of trade, hay, &c. - - - - -	65
„	Attempt of forgery upon the prior by a Jew, Mossy	66
„	Arrangement with Woburn abbey as to Chesham vicarage - - - - -	74
1222.	Settlement respecting a passage at Ickleford -	75
„	Gift of the church of Bradborne confirmed -	75
„	The roof of the presbytery and two towers fall -	76
1223.	The prior made visitor of the order in the pro- vince of York - - - - -	80
„	The first crop obtained from Ballidon and Tissing- ton - - - - -	80

A.D.		Page
1223.	Presentation to the church of Harlington obtained against R. Piroth - - - - -	80
„	That to the church of Apsley lost - - - - -	80
1224.	Agreement between the prior and William Fitz-Baldwin respecting the lands of John of Narbonne	85
„	Agreement respecting Harlington church - - - - -	85
„	Quarrels between the students of the schools and the townsmen - - - - -	85
„	New canons - - - - -	86
„	Plunder acquired by the townsmen at the siege of Bedford castle - - - - -	87, 88
„	Justices itinerant at Dunstable - - - - -	90
1225.	Two fines obtained by the priory - - - - -	93
„	Agreement with respect to land in Segenhoe - - - - -	93
„	Agreement with Woburn as to a market tax - - - - -	93
„	Confirmation of various lands - - - - -	96
„	The right to certain tithes of hay and mills made out - - - - -	99
1226.	Wood of Wodenhale given - - - - -	100
„	Writ obtained from the King's Bench respecting Houghton land - - - - -	100
„	Buildings on this land begun - - - - -	100
1227.	A moiety of the chapels of Ballidon and Tissington recovered - - - - -	104
„	Agreement with the parson of Wymington about certain demesne tithes - - - - -	104
„	Rights of the priory disputed by the townsmen on various points - - - - -	105
„	The questions brought before the justices - - - - -	105
„	Four burgesses accused by a robber as his accomplices - - - - -	105
„	Their claim on this disallowed by the prior - - - - -	106
„	Twenty-four of the townsmen imprisoned at Bedford - - - - -	106
„	Who are fined by Hubert de Burgh - - - - -	106
„	The priory obtains a confirmation of the charters of Henry I. and Richard I. - - - - -	106
„	Quarrel arising from distraining the goods of a townsman to pay his share towards the cost of this	106
1228.	Settlement with the abbat of Woburn, the prior of Beaulien, &c., about Flitmarsh, &c. - - - - -	108
„	The prior holds his court with the justices itinerant	108
„	Agreement with Juliana Landas - - - - -	108
„	The prior claims a treasure found at Husbourn - - - - -	108
„	Decision against the prior about a wall - - - - -	108

A.D.		Page
1228.	Mass left off in consequence of a quarrel between the prior and ten burgesses - - -	110
„	The ten excommunicated by the bishop of Lincoln	110
„	The quarrel made up - - -	111
„	The prior visits the monasteries of the order in Lincoln and Lichfield dioceses - - -	112
„	St. Mary's chapel founded in the canon's cemetery	113
„	The priory establish their right to certain pay- ments from their men in Segenhoe and Crawley -	113
„	Writ proving they have discharge from murder -	113
1229.	Payment to Stephen, the Pope's chaplain -	115
„	Henry III. visits and settles their differences with the town - - - - -	118
„	The townsmen break the peace - - -	119
„	Twelve of them summoned by writ of the king to Westminster - - - - -	119
„	Award between the priory and town - - -	119
„	The townsmen refuse to comply without a special order from the king - - - - -	120
„	Special award of the king on this to the sheriff of Bedford - - - - -	120
„	The townsmen allow only the taxing of the prior's tenants in capite - - - - -	120
„	They obtain letters of exemption - - -	121
„	The prior taxes his tenants - - -	121
„	Perjury of the persons employed to collect the tax	121
„	The people withdraw their tithes and offerings -	121
„	They abuse and slander the canons - - -	121
„	Their behaviour to the prior, who complains to the chancellor and chief justice - - - - -	121
„	The townsmen threatened - - - - -	121
„	Their malice breaks out again - - - - -	122
„	The offenders excommunicated by the bishop of Lincoln - - - - -	122
„	The townsmen will go to hell rather than be taxed	122
„	They treat with W. de Cantilupe for forty acres to transfer their property to, and leave the town altogether - - - - -	122
„	The quarrel made up by John, archdeacon of Bed- ford - - - - -	122
„	Final agreement - - - - -	122
1230.	Acquittance for 100l. enrolled for the confirmation of their liberties - - - - -	124
„	Deaths of two canons - - - - -	125
„	Payment towards the disme for Gregory IX. -	125

A.D.		Page
1231.	S. Mary's altar dedicated by the bishops of Ely and Norwich - - - - -	126
1232.	Tournament granted at Dunstable - - - - -	130
„	Right of commonage in Flit and Malden marshes	130, 131
„	Agreement regarding Bushy common - - - - -	131
„	Composition with Eleanor, countess of Pembroke, respecting suit of court of Tuddington - - - - -	131
„	Receive full seisin of the land of Wadlow - - - - -	131
1233.	Presentation to Marston church - - - - -	131
„	Justices itinerant at Dunstable - - - - -	131
„	A fine of four marks paid by the town - - - - -	131
„	Visitation of Robert, archdeacon of Lincoln - - - - -	132
„	A way in Pulloxhill carried against W. de Faldho - - - - -	132
„	Two of the canons break out and become Minorites at Oxford - - - - -	133
„	The prior excommunicates them - - - - -	133
„	Their absolution and subsequent history - - - - -	134
1234.	Quarrel respecting a virgate in Segenhoe - - - - -	138
„	Composition concerning Wadlow and Chalton lands with Paulin Piper - - - - -	139
„	A carucate in Ickwell given - - - - -	139
„	Grants to Walter de Kirkeby, the donor - - - - -	139
„	Greenfield mill granted to Woburn - - - - -	141
„	Land of Thomas de Totternhoe - - - - -	141
„	Land given up by Thomas Cnot de Totternhoe - - - - -	141
1235.	Four marks from the fines of the townsmen recovered - - - - -	141
„	Suit respecting Marston church and the tithes of Hougham - - - - -	141
„	A chantry to James de Caus granted - - - - -	141
„	Lands in Houghton and Sewell granted - - - - -	143
„	New canons - - - - -	143
1236.	Promotion of two canons - - - - -	143, 144
„	A chantry in Barwith granted to William of Elston - - - - -	144
„	The people of the priory fined for breach of the peace - - - - -	145
„	Agreement with Hugh de Wadlow - - - - -	145
„	Full jurisdiction from the justices itinerant at Dun- stable obtained - - - - -	145
„	Chattels of Simon Kavegom, outlawed for murder - - - - -	145
1238.	Difficulty with Grosseteste about churches put to farm - - - - -	148
„	Writ about the church of Bradborne against the heirs of G. de Cauceis - - - - -	148
„	Matthew, the chaplain, made vicar of Segenhoe - - - - -	148
„	A canon's corrody given to the vicar of Sundon - - - - -	148

ANNALS OF DUNSTABLE.

xlv

A.D.		Page
1238.	A mill, 4s. income at Burcote, and 12d. at Win- field obtained - - - - -	148
„	Buildings in various places - - - - -	148
1239.	The priory put into possession of Bradborne -	149
„	Three canons established there - - - - -	149
„	The prior sends to the Pope on the question of visitation by the metropolitan - - - - -	151
„	New canons - - - - -	151
1240.	Oath extorted from the canons by Grosseteste -	152
„	Walter de Gledley becomes a monk at Woburn in consequence - - - - -	152
„	Payment in aid of the Pope - - - - -	154
„	Gifts of Alan de Hyde - - - - -	154
„	The mill of Nicholas in Flitwick bought - -	154
„	Dispute with J. de S. Giles about S. Hugh's tunick and Gledley tithes - - - - -	155
„	The barley mill destroyed and rebuilt - - -	155
„	Leave to repair the bridge obtained - - -	155
„	Land at Westworthing obtained by great assize -	155
„	Writ of mort d'ancestre declared to be of no force in Dunstable - - - - -	155
„	Spit about lands in Catesby - - - - -	155
„	Twenty marks paid for a tallage to the Pope -	155
1241.	Letters of absolution for the Canterbury monks sent from Rome to the prior - - - - -	156
„	Suit of court for lands in Segenhoe - - - -	156
„	Lands let to W. de Hyde - - - - -	157
„	Patronage of Rushden church - - - - -	158
1242.	Land called Cardulhe bought by Geoffrey de Barton	158
„	Death of prior Richard de Morins - - - -	158
„	<i>Geoffrey de Barton</i> elected prior - - - - -	158
„	His confirmation and installation - - - - -	158
„	The priory impleaded by Geoffrey Despencer -	159
„	Agreement with the monks of Woburn - - -	159
„	William de Crofton presented to Newbottle -	159
„	Quarrel with the dean of London about pasture at Kensworth - - - - -	159
„	Thorp mill let to the monks of Burton - - -	160
„	John de Colincea sent to the Peak - - - -	160
„	Sale of wool - - - - -	160
„	Two palfreys given to two persons - - - -	160
„	Land at Wadele bought - - - - -	160
„	40s. paid for scutage - - - - -	160
„	Church of Higham Ferrers given up by the canons of Ashby - - - - -	160

A.D.		Page
1243.	Beasts belonging to the priory detained by John de Norton at Caddington - - -	161
„	Behaviour of William de Stratford, his bailiff -	161
„	Lands of two persons recovered - - -	161
„	New charter of Bradborne church given by the archdeacon of Derby - - -	161
„	A rentcharge in Ballidon bought - - -	161
„	Plea respecting the farm at Grimescote - -	161
„	Toft bought at Maldon - - -	162
„	Murrain among the Peak sheep - - -	163
1244.	Suit of John de Bulmer against the priory -	163
„	Settlement with the Jew James about land in Wadlow - - -	164
„	An annual mark bought from Richard, a lay brother -	164
„	Death of Robert de Haya - - -	165
„	Suit against Baldwin de Rivers - - -	165
„	H. de Bilenda, the cellarer, sent to Lyons on the affairs of the priory - - -	166
„	Result and expenses of the mission - - -	166
„	Payment to Martin, the nuncio - - -	166
„	Payment to the king - - -	167
1245.	Pigs and other animals killed and injured by John de Bulmer - - -	169
„	Land acquired at Stoke and let at Gledley -	169
„	Stock of the farm at Newbottle - - -	169
1246.	Death of the vicar of Studham - - -	170
„	Causes won against John de Hyde respecting mortuary gifts - - -	170
„	Payment to the Pope - - -	171
„	Barn built at Stoke, and the house at Studham burnt -	171
„	Lay brethren accused of trespass in Brogborough Park -	171
„	Two sons of W. de Elston taken to keep for eight years - - -	171
„	The priory implended for lands in Shortgrave -	171
„	Walter de Kemesey, the chaplain, made vicar of Studham - - -	171
1247.	Cause won at Warwick against the family of Catesby -	172
„	Visit of the king, queen, prince Edward, and princess Margaret - - -	173
„	Presents made by the priory to them - - -	173
„	Offerings of the king and queen - - -	173
„	Agreement with the town respecting a court, planting ash trees, and assize of bread and beer -	173
„	The justices itinerant for two days at Dunstable, at the prior's cost - - -	174

A.D.		Page
1247.	Land of Buckleshore given to the priory - -	175
„	Contribution to the Pope - - -	175
„	R. de Waldia, canon, made prior of Wymondesley	175
„	Sale of land at Ickwell, and its recovery - -	175
„	Rentcharge in Flitwick bought - - -	175
„	Several canons ordained priests and sub-deacons	175, 176
„	A bovate bought at Ballidon - - -	176
„	Mill of Lee hired for ten years - - -	176
1248.	New house at Rokesac built and paid for by the prior	176
„	Land of Hares exchanged - - -	176
„	Ten marks given to the king - - -	176
„	Robert of S. Edmund's, chaplain, made vicar of Segenho - - - - -	176
„	Richard, vicar of Steppingley, presented to Pattis- hall - - - - -	176
„	Peter Vitella presented to Steppingley - -	176
„	Simon of Eddlesborough buried in the church -	177
„	Church furniture bought with his property -	177
„	Gifts to the poor on his anniversary - -	177
„	John of Leighton's corrody redeemed - -	177
„	Gift of a demesne in Crawley and Husborn -	177
„	Demesne of Stoke received - - -	177
„	Ickwell land let - - - - -	177
„	House at Wadlow burnt - - - - -	177
„	Two dovecotes built - - - - -	178
1249.	Various purchases of land and bills filed -	178
„	Judgment given against the priory by William of York respecting Kensworth and Caddington -	178
„	Visitation of Grosseteste, and flight of the cellarer, H. de Bilenda - - - - -	178
„	The sub-prior Walter de Caddington elected prior of Caldwell - - - - -	179
„	General chapter of Augustinians held at Dunstable	179
„	Buildings at Stoke, Wadlow, &c. - - -	179
1250.	Inner gate within the court built - - -	180
„	Other buildings - - - - -	180
„	Land bought at Maulden in spite of the Wardon monks - - - - -	180
„	Visitation of Grosseteste - - - - -	181
„	Cause won against Peter Fitz Roger le Lorenger	181
„	New canons - - - - -	181
„	Peter Vitella at the priory - - -	181, 182
„	A rentcharge of 3s. at Wardon given - -	182
„	Ickwell land restored - - - - -	182
1251.	Action of Peter Fitz Roger Lorenger -	182, 183

A.D.		Page
1251.	A new dormitory built - - - - -	183
„	New canons - - - - -	183
„	Pigeon houses at Segenhoe and Crawley built -	183
„	Robert, chaplain, made vicar of Segenhoe -	183
„	New grange, &c. built - - - - -	183
„	The front of Husborn chancel built - -	183
„	Land from a lady Hylaria received - -	183
1252.	New house for carpenters and wheelwrights built	183
„	Cause won at Nottingham about a bovate in Ballidon	184
„	Action of Hawisia de Catesby against the priory -	185
„	The stable of the priory at Bradborne burnt -	185
„	Building at Maulden - - - - -	185
„	Presentations to S. Cuthbert's, Bedford, and Chalgrave - - - - -	185
„	New canon - - - - -	185
„	Peter Peyure presented to Swanbourne - -	185
„	Writ of H. de Catesby quashed - - - - -	185
„	New canons - - - - -	185
„	Money borrowed and paid by the hands of the cellarer - - - - -	186
1253.	A twentieth given to the Pope - - - - -	186
„	Money paid to the king for recovering Gascony -	186
„	Two pigeon-houses and a grange built - -	187
„	Agreement with Hawisia de Catesby - - -	187
„	The priory acquitted of all demands on the land given by Alan de Hyde - - - - -	187
„	Cow-houses built - - - - -	188
„	Wheat sold - - - - -	188
„	Price of wheat at Dunstable - - - - -	189
„	Privileges not to be molested by episcopal visitation	190
1254.	Agreement with Philip Lovel as to the tithes of Cardington - - - - -	191
„	Building of a barn at Shortgrave and stable at Dunstable - - - - -	191
„	Corn bought in Humbershoe - - - - -	191
„	Injury to the market of Dunstable by Richard of Cornwall - - - - -	191
„	Wool sold at Dunstable - - - - -	192, 195
„	Lime made - - - - -	192
„	Justices itinerant sit with the prior at Dunstable -	193
„	The prior receives the forfeited goods of felons -	193
„	He is oppressed by the expenses of the judges -	193
„	Suit lost respecting an acre in Barwith - -	195
„	A cause carried against the vicar of Studham -	195
„	A cup of silver gilt sent to the king - -	195

A.D.		Page
1255.	Tithe of lay fees and churches paid - -	196
„	Tithe of sheaves for three years at Charlton sold -	197
„	50 <i>l.</i> paid to Rustand - - - -	198
1256.	Ill-treatment of the priory by prince Edward's bailiffs - - - - -	201
„	Land at Charlton let to John de Cheydut -.	201
„	John de Watford admitted canon - -	201
„	The priory deprived of the demesne tithes of Brickhill - - - - -	202
„	The prior one of the sureties for P. Peyuro -	202
„	Sale of Caddington wood - - - -	202
1257.	Two rentcharges of 20 <i>s.</i> bought - - -	204
„	Land bought at Pulloxhill - - - -	204
„	A small wood and two rentcharges bought -	205
„	Barn at Rokesac built, and the cowhouse at Pul- loxhill enlarged - - - - -	205
„	New canons - - - - -	205
„	Actions against Henry del Broc and his wife and the sisters of Winfeud - - - -	206
„	The priory summoned by the justices itinerant at Derby, but dismissed - - - - -	206
„	Land in Totternhoe confirmed - - - -	206
„	Scutage paid for all the lands - - -	207
„	Too much paid for Stoke - - - -	207
„	Arable land and a grove bought of John of Helston	207
„	Wheat bought to sow - - - - -	207
„	Land at Pulloxhill bought - - - -	207
1258.	Fall of the stable - - - - -	207
„	Fall of the barn at Shortgrave - - - -	207
„	Scarcity of corn. Its price. Expense for provi- sions in the year - - - - -	208
„	New canons - - - - -	210
„	Ordination by archbishop Boniface at Dunstable -	210
„	Chapter of regular canons held at Leicester -	211
„	Suit for four acres in Shortgrave close - -	211
1259.	Property of the priory seized in Philip Illig's case and a fine paid - - - - -	212
„	Suit against the priory for land in Worthing -	212
„	The Dominicans in Dunstable - - - -	213
„	A lay brother murdered at Studham by the men of the prior of Grovebury - - - -	213
„	Justices itinerant at Dunstable - - - -	213
1262.	Right made out to the patronage of Harlington -	217
„	Question as to the advowson of Pulloxhill -	218
„	Suit for 40 acres at Wadlow - - - -	218

A.D.		Page
1262.	Suit of Colin Cook of Harlington - - -	218
„	Failure of the beer - - -	219
„	Oats bought for sowing, &c. - - -	219
„	Deaths of two canons - - -	219
„	Resignation of prior Geoffrey de Barton - -	219
„	Licence obtained from the king for the election of a new prior - - -	220
„	<i>Simon of Eton</i> elected prior - - -	220
„	His installation - - -	220
„	Demand of a palfrey by the archdeacon of Bedford, which is refused - - -	220
„	Guardianship of the church given to Roger of S. Alban's - - -	220
„	The prior finds the house in debt - - -	221
„	Writ of gaol delivery - - -	221
1263.	Settlement as to the allowance of the late prior -	221
„	Part of a wood and pasturage bought - -	221
„	The prior meets Simon de Montfort at Dunstable	226
„	Who is admitted to the brotherhood of the house	226
„	Death of W. de Watford, canon - - -	226
1264.	The prior has to pay 10 <i>l.</i> for Bradborne to prince Edward - - -	230
„	Two thieves caught at Sewell hanged at Passe- cumbe - - -	231
„	The prior's house at Segenhoe pillaged - -	231
„	Contribution of the priory towards guarding the coasts - - -	233
„	New canons - - -	234, 235
„	Tournament at Dunstable proposed by G. de Clare forbidden by the king - - -	238
1265.	The king and queen and the legate at Dunstable	240
„	The almoner's horses seized - - -	241
1267.	Ten marks paid to the discontented party for their protection - - -	245
„	The mill horse taken by these - - -	245
„	The king and Richard king of Germany at Dunstable	246
„	Two Welshmen beheaded for robbery at Dunstable	246
1269.	Quarrel with Daniel Flitwick - - -	248
„	Complaint of the steward of the countess of Albe- marle against the priory - - -	249
„	The quarrels made up - - -	250
1270.	John de Suthun, a clerical robber, flies to the church - - -	251
„	The prior has the horses of certain felons -	252
1271.	William de Wederhore admitted canon - -	252

A.D.		Page
1271.	Men of Sundon refuse the usual toll -	253
1272.	The prior goes to Edmund, earl of Cornwall, to obtain this toll -	253
..	Money spent in corn -	253
..	The priory bound to Cahors merchants for 120 marks -	253
..	Presentation to Rushden -	254
..	Pay four marks for the twentieth for prince Edward's crusade -	254
..	Opposition to the nominee of the priory to Harlington vicarage -	254
..	Michael of the Peak made canon at fourteen -	254
..	Roger de Cumethone made canon -	255
..	Masses undertaken for John de Crachale -	255
..	A blind man taken into the priory for his soul -	255
1273.	Amount paid for the king's tenth -	255, 256
..	A lease taken for five years of Liddington church -	256
..	Gift of John de Bothleforde -	256
..	Writ of <i>Quare impedit</i> respecting the church of Harlington -	256
..	Confirmation of the right of entrance into lands in Totternhoe -	257
..	Payment of four marks for the twentieth -	257
..	Chantries granted at Humbershoe and Chalgrave -	257
..	Body of the church restored -	257
..	A pigeon-house and mill built -	258
..	<i>Maria plena gratie</i> , &c. first said -	258
..	Fine paid to Raymond -	259
..	Income of the priory -	259
..	Pay 40 <i>s.</i> to the proctors of the order going to Lyons -	259
..	Presentations to Chalgrave and Studham -	260
..	Second year's tenth paid -	260
1274.	Homage done to the prior for Grimescot -	260
..	Suit with the Hospitallers, in consequence of refusing burial to a suicide -	260
..	N. de Aldebury, canon, returns to the Dominicans -	261
..	Attack on the gallows by Eudo la Suche -	261
..	Eudo and his wife summoned before the king by writ of trespass -	262
..	Agreement between them and the next prior -	262
..	Two marks granted to John de Radnor -	263
..	Failure of the beer -	263
..	Defect found in all the bushels of the township -	263
..	Grant to Wyvian de Chetendone -	263
..	New canon -	263

A.D.		Page
1274.	Lidlington church leased - - - - -	263
„	Vicarage of Pulloxhill given to Reginald the chaplain - - - - -	263
„	Death of prior Simon de Eton - - - - -	263
„	Heavy debts of the priory - - - - -	263
„	<i>William la Breton</i> elected prior - - - - -	264
„	John of London, the king's escheator, had the custody of the house during the vacancy - - - - -	264
„	Palfrey for the installation refused to the archdeacon - - - - -	264
„	The priory present to S. Peter's, Bedford - - - - -	264
„	Eudo la Suche erects a gallows - - - - -	264
„	The late prior's horses die - - - - -	264
„	Ills on all sides - - - - -	264
„	Debt acknowledged to John of Houghton and paid - - - - -	264
„	Visitation of Richard, canon of Lincoln - - - - -	264
„	The tenth granted at Lyons paid - - - - -	264, 265
„	The township fined for illegal measures - - - - -	265
1275.	A papal letter to provide for a converted Jew - - - - -	265
„	The Peak wool sold beforehand - - - - -	265
„	Gaol delivery - - - - -	265
„	Payment for Lidlington - - - - -	265
„	Tithe paid to the prior of Beaulieu - - - - -	266
„	Richard Ash imprisoned on suspicion of homicide, but acquitted - - - - -	266
„	Corn bought - - - - -	266
„	Death of R. de Stratford, canon - - - - -	266
„	R. de Greenbury admitted canon - - - - -	266
„	The king and queen visit the priory - - - - -	266
„	Visitation of bishop Richard Gravesend of Lincoln - - - - -	266
„	Question as to amount of payment to the collectors for the Holy Land - - - - -	267
„	A mark granted to Richard Duraunt - - - - -	267
„	Oats bought - - - - -	267
„	The township fined because the brewers had not paid the assize - - - - -	267
„	A manse made in various places by Walter, lord of Studham - - - - -	268
„	Quickset hedge made between the priory and Stepplingey field - - - - -	268
„	Amount of the fine of the fifteenth paid to the king - - - - -	268
1276.	Various suits against the priory - - - - -	269, 270
„	The county fined for false judgment - - - - -	270
„	Homicide by the shepherd - - - - -	270
„	The priory fined for various defaults - - - - -	270

A.D.		Page
1276.	Writ of the prior against Eudo la Suche and his wife - - - - -	271
..	Question of the prior's liberty in the matter of Eudo la Suche - - - - -	271, 272
..	Suit of John Sperling against the priory - - - - -	273
..	Of H. de Culworth and his wife - - - - -	273
..	Arrangement respecting land in Wadlow - - - - -	273
..	Quarrel with the king's falconers - - - - -	273
..	The prior accused at Abingdon by the falconers - - - - -	273
..	The king comes to Dunstable - - - - -	274
..	Acquittal of the prior and canons - - - - -	274
..	Chamber granted to John of Elstow - - - - -	274
..	Two marks and afterwards Harlington church given to Walter de Ludeford - - - - -	275
1277.	Wool sold to John Duraunt and debts paid - - - - -	275
..	Seventy-five marks owed to Peter de Radnor excused by his executors - - - - -	275; c. also 299
..	A room for the king begun - - - - -	276
..	Losses of the fruits of Lidlington church through the bishop of Lincoln - - - - -	276
..	Visitation by archbishop Kilwarby - - - - -	276
..	Complaint of the parishioners of Tobworth respecting a service in their chapel - - - - -	277
..	Legacy of Bartholomew Youngman to the priory - - - - -	277
..	Catesby manor let - - - - -	277
..	Stoke manor let - - - - -	278
..	The prior eats with the Dominicans - - - - -	278
..	The seven Psalms to be said nightly - - - - -	278
..	Gaol delivery - - - - -	278
..	Three new bells made - - - - -	278
1278.	Writ of the prior against T. de Hyde for right of commonage - - - - -	279
..	Peace made with E. de Bradewin - - - - -	279
..	Lands in Studham confirmed to the priory - - - - -	279
..	The township fined for false measures - - - - -	279
..	The tithes of Brassington and Atlow let for thirteen years - - - - -	279
..	Bradborne church confirmed to the priory - - - - -	280
1279.	Tournament at Dunstable - - - - -	280
..	The township pays a fine for the king's use - - - - -	281
..	Custody of the chief door given to Thomas - - - - -	281
..	Wooden sheds erected by the town butchers over their benches - - - - -	281
..	Gilbert made canon - - - - -	281
..	Confirmation of Bradborne church by archbishop Peccham - - - - -	282

A.D.		Page
1279.	Fire at Segenhoe - - - - -	282
„	Alms in the refectory diminished - - -	282
„	Failure of the beer and corn - - -	283
1280.	Tournament held - - - - -	283
„	John of Hertford, canon, dies at Rokesac, and is buried at Dunstable - - - - -	283
„	Presentation to Harlington church - - -	283
„	Visitation of bishop Oliver Sutton - - -	283
„	The prior removed - - - - -	284
„	Provision made for him at Rokesac - - -	284
„	Election of a new prior postponed till the tenth for the crusade had been paid - - - - -	284
„	<i>William de Wederhore</i> elected prior - - -	284
„	His confirmation and installation - - -	284
„	The palfreys demanded by the Archdeacon and Mar- shal refused - - - - -	284
„	The sheriff of Bedfordshire had the custody of the lands during the vacancy - - - - -	284
„	Debts and consequent allowance of the bishop of Lincoln - - - - -	285
„	Money for the archdeacon's palfrey given by John Duraunt - - - - -	285
„	A debt of thirty marks excused to the priory -	285
„	Presentation to Flitwick - - - - -	285
„	Tournament - - - - -	285
„	Claim out of the church of Brickhill - - -	285
„	Question of tithes with the abbey of Derley 285,	286
1281.	The prior before the justices itinerant at Derby -	286
„	Estate at Gledley let - - - - -	286
„	Tithes paid by the parishioners of Dunstable to the vicars of Kensworth and Caddington -	286
„	Bread, buns, and beer sold to Thomas Duraunt -	287
„	Income assigned to the kitchen - - - - -	287
„	John of Studham takes the habit - - - - -	287
„	Tithe of white bread withdrawn - - - - -	288
„	The prior absent from archbishop Peccham's con- vocation, and obtains absolution with difficulty -	288
1282.	Presentation to Steppingley church - - -	288
„	To S. Cuthbert's, Bedford - - - - -	289
„	Wood at Buckleshore bought - - - - -	289
„	R. de Harewold, canon, dies at Bradborne -	289
„	A corpse brought to the church before burial among the Dominicans - - - - -	289
„	A Minorite buried in the cloister - - -	290
„	Quarrel about a wall built in Grunteslane -	290
„	Various purchases of land and payments -	290

ANNALS OF DUNSTABLE.

lv.

A.D.		Page
1282.	Grant of corrodiess to William Atte Ho and his wife	291
„	Share of aid for the Welsh war paid - -	294
„	A new body to the bakehouse, and the brewhouse wall built - - - - -	294
„	Husborn chancel rebuilt - - - - -	294
1283.	Visit and sermon of bishop Oliver Sutton - -	294
„	Taxation of the property of the priory - -	295
„	A clock placed over the choir-screen - -	296
„	Question as to common rights in Houghton Regis	296
„	Dispute with Derley about tithes in the Peak -	297
„	Roger Kypsham admitted canon on the presentation of Milicent de Muchaut - - -	297
„	Sale of a naif - - - - -	297
„	The body of a suicide thrown into a well, but afterwards buried by the Hospitallers -	297, 298
„	Wrestling match at Hockliffe, at which a man is killed - - - - -	298
„	Debt due to Peter de Radnor forgiven by his executor - - - - -	299
„	A corrody sold to John de Ludeforde - -	299
„	A new hall built at Newbottle - - - -	299
„	Corn bought - - - - -	299
„	The prior summoned by David Flitwick by writ of trespass - - - - -	299
„	Register of a payment due by the prior to the king	300
„	Writs to the sheriff of Bedford - - - -	301
„	Payment for the Welsh expedition - - -	302
„	Arrangement respecting boundaries - - -	302
„	The prior dines with John Duraunt in the town -	302
„	Justices itinerant at Dunstable - - - -	303
„	Suit against the priory by writ of mort d'ancestre	303
„	Inquiry into the jurisdiction of the prior's court at Segenhoe - - - - -	303
„	Vicars summoned for non-payment of their share of the king's fifteenth - - - - -	304
„	Those of Segenhoe and Husborn proceeded against before the bishop - - - - -	304
„	The arrears paid - - - - -	305
„	Mortality among the sheep - - - - -	306
1284.	Appeal against the prior for the death of Simon Mustard - - - - -	306
„	Verdict in his favour - - - - -	307
„	Further appeal against him as having received the homicides - - - - -	310
	Debt paid for rentcharge in Houghton - -	313

A.D.		Page
1284.	The sons of John Durant incept in arts at Oxford	313
"	Visitation of bishop Oliver Sutton - - -	313
"	Land bought at Wadlow - - - -	314
"	A virgate of land in Stoke Hammond cleared -	314
"	The prior before the justices at Leicester -	315
"	Visitation of archbishop Peccham - - -	315
"	Small amount of wool from the Peak - -	315
"	Presentation to S. Peter's, Bedford - -	316
"	Fines of the townspeople of Dunstable - -	316
"	Tithe of white bread restored to the almonry -	316
"	Two tallies allowed against the abbey of Ramsey	317
1285.	Writ against the prior respecting the advowson of Newbottle - - - - -	318
"	The suit decided in his favour - - - -	319
"	The prior fined for receiving the chattels of R. le Wine - - - - -	320
"	Writ of novel disseisin against the prior - -	321
"	His expenses in the suit - - - - -	321
"	A mark given to William de Catesby - -	321
"	Money for corrodiess spent in harvesting - -	321
"	Ciaol delivery - - - - -	321
"	Presentation to S. Peter's, Bedford - -	322
"	The high roads in Dunstable ordered by the king to be repaired - - - - -	322
"	Accounts of Thomas le Porter for fines, esplees, &c.	322
"	Questions as to fines on the assize of bread and beer at Stoke - - - - -	323
1286.	Composition with the abbat of Stanley Park for tithes in the Peak - - - - -	325
"	Soutage paid to the executors of Aimery de S. Amand - - - - -	325
"	The prior requires the justices itinerant at Bed- ford to go to Dunstable - - - - -	326
"	They promise to come - - - - -	327
"	Advowsons of Husborn, Flitwick, &c. - -	327
"	Quarter of corn paid by Warin Fitzgerald -	327
"	Various suits against the priory - - - 327,	328
"	land at Houghton restored and landmarks put up	328
"	Writ to the prior to restore lands to R. Ordwy -	328
"	Demands of the men of Tebworth regarding their chantry - - - - -	329
"	Writ of a miller of Reading of mort d'ancestre not prosecuted - - - - -	329
"	The prior summoned to show by what warrant he claimed his privileges - - - - -	329

ANNALS OF DUNSTABLE

lvii

A.D.		Page
1286.	Privileges discussed - - - -	329-333
„	Affair of P. Peyure - - - -	333
„	Quarrel between the prior and the justices itinerant	334
„	Only Dunstable causes to be tried at Dunstable -	334
„	The prior not allowed a registering clerk -	335
„	His liberties endangered, but saved - -	335
„	The county fined for false judgment - -	335
„	Expenses of the prior - - - -	335
„	Bocwode wood and Shortgrave grove cut down -	335
„	Death of P. Lorenge, a great friend of the priory	336
„	Two felons taken from the gaol to Norwich -	336
1287.	The prior before the justices at Hertford -	336
„	The prior at the exchequer to answer a writ of <i>Quo waranto</i> - - - -	336
„	Measures taken to prevent the Dominicans from en- larging their bounds - - - -	336, 337
„	Suit respecting Ballidon tithes - - - -	337
„	The prior at Bradborne - - - -	337
„	Heavy debts there, and general condition of the place - - - -	338
„	Payment by T. Perchesoyl of the fines levied on the townspeople - - - -	339
„	Payment to the sheriff of Hertfordshire - -	339
„	Tenements in Studham acquitted - - - -	340
„	Visitation of bishop Oliver Sutton - - - -	340
1288.	Death of the late prior, William le Breton, at Rokesac - - - -	340
„	The prior before the exchequer - - - -	341
„	Writ of trespass against Milicent de Montalt for seizing the pigs belonging to the priory -	341
„	General chapter of the order held at Dunstable -	341
„	Trial by battle between two robbers - - -	342
„	Presentation to Rushden - - - -	342
„	Fine paid by a naif of the prior - - - -	342
„	Visitation of bishop O. Sutton - - - -	342
„	New hall and solar built at Pulloxhill - -	342
„	A probationer rejected for want of sufficient learn- ing - - - -	342
„	Others admitted - - - -	342
1289.	Suit against Milicent de Montalt for seizing the pigs in Totternhoe - - - -	342
„	Suit against the same respecting the right of com- monage in Houghton - - - -	345
	The priory bound to support John de Ballidon, who pays twenty marks for this - - - -	354

A.D.		Page
1289.	Fee entered on by John Cook of Newbottle -	354
„	Tournament held - - - - -	354
„	The prior summoned before the King's Bench about a pension on Marston church - -	354
„	The bailiffs sued for taking toll in the market against the liberties of Berkhamstead - -	354
„	Charge of the prior against R. de Boylonde -	358
„	Sums paid to various persons to look after the suit with M. de Montalt - - - - -	358
„	Manor of Stoke granted to H. Spigurnel -	358
„	Two pinnacles on the north front of the church built by the parishioners - - - - -	358
„	The stone roof of the porch repaired - -	358
1290.	Writ against the prior respecting Houghton com- monage - - - - -	359
„	Suit respecting the liberties of Berkhamstead against the prior dropped - - - - -	362
„	The corpse of queen Eleanor remains for a night at the priory - - - - -	362
„	A cross erected in the market place - -	362
„	The town oppressed to provide for the king at Ash- ridge - - - - -	363
„	Inquiry into a treasure found at Goldenlowe -	363
„	The bakers and brewers fined for false weights and measures - - - - -	364
„	Monies levied on the freemen of Dunstable -	364
„	Money for various defaults paid to the sheriff of Bedfordshire - - - - -	364
„	Money paid which had been borrowed of the chan- cellor - - - - -	364
„	Debts due to Ralph de Hengham forgiven to the priory for twenty-four marks to be paid yearly -	364
	See for accounts of payments made or excused, 372, 376, 391	
„	Death and burial of three canons at Rokesac -	364
„	Homage done to the priory for Grimescote and Pattishall - - - - -	365
„	Death of a naif of the prior - - - - -	365
„	The priory presents to Bradborne and Flitwick -	365
„	John de Faldho admitted canon - - - - -	365
„	Gift of a meadow from Richard Youngman -	365
1291.	Prosecution by the men of Houghton - -	366
„	Charter of liberties registered in the exchequer -	366
„	Taxation of the priory and its churches for the crusade - - - - -	367

ANNALS OF DUNSTABLE.

lix

A.D.		Page
1291.	New canon and novices - - -	370
„	Prædial tithes in Brassington and Atlow fall in -	370
„	Death of the head porter Thomas - - -	370
„	Payment to the sheriff of Bedfordshire - -	371
„	Manor of Catesby granted to W. de Catesby -	371
„	A beast had from the late Thomas Painter, of Houghton - - - - -	371
„	Relief paid by the heirs of W. le Newebonde, S. Perot and Roger Carter - - - -	371
„	Small amount of wool from Bradborne - -	371
„	Yearly delivery of eight cartloads of wood bought	371
1292.	John de Dunstable made canon - - -	372
„	The tithe for the crusade paid - - -	372
„	Fines paid by the prior - - -	372
„	Twelve marks paid twice to R. de Hengham -	372
„	David Flitwick sued for tithe of hay - -	372
„	Tournament held on Ash Wednesday - -	373
„	The prior sued before the tithe collectors at Lich- field and excommunicated - - - -	373
„	The sentence set aside by the bishop of Lincoln -	373
„	Tithe of wheat and beans within an enclosure taken - - - - -	373
„	Four acres enclosed at Shortgrave - - -	374
„	The prior ferrets rabbits in Bocwode wood -	374
1293.	Monies allowed to the prior in the account of the sheriff of Bedfordshire to the exchequer 374,	375
„	Amount paid to the sheriff of Bedfordshire -	375
„	The town fined for false measures and bad meat -	375
„	Five marks paid to the parson of All Saints, Bed- ford - - - - -	375
„	Tournament held - - - - -	376
„	Leave obtained to raise hue and cry within the liberty of Dunstable - - - -	376
„	A merchant fined for stopping toll of corn, &c. in the market - - - - -	377
„	Order of the archdeacon to the parishioners of Totternhoe - - - - -	377
„	New enclosure in Chalgrave field - - -	377
„	The parson of Chellington sued for waste of tithe	377
„	The great cross repainted - - - -	377
„	Suit respecting land in Wadlow (manor of Tod- dington) - - - - -	378-381
„	Large bell set up by the lepers - - -	381
„	The benefices of the priory not taxed according to the new taxation of bishop O. Sutton - -	382

A.D.		Page
1294.	Tithes at Newbottle leased to pay the share for the Welsh war - - - - -	387
„	Reductions agreed to till the monastery should recover from these - - - - -	388
„	The hay barn burnt - - - - -	388
„	The enclosure enlarged - - - - -	388
„	New wall built, which falls down - - - - -	388
„	Payment to the nuncio of Pope Celestine V. - - - - -	388
„	The priory searched for money by Nicholas, rector of Toddington, on behalf of the king - - - - -	390
„	The prior presides at a general chapter of the order at Huntingdon - - - - -	390
„	Ordination of bishop Oliver Sutton at Dunstable - - - - -	391
„	Archbishop Winchelsey in the priory - - - - -	391
„	Price of corn - - - - -	391
„	Presentation to Chalgrave - - - - -	391
„	Presentation to Catesby - - - - -	391
„	Debt to Ralph Hengham not paid - - - - -	391
„	Presentation to Bradborne - - - - -	391, 392
„	Payment to the abbat of Osney for the king - - - - -	392
„	Land confirmed to the priory by John Peyure - - - - -	392
„	Injury to the market by the stay of prince Edward at St. Alban's and Langley - - - - -	392
1295.	Effect of the revocation of Pope Celestine's provisions by Boniface VIII. on the priory - - - - -	393
„	Brief respecting Marston church, &c. - - - - -	393
„	Affair of the arrears due for this to the Hospitalers - - - - -	393-395
„	Right to certain fines established - - - - -	395
„	Victuals in the almonry granted to Walter of the Peak - - - - -	395
„	Bread and beer allowed to L. Bodyn - - - - -	395
„	Escape of two robbers from the prison - - - - -	395
„	Gaol rebuilt - - - - -	396
„	The bakers punished for keeping up the price of bread - - - - -	396
„	Feast at this time given to the townsmen stopped - - - - -	396
„	The township fined for false measures - - - - -	399
„	The priory presented for remitting a punishment - - - - -	399
„	Land at Higham Ferrers resumed - - - - -	401
„	Three canons ordained priests - - - - -	401
„	Grant to the brothers at Bradborne from their poverty - - - - -	401
„	New mill made, which fails, and the old one resumed - - - - -	402

A.D.		Page
1296.	Fine paid by the priory, after the quarrel of the clergy and the king - - - -	407
„	The bailiffs stop a cart with fish for the earl of Cornwall for toll, who plagues the priory in consequence - - - -	407
„	The pigs of the priory fed in Kensworth wood, and payment made for this by the bailiff -	408
„	The archdeacon of Cornwall at the priory -	408
„	A palfrey from the late David Flitwick given -	408
1297.	Payment to the hospital of S. John's, Jerusalem -	408
1302.	<i>John de Cheddington</i> installed prior -	409
„	Expenses of the installation - - - -	409
1306.	Cause won against David Flitwick - - - -	410
1324.	Debt to the nuns of S. Helen's, London - - - -	410
„	First stone of the new Lady Chapel laid - - - -	410
1326.	Demand made by the executors of Roger Brabazon -	411
1349.	New bell made by the townsmen during the plague -	412
„	<i>Roger de Gravenhurst</i> , prior, covers the belfry with lead - - - - -	412
1351.	<i>Thomas Marshall</i> , prior, answers the demand of three horses on the creation of three priors by the earl of Warwick - - - -	412
„	Plea of the prior tried and confirmed at S. Alban's -	413
1367.	Death of John Bracebridge. A horse given to the priory - - - - -	414
1375.	Confirmation of the liberties of the priory by Edward III. - - - - -	414
1381.	Attack on Dunstable by the mob - - - - -	417
„	The prior forced to grant a charter, which is afterwards annulled - - - -	417-419
1459.	Proclamation of Henry VI. - - - - -	420

CONTENTS OF THE ANNALS OF BERMONDSEY
RELATING TO BERMONDSEY.

A.D.		Page
1082.	The monastery of S. Saviour's, Bermondsey, founded by Alwin Child - - - - -	425
„	His gifts to the monks - - - - -	425
„	He incites others to give churches, manors, &c. -	426
1083.	Bermondsey manor stated in Domesday Survey to be held by the king - - - - -	426
1089.	Monks come to Bermondsey from La Charité -	427
„	<i>Petreius</i> , the first prior - - - - -	427
1092.	Bridesthorpe and other lands given to the monks by Wynebald de Baalum - - - - -	427
„	Some of these afterwards sold to buy the manor of Richmond in Bengoe - - - - -	427
„	Ampney Crucis church given by Odo, and the manor of Preston by Ansger Brito - - - - -	428
1093.	Charlton manor given by Robert Bloet, bishop of Lincoln - - - - -	428
„	Land of Hallingbury and tithes of Alferton given by Geoffrey Martel - - - - -	428
1094.	Death of Alwin Child, the founder - - - - -	428
„	Tithes of Fyfield given by Roger de Tani -	428
1095.	Two hides given by Walter, son of Ansger Brito	429
1096.	Hoddesdon land given by Peter de S. Olave -	429
1098.	Manor of Quickbury given by Richard Gnet -	429
1103.	Land of Balham given by Nigel de Mandeville -	430
1107.	Adrowson of Fyfield given - - - - -	431
1111.	Tithes of Ugley given - - - - -	431
1112.	Inglishcombe church given by Hawisia de Gurnay	431
„	Afterwards sold to the prior and convent of Bath	431
1113.	Hide of Wideflete, with a mill, &c., given by Robert Marmyon - - - - -	432
1114.	Manor of Kingweston given by Maria, countess of Boulogne - - - - -	432
1115.	Which is confirmed by her husband Eustace -	432
1118.	Wideford manor given by Robert, earl of Leicester, and Andretesburge by William de Belmeis -	432
„	Dream of Henry I. respecting the first prior <i>Petreius</i> - - - - -	432
1119.	Death of prior <i>Petreius</i> . Prior <i>Herebran</i> - -	433
1120.	His death. Priors <i>Peter</i> and <i>Walter</i> - -	433

A.D.		Page
1122.	S. George's Southwark, tithes in Horndon, land on London Bridge, etc., given by Thomas de Arden and his son - - - - -	433
1126.	Preston manor given by Ansger Brito - - - - -	434
1127.	Rotherhithe, Dulwich, &c. given by Henry I. - - - - -	434
1132.	Churches of Shorne and Cobham given by Henry I. - - - - -	434
1134.	Death of prior Walter. Prior <i>Clarenbald</i> - - - - -	435
1137.	Gift of a rentcharge of 40s. in Southwark by Stephen, and confirmation of Kingweston - - - - -	435
1139.	Tithes of Charlton Camvyle given by Girard de Camvyle - - - - -	435
„	Exchanged for two annual marks with the prior of Kenilworth - - - - -	436
1140.	William earl of Mortain becomes a monk at Bermondsey - - - - -	436
„	Confirmation of the gift of S. James's, Derby, by Waltheof Fitz-Swein - - - - -	436
1141.	Liberties granted by Stephen - - - - -	436
1142.	Grave, a member of Wantage, given by Stephen - - - - -	437
1143.	Writtle church given by Stephen - - - - -	437
„	Mill of Farningham given by William Fitz-Helto - - - - -	437
„	Afterwards sold to John Scot - - - - -	437
1144.	Rentcharge given by William of Ypres - - - - -	437
„	Manor of Warlingham given by William de Waterville and his son - - - - -	437
1145.	A moiety of Greenwich given by Walkelin Mammynot - - - - -	437
1146.	Composition between the prior and the bishop of Worcester about the tithes of Lytelhoo - - - - -	438
1148.	Prior Clarenbald made the first abbat of Feversham - - - - -	438
„	<i>Robert of Blois</i> succeeds - - - - -	438
1150.	Gift of tithes in Melcomb by Richard Fitz-Osbert - - - - -	438
1152.	Upton church and Melneham land given by Winebald de Baalum - - - - -	439
„	Six thousand herrings from Erchelawis and an acre of land given by Alan Pirot - - - - -	439
1154.	Camberwell church given by William earl of Gloucester - - - - -	439
1155.	Resignation of prior Robert - - - - -	439
„	Tithes of Wiklondes in Woolwich given by William of Eltham - - - - -	439
1156.	Prior <i>Roger</i> - - - - -	439
„	Bengeo church given by Raynold de Tani - - - - -	439
„	Land of Timberwood given by Osbert, son of William Ottdener - - - - -	440

A.D.		Page
1157.	Prior Roger made abbat of S. Ouen. Prior Adam	440
„	Rentcharge given by Walkelin Mammynot -	440
1158.	Chelsham and Warlingham churches given by William de Wateville - - - - -	440
1159.	Beddington church given by Sibyl de Wateville and Ingelram de Fontenoy - - - - -	440
„	Confirmation by Henry II. of the gifts of the churches - - - - -	440
1160.	Privileges granted by Henry II. and confirmed by his successors - - - - -	440
1161.	Prior Adam made abbat of Evesham. Prior Geoffrey - - - - -	441
1163.	Resignation of Geoffrey. Prior Peter - - - - -	441
1165.	Various gifts of lands confirmed by Henry II. - - - - -	442
1166.	Resignation of Peter. Prior Raynold - - - - -	442
„	Sale of the hide of Wideflete to the Templars - - - - -	442
1167.	Resignation of Raynold. Prior Roger - - - - -	442
1168.	Gift of a rentcharge in Chippenham and Birling church by Walkelin Mammynot - - - - -	442
1169.	Sale of land to the Templars - - - - -	442
1172.	Gift of land in Cokenhatch by William Revel, afterwards sold to the prior of Royston - - - - -	443
1173.	Tithes of Hacchesham, Greenwich, given, afterwards sold to Bayham abbey - - - - -	443
1174.	Gift of the church of Birling confirmed by Henry II. - - - - -	443
„	Warren in Surrey granted by Henry II. - - - - -	444
1175.	Prior Roger made abbat of Abingdon. Prior Robert de Bethlehem - - - - -	444
1176.	Resignation of Robert. Prior Werric - - - - -	444
1177.	Tithes of Ditton given by Robert Fitz-Humphry - - - - -	444
1178.	Werric made abbat of Feversham. Prior Bertrand - - - - -	444
1179.	Tithes given by Hugh de Montfort and William de Francheville - - - - -	444
1180.	Tithes of Watlington given by William of Abyngsworth, afterwards sold to S. Alban's - - - - -	444
1181.	Bedford mill given by Miles Beauchamp - - - - -	445
1182.	Tithes in Woodchester given by John Trencheville, afterwards sold to the rector of Woodchester - - - - -	445
1184.	Death of Bertrand. Prior Constantine - - - - -	445
1185.	Tithes of Stikeldone in Greenford given - - - - -	446
„	Composition for them from the prioress of Ankerwik - - - - -	446
1186.	Death of Constantine. His successors Henry de Noilly, Adam, and Henry - - - - -	446

A.D.		Page
1189.	Henry made abbat of Glastonbury. Prior <i>Richard Norman</i> - - - - -	447
„	His composition for Cokenhatch with the prior of Royston - - - - -	447
1190.	Tithes in Ludgershall given by Geoffrey de Tayle	447
1191.	Land of Timberwood sold to Henry de Sornes -	447
„	Land in Chiltern given by William and Richard de Chiltern - - - - -	447
1192.	Henry, the late prior, made bishop of Worcester	447, 448
1194.	Land in Lydd and Bilsington given by Henry, count of Ewe - - - - -	448
„	The latter sold afterwards to the priory of Bilsington - - - - -	448
1201.	Death of Richard Norman. Prior <i>Hugh</i> -	449
1206.	Translation of the first prior, Petreius, by Bernard, archbishop of Ragusa - - -	450
„	Violent storm at Bermondsey - - -	450
1208.	Flood at Bermondsey - - -	451
1210.	Death of Hugh. Prior <i>Richard</i> - - -	452
1213.	Prior Richard builds an almonry - - -	452
1221.	He is made prior of Wenlock. Priors <i>Hugh</i> and <i>Geoffrey</i> - - - - -	455
„	Farningham mill sold to John Scot - - -	455
1222.	Death of Geoffrey. Priors <i>Odilo</i> , <i>Hugh</i> , and <i>Odilo</i>	455
1223.	Death of Odilo. Priors <i>Haymo</i> and <i>Hugh</i> -	455
1224.	Agreement with J. de Perser and his wife respecting land in Peccham - - - - -	456
1225.	Death of Hugh. Prior <i>Gilbert</i> - - -	456
1226.	Death of Gilbert. Priors <i>Hugh</i> and <i>William</i> -	456
1227.	Death of William. Prior <i>Josbert</i> - - -	456
„	Agreement with the abbey of Bec respecting tithes in Bovington - - - - -	456
1229.	Death of Josbert. Priors <i>Bernard</i> and <i>Aymo</i> -	457
„	Composition with the abbey of Ghent respecting the tithes of Lewisham - - - - -	457
„	Agreement with the rector of Lambeth respecting the tithes of Lambeth - - - - -	457
1230.	Lands of the breach of Rotherhithe enclosed by B. and J. de Courtrai - - - - -	457
1231.	Death of Aymo. Prior <i>Hugh</i> - - -	457
1234.	Death of Hugh. Prior <i>Peter</i> - - -	458
1236.	Agreement with Robert de Brues respecting the advowson of Staple - - - - -	458
„	Agreement with the rector of Woodchester respecting the tithes of Le Stane - - - - -	458

A.D.		Page
1240.	Death of Peter. Prior <i>Humbert</i> - - -	459
„	Agreement with the abbey of S. Osyth respecting Ugley tithes - - - - -	459
1241.	Agreement with the prioress of Ankirwik respect- ing Stikeldone tithes, Greenford - - -	459
1245.	Death of Humbert. Prior <i>Roger</i> - - -	459
„	Agreement with the prioress of Holywell respect- ing tithes in East Dulwich - - - -	459
1246.	Annual payment of 5 <i>l.</i> from Beddington church recovered - - - - -	460
1247.	Death of Roger. Prior <i>Humbert</i> - - -	460
„	Agreement with Richard de Clare respecting the advowson of Camberwell - - - -	460
1249.	Arrangement respecting a fee opposite S. Marga- ret's, Southwark - - - - -	460
1252.	Composition with the rector of Eastington respect- ing the tithes - - - - -	461
1253.	Death of Humbert. Priors <i>Haymo</i> and <i>Symon</i> -	461
1255.	Death of Symon. Prior <i>Haymo</i> - - -	461
1258.	Death of Haymo. Prior <i>Gwicard</i> - - -	462
1261.	Composition with the abbey of Thetford respect- ing Ditton tithes - - - - -	462
1265.	Gwicard made prior of Wenlock. Prior <i>John</i> -	463
1268.	A market on Monday and a three days' fair at Charlton granted by Henry III. - - -	464
1270.	Gift of the manor of Chalk by John de Burgh -	464
1271.	The gift confirmed by the king - - -	464
1272.	Gift of the manor of Richmond in Bengeo and the advowson of the church by Raynald and Richard de Tani - - - - -	464
1273.	Death of John. Prior <i>Henry</i> - - -	464
1274.	Composition with Bayham abbey with respect to Hacchesham tithes - - - - -	465
„	Composition with Merton priory with respect to Carshalton tithes - - - - -	465
1276.	Resignation of Henry. Priors <i>John</i> , <i>Peter</i> , and <i>John</i> - - - - -	465
1278.	Death of John. Prior <i>Peter</i> - - -	465
1283.	Death of Peter. Prior <i>Robert</i> - - -	466
1285.	Death of Robert. Prior <i>Henry Northam</i> -	466
1288.	Death of Henry Northam. Prior <i>John Norman</i> 466,	467
1290.	Death of John Norman. Priors <i>William</i> , <i>Peter</i> , and <i>Henry</i> - - - - -	467
„	Composition with the prior of Bilsington respect- ing lands in Bilsington and Oswaldston -	467

A.D.		Page
1290.	Manors forfeited by Adam de Stratton given by Edward I. - - - - -	467
1292.	Exchange of tenements with the prior of Lewes -	467
1293.	Mill of Widford sold to William atte Milne -	467
1294.	Inundation of the Thames - - - - -	468
1296.	Chapels of S. Sepulchre and S. Mary Magdalen, Bermondsey, in the hands of the priory -	468
1300.	William de Alnigio presented to S. Andrew's, Holborn - - - - -	468
„	Death of Henry. Prior <i>Peter</i> - - - - -	468
1302.	Land at Madbroke, Rotherhithe, let to John Teche- man - - - - -	469
1307.	Death of Peter. Prior <i>Henry</i> - - - - -	469
1312.	Death of Henry. Prior <i>Peter de S. Laurence</i> -	469
1315.	Composition with John, bishop of Winchester -	470
1317.	Land of Patlesworthe let to Walter de Hunting- field - - - - -	470
1319.	Death of Peter de S. Laurence. Priors <i>Geoffrey de Delviz</i> and <i>Peter</i> - - - - -	470
1321.	Death of Peter. Priors <i>Walter</i> and <i>Henry</i> -	470, 471
1323.	Henry made prior of Wenlock. Priors <i>Walter</i> and <i>John de Cusancia</i> . - - - -	471
1329.	Liberties of the priory confirmed by Edward III. -	472
1332.	Inquisition respecting a debt due from Chippen- ham manor - - - - -	473
1338.	Church of S. Saviour's dedicated by Peter, bishop of Corbavia - - - - -	473
„	Three altars dedicated - - - - -	473
1340.	Licence given to Peter de Cusancia and John de Lambyn to give a messuage and toft in Rother- hithe - - - - -	474
1347.	Licence given to the priory to appropriate the church of Beddington - - - - -	474
„	Privileges given in spite of the Statute of Mort- main - - - - -	475
1349.	Licence given to William de Charlton to give a messuage in Kingweston - - - - -	475
1352.	Writ sent to the sheriff of Norfolk respecting a rentcharge in Ditton retained by the priory of Thetford - - - - -	475
1359.	Resignation of John de Cusancia. Prior <i>John de Derley</i> - - - - -	476
1360.	Agreement ratified with the prior of Norwich re- specting the manor of Chalk - - - - -	476

A.D.		Page
1362.	Suit won against the prior of Kenilworth respecting tithes in Charlton Camvyle - - -	477
1363.	Death of John de Derley. Prior <i>Peter de Tenolio</i> -	477
„	Composition with John de Cobham respecting the church of Cobham - - - -	477
1366.	Writ directed to the barons of the exchequer for 8 <i>l.</i> due for the hospital of the bishop of Winchester in Southwark - - -	477, 478
1371.	Suit won against Bayham respecting Hacchesham tithes - - - -	478
1372.	Death of Peter de Tenolio. Prior <i>Richard Duntone</i> , the first English prior - - -	478
1376.	Lands in the breach of Rotherhithe, which had been escheated, delivered by Edward III. - -	479
1378.	Confirmation of the liberties by Richard II. -	480
1380.	The priory naturalized for a fine of 200 marks -	480
„	The prior rebuilds the cloister and refectory -	480
1382.	Rentcharges of the priory in London increased by Richard II. - - - -	480
1384.	Rentcharge in All Saints and S. Mary Magdalene, Bread street, retained for the felony of John de Northampton, delivered by Richard II. - -	481
1386.	Composition with the prior of Stonelee with respect to the tithes of Kimbolton - - -	481
1387.	The prior covers the nave of the church with lead, and puts new windows in the presbytery, with gilded pictures on the high and morning altars -	481
1390.	The manor of Whaddon exchanged for the church of Croydon with the archbishop - - -	481
1390.	Resignation of Richard Duntone. Prior <i>John Attleborough</i> - - - -	481
„	Agreement with Thomas Wyght respecting the lands of Stephen de Burton - - -	482
1397.	Licence given to Guy Mone to give the advowson of Kemsing - - - -	482
1399.	Prior John Attleborough made an abbat by Pope Boniface at the request of Richard II. - -	483
„	He is made “episcopus Athelfeldensis.” Abbat <i>Henry Tomstone</i> - - - -	483
„	Liberties confirmed by Henry IV. - - -	483
1402.	R. Karbrok presented to Kemsing - - -	483
1413.	Death of Henry Tomstone. Abbat <i>Thomas Thetford</i> - - - -	484
1416.	The breach of Bermondsey enclosed by Robert Brounesbury - - - -	484

A.D.		Page
1417.	Suit in chancery won by the abbat against the king concerning the manors of Preston, Bermondsey, and Stone - - - - -	485
1419.	Action won by the abbat against Stephen Noble, parson of Beddington, respecting an annual pension - - - - -	485
1426.	Suit respecting Kingweston land at Ilchester -	486
1427.	Composition with the master of the hospital in Southwark - - - - -	486
1430.	The abbat covers the cloister with slate -	487
1432.	Death of Thomas Thetford. Abbat <i>John Bromley</i> , who is confirmed at Lambeth by archbishop Chicheley - - - - -	487

TABLE OF THE DOCUMENTS CONTAINED IN THE PRESENT VOLUME.

ANNALS OF DUNSTABLE.

A.D.		Page
1220.	Statement of the value of the churches and vicarages of Studham, Totternhoe, Chalgrave, Segenhoe, and Husborn - - - -	59
1221.	Letter from cardinal Pelagius to Henry III., giving the history of king David (Prester John)	69
1228.	Writ of Henry III. to the sheriffs of Bedford that the priory have discharge from murder -	113
1229.	Writ summoning twelve townsmen of Dunstable to appear before the justices at Westminster -	119
„	Award between the priory and town of Dunstable	119
„	Special order to the sheriff of Bedford that the prior may tax the townsmen - - -	12
„	Letter of exemption for all but the tenants in capite - - - - -	121
„	Final agreement between the priory and town -	12
1234.	Letter of Henry III. to the sheriffs respecting the hundreds and wapentakes - - -	139
1247.	Agreement between the priory and town on various points - - - - -	173
1264.	Charter of Henry III. submitting to the barons -	236
1276.	Writ against Eudo la Suche and his wife -	271
1281.	Writ of David de Flitwick respecting the warren at Flitwick - - - - -	287
1283.	Articles against the king's demand of a tenth for three years from the clergy - - -	295
„	Writs to the sheriff of Bedford respecting a payment due from the prior to the king -	300
„	Writ to refer to the meeting of parliament the demands of the prior of fines from his tenants -	301
„	The same, respecting his demands of the goods of fugitives and convicts and acquittances of murder and waste - - - - -	301
„	Summons of bishop Oliver Sutton to the vicars of Segenhoe and Husborn for not paying their share of the fifteenth to the king - - -	304

TABLE OF THE DOCUMENTS.

lxxi

A.D.		Page
1284.	Appeal of Christiana Mustard as to her husband's death - - - - -	308
„	Writ appointing the judges to try the case -	312
1285.	Writ to the sheriff of Northampton requiring the prior to give up the advowson of Newbottle -	318
„	Writ ordering the high roads to be repaired -	322
1286.	Articles of heresy against Richard Clapwell -	323
„	Excommunication of Richard Clapwell by archbishop Peccham - - - - -	325
„	Writ to the prior to restore lands to R. Ordwy -	328
1289.	Proceedings against Milicent de Montalt and others for seizing the pigs belonging to the priory in Totternhoe - - - - -	342
„	Charge against Milicent de Montalt and others for disseising the prior of his right of commonage at Houghton - - - - -	345
1290.	Writ of the sheriff of Bedford summoning the prior on this question - - - - -	359
„	Writ confirming obligations - - - - -	360
1291.	Submission of the claimants of the crown of Scotland to Edward I. (French) - - - - -	368
1293.	Trial respecting the prior's right to two parcels of land in Wadlow - - - - -	378
1294.	Brief summoning the prior to pay 210 marks of arrears to the prior of S. John's, Jerusalem -	393
1295.	Writ summoning the prior to show cause why he did not appear on the day appointed - - -	394
1363.	Bull of Urban V. regulating the number of benefices that may be held by clerks - - - - -	413
1375.	Letter of Edward III. to the justices of assize confirming the liberties of the priory - - -	414
1459.	Proclamation of Henry VI. that no townsman join any lord's company - - - - -	420

ERRATA.

- Page 1, l. 4, for *Tiberias* read *Tiberius*.
„ 7, l. 17, for *epicopum* read *episcopum*.
„ 44, l. 7, *Tornhilla*, sic MS. ; but read *Cornhilla*.
„ 51, note ², dele “ afterwards bishop of Hereford.”
„ 54, margin, for *Guagi* read *Gaugi*.
„ 76, l. 20. Between the brackets insert *Mertoniae*. Walter had been prior of Merton, but four years before his death became a Carthusian. Thomas, the actual prior, died the same year. (Annal. Waverl. pp. 296, 297.) The deaths of the two priors coming together probably perplexed the scribe.
„ 91, l. 5 from bottom, for *H[ugo]* read *H[ugonem]*.
„ 100, margin, for *Patshull* read *Pattishall*.
„ 113, note ², for *Manhead* read *Manshead*.
„ 128, note ², for *daughter* read *sister*.
„ 141, l. 13, for *MCXXXV*. read *MCCXXXV*.
„ 165, margin, for *aganist* read *against*.
„ 176, margin, for *Patshull* read *Pattishall*.
„ 184, l. 18, for *ad* read *ab*.
„ 193, l. 15, for *Simone* read *Simon*.
„ 210, note ¹, for *William* read *Thomas*.
„ 223, l. 15, dele ¹.
„ „ note ¹, for *Reduers* read *Redvers*.
„ 227, l. 4, for *cedidit* read *cecidit*.
„ 230, l. 5 from bottom, for *cumignis* read *cum ignis*.
„ 236, margin, for IV. read III.
„ 243, l. 25, for *H[ugonem]* read *H[enricum]*.
„ „ l. 28, for *H[ugo]* read *H[enricus]*.
„ 248, l. 3, for *P[ercivalli]* read *P[etri]*.
„ 257, l. 15, for [*Johannæ*] read [*Johannam*].
„ 267, margin, for *Durraunt* read *Duraunt*.
„ 285, margin, for *Flitton* read *Flitwick*.
„ 290, l. 25, for *Muchaue* read *Muchaut*.
„ 317, note, for *Gurancester* read *Gurmecester*.
„ 325, l. 4, for 12 read 11.
„ 370, margin, for *Braunston* read *Brassington*.
„ 374, l. 10, insert *Henrici* within the brackets.

ADDITIONAL ERRATA IN VOL. I.

- Page 18, l. 2, for *Kenefegiam* read *Kenefeg jam*.
„ 26, l. 8, for *festum* read *festo*.
„ 34, l. 15, *Kaveresham*. This is distinctly the reading of the MS., but I think it must be an error for *Faversham*.
„ 506, l. 23, for *he covenants* read *it be expedient to him*.
„ „ l. 38, for *there be certain sheriffs* read *the sheriffs be certain*.
„ „ l. 45, for *and to every one* read *both men and women*.
-

ADDITIONAL ERRATA IN VOL. II.

- Page 41, l. 22, for *Radulfus* read *Radulfo*. MS. Rad'.
„ 55, l. 32, the “ should be after *cardinalis*.
„ 76, l. 6, for *a* read *autem*.
„ 85, note ⁷, for *Henry* read *Peter Mauclerc*.
„ 93, l. 27, and p. 94, l. 29, for *porrexit* read *perrexit*.
„ 95, l. 31, for *festum* read *festo*.
„ 304, l. 4, for *milia* read *milibus*. MS. m.
„ 391, l. 4, for *consilii* read *consimili*.
„ 405, l. 9. for *obsiderunt* read *obsederunt*.
-

ANNALES PRIORATUS DE DUNSTAPLIA.

1—1297.

FROM

MS. COTTON. TIBERIAS A. x.

ANNALES PRIORATUS DE DUNSTAPLIA.

Radulfus
de Diceto,
Abbrev.
Chroni-
corum,
MS. Cott.
Cland. E.
iii. f. 126.

[Ab] Adam usque ad Nativitatem Christi fluxerunt anni, A.D. 1. secundum Hebræos, tria milia dccccxlviii. Secundum Septua- f. 5.
ginta Interpretes, v. milia cxcvi.¹ Et exinde usque ad
octavum annum nostrum MCCX.²

Anno xxxiii. Christus crucifixus est octavo kalendas Aprilis.

Anno xxxiv. Stephanus lapidatur, et Paulus eodem anno
convertitur.

Anno xxxvii. Matthæus scribit Evangelium.

Anno xxxviii. Cathedra Petri apud Antiochiam.

Anno xl. Pilatus seipsum interimit.

Anno l. Claudius imperator secundo³ subjugavit Britan-
niam.

Anno xlv. Cathedra Petri Romæ.

Anno xlvii. Marcus Evangelium, quod Romæ scripsit, in
Egypto prædicavit.

Anno xlix. Assumptio Sanctæ Mariæ matris Domini.

Anno lxi. Jacobus frater Domini lapidatur a Judæis.

Anno lxviii. Petrus ordinavit Linum et Cletum episcopos.

Anno lxix. Passio Apostolorum Petri et Pauli. Successit
Linus Papa.

Eodem anno Nero seipsum interfecit.

Anno lxxii. Titus Jerusalem subvertit.

Anno lxxxix.⁴ Cletus Papa.

Anno lxxxiii. Johannes in Pathmos insulam relegatur, ubi
scripsit Apocalypsim.

¹ 199, Diceto.

² i.e. the 8th year since the writer,
Richard de Morins, became prior

of Dunstable. Vide *infra*, an. 1202.

³ *secundo*] Harl.; secundus, Cott.

⁴ lxxxix.] Harl.; lxxxviii., Cott.

A.D. 85. Anno LXXXV. Clemens Papa, qui misit Parisiensibus Dionisium, Silvanectensibus¹ Regulum, Rotomagensibus Nigasium, Limovicis² Martialem, Cenomannicis Julianum, Beluacensibus Lucianum. Diceto, MS. Cott. Claud. E. iii.
 Bishops in different dioceses in France.

Anno xcvi. Dionisius cum sociis martyrizatur.

Johannes Apostolus ab exilio revocatur.

Anno xcix. Anacletus Papa.

Anno cxii. Euaristus Papa.

Anno cxxiii. Alexander Papa.

Anno cxxxii. Sixtus Papa, qui statuit *Sanctus* ter in officio missæ dici.

Anno cxxxviii. Telesphorus Papa.

Anno cxliii. Iginus Papa.

Anno cxlvi. Annutius³ Papa.

Anno clvi. Pius Papa. Hucusque ecclesia vocata est virgo; sed Thobites eam primo⁴ turbavit, qui injuste voluit episcopari.

Anno clxix. Sother Papa.

Baptism
of king
Lucius.

Anno clxxviii. Eleuther Papa; sub quo Lucius, rex Britanniae, baptizatus est. Tunc erant in Britannia xxviii. flamines et tres archi-flamines. Ubi flamines, ibi episcopos; ubi archi-flamines, ibi archiepiscopos posuerunt Faganus et Duvianus, qui regem baptizarunt. Tunc Lundoniensi archiepiscopo subjacuit Loegria et Cornubia; Eboracensi Deira et Albania; Urbi-Legionum, Kambria.

Anno cxciii. Victor Papa.

Anno cciv. Zepherinus Papa.

Severus
buried at
York.

Anno ccxii. Severus Romanus transtulit bellum in Britannos, et liberavit provinciam a barbaris. Et ipse sepultus est Eboraci.

Hoc tempore floruit Origenes in Alexandria.

Anno ccxxi. Calixtus Papa.

Anno ccxxv. Urbanus Papa.

Anno ccxxxv. Pontianus Papa.

Anno ccxxxix. Anterius Papa.

Eodem anno, Fabianus Papa.

Anno ccxlvii. Philippus imperator baptizatus est.

Anno cclii. Decius imperator persecutus est ecclesiam.

Anno ccliii. Cornelius Papa. Hic de cathecumbis levavit Apostolorum corpora; et Pauli ossa posuit via Hostiensi ubi decollatus est, Petri juxta locum ubi crucifixus est.

¹ i.e. Senlis.

² *Limovicis*] Limonicis, Cott.
Limoges.

³ Sic, for *Anicetus*. Diceto has
Anicius.

⁴ *primo*] om. Cott.

eto,
i. Cott.
md. E.

Anno CCLVIII. Lucius Papa.

A.D. 258.

Anno CCLIX. Stephanus Papa.

Anno CCLXIII. Sixtus Papa; cum quo Laurentius martyrizatus est.

Anno CCLXV. Dionisius Papa; sub quo fuit concilium Antiochenum.

Anno CCLXVII. Felix Papa.

Anno CCLXIX. Euticianus Papa.

artin.
l. Anno CCLXXIV. Aurelianus imperator. Hic usum porcinæ carnis invenit.

iceto. Anno CCLXXVII. Gaius Papa.

Anno CCLXXXVI. Dioclitianus imperator. Usque ad suum tempus quievit in Britannia religio Christiana. Sed ejus tempore subversæ sunt ecclesiæ; Scripturæ sacræ mediis focis exustæ; sacerdotes cum fidelibus sibi subditis trucidati; inter quos Albanus beatus migravit ad Dominum. Martyrdom
of S.
Alban.

Anno CCLXXXVIII. Marcellinus Papa.

Anno CCXCVI. Marcellus Papa.

Anno CCCI. Eusebius Papa.

Anno CCCIII. Melchiades Papa.

Anno CCCVI.¹ Silvester Papa: sub quo Constantius imperator, cum Galliam, Hispaniam, et Britanniam regeret,² obiit Eboraci; cui Constantinus filius ejus in Britannia creatus est imperator, et patri successit.

Anno CCCXXXIII. Marcus Papa; sub quo, mandato Constantini, Gentilium templa destruuntur.

Anno CCCXXXVI. Julius Papa: sub quo fuit synodus Nicæna. Et Helena, mater Constantini, crucem Ierosolymis invenit. Et Nicholaus, Mirreorum episcopus, claruit. f. 56.

Anno CCCXLVII. Liberius Papa.

Anno CCCLVII. Felix Papa. Sub quo, Juliani mandato, Judæos templum, quod Ierosolymis subversum erat, re-ædificare volentes ultrix flamma coercuit. Cujus etiam tempore, beatus Ambrosius floruit, et octava die post baptismum episcopus ordinatur. S. Am-
brose.

Anno CCCLXIX. Damasus Papa. Hic adulterii³ accusatus, purgatur a quadraginta episcopis; et accusatores ejus ab ecclesia expelluntur. Quo tempore floruit Hilarius Pictavensis episcopus. Quo tempore Papa statuit *Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto* dici in ecclesia; et hymni et antiphonæ per Am-

¹ CCCVI.] CCCVIII., Cott.

² From Martinus Polonus.

³ adulterii] adulterio, MSS.

- A.D. 369. brosium in ecclesia canebantur. Et celebratum est concilium Constantinopolitanum. Diceto, MS. Cott. Claud. E. iii.
- Anno cccxc. Siricius Papa.
- Anno cccxci. Anastasius Papa. Sub quo, Undecim Milia Virginum passæ sunt apud Coloniam.
- Anno cccxcii. Innocentius Papa. Sub quo, Martinus,¹ Turenensis episcopus, floruit, et Guittelmus, Londoniensis archiepiscopus, Britones a Pictis, et Scottis, et Hunis oppressos² collectis viribus liberavit. Quo etiam tempore Pelagius hæreticus Anglicanam ecclesiam turbavit. Et eodem tempore Johannes Chrysostomus, et Augustinus, et Ieronimus claruerunt.
- Anno ccccxvii. Zozimus Papa; qui decrevit cereum Sabbato sancto Paschæ benedici.
- Anno ccccxx. Bonifacius Papa, antipapa Eulalio.
- Anno ccccxxvi. Cælestinus Papa. Sub quo excepti sunt ad missam Introitus, Gradale, et Offertorium.
- Anno ccccxxxii. Cælestinus Papa; qui misit palladium ad Scottos.
- Anno ccccxxxiv. Sixtus Papa; qui accusatus coram lvi. episcopis se purgavit.
- Anno ccccxli. Leo Papa, qui omelias composuit. Sub quo apud Ephesum Septem Dormientes a somno surgunt. Et Saxones in Britanniam venerunt: et concilium Calcedonense celebratum est contra Euticen.
- Anno cccclxii. Hilarius Papa, sub quo pictor quidam cum Salvatorem secundum similitudinem Jovis pingere voluisset, aruit manus ejus.
- Anno cccclxvii. Simplicius Papa.
- Anno cccclxxxii. Felix Papa.
- Anno cccclxxxvii. Gelasius Papa.
- Anno ccccxc. Anastasius Papa.
- Anno ccccxciii. Simacus Papa, antipapa Laurentio. Qui Simacus accusatus in concilio cxv.³ episcoporum, se purgavit.
- Anno dviii. Hormisda Papa.
- Anno dxix. Johannes Papa.
- Anno dxxiii. Felix Papa, sub quo Arcturus, rex Britonum, sibi Franciam subjugavit.
- Anno dxxvii. Bonifacius Papa.
- Anno dxxx. Johannes Papa, sub quo floruit Cassiodorus.
- Anno dxxxiii. Agapitus Papa.

Heresy of Pelagius in England.

Arrival of the Saxons in Britain.

Conquest of France by Arthur.

¹ Cott. inserts *episcopus*.

² *oppressos*] *oppressait*, MSS.

³ cxv.] xcv., Cott. Diceto has cxv.

Diecto,
MS. Cott.
Cland. E.
iii.

Anno dxxxiv. Silverius Papa.

A.D. 534.

Anno dxxxv. Vigilius Papa, sub quo Theophilus cirographum suum recuperavit. Legend of Theophilus.

Item, Arcturus Lucium, reipublicæ procuratorem, occidit. In Britanniam rediens Modredum, nepotem suum, devicit: sanciatum in insulam Avalonis ad vulnera sananda secessit. Death of king Arthur.

Anno dlxii. Pelagius Papa, sub quo David, qui et Dewi, S. David. Menevensis factus est episcopus.¹

Anno dlxxxiv. Benedictus Papa.

f. 6.

Item Pelagius Papa.

Rad. de
Diecto,
Abbrev.
Chronic.,
Twyden,
10 Scrip-
tura, col.
433-6.
Id. col. 437.

Anno dlxxxix. Gregorius Papa, sub quo Augustinus, in Angliam transmissus, Athelbertum, regem Cantiae, ad fidem Christi convertit.

Idem Gregorius animam Trajani imperatoris gentilis a poenis inferi liberavit; Antiphonarium regulariter centonizavit; *Kyrie eleison* et *Alleluia* cantari præcepit ad missam: sub quo, Augustinus Londoniæ ordinavit Mellitum episcopum; et Justum in civitate Rofensi.

Item Athelbertus rex construxit ecclesiam Sancti Pauli Londoniæ. St. Paul's church in London built.

Anno dcvi. Sabinianus Papa.

Item Bonifacius Papa. Hic obtinuit a Foca Cæsare, ut vetus fanum, quod Pantheon dicitur, consecraretur in ecclesiam.

Anno dcxiv. Deus-dedit Papa, sub quo exulaverunt Mellitus et Justus episcopi. Tandem Mellitus Cantuariensis archiepiscopus.

Item Laurentius fit Cantuariensis archiepiscopus.

Anno dcxxiii. Honorius Papa, qui scripsit Cantuariensi archiepiscopo in hæc verba: "Auctoritate beati Petri præcipimus, ut in Dorobernia civitate semper in posterum metropolitana sedes totius Britanniae habeatur; omnesque provinciae regni Anglorum præfatæ sedi subiciantur." Canterbury made the metropolitan seat of England.

Hoc tempore beatus Paulinus fit archiepiscopus Eboracensis, et Honorius archiepiscopus Cantuariensis.

Anno dcxxxiii. Severinus Papa.

Item Johannes Papa.

Hoc tempore floruerunt Aidanus episcopus in Scotia; Birinus in Anglia episcopus de Dorkecestre; et rex Dagobertus in Francia; et Machometus in Paganiam.

Anno dcxxxvi. Theodorus Papa, sub quo Engebertus, rex Cantiae, in regno suo destruit idola. Et rex Oswaldus occiditur a Penda rege Merciorum. Et Sancta Ositha monialis Deo King Oswald killed by Penda.

¹ MS. Harl. ends here.

A.D. 636. dedicatur. Et rex Kenewaldus fundavit episcopalem ecclesiam **Diceto,**
Church of Wintoniæ. col. 438.

Winchester Anno DCXLVIII. Martinus Papa, sub quo Deus-dedit fit archi-
founded. episcopus Cantuariensis.

Anno DCLIX. Eugenius Papa.

Wilfrid Item Vitalianus Papa, sub quo Sanctus Wilfridus mittitur
and Chad. in Franciam in archiepiscopum¹ ordinandus: sed interim
Sanctus Cedda consecratus est in episcopatum Eboracensem a
pontifice Wintoniæ.²

Theodore Eodem tempore, Theodorus, natione Siculus,³ Romæ ordi-
archbishop natus est Cantuariensis archiepiscopus. Qui cum Sanctum
of Canter- Ceddam argueret non fuisse rite consecratum, respondit, "Si
bury. " hoc nosti, libenter ab officio discedo." Sed Theodorus
dixit, eum episcopatum dimittere non debere; veruntamen
ordinationem ejus denuo catholica ratione consummavit. Hic
Theodorus fecit librum Pœnitentialem; cujus tempore fuit
Hyne rex West-Saxonum.

Anno DCLXXVIII. Donus Papa.

Peter- Item Agatho Papa, sub quo floruerunt Sancta Ermenburga,
borough et tres filiæ ejus, Milburga, Mildrida, Milgitha, et Merefin
monastery puer. Quo tempore fundatum est monasterium, quod dicitur
founded. Burg.

Chertsey Hoc tempore Erkenwaldus, episcopus Londoniæ, fundavit
and Bark- sibi monasterium de Cestisham, et sorori suæ monasterium
ing abbey founded. de Berkinge.

Exile of Eodem tempore exulavit Wilfridus in Frisiam, ubi multa
Wilfrid. milia barbarorum ad fidem convertit. Inde Romam veniens,
absolutus est. Inde rediens in Angliam, provinciam Su-Saxo-
num Christo credere fecit.

Tunc obiit Sancta Ætheldreda, Elyensis abbatissa.

Anno DCLXXXIV. Leo Papa.

Item Benedictus Papa: sub quo Theodorus archiepiscopus
Sanctum Cuthbertum consecravit episcopum.

Anno DCLXXXVI. Johannes Papa; sub quo Wilfridus, pulsus
ab episcopatu, mediterraneorum Anglorum⁴ suscipit episco-
patum.

Anno DCLXXXVIII. Sergius Papa, sub quo Britwaldus fit archi-
episcopus Cantuariensis, et consecratus est a Godwino metro-
politano Walliarum.⁵

Anno DCCII. Johannes Papa.

¹ Sic. Diceto has *episcopum*.

² Wina. Vide Bede, H. E., p. 206 B.; Diceto, col. 439.

³ natione Siculus] Tharso Ciciliæ natus, Diceto.

⁴ i.e. Leicester.

⁵ Sic, for *Galliarum*. He was archbishop of Lyons. In Diceto the MS. has ^{*l. gal.*} *Wabiarum*.

to, 442. Item Johannes Papa, sub quo Wilfridus ad propriam sedem A.D. 702. revertitur.

Anno dccvi. Sisinnius Papa.

Item Constantinus Papa; sub [quo] Conred et Offa, reges Anglorum, cum Egwino Romam veniunt, et ut monachi attonsi Deo militarunt.

Wig. Tunc fit monasterium de Ewesham.

Monastery of Evesham.

to, 442. Tunc Beda floruit; et Sanctus Wilfridus obiit.

Anno dccxv. Gregorius Papa secundus.

Bede.

Anno dccxxxi. Gregorius Papa tertius, sub quo Tawine fit Cantuariensis archiepiscopus; cui Nottelmus, Londoniensis presbyter, successit. Sub quo, Carolus Martel fuit rex in Francia. Quo tempore, corpus beatæ Mariæ Magdalænæ ab urbe Aquensi transfertur in cœnobium Viceliacum.

Death of S. Wilfrid. Charles Martel.

Eodem tempore Cuthbertus fit archiepiscopus Cantuariensis.

Anno dccl. Zacharias Papa.

f. 6 b.

Item Stephanus Papa, sub quo Breowinus fit archiepiscopus Cantuariensis.

Anno dcclxi. Paulus Papa, sub quo Jambertus, abbas Sancti Augustini, fit archiepiscopus Cantuariensis.

Jaenbert archbishop of Canterbury.

Anno dcclxix. Stephanus Papa, anti-papa Constantino.

Anno dcclxxii. Adrianus Papa. Hic ad tuendas res ecclesiæ Karolum Romam accersit, qui Desiderium regem Papiæ cepit. Huic Karolo dedit Papa jus eligendi pontificem et dignitatem patriciatus. Hic Karolus subjugavit Hispaniam.

Anno dccxcvi. Leo Papa. Hic vexillum Romanæ urbis misit Karolo regi.

Hoc tempore Adlardus fit archiepiscopus Cantuariensis.

Hoc tempore sol obtenebratus est per dies decem et septem.

Romani Leonem Papam capiunt, linguam ei et oculos evelunt; cui, voce et visu reddito divinitus, iterum ei oculos et linguam eruunt. Sed a Karolo rege propter hoc damnantur. Quo tempore Wlfredus fit archiepiscopus Cantuariensis.

Anno dcccxvi. Stephanus Papa.

Item Paschalis Papa.

Item Eugenius Papa.

Item Valentinus Papa.

Anno dcccxxx. Gregorius Papa, qui et Leo Papa quartus. Sub quo Feologildus fit Cantuariensis archiepiscopus. Et postea Ceonodus fit Cantuariensis archiepiscopus.

Archbishops Feologild and Ceolnoth.

Anno dcccxlvi. Sergius Papa; sub quo Normanni per mare Britannicum progressi, urbem Nannetem invadunt, inde Andegavis occupant, et Turonis templum Sancti Martini incendunt.

Nantes attacked by the Northmen

Anno dcccli. Benedictus Papa, anti-papa Anastasio.

- A.D. 857.** Anno DCCCLVII. Nicholaus Papa. Diceto col. 4!
 Item Adrianus Papa, sub quo Ædeldredus fit Cantuariensis archiepiscopus.
- King Alfred's alms sent to S. Thomas in India. Anno DCCCLXXIII. Johannes Papa.
 Item Marinus Papa; sub quo Suitelmus, Sireburnensis episcopus, eleemosynam regis Alwredi ad Sanctum Thomam in Indiam detulit, indeque prospere rediit.
 Hoc tempore Normanni, auxilio Danorum, Franciam devastarunt.
- Anno DCCCLXXXIX. Adrianus Papa.
 Item Stephanus Papa, sub quo fit monasterium Cluniaci, et Plegemundus fit archiepiscopus Cantuariensis.
- Anno DCCCIII. Bonifacius Papa, anti-papa Formoso.
 Item Stephanus Papa, sub quo Arnulfus imperator consumptus pediculis expiravit.
- Anno DCCCIV. Romanus Papa.
 Item Theodorus Papa.
- Anno DCCCVI. Benedictus Papa.
 Item Leo Papa, anti-papa Christoforo.
- Anno DCCCIX. Sergius Papa; sub quo Rollo, dux Normannorum, cum gente sua baptizatus est; qui fuit [pater]¹ Wilhelmi Longæspatæ. Quo tempore Athelmus, Wellensis episcopus, fit archiepiscopus Cantuariensis.
- Athelm archbishop of Canterbury. Anno DCCCXVII. Anastasius Papa.
 Item Lando Papa.
- Wulfhelm archbishop of Canterbury. Item Johannes Papa, sub quo Wilfelmus, Wellensis episcopus, fit archiepiscopus Cantuariensis.
- Anno DCCCXXX. Leo Papa.
 Item Johannes Papa.
 Item Leo Papa.
- Odo archbishop of Canterbury. Item Stephanus Papa, sub quo Odo fit archiepiscopus Cantuariensis. Cujus tempore Edmundus rex Anglorum floruit, et Willelmus Longa-spata dux Normanniæ.
- Anno DCCCXLI. Stephanus Papa.
 Item Marinus Papa, sub quo Ricardus fit dux Normannorum.
- Anno DCCCCLV. Agapitus Papa.
 Item Johannes Papa, sub quo Elsinus, Wentanus episcopus, fit archiepiscopus Cantuariensis.
- Elsin archbishop of Canterbury. Anno DCCCCLXIV. Johannes Papa, sub quo Dunstanus, Wigorniensis episcopus, fit archiepiscopus Cantuariensis. Qui Oswaldum Wigorniensem episcopum consecravit, qui post factus est archiepiscopus Eboracensis. Et quia Dani Northanbury.

¹ MS. has qui fuit Will'i f. longe spate.

himbriam vastaverant, simul obtinuit episcopatum et archi- A.D. 954.
episcopatum. Quo tempore, Lewinus episcopus simul conjunxit Bishop
episcopatum Lincolnæ et Leicestrinæ. Leofwin.

Anno DCCCCLXVIII. Benedictus Papa.

Item Leo Papa.

Item Johannes Papa.

Item Johannes Papa, sub quo, canonicis sæcularibus ejectis
ab ecclesia Wintoniensi,¹ monachi substituuntur. Quo tempore Murder of
occiditur rex Edwardus a uxorca sua. Edward II.

Quo tempore Gerbertus fit archiepiscopus Remensis. Deinde Pope Syl-
fit archiepiscopus Ravennæ. Deinde fit Papa Romæ, unde vester II.
versus,

"Transit ab R. Gerbertus ad R. post Papa vigens R."

Hoc tempore, Ethelgarus fit Cantuariensis archiepiscopus. Arch-
Cui successit Siricius, qui, expulsis a Cantuaria clericis, mo- bishops of
nachos induxit. Quo mortuo, Alfridus fit archiepiscopus Canter-
Cantuariensis; et Ricardus dux Normanniæ obiit. bury.

Hoc tempore Hinguar et Ubba Angliam vastaverunt; et facta
est eis Anglia tributaria in viginti quatuor milibus librarum.

Anno MIV. Elphegus episcopus Wintoniæ fit archiepiscopus Massacre
Cantuariensis, sub quo Dani custodes Angliæ occiduntur; pro of the
quibus eorum regi solvuntur xxxvi. milia librarum pro bono Danes.
pacis.

Anno MXII. Persolvebatur Danis tributum de Anglia xlviij. Tribute
milia librarum. Et tunc martyrizatus est Elfegus. Cui suc- paid to the
cessit Lavingus, qui vocatus est Edelstanus, Wellensis epi- Danes.
scopus. f. 7.

Anno MXXIV. Corpus Sancti Elphegi de Londonia Cantuariam
est translatum. Quo tempore Canutus totius Angliæ suscepit
imperium.

Hoc anno de tota Anglia lxxii. milia, et de Londonia x. Tribute to
milia et d. libræ² exercitui Danorum sunt solutæ; et Ethel- the Danes.
notus factus est archiepiscopus Cantuariensis. Quo anno rex
Canutus constituit monachos in monasterio,³ in quo rex et
martyr Edmundus requiescit.

Anno MXXXI. Rex Canutus Romam ivit, et Sancto Petro Cant at
magna dona obtulit; et per Johannem Papam scholam Anglo- Rome.
rum ab omni tributo liberavit; et emendationem vitæ suæ pro-

¹ Diceto has "a majoribus ec- " Ethelwoldi Wintoniensis epi-
" cleus clericos expulit " for " scopi."
" canonicis sæcularibus ejectis," " libræ] libras, MS.
mentioning that it was done " con- " Badriceswrth, Diceto, col. 467,
" silio Dunstani archiepiscopi et s. 8. Edmundsbury.

A.D. 1031. misit, dicens, "Præcipio vobis regni mei præpositis, ut omnia debita, quæ Deo secundum legem debemus, solvatis; scilicet eleemosynas pro aratris, et decimas animalium hujus anni; et denarios, quos Romæ ad Sanctum Petrum debemus; et mediante Augusto decimas frugum, et in festo Sancti Martini primitia[s] seminum, ad ecclesiam in cujus parochia quisque degit, quæ Anglice 'Syriceat' appellantur."

Hoc tempore fuit Gregorius Papa sextus.

Post Canutum successit rex Haraldus, cui conregnavit Hardecnutus.

Eo tempore obiit Robertus dux Normanniæ, pater Willelmi Bastard, qui postea Angliam conquistavit.

Harold I. Tandem Haraldus factus est monarcha Angliæ; et Eadsius, Harthacnut. capellanus ejus, factus est archiepiscopus Cantuariensis. Mortuo autem Haraldo successit Hardecnutus, quo tempore Elsinus fit archiepiscopus Cantuariensis.

Anno MXLVIII. Leo Papa, sub quo Robertus, Londoniensis episcopus, factus est archiepiscopus Cantuariensis.

Dane-gelt abolished by Edward the Confessor. Eodem tempore rex Edwardus absolvit Anglos a gravi vectigali, quo Danis tenebantur, anno tricesimo octavo [ex] quo primo datum fuit.

Anno MLV. Victor Papa.

Item Nicholaus Papa.

Item Alexander Papa, sub quo Stigandus, Cantuariensis archiepiscopus, depositus est.

Harold's oath to William, and perjury. Eo tempore Haraldus nepos Edwardi, filius Godwini, tempestate translatus in Normanniam, juravit Willelmo duci, se filiam ejus ducturum, et post mortem Edwardi ad opus ejus Angliam servaturum. Sed cum reversus esset in Angliam, perjurii crimen elegit, et Ædwardo avunculo suo successit in regnum. Cum autem idem rex apud Eboracum, post occisionem regis Noruagiæ et Tosti fratris sui, lætus de victoria pranderet, nuntiatum est ei, Willelmum ducem Nor-

His defeat and death. Coronation of William I. manniæ apud Pivenseiam applicuisse; cui rex occurrens cum paucis, secundo idus Octobris, die Sabbati, cum duce prælium commisit, et occisus est. Dux autem Londoniæ consecratur in regem.

William seizes the money kept in the monasteries. Lanfranc archbishop of Canterbury. Anno MLXX. Rex Willelmus monasteria totius Angliæ perscrutatur, et pecuniam a divitibus ibi depositam abstulit, et in thesauris suis reposuit. Quo tempore, Stigando deposito, Lanfrancus, abbas Cadomensis, fit archiepiscopus Cantuariensis. Quo tempore rex in Scotiam proficiscitur; cui rex Malcolmus occurrens, hominium ei fecit.

Survey of England by William I. Anno MLXXIV. Gregorius papa septimus, sub quo rex Willelmus Walliam sibi subdidit. Et postea misit justiciarios suos

Diceto
col. 46

eto, 487. per unamquamque scyram, id est, provinciam, Angliæ; et A.D. 1074. inquirere fecit per jusjurandum, quot hydæ, id est, jugera, uni aratro sufficientia per annum essent in unaquaque villa, et quot animalia. Fecit etiam inquiri, quid unaquæque urbs, castellum, vicus, villa, flumen, palus, silva, redderet per annum. Hæc autem omnia in chartis scripta delata sunt ad regem, et in[ter] thesauros reposita usque hodie servantur. Qui rex moriens, Roberto, primogenito suo, Normanniam dedit; Death of Willelmo Ruffo, secundo filio suo, Angliæ monarchiam; Hen- William I. rico, thesauri copiam.

Anno MXCIII. Robertus Bluet, cancellarius regis, factus est episcopus Lincolniensis.

Eo tempore obiit beatus Wilstanus.

Anno MXCv. Urbanus Papa, qui Philippum, regem Francorum, excommunicavit. Quo tempore Anselmus fit archiepiscopus Cantuariensis; qui regis odium incurrens exulavit, eo Exile of quod investituram a rege accipere noluit. Sed eo in exilio Anselm. apud Lugdunum existente, rex moritur, cui frater ejus Henricus successit in regno; qui Anselmum ad propria revocavit. Quo tempore, inter eum et regem orta est contentio; rege Dispute dicente, investituram episcopatum ad eum spectare, et archi- concerning episcopo contradicente. Tandem de communi consensu super investiture. hoc nuntios ad Papam miserunt. Qui cum nihil profecissent, redeuntes archiepiscopo nuntiarunt, ne in Angliam rediret, f. 7 b. nisi consuetudinem suæ regionis vellet servare. Substitit His quarrel igitur archiepiscopus Lugduni manens, bonis suis in Anglia and recon- denuo confiscatis. Tandem, precibus regis, ad monasterium ciliation with Becci ei occurrit; ubi rex, sub audientia virorum illustrium, Henry I. tanquam in jure, professus est, se nihil juris sibi vel hæredibus suis in posterum in ecclesiarum investituris vendicaturum; nec in electionibus faciendis aliquid aliud, quam solum assensum, sicut sacrorum canonum censura præscribit. Anselmus autem, his pacificatis, in Angliam regressus, in bona quiete consenuit.

Anno MXCvii. Cœnobium Cisterciense incipit. Quo tempore Death of rex Angliæ Willelmus, dum in Nova Foresta venaretur, in die William II. Sancti Petri ad Vincula a Waltero Tirello sagitta percussus Aug. 1. occubuit, et in ecclesia cathedrali Wintoniæ tumulatur. Cui Consecra- Henricus frater suus succedens, consecratur in regem apud tion of Henry I. Wemuster: qui duxit in uxorem Matildem, filiam Malcolmi, at West- regis Scottorum. minster.

Anno MCII. Magna discordia orta est inter regem Henricum Second et Anselmum archiepiscopum; eo quod archiepiscopus nollet exile of Anselm. consentire, neque consecrare neque communicare his, quibus rex dederat ecclesias. Unde molestiis affectus a rege, Romam rediit.

- A.D. 1107.** Anno mcvii. Henricus rex in palatio Lundoniæ, præsentem Dicetum Anselmo et proceribus multis, annuit et statuit, quod ab eo cql. 5 tempore nunquam per donationem baculi pastoralis vel annuli, quisquam de episcopatu aut abbatia per regem, vel quamlibet laicam manum, in Anglia investiretur. Concessit quoque Anselmus, ut nullus, in prælationem electus, pro hominio quod regi faceret, consecratione suscepti honoris privaretur. Quo tempore, Willelmus Wintoniensi, Rogerus Sareburiensi, Reinelmus Herefordensi, Willelmus Exoniensi,¹ simul ab Anselmo Cantuariæ consecrati sunt.
- Bishops consecrated by Anselm.**
- Ely made into the seat of a bishop. Ralph d'Escures archbishop of Canterbury. Dedication of S. Alban's.
- Anno mcix. Obiit Anselmus; et rex Henricus abbatiam Helyensem in sedem episcopalem mutavit, et Herveium ibi præfecit. Quo tempore Radulfus, Roffensis episcopus, in archiepiscopum Cantuariensem eligitur, et ab Anselmo, domini Papæ legato, consecratur.
- Anno mcxv. Turstanus, regis capellanus, ad Eboracensem archiepiscopatum eligitur. Quo tempore monasterium Sancti Albani dedicatum est a Roberto, Lincolnensi episcopo.
- Anno mcxviii. Gelasius Papa. Obiit Matildis regina, mater imperatricis.
- Death of prince William.**
- Anno mcxix. Calixtus Papa. Sub quo Willelmus, filius regis, submersus est: et Willelmus de Curbuil fuit archiepiscopus Cantuariensis. Quo tempore Calixtus Papa venit in Normanniam loqui cum Henrico rege apud Gisorz.
- Anno mcxxv. Honorius Papa. Sub quo Willelmus, archiepiscopus Cantuariensis, dedit episcopatum Roffensem Johanni archidiacono suo.
- Homage to the empress Matilda. Her marriage.**
- Eodem anno, primates Angliæ regnum juraverunt imperatrici; et primus inter omnes Stephanus, comes Boloniæ. Postea Galfridus Plantegenest, comes Andegavorum, duxit imperatricem; et Gilebertus Universalis fit episcopus Lundoniæ.
- Anno mcxxx. Innocentius Papa. Sub quo dedicata est ecclesia Sanctæ Trinitatis Cantuariæ.
- Henry Fitz-empress declared heir to the crown. Death of Henry I.**
- Anno mcxxxiii. Natus est Henricus, primogenitus Matildis imperatricis; quem rex Henricus, avus ejus, fecit hæredem regni sui. Et inter proceres, comes Stephanus primus præstitit sacramentum apud Wemustre. Et obiit Robertus Curtehorse.
- [Anno] mcxxxv. Rex Henricus, anno xxxv. regni sui, in Francia obiit; sed apud Radinge sepelitur. Qui fundavit ipsum monasterium, et abbatiam de Cirencestre, et abbatiam de Mor-

¹ Sic. The chronicler altering Diceto's sentence, and omitting the word *ecclesia*, with which the adjectives agree.

505. tuo-mari,¹ et prioratum de Prato² apud Rothomagum, et pri- A.D. 1135.
oratum de Dunstaple. Dunstable

Eodem anno Stephanus comes consecratur in regem apud Londoniam a Willelmo, Cantuariensi archiepiscopo; Hugone Bigod jurante, quod rex agens in extremis imperatricem et filium ejus exhæredavit, et Stephanum hæredem instituit. Hinc oritur werra. Consecra-
tion of
Stephen.

Moritur Willelmus, Cantuariensis archiepiscopus.

Rex Stephanus iniit fœdus cum rege Francorum.

Et focariæ canonicorum Londoniæ lubrice tractantur apud turrim. Treaty
with Louis
VI.

Quo tempore Lodoicus, filius Lodoici Grossi, duxit in uxorem f. 8.
Alienor, filiam Willelmi, ducis Aquitanorum, ex qua genuit duas filias,³ quas duo filii magni comitis Teobaldi, Henricus scilicet et Teobaldus, acceperunt uxores, primogenitus primo-
genitam.

Anno MCXXXVIII. David, rex Scottorum, cum exercitu ten- Battle of
dens in Angliam, a Turstano archiepiscopo, auxilio provinciæ the Stand-
suæ, repulsus est, fixo Standart apud Alwertune, ubi duo- ard.
decim milia Scottorum occisa sunt.

Eodem anno Teobaldus, abbas Beccensis, fit Cantuariensis archiepiscopus. Theobald
archbishop

Anno MCXXXIX. Rex Stephanus cepit Saleburiensem⁴ et Lincolniensem⁵ episcopos; quia ipsi castella sua reddere noluerunt. Tunc imperatrix venit in Angliam, et Turstano Eboracensi successit Willelmus. of Canter-
bury.

Anno MCXL. Stephanus rex obsedit Lincolniam; sed capitur, et Bristolliæ coram imperatrice præsentatur. Sed anno sequente, capitur comes Robertus, frater imperatricis; et habita- Capture
and release
of Stephen.
mutua compensatione compeditorum, hinc rex, hinc comes, a vinculis absoluti recesserunt.

Anno MCXLII. Cælestinus Papa, sub quo rex Stephanus obsedit imperatricem apud Oxeneforde. Quo tempore Lucius Papa misit pallium Henrico Wintoniensi episcopo, cui proposuerat assignare septem episcopos.

Anno MCXLIII. Galfridus, comes Andegaviæ, cepit Rothomagum; et ex tunc dux Normannorum appellatus est.

Anno eodem Eugenius Papa.

Rex Stephanus cepit in curia sua Galfridum de Magnavilla,⁶

¹ S. Marie de Mortemer at Rouen.

² S. Marie de Pré at Rouen.

³ Mary, wife of Henry I., count of Champagne, and Alice, wife of Theobald, count of Blois.

⁴ Roger.

⁵ Alexander.

⁶ *Magnavilla*] Magnivilla, MS.

A.D. 1143. et Ranulfum comitem Cestriæ. Et postea rex Stephanus Lincolniæ coronatur. D
c

Peter de la Chastre archbishop of Bourges. Interdict on the person of Louis VII. **Anno MCXLVI.** Eugenius Papa, a quo Petrus consecratus est Bituricensis archiepiscopus. Quod quia sine consensu regis factum est, juravit, quod quoad viveret dictus archiepiscopus civitatem Bituricam non intraret; et sic per triennium persona regis interdicto subjacuit. In quamcunque civitatem, castellum, vel vicum intrabat, celebratio divinorum suspendebatur. Tandem Bernardo Clarevallensi suadente, cor regis ad hoc inclinatum est, ut archiepiscopum reciperet, et pro transgressione juramenti se repromitteret Ierosolymam profecturum; quod et factum est. Quo tempore Sugerius, abbas de Sancto Dionisio, deficientibus aliis regni principibus, solus in se regni suscepit custodiam.

Anno MCXLVII. Eugenius Papa Remis concilium celebravit. Et Robertus de Cheinei fit episcopus Lincolniæ.

Anno MCXLVIII. Henricus secundus fit miles a David, rege Scottorum. Qui fecit homagium Lodoico, regi Francorum, de ducatu Normanniæ, et comitatu Andegaviæ. R
D
In
H
ru
T
co

Eodem anno obiit Galfridus Plantegenest.

Death of Stephen's queen and son.

Anno MCLI. Celebratum est divortium inter regem Francorum et reginam Alienor, quam Henricus, dux Normanniæ et comes Andegaviæ, duxit; et sic factus est dux Aquitaniorum. Quo tempore regina Matildis uxor regis Stephani et Eustacius filius ejus sepeliuntur apud Feveresham; unde humiliatus est rex Stephanus.

Anno MCLII. Dux Henricus intravit in Angliam in manu valida; et cepit castellum de Maumesburi. Et tunc David, regi Scottorum, successit Malcolmus nepos ejus. Et Ricardus fit Londoniensis episcopus.

Anno MCLIII. Anastasius Papa.

Obiit abbas Bernardus; et Henricus Eboracensis archiepiscopus.

Peace between Stephen and Henry.

Facta est eodem tempore inter regem Stephanum et ducem Henricum concordia; ita quod rex arrogavit ducem in filium et successorem, regalia passim a proceribus usurpata post mortem regis recepturum.¹ Addito, quod munitiones regis tempore fundatæ diruentur; quarum numerus usque ad undecies centum quindecim excrevit.

Quo tempore Willelmus Eboracensis, depositus ab Eugenio Papa, restitutus est per Anastasium.

¹ *recepturum*] recepturus, MS.

eto,
529.

Anno MCLIV. Rogerus, Cantuariensis archidiaconus, fit archi- A.D. 1154.
episcopus Eboracensis, consecratus ab Teobaldo, Cantuariensi
archiepiscopo, apud Wemuster; sed professionem non fecit.

Rex Stephanus octavo kalendas Septembris obiit. Et dux Death of
Henricus mense Octobris consecratur in regem apud Lundo- Stephen.
niam a Teobaldo, Cantuariensi archiepiscopo, præsente R[oc- Consecra-
gero], Eboracensi archiepiscopo; qui tamen manum non Henry II.
apposuit.

Hic est Henricus secundus rex Angliæ, cui mater Matildis f. 8 b.
imperatrix; cui mater Matildis, regina Angliæ; cui mater Genealogy
Margarita, regina Scottorum; cujus pater Edwardus; cujus of Henry
pater Edmundus Ferreum-latus; cujus pater Ædelred; cujus II.
pater Edgarus Pacificus; cujus pater Edmundus; cujus pater
Edwardus senior; cujus pater nobilis Aluredus; qui fuit filius
Eadwlf regis; qui fuit filius Egbrithi; cujus pater Alcmundus;
cujus pater Effa; cujus pater Eppa; cujus pater Ingels; cujus
frater fuit famosissimus rex Ine nomine; quorum pater Keored;
qui fuit filius Ceowald; qui fuit Cutha; qui fuit Cuthwiunum;
qui fuit Chelulin; qui fuit Chenric; qui fuit Chreoda; qui
fuit Ceodric; qui fuit Elesæ; qui fuit Ecla; qui fuit Genuis;
iste fuit caput gentis suæ, a quo et tota gens illa nomen
accepit. Hujus pater fuit Wig; cujus pater fuit Frewine;
cujus pater Freodegar; cujus pater Brand; cujus pater Beal-
des; cujus pater Woden; qui fuit Frederewald; qui fuit Freolf;
qui fuit Fredewlf; qui fuit Fringoldwlf; qui fuit Geta; qui
fuit Geatwa; qui fuit Beu; qui fuit Sceldwa; qui fuit Herc-
mod; qui fuit Itermod; qui fuit Bathka; qui fuit Wala; qui
fuit Beadwid; qui fuit Sem; cujus pater Noe.

Thomas, Cantuariensis archidiaconus, Beverlaci præpositus, Thomas
fit regis cancellarius. Becket
chancellor.

Anno [MCLIV.] Adrianus Papa; qui dedit Henrico regi licentiam
subjugandi Hiberniam, salvo jure ecclesiarum illius regni, et
faciendi eam tributariam ecclesiæ Romanæ, et solvendi de sin-
gulis domibus unius denarii annuam pensionem in perpetuum.¹

Anno MCLV. Natus est Lundoniæ de regina Alienor Hen- Birth of
ricus, filius Henrici regis; et Henricus, Wintoniensis episcopus, prince
absque licentia regis recessit ab Anglia; ideoque sex castella Henry.
ejus diruta sunt.

Willelmus Peverel de Nottingham, causa veneficii, quod The king
fuerat propinatum Ranulfo, comiti Cestrensi, exhæredatus est; regains
et tunc reddita sunt regi turris Gloucestriæ, et castellum de Gloucester
Brugges. and
Bridge-
north
castles.

¹ This is a short summary of pope Adrian's letter given in Diceto,
coll. 529, 530.

- A.D. 1156. Anno MCLVI. Alienor peperit regi Angliæ Matildem. Diceto, col. 531.
- Birth of princess Matilda. Anno MCLVII. Natus est rex Ricardus apud Oxoniam. Quo tempore Melcomus, rex Scottorum, reddit regi Carluil, et Baenburc, et Novum Castrum super Tinam, et comitatum Lodonensem.
- Of prince Richard. Anno MCLVIII. Rex Henricus ultimo coronatus est apud Wigorniam; et regina peperit ei Galfridum.
- Of prince Geoffrey. Nova moneta in Anglia.
- Margaret of France brought for prince Henry to England. Tunc Thomas cancellarius accepit Margaritam, filiam regis Franciæ, Henrico, filio regis Angliæ, in uxorem.
- Anno MCLIX. Rex Henricus duxit exercitum versus Tolosam. Alexander Papa, antipapa Octoviano. Sed Papam receperunt reges Franciæ et Angliæ; antipapæ autem adhæsit Federicus.
- Anno MCLXI. Ricardus fit episcopus Covintrensis, et consecratur a Teobaldo.
- Homage to prince Henry. Tunc episcopi et proceres¹ Angliæ, mandato regis, fidelitatem juraverunt Henrico filio suo. Thomas cancellarius primus omnium fecit ei homagium, salva fide regis quamdiu viveret et regno præesse vellet.
- Becket archbishop of Canterbury. Eodem anno fit Thomas archiepiscopus Cantuariensis, statim cancellariæ sigillum resignans, unde regis indignationem incurrit.
- Quo tempore Robertus de Muntfort cum Henrico de Essexia certamine singulari congregiens, victoriam reportavit; et Henricus fit monachus apud Radingum.
- Eo etiam tempore, sub Alexandro fit concilium Turonis, cui Thomas Cantuariensis interfuit, cum R[ogero] Eboracensi, et quibusdam suffraganeis.
- Eodem quoque tempore, Malcolmus rex Scotiæ, et Resus et principes Walliæ fecerunt homagium regi Angliæ.
- Constitutions of Clarendon. Anno MCLXIV. Rex apud Clarendonam impetravit, ut regni consuetudines archiepiscoporum et episcoporum auctoritate firmarentur et scriptis. Quod Thomas dum ad cognitionem Papæ pertulisset, ab obligatione, quam inierat, absolutionem petiit et impetravit.
- f. 9. Exile of Becket. Thomas Cantuariensis super administratione tractus in causam apud Northamptonam comparuit; respondens, se non teneri, quia ante pallium susceptum liber et absolutus ab omni ratiocinio fuit assignatus episcopus; et quod ipse pater et iudex non debuit a filiis et subditis judicari; et super his sedem appellans Apostolicam, recessit; sed proceres nihilominus in eum sententiam intorserunt. Ille vero, nocte sequenti villam latenter

¹ *proceres*] abbates, Diceto.

Diceto,
l. 537.

egrediens, diebus latitans et noctibus iter agens, apud Sant- A.D. 1164.
wicum navicula fragili in Flandriam transfretavit.

Anno MCLXV. Natus est Philippus regi Franciæ. Et Alex-
ander Papa a Francia recedens Romam tetendit. Quo tempore Reginald,
eversa sunt altaria per Angliam, super quæ Missam celebravit archbishop
Coloniensis archiepiscopus schismaticus, qui venit in Angliam of Cologne,
accipere filiam regis Matildam, uxorem Henrico duci Saxonie. in Eng-
land for

Eodem tempore quidam publicani¹ apud Oxoniam depre- princess
hensi, cauteriatis frontibus ab Anglia expelluntur. Die autem Matilda.
Ascensionis,² Thomas archiepiscopus apud Viceliacum solem- Expulsion
niter excommunicavit instigatores, et defensores, et observa- of the
tores consuetudinum, quas in regno Anglorum avitas appellant, Publicani.
scilicet, Ricardum de Luci et plures alios; qui postmodum, The ex-
mandato cujusdam legati,³ absoluti sunt. communications
of Becket at
Vezelay.

Eodem anno Alienor peperit filium Johannem.

Diceto,
l. 547.

Anno MCLXVII. Duo legati⁴ apud Munmirail regem et archi- Birth of
episcopum convocarunt. Sed licet archiepiscopus eos certa prince
ratione susceptos haberet, tamen sibi et suis restitutionem John.
fieri petiit, paratus postmodum subire iudicium super princi- Confer-
pali, quia nudus contendere non debebat. Quod cum illi nec ence with
vellent nec possent, infecto negotio ad curiam redierunt. Becket at
Montmi-
rail.

Eo tempore collectam, Ierosolymitanorum usibus destinan- Collections
dam, truncus in singulis deputatus ecclesiis adacta sera con- for the
clusit; præstito per Angliam publice juramento, denarios Holy Land.
quatuor a singulis marcatibus emungens.

Eodem anno, obiit Robertus episcopus Lincolnie. Et Ricar- Death of
dus filius regis Anglorum, dux Aquitannie, filiam⁵ regis Robert
Francorum accepit in sponsam. de Cheney.

Similiter, mortuo Conano comite Minoris Britannie, Gau- Betrothal
fridus [filius] regis Anglie ejus filiam et hæredem⁵ duxit in of prince
uxorem. Et Alienor, filia regis Anglie, nupsit Aldefunso, Richard.
regi Castellæ. Princess
Eleanor
married to
Alphonso
III. of
Castile.

Anno MCLXX. Apud Ambazium, singulis articulis ad simpli- Reconcili-
cem intellectum reductis, rex et archiepiscopus concordiam ation of
inierunt, procurante pacem Rotrodo, Rotomagensi archiepi- Becket
scopo; quod rex Henricus scripsit filio suo Henrico in hæc with
verba: "Sciatis, quod Thomas, Cantuariensis archiepiscopus, Henry at
" pacem mecum fecit ad voluntatem meam; et ideo præcipio, La Ferté
" ut ipse et sui pacem habeant, et faciatis habere ei et suis, de S.
" qui pro eo exierunt de Anglia, omnes res suas bene et in Auboin.

¹ publicani] pravi dogmatis dis-
seminatores, Diceto.

² May 13.

³ Cardinals William of Pavia and

John of Naples (Diceto).

⁴ Adelais, daughter of Louis VII.

⁵ Constance, daughter of Conan
le petit.

A.D. 1170. "pace, et honorifice, sicut habuerunt tribus mensibus ante- Diceto, col. 553.
 "quam exiret ab Anglia." Quo facto, archiepiscopus venit
 in Angliam.

Murder of Becket. Anno MCLXXI. Quinta die Natalis Domini, circiter horam vespertinam, ex parte regis venerunt ad archiepiscopum Wilhelmus de Traci, Reginaldus Filius-Ursi, Hugo de Morevilla, Ricardus Brito, denuntiantes ei, ut episcopos Angliæ suspensos et excommunicatos absolveret. Quibus respondit, "Non esse judicis inferioris, ut superioris iudicium solvat. Si tamen episcopi jurare velint mandato ecclesiæ parere, pro pace ecclesiæ et reverentia domini regis illos absolvemus." Milites autem recesserunt irati; sed hora vespertina redierunt, clamantes in ecclesia, "Ubi est proditor regis? Ubi est archiepiscopus?" At ille, "Si quæritis archiepiscopum, ecce me paratum mori, qui vitæ præfero assertionem justitiæ et libertatem ecclesiæ: Deo autem commendo meipsum et ecclesiæ causam." Et sic dicens, coram altari, inclinato capite, percussus occubuit.

Absolution of Henry II. Anno MCLXXII. Albertus¹ et Theodinus,² Apostolicæ sedis Id.col. 56
 legati, absolverunt dictum regem a morte dicti martyris. Qui juravit, beatum Thomam nec voluntate sua, nec conscientia, nec mandato, fuisse occisum; sed quia iratus ei fuerat, sui eum occiderunt. Unde, promisit sustentare ducentos milites per annum, ad defensionem terræ Ierosolymitanæ. Promisit etiam, quod licebit appellationes libere fieri; et quod consuetudines, contra libertatem ecclesiæ suo tempore introductas, revocaret in irritum; et, quod possessiones Cantuariensis ecclesiæ, quæ post egressum archiepiscopi fuerant ei ablatae, restituerentur in integrum; et, quod clericis et laicis utriusque sexus, qui pro archiepiscopo de regno exierant, cum pace regis libere redire licebit, et beneficia sua recipere. Et hoc totum promittere et facere ex parte domini Papæ regi injunctum est, in remissionem omnium peccatorum suorum. Idem juravit et promisit rex filius ejus.

Quarrel between Henry II. and prince Henry. Eodem anno orta est guerra inter patrem et filium: et, consilio matris, Ricardus dux Aquitanniæ et Galfridus dux Britanniae fratri potius quam patri adhæserunt. Ad instantiam Id.col. 56
 autem dictorum legatorum, Henricus rex pater in Anglicana ecclesia liberas electiones fieri et permisit et scripsit. Proinde vacantium ecclesiarum conveniente clero, Ricardus Pictavensis ad Wintoniensem, Galfridus ad Heliensem, Galfridus Lincolnensis archidiaconus ad Lincolnensem, Reginaldus ad Batho-

¹ Cardinal of S. Lorenzo in Lucina.

² Theotwin, cardinal of S. Vitale.

Diceto,
col. 569. niensem, Robertus ad Herefordensem, Johannes ad Ci[ce]s- A.D. 1172.
trensem apud Wemustre, electi sunt, præsente justiciario regis
et assensum præbente.

Postmodum vero, eodem anno, Ricardus prior fit archiepi- Richard,
scopus Cantuariensis, qui regi fidelitatem juravit, salvo ordine prior of
suo. Dover,

Id. col. 574. Eodem anno obsessa est Legecestria; et in Northfolchia archbishop
capiuntur comes¹ et comitissa Leicestriæ, Hugo de Castella, et of Canter-
bury.
Walterus de Wahulla.

Interim in Normannia capiuntur a rege patre comes Ces-
trensensis,² Radulfus Fulgeriarum, Radulfus de Haia, Willelmus
Patricius, et milites octoginta.

Interim in Anglia capitur Rogerus de Mubrai: similiter et
rex Scotiæ.

Id. col. 576. Tandem rex pater in Angliam rediens tenui dieta utitur, Penance of
scilicet pane et aqua, et a rerum suarum dispositione et in- Henry II.
gressu civitatum abstinens, ad Sanctum Thomam sub oratio- at Becket's
nis voto perrexit. Quo cum propiasset, equo desiliens, nudus
pedes faciem pœnitentis assumpsit: et quarto idus Junii,
feria sexta, cum gemitibus et suspiriis martyris tumbam
petiit, et diu ibidem oravit; et ab episcopis, qui aderant,
absolutionem petiit, et carnem suam disciplinæ subponens,
virgis cæsus est, et a singulis viris religiosis (quorum multi-
tudo convenerat) ternos ictus suscipiens. Insuper etiam, præter
munera pretiosa, quæ obtulit, assignavit annuos redditus quad-
raginta librarum, ad luminaria circa tumbam martyris jugiter
habenda.

Id. col. 582. Hostibus itaque profligatis in Anglia, rex pater transfretans Reconcili-
in Normanniam, pacem inivit cum hostibus; cujus formam ation of
fidelibus Angliæ scripsit in hæc verba: "Noverit dilectio Henry II.
" vestra, quod pacem, Dei gratia, feci cum rege Franciæ et with his
" filiis meis et hominibus meis ad honorem Dei et meum. sons.
" In pactione autem est, quod primogenito filio meo dabo
" singulis annis quindecim milia librarum Andegavensium, et
" duo castella in Normannia ad voluntatem meam; Ricardo
" vero medietatem reddituum Pictaviæ, et duo castella unde
" mihi nocere non possit; Gaufrido, medietatem reddituum
" Britanniæ. Omnia vero castella quæ habebam, vel homines
" mei in omnibus terris meis in initio, reddita sunt mihi; et
" illa, quæ infortiata fuerunt contra me, rediguntur ad illum
" statum, in quo fuerunt quando guerra incepit."

Eodem anno, Willelmus, rex Scotiæ, devenit homo ligius William,
regis Angliæ de Scotia et de omnibus terris suis. Et con- king of
venit, quod omnes episcopi et abbates terræ regis Scotiæ, et Scotland,

¹ Robert de Bellomont.

² Hugh Cyvelioc.

A.D. 1172. **successores sui, faciant fidelitatem regi Angliæ sicut ligio Diceto,**
 pays domino, et hæredibus suis post illum, sicut alii episcopi sui ei col. 584.
 homage to facere solent. Similiter de comitibus et baronibus, et hære-
 Henry II. dibus eorum convenit.

Anno MCLXXV. Eversa sunt per Angliam et Normanniam
 castella quæ tempore guerræ facta fuerant contra regem patrem.

Richard de Eodem anno Willelmus,¹ abbas de Burgo, depositus est a
 Clare in Cantuariensi archiepiscopo. Et Galfridus, Beverlaci præposi-
 Ireland. tus, fit cancellarius regis junioris. Et Ricardus, comes de
 Striguil, Hiberniæ fines invasit.

Letter of Eodem anno rex scripsit Papæ in hæc verba: "Propter Id.col.591
 Henry II. "reverentiam sanctæ Romanæ ecclesiæ, atque devotionem,
 to pope "quam erga eam et paternitatem ac dilectionem vestram et
 Alexander "fratrum nostrorum habemus et semper habuimus; licet
 III giving "plurimum resisterent et reclamarent regni nostri majores
 certain "et magis discreti, ad instantiam viri discreti et sapientis
 privileges "Hugonis Petrileonis, sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinalis,
 to the "Apostolicæ sedis legati, amici et cognati nostri, capitula,
 clergy. "quæ subscripta sunt, in regno nostro tenenda concessimus.
 "Videlicet, quod clericus de cætero non trahatur ante judi-
 "cum sæcularem in persona sua de aliquo criminali neque de
 "aliquo forisfacto, excepto forisfacto forestæ meæ, et excepto
 "laico feodo, unde mihi vel alii domino sæculari laicum de-
 "betur servitium. Concedo etiam, quod clerici non cogantur
 "facere duellum."

f. 10.

Prince Eo tempore Willelmus, comes Gloucestræ, dum filium non
 John made haberet, Johannem, filium regis, hæredem instituit. Et tunc
 heir of Johannem, filia regis, nupsit Wilhelmo, regi Siciliæ.
 William, Johanna, filia regis, nupsit Wilhelmo, regi Siciliæ.
 earl of Gloucester.

Anno MCLXXVII. A motis canonicis sæcularibus, substituti sunt Id.col.598
 Marriage regulares in ecclesia de Waltham.

of princess Eodem anno facta est pax inter Alexandrum papam et
 Joanna. Federicum imperatorem apud Venetias. Et Galfridus, regis
 Regulars introduced filius, fit miles.

at Wal- Anno MCLXXVIII. Johannes in scismate vocatus Papa Calix- Id.col.601
 than. tus, papalia deposuit ornamenta, Alexandri Papæ provolutus
 The anti- ad pedes.

pope Calixtus III. Eodem anno sol patitur eclipsim.

Third Anno MCLXXIX. Sinodus cæcox. episcoporum habita est Romæ, Id.col.603
 Lateran. xiv. kalendas Aprilis, Laterani.

Council. Eodem anno obiit Rogerus, Wigorniensis episcopus.

Anno MCLXXXII. Obit Rogerus, Eboracensis archiepiscopus. Id.col.613
 Et Henricus, dux Saxonie, calculo sententiali prolato, cogitur
 exulare. Et Waltherus, Roffensis episcopus, obiit; cui Gualle-

¹ William de Waterville.

² "principum totius imperii calculo," &c. is Diceto's sentence

diceto,
d. 614. ranus archidiaconus¹ substituitur, qui per textum evangelii A.D. 1182. de manu archiepiscopi spirituales curam episcopatus, per annulum autem regaliū possessionem, accepit.

Anno MCLXXXIII. Walterus de Constantiis fit episcopus Lincolniensis.

Eodem anno moritur Henricus rex junior, anno vicesimo- Death of octavo ætatis suæ, apud Castellum Martel, in festo Sancti the young d. col. 618. Barnabæ. Et magister Gerardus, vocatus Puella, in episco- king king pum Cestrensem eligitur; qui tantum decem et septem septi- Henry. manis sedit episcopus. June 11.

Anno MCLXXXIV. Ricardus, Cantuariensis archiepiscopus, obiit, cum sedisset annis novem.

Eodem anno Walterus, Lincolniensis episcopus, fit Rothomagensis archiepiscopus.

Eodem anno Baldewinus, Wigorniensis episcopus, fit archiepiscopus Cantuariæ.

d. col. 625. Eodem anno Jocelinus, Saleburiensis episcopus, obiit.

Anno MCLXXXV. Heraclius, patriarcha Ierosolymitanus, in Heraclius, Angliam venit; et Johannes, filius regis, factus miles in patriarch of Jeru- Hiberniam transfretavit. salem, in England.

Eodem anno fit terræ-motus apud Lincolniam,² et sol England. patitur eclipsim kalendis Maii. Et Gilebertus,³ Lexoviensis archidiaconus, fit episcopus Roffensis, a Baldewino Cantuari- d. col. 629. ensi consecratus. Circa dies istos Andronicus imperator occiditur.

Eodem anno rex Francorum regem Angliæ ægrotantem apud Belver visitavit, faciens ibi moram per triduum.

Eodem anno, Lucio Papa sepulto, Urbanus tertius succedit.

Anno MCLXXXVI. Inter Henricum, regem Teutonicum, et Marriage of Henry Constantiam, filiam Rogeri Siculi regis, celebratum est matri- VI. (after- monium. Dux Burgundiæ⁴ Guidonem castellanum de Vergeio wards em- diebus multis obsidione vallavit. peror).

Eodem anno, et mense Maio, luna passa est eclipsim; et alia die post, sol patitur eclipsim.

Quo etiam anno, Willelmus de Ver fit episcopus Herefordensis; et Hugo, prior Cartusiensis ordinis in Anglia, fit episcopus Lincolniensis. Et Willelmus de Norhalla fit episcopus Wygorniensis; et Johannes fit episcopus Exoniensis. Et moritur Galfridus, dux Britanniae.

Anno MCLXXXVII. Hugo Cestrensis electus habens legatio- Hugh nem in Hiberniam, ut dicebat, cum in aliquibus locis per Nonant

¹ Of Bayenx.

² apud Lincolniam] in Anglia circa partes aquilonares, Diceto, col. 628.

³ Gilbert Glanville, archdeacon of Lisieux.

⁴ Hugh III.

A.D. 1187. Angliam signa papalia ferens sollenniter reciperetur, nihil Diceto, legate in statuens, infra paucos dies ab Anglia recessit. Et Gilebertus col. 634. Ireland. Foliot, Londoniensis episcopus, moritur. Et Arturus die sancto Birth of Paschæ nascitur.

Eodem anno, Philippo, regi Franciæ, Lodoicus filius nascitur; crux sancta capitur, et civitas sancta Jerusalem captivatur. Ricardus, comes Pictaviæ, cruce signatur.

Gregorius octavus eodem anno fit Papa; qui post duos menses obiit.

Clemens tertius eodem anno fit Papa.

Anno MCLXXXVIII. Rex Franciæ et rex Angliæ in colloquio apud Gisortium sumpserunt cruces; et multi cum eis. Et convenit inter eos, ut subditi regis Franciæ susciperent cruces rubeas, et subditi regis Angliæ albas, et subditi comitis Flandriæ¹ virides.

Eodem anno Ricardus, Wintoniensis episcopus, obiit.

Anno MCLXXXIX. Oritur guerra inter reges Franciæ et Angliæ; et regi Franciæ adhæsit comes Ricardus. Tandem inter eos fit pax in hunc modum: "Anglorum regi restituentur omnia, tam Castrum Radulfi quam alia post susceptam crucem ablata. Et ipse dabit regi Franciæ viginti milia marcarum, nomine expensarum quas fecit." Et postea fecit homagium regi Franciæ; et quicquid possederat in Alvernia quietum clamavit eidem. Galfridum etiam de Medwana, et Guidonem de Valle, et Radulfum de Fulgeriis in ligantiam Ricardi filii sui, vellet nollet, transire concessit.

f. 10 b.

Eodem anno, Henricus rex Angliæ, cum regnasset annis 34 et mensibus 7, in octabis Apostolorum moritur apud Chinonem. Sepelitur apud Fontem-Ebraldi, et Ricardus comes interfuit. Cujus epitaphium est hoc:

"Sufficit hic tumulus, cui non suffecerat orbis;

"Res brevis est ampla, cui fuit ampla brevis."

Eodem anno moritur Matildis, ducissa Saxonie.

Tandem Ricardus, quia post crucem susceptam arma moverat contra patrem, beneficium absolutionis suscepit. Et inde Rothomagum veniens, ab archiepiscopo tam ense quam vexillum de ducatu Normanniæ ante majus altare suscepit.

Inde veniens in Angliam, hæreditario jure promovendus in regem, post cleri et populi solemnem electionem, triplici involutus est sacramento. Scilicet, quod opem impendat pro viribus, ut ecclesia Dei populusque Christianus veram pacem obtineat; quod interdicit omnibus rapacitatem; quod in judiciis æquitatem præcipiet et misericordiam. Tunc dominus

¹ Philip of Alsace.

fecto, Cantuariensis divina celebravit; et nocte sequenti plures Judæ- A.D. 1189.
d. 648. orum occisi sunt, et plures rebus spoliati. Rex autem primi- Slaughter
tias Deo consecrans, centum marcas annuas assignavit capitulo of the
Cistèrciensi. Jews.

Demum, apud Pipeuelle Ricardus¹ Heliensis fit episcopus Synod of
Lundoniensis; Godefridus de Luci fit episcopus Wintoniensis; Pipewell.
Hubertus Walteri fit Saleburiensis; Willelmus de Longo-
campo fit episcopus Heliensis.

Eodem anno Treverensis archiepiscopus moritur in Anglia; Death of
apud Sanctum Andream sepultus est Northamptoniæ. Et Wil- Fulmar,
lelmus de Magnavilla,² et Willelmus rex Siciliæ, obierunt. archbishop
of Treves.

Eodem anno, facta est decimatio generalis rerum mobilium
per Angliam ad subventionem terræ Ierosolymitanæ, tam in
clero quam in populo.

Eodem tempore Baldewinus, Cantuariensis archiepiscopus,
peregre profecturus, Londoniensi episcopo vices suas commisit.
Boffensis episcopus, ab antiquo vicarius archiepiscopi tam in
territorio Cantiaë quam in ecclesiis maneriorum archiepiscopi,
curam pastorem suscepit.

Eodem anno Judæi passim per Angliam jugulantur.

d.col. 656. Anno mxc. Habitu est concilium apud Wemustre, præ- Council
sidente Willelmo Heliensi episcopo et Apostolicæ sedis legato. at West-
minster.

Eodem anno rex Tancredus dedit regi Ricardo xl. milia
uncias auri pro bono pacis.

Ibidem, rex Ricardus Arturum hæredem suum instituit, si Arthur
sine prole decesserit. declared
heir to the

Præterea, rex Ricardus quietam clamavit wrech³ in omnibus
terris suis. throne.

Rex Francorum quietum clamavit regem Angliæ de sorore
sua ducenda, numeratis sibi decem milibus librarum. Clamavit
etiam clamationem quietam in perpetuum quam habebat de
Gisorz et de toto Welchesin.⁴

Tandem, quarto idus Aprilis, ascendit rex Ricardus navim The king
cum exercitu suo, cum clvi. navibus, et buteis xxiv., et galeis sets off for
xxxix. Et duxit secum Berengariam uxorem, et Johannam the cru-
sororem. sade.

Anno mxc. Baldewinus Cantuariensis archiepiscopus mo- Death of
riens, Hubertum Salesburiensem executorem testamenti sui archbishop
constituit. Qui de bonis defuncti, viginti milites et quinqu- Baldwin.
ginta servientes stipendavit; et residua pauperibus erogavit.

Eodem anno Clementi Papæ succedit Cælestinus tertius; Coronation
qui feria secunda Paschæ, Henricum regem Teutonicum con- of the

¹ i.e. Richard Fitz-Neale.

² *Magnavilla*] Magnivilla, MS.

³ Wreck. Vide Twisden's Glos-
sary.

⁴ i.e. the Vexin.

A.D. 1191. **secravit in imperatorem Romanum. Et feria quarta sequenti, Diceto, col. 667.**
emperor Romani civitatem Tusculanam funditus diruerunt.

Henry VI. Eodem anno Robertus, filius Willelmi senescalli Normanniæ, fit episcopus Wigorniae.

Eodem anno, Reginaldus, Bathoniensis episcopus, cum sedisset xvi. annis, in Cantuariensem archiepiscopum eligitur a monachis, episcopis e contra appellantibus. Sed infra xxix. dies sequentes mortuus est; cui substituitur Savaricus.

Capture and imprisonment of Richard, His ransom.

Conduct of John.

Eodem anno, post treugas acceptas inter Christianos et paganos, rediit rex Ricardus. Et transiens per Venetiam et Aquileiam in terra ducis Austriæ captus est in civitate, quæ Wena dicitur, tertio decimo kalendas Januarii. Cujus postmodum summa redemptionis fuit argenti centum milia librarum ad pondus Coloniae. Sed interim Johannes, frater ejus, cupiditate regnandi illectus, mare transiit, [et] foedus iniit cum rege Francorum, ut Arturum nepotem suum ab ea spe, quam Britones super ejus promotione conceperant, prorsus excluderet.

Death of Saladin.

Eodem anno Saladinus obiit: et Hubertus Walteri fit Cantuariensis archiepiscopus. Id.col. 670.

Tunc Henricus dux,¹ nepos regis Ricardi, filiam et hæredem² Cunradi duxit uxorem. Id.col. 672.

Willelmus vero, filius Tancredi, adhuc puer, regni³ diadema suscepit.

f. 11.

Power of Richard I. from Verneuil to Charle-croix.

Eo tempore, rex Angliæ sic hostibus prævaluit, ut a castello Vernolii, quousque perveniatur ad Crucem Caroli, nullus ei rebellis existat. Id.col. 675.

His diebus indulxit rex Angliæ, ut milites in Anglia torneamenta exercerent.

Eodem anno, rex Ricardus viris religiosis et clericis Turoniæ universos redditus eorum, quos confiscaverat, in manu domini legati benigne reddidit. Id.col. 677.

Anno mxcv. Obiit Guarinus, abbas Sancti Albani.

Anno mxcvi. Johannes, decanus Rothomagensis, fit episcopus Wigorniae. Id.col. 693.

Death of Long-champ.

Anno mxcvii. Willelmus, Heliensis episcopus, cum annis septem sedisset, obiit in Pictavia, sepultus in abbazia de Pinu.⁴ Id.col. 696.

Eodem anno Philippus fit Dunelmensis episcopus. Et Marchadens cepit episcopum Beluacensem⁵ et Willelmum de Merlou jure belli.

¹ Count Palatine of the Rhine, son of Henry the Lion duke of Saxony, and of Matilda, daughter of Henry II.

² Agnes, daughter of Conrad of Suabia, Count Palatine of the Rhine.

³ i.e. of Sicily.

⁴ Notre Dame du Pin, Dioc. of Poitiers.

⁵ Philip.

cto, Anno MCXCVIII. Hubertus Cantuariensis archiepiscopus, ejec- A.D. 1198.
 701. tis canonicis sæcularibus, auctoritate domini Papæ restituit Monks re-
 monachos in ecclesia Coventrensi. stored at
 Coventry.

Eodem anno Eustacius fit Heliensis episcopus.

Eodem anno Lotharius cardinalis fit summus pontifex, et Innocent
 vocatur Innocentius tertius. III.

Ricardus etiam Lundoniensis episcopus, cum annis octo
 sedisset, diem clausit extremum.

Eodem anno, rex Ricardus cepit castrum de Curcellis; et Defeat of
 inde fugavit regem Franciæ usque in portam Gisortii, ita Philip II.
 quod pons fractus est sub illo, submersis de suis viginti
 militibus.

Interim rex Angliæ prostravit Mathæum de Monte-Morentino,
 et cepit Alanum de Rusci et Fulconem de Gurnalle, et milites
 usque ad centum, et servientes quorum non est numerus. Et
 dextrarii capti sunt ducenti cooperti ferro.

Et obiit Hugo, Coventrensis episcopus.

Anno MCXCIX. Willelmus, dictus de Sanctæ Mariæ
 Ecclesia, fit episcopus Lundoniæ.

Ricardus rex, cum regnasset annis novem et mensibus sex, Death of
 in Aquitannico ducatu castello Caluth septimo kalendas Aprilis Richard I.
 a Petro Basili sagitta percussus est; et postmodum, octavo
 idus Aprilis, die Martis, ibidem obiit, sepultus apud Fontem
 Ebraldi.

Eodem anno Johannes, frater ejus, accepit possessionem de Succession
 ducatu Normanniæ, per ense et vexillum,¹ apud Rothomagum. and coro-
 Et in Ascensione Dominica² sequenti apud Wemustre sollem- nation of
 niter unctus in regem, per manus Huberti, Cantuariensis John.
 archiepiscopi, coronatus est.

col. 708. Anno MCC. Obiit Hugo, Lincolniensis episcopus, mense
 Novembri.

col. 706. Eodem anno facta est pax inter Johannem regem Angliæ et Peace with
 Philippum regem Franciæ: ita quod Lodoicus, filius regis, France.
 accepit filiam³ regis Castellæ, neptem regis Angliæ, qui no-
 mine dotis quietam clamavit Welchesinam⁴ Normanniæ,
 et numeravit regi Franciæ triginta milia marcarum,
 pro quibus collectum est caruagium in Anglia; scilicet
 tres solidi pro quolibet aratro.

col. 707. Eodem anno Ægidius fit Herefordensis episcopus; et Jo-
 hannes de Grai fit Norwicensis episcopus.

¹ *vexillum*] gladium, Diceto.

² May 27.

³ Blanche.

⁴ i.e. the Vexin.

A.D. 1200. Eodem anno Hubertus Cantuariensis apud Wemustre concilium celebravit, et Lateranum concilium jussit firmiter observari. Diceto col. 70

Anno MCCL. Facta est concordia in curia regis inter ecclesiam Sancti Albani et Robertum filium Walteri super nemore de Northhawe.

Marriage of John. Eodem anno desponsavit Johannes rex Isabel reginam; et fecit eam coronari apud Wemustre.

Richard de Morins made prior of Dunstable, Anno MCCCII. Ricardus, canonicus Meretone, adhuc diaconus, fit prior de Dunstaple; et Sabbato quatuor temporum¹ ordinatus, die Sancti Michaelis primam missam celebravit.

and sent to Rome by the king, returning July 25. Anno MCCCIII. Dictus R[icardus] prior, intrante Februario, Romam pro domino rege perrexit; et prospere reversus circa festum Sancti Jacobi, secum adduxit legatum unum, scilicet abbatem de Casemare,² ad componendum inter reges. Quod, quia facere pro culpa Franciæ non potuit, recedens Franciam interdixit.

The lordship of Houghton given to the priory, and a three days' fair in May. Eodem anno restituit nobis rex totum dominicum de Hochtuna cum fructibus circa festum Pentecostes.

Eodem anno dedit et confirmavit nobis rex nundinas trium dierum in Maio.

Eodem anno Willelmus de Bleis factus est episcopus Lincolnia.

The king's house and gardens at Dunstable given to the priory. Anno MCCCIV. Dedit et confirmavit nobis rex domos suas et gardinum in Dunstaple.

Pulloxhill vicarage. Loss of Normandy. Eodem anno auctoritate Willelmi, Lincolnensis episcopi, assignata est vicaria in ecclesia de Pullokeshulle. Et obiit G[odefridus]³ Wintoniæ episcopus. Et Suffredus episcopus Cicestriæ. Et Alienor mater regis. Et perdita est Normannia.

f. 11 b. Bradborne church. Anno MCCCV. Galfridus le Cauceis dedit et confirmavit nobis ecclesiam de Bradeburna mense Septembri; et mortuus est in Maio sequenti.

¹ September 21.

² i.e. S. Giovanni di Casamario, diocese of Veroli. This was John,

cardinal deacon of S. Maria in Via Lata.

³ Godfrey de Lucy.

Eodem anno Anor Maubance dedit et confirmavit nobis medietatem ecclesiæ de Magna-Brichulla. A.D. 1205.
A moiety
of Great
Brickhill
church.
Rokesac.

Eodem anno ordinavimus super priorem apud Roke-shac; et disposuimus de elemosinario et sacrista, quid recipere et quid facere debeant annuatim. Death of
the late
prior
Thomas.

Eodem anno, obiit Thomas quondam prior hujus ecclesiæ; et Hubertus Cantuariensis archiepiscopus, et Savaricus Bathoniensis episcopus. The lands
in Hough-
ton lost.

Anno MCCVI. Mense Februarii, spoliati sumus terra nostra de Hochtuna. Richard de
Morins
made visi-
tor of
religions
houses in
the diocese
of Lincoln.

Eodem anno, R[icardus] prior noster, auctoritate Johannis¹ diaconi-cardinalis, Apostolicæ sedis legati, factus est visitator omnium virorum religiosorum per episcopatum Lincolnia, exceptis Templariis, et Hospitalariis, et Cisterciensibus, et Præmonasteriensibus. Council at
Reading,
Oct. 18.

Eodem anno, sub dicto cardinali celebratum est concilium apud Radingum die Sancti Lucae; et mense Junio, eisdem loco et anno, Jocelinus consecratur in episcopum Bathoniensem. Et mense Maio obiit Wilhelmus episcopus Lincolnensis. Et Henricus episcopus Exoniensis.

Anno MCCVII. Natus est Johanni regi Angliæ filius legitimus, et vocatus est Henricus. Birth of
prince
Henry.

Eodem anno, data est regi tredecima per Angliam; et tunc habuit rex de Dunstaple centum marcas, præter munera vice-comitis, et præter finem quem fecimus de dominicis nostris, scilicet undecim marcas. A thir-
teenth
given to
the king.
Presents,
&c., paid
by Dun-
stable.

Eodem anno obiit Simon episcopus Cicestriae, [et] Robertus archidiaconus de Hunteduna. Altars de-
dicated in
Dunstable.

Eodem anno dedicata sunt in ecclesia nostra altare Sanctæ Mariæ, et altare Sancti Frehemundi, et altare Sancti Nicholai, et altare Sancti Jacobi. Stephen
Langton
archbishop
of Canter-
bury,
June 17.

Eodem anno, in festo Sanctæ Trinitatis, magister Stephanus consecratus est Romæ² in archiepiscopum Cantuariensem.

¹ See note ² p. 28.

| ² An error for Viterbo.

A.D. 1207. Eodem anno monachi Sanctæ Trinitatis Cantuariæ
 The Can-
 terbury
 monks
 exiled.
 The pre-
 vious
 elections
 quashed.
 missi sunt in exilium, et in Flandria et Francia hono-
 rifice sunt suscepti; et eorum ecclesia et possessiones
 sunt custodiæ laicali commissæ. Et Johannis¹ Nor-
 wicensis episcopi, et supprioris Cantuariensis,² qui ad
 regimen Cantuariensis ecclesiæ fuerant electi, electiones
 cassatæ sunt.

Anno MCCVIII. Monstra visa sunt in Anglia; quia
 sol et luna simul pugnaverunt. Et item eclipsis horri-
 bilis apparuit.

The Inter-
 dict.

Eodem anno, Dominica qua cantatur *Isti sunt dies*,³
 interdictæ sunt tota Anglia et Wallia, ita quod omnes
 privilegiati cessaverunt, exceptis monachis albis; qui
 postea cum confusione magna ipsum interdictum com-
 pulsi sunt observare. Tunc corpora defunctorum extra
 cœmeterium absque præsentia sacerdotum sepeliebantur.
 Sponsalia et purificationes ad ostium ecclesiæ fiebant,
 quibus evangelium legebatur; diebus Dominicis fiebat
 sermo ad populum extra ecclesiam, et ibi panis bene-
 dictus et aqua benedicta dabatur eisdem; sacerdotes in
 ecclesiis baptizabant; et ne chrisma deficeret, oleum de
 licentia papæ admiscebant; et offerre volentibus acces-
 sum ad altaria concedebant.

The pro-
 perty of
 the monks
 and clergy
 seized.

Eodem anno, in Pascha, jussit rex omnia bona reli-
 giosorum et clericorum capi in manus suas, et quod
 terram suam exiret qui nollet cantare. Sed post, quarto
 die, furore mitigato, positæ sunt res prædictæ sub
 custodia constabulariorum.

Walter,
 prior of
 Kenil-
 worth,
 deposed.

Eodem anno, mense Februario, depositus est Walte-
 rus, prior de Kinelgewrthe, pro multis excessibus suis.

The almon-
 ry begun
 in March,
 and
 finished
 by Oct. 18.

Eodem anno incepimus domum eleemosynariam in
 Martio; et ante festum Sancti Lucæ fuit consummata.

Eodem anno Johannes, episcopus Norwicensis, pro-
 fectus est in Hiberniam cum exercitu. Et Willelmus
 de Brause bonis omnibus spoliatus, in Hiberniam fugit.

¹ John de Gray.

² Reginald.

³ i.e. Passion Sunday, that year
 March 23.

Eodem anno nautæ de Quinque Portubus velut A.D. 1208. exules fugerunt; sed postea regis gratiam redemerunt. Et missi sunt in exilium Galfridus Eboracensis archiepiscopus, et Willelmus Lundoniensis, et Eustacius Herefordensis, et Maugerus Wigorniensis, et Ægidius Herefordensis episcopi. Salesberiensis¹ autem et Roffensis² episcopi in Scotia cum regis Angliæ gratia moram fecerunt: et solus Wintoniensis³ remansit in Anglia.

Exile of the bishops.

Honorius archidiaconus Richemundiæ, bonis omnibus spoliatus, apud Gloucestre incarceratus est.

Honorius, archdeacon of Richmond, imprisoned.

Eodem anno mortui sunt Walterus Rothomagensis archiepiscopus; et Philippus Dunelmensis episcopus, et Galfridus Coventrensis episcopus; et de Certeseie,⁴ et de Rameseie,⁵ et de Maumesbure,⁶ et de Einesham,⁷ abbates; et natus est Johanni regi Angliæ filius, et vocatus est Ricardus.

Birth of prince Richard.

Anno MCCIX. Composuimus cum Willelmo de Cantilupo de terra de Scortegrave. Et tunc jussit rex destrui fossata et sepes et domos de assartis, etiam antiquis, per Essexiam; et capti sunt octoginta forestarii et incarcerati, et tandem pecunia redempti.

Agreement for lands in Shortgrave.

Eodem anno, mense Augusto, apud Cantuariam prolocutum est de pace ex parte regis, cum episcopis executoribus, et formata est pax et signata; quæ postmodum, pro defectu regis, non tenuit.

Eodem anno Hugo de Welles in Lincolnensem, Henricus archidiaconus de Stapforde in Exoniensem, et Walterus de Grai cancellarius regis in Coventrensem, et magister Nicholas de Aquila in Cicestrensem episcopos, sunt electi.

New bishops.

Eodem anno Otto, filius ducis Saxoniae, venit in Angliam. Qui postmodum, eodem anno, quarto nonas

Otho, son of the duke of Saxony,

¹ Herbert le Poor.

² Gilbert Glanville.

³ Peter des Roches.

⁴ Martin died in 1206. Adam is given as his successor in the Mo-

nasticon from Manning's *History of Surrey*, iii. p. 217.

⁵ Robert de Reading.

⁶ Robert de Melun.

⁷ Eustace.

- A.D. 1209. Octobris, apud Romam factus est imperator ; qui eadem
in Eng- ebdomada gravem guerram movit domino Papæ.
land.
Excommu- Eodem mense Stephanus, Cantuariensis archiepisco-
nication of pus, cum Lundoniensi et Heliēnsi episcopis venit usque
John. Doveram ad tractandum cum rege de pace ; sed infecto
negotio abierunt. Unde, mense Novembri, rex Johan-
nes incidit in sententiam anathematis. Verum illa non
fuit in Anglia, sed in Francia publicata. Postea, mense
Januario, jussit rex suspendi duos clericos apud Oxo-
niam, pro qua causa divisæ sunt scholæ.
- Spoliation Anno MCCX. Judæi rebus mobilibus et immobilibus
of the et cartis et debitis spoliati sunt per totam Angliam ;
Jews. et omnes divites incarcerati, et plures eorum mortui.
Mense Maio ivit rex apud Doveram contra Cantua-
riensem archiepiscopum ; sed ipse non venit, quia literæ
conductus displicuerunt ei.
- Taxing of Eadem tempestate, extorsit rex auxilium a religiosis
the mo- Angliæ. Et nos, inter cæteros, solvimus regi viginti
nasteries. marcas.
- Violent Eodem anno, ex impetu venti ceciderunt plures domus
storms. nostræ ; et turris de Sancto Edmundo, et duæ turres
Cicestriæ, et turris de Evesham.
- John in Tunc mense Augusto, rex Johannes tendens in Hiber-
Ireland. niam, fugavit in exilium Hugonem de Laci ; et Wal-
terum, fratrem ejus, fecit abjurare totum quod habuit
in Hibernia. Tunc fecit novam monetam ibidem ; et
subjecit sibi reges et regnum ; et cepit Willelmum de
Laci, et Willelmum de Brause juniorem, et sororem ejus,
et Matildam matrem ejus ; qui in carcere postmodum
obierunt.
- Expedition Iterim Galfridus filius Petri justiciarius, et comes
into Wales. Cestriæ,¹ et episcopus Wintoniensis grandes exercitus
duxerunt in Walliam ; et contra Wallenses tria castella
firmaverunt ibidem. Tunc burgus de Dunstaplia pro
redemptione expeditionis solvit quatuordecim marcas.

¹ Ranulph Blundevil.

Ea tempestate jussit rex quod nullus placitet vel A.D. 1210.
placitum teneat auctoritate Papæ; et poenam corpora-
lem transgressoribus indixit. Coegit etiam albos mona- The white
chos per spoliationem mobilium et immobilium suorum monks
finem pecuniarium facere secum. Idem rex rediens ab fined.
Hibernia, multos interceptit occasione jurationum, quas
fecerant de dissaisinis in ejus absentia.

¹ Eodem anno rex Otto fit imperator per Innocen- Otho IV.
tium Papam. Et pax formatur inter Johannem regem emperor.
Angliæ et Willelmum regem Scotiæ. Et mortui sunt Peace
constabularius Cestriæ,² Robertus de Breibroc, Willel- between
mus filius Alani; et apud Rokesac Robertus Brun et John and
Adam Malherbe; et ibidem sepulti sunt, quia pro cor- William of
ruptione transferri non potuerunt. Scotland.

Eodem anno, in nocte Sancti Martini, apparuerunt Prophecy
in visione priori nostro duo Judæi, qui dixerunt, anno of Anti-
quadragesimo sequenti nascetur Anti-Christus. Christ.

Eodem anno obtinuimus contra Henricum Brunum A cause
in curia regis, super medietate ecclesiæ de Pollokeshulle. won about
Et tunc jussit rex omnes clericos, ab episcopis exulibus the moiety
post interdictum beneficiatos, exulare, eorum beneficiis of Pullox-
captis in manu sua. hill church.

Eodem anno facta est generalis inquisitio per An- Inquisition
gliam auctoritate regis, quis esset persona ecclesiæ cujus- into all the
libet, et ex cujus dono? Et tunc coacti sunt grisei livings in
abbates invenire regi bigas cum equis et hominibus. Et England.
tunc mense Augusti simul confederati Walenses mar-
chiam Angliæ combusserunt. Quo audito, cum rex se f. 12 b.
ad ultionem præpararet, profectus est cum exercitu
usque ad Notingham, ubi suscepit rumores de conspi- Conspiracy
ratione facta contra eum a baronibus suis, et quod of the
elegerant Simonem de Monte-forti in regem Angliæ; Barons.
unde turbatus, cepit castra baronum suorum in manum

¹ A second hand begins here, and
goes on to p. 45.

² Roger de Lacy.

A.D. 1210. Geoffrey of Norwich seized at Dunstable. suam. Cepit etiam Galfridum de Norwich, virum fidelem et innocentem, per comitem Salesburie,¹ juxta Dunstapliam; qui Bristollis incarceratus, per diuturnum et gravissimum martyrium ibidem diem clausit extremum.

Imprisonment of Stephen Ridel. Eodem mense, incarceravit Stephanum Ridel quondam cancellarium suum, quem postea misit in exilium; qui post aliquot annos reversus, tandem in pace quievit.

Prophecy of Peter of Pomfret. Eodem anno incarceravit Petrum de Pontefracto, quia prophetaverat, quod rex Johannes non esset regnaturus ultra quatuordecim annos. Quod tamen verum fuit, quia quatuor annis sequentibus sub tributo Romanæ ecclesiæ vixit. Et tunc obiit in exilio Malgerus Wigorniensis episcopus. Et tunc compulit rex omnes abbates et priores et multos clericos Angliæ, per literas pendentes, remittere quicquid ab eis extorserat violenter.

Anno MCCXI. Cœperunt Londonienses fossatum latitudinis ducentorum pedum facere circa civitatem Londoniæ juxta turrin; grave dispendium canonicis Sanctæ Trinitatis inferentes.

Storms on Dec. 21. Eodem anno, in festo Sancti Thomæ Apostoli, audita sunt tonitrua magna multis locis Angliæ; et tunc fuit tantus impetus venti, quod multæ domus ex impetu corruerunt.

Red rainbow seen.

Et tunc in mense Aprili, de nocte, ultra villam de Chalgrave visus est arcus in cælo rubeus, sicut sanguis: et tunc mense Martio, venerunt ad regem in Angliam Henricus² frater imperatoris Otonis, et comes de Hotlande,³ et comes Boloniæ.⁴ Et rex Franciæ cepit omnes naves Angliæ quæ applicuerunt in terra sua: et ideo rex Angliæ cepit multos de Quinque Portibus. Et tunc Eustachius pirata, dictus Monachus, aufugit a nobis ad regem Franciæ cum quinque galeis, quia comes Boloniæ insidiabatur ei.

Eustace the Monk.

¹ William de Longespée.

² Count Palatine of the Rhine.

³ William I.

⁴ Reginald de Dammartin.

Eodem anno fecit rex fieri grave scrutinium contra vicecomites Angliæ; unde quidam capti sunt, et quidam aufugerunt.

A.D. 1211.

Severe treatment of the sheriffs.

Eodem anno misit rex centum milites cum armigeris in Pictaviam de feodo Eustacii [de Vesci] et Roberti Filii-Walteri, et episcoporum tunc exulantium: et qui remanserunt, dederunt decem marcas pro quolibet scuto; et qui profecti sunt, sine fructu post parvum tempus redierunt.

Knights sent into Poitou.

Eodem anno Otto imperator miserabiliter fugatus est a Frederico, rege Siciliæ.

Defeat of Otho IV.

Eodem anno destructa sunt castra Roberti Filii-Walteri de Lundonia et de Beningtuna, et nemora ejusdem in Essexia.

Anno MCCXII, mense Januario, apparuerunt duo soles. Et eodem mense obiit Johannes de Stodham; et Walterus Sellarius fuit occisus.

Eodem anno, post Pascha, rex Johannes apud Cantuariam congregavit exercitum; ad quem citati sunt omnes liberi sub nomine culvertagii. Et jussum est, quod quisque dominum suum sequeretur. Sed illuc venientes, omnes remissi sunt, nisi qui jurati fuerant ad loricam, vel loricellam, vel perpunctum; et ex illis etiam multi. Tunc autem invenit burgus Dunstapliæ unam loricam et novem loricellas et duodecim perpuncta; et fuit exercitus ille finitus, dispersus per loca marina. Timuit enim Anglia, ne rex Franciæ eam invaderet.

John assembles an army at Canterbury.

Contribution of the town of Dunstable to the army.

Eadem tempestate misit rex Angliæ exercitum navalem ad ostium Sechanæ, ubi plures naves cepit, et pluriores combussit. Inde apud Fescampum idem exercitus applicuit, et quasdam naves inde abduxit. Deinde apud Depam burgum combussit, et circiter duodecim captivos secum duxit, sed totidem ibi amisit. Et sic cum victoria applicuit apud Winchelese.

A fleet sent to the mouth of the Seine.

Dieppe burnt.

Iterum idem rex navalem exercitum fecit de mille trecentis navibus; in quibus duces fuerunt comes Sales-

A.D. 1212. buria¹, comes Boloniae² cum multis baronibus; qui juxta Flandriam, apud Dam, insecuti naves regis Franciae, ceperunt ex eis circiter trecentas naves cum victualibus et ferramentis multis; sed qui in navibus fuerunt, auferunt. Comes vero Boloniae terram Flandriae cum multis Flandrensibus adiit, ubi cum Francigenis congressus, fere suos omnes perdidit, et ipse cum paucis vix evasit.

Conduct of
the exiled
bishops.

Submission
of John.

f. 13.

Interim, dum hæc agerentur, archiepiscopus Cantuariensis et episcopi exules in Flandria fuerunt cum Pandulfo, domini Papæ subdiacono. Qui clericus cum pro omnium causa venisset ad regem Angliæ, exposuit regi causam adventus; quem rex benigne suscipiens, in primis dedit Deo et ecclesiæ Romanæ regnum Angliæ et regnum Hiberniæ; quæ ipse et hæredes sui tanquam feodum teneant de Romana ecclesia³; reddendo inde annuatim septingentas marcas pro regno Angliæ, et trecentas marcas pro regno Hiberniæ, pro omni servitio et exactione, exceptis denariis beati Petri, qui præter hæc cum integritate solventur. Postmodum juravit fidelitatem ecclesiæ Romanæ, et Pandulfum domini Papæ procuratorem de regno Angliæ investivit. Deinde juraverunt quatuor comites mandato ejus in animam ipsius, quod ipse restitueret universa ablata et damna recompensaret omnibus clericis et etiam laicis occasione interdicti spoliatis, nulla pactione obstante; et omnibus exulibus ob illam causam, per chartas suas singulares, præstitit securitatem et licentiam redeundi.

Capture
and loss of
Flanders
by the king
of France.

Interim rex Franciæ cepit totam Flandriam; et comes Flandriæ³ cum comite Boloniae diverterunt ad comitem de Hotland.⁴ Qui tres simul associati, recedente rege Franciæ, posteriores exercitus sui graviter læserunt, et totam Flandriam usque ad Sanctum Audomarum recuperaverunt mense Junio.

¹ William de Longespée.
² Reginald de Dammartin.

³ Ferrand.
⁴ William I.

Eodem anno et mense, inprimis restituti sunt episcopus senescallis episcoporum, quantum ad immobilia. Similiter, missi sunt tredecim monachi Cantuariæ in possessionem ecclesiæ suæ, cum pertinentiis. A.D. 1212.
Restoration of the bishop-ricks.

Interim misit rex archiepiscopis, et episcopis, et monachis in Flandriam, octo milia marcarum in præparationem adventus sui. Postmodum vero misit archiepiscopus priorem Cantuariæ cum duodecim monachis ad ecclesiam suam, qui prospere sunt suscepti.

Eodem anno, mense Julii, Stephanus, Cantuariæ archiepiscopus, cum Londoniensi, Eliensi, et Lincolnensi episcopis, applicuit apud Doure; Malgero, Wigornensi episcopo, in exilio defuncto. Quibus proficiscentibus ad regem, occurrerunt eis nuntii regis apud Guldeforde, a quibus honorifice suscepti, occurrerunt regi, et rex eis in monte juxta Porecestre; et benigne se ad invicem susceperunt. Et sic concordia coram papa concepta a rege est corroborata, et tam juramento quam scriptis comitum et baronum confirmata. Postea vero, in die Return of the bishops, and absolution of John. July 20. Sanctæ Margaretæ, apud cathedralem ecclesiam Wintoniæ, in conspectu cleri et populi juravit rex, quod servaret concordiam ibi publice lectam in causis pro quibus fuerat excommunicatus; et sic sub solita disciplina solemniter est absolutus, et in ecclesiam inductus, et ad cornu altaris reconciliatus, conventu alta voce cantante, *Te Deum laudamus*. Ibidem etiam petitus est terminus et concessus, pro restitutione ablatorum facienda infra Pascha sequens; parte tamen prius solvenda ante Natale. Infra quod tempus, solvit eis usque ad quadraginta milia marcarum; et pro residuo, concessit eis libertates. Unde episcopo Lincolnensi remisit redditum octo librarum de nundinis de Stowe; et dedit ecclesiæ suæ in perpetuum manerium de Wymbethorp¹ juxta Newerk, pretii viginti librarum annuarum. His concessions to the bishop of Lincoln. Præterea dedit eis forum per singula maneria sua

¹ Wilsthorpe.

A.D. 1212. ubicunque vellet, et licentiam includendi nemora sua per forestas. Hæc et alia concessit illi et aliis, in hunc modum.

Suit re-
specting
the lands
of Hough-
ton.

Eodem anno et die, datum est nobis breve regis de terra de Octona recuperanda. Et in die Magdalena¹ sequenti, missi sumus in possessionem publice per ballivum regis; et habuimus de sceno septem bigataa.

July 26. Deinde, in crastino Sancti Jacobi, per armigeros Hugonis de Gorney spoliati sumus eadem. Cumque super hoc conquereremur, rex et Galfridus Filius-Petri justiciarius et eorum ballivi negaverunt nos auctoritate regis possessionem habuisse, sicque iterum querela rediit ad audientiam archiepiscopi et legati; deinde per delegationem sedis Apostolicæ dati sunt judices ejusdem causæ idem archiepiscopus et Hugo Lincolnensis episcopus; sed guerra superveniente destiterunt.

Arrival of
the papal
legate.
Nicholas,
bishop of
Tusculum.

Eodem anno, in Autumno, N[icholas] Tusculanensis episcopus, apostolicæ sedis legatus, venit in Angliam ad instantiam regis. Qui,² convocatis rege et clero, primo apud Lundonias, secundo apud Walingeford, tertio apud Redinges; sed non profecerunt ad plenum in executione pacis juratæ inter regem et clerum. Unde, infecto negotio, mense Februarii rex transfretavit, et

His visita-
tion of the
vacant
churches.
f. 13 b.

See of
Lichfield.

legatus visitavit ecclesias vacantes, Wygorniensi ecclesiæ præficiens cancellarium, scilicet Walterum de Grey; et deposuit Rogerum abbatem de Evesham, cui prior Wigornia³ substituitur in abbatem. Et in monasterio Burtonensi præfecit priorem Wincestriæ.⁴ Quo tempore monachi Coventrenses elegerunt magistrum Robertum Glocestriæ, et canonici Ligefeldenses, abbatem de Bello-loco.⁵

Eodem anno, mense Julii, obiit abbas de Redinges;⁶

¹ July 22.

² Sic.

³ Randolph.

⁴ Robert; but see the Burton

Annals

⁵ This is a different account to Chesterfeld's. *Anglia Sacra*, p. 437.

⁶ Helias.

et cessante regis custodia, statim alter¹ substitutus A.D. 1212.
est.

Eodem anno, mense Octobri, missi sunt inquisitores per omnes episcopatus Angliæ ad inquirendum de ablatis et damnis Anglicanæ ecclesiæ illatis. Et inter cæteros missus est prior noster per episcopatum Lincolnensem. Et erat summa ablatorum et damnorum per dictum episcopatum circiter viginti tria milia marcarum. Et damna monachorum Cantuariensium circiter viginti milia marcarum. Et damna canonicorum de Dunstaplia et hominum suorum, quadraginta tres libræ et quadringentæ libræ.

Investigation into the losses suffered by the church.

Eodem anno, mense Decembri, solvit rex de ablatis et damnis archiepiscopo et episcopis xv. milia marcas apud Lundonias.

A portion repaid by John.

Eodem anno, circa Pascha in ecclesia de Dunstaplia, Dei et beati Frehemundi regis et martyris miracula adeo crebuerunt, quod longe lateque diffusa est fama, et multiplicatæ sunt in populo gratiarum actiones.

Miracles at Dunstable.

Eodem anno Symon de Monte-forti occidit in bello regem Arragonum apostatam in virtute Dei.

Pedro II. killed [at the battle of Muret].

Eodem anno, inense Decembri, comes Tolosanus apostata venit ad regem Angliæ; et non obstante murmure legati vel archiepiscopi, honorifice est susceptus. Qui tandem post Natale recessit; et, intrante Februario, ipse in Pictaviam transfretavit cum ducentis militibus et amplius.

Raymond of Toulouse received by John.

Eodem anno, in Autumno, Alexander supprior noster postulatus est et electus est in priorem de Caldewelle; et in festo Simonis et Judæ collocatus est in sede sua.

Alexander, the sub-prior, made prior of Caldwell, Oct. 28.

Eodem anno dux Lovanniæ,² gener regis Franciæ, uxorem suam³ regi patri remisit; et confœderatus est cum

¹ Simon.

² i.e. Henry I., duke of Brabant.

³ Mary, daughter of Philip Augustus and Agnes de Méran.

A.D. 1212. rege Angliæ, una cum episcopo Legionensi,¹ et comitibus Flandriæ² et Bononiæ.³ Qui comes Flandriæ veniens in Angliam, fecit homagium regi Angliæ de tota Flandria, reddendo ei annuatim mille libras Arteniensium.⁴

Three preachers sent by the Pope into England to preach a crusade.

Eodem anno, mense Septembri, misit Papa tres predicatores in Angliam; scilicet magistrum W[illelmum] de Londonia, et magistrum Leonem decanum Wellensem, et magistrum Philippum de Otheford. Qui cum privilegiis multis per se et coadjutores suos multos signaverunt ad honorem crucis, multa colligentes, et truncos per singulas ecclesias statuentes. In quo officio vicem eorum gessit prior de Dunstaplia in comitatu Huntedoniæ, et Bedefordiæ et Hertfordiæ.

The prior acts for them in three counties.

Eodem anno, kalendis Novembrium, Norenses accedentes ad regem apud Walingford, per legatum reconciliati sunt regi, et admissi ad osculum pacis; quæ pax non tenuit, quia promissa non fuerant hinc inde soluta.

The clergy who had officiated during the Interdict, sent to Rome.

Eadem tempestate clerici, qui ministraverunt regi tempore excommunicationis in illicitis, missi sunt Romam, ab officio et beneficio suspensi. Et inter cæteros Ricardus de Marisco, et Henricus de Veeyr, et Gilbertus de Aquila.

Eodem anno Petrus, Wintoniensis episcopus, factus est justiciarius Angliæ; et Dublinensis archiepiscopus,⁵ justiciarius Hybernæ.

A.D. 1213. Anno ab incarnatione Christi millesimo ducentesimo decimo tertio, magister Alexander Nequam in abbatem Cirencestræ, et Simon camerarius in abbatem Redingæ, et prior de Sireburna in abbatem Birtoniæ,⁶ et prior de Lenton in abbatem de Bardeney,⁷ et abbas de Seleby in abbatem de Ramesei,⁸ et Robertus de Lindesei in abbatem de Burgo, et Hugo monachus in

New abbats and priors.

¹ Hugh II.

² Ferrand.

³ Reginald de Dammartin.

⁴ i. e. of Artois.

⁵ Henry of London.

⁶ Probably an error.

⁷ Peter.

⁸ Richard.

abbatem de Sancto Edmundo, et [Willelmus de] H[u- **A.D. 1213.**
mez] prior de Dorsetia¹ in abbatem de Westmostre,
electi sunt, et benedictionem consecuti. Similiter,
camerarius Sancti Augustini Cantuariæ, factus est
abbas² ejusdem loci; et supprior de Oseneye factus
est prior de Kinelworthe; et Robertus de Oseneye
factus est prior Sancti Gregorii Cantuariæ, qui post
aliquot annos prioratum resignavit et factus est mona-
chus Claræ-wallis. Robertus prior de Oseneye factus
est prior Sanctæ Mariæ Londoniæ; et G. canonicus de
Oseneye factus est prior Sancti Bartolomæi Londoniæ;
sed post paucos dies, fit idem monachus apud Abing-
done.

Eodem anno obiit Gilbertus Roffensis episcopus; et
Johannes abbas de Sancto Albano; et prior de Her-
ford; et abbatisa de Elstowe; et abbatisa de Ber-
kinge;³ et Radulfus abbas de Bardona depositus est
per legatum.

Eodem anno Walterus de Grey factus est episcopus
Wygorniae; et Simon, decanus Eboracensis, factus est
episcopus Exoniæ.

Eodem anno, mense Februario, transfretavit Johannes f. 14.
rex in Pictaviam; et confederatus cum majoribus Pic- Expedition
taviæ, cepit Robertum⁴ fratrem comitis Britanniae, et of John
multas civitates et oppida recuperavit, non in domini- into Poitou.
cum, sed dominos castrorum in suum servitium.

Eodem anno, mense Augusti, congressus est rex Battle of
Franciæ juxta Cambrey cum Otone quondam impera- Bovines.
tore tunc excommunicato, et die Dominico; quo die
facta est magna strages utriusque partis. Et tunc
rex Franciæ cepit comitem Flandriæ,⁵ et comitem
Salesbiriæ,⁶ et comitem Boloniæ,⁷ et filium Rogeri
Bighot, et comitem Wilkinum de Hotlonde, cum tre-

¹ i.e. Frampton in Dorsetshire.

² Alexander; but Hugh, his suc-
cessor in 1220, was the chamber-
lain. Vide Thorn, col. 1873
(Twysden).

³ Sarah de Walebar.

⁴ Robert de Dreux.

⁵ Ferrand.

⁶ William de Longespée.

⁷ Reginald de Dammartin.

1214

A.D. 1213. centis militibus ; et superveniente nocte terminatum est bellum.

Fire at Eodem anno multi meliores burgi Angliæ combusti
Dunstable. sunt casu fortuito : et inter cæteros, Dunstaplia.

Truce with Anno ab incarnatione Domini MCCXIII rediit rex in
France for Angliam, factis treugis cum rege Franciæ in Pictavia,
five years. magistro Roberto de Corci mediante, tunc legato Franciæ, a proximo Pascha inde sequenti, usque ad quinque annos, ita quod mercatores hinc inde libere cant et redeant.

Et tunc Johannes, Norwicensis episcopus, obiit in Pictavia ; et delata sunt ossa ejus ad suam ecclesiam cathedralem. Et Hugo de Gurnaco in Pictavia, sumpto habitu Templariorum et per apostasiam abjecto, mortuus est ; ecclesiæ de Dunstaplia de omni damno illato in nullo satisfaciens.

The church of Eodem anno, in festo Sancti Lucae, dedicata est
Dunstable ecclesia de Dunstaple ab Hugone secundo Lincolnensi
dedicated, episcopo, præsentibus comitibus et baronibus, abbatibus
Oct. 18. et prioribus, et nobilibus multis, et plebe cujus non erat numerus. Ubi pœnitentibus vere confessis, infra quindecim dies illuc venientibus, facta est remissio triginta dierum ; et exinde in perpetuum, ad anniversarium diem dedicationis, vel infra octo dies sequentes venientibus, facta est ibidem remissio viginti dierum per eundem episcopum ; a quo reliquiæ multorum Sanctorum, per priorem a multis amicis acquisitæ, repositæ sunt in majori altari.

Free election Eodem anno, mense Novembri, concessit dominus
granted to rex liberam electionem plerisque monasteriis. Unde
various conventus Sancti Albani elegit Willelmum in abbatem ;
monas- et conventus de Bello, et conventus de Seleby, et conventus de Berkinga, et moniales de Alnestowe simili libertate, libere prælatos elegerunt.

Anno MCCXIV. Radulfus¹ de Westmonasterio abbas,

¹ Radulfus de Arundel. Annal. Winton., p. 73.

depositus est a legato; et Willelmus¹ ei substitutus, A.D. 1214. qui benedictionem accepit ab episcopo Londoniensi.

Eodem anno, in crastino sanctorum Processi et Martiniani, apud Sanctum Paulum Londoniæ generale interdictum Anglicanæ ecclesiæ per eundem legatum relaxatur. The Interdict taken off, July 3.

Eodem anno barones Norenses, cum Galensibus et Scotis, conquerentes de nimia regis oppressione, conspiraverunt contra regem; et in ebdomada Paschæ convenerunt apud Norhamtone; sed castrum volentes capere non profecerunt. Inde, per conniventiam quorundam, Dominica ante festum Sancti Dunstani, totam civitatem Londoniarum occuparunt, præter turrin. Inde sumpta sunt pleraque colloquia inter regem et barones per Angliam, mediante Stephano, archiepiscopo Cantuariensi, cum suffraganeis ejus. Tandem apud Runnymede convenerunt, et die Gervasii et Protasii facta est ibidem pax inter regem et barones; quæ parvo tempore obtinuit. Et recepit ibi rex homagia, quæ barones ei in principio guerræ reddiderant, in diffidatione facta apud Walingefort² per quendam canonicum de Derham oriundum. Et tunc restituit rex plerisque castra et alia jura sua; et confectæ sunt ibidem chartæ super libertatibus regni Angliæ, et per singulos episcopatus in locis tutis depositæ. Rising of the northern barons against the king
They seize London, May 19.
Peace at Runnymede, June 19.
Magna Charta.

Sed dum hæc agerentur, nuntius regis impetravit ad dominum Pandulfum, Norwicensem electum, et conjudices suos, literas domini Papæ, per quas irritaverunt chartam memoratam, quasi per coactionem et metum a rege extortam. Et excommunicati sunt omnes rebelles regis. Excommunication of the barons

Interim etiam idem rex misit pro barbaris nationibus multis, ad fomentum guerræ inter se et subditos John sends for foreign troops.

¹ William de Humez.

² Roger of Wendover says, "in die Apostolorum Petri et Pauli," June 29.

³ The Liber de Antiquis Legibus (App., p. 201), says *Reading*.

A.D. 1214. suus. Quo tempore Hugo de Boves, qui fuerat dux
f. 14 b. multorum barbarorum, et qui graviter injuriatus fuerat
Death of ecclesiæ de Dunstaplia circa manerium suum de Octona,
Hugo de Boves. quasi plumbum in aquis vehementibus, submersus est.

Eodem anno obiit Eustachius, Elyensis episcopus.

Eodem anno consecrati sunt in episcopos Willelmus de Tornilla in Coventrensem, Benedictus præcentor Londoniæ in Roffensem, Ricardus decanus Salesbyriensis in Cicestrensem, qui parvo intervallo temporis sequenti translatus est ad ecclesiam Salesbyriensem, post mortem Herberti, ejusdem loci episcopi. In ecclesia Cicestrensi successit Radulfus, prior Norwicensis, electi ejusdem loci officialis.

Fourth
Lateran
Council,
Nov. 1 to
Dec. 1.

Anno MCCXV. Celebratum est concilium Lateranis, quod inchoavit in crastino Omnium Sanctorum, et solutum est in crastino Sancti Andreæ, sub domino Innocentio Papa tertio; cui interfuerunt patriarcha Constantinopolitanus,¹ Ierosolymitanus,² Aculegensis,³ Venetianus⁴; et Alexandrinus fratrem suum⁵ procuratorem destinavit. Interfuerunt etiam quadringenti episcopi, et octingenti abbates et priores; et, inter ceteros, Ricardus prior Dunstapliæ interfuit; et rediens Parisius in scholis theologiæ eodem anno integro remansit. Sed alii redeuntes insidias vix evaserunt; quidam etiam intercepti sunt, alii apud Redecofne⁶ gravem redemptionem subierunt.

The prior
stays on
his return
at Paris to
study in
the theo-
logical
schools.
Siege and
capture of
Rochester
castle by
John.

Eodem anno, mense Novembri, idem rex obsedit castrum Roffense, et tandem cepit illud, et multos barones in illo: quos, post multa tormenta, per gravem redemptionem postea relaxavit. Sicque demum convalluit manus ejus, quod reddita sunt ei omnia castra Angliæ, excepta turri Londoniarum, quæ tunc fuerat in manu Cantuariensis archiepiscopi quasi in sequestro;

¹ Gervase.

² Ralph.

³ Wolger of Ellenbrechtskar-
chen

⁴ Marco Nicola.

⁵ German.

⁶ i.e. Radicofani.

qui, eo tempore, Romæ fuerat per regales nuntios graviter accusatus, quod rebellionem baronum assensum præbuisset. Sed Dominus scivit conscientiam illæsam, sic et famam conservat immaculatam.

A.D. 1214.

Accusation of Langton.

Interea barones Lodowicum, primogenitum filium regis Franciæ, in regem elegerunt, et [polliciti sunt] quod ei, sicut domino, fideliter assisterent. Et pro hoc servando, non solum ei juraverunt, sed etiam filios nobilium ei obsides transmiserunt, qui, receptis obsidibus, plures armatos Londoniam præmisit, quorum multitudo interiit, et pro stipendiorum penuria mendicabant; ex quibus miles unus Galfridum de Mandevilla ludendo percussit, et mortuus est. Qui paulo ante guerram Johannam, comitissam Gloucestræ,¹ repudiata a Johanne, rege² Angliæ, (archiepiscopo Burdegalensi³ divortium celebrante,) duxit in uxorem, licet invitus. Pro cujus matrimonio cavit regi de decem milibus marcarum et amplius, quas nunquam solvere potuit; pro quarum solutione destructa sunt nemora, et maneria nullis temporibus impignorata. Cui sine filiis mortuo, successit Willelmus frater ejus, et relictam ipsius duxit Hubertus de Burgo, justiciarius Angliæ; quæ post paucos dies decessit,⁴ et apud Cantuariam sepelitur.

Election of Louis by the barons.

Death of Geoffrey de Mandeville, earl of Essex.

Interea Lodowicus cum multis armatis comitibus, baronibus, castellanis, et militibus, et rotariis Franciæ, in gravi aeris intemperie, applicuit in Angliam apud insulam Theneth; ita quod vix die tertia secutæ sunt cum naves suæ maris tempestate dispersæ. Cui volenti exire de navi occurrit sacerdos cum crucifixo; et volens in terram saltare, saltavit in aquam, et sic osculans crucifixum, insulam intravit.

Arrival of Louis in England.

In crastino vero transvadavit apud Sangwiz, ubi satis benigne allocutus est Anglos ei occurrentes, illius loci

Louis at Sandwich.

¹ Isabella or Hawise, third daughter of William, earl of Gloucester.

² William II. The original hand goes on from here. Vide p. 33.

³ rege] regi, MS.

⁴ In 1217. Vide the Waverley Annals, p. 289.

A.D. 1214. suos. Quo tempore Hugo de Bov. exercitu ei
f. 14 b. multorum barbarorum, et qui gravit. Marscal) se
Death of ecclesie de Dunstaplia circa maneri. Tendens
Hugo de quasi plumbum in aquis vehementi. Apostolicæ
Boves. Eodem anno obiit Eustachius, Wintoniam,

Eodem anno consecrati sunt in Evesheye¹ et
de Tornilla in Coventrensem, Cantuariam
Londoniæ in Roffensem, Ricardus ibi pranderet,
ensis in Cicesterensem, qui post regem sequens
sequenti translatus est ad Cantuariam;
post mortem Herberti, ejusdem Postea tendens
sua Cicesterensi successit R. deinde Londoniæ
electi ejusdem loci officialis receptus, cepit

Fourth
Lateran
Council,
Nov. 1 to
Dec. 1.

Anno MCCXV. Celebratum sunt ei alia castra
quod inchoavit in crastino excepta Dowre.
solutum est in crastino. Regem Wintoniæ, cum
Innocentio Papa tertio ejusdem episcopatus
Constantinopolitanus,¹ agrum de Corwh. Co-

Venetianus²; et Alexan- xie concessit comiti
torem destinavit. In. asseruit in popu-

The prior
stays on
his return
at Paris to
study in
the theo-
logical
schools.

Ricardus prior Dons. cum prius omnium
in scholis theologie. est scisma in populo:
alii redeuntes insi. cum multis fautoribus, de
intercepti sunt, xie insimul confederati,
tionem subierunt. currere potuerunt. Bur-

Siege and
capture of
Rochester
castle by
John.

Eodem anno. Fortibus navali exercitu
castrum Roffe. Lodowicum sequeban-
barones in ill. actum est prælium non
redemptionem. mari. Nam Eustachius
luit manus fortissimus, et Galfridus de
Angliæ, ex. insulas regis ceperunt, et
manu Car. reverunt. Hubertus etiam de

et castri de Dowre castellanus,

¹ Gervase.

² Ralph.

³ Walter.

chen.

| : Mahaut, count de Nevers.

us est fautores Lodowici. A.D. 1215.
 antonia obsedit castrum Doro-^{Siege of}
 aque erexit ædificia, tanquam ^{Dover}
 castle.
 ubi multa damna rerum et per-
 nullo profecit.

apere obsedit idem castrum de Wlin-^{Siege of}
 mitem de Enevers, et plurimos quoque ^{Windsor}
 by the
 ; qui cum essent in puncto ut castrum ^{count de}
 Nevers.
 pta pecunia a castellano, cum exercitu
 cessit.

am hæc agerentur, rex in marchia Gwalliæ ^{Progress}
 cepit castra Reginaldi de Brahuse, et alio- ^{of the war}
 in Wales,
 suorum. Dum vero quidam barones irent ^{Norfolk,}
 folkiam, rex secutus est eos a tergo. Alii vero
 qui Londoniis remanserant, volentes sociis suc-
 in manu valida insecuti sunt regem; quod rex
 ns, versus Lincolniam fugit, in transitu suo omnia ^{and Lin-}
 colnshire.
 truens et comburens.

Interim Lodowicus relicta obsidione Doroberniæ, re- ^{Hertford}
 versus Londonias obsedit castrum Herfordiæ et cepit; ^{and Berk-}
 et tandem cepit castrum de Berkamstede, ubi Huber- ^{hampstead}
 tus de Burgo tradidit ei castrum Norwicense, et castrum ^{castles}
 taken by
 Louis.
 de Horeford pro parvi temporis treugis. Ea tempe-
 tate habuit omnia castra Essexiæ, et Suthfolchiæ. Et
 tunc, præter multa damna quæ intulerat burgo de
 Dunstaplia, habuit ab eo ducentas marcas.

Quia vero Franci incipientes superbire, et nobiles
 Angliæ a suis consiliis elongare, cœperunt eos vocare
 proditores, et castra quæ ceperant sibi retinuerunt, et
 Anglis sua jura non restituerunt; ideo recesserunt ab
 eis comes Salesbyryæ, et W[illelmus] junior Marescallus,
 et multi alii nobiles et potentes; et exinde, de die in ^{The}
 diem, pars Francorum cœpit deficere. Nam Eustachius ^{French}
 party fails
 daily.
 de Veschi dum obsedit castrum Hugonis de Baliol,
 quarello percussus interiit; et exercitus ille cum con-

¹ Sic for Doveriæ.

A.D 1215. fusione dispersus. Barones etiam qui Exoniam obsederant, per vigorem comitis Salesbyryæ et Falconis, quidam capti sunt, et quidam turpiter aufugerunt. Castrum etiam Wigornia cepit senex Marscallus. Insula vero Helyensis multotiens capta est hinc inde et amissa; tandem per Falconem turris ipsius destructa, qui in eadem insula versus occidentem quoddam castrum firmavit.

Oct. 19. Ea tempestate, in crastino Sancti Lucae, Johannes rex Angliæ in castro de Newerk obiit, et sepultus est in ecclesia Wigorniensi, inter corpora Sancti Oswaldi et Sancti Wlstani. Qui reliquit Henricum primogenitum suum hæredem regni; qui eodem anno, in festo¹

Coronation of Henry III. Sancti Martini apud Bristolliam inunctus est in regem, et coronatus per manus Wintoniensis,² et Wigorniensis,³ et Exoniensis⁴ episcoporum, auctoritate Wallonis legati. Et quia rex iste juvenis innocens erat, et nullum offenderat, multi qui fuerant æmuli patris sui, cœperunt ei adhærere.

War in Sussex. Dum igitur Lodowicus Londoniis resideret, orta est guerra in Suthsexia contra suos apud castrum Dheriam per Filippum de Aubeni et Willelmum de Wawz, qui fuerant ex parte regis. Cum vero Lodowicus iret suis in auxilium, hostes ejus ut parti[m] cedentes in nemora, fregerunt pontes post eum, et per insidias egerunt, quod non poterant eum sequi victualia; et quod plures de suis perierunt, et gravissimum periculum famis ei immineret, nisi quia supervenit classis magna ex

Lois goes to France for aid. Francia, cujus metu hostes ejus aufugerunt. Ipse vero positus ibi custodibus per eandem classem profectus est in Franciam pro majori auxilio, interim relinquens vicarium loco sui in Anglia Hyngelram de Kurchi, virum quidem nobilem, sed non discretum. Lodowicus autem post paululum intervallum, congregato et innovato ex-

¹ Nov. 11.

² Peter des Roches.

³ Silvester of Evesham.

⁴ Simon of Apulia.

exercitu, rediit in Angliam, et obsedit castrum de Dowre A.D. 1215.
cum tribuchetta et aliis machinis multis; sed parum Siege of
profecit; in cujus absentia ædificia sua circa castra Dover.
combusta fuerunt.

Interim comes Castriæ cum exercitu regis obsedit Ranolf
castrum de Monte-Sorel; sed barones Londoniis com- Blundevil,
morantes cum comite de Perche, et marescallo ¹ Franciæ, earl of
et mille armatis, quos concesserat eis Lodowicus, satis Chester,
innocenter per Dunstapliam transeuntes, et exinde uni- besieges
versa vastantes, nec viduis nec ecclesiis pepercerunt. Et Mount-
sic procedentes, obsidionem comitis a dicto castro remo- Sorel
verunt; et sic mutatis custodibus castri, et innovato castle.
victualium stauramento, profecti sunt Lincolniam. Ubi The barons
cum Gilberto de Gaunt et aliis baronibus qui ibi fue- pass
rant, Lincolnæ castrum obsederunt, in quo nobilis through
mulier, Nicola nomine, viriliter se defendit. Sed post Dunstable.
paucos dies legatus cum Willelmo Marescallo, et cum Siege and
episcopis, et comitibus, et baronibus, et aliis regis fau- battle of
toribus, albis crucibus in pectore signatis, secuti sunt Lincoln.
eos usque Newerchiam: legatus autem ulterius non
processit, sed Wintoniensi episcopo vices suas commisit,
ut fideles regis a peccatis absolveret, et ad bene pug-
nandum inanigaret. Quibus ex parte occidentis Lin-
colnæ appropinquantibus, barones qui interius erant
acies suas et scalas extra civitatem versus occidentem
ordinarunt. Qui videntes regales in valida manu venire,
de quorundam pravo consilio intra muros civitatis se
receperunt; quos regalis exercitus usque ad portam et
muros insecuti sunt versus aquilonem. Falco vero velut Fawkes de
miles strenuus per posticum castri a constabularia in- Breauté.
troduktus expugnavit barones a tergo; barones autem
videntes inimicos ante et retro, relictis muris, verterunt
gladios in Falconem versus Wikeford ² descendentes.
Tunc Simon de Peschi cum Henrico de Braibroc et
octoginta militibus Francis aufugit, et per Lennam ³ et
Sanctum Edmundum Londoniam perrexit.

¹ Walter de Nizmes.

² Wigford.

VOL. III.

³ Lynn.

A.D. 1215. Exinde regales ex omni parte civitatem intraverunt, et comitis de Perche equum primo, postea ipsum interfecerunt, in quodam cœmiterio viriliter se tuentem. Inde cives invasit horror, ita quod fugientes multi sub aquis perierunt. Deinde barones successive capti sunt universi; et civitas data est in prædam, ita quod victores gratiæ sibi collatæ ingrati, etiam ecclesias spoliaverunt. Pedites autem plurimi versus Londoniam fugientes, et maxime Franci, per viam a ruricolis sunt occisi. Homines vero qui capti fuerant, facti sunt prisiones eorum qui eos ceperant; et fere omnes se pecunia redimerunt, exceptis paucis, qui usque ad concordiam sequentem finem facere distulerunt.

Louis comes to London, and sends for a fresh army. Audiens autem Lodowicus quod suis apud Lincolniam acciderat, combustis logiis relinquens obsidionem, Londoniam venit, et in Franciam misit pro exercitu instaurando. Ita quod Blanche, uxor ejus, facta est prædicatrix apud nobiles Franciæ pro viro suo Londoniis quasi obsesso.

Mountsorel castle destroyed. Bolsover and Peak castles taken by William, earl of Ferrers. f. 16. Interim comes Cestriæ castrum de Monte Sorel usque ad solum redegit, quod, constabulario fugiente, vacuum invenerunt. Comes vero de Ferrers castrum de Boleshovre et castrum de Pech manu cepit armata; sicque cum rege et fautoribus suis fuit manus Domini cum prosperitate universa disponens. Nam cum ad dictæ Blanchiæ instantiam multi nobiles et potentes de Francia venissent in succursum Lodowici, episcopus,¹ et comes² Salesbyriæ, et justiciarius,³ cum regis exercitu, apud Doroberniam eos navali bello ceperunt; et inter infinitos, Eustacium monachum occiderunt qui utriusque partis prævaricator extiterat, solos nobiles vita reservantes.

Louis makes peace for himself and his lay Unde Lodowicus præsentī auxilio destitutus, et de futuro desperans, et summa famis egestate coactus, pacem iniit cum legato et regalibus, pro se et omnibus

¹ Herbert le Poore.

² William de Longespée.

³ Hubert de Burgh.

laicis fautoribus suis, ita quod haberent omnia jura sua et libertates; sed omnes clericos a sua pace, licet invitus, excepit, quia legatus non nisi cum hac conditione pacem admisit, ut in guerris laicorum de cætero clerici cautius se haberent.

A.D. 1215.
allies, but
the clergy
are except-
ed from
this peace.

Sic itaque Lodowicus, civitate Londoniensi et castris omnibus redditus in manu legati, absolutus cum suis in Franciam remeavit; relicto in Anglia marscallo suo pro quindecim milibus marcarum recipiendis, quas pro preragiis tensoriarum, et expensis quas fecerat, promiserunt; salvum etiam conductum usque ad mare ei dederunt, et naves invenerunt. Post cujus recessum quidam milites ejus, per licentiam in Anglia remanentes, una cum Anglicis et aliis alienigenis tornamenta ad invicem exercuerunt; quæ, quia vergebant in periculum regis et pauperum jacturam, sub interminatione excommunicationis interdicta sunt; et sic alienigenæ regnum jussi sunt evacuare.

His depar-
ture from
England

Tourna-
ments for-
bidden.

Anno MCCXVI. obiit Johannes de Wohille, et Alardus decanus Sancti Pauli Londoniæ. Cui successit magister Gervasius, qui tanquam seismaticus et excommunicatus, depositus est a legato; et tam ipse quam Simon¹ frater Cantuariensis archiepiscopi, et Robertus de Sancto Germano ita depositi sunt a beneficiis adeptis, quod nec ipsa nec alia in Anglia de cætero valeant adipisci. Alii vero clerici sic beneficia habita perdiderunt, ut alia acquirendi habeant facultatem. Altaria insuper Londoniarum, in detestationem excommunicatorum missas celebrantium in eis, destructa sunt, et alia locis eorum substituta.

Deposi-
tions of
several of
the clergy
from their
benefices.

Eodem anno Walterus de Grey, episcopus Wigornien-
ensis, factus est archiepiscopus Eboracensis, cassata elec-
tione magistri Symonis de Langetone. Cui in Wygornien-
si ecclesia successit Silvester, prior ejusdem loci.
Et tunc W.² Foliath factus est abbas de Rameseye.

Walter de
Grey arch-
bishop of
York.

¹ Simon Langton.

² W.] Sic MS. for H., i.e. Hugo, afterwards bishop of Hereford.

A.D. 1214. Eodem anno obiit Egidius, Herefordensis episcopus ;
Death of cui successit Hugo, ejusdem ecclesie decanus. Sed in
Giles de hereditate successit ei Reginaldus frater ejus, per aux-
Bease, ilium Leulini regis Wallie. ejus filiam duxit in
bishop of uxorem.
Hereford.

Transla- Anno MCCXVII, mense Novembri, Walterus, prior de
tion of S. Mertone, factus est monachus Cartusie. Et tunc Sil-
Wulstan. vester, episcopus Wigornie, obiit : ante ejus obitum
 translatio Sancti Wlstani mense Januario celebrata
 est. Et eodem anno substitutus est ibidem in epi-
 scopum Willelmus, archidiaconus de Bukingham.

Pattishall Eodem anno rex Henricus cepit habere sigillum.
church. Et Hugo, Lincolnensis episcopus, appropriavit nobis
S. Mary's garbas medietatis ecclesie de Pateshille. Et tunc idem
Bedford. episcopus auctoritate concilii¹ dedit ecclesiam Sancte
 Marie de Bedeford magistro Alano, salvis nobis viginti
 solidis.

Composi- Eodem anno composuimus in curia regis de ecclesia
tion for Sancti Petri de Bedeford. Et tunc prior Norwicensis²
S. Peter's, factus est episcopus Cicestrensis.
Bedford.

The priory Eodem anno dedimus vicesimam reddituum nostro-
gives a rum secundum communem aestimationem bonorum vi-
20th for the rorum, ad succursum Terre Sancte, simul de tribus
Holy Land. annis.

Eodem anno legatus³ apud Westmostre fecit incar-
 cerari tredecim clericos, quia comminabantur ei et suis.

Illtreat- Eodem anno armigeri Falconis crudeliter tractave-
ment of the runt monachos de Wardona ; unde unus ex eis mor-
monks of tuus est, et alii quidam vulnerati, occasione cujusdam
Wardon nemoris eorum. Et circiter triginta ex eis usque ad
by the castrum de Bedeford tracti sunt per lutum violenter.
followers Super quo idem Falco amicabiliter et honorifice satis-
of Fawkes fecit eis in capitulo, disciplinam accipiens ; et nemus,
de Breauté,
f. 16 b.

¹ i.e. the Lateran Council of 1215 (cap. xxiii.), which gave the right of presentation to churches vacant more than three months to the immediate superior.

² Ralph de Wareham.

³ Gualo.

de quo lis fuerat, eis confirmans, et in futurum pro- A.D. 1217.
mittens protectionem et honorem. Et tunc, in vigilia Cross seen
in the air,
Oct. 27.
Simonis et Jude, visum est cuidam canonico de Dun-
staplia videre in aere quandam crucem immensam
transire, cum ingenti gloria ab occidente versus partes
orientales.

Eodem anno, fuerunt apud Dunstapliam justiciarii The jus-
tices itine-
rant at
Dunstable.
itinerantes abbas de Rameseye,¹ et Stephanus de Segrave,
et alii quatuor; coram quibus milites et alii liberi jura-
verunt pacem sanctæ ecclesiæ et domini sui Henrici (bath sworn
before them
by the
knights
and free-
men.
regis Angliæ et regni Angliæ firmiter et fideliter obser-
vare, et omnes illos, qui prædictam pacem observabunt,
manutenere et defendere, bona fide. Juraverunt etiam,
quod rationabilia præcepta regis facient, et jura regia
promovebunt; bonas leges et rectas consuetudines regni
Angliæ custodient et tenebunt. Si vero quis contra-
venire presumpserit, ad mandatum regis et concilii sui
fideliter et potenter convenient, et illud secundum
posse suum emendabunt bona fide; et quod pro odio,
vel favore, vel timore, non omittent quin prædictam
fidelitatem observent, et jus facient et capient, secun-
dum rationabiles consuetudines et leges Angliæ. Et
hæc omnia servabunt, non obstante aliquo sacramento
facto vel faciendo contra formam suprascriptam; et in
his Marscallum juvabunt.

Anno MCCXVIII., Pandulfus electus Norwicensis, domini Pandulf
the legate
in Eng-
land.
Papæ camerarius, venit legatus in Angliam; in cujus
adventu Gualo recessit. Hic inprimis liberavit clericos
a dicto Gualone carcere maceratos, et aliqua beneficia
clericis restituit, quæ dictus Gualo prius abstulit.

Eodem anno Thomas factus est prior Mertonæ: et
magister Johannes Octoniæ factus est archidiaconus
Bedefordiæ, Alexandro tunc defuncto succedens. Et
magister Robertus de Bedeford factus est episcopus
Lichsmorensis,² Londoniis consecratus.

¹ Hugh Foliot.

| ² i.e. of Lismore.

A.D. 1218. Eodem anno, in Maio, comites de Cestria,¹ de Ferreres,² et Brion de Insula, et constabularius Cestriæ,³ et Willelmus de Harcurth, cum multis aliis, in Terram Sanctam profecti sunt.

Death of the emperor Otho IV.

Quo anno Otto, imperator Alemanniæ, obiit, imperialibus signis in custodia fratris sui relictis : cui successit Fredericus, filius Henrici imperatoris.

Succession of Frederick II.

Death of Simon de Montfort.

[See below, p. 61.]

Excommunication and death of Robert de Guagi.

Eodem anno Simon de Monteforti obiit ad obsidionem Tolosæ, percussus lapide mangunelli, genere nobilis, sed fidei fervore nobilior, in armorum exercitio nobilissimus. Cui successit filius primogenitus, qui patre debilior, ab obsidione recessit.

Eodem anno Robertus de Gaugi excommunicatus est, quia noluit reddere castrum de Newerk, et quia destruxerat viciniam adjacentem. Tandem vero castrum restituit invitus; et apud Sanctum Neotum eodem anno decessit, infernali igne percussus.

Death of Eudes III., duke of Burgundy.

Eodem anno obiit dux Burgundiæ cruce signatus. Et apud Damiettam, magister Thomas de Noyun, et magister Alexander de Curtun, et magister Radulfus de Bondebury. Et Lodowicus cruce signatus est contra Albigenses.

Compositions of the priory respecting rights of way, &c. Pleas entered for land belonging to Studham, and land of Burgard, &c.

Anno MCCXIX. prædicti justiciarii fuerunt apud Bedeford; coram quibus composuimus cum Gregorio de quadam via obstructa. Et Johannes Juvenis recognovit jus nostrum de quadam dimidia acra. Et tunc cirographum fecimus contra Adam, de terra ecclesiæ de Stodham. Et alium cirographum contra Feliciam de terra Burgardi. Et tulimus redditum nostrum contra Henricum Bunyun de terra Johannis Travayl. Et cassavimus breve de morte antecessoris contra Willelmum de Husesburne, et breve de recto contra Margeriam.

Right proved to hold a court at Dunstable.

Eodem anno ibidem dirationavimus curiam nostram habendam apud Dunstapliam, de omnibus placitis coro-

¹ Ranulf Blundevil.

² William, earl of Derby.

³ John de Lacy.

næ, per testimonium comitatum de Buggingham et de A.D. 1219. Bedeford, Radulfo de Bray et Roberto de Wiltone vice- f. 17. comitibus tunc præsentibus et invitis.

Eodem anno obsessa est civitas Damietæ ab exercitu Christiano; scilicet, duobus cardinalibus Romanis,¹ et rege Iherosolimitano,² et rege Ungariæ,³ et duce de Ostriz,⁴ et civibus Romanis, et aliis circumquaque fluentibus.

Eodem anno Filippus, rex Franciæ, impetravit a papa Honorio pro Lodowico filio cruce signato contra Albigenses, medietatem vicesimæ ecclesiarum regni sui, quæ fuerat Ierosolimam destinanda.⁵ Qui peregrinationem suam in manu forti inchoavit; sed confusus, sine profectu remeavit.

Eodem anno, die Sancti Benedicti, Ricardus prior apud Dunstapliam tenuit curiam suam de omnibus placitis coronæ et capitulis coram justiciariis itinerantibus usitatis. Et tunc assidebant ei Stephanus et Mauritius justiciarii domini regis; et formata sunt juramenta sub hac forma, "Hoc audis, domine prior justiciarie Sancti Petri de Dunstaplia," etc. Et tunc habuit ibi placita coronæ; nominatim de thesauro invento contra Godefridum Maschun; item de novis dissessinis, et de fuga incarceratorum, et de morte multorum, et de dotibus mulierum.

Eodem anno obiit Hugo⁶ Herfordensis episcopus: cui successit Hugo Foliot.

Et tunc mense Maio Willelmus Marscallus obiit. Et Nemerichus,⁷ magister Templi in Anglia, apud Novum Templum sepultus. Quo anno capta est Damietta; in qua captione, tota ecclesia prædicat et extollit comitis Cestriæ probitatem. In qua Damietta, ultione divina, tanta fuit hominum mortalitas, quod Christiani dede-

Siege of
Damietta.

A moiety
of a 20th
obtained by
Philip II.
against the
Albigenses.

The prior
holds his
court be-
fore the
justices
itinerant,
Dec. 4.

Form of
the oaths
used.

Nature of
the pleas of
the crown
held.

Death of
William
Marshal.
Capture of
Damietta.

¹ Robert de Courçon and Pelagius, bishop of Albano.

² John de Brienne.

³ Andrew II.

⁴ Leopold.

⁵ *destinanda*] destinenda, MS.

⁶ Hugo de Mapenore.

⁷ Aimery de S. Mauro. See Shirley's *Letters Illustrative of the Reign of Henry III.*, i. p. 69.

A.D. 1219. runt tria milia bisantiorum pro trahendis ad flumen proximum cadaveribus defunctorum; quam dum intrarent Christiani, ita fecit Dominus Nilum inundare, quod pagani, qui extrinsecus obsederant, populum Christianum appropriare vel eis nocere non poterant. Quibus præ confusione recedentibus, non est ausus aliquis infra duas dietas prope residere; nec Christiani ab urbe capta recedere præsumpserunt, ne captam perderent, dum alia capere niterentur.

Eodem anno profecti sunt illuc comes de Arundel,¹ comes Wintoniæ,² R[obertus] filius Walteri, Baldewinus de Vehr, G[alfridus] de Luschi, O[donel] filius Willelmi de Aubeny. Sed comes Wintoniæ, et B[aldewinus] de Vehr ibidem obierunt; et R[obertus] filius Walteri rediit infirmatus.

John,
abbat of
Fountains,
made
bishop of
Ely.

Anno MCCXX. Post cassationem magistri Roberti³ Helyensis electi, substitutus est abbas de Fontibus dicto Roberto, beneficio ducentarum marcarum de maneriis episcopi reservato.

Truce for
five years
between
France and
England.

Eodem anno prorogatæ sunt treugæ in Pictavia usque ad quinquennium sequens, inter regem Franciæ et regem Angliæ. Quas rex Franciæ, puerili ætate regis nostri pariter et innocentia consideratis, liberaliter et absque omni pecunia prorogavit.

Robert,
bishop of
Lismore,
dedicates
Studham
church, &c.
April 19.;

Eodem anno, die Sancti Elphegi martyris, Robertus, Lichmorensis episcopus, dedicavit ecclesiam de Stodham et quinque altaria in eadem, et cœmeterium ampliatum consecravit, cum annua remissione viginti dierum. Et die præcedenti, dedicaverat apud Dunstaple altare Sanctæ Crucis in honore Omnium Angelorum, et altare parochiæ in honore Sancti Johannis Baptistæ. Et in die Sanctæ Crucis ab eodem dedicata est ecclesia de Chaggrave, cum annua remissione viginti dierum; et paulo post ecclesia de Pullokeshille sub remissione consimili, in honore Sancti Jacobi.

Chalgrave
on Sept. 14;
and Pul-
loxhill.

¹ William de Albini.

² Saher de Quinci.

³ Robert of York.

Eodem anno et mense Hugo, Lincolniensis episcopus, A.D. 1220
fecit apud Dunstaple officium visitationis. Visitation
of bishop

Eodem anno, die Pentecostes, Henricus tertius rex Hugh of
Angliæ apud Westmostre solemniter coronatus est, præ- Lincoln.
sentibus P[andulfo] legato, et S[tephano] Cantuariensi Second
archiepiscopo missam celebrante, et sermonem ad popu- coronation
lum faciente; præsentibus etiam multis episcopis, comi- of Henry
tibus, baronibus, abbatibus, et prioribus, et aliis, quorum May 17.
non erat numerus. Nec est visa diebus nostris major
solemnitas ante tempus memoratum. Judæi vero in
turri Londoniarum servabantur interim ad cautelam. f. 17 b.

Eboracensis autem archiepiscopus non interfuit: forte Reason
enim præ rubore non potuit, quia crucem ante se why the
deferre extra diocesim suam tunc ei interdictum fuit. archbishop
Barones, qui præsentibus aderant, in crastino corona- of York
tionis juraverunt, quod castra et wardias suas ad volun- was absent
tatem regis resignarent, et de firmis suis fidelem com- (oath of the
potum ad scaccarium redderent. Et si quis regi rebellis barons to
resisterit, et infra quadraginta dies post excommuni- the king.
cationem a legato non satisfecerit, quod ad mandatum
regis ei bella moverent, ut exhæredetur sine fine rebellis.

Eodem anno burgenses de Bedeford in comitatu Petition of
suo petierunt contra nos apud Dunstaple quietantiam the bur-
theloneii, pro quo fuimus aliquandiu fatigati; sed gesses of
tandem libere sine die recessimus. Bedford for
freedom
from toll.

Eodem anno tracti [sumus] in curiam regis per Appeal
breve quod dicitur *Præcipe*, super ecclesia Sancti Petri from the
de Bedeford per Radulfum clericum; et tunc vocavi- summons
mus regem warentum, qui tunc fuerat infra ætatem, et concerning
sic sine die recessimus. S. Peter's,
Bedford.

Eodem anno Sanctus Hugo, episcopus Lincolniensis, Hugh,
canonizatus est, et festum ipsius jussum est celebrari bishop of
in diem Dominicum, videlicet quinto-decimo kalendas Lincoln,
Decembris, hoc est die obitus sui. canonized.

Quo anno Ysabel, mater regis Henrici, nupsit Hugoni, Marriage
comiti Marchiæ, non obstante eo, quod filia ejus of Isabella,
fuerat ab eodem comite affidata. mother of
Henry III.

A.D. 1220. Eodem anno, mense Junio, apud Eboracum rex
 Betrothal of Alexan- Scotiæ affidavit sororem Henrici regis Angliæ. Qua
 der II. of Scotland de causa, idem rex Angliæ remisit ei quinque milia
 to princess Joanna. marcarum, et promisit quod duas sorores¹ suas, quas
 in custodia habebat, infra annum sine disparagatione
 maritaret, vel eas liberas ei restitueret.

May 24. Quo anno, in festo Sanctæ Trinitatis, ob multa
 maris pericula in mari australi, multi submersi sunt
 piscatores.

The fines of Stephen Vintner and his son claimed by the prior. Eodem anno prior dirationavit apud scaccarium
 misericordiam Stephani Vinitoris et Petri Vinitoris
 [filii] sui, sicut scriptum est in rotulo domini regis
 anni quarti.

Agreement with M. de Buckle- shore. Eodem anno idem prior fecit concordiam cum Mar-
 joria de Bukleshore et sororibus suis, quæ rotulata
 est coram justiciariis in Bancho. Quo anno idem
 prior contra multos parochianos suos decimas de fœno
 obtinuit.

Transla- tion of S. Thomas of Canter- bury, July 7. Eodem anno, in crastino octavarum Petri et Pauli,
 sollemnissime translatum est corpus beati Thomæ
 martyris, anno quinquagesimo a passione sua, nobis
 omnibus jubilæo. Ubi interfuerunt archiepiscopi et
 episcopi viginti-quatuor, de finitimis et exteris re-
 gionibus. Quo die Remensis archiepiscopus² majorem
 missam celebravit, qui die præcedenti altare ante fere-
 trum ad honorem beati martyris dedicavit. Ipse vero
 Cantuariensis archiepiscopus remissionem duorum anno-
 rum de injuncta pœnitentia promulgavit, per quindecim
 dies sequentes venientibus duraturam. Convivium
 autem in cibo et potu, et vasis aureis et argenteis,
 et vestibus pretiosis, tale non legimus post tempus
 regis Assweri celebratum. Præterea, prætermittendum
 non est, quod tanto convivio dictus archiepiscopus
 condignum palatium construxit, quale visum non cre-
 dimus a tempore Salomonis.

¹ Margery and Isabella.

| ² William de Joinville.

Eodem anno, mense Octobri, per Hugonem secundum A.D. 1220.
 Lincolniae episcopum, ordinatae et taxatae sunt vicariae Vicarages established and taxed in the churches belonging to the canons of Dunstable by Hugh II. bishop of Lincoln.
 in ecclesiis, quas canonici de Dunstaplia habent in usus
 proprios; praehabita in capitulis, in quibus consistunt,
 diligenti inquisitione de aestimatione tam ecclesiarum
 quam vicariarum, et in quibus competentius vicariae
 consistere possent. Ordinationis vero in scriniis epi-
 scopi repositae verba sunt haec:

“ Vicaria ecclesiae de Stodham debet consistere in Extent and value of Studham.
 “ toto altaragio ecclesiae, et crofta Viviani quae continet
 “ circiter septem acras; salvis priori de dicto altaragio
 “ una marca et decimis agnorum. Valet autem prae-
 “ dicta vicaria per communem aestimationem sex mar-
 “ cas, et ecclesia totalis, viginti.

“ Totalis ecclesia de Toternho valet duodecim marcas, Totternhoe.
 “ vicaria vero quinque; quae consistit in toto altaragio
 “ ejusdem ecclesiae, et redditu decem denariorum de f. 18.
 “ terra Ricardi Godwer, et manso presbyteri, et medie-
 “ tate decimae de foeno totius parochiae.

“ Vicaria ecclesiae de Chaugrave valet quinque mar- Chalgrave.
 “ cas et dimidiam; totalis ecclesia, quindecim. Dicta
 “ vero vicaria consistit in toto altaragio, et manso
 “ presbyteri cum gardino, et majori crofta ex parte
 “ occidentis, quae est quatuor acrarum.

“ Vicaria ecclesiae de Segenho valet quinque marcas Segenho.
 “ et dimidiam. Et consistit in toto altaragio, et manso
 “ quod est ex parte occidentis; salva priori de dicto
 “ altaragio decima agnorum. Valet autem totalis ec-
 “ clesia quindecim marcas.

“ Vicaria de Husseburne valet quinque marcas et Husborn-Crawley.
 “ quatuor solidos; et consistit in toto altaragio et
 “ manso, cum crofta et prato ex parte australi. Valet
 “ autem totalis ecclesia duodecim marcas. Et scien-
 “ dum, quod prior sustinebit onera quoad hospitium
 “ archidiaconi, et sustentationem in libris, et cancellis,
 “ et vestimentis, utensilibus, et tallagiis, pro sua por-
 “ tione. Alia onera sustinebit vicarius.”

A.D. 1220. Eodem anno prior de Dunstaplia tractus in causam
 Causes won contra Ricardum de Stepingele, per breve domini regis
 against R. de ultima præsentatione, recessit quietus a iudicio, et
 de Step- alter in misericordia remansit. Similiter tractus in
 pingley causam per Alis Martel, per breve de dote, de terra
 and Alice Martel. de Bokeleshore, quietus a lite recessit.

Eodem anno rediit comes Cestriæ¹ circa kalendas
 Augusti cum constabulario Cestriæ² et Briennio de
 Insula.

Eodem anno Henricus comes Cornubiæ de more
 lunaticus, castra, quæ occupaverat, reddidit domino
 P[andulfo] legato ad opus regis, et cavit de voto crucis
 exequendo. Similiter comes de Albomari restituit regi
 castrum de Rokingham et castrum de Salveia, et cavit
 de injuriis emendandis iudicio baronum regni, si quis
 de eo conqueri vellet.

Excommu- Eodem anno torneatores, et eorum receptores, et
 nication of eorum fautores, et portitores mercium vel victualium
 the Tor- ad torneamenta, jussi sunt excommunicari in genere,
 neatores. per singulos dies Dominicos.

Caruago Eodem anno, mense Septembri, positum est caruagium
 exacted per totum regnum ad opus domini regis. A quo archi-
 throughout episcopi et episcopi, et omnes clerici, et omnes viri
 the coun- religiosi, et eorum rustici, quieti fuerunt. Veruntamen
 try. episcopi per suas dioceses collegerunt auxilium ad opus
 domini regis ab abbatibus et prioribus, per liberam
 voluntatem eorum; et tunc domus de Dunstaplia solvit
 tres marcas.

Eodem anno obierunt Adam decanus Salesburiae,
 comes Wintoniae,³ Baldewinus de Ver, abbas de Sancto
 Jacobo Norhamtune,⁴ abbas Sancti Augustini de Can-
 tuaria.⁵

Eodem anno Willelmus filius Heliae fecit nobis

¹ Ranulf Blundevil.

² John de Lacy.

³ Saier de Quinci.

⁴ Thomas.

⁵ Alexander.

chartam de habendis quinquaginta porcis annuatim in A.D 1220.
nemore suo de Ocleie, liberis a padnagio; et saisinam
eodem anno habuimus.

Eodem anno Guido, frater Simonis de Monteforti,
captus est ab Albugensibus, et interfectus, et equis
dilaniatus.

Murder of
Guy, brother of
Simon de
Montfort,
by the Al-
bigenses
Siege of
Toulouse
and death
of Simon de
Montfort.

Eodem anno Lodoicus, filius regis Francie, cum
infinito exercitu Francorum et Normannorum, et aliis
multis gentibus, et populis, et linguis, profectus est
Tolosam, sed non profecit, quia in primo congressu
multos de suis perdidit. Comes etiam Symon ictu
cujusdam lapidis petrarie subito percussus, diem clausit
extremum. Ad cujus tumbam postmodum mira fieri
perhibentur. Et sic populo paulatim dilabente, rediit
Lodoicus conquerens de comitis Nivernensis¹ prodi-
tione; similiter et de comite Sancti Pauli.² Et quia
dominus Papa querebatur, eum medietatem vicesime,
cruce signatis de Francia promissae, inutiliter expen-
disse; ideo P[hilippus], rex et pater ejus, misit trecentos
milites suis sumptibus, in auxilium Almarici de Monte-
forti.

Eodem anno mota est guerra inter Luielinum, re-
gulum Guallie, et Willelmum Marscallum juniorem.
Et cum idem Luielinus callide sibi adquisivisset auxi-
lium regis Anglie de marchiiis sibi vicinis, quasi ad
quosdam alios rebelles confundendos, subito irruit in
terram Marscalli, et tria castra ipsius destruxit, et
interfecit omnem animam viventem, et totam pro-
vinciam deprædatus, animalia et pecora inclusit in
domibus, et sic universa combussit. Insuper multitu-
dinem armatorum, in auxilium Marescalli de Hybernia
venientium, idem regulus interfecit; ita quod damnum
hujus infortunii pretium redemptionis regis Ricardi
dicitur transcendisse. Et dicitur inde orta fuisse f. 18 b
discordia, quod Marescallus, pro quibusdam bello

Invasion of
the earl
marschal's
territory by
Lewellyn,
prince of
Wales.

¹ Mahant, count of Nevers.

| ² Hugh V.

A.D. 1220. captis, certæ quantitatis pecuniam solvere noluit, ut promisit.

Departure of the arch-bishop of Canterbury and the bishop of Durham for Rome. Inquiry into the conduct of the latter. [See below, p. 67.]
 Eodem anno, post festum Sancti Michaelis, Stephanus Cantuariensis archiepiscopus, pro negotiis ecclesiæ et regni, et Ricardus Dunolmensis episcopus, super multis criminibus per monachos suos accusatus, Romam profecti sunt. Post quorum recessum, Salesbiriensis¹ et Eliensis² episcopi, de mandato domini Papæ Honorii Dunolmiam personaliter accedentes, inquisitionem de vita dicti episcopi fecerunt, et inquisitionem factam post ipsum ad summum pontificem transmiserunt.

Suspension of the church of Lincoln.
 Eadem tempestate decanus et capitulum Lincolnie Walterum, Eboracensem archiepiscopum, crucem ante se deferentem, cum processione sollemniter receperunt. Ideoque per officiales dicti Cantuariensis suspensa est ecclesia Lincolnensis; sed tandem, præstita cautione de parendo mandatis archiepiscopi cum redierit, restituta est per eosdem.

Removal of the church of Salisbury.
 Eodem anno, auctoritate domini Papæ, Salesbiriensis ecclesia cathedralis infra castrum sita procinctum, translata est ad veterem Salesbiriam, juxta cursum aquæ fluentis constituta. Et tam domus episcopi quam omnium canonicorum circumquaque collocatæ sunt. Pro cujus ædificatione canonici ejusdem ecclesiæ per varias partes Angliæ missi sunt, verbum Dei seminantes, et auxilium temporale metentes. Similiter per alia regna.³

Prophecy of the loss and recovery of Palestine, &c.
 Eodem anno quoddam scriptum Arabicum inventum est apud Damiettam, quod Pelagius, Apostolicæ sedis legatus, transtulit in Latinum, quod et Romam misit, et inde usque ad nos perlatum est. In quo, sub quadam verborum obscuritate continetur terræ Ierosolimitanæ destructio, et ejusdem recuperatio, et Damiettæ captio, et tam Ægypti, quam regni Turcorum perditio.

¹ Richard Poore.

² John of Fountains.

³ *Similiter . . . regna*] This is added in another hand.

Eodem anno ceperunt pagani civitatem Nazareth. A.D. 1220.
Et soldanus Babiloniæ obsedit castrum peregrinorum mense Octobri, et tot a partibus illis redierunt Christiani, quod residui non possent se tueri, nisi novum auxilium superveniret.

Loss of Nazareth.
The camp of the crusaders besieged by Malek-el-Kamel.
Tannis taken.

Eodem anno ceperunt Christiani civitatem Tafnes, quæ fere per dietam distat a Damietta; ubi est locus piscandi idoneus, et multitudo piscium copiosa.

Eodem anno, mense Decembri, Romæ coronatus est Fredericus imperator cruce signatus, præstita prius cautione de voto crucis exsequendo. Qui, de consilio Papæ, multos milites et armatos trans fretum præmisit, post disposita imperii magis ardua negotia personaliter secuturus.

Frederick II. crowned at Rome.

Eodem anno Petrus de Nerbona et Johannes filius ejus contulerunt ecclesiæ nostræ dimidiam hidam terræ in villa de Segenho, pro quodam conredio ad dicti vitam Johannis præstando. Sed super eadem terra per R. de Litlingtona in comitatu molestati, septem querelas contra nos et nostros motas cassavimus, solvendo dicto R. quinque libras, et cuidam alii tres marcas.

Gift of half a hide in Segenho.

R. de Litlington bought off.

Postmodum eodem anno obiit dictus Petrus de Nerbona.

Anno MCCXXI. Willelmus comes de Albomari, mense Januario, visus est furtive capere castra de Neuwerga, et de Latford¹ et de Kinebautona.² Sed turpiter repulsus, accessit ex improvise ad Fodringham in auxilio glaciei supportatus, undique fecit insultum, et ignem applicuit ad januam. Et dum duos milites castri, minus bene armatos, vulnerasset ad mortem, castrum obtinuit. Quod cum audisset dominus Pandulfus, Apostolicæ sedis legatus, et totum concilium regis, quod tunc Londoniis pro quibusdam regni negotiis forte convenerat, in die conversionis Sancti Pauli, apud Sanc-

Seizure of certain castles by William de Fortibus, earl of Albemarle.

His excommunication.

Jan. 25.

¹ Sleaford.

| ² Kimbolton.

AD 1221. tum Paulum in primis excommunicatus est sollemniter dictus comes a dicto legato et Eboracensi archiepiscopo et aliis decem episcopis de Cantuariensi provincia. Comes etiam Cestrie,¹ et comes Salesbiriæ,² candelas accensas, sicut episcopi post sententiam, projecerunt. Excommunicatus est autem, tum quia cruce signatus nec votum redimere voluit nec Jerusalem proficisci, tum quia iudicio regni parere contempsit, quod castrum de Biam adjudicatum fuit Willelmo de Colevilla; tum quia castrum domini sui regis proditiose cepit antequam ipsum diffidasset; tum quia alia vice, pro multis rapinis excommunicatus, iuravit quod mandato domini legati pareret, cumque jussisset ei ablata reddere, obedire postposuit. Postmodum vero, communi consilio, contra eum indixerant, et statim cum exercitu ipsum sequentes, castrum de Fodringha vacuum invenerunt, quod in custodiam Falco suscepit. Deinde profecti apud Bibam, castrum obsederunt, et machinas ex omni parte erexerunt; et postquam erectæ sunt machinæ, infra sex dies captum est castrum, et captivi ducti sunt milites et omnes armati; et sic combustum est castrum cum ædificiis et stauramento suo, quod fuerat magnum valde. Et ad similitudinem Jerico, nihil est usibus hominum reservatum.

Siege of
Bibam
castle (Lin-
colnshire).

The earl of
Albemarle
is taken at
Fountains
abbey.

f. 12.

Hugh de
Vivonia,
constable
of Bristol,
sent into
Poitou.

Eadem tempestate archiepiscopus Eboracensis et barones Norrenses invenerunt dictum comitem in monasterio de Fontibus, quem duxerunt ad regem subtili conditione, quod eum in eundem locum repone-rent, si apud dominum regem non posset misericordiam invenire.

Eodem anno et mense Hugo de Wiwn, constabularius de Bristollis, missus est in Pictaviam, ut, tanquam senescallus, ad opus domini regis Pictaviam servet et salvet. Ad quod officium Philippus de Ulecote

¹ Ranulf Blundevil.

| ² William de Longespée.

antea destinatus, apud Stampes¹ in itinere diem clausit A.D. 1221.
extremum. Idem vero H[ugo] in recessu suo castrum He resigns
Bristol
castle
de Bristollia domino legato² resignavit, quod ipse
Walranno commisit.

Eodem anno et mense Willelmus, Londoniensis epi- Resigna-
tion of the
bishop of
London.
scopus, episcopatum in manu legati resignavit, retento
sibi redditu centum librarum. Qui apud Sanctam
Ositham elegit sibi perpetuam mansionem.

Eodem anno et mense magister Hugo, rector eccle-
siae de Tudingdone, et Rogerus Piper ad invicem
confœderati sunt, salva quæstione terræ ecclesiæ post
mortem alterius eorum; omni lite usque ad diem illum
mota de damnis, injuriis, et expensis, ab utraque parte
omni tempore sopienda.

Eodem anno et mense lata est sententia pro R[ob- Quarrel
between
the bishops
of Lismore
and Water-
ford.
berto] Lissemorensi episcopo, contra R[obertum] Water-
fordensem episcopum, tam super possessione quam pro-
prietate dicti episcopatus. Et dictus Waterfordensis
condemnatus est dicto R[oberto] in trecentis marcis pro
fructibus et litis expensis.

Eodem anno Ricardus prior movit controversiam Lawsuit
between
the prior
and the
towns-
people of
Dunstable
respecting
tithes of
trade, of
hay and
mills, and
certain
offerings.
contra quosdam burgenses de Dunstaplia, et tandem
contra omnes, super decimis negotiationis ubicunque
exercitæ, et super decimis fœni et molendinorum, et
super quibusdam oblationibus, de quibus compositio
facta est coram Johanne archidiacono Bedefordiæ, et
coram populo Dunstapliæ in ecclesia recitata est, et
ab omnibus approbata, et per judices a Papa delegatos
confirmata, videlicet, quod omnes dabunt decimas de
negotiatione ubicunque habita, et ter in anno fiet sen-
tentia contra detentores de fœno et molendinis petita,
sine dilatione; sed de oblationibus observabitur anti-
qua et bona consuetudo. Et insuper, dabit populus dena-
rios Dei fabricæ ecclesiæ in perpetuum. Et insuper

¹ Stampes.| ² Pandulf.

A.D. 1221. burgenses, quotquot prior voluit, misericordiam suam in manibus suis invadaverunt.

Death of William de Albini, earl of Arundel. Eodem anno obiit comes de Arundel in Italia; et ossa sua translata sunt et sepulta apud Wimundeham. Paulo post obiit Ulianus de Cheinde, et magister Johannes archidiaconus Oxonie.

The prior of Canterbury to use mitres. Eodem anno prior et monachi Cantuarię impetraverunt, quod priores illius loci perpetuo in præcipuis solemnibus in missarum solemnibus mitris utantur. Et hoc de assensu archiepiscopi fecerunt.

The tower of St. Paul's, London, finished. Eodem anno, apud Lutune, et apud Eitone, castra ædificata sunt in grave periculum Dunstaplię et vicinias. Et consummata est fabrica turris Sancti Pauli Londonię.

Attempt of forgery upon the prior by a Jew. Eodem anno Mossy, filius Brun, Judęus, vexavit Ricardum priorem de Dunstaple et ecclesiam suam super septingentis libris, per quandam chartam, quę ideo probata est falsa per dominum Martinum de Pateshulla et alios justiciarios domini regis, quod charta loquebatur de mutuo accepto per priorem Thomam, et

The deed had been washed, and also was full of bad grammar. sigillum appositum expressit nomen Ricardi. Ipsa etiam charta fuit lota, et insuper falsam grammaticam continebat. Unde dictus Judęus incarceratus fuit in turri Londonię per annum et amplius, quia alii Judęi dederunt regi unam marcam auri pro judicio differendo.

The Jew outlawed. Et postmodum, cum amplius prorogare non possent, dederunt regi centum libras ne suspenderetur in ligno, in opprobrium legis suę. Et sic super rotulum suum dictus Judęus abjuravit regnum regis, et utlagatus est. Quo tempore alius Judęus suspensus est, quia uxorem propriam interfecit.

Letter of Pope Honorius III. respecting Prester John. [See below, p. 69.] Eodem anno sicut Honorius Papa tertius scripsit omnibus ecclesiis: "Rex David, qui vulgo dicitur Presbyter
" Johannes, habuit conflictum cum soldano Persidis,
" et eo fugato, per viginti quatuor dietas obtinuit rex
" in Perside castra et civitates munitas, ita quod non
" distabat a famosissima civitate Baldas, ubi est papę

“paganorum sedes specialis, nisi per decem dietas. A.D. 1221.
 “Populus etiam Georgianus in armis strenuus, in fide
 “catholicus, contra Saracenos sibi vicinos guerram
 “movit.”

Quo tempore, ad instantiam Pandulfi, Apostolicæ Aid for the Holy Land promised to John de Brienne.
 sedis legati, facta est promissio regi Ierosolimorum in
 subsidium Terræ Sanctæ; ita quod quilibet comes daret
 tres marcas, et quilibet baro unam marcā, et quilibet
 miles sex denarios, et quodlibet astrum¹ unum dena-
 rium.

Eodem anno Oliverus de Eincurt composuit cum
 episcopo Lincolniensi,² ita quod dictus Oliverus dedit
 dicto episcopo decem libratas terræ in West Woburne,
 et quietā clamavit ei et ecclesiæ suæ in perpetuum
 manerium de Lidintune et alia quæ petebat.

Eodem anno vulgo dicebatur, quod apud Meleford Prodigy in Essex.
 in Essexia vacca quædam enixa est infantem sub hu-
 mana effigie.

Eodem anno, mense Madio, magister Stephanus de Stephen de Lexinton becomes a Cistercian monk at Quarr.
 Lexintonā, vir nobilis genere, sed scientia et moribus
 nobilior, assumptis secum septem honestis sociis, a
 scholis Oxoniæ transtulit se ad ordinem Cisterciensem
 apud Quadrariam in insula Vectæ.

Eodem anno Ricardus, Dunelmensis episcopus, a mo- Inquiry into the conduct of R. de Marisco, bishop of Durham. f. 19 b.
 nachis suis apud summum Pontificem super variis cri-
 minibus ita graviter fuit accusatus, quod literas inqui-
 sitionis impetraverunt ad Salesburiensem³ et Eliensem⁴
 episcopos. Qui profecti Dunolmiam, diligenti habita-
 inquisitione, mirabilia, abominabilia, et fabulis annu-
 meranda invenerunt. Sed antequam illuc venirent,
 dictus episcopus iter arripuit eundi Romam: et licet
 inprimis ob infamiam suam sedem Apostolicam sibi By various artifices he is absolved at Rome.
 iratam habuerit, se tamen devotionibus variis et mu-
 neribus ita ei reconciliavit, quod super dictis accusa-

¹ i.e. hearth.

² Hugo Wallys.

³ Richard Poore.

⁴ John de Fontibus.

A.D. 1221. tionibus absolutus, liber recessit; prius insuper hoc impetrato, quod inquisitio dictorum episcoporum, post iter suum eundi Romam arreptum facta, nullius esset momenti. Episcopi vero inquisitionem factam et sigillis suis inclusam, nihil tale opinantes, ad dominum Papam destinarunt, qua domino Papæ porrecta et lecta et intellecta, reputavit se turpiter circumventum. Veruntamen indulgentiam tam solemnem pro instabilitatis nota tam subito non potuit irritare. Deus autem, qui nulla hypocrisi potuit irrideri, dictum Ricardum episcopum tanta percussit ophthalmia quod vix homines potuit sicut arbores intueri; et sic relictis procuratoribus in curia, episcopus in Angliam remeavit; prius tamen se in curia memorata et ecclesiam suam creditoribus oneravit tot et tantis oneribus debitorum, tum pro voto crucis redimendo, tum pro hujus itineris expensis, tum pro vicesima reddituum suorum quam terræ Ierosolimitanæ debebat; quod vulgo dicebatur, quod quindecim annis post mortem suam futurus erat episcopus Dunolmensis.

He is struck
with oph-
thalmia.

Injuries
done to the
bishoprick.

The
bishops of
Winches-
ter and
Hereford
go either
to Com-
postella or
Rome.
William
Marshall
the younger
given up
Mari-
borough
castle to
the legate.

Corfe and
Windsor
castles

The king
goes to

Eodem anno Petrus, episcopus Wintoniæ, et Hugo, episcopus Herefordensis, de regno Angliæ profecti sunt; sed quo iverint, multis erat ignotum. Alii enim dixerunt eos ad Sanctum Jacobum, alii ad sedem Apostolicam perrexisse.

Eodem anno, post Pascha, Willelmus Marscallus junior a regali concilio urgebatur reddere castrum de Merleburywe. Quod quidem tali conditione reddidit in manum legati, quod si alii similiter castra sibi commendata redderent, et suum retineretur; alioquin ei redderetur. Tandem vero post Pentecosten, Petrus de Malo-lacu et Ingelardus de Attie ob suspicionem prodicionis capti sunt, nec potuerunt prius liberari quam dictus Petrus castrum de Corvo redderet, et dictus Ingelardus obsides sufficientes de castro de Windleshore ad voluntatem regis reddendo, invenisset.

Interim autem domino rege Eboracum tendente, tran-

situm fecit per castrum Oxoniæ, inde per castrum A.D. 1221.
 Norhamtoniæ, et exinde per castrum Notinghamiæ; et York, and
 constabularios a castris non amovit, sed de suis militi- gives his
 bus tot cum eis reliquit in illis, quod plena securitate sister
 fruebatur. Eboracum itaque veniens, regi Scotiæ tunc Joanna to
 præsentī sororem suam, Hugoni Brun prius desponsa- Alexander
 tam, tradidit in reginam, quæ tunc undecim annorum II., king of
 dicebatur; et valde solemnes nuptias celebravit. Scotland.

Eodem anno venerunt hujusmodi literæ ad regem Letter to
 Henricum a Pelagio legato Damiettæ: Henry III.
 from car-
 dinal

“ Hæc est materia totius processus regis David, filii regis Pelagius,
 “ Israel, filii regis Sarcisi, filii regis Johannis, filii de Bulga- giving the
 “ boga Nestorinorum, credentis in Iesu Christo. history of
 “ Rex David, quem Deus protegat, est minor fratribus suis. king David,
 “ Pater ejus rex Israel, cujus animæ Deus pareat, habuit i.e. Pres-
 “ sex filios; et hic fuit minor omnibus. Mortuo patre ejus, ter John,
 “ successit frater ejus primogenitus, et tam ipse rex, quam who sub-
 “ pater ejus rex Israel, et avi et proavi ejus erant obedientes duced the
 “ magno regi Persarum qui vocabatur Chan-chana, (quod di- king of
 “ citur in lingua nostra rex regum;) et terra sua exit a Persia.
 “ Chassar usque Bellagacum; quæ terra est ultra flumen Geon
 “ Præfatus rex Persarum convocans astrologos suos, quæsit
 “ ab eis, ut ei futura prædicerent; et quæ ventura essent post
 “ mortem ejus. Qui juxta consuetudinem eorum ceperunt
 “ puerum unum virginem, quem minuti fecerunt utroque bra-
 “ chio, et sanguinem ejus recipientes in uno vase, conjurave-
 “ runt illum. Puer, antequam mortuus esset, prædixit, quen-
 “ dam regem, David nomine, valde nobilem, debere sibi
 “ subjugare regnum Persarum. Super hoc eos consuluit, et
 “ si scirent in provincia illa regem aliquem, qui vocaretur
 “ David? Qui dixerunt, nullum scire: tamen rex Israel habuit
 “ filium unum parvulum, qui vocabatur David; qui nullius
 “ valoris est. Dixit ergo rex præfatis astrologis, ‘ Mittamus
 “ fratri tuo, ut eum nobis mittat, et sic occidamus eum, et
 “ de ipso nos liberabimus.’ Misit præterea nuntios suos ad
 “ regem fratrem David, ut ei fratrem suum mitteret, quin
 “ volebat ei benefacere, et honorifice promovere Frater vero
 “ David receptis super hoc nuntiis, cum quibusdam fidelibus
 “ suis, de quibus potius confidebat, misit fratrem suum ad
 “ regem præfatum, ignorans prævum ejus consilium. Veniente
 “ puero ad regem Persarum, lætatus est valde rex de adventu
 “ suo. Puer osculatus est terram coram eo, cumque devo-

A D. 1221.
History
of King
David.
f. 20.

"tissime salutavit; qui valde formosus erat. Quem statim ut
"vidit rex, misertus est ei. Aderant ibi duæ uxores ipsius
"regis, quarum una erat filia regis Johannis, amita regis
"Israelis patris David. Altera erat filia regis Ganci, ex qua
"filium habebat, qui vocabatur Philippus. Quæ dixerunt ei,
"Neque tu times Deum? Puer iste sub fide vestra ad vos
"venit, et est sub umbra vestra, et pedibus tetigit tapetum
"vestrum: vultis eum pro nihilo morti tradere?' et valde
"istud ei improperabant. Nam una earum Christiana, amita
"videlicet patris ipsius David; et altera incredula. Sic rex
"verecundiam habuit in corde suo. Demum permissione
"divina dimisit eum repatriare. Incontinenti puer cum suis
"equitavit, et instinctu divino per noctem et diem equitavit
"quadraginta leugas, tantum properans reditum suum equi-
"taturas mutando.

"Post accesserunt ad regem scribæ et astrologi sui impro-
"perantes ei quod malefecerat, quia ipsum redire permiserat.
"Rex incontinenti penitens, misit post eum cursores equites, ut
"eum apprehenderent; quem invenire non potuerunt. Evase-
"rat enim voluntate divina. Ubicumque enim hospitabatur,
"gentes illius regionis confluentes ad eum, mirantes de reditu
"suo. Demum venit ad terram fratris sui.

"Post hæc, spatio trium annorum, mortuus est frater ejus.
"Omnes vero de regno convenientes elegerunt ipsum in regem,
"pro eo quod videbatur formosus, discretus, et magnanimis a
"virtute divina.

"Primo, bono omine, promoverunt eum in ordinem secundum
"consuetudinem prædecessorum suorum. Deinde mizerunt
"eum in regem. Demum copulaverunt ei in uxorem, filiam
"regis Damachagi. Et in tantum ipse laboravit, quod gentis
"maximæ copiam congregavit, quam utique dinumerare pote-
"rat. Et equitavit super terram Chan-Chana, videlicet regis
"Persarum. Cui præfatus rex Persarum occurrit in multitudine
"magna, et ad invicem pugnaverunt. Sic voluntate divina,
"et auxilio vivificæ crucis, rex David prævaluit, ipsumque
"devicit; et major pars gentis ejus occisa fuit, præter quos-
"dam qui se lavacro baptismatis abluerunt. Captus est
"etiam dictus Chan-Chana, rex Persarum, et aureis compedibus
"strictus, super currus ductus est captivus in terram regis
"David.

"Prædictus rex David subjugavit sibi totam terram illius,
"quod regnum vocatur regnum regis regum Saraccenorum.
"In quo sunt sexaginta-quatuor civitates magnæ, quarum una
"vocatur Damagatha, alia Chasabar, etc. Sunt a Chasabar usque
"Pharnaga decem diætæ. A Phargana usque Chægunt aliæ

“ decem dietæ. A Chaegunt usque Racharam, viginti dietæ. A A.D. 1221.
 “ Ragani usque Gamarith, octo dietæ. A Gamarith usque Abo- History
 “ charith decem dietæ. A Bocharith usque Alnar decem of king
 “ dietæ. A Garmich Rabasithim decem dietæ. David.

“ Postmodum venit rex David ad terram quæ dicitur Ala-
 “ anar, quæ est in confinio Indiæ. In provincia vero ubi
 “ præfata civitas Alaanar est, sunt tot civitates, quas nemo
 “ divinare posset. Civitas in quâ rex Persarum morari con-
 “ sueverat, Casne vocatur, quæ maxima civitas est et po-
 “ pulosa valde. In qua sunt quingentæ malmariæ et totidem
 “ scholæ, et sex-centum fundeci, ubi hospitari consueverant
 “ sophi Saracenorum, qui dicuntur in lingua nostra monachi.

“ Præfatus rex David pugnavit postmodum cum rege præ-
 “ dictæ terræ Alaanar, et devicit eum: et tota fero gens
 “ ejus occisa est, præter quandam partem quæ ad fidem
 “ nostram est conversa. Et subjugata sibi tota terra illa,
 “ reversus est ad terram quæ dicitur Chata. Tunc erant
 “ treugæ inter regem de Chata et Charnamisan; et erant
 “ inter eos terræ pro indiviso, scilicet Rothar et aliæ duæ.
 “ Præfatus Charnamisan misit nuntios suos ad regem David,
 “ et concordavit cum eo; deditque ei totam terram quam
 “ habebat ultra flumen Geon.

“ Postquam ipse fuit securus de rege David, congregavit
 “ gentem maximam, et ivit super quandam provinciam quæ
 “ vocatur Chorasan; et super magnum Arac et parvum Arac,
 “ quæ sunt magnæ provinciæ, et Diarbechen; et venit Baldac
 “ prope, per sex dietas. Qui misit nuntios suos ad Caliphim
 “ de Baldac, qui dominatus fuerat in Baldach per annos xli.,
 “ qui vocatur Almanger Ledinalla, quod est interpretatum
 “ legis divinæ; istud est cognomen ejus. Nomen ejus
 “ vocatur Romangur filius Mostadi. Unde et diffidavit eum.
 “ Caliphus magno timore ductus, quia vires habere non poterat
 “ ut resisteret ei, consuluit super hoc fideles suos. Qui sibi
 “ dixerunt, ut rogaret Jaffeeth patriarcham Nestorinorum,
 “ quod mitteret regi David, ut treugas frangeret Charna-
 “ misan, et sic cessaret ab infestatione sua. Præfatus Caliphus
 “ nocte equitavit cum quibusdam de suis, quia die equitare
 “ non consuevit nisi statutis diebus; et ivit ad domum pa-
 “ triarchæ, qui moratur intus in Baldac. Quem statim ut
 “ vidit, patriarcha honorifice suscepit eum, et lætatus est valde
 “ de adventu suo. Tunc allocutus est eum Caliphus, dicens
 “ ei, ‘In maximo articulo peto auxilium tuum, et fidus amicus
 “ ‘in necessitate probatur. Ecce nequam iste Carnamisan
 “ ‘super nos potenter advenit, et si occupaverit terram istam, f. 20 b.
 “ ‘omnes Christianos morti tradet, quia valde eos odio habet.’

A.D. 1221. History of king David. “ De¹ quo sibi respondit patriarcha, verum fore. Tandem
 “ dixit ei Caliphus, quod ‘Hoc modo me juvare potestis.
 “ ‘Rex David et omnes alii, qui custodiunt legem vestram,
 “ ‘obediunt vobis: rogo, ut per nuntios vestros et literas,
 “ ‘regi David præcipiendo mittatis, ut guerram moveat
 “ ‘Charnamisan; et sic cessabit a molestatione nostra. Scio
 “ ‘enim pro certo, quod si rex David ipsum molestare cœperit,
 “ ‘incontinenti ipse repatriabit. Nam si hoc mihi comple-
 “ ‘veritis, vobis et omnibus, qui tenent legem vestram, quic-
 “ ‘quid volueritis, concedemus.’ Respondit ei patriarcha,
 “ ‘Vos scitis quod sacramento tenemur omnibus prædeces-
 “ ‘soribus vestris, et vobis, ut nullas literas mittamus alicui
 “ ‘regi Christianorum, nec aliqua nova significemus ei de
 “ ‘terra vestra.’ Ad quod sic respondit Caliphus, ‘Propheta
 “ ‘Saracenorum super hoc licentiam tibi concedo, et literas
 “ ‘securitatis inde tibi faciam.’ Sic patriarcha exaudiens
 “ preces Caliphi, misit regi David, ut dicto Charnamisan
 “ treugas infringeret. Quo audito, rex David congregavit
 “ gentem innumerabilem, et equitavit super terram Charna-
 “ misan; qui ad propria rediit. De quo lætatus est Caliphus
 “ valde, offerens magnam quantitatem auri patriarchæ, quam
 “ omnino recusavit. Unde rogavit, ut faceret quandam ma-
 “ meriam dirui, quæ erat super ecclesiam patriarchæ, quæ
 “ sibi magnam inferebat molestiam; quam dictus Caliphus sic
 “ funditus subvertere fecit in nocte, quod in die signum illius
 “ non comparuit. Et istud fuit primum malum omnis Sarra-
 “ ceniæ. Præterea, postquam Charnamisan ad terram suam
 “ rediit, voluit libenter pacisci cum rege David; quod ille
 “ penitus recusavit. Et sic congregavit gentem magnam, et
 “ transivit flumen Geon, præparans se regi David potenter
 “ oppositurum: quem rex David viliter devicit in campo; et
 “ maxima pars gentis suæ occisa fuit. Asserunt enim qui-
 “ dam, cum fuisse mortuum; quidam vero dubitant ubi sit.
 “ Iterato congregavit gentem maximam rex David, et sede-
 “ cim alios magnos viros, quorum unus habebat c. milia
 “ hominum, alius cc. Et divisit exercitum in quadraginta
 “ partibus² quarum quælibet continebat sub se centum milia
 “ hominum. Et venit contra flumen Geon, et cepit viginti
 “ tres civitates, quæ omnes sunt magnæ civitates, præter
 “ alia parva castra et villas, quæ fuerunt ducentæ; et regnum
 “ soldani Salmar, in quo sunt quatuor civitates. Et alia
 “ provincia, quæ dicitur Delgor, in qua sunt octo magnæ

¹ MS. repeats *de*.| ^u *partibus*] *ttibz*, MS.

“ civitates. Et regnum de Maredran, in quo sunt octo civi- A.D
 “ tates magnæ, et ducenta castra. Et terra illa in longitudine Hist
 “ est viginti dierum, in latitudine duodecim. Et hic est finis of ki
 “ terrarum Cuarmischa. Regnum soldani Tagiel est in in- Dav.
 “ troitu regni Persarum, quod dicitur Magnum Arach, id est
 “ magnum regnum ; quod per tres menses potest equitari.
 “ Et caput hujus regni est civitas Ray. Civitates aliæ sunt
 “ quatuordecim, et castra plusquam trecenta. In terra de
 “ Biarachan sunt civitates sedecim : et terra illa quadraginta-
 “ septem dierum in longitudine. Item in provincia quæ
 “ dicitur Cancha sunt viginti civitates, et castra viginti sex :
 “ et regnum istud vocatur regnum soldani Ebibec, quod dicitur
 “ Parvum Arach, id est, parvum regnum. Omnes præfatas
 “ terras subjugavit sibi rex David ; et distat a Baldas per
 “ quinque dietas, et a Musehec per totidem dietas. Et caput
 “ exercitus pervenerat in terram Georgianorum, quos devicit ;
 “ et abstulit eis quadraginta castra, quia non veri credentes.
 “ Rex David (qui semper triumphetur et vivat !) misit nuntios
 “ suos ad Caliphum de Baldac ; qui tulerunt super caput
 “ vexillum in quo erat crux, quando intraverunt Baldac.
 “ Quibus dixerunt Saraceni, ‘ Quare fertis supra caput vexil-
 “ ‘ lum, cum sitis in Baldac, (quæ dicitur Saracenice Bar-
 “ ‘ heselem, quod interpretatum est, curia salutis,) et in facie
 “ ‘ Saracenorum ? ’ Quibus dixerunt nuntii, ‘ Dominus noster
 “ ‘ rex David præcepit nobis, ut hoc modo intremus terram,
 “ ‘ aliter vero non : quod si nolueritis, revertemur.’ Signifi-
 “ catum est hoc Calipho, qui dixit, ‘ Intrent sicut volunt.’
 “ Quos ut vidit Caliphus, honorifice suscepit, assurgens eis,
 “ juxta se eos sedere fecit. Ad quem nuntii, ex parte domini
 “ sui, per interpretem locuti sunt dicentes, ‘ Rex noster vos
 “ ‘ salutatur, et significat, quod noster Jaffelet (id est patriarcha)
 “ ‘ multum se commendat de vobis, quod sincerum semper
 “ ‘ habuistis animum erga Christianos ; et honorastis ecclesias
 “ ‘ nostras ; pro quo ipse concedit vobis sextam partem terræ
 “ ‘ quam tenetis. Et vult habere Baldac, ut sit ibi sedes
 “ ‘ patriarchæ.’ Quibus dixit Caliphus, ‘ Rex virtute divina
 “ ‘ subjugavit sibi tantam terram ; et ubique personaliter esse
 “ ‘ non potest. Oportet ut per terras conquistas statuatur
 “ ‘ bajulos suos. Rogo ut me in terra ista bajulum suum f. 2
 “ ‘ statuatur ; et dabo ei tantum pecuniæ quantum voluerit.’
 “ Nuntii dixerunt, ‘ Non venimus ad quærendam pecuniam,
 “ ‘ sed quia audivimus vos dirui fecisse Sanctam Jerusalem ;
 “ ‘ et tantum pecuniæ ferimus, quod muros ipsius auro et
 “ ‘ argento reædificabimus.’ Obtulit nuntiis exennia, valentia
 “ centum milia Bisantiorum, quæ nuntii recipere noluerunt.

A.D. 1221. “ Contigit enim, quod Melichalehem, soldanus Babiloniæ, misc-
History of king David. “ rat in exennium Calipho quosdam milites Christianos, quos
“ liberavit ad preces nuntiorum: quorum quidam ex eis Antio-
“ chiam venerunt, qui hæc et alios rumores dixerunt. Quod
“ quando rex David pervenit ad terram quæ dicitur Chasum,
“ quam sibi subjugavit, dimisit ibi bajulum suum cum paucis
“ de suis. Et dimittens terram ipsam post tergum suum,
“ homines illius civitatis interfecerunt bajulum regis et alios
“ de familia sua. Quod veniens ad notitiam suam, misit
“ partem gentis suæ ad obsidendam terram illam. Quæ ob-
“ sessa fuit per sex dies; et septimo die, in medio noctis
“ ceciderunt tres turres, et tres telæ de muris prædictæ civi-
“ tatis: et ingredienti Christiani terram illam, occiderunt in
“ ea octoginta milia pugnatorum. Pro quo omnes credentes
“ in Jesu Christo orare debent, ut ei triumphus conservetur
“ et salus, qui obediens est Deo et sanctæ ecclesiæ, qui liberat
“ credentes de manu incredentium, qui est rex regum, qui
“ destruit legem Saracenorum, qui tuetur sanctam ecclesiam,
“ qui est rex Orientis.”

Aimery de Montfort besieged by the count de S. Giles at Carcas-sonne. Privileges given to the archbishop of Canterbury by the Pope. Eodem anno¹ Almaricus, comes de Monteforti, per comitem de Sancto Ægidio apud Carcasum obsessus est. Et ecclesia Dei apud Albigenses gravi afflictione contrita.

Eodem anno Stephanus, Cantuariensis archiepiscopus, Romam profectus, cum gloria et honore reversus est. Et, ne Eboracensis extra provinciam suam in Anglia crucem portaret, impetravit; et quod Romanus pontifex ecclesiam in Anglia semel datam nequaquam iterum daret; et quod legatus in vita ipsius nequaquam in Anglia mitteretur.

Arrangement as to Chesham vicarage between Dunstable and Woburn. Eodem anno composuimus cum abbate et monachis de Woburne, super vicaria ecclesiæ de Cestresham, ita quod ex toto renunciavimus juri nostro; et abbas et monachi nobis perpetuo conferrent redditum trium marcarum annuatim. Quod factum est per ordinationem de Bedeford² et de Hunteton³ archidiaconorum.

¹ Sic, probably an error for
“ Anno MCCXXII.”

² John of Houghton.
³ Robert de Hayles.

Eodem anno Petrus de Malolacu per Ricardum A.D. 1222.
Minsegros de proditione regis et regni publice accusatus, Acquittal
per concilium regis absolutus est. of Peter
de Maulay.

Et eodem mense Pandulphus, Norwicensis electus, Pandulph
legationem suam resignavit. Et statim pro domino resigns his
rege profectus in Pictaviā, treugas inter nos et Picta- office of
venses prorogari impetravit. legate, and
goes to
Poitou.

Eodem anno Petrus, Wintoniensis episcopus, et do- Loss of
minus Falco de B[reaute, dum]¹ parati essent iter arri- Damietta.
pere, supervenit rumor m[alus de Ægypto], scilicet,
quod exercitus Christianorum circumdatus Nilo, juxta
c[ivitatem Babylonie Sarace]norum, coactus est reddere
Damiettā, et concedere treug[as Saracenis pro] com-
pensatione, quod Christiani cum rebus suis illæsi re-
ced[erent et civitas red]deretur, et omnes captivi in
potestate soldani Ba[bylonis] constituti, libertati
restituerentur. Et hac ratione, Ang[lici a sua pere]gri-
natione destiterunt, donec a sede Apostolica mandatum
. . . .

Eodem anno burgensibus de Bedeforde restituta
sunt ten[ementa, quæ] multis occupaverat
annis.

Eodem anno, dirationavimus quietantiam de passagio, Settlement
quod burgenses . . . ant a burgensibus de Dunstaple of a dis-
apud Ikeliford. charge re-
specting a
passage at
Ickleford.

Eodem anno Hugo de Laci ab Albigensibus exulatus, Petition of
et in Angliam [rediens, petiit] sibi restitui terram suam Hugh de
de Hibernia. Sed quia rex fuerat inf[irmus, negata] Lacy re-
est ipsius petitio, annuo redditu trecentarum marcarum fused.
interim sibi conc[esso].

Eodem anno mater regis Henrici movit filio suo War in
guerram in Pictavia, quia [dotem] noluit ei assignare Poitou ex-
de terris transmarinis. cited by
the queen
dowager.

Eodem anno Willelmus, comes Derebiæ, confirmavit Church of
nobis ecclesiam de Bredeburna. Bradborne.

¹ The corner of this leaf of the MS. has been cut off.

A.D. 1222. Eodem anno mortuus est comes Robertus de Wer; et Roesia de Wahulla; [et] Hubertus de Burgo, iusticiarius domini regis, duxit in uxorem filiam regis [Scotiae]¹

Council at Oxford. Eodem anno, post Pascha, Stephanus, Cantuariensis archiepiscopus, apud Oxoniam concilium [celebra]vit mense Aprili; ubi recitatum est et observari mandatum

A deacon burnt for becoming a Jew. concilium Lateranense; in quo condemnatus est ad incendium, post degradationem suam, diaconus quidam, qui pro amore cujusdam mulieris Judææ fuerat circum-

Other punishments. burgum igne crematus est. Alius diaconus propter furtum ibidem degradatus est. Insuper et mulier quædam, quæ se fecit Sanctam Mariam, et juvenis quidam, qui se fecerat Christum et perforaverat sibi manus et latus et pedes, immu[ra]ti sunt apud Bannebirre. Et capitula multa sunt ibi de novo statuta.

Eodem anno obiit Guarinus decanus de Berchamstude, Matildis de Say, Willelmus abbas Westmoastre, Robertus abbas de Burgo, Thomas prior [], et Walterus prior Mertonie, et Willelmus episcopus Coventrensis cecidit in paralysim. Et prior Sancti Edmundi² factus est abbas de Burtona; et Ægidius, prior Mertonie; et Ricardus de Berchinhes³ abbas de Westminster.

Fall of the roof of the presbytery and two towers of the church. Eodem anno, mense Junio, corruit tectum presbyterii de Dunnestaple, quod ante autumnum sequentem fuerat reparatum. Et mense Decembri corruerunt duæ turre in fronte ecclesiæ de Dunnestaple; quarum altera cecidit super aulam prioris et confregit magnam partem ipsius, altera vero cecidit super ecclesiam et locum in quo cecidit conquassavit. Eodem die et impetu, corruit turris Mertonie, et multa ædificia per Angliam. Eodem etiam impetu tempestatis plerique interfecti

¹ Margaret, daughter of William the Lion.

² Richard de Insula.
³ Barking.

fuerunt, et per ictum fulguris palus quædam juxta A.D. 1222.
Warew[elle]¹ est vicinum usque ad arenam f. 21 b.
solidam ædificia trium villarum posse reponi,
etiam . . . Sancti Andreæ; et in eadem hyeme frequenter
. visa est quædam stella tam in Francia quam in Comet.
Anglia, . . . quæ a plerisque cometa dicebatur; et horis
. es apparuit, et micantibus radiis in Aquilo . .
. . nensis notabiliter rutilabat.

[Eodem anno obiit Ranu]lphus, Cicestrensis episco- Ralph
pus, cui substitutus est Radulfus [de Nova Villa v]ice- Neville,
cancellarius regis. Item obiit abbas de Ma[imesburia],² bishop of
. d Pirot, Willelmus de Stodham, Philippus Chichester.
de Herlingedone; [consecrat]a est ecclesia de Calde-
welle; et obiit Hugo [de] Todingduna.

. Octobris translatus est Simon anachorita a
Lichfelda usque ad Dunstaple.

Cantuarie et Eboraci archiepiscopi in limite sua- Fruitless
rum provinciarum juxta Lincolniam colloquium habue- discussion
runt super cruce [archiepiscopo] Eboracensi deferenda between
per provinciam Cantuarie. Sed infecto negotio ab in- the arch-
vicem recesserunt. bishops of
Canter-
bury and
York.

[Eodem] anno episcopus quidam³ de regno Scotie, Murder of
de diocesi Catenensi, petiit a subditis decimas fœni, the bishop
de quibus tam ipse quam comes de Catenes in regem of Caith-
Scotie compromiserunt. Qui cum pro episcopo arbi- ness by the
tratus esset, arbitrium suum vallari fecit tam sigillo earl of
regali quam sigillo comitis. Comes vero super hoc Caithness.
postmodum indignatus, in comitatu suo accessit ad
episcopum, et furore commotus, petiit ab eo chartam
arbitrii sibi restitui. Quod quia episcopus facere noluit,
capellanum suum, scilicet quendam monachum, coram
eo interfecit; et quendam nepotem episcopi, in con-
spectu suo, ad mortem vulneravit. Quo viso, dixit

¹ The corner of this leaf of the
MS. has been cut away.

² Walter Loring.

³ Adam, abbat of Melrose.

A.D. 1222. episcopus, "Etiam si me occidis, instrumenta ecclesiæ
 " meæ nunquam tibi resignabo." Tunc comes accensus
 in iram, jussit ligari dictum episcopum ad postem in
 coquina, et ostio clauso, jussit accendi domum. Quæ
 cum tota accensa esset, soluta sunt vincula episcopi,
 et quasi illæsus venit ad ostium ut exiret; comes
 vero de foris expectans ut videret finem, hoc viso, fecit
 episcopum prosterni in ignem, et duo corpora prius
 occisorum jussit proici super illum. Et sic dicti tres
 martyres pro defensione juris ecclesiæ ad Dominum
 migraverunt. Christianissimus vero rex Scottorum,
 tantum sacrilegium relinquere nolens impunitum, cum
 exercitu profectus est, ut comitem caperet. Sed comes
 hoc audito, de regno regis aufugit, et more Caini
 vagus et profugus per maris insulas pervagavit. Qui
 tandem ita composuit cum rege: in primis, quod deci-
 mas fœni ipse et hæredes et homines sui in perpetuum
 persolverent; et eorum omnium capita, qui dicto scelere
 interfuerunt, detruncata ad pedes regis infra sex
 menses deportaret. Medietatem etiam comitatus sui
 in regis manibus resignavit. Quædam etiam prædia
 illi ecclesiæ contulit, cujus episcopum interfecit. In-
 super etiam promisit se Romam pedes iturum, et super
 his mandato summi Pontificis pariturum.

Punish-
 ment of
 the earl.

1223. Anno ab Incarnatione Christi millesimo ducentesimo
 vicesimo tertio facta est lucta Londoniæ inter familiam
 abbatis de Westmostre et quosdam cives juniores de
 Londoniis; sed risus eorum conversus est in luctum.
 Et licet familia abbatis de nocte prævaluisset, pluribus
 ex utraque parte vulneratis, mane tamen sequenti
 populus Londoniensis elegit sibi novum majorem, et
 stipendiarios armatos sub banno publico conduxerunt,
 et ducem belli sibi præficientes, irruerunt in ecclesiam
 de Westmustre. Sed alicujus sapientis consilio inde
 divertentes, diruerunt domos senescalli abbatis, tam in
 civitate quam extra. Deprædati sunt etiam mobilia
 ipsius, tam viva quam catalla alia. Post aliquot vero

Riot in
 West-
 minster
 against the
 abbat,
 Richard de
 Barking.

die, cum Philippus Daubeni, familiaris domini regis, A.D. 1223. esset Londoniis hospitatus, et abbas de Wemustre accessisset ad eum, de violentiis sibi illatis querelam propositurus, Londonienses, hoc percipientes, circumdederunt, sicut apes, domum illam, et duodecim equos abbatis violenter adduxerunt; et famulos ipsius verberantes, et milites, qui cum eo venerunt, male tractantes, ipsum abbatem capere nisi sunt. Et dum Philippus tumultum sedare vellet et non posset, abbas per posteriorem partem domus clam discessit, et quandam naviculam apud Thamisiam intravit. Quam cum a terra nauta procul pelleret, cives lapides post illos projecerunt; et sic abbas vix evasit. Cum vero tantus furor civium ad aures f. 22. justiciarii pervenisset, ipse, accitis majore et primoribus civitatis, inquisivit, qui essent hujus sceleris principales auctores? Et inquisitione facta, cepit Constantinum Alophe et duos nepotes ipsius nobiles, qui quoniam accusati arroganter responderunt, laqueo sunt suspensi. Postea vero dominus rex, quia ob hanc causam cives murmurarunt, cepit ab eis sexaginta obsides, quos ad diversa castra in custodiam transmisit. Majorem civitatis deposuit, et suum custodem ibi constituit. Gibbettum grandem jussit præparari: et post graves comminationes regis, et multa colloquia baronum habita cum eis, reconciliati sunt regi, multa milia marcarum numerantes.

Escape of
the abbat.

The ring-
leader,
Constantine Fitz-
Athulf,
hanged.

Eodem anno obierunt episcopi Exoniensis,¹ Coventrensis,² Carleolensis,³ et abbas de Bardenei,⁴ Willelmus de Stodham, frater Ricardus Brun.

Eodem anno factus est quidam antipapa in Bulgaria juxta Ungariam, qui legatum suum, Bartholomæum nomine, misit in Albegesiam; ubi ab hæreticis susceptus, episcopos deposuit; presbyteros et clericos ordi-

The Albigensian
anti-Pope,
and his
legate,
Bartholo-

¹ Simon of Apulia.

² William of Cornhill.

³ Hugh.

⁴ Mathew.

A.D. 1223. navit ; causas ecclesiasticas judicavit ; et licet articulos fidei professus fuerit, Romanam tamen ecclesiam diffamavit. Contra quem Senonis multarum provinciarum celebratum est concilium, episcopo Portuensi ¹ ex parte Romanæ ecclesiæ præsidente ; et sic evanuit apostata memoratus. Antipapam vero ad mandatum summi Pontificis rex Ungariæ ² capere voluit, sed aufugit.

Earth-quake in Italy. Brescia destroyed. Eodem anno factus est terræmotus magnus diversis locis in Italia et Apulia, ita quod civitas Brissiensis demolita est. In qua pleraque milia hominum sub muris et palatiis perierunt ; alii autem fugientes no-

Its effect at Venice, vam civitatem juxta situm veteris fundaverunt. Venetiis autem adeo terra tremuit, quod ecclesiarum campanæ ex solo terræ motu tanquam hominum tractu sonuerunt. In Quadragesima etiam Romæ quadam die, ab hora prima usque ad sextam, pluit aer pulverem rubeum ; ita quod itinerantes viderunt singuli cappas suas subrubeas, et cælum quasi sanguineum

Richard de Morins made visi- conspexerunt.

tor of the order in the province of York. Eodem anno prior Dunstapliæ factus est visitator ordinis nostri in provincia Eboracensi, una cum abbate de Derleia.³ Qui pacifice exsecuti sunt officium suum usque ad ecclesiam de Kircham. Ubi occurrens eis prior de Novo Burgo, contra ipsorum officium appellavit ; quem ipsi in recessu suo excommunicaverunt.

The prior of Newburgh excommunicated. Eodem anno percepimus primum croppum de Balidena et Tiscinctuna ; et obtinuimus in curia regis præsentationem ecclesiæ de Herlingeduna ⁴ contra Ricardum Piroth. Et prior de Newham obtinuit contra nos præsentationem ecclesiæ de Aspele.⁵

The first crop obtained from Ballidon and Tis-sington. General council through the advice Eodem anno rex Ierosolimitanus venit in Apuliam, et provisum fuit ejus consilio, ut fieret concilium generale apud Veronam, ad quod vocati sunt senescalli

¹ Conrad.

² Andrew II.

³ Henry.

⁴ Harlington.

⁵ Aspley.

omnium regum Christianorum. Veruntamen, quia nec Papa nec imperator interfuit, dilatum et translatum est dictum concilium in Campaniam Apuliæ. Cui interfuerunt summus Pontifex, et imperator, et rex præfatus, qui dedit filiam suam¹ dicto imperatori, scilicet Federico, in uxorem. Et ibidem prolocuti sunt de transitu cruce signatorum et signandorum in Terram Sanctam, cum treugæ defecerint, quæ captæ fuerunt apud Damiatham. Inde vero divertit imperator subjugando sibi rebelles et Siciliæ. Rex vero Ierosolimitanus profectus est Roman; cui Papa contulit donaria multa, et pro expeditione Terræ Sanctæ plura promisit. Inde profectus est in Franciam; quem rex Philippus honorifice suscepit, et ad opus Terræ Sanctæ ei quinquaginta milia librarum de Parisiensi moneta legavit. Totidem Templariis et totidem Hospitalariis reliquit.

A.D. 1223.
of John de
Brienne,
king of
Jerusalem.

Reception
of John de
Brienne in
Rome and
France.

Eodem anno obiit Philippus, rex Franciæ, sepultus apud Sanctum Dionysium. Pater populi, et mater scholarium; potens in prælio, et providus in consilio. Post cujus mortem Lodowicus, primogenitus filius ipsius, Remis in regem coronatus est. Veruntamen Pandulfus, Norwicensis episcopus, adversus eum sedem Apostolicam appellavit, ne quis ei coronam Franciæ imponeret, nisi prius Normanniam regi Angliæ restitueret, sicut super sancta juraverat, quando dicto regi reconciliatus fuerat post guerram in partibus Anglicanis. Sed, hoc non obstante, coronatus est. Ob hanc etiam eandem causam missi sunt ad Lodowicum Stephanus archiepiscopus Cantuariensis, episcopi Londoniensis² et Saleburiensis;³ sed vento contrario præpediti, coronationi interesse nequiverunt. Sed post coronationem, occurrit eis novus rex apud Cumpeinam,⁴ qui super Normanniæ et damnorum illatorum in Anglia restitutionem requi-

Death of
Philip
Augustus.

Coronation
of Louis
VIII.

Appeal of
Pandulf
against his
coronation,
unless he
first re-
stored Nor-
mandy to
England.

He refuses
to restore
Normandy,

¹ Yolande de Brienne.

² Eustace Fauconberg.

VOL. III.

³ Richard le Poor.

⁴ Compiègne.

A.D. 1223. situs, respondit, quod non solum N manniam non restitueret, quæ fuerat regi Angliæ abjudicata et coronæ Franciæ per judicium annexa; sed etiam Angliam totam, cum videret tempus, peteret, tanquam sibi per barones Angliæ donatam et regi Johanni abjudicatam.

£. 22 l. Eadem tempestate Leulinus, regulorum Guallie major, regis Angliæ sororius, petiit a rege Angliæ auxilium, ut quædam castra, per Walenses injuste regno Angliæ subtracta, posset in statum debitum restituere. Habito vero auxilio, dicta castra cepit et destruxit, et terram ipsam sibi retinuit.

His war with Wilham, earl Marshal.

He destroys two castles in Wales.

The king goes to the Murches against him. Ranulph Blundevil, earl of Chester, goes to the king for him.

The marshal joined by various barons,

Cum eodem etiam exercitu terram Willelmi Marescalli, quem exosum habuit, subito invasit; et animalia, quæ invenire potuit, domibus inclusit, et domos ipsas igne combussit; et damnum ei intulit infinitum. Marescallus vero, tot mala perpassus, cum se non posset ulcisci, profectus est in Hiberniam, et per totam hyemem exercitum congregavit. Leulinus vero interea duo castra, sita in margia North Wallia, quæ fuerant Fulconis filii Warini, funditus destruxit. Quod rex Angliæ moleste ferens, quia contra pacem suam factum est hoc, congregato exercitu accessit ad margiam, ut de pace infracta sumeret ultionem. Comes vero Cestriæ, Leulini familiaris et amicus, domino regi occurrit, et pro dicto Leulino fidejussit de satisfactione infra certum diem præstanda. Et sic exercitus ad propria remeavit. Cum autem dictus Leulinus infra datum diem non satisfaceret, accidit ut Marescallus in hebdomada Passionis de Hibernia veniens cum multis milibus populorum, applicaret in Suth Wallia. Ubi, ad preces regis Angliæ, treugis quindecim diebus ad componendum concessis, dilata est guerra. Sed cum interim pax non proveniret, mota est guerra; et venerunt in auxilium marescalli comes Gloucestræ,¹ comes Salusberie,² comes Essexiæ,³ comes Suthfolhiæ,⁴ cum

¹ Almeric d'Evreux

² William de Longespée.

³ William Fitz-Piers.

⁴ Hugh Bigod, earl of Norfolk.

multis baronibus margiæ et Angliæ. Qui aliquando A.D. 1223.
 Gualensibus obviantes in quibusdam locorum angustiis Skirmish.
 vix mortem evaserunt, ubi plerosque armatos et equos
 multos amiserunt; et ex Gualensibus multi perierunt.
 Marescallus autem, terras, quas occupavit, castris me-
 morialibus præmunivit, et diruta reparavit. Tandem
 vero rex Angliæ cum exercitu partes illas adiit, et
 Leulinum ab obsidione cujusdam castri ammovit. Qui Excommu-
nication of
Llewellyn.
 per archiepiscopum Cantuariensem sollemniter extitit
 excommunicatus, quia regnum Angliæ contra pro-
 tectionem domini Papæ temere perturbavit. Tandem Peace
arranged.
 vero, cum guerram sustinere non posset, de pace trac-
 tavit; inprimis jurans, quod pareret mandatis ecclesiæ,
 per archiepiscopum extitit absolutus; et sic composuit
 sub hac forma: quod rex Angliæ retineret Montem
 Gumeri cum castro et districtu ejus; et Marescallus
 retineret terras quas occupaverat, exceptis solis illis
 terris quas Leulinus in principio guerræ possederat
 ut feodum et hæreditatem: Leulinus etiam repararet
 castra Fulconis, quæ contra pacem regis dissipaverat,
 et dicto Fulconi restitueret; jacturam etiam pauperum
 pro viribus restauraret.

Postmodum vero, regis exercitu recedente, baroni- The king
declared to
be of age,
as far as
certain
things are
concerned.
 bus apud Londoniam convocatis, de mandato domini
 Papæ et assensu baronum provisum est, et provisio
 publicata, quod ipse rex haberet legitimam ætatem
 quantum ad liberam dispositionem de castris et terris,
 et gwardiis suis; non autem quoad hoc ut in placito
 posset ab aliquo communiri.

Interea comes Cestriæ et comes de Albamara,¹ et Intended
attack on
London by
certain
barons;
 Falcasius, et Briennus de Insula, et eorum complices
 armata manu ex improvise voluerunt turrim Lon-
 doniarum furtive surripere. Sed rege approximante,
 est dissipatum eorum consilium; et in proposito de-
 ficientes, usque ad burgum de Waltham retrorsum

¹ William de Fortibus.

A.D. 1223. abierunt. Et sic per evidentiam hujus operis eorum seditione patefacta, Stephanus Cantuariensis archiepiscopus, cum multis suffraganeis suis, qui tunc presentes Londoniis fuerant, misit nuntios pacis ad barones memoratos, ut venirent ad regem, de tanto excessu satisfacturi, et domino suo reconciliandi. Qui, cum coram rege venissent, dixerunt unanimiter, se nihil contra regem fecisse, nec facere velle; sed modis omnibus oportere Hubertum de Burgo, justitiarium vocatum, ab administratione amoveri, tanquam thesauri regis dissipatorem, et populi oppressorem. Justiciarius vero tunc præsens,

their object being to remove Hubert de Burgh

his charges against Peter de Rupibus, bishop of Winchester. his auditis indignatus, in verba contumeliosa prorupit, et in Petrum, Wintoniensem episcopum, omnium culpam refundere volens, ipsum vocavit regis et regni proditorem; et omnia mala, quæ evenerant regis Johannis et regis Henrici temporibus, asseruit per ejus malitiam esse patrata. Dictus autem episcopus, pro malis mala refundens, comminatus est, quod si deberet expendere quicquid haberet, ipsum justiciarium a potestate sua faceret amoveri: et de medio consurgens cum complicitibus suis superius nominatis, murmurando recessit.

Christmas kept with great solemnity at Northampton. Instante vero Natali Domini, apud Northamptoniam ipsum Natale celebrare disponunt, et magnum ibidem faciunt apparatus. Quod ut rex audivit, jussit ibidem Natali Domini necessaria præparari. Scismatici autem

23.

The barons yield. hæc attendentes, usque Leycestriam diverterunt. Quibus recedentibus, venit rex Northamptonam, et cum eo dominus Cantuariensis archiepiscopus, et tot episcopi, et comites, et barones, et milites armati, quod nec in diebus patris sui, nec postea, dinoscitur tale festum in Anglia celebratum. Quinto etiam die Natalis Domini, dicti scismatici ad regem venerunt, et ad communicationem et comminationem domini Cantuariensis, tam dicti scismatici, quam qui ex parte regis fuerant, in manu domini regis omnes wardias suas resignarunt. Et sic festo dissoluto, amici regis cum magno tripudio et inimici ejus cum multa confusione recesserunt.

Eodem anno, terminata guerra Gwalie, Hugo de A.D. 1223.
Lacci clam transfretavit in Hiberniam. Et cum Wal- War in
terus de Lacey, frater suus, esset dominus terre de Ireland.
Midta,¹ dictus Hugo, collecto exercitu de terra fratris
sui, movit gwerram in ea parte Hyberniae quae ad
regem Angliae pertinebat, ita quod fere usque ad Divi-
linum pervenit. Et sic Dublinensis² archiepiscopus,
tunc in partibus illis regis justiciarius, coactus est ab
eo treugas emergere usque ad sequentem aestatem, quo-
niam de subito et furtivo adventu Hugonis non fuerat
præmunitus.

Eodem anno rex Ierosolimitanus in Angliam venit, John de
et a rege Angliae et Cantuariensi archiepiscopo, tam Brienne in
Cantuariæ quam Londoniis solemniter et honorifice sus- England.
ceptus est. Sed ideo munera pauciora data sunt illi,
quia dissuasit regi Franciæ jura³ regis Angliæ refor-
mare.

Eodem anno mortui sunt Symon Exoniensis episco-
pus, Willelmus Coventrensis episcopus, Radulfus Hareng
justiciarius, Radulfus abbas de Wemuster, Rogerus de
Esseburna.

Anno ab incarnatione Domini MCCXXIV., anno regis Agreement
octavo, formatum est cirografum in curia regis, inter about the
priorem de Dunstaple et Willelmum filium Baldewini, lands of
de terra Johannis Nerbonensis, John de
Nerbone.

Eodem anno formatum est cirografum inter priorem Agreement
de Dunstaple et Ricardum Pirot, super ecclesiam de Har- about Har-
Helingedune. lington
church.

Eodem anno, magistro Ricardo de Stanford regente Quarrel
scholas Dunstapliae, orta est rixa inter burgenses et between
scholares, ita quod, multis vulneratis hinc inde, unus the stu-
burgensis inventus letifere percussus. Quo post pau- dents at
cos dies obeunte, Robertus clericus de Sirinctone ab Dunstable
uxore defuncti accusatus, priusquam deprehendi posset and the
aufugit.⁴ Autumno vero sequenti, dictus Ricardus townsmen

¹ i. e. Meath.

² Henry of London.

³ jura] juara, MS.

⁴ aufugit] affugit, MS.

A.D. 1224. factus est canonicus Dunstapliæ; et Johannes de Maldona.

The truce
with
France at
an end,
June 9.

Eodem anno, in octavis Pentecostes, defecerunt treugæ inter reges Franciæ et Angliæ. Rex autem Franciæ volebat dictas treugas elongari in decem annos; sed concilium regis Angliæ non consensit nisi in treugas quatuor annorum. Et ob hoc rex Franciæ profectus in Pictaviam, recepto homagio comitis de Margia,¹ et

Capture of
Niort and
S. Jean
d'Angely.

datis treugis unius anni vicecomiti de Tuardo,² primo obsedit et cepit castrum de Niorz; postmodum sine omni obsidione subjecerunt se illi castrenses de Sancto-

Defence of
Rochelle
by Savary
de Mau-
leon.

Johanne-Evangelista. Quo capto, profectus est ad Roscellam, in quo, præter loci incolas, fuit vir nobilis Savaricus de Mauleun cum septuaginta militibus, et Ricardus de Grai, et Galfridus de Nevilla cum sexaginta militibus missis a rege Angliæ. Qui cum incolis castri exierunt obviam regi Franciæ, et multos Francos interfecerunt, et ibidem aliquos de suis perdiderunt. Tandem vero rex castrum obsedit cum tribuchettis et petrariis et magunellis et machinis infinitis. Qui vero interius fuerant, machinis contra machinas oppositis se viriliter defenderunt.

Henry de
Braibroc,
the justici-
ary, im-
prisoned in
Bedford
castle by
William de
Breauté.
Siege of
Bedford
castle.

Eodem anno, in octavis Pentecostes, dum rex cum clero et baronibus regni apud Norhamtone de succursu Pictaviæ tractaret, Willelmus de Breaute, de assensu Falkasii fratris sui, cepit Henricum de Braibroc, tunc justiciarium domini regis in banco, et in castro Bedefordiae detinuit in priona. Quod rex graviter ferens, suspenso Pictaviæ succursu, obsedit Bedefordiam; in cujus auxilium venit Cantuariensis archiepiscopus, cum episcopis et abbatibus suffraganeis: et insuper concesserunt ei caruagium, scilicet dimidiam marcam de singulis carucis dominicis, et duos solidos de singulis carucis tenentium suorum, et duos operarios de singulis hidis ad machinas exercendas. Sed, ne hoc traheretur alias in servitutem, dominus rex fecit eis cartas

¹ Hugh de Lusignan.

| ² Aimeri, viscount of Thouars.

de futuri temporis immunitate. Interim autem Fal- A.D. 1224.
 kasius se subtraxit, in terra comitis Cestriæ moram ^{Siege of}
 faciens. Sed idem comes ¹ et episcopus Wintoniæ, ² et ^{Siege of}
 comes de Aubemarlia, ³ et Willelmus de Cantilupo, et ^{Bedford}
 Briennus de Insula, et Petrus de Malo-lacu, cum eorum ^{castle.}
 satellitibus exercitum regis fecte secuti sunt, sed verbis
 et operibus omnibus se suspectos reddiderunt. Tan- f. 23 b.
 dem vero, cum episcopus Wintoniensis et comes Ces-
 trensis viderent se a secretioribus consiliis regis exclusos,
 occasionem quærentes ab amico, ad propria diverterunt.
 Interim vero, ruina castri imminente, et episcopo
 Cestriæ ⁴ nuntio regis mediante, rediit comes ad regis
 curiam, et Falcasius ⁵ usque ad Norhamtonam. Quo ibi-
 dem existente sub conductu regis, et Martino de Pates-
 hulle et archidiacono Bedefordiæ ⁶ inter regem et ipsum
 de pace tractantibus, captum est castrum sub hac forma.
 Ex parte orientali fuerat una petraria, et duo mag-
 gunella, quæ cotidie turrin infestabant. Et ex parte
 occidentis erant duo magggunella, quæ turrin veterem
 contriverunt. Et unum magggunellum ex parte australi,
 et unum ex parte aquilonari, quæ duo in muris sibi
 proximis duos introitus fecerunt. Præter hæc erant
 ibi duæ machinæ ligneæ arte fabrilis supra eminentiam
 turris et castri erectæ, ad opus balistariorum et explo-
 ratorum. Præter hæc, erant ibi pleræque machinæ, in
 quibus tam balistarii quam fundibularii in insidiis
 latitabant. Præterea erat ibi machina, quæ vocabatur
 Cattus, sub qua fossores subterranei, qui mineatores
 appellantur, ingressum et egressum habebant, dum
 muros turris et castri suffoderunt. Captum est autem
 castrum per quatuor insultus. In primo capta est ^{After}
 barbecana, ubi quatuor aut quinque forinseci sunt ^{storming}
 occisi. In secundo capta est forinseca ballia, in qua ^{the outer}
 plures occisi sunt; in qua nostri lucrati sunt equos ^{bail, the}
^{people of}
^{Dunstable}

¹ Ranulph Blundevil.² Peter des Roches.³ William de Fortibus.⁴ Alexander de Stavenby.⁵ *Falcasius*] *Falsacius*, MS.⁶ John Houghton.

A.D. 1224. cum ernasiis, loricas, et balistas, boves et bacones et porcos vivos, et alia multa quorum non est numerus. Domos autem cum blado et fœno qui intus fuerant combusserunt. In tertio insultu cecidit murus juxta turrim veterem per mineatores, ubi per ruinam ingressi sunt nostri, et per grave periculum interiorem balliam occuparunt. In qua occupatione multi de nostris perierunt. Decem etiam ex nostris turrim ingredi cupientes, inclusi sunt et ab inimicis retenti. Ad quartum vero insultum, in vigilia Assumptionis, circa vesperras, suppositus est ignis turri per mineatores, ita quod fumus prorupit in habitaculum turris ubi hostes erant; et fissa est turris, ita quod rimæ in latum apparebant. Et tunc hostes, de salute sua desperantes, uxorem¹ Falconis, et omnes mulieres cum ea, et H[enricum] justiciarium regis, cum aliis militibus quos prius incluserant, sanos et incolumes exire permiserunt, et seipsos mandato regis subjecerunt, vexillum regis in summitate turris² collocantes: et sic sub custodia regis nocte illa in turri permanserunt. Mane vero sequenti, ante tribunal regis exhibiti, et per episcopos ab excommunicatione absoluti, ad mandatum regis et justitarii sui suspensi sunt in patibulis octoginta et plures. Tres vero ad preces principum rex indulxit Templariis, ut in habitu suo in Terra Sancta Domino militarent. Capellanus vero castri archiepiscopo liberatus est, per forum ecclesiæ judicandus. Quantus vero thesaurus, et quam multiplicia armamenta et victualia in turri reperta sunt, facile non est enarrare. Et sic abierunt in dispersionem quoscunque habuit Falco in Anglia, sine mobilibus sive immobilibus.

Fawkes de Breauté brought to the king and de- His autem peractis, ductus est Falco Bedefordiam cum paucis ipsum comitantibus; sui autem absoluti sunt, ipso in executione manente donec restitueret

¹ Margaret, daughter of Warin Fitzgerold, widow of Baldwin, earl of Albemarle.

² *turris*] regis, MS.

regi castrum de Plumtone,¹ et castrum de Stokes-
Curci, et vasa aurea et argentea, et pecuniam quam
habebat; et ideo Londoniam ductus est.

A.D. 1224.

prived of
his castles
and posses-
sions.

Interim vero jussum est vicecomiti turrim et bal-
liam exteriorum demoliri; interior vero ballia, amotis
propugnaculis et fossatis undique explanatis, Willelmo
de Bellocampo ad inhabitandum remansit. Lapides
autem concessi sunt canonicis de Neuham et de Chalde-
welle, et ecclesiæ Sancti Pauli Bedefordiæ. Falco
vero postmodum Londoniis absolutus est, et quia cruce-
signatus erat, permissus est abire Romam; et mare
transiens, et applicans apud Fescampum, a balivis regis
Franciæ detentus est. Tandem, Pascha sequenti a car-
cere liberatus, Romam adiit, et literas valde affectuosas

The tower
of Bedford
castle de-
stroyed;
the inner
bail given
to William
Beau-
champ.

Fawkes de
Breaute
absolved
in London,
and goes
to Rome.

ad regem impetravit de recuperandis uxore et terris
suis. Unde rex cum baronibus suis rescripsit domino
Papæ prodicionem ipsius; et sic passus repulsam, Treca-
s abiit, et ibi per annum moram faciens licentiatus est
a regno Franciæ, quia noluit facere homagium regi.
Tandem Romam rediens, cum multa instantia impe-
travit uxorem cum patrimonio sibi restitui, per literas
ad iudices delegatos; et sic multis debitis oneratus ab
urbe rediens, apud Sanctum Ciriacum diem clausit ex-
tremum.

He goes to
Troyes,

returns
towards
Rome,
and dies at
S. Ciriac.

Eodem anno Robertus Passelewe et R[obertus] de
Cantua pro comite Cestriæ et sibimetipsis profecti sunt
Romam, præstito tamen prius juramento, quod nihil
contra regem vel regni commodum postularent. Romam
vero venientes, instanter petierunt, quod legatus in
Angliam mitteretur, qui regem cogeret dictum comitem
et suos in prius ad familiare regis consilium admittere,
et custodiam castrorum suorum eis restituere, eo quod
patri suo tempore guerræ fideles extitissent. Sed archi-
diacono Bedefordiæ² et magistro A. cancellario archi-
episcopi viriliter resistentibus, frustrata est spes eorum,

f. 24.

R. Passe-
lew and R.
de Kent
go to Rome
for Ranulf
Blundevil.

¹ Plympton.

| ² John Houghton.

A.D. 1224. ita quod sine honore redierunt; eo quod prædicti nobiles, qui fideles aliquando videbantur, in destructionem regis et regni conspiraverant.

The justices itinerant at Dunstable, June 9. Conviction of Fawkes de Breauté.

Eodem anno, in octavis Pentecostes, fuerunt iusticiarii itinerantes apud Dunstaple. Ubi Falchasius de tringinta-quinque saisinis convictus est. Et ideo commotus ad iram, iusticiariis recedentibus, posuit insidias; et tunc mandato ejus captus est H[enricus] de Braibroc; unde multa mala prodierunt.

Quarrel between Coventry and Lichfield respecting the election of the bishop. Election of Geoffrey, prior of Coventry, which is quashed. The Pope appoints Alexander de Sta-venby.

Eodem anno orta est dissensio inter Coventrensem et Lichfeldensem ecclesias super electione episcopi. Ita quod post appellationem Lichfeldensium, Coventrenses abbatem suum in episcopum elegerunt. Sed pro dicta appellatione, per dominum Cantuariensem cassata fuit electio memorata. A qua cassatione monachi sedem Apostolicam appellaverunt. Monachis autem appellationem prosequentibus, et canonicis resistantibus, concordia talis intercessit; quod summus Pontifex de assensu partium, dedit eis magistrum Alexandrum in episcopum, salvo jure utriusque ecclesiæ. Qui circa festum Sancti Jacobi venit in Angliam consecratus, a rege et clero et populo honorifice susceptus.

Marriage of John de Brienne and Berengaria of Castile.

Eodem anno rex Jerusalem duxit in uxorem filiam regis Castellæ, sororem uxoris Lodowici regis Franciæ, et neptem regis Angliæ.

Death of William de Albini, E. of Arundel. Raymond VII. of Toulouse.

Eodem anno obiit comes de Arundel; et H[ubertus de Burgo] iusticiarius custodiam comitatus sui suscepit.

Eodem anno obiit rex Arragonensis,¹ cujus sororem et hæredem² habuit comes Tholosanus; qui Romanæ ecclesiæ plenarie se subjecit, et ejus mandatis parere juravit, maxime circa hæreticorum expugnationem et unitatis fidei conservationem, et circa succursum Terræ

¹ i.e. Pedro II., though his death at the battle of Muret took place in 1213, as mentioned above, p. 39.

² Sanchia.

Sanctæ; et ita plene reconciliatus est. Unde rex A.D. 1224. Franciæ, qui terram Albigenſium invadere diſpoſuerat, in Pictaviam cum expeditione divertit. Ubi primo cepit caſtrum de Niorth, ſecundo caſtrum Sancti Jo-
hannis Evangelistæ. Deinde obſedit Rokellam, quam per dolum Saverici de Mauliun ſibi ſubjugavit, qui ſimulabat [ſe] amicum regis Angliæ; et ideo interius conſtitutus, diſſolvit corda bellatorum, et [ad] dedi-
tionem caſtri majoris partis animos provocavit, ſalvis libertatibus et liberis conſuetudinibus caſtrenſium, et ſalvis militibus regis Angliæ et hernasiorum qui intus fuerant conſtituti.

Capture by
Louis VIII.
of Niort
and S. Jean
d'Angely
[repeated
from
above,
p. 86].

Anno ab incarnatione Chriſti MCCXXV. Willelmus Marſcallus junior duxit in uxorem ſororem Henrici, regis Angliæ. Et cum ea tempeſtate Hugo de Lasci, diſmiſſa legitima uxore, adulteram aſſumpſiſſet, et in Hiberniam tendens, quædam caſtra, amicei nomine ſimulato, occuparet, et tenſeriam de Hibernia uſque ad civitatem Dublinenſem extorſiſſet, zelo zelatus eſt dictus Marſcallus, et accincto gladio fortitudinis, in manu forti et brachio extento tendens in Hiberniam, irruit in Hugonem, et caſtra, ab eo furtive ſubrepta, obſedit, et ipſum de loco in locum fugavit, donec abrupta montium et nemorum denſitates ſibi aſſumeret in aſilum. Tandem, videns ſe reſiſtere non valere, caſtra ſua Marſcallo reddidit, et ſe miſericordiæ regis ſubjecit. Et ſic¹ W[illelmus] Marſcallus, ſicut domini regis juſticiarius, totam Hiberniam fidelitati et paci domini regis Angliæ ſubjecit, et de univerſis ad nutum ſuum diſpoſuit.

Marriage
of William
Marshall
the
younger
and the
princeſs
Eleanor.
Hugh de
Lacy (Lord
of Ulſter)
attacked by
William
Marshall.

All Ireland
ſubdued.

Interea miſit H[ugo] de Lasci in Angliam, ſub ducatu Johannis Marſcalli, ad regem, cum litteris ſup-
plicatoriis, ut ſic eum in gratiam ſuam admitteret, quod alii æmuli regis ejus exemplo facilius ad ſimilia provocentur. Qui veniens ad regem, infra octo dies

Hugh de
Lacy ſues
for pardon.

¹ MS. inserts cum.

A.D. 1225. non vidit faciem ejus. Fuerat enim excommunicatus de mandato domini Papæ per archiepiscopum Dublinensem,¹ quia regnum Hiberniæ temere perturbavit. Sed tandem vices suas commisit domino Cantuariensi, qui dictum H[ugonem] secundum formam ecclesiæ a vinculo excommunicationis absolvit; sed apud regem tunc nihil aliud impetravit. Reverso vero Willelmo Marescallo ab Hibernia, ad instantiam ipsius dedit rex dicto H[ugoni] ducentas marcas de scaccario suo, donec uberius provideret. Idem etiam rex dedit dicto Marscallo Lutonam, et omnes alias terras, quas idem Marscallus Falcasio quondam stulta prodigalitate contulerat. Et ita recuperavit quod prius stulte donavit.

Embassy to Rome to complain of Louis VIII. for invading Poitou. Eodem anno misit rex Roman nuntios elegantes, de rege Franciæ conquerentes, quod Pictaviam et alias terras regis Angliæ, vassalli ecclesiæ Romanæ, temere præsumpsit invadere; eas reddere contradicens, non obstante eo, quod, præsentē et non contradicente procuratore regis Franciæ et aliorum principum Christianorum, de communi consilio provisum fuit ab ecclesia Romana et statutum, quod guerræ Christianitatis deberent vel finali concordia terminari, vel longa treu-

Threats of Louis VIII. against England. garum interpositione suspendi. Quod cum rex Franciæ per exploratores suos didicisset, comminatus est Anglis, quod non solum terras habitas retineret, verum etiam Angliam infra paucos dies acquireret, velut terram sibi juratam, et cujus hæredem legitimum penes se habebat. Statimque misit litteras regias ad omnes partes maritimas, promittens tum nautis quam aliis belligeris, tam Francis quam Anglis, hæreditates, libertates, et donaria multa, omnibus qui sibi vellent in his negotiis adhærere. Asscruit etiam, se fore securum de Anglia, tum quia rex puer et pauper erat, tum quia nobiliores regni eum securum fecerant de regno, ei tradendo per obsides et instrumenta. Quod rex Angliæ audiens

¹ Henry of London.

timuit; et inito consilio cum fidelibus suis, partes mari- A.D. 1225.
 timas præmunivit, et in insulas adjacentes exercitum
 misit, et a Quinque Portibus obsides accepit. Tandem Parliament
 generali colloquio Londoniis celebrato, petiit rex a in London.
 baronibus suis pro regni defensione auxilium generale. The king
 asks aid for
 Barones vero, vice versa, libertates quasdam exigerunt the defence
 of the
 a rege Johanne concessas et ab ipso rege postmodum kingdom;
 confirmatas, licet nondum, balivis suis impredientibus, the barons
 demand
 servatas. Post multas vero sententiarum revolutiones, the liber-
 ties granted
 communiter placuit, quod rex tam populo quam plebi by king
 libertates, prius ab eo puero concessas, jam major factus, John.
 indulsit. Et vice versa, archiepiscopi, episcopi, comites,
 barones, et viri religiosi ipsi regi in tanto discrimine
 quintam-decimam mobilium suorum liberaliter conces-
 serunt. Quod quia clerici sæculares non admiserant,
 impetravit rex literas domini Papæ ad clerum Angliæ
 generales, de auxilio competenti ei conferendo, secundum
 beneficiorum suorum facultates.

Eodem anno, regni¹ regis nono, habuimus duas mise- Two fines.
 ricordias de nova disseisina a scaccario; scilicet a
 Johanne Juvene, et Alexandro fratre suo, de itinere
 Henrici de Braibroc et sociorum ejus.

Eodem anno inrotulata est in rotulo regis conventio Land at
 facta inter nos et magistrum Rogerum de Neuport, de Segenhoe.
 terra de Seginhou in v. septimanas post Pascha.

Eodem anno factum est cirografum inter nos et Agreement
 monachos de Wuburne, super quietancia thelonei in between
 foro de Dunstaple. Pro qua dederunt nobis octo the priory
 marcas; et magister Simon Bubelin pro eis annuum and the
 redditum trium solidorum. monks of
 Woburn.

Eodem anno obiit Johannes episcopus Eliensis; et Geoffrey
 substitutus est ei archidiaconus Norwicensis. de Burgh
 bishop of
 Ely.

Item obiit E. prior de Newinham;² et substitutus
 est ei Herveius, prior de Oseneia.

¹ regni] regno, MS.

| ² i.e. Newenham, in Bedfordshire.

A.D. 1225. Item obiit prior de Sancto Neotho.¹

Item prior de Huntedone.

Item prior de Suerc.²

Item Hugo Bigot comes; cujus uxor,³ scilicet soror Marscalli, statim nupsit comiti Warenniæ.⁴

Item obiit Johannes de Bovilla; [item] Robertus de Ferariis.

Item prior de Risselep, et Theobaldus de Waloines.

Prince Richard made a knight, and goes into Gascony.

Eodem anno, per mandatum regis, Ricardus frater ejus cum magna solemnitate miles factus, cum Wilhelmo comite Saresbiriæ patruo suo, et multis militibus et magno thesauro, profectus est in Gasconiam; et ab archiepiscopo⁵ et civibus Burdigalensibus honorifice receptus est. Et statim se subjecit ei provincia illa, exceptis duobus castris a rege Franciæ præoccupatis; quorum unum⁶ cepit dictus Ricardus infra tres menses; alterum vero, quod vocatur Reola, cepit post novem menses: ita quod exteriorem munitionem cepit congressione bellica. Quo facto, interior munitio sine conditione se reddidit, ubi dictus R[icardus] multa spolia dicitur adquisisse. His tamen comes Saresbiriæ non interfuit.

The province reduced.

Bregerac and La Reole taken.

An impostor, pretending to be the late emperor Baldwin, appears in Flanders.

Eodem anno miles quidam simulans se comitem Baldewinum, qui quondam imperator Græciæ fuerat constitutus, a multis in Flandria receptus est in dominum. Et per multa argumenta intersignorum et cicatricum corporis, pro vero domino fere ab omnibus est approbatus, et quingentis militibus stipatus, ita dominabatur in Flandria, quod comitissa filia sua,⁷ quæ noluit eum in patrem agnoscere, non potuit ei resistere; sed com-

¹ William.

² If this is S. Mary Overey, Southwark, the prior is probably Robert de Oseney, who is mentioned as dying in 1223 in the Monasticon. It may, however, be Southwyke, in Hampshire.

³ Maud, daughter of William Marshal, earl of Pembroke.

⁴ William.

⁵ William II.

⁶ Bregerac: v. Wend. iv. p. 102.

⁷ Jane, countess of Flanders.

pulsa ad regem Franciæ fugere, pro multa pecunia ei A.D. 1225.
 data ejus auxilium habitura. Unde rex mandavit dicto f. 27.
 comiti quod ad eum accederet, tanquam avunculus ad
 nepotem, omnimodum honorem recepturus si verba sua
 condigna assertione probaret; et si forte timeret Parisius
 accedere, saltem ad marchiam communem regi occurrere
 non tardaret. Quo cum venisset et minus efficaciter
 regi fidem de persona sua faceret, metuens capi, unius
 noctis spatium ad deliberandum petiit. Quo ei con-
 cesso, media nocte sequente aufugit. Mense vero He is tor-
 tured and
 put to
 death.
 sequenti in marchia Teutoniæ interceptus est, et
 multis tormentis cruciatus, et in majoribus burgis
 Flandriæ in eculeo extensus est, et duo canes hinc
 inde suspensi. Tandem vero de nocte, ad mandatum
 comitissæ, capite truncatus occubuit. Populares tamen
 usque hodie credunt ipsum verum comitem fuisse
 Baldewinum, et per invidiam filiæ fuisse occisum;
 unde multa miracula in locis suæ passionis postmodum
 acciderunt.¹

Eodem anno Rogerus de Cantilupo, miles nobilis de Roger de
 Cantilupe
 convicted
 of trea-
 son, and
 hanged.
 Eaesia, accusatus est de pace regis infracta; et duello
 convictus, et tandem suspensus. Et filii ejus exhære-
 dati et utlagati.

Et in eadem æstate, per omnes provincias Angliæ, Great
 amount of
 robbery in
 England.
 latrones adeo abundabant; et non solum transeuntes
 bonis spoliabant, sed etiam innocentes occidebant. Ita
 quod nemo securus in villis dormiebat, neque de burgo
 in burgum tutus incedebat. Ob quam cladem sedandam, The justi-
 ces itine-
 rant go
 through the
 country,
 and many
 robbers are
 hanged.
 missi sunt justiciarii itinerantes per omnes provincias
 Angliæ pro novis dissaisinis, et carceribus vacuandis,
 et pro hominibus de malo recto puniendis. Qui per
 Angliam multos suspenderunt; et in eorum adventu
 infiniti aufugerunt, patriam relinquentes. Quo tempore,
 in nostro comitatu justiciarii fuerunt Simon de Ales²
 et Ricardus Duchet.

¹ Vide Matt. Par., p. 322; Coke, | ² i.e. Simon de Hale.
 Append. ad Wendov., p. 234. |

A.D. 1225. Eodem anno per finem factum impetravimus confirmationem Willelmi Marescalli de terra de Chaltone, et confirmationem Willelmi de Abrincis de terra de Wrthinge; et cyrographum recepimus in curia regis contra monachos de Wuburne de theloneo, item aliud cyrographum contra Hugonem de Gornath de terra de Hoctone.

Murder of Engelbert, archbishop of Cologne. Eodem anno archiepiscopus Coloniensis, imperatoris justiciarius, interfectus a quodam consanguineo suo et vassallo, in insidiis; quia archiepiscopus dimittere noluit satellites illius militis, qui quoddam monasterium fuerant deprædati.

Affairs of Denmark. Eodem anno, cum rex Daciæ¹ ducem Saxonie² in bello cepisset, et partem terræ suæ pro liberatione sua ei dedisset, et de parte residua ei homagium fecisset, rex ille quievit in Domino. Cui filius suus³ miles ætatis adolescentis, volens sibi baronum suorum gratiam comparare, solemne festum celebravit. Ad quod archiepiscopos et episcopos, comites, magnates, et nobiles, et ducem nominatum⁴ inter cæteros invitavit et præ omnibus in convivio ei honorem exhibuit. Festo vero finito, volens tantam multitudinem declinare, assumpto secum duce præfato, in quandam insulam⁵ divertit navigio galearum. Ubi, præter pocula patriæ, tantum unum vini dolium invenit. Rex vero tanto magis duci inebriando intendebat, quanto paucioribus intendere habebat. Dum vero ipsum inebriare nitebatur, ipsemet inebriatus est, et multi de familia sua cum eo. Unde factum est, ut, dum ipse et sui crapulati a vino sopirentur, dux cum familia sua galeas regis mari submersit, et vigilem regis interfecit, et regem dormientem, pannis propriis involutum, in galeas suas injectum, in

¹ Canute VI.

² This is an error for Adolph III., count of Holstein.

³ Waldemar II.

⁴ An error for Henry, count of Schwerin.

⁵ Lym.

provinciam suam propriam asportavit. Quo comperto, A.D. 1225. et per magnates regni congregato concilio, quidam miles strenuus, consanguineus regis et hæres, factus est dux exercitus omnium amicorum regis. Qui terram dicti ducis invasit, et tum rerum deprædatione, tum villarum incendiis, tum castrorum occupatione, duci damna intulit infinita. Dux autem quandam arcem inexpugnabilem habebat, in qua cum rege furato residebat. Et licet de corpore suo sibi non timeret, rerum tamen damna non patiens, obtulit primatibus regis, si vellent cum exercitu in Daciam remeare, ipse reduceret eis regem eorum cum magno honore. Et juravit quod statim regem eorum interficeret, si hoc facere recusarent. Et tunc omnis exercitus rogavit ducem Daciæ, quod cum conditione præmissa ad propria remearet. Dux autem ad hæc respondit, "Quamvis sciam, quod animo fallendi hæc proferat; tamen ne videar magis regnum quam vitam ejus diligere, faciam quod hortamini." Et sic exercitu redeunte, et duce veritatem prophetante, delusa fuit simplicitas popularis.

Eodem anno multiplicata sunt miracula apud veram Miracles at
Bromholm. crucem de Bromholm, quæ fuerat Baldewini, imperatoris Constantinopolitani; et quam ab eo accepit quidam capellanus suus Anglicus, et eam in Angliam attulit, et loco contulit memorato.

Eodem anno Viel del Engaine, Radulfus de Brai, et Accusa-
tions of
treason. Willelmus filius Elye, accusati sunt de crimine læsæ majestatis, a quodam milite Ricardo filio Nigelli. Unde apud turrin Londoniæ incarcerati fuerunt. Sed quia dictus Ricardus fuit infamis, et carcerem apud Oxoniam fregerat, et hoc crimen detegere per dimidium annum distulerat, ab accusatione repulsus est, et damnatus ut equis distractus suspendio traderetur. Et sic accusati liberi abierunt.

Eodem anno, coram Romano legato Franciæ de man- Quarrel
between
f. 25 b. dato Honorii Papæ, orta contentione inter episcopum

A.D. 1225.
the bishop
and the
university
of Paris.

Pari[si]ensem¹ et cancellarium suum ex una parte, et universitatem scholarium ex altera; per diffinitivam sententiam legati damnatum et fractum est sigillum universitatis, et similiter ipsius privilegia condemnata. Unde scholares moti excanduerunt in legatum, et opprobria ei intulerunt. Quos dum famuli legati repellere vellent, percutere famulos cœperunt, ita quod plerique hinc inde erant vulnerati, quidam etiam interfecti. Interim etiam legatus recepit se in palatium episcopi, et misit ad regem, qui tunc præsens fuerat in urbe, pro auxilio. Sed scholares interim ostia palatii confregerunt; et dum irruentes in palatium, ostium cameræ et capellæ frangere niterentur, in turrin palatii legatus ascendit. Et ecce! familia regis superveniens, et legatum a manibus eorum liberavit, et centum quadraginta scholares, infra januam episcopi inventos, vinculis et carceribus mancipavit. His autem omnibus magistri et scholares Angliæ nec interfuerunt, nec tantæ præsumptioni consenserunt. Legatus autem in hujus sceleris fautores hujusmodi sententiam promulgavit: quod magistri nec ibi nec alibi de cætero legerent; beneficiati beneficia habita et spem habendi alia perderent; ordinati perpetuo suspenderentur. Et quibusdam, qui gravius excesserant, poenas intulit graviores.

The Eng-
lish fleet
stopped in
Rochelle
roads by
Havary de
Mauleon.

Eodem anno classis regis Angliæ, quæ duxerat magnum thesaurum ad Ricardum, fratrem regis, in Gasconiam, completo nuntio, studuit remeare. Quæ cum in directum Rochellæ venisset, pro defectu venti procedere non potuit. Quam cum Savaricus, custos partis maritimæ, vidisset, et, galleis suis intercurrentibus, quod naves Angliæ essent didicisset, mandavit eis quod ad portum venirent, et tam res quam corpora sua redi-

¹ Bartholomew.

merent; quod si nollent, minatus est quod caperet et interficeret universos. Illi autem metuentes, obtulerunt ei primo sexaginta marcas, postea centum, postea ducentas. Dum vero nuntii talia referrent Savarico, et ipse oblata non acceptaret, jussit navigia præparari. Sed ecce, ventus sub Austro succrevit, et qui in classe fuerunt vela subvexerunt, et prospere procedentes nec obolum dare voluerunt. Cum autem in directum Britanniae venissent, invenerunt navim maximam de Baiona cum mercibus oneratam decem milia marcarum appreciatis, quam violenter ceperunt, et multos de rebellibus occiderunt, et navem captam ad portum Swantoniae duxerunt. Rex vero, quia magna pars mercium fuerat mercatorum Franciae, cum quibus treugas habebat, jussit merces sub justa aestimatione facta per cives Londonienses retineri.

He refuses their offers; but the wind shifts, and they escape, and take a large vessel of Bayonne.

Eodem anno evicimus decimas de fœnis et molendinis contra Simonem de Litlingtona, et Johannem Juvenem, et multos alios.

Anno ab incarnatione Domini MCCXXVI. Missus est a sede Romana magister Otto in Angliam, qui petiit a singulis cathedralibus ecclesiis unam præbendam meliorem post primam, et ab abbatiis et prioratibus beneficium competens; et donec illud vacaret, beneficium competens de cameris ad sustentationem ministrantium summo Pontifici. Et similes nuntii missi sunt in Franciam, et alias provincias. Et responsum est concilio comprovinciali, Londoniae convocato, quod tales redditus non conferet Cantuariensis provincia sine concilio generali et assensu patronorum suorum; aliae vero provinciae non dissimiliter responderunt.

Otho sent as legate into England.

Eodem anno comes Salebiriae rediens a Gasconia naufragium passus est, ex directo Britanniae. Ita quod vix vivus evasit tum a mari, tum a manibus inimicorum suorum. Tandem in Angliam veniens, post paucos dies diem clausit extremum.

William de Longespée wrecked.

His death.

A.D. 1226. Eodem anno obiit Ricardus Dunelmensis episcopus;
[et Simon] abbas Radinges.

Vicarage of Patahull. Eodem anno collata est vicaria de Patehulle Roberto clerico. Et datus est nobis boscus de Wodenhale, a Rogero capellano de Yvingho.

Wood of Wodenhale. Eodem anno factum est cyrographum de terra de Hoctone, in curia regis, inter nos et Hugonem de Gornaco, et Willelmum de Cantilupo, et alios dictæ terræ detentores. Et tunc cepimus ædificia facere super terram prædictam.

Writ obtained from the king's bench respecting Houghton lands. Eodem anno facta est concordia inter Leulinum et f. 26 Willelmum Marescallum et comitem Cestrie.

Eodem anno obiit Pandulfus Norwycensis episcopus, cui substitutus est magister Thomas de Flanvilla.

Item obiit abbas Sancti Augustini Cantuariæ.¹

Item abbas de Burgo.²

Eodem anno Galfridus de Heketone factus est prior de Esseby.³

The legate Romanus sent to Louis VIII. Eodem anno Romanus cardinalis, Apostolicæ sedis legatus, in Franciam missus, ut moneret Lodovicum regem ut restitueret Henrico, regi Angliæ, Normanniam, Andegaviam, et Aquitaniam; qui habito consilio cum Johanne rege Ierosolimitano, et cum aliis baronibus suis, respondit, quod non redderet Anglis unum pedem terræ, quem Philippus pater suus ei in morte dimisit.

His answer. Legatus vero, hoc negotio sic intermisso, transtulit se totum ad causam Albigensium; et Bituris celebrato concilio, monuit comitem Tholosanum, ut cum omnibus suis rediret ad fidem catholicam; et terram Albigensium restitueret Amarico de Monteforti, quam Romana ecclesia ei contulerat, et de qua fuerat (prætermisso juris ordine) spoliatus. Comes vero respondit, "Nos fidem
Council of Bourges. Message to Raymond of Toulouse.
His answer. catholicam tenemus; si quis vero hæreticus in terra

¹ Hugh.

² Alexander de Holderness.

³ i.e. Canons' Ashby.

“ nostra inventus fuerit, volumus ut confundatur ; ita A.D. 1226.
 “ tamen ut justus pro impio non pereat. Ego vero hæ-
 “ reditatem meam alteri non dabo, quam bellica clade
 “ perdididi, et ea cessante juste recuperavi. Veruntamen
 “ pro bono pacis, tria milia marcarum ei numerabo.”

Legatus itaque cepit alium diem inter partes, sub spe
 pacis, ad plenius deliberandum super his. Interim Louis VIII
buys from
Aimeri de
Montfort
his rights
in the
country
of the
Albigensia.
 autem rex, de consilio legati, data pecunia Almarico,
 emit ab eo totum jus et chartas quas habebat de terra
 Albigenſium. Quo facto, motus spiritu cupiditatis, sive
 spiritu pietatis, Deus scit, sanctificavit supra eos prælium,
 quasi contra hæreticos. Ita quod tum metu regio, tum
 prædicatione legati, profecti sunt de corona Franciæ in
 partes illas circa centum milia virorum, cum thesauro
 et machinis infinitis.

Rex autem, cum legato, clero, et populo provinciam Siege of
Avignon
by Louis
VIII.
 ingressus, obsedit civitatem de Avinun. Alii vero de
 Valle et Carcasun, et de Nerbona, et de Bedes, et de
 Monte Pessolano, et de Marsilia, et de Sancto Ægidio,
 et populi interjacentes mandatum legati juraverunt.
 Et sic ad communionem sunt et officium restituti.
 Civitas vero obsessa, et multis angustiis oppressa, ali-
 quando mulieres cum pueris nudas usque ad cingulum,
 aliquando senes et canos, ad regem emiservunt, talem
 misericordiam postulantes, ut, omnibus relictis, nudi
 abire sinerentur. Sed non exauditi, in castra rede-
 untes, tam diu se defenderunt, donec dominus Papa
 mandavit legato ut, salvis personis et rebus, reciperet
 civitatem suam ; ita tamen quod universitas de pa-
 rendo mandatis Papæ juraret. Quo facto, admissa est
 in protectionem ecclesiæ ; hoc excepto, quod muri civi-
 tatis destruerentur, et quadraginta palatia meliora. Et
 si fuerint male credentes, aut catholicæ doctrinæ ad-
 quiescerent, aut sicut hæretici punirentur. Et sic ces-
 savit.

Rex autem Franciæ, relicto ibi Philippo fratre suo Philip,
 ad diruendum muros, in Franciam tetendit. Quo per count of
Boulogne,

A.D. 1226. quatuor dietas abeunte, dictus comes Remundus cum
 left in com- viribus suis venit Avinonam, et exercitum Philippi
 mand of destruxit, et ipsum Philippum cepit graviter vulne-
 the army. ratum. Rex autem, hoc audito, coepit exercitum revo-
 His cap- care, sed sive angustia turbatus, sive veneno potatus,
 ture. ut quidam opinantur, in Alvernia diem clausit extre-
 Death of mum. Et cum eo, archiepiscopus Remensis,¹ et comes
 Louis VIII. de Sancto Paulo,² et multi alii principes et insignes.
 Et præter hæc, de exercitu quidam gladio, quidam
 aeris intemperie, circiter triginta milia perierunt.

Coronation Eadem tempestate Lodovicus, filius Lodovici, in
 of Louis regem coronatus est. Sed coronationi ejus non con-
 IX. senserunt comites de Campania,³ de Britannia,⁴ de
 Marchia,⁵ de Barre,⁶ nec eorum fautores. Comes vero
 Alliance Ricardus et comes Tholosanus confœderati, de die in
 of prince diem prosperabantur.

Alliance
of prince
Richard
and Ray-
mond of
Toulouse.

Eodem anno medietatis ecclesiæ de Patishulle vi-
 caria collata est Roberto capellano.

Eodem anno obiit Benedictus Rofensis, cui substitutus
 est Henricus, Cantuariensis archidiaconus.

Eodem anno obiit magister Johannes de Lutona,
 magister Johannes de Linleia, et Willelmus de Manda-
 [villa].

f. 26 b.

Death of
Honorius
III., March
25.

Gregory
IX.

Hubert de
Burgh
made earl
of Kent.

Anno MCCXXVII. Quinta feria post *Lætare Jeru-
 salem*, obiit Honorius Papa tertius; cui substitutus
 est Gregorius nonus, qui prius fuerat episcopus Hos-
 tiensis.

Eodem anno Hubertus de Burgo, justiciarius domini
 regis, factus est comes Cantiae; et Remundus,⁷ nepos
 ejus, duxit in uxorem comitissam Essexiæ⁸; et filia⁹

¹ William de Joinville.

² Guy II.

³ Theobald IV.

⁴ Peter Mauclerc.

⁵ Hugh de Lusignan.

⁶ Henry II.

⁷ Raymond de Burgh, v. *Matt. Par.*, p. 367, 28.

⁸ Christiana, widow of William de Mandeville, earl of Essex. See the *Close Rolls*, II., p. 167, compared with p. 186 b.

⁹ Margaret de Burgh.

ejus nupsit primogenito filio¹ comitis Glocestriæ. Et A.D. 1227. tunc habuit in custodia filium comitis de Harundel,² et comitatum ejus; similiter et fere omnia castra domini regis Angliæ dominica. Unde principes regni indignati sunt; sed ora eorum muneribus sunt obstructa.

Eodem anno Romanus, legatus Franciæ, finita lega- Louis IX. makes terms with his adversaries at Loudun. tione recessit. In cujus recessu rex Franciæ concilium celebravit apud Lodunam; ubi facta compositione cum adversariis suis, recepit homagium ab eis. Ita quidem quod assignavit annuum reditum Hugoni comiti de Marchia, viro Ysabel reginæ Angliæ, pro dote, quæ ei debebatur de terra regis Johannis, quam die desponsationis suæ possederat. Et filiam³ comitis Britanniae accepit in uxorem fratri suo minori,⁴ cui dedit comitatum Andegaviæ; ita quod comes Britanniae habeat puerum et puellam in custodia, usque ad eorum ætatem; et interim vocetur comes Andegaviæ. Comiti vero Campaniæ⁵ duo castra restituit, quæ Philippus, rex Franciæ, dicto comiti in provincia sua abstulerat. Et sic pacificato sibi regno, proficiebat et convalescebat viribus et ætate; unde, de consilio procerum suorum, misit exercitum in auxilium exercitus illius, quem pater suus reliquerat apud Albigenses. Et frustrata est spes regis Angliæ de confederatione prolocuta cum comite Britanniae et Pictavensibus, quamvis Eboracensis archiepiscopus,⁶ et Carleolensis episcopus,⁷ et alii nuntii sollemnes pro ea multis laboraverint periculis et expensis.

Eodem anno rediit Ricardus, comes Pictaviæ, de Prince Richard returns Garsonia, tamen prius concessis treugis a rege Fran-

¹ Richard de Clare.

² Hugh de Albini.

³ Isolante, daughter of Peter Maulelre. She married Hugh XI. de Lusignan.

⁴ Charles of Anjou.

⁵ Theobald IV.

⁶ Walter de Gray.

⁷ Walter Maulelre.

A.D. 1227. from Gascony : made earl of Cornwall. ciæ. Comes autem reliquit ibi senescallum Henricum de Trublevile. Ricardus autem in Angliam reversus, factus est comes Cornubiæ. Et insuper rex, frater ipsius, concessit ei civitates et castra et terras, quæ mater sua habuit in Anglia nomine dotis.

Eodem anno mortuus est Johannes de Tattenhulle; et recuperavimus in usus proprios medietatem capellarum de Baledene, et de Tiscintone.

William Scot elected bishop of Durham. Eodem anno magister Willelmus Scottus, archidiaconus Wigornia, electus est in episcopum Dunolmensem. Qui cum peteret confirmari, objectum est, quod non fuit natus de terra regis Angliæ, et insuper morbum caducum patiebatur; qui ab archiepiscopo Eboracensi appellans, Romam profectus est, cum procuratoribus eorum qui eum elegerant.

Dispute between the churches of Coventry and Lichfield. Eodem anno orta est dissensio inter ecclesias Coventrensem et Lichefeldensem, eo quod Licchefeldenses petebant interesse electioni Coventrensis episcopi, pariter cum monachis. Monachi vero ex adverso asserebant, eos cum eis electioni interesse non debere. Et sic coram iudicibus a Papa delegatis lite contestata, et testibus productis, et eorum dictis publicatis, causa plene instructa, ad sedem Apostolicam est transmissa. Ubi, post multas disputationes et lites, se ordinationi Apostolicæ commiserunt. Tandem vero sic provisum est, quod electores utriusque capituli primo conveniant pro electione episcopi in ecclesia Coventrensi; et in alterius episcopi electione in ecclesia Lichefeldensi. Et sic semper in posterum, alternatim; ita tamen, quod prior in electione primam vocem habeat, et decanus secundam.

Its settlement.

Agreement with the parson of Wynington, about demesne tithes for the house of R. de Weltone. Eodem anno facta est concordia inter nos et personam de Wimetone, super decimis dominicis de domo Rogeri de Weltone; quas ille et successores sui tenebunt de nobis, reddendo inde decem solidos ad sinodum post Pascha. Item decem solidos ad sinodum post festum Sancti Michaelis, in perpetuum. Et confirma-

tum est hoc per episcopum Lincolnensem¹ et conjuges A.D. 1227. dices suos.

Eodem anno, cum haberemus præposituram de Dun-
 staple in manu nostra, inter nos et burgenses orta est
 contentio super misericordiis delictorum. Dixerunt
 enim, quod de nullo placito, quod prior tenere potuit,
 debuit habere pro misericordia nisi quatuor denarios.
 Demum emersit alia contentio, quod super aliqua in-
 quisitione facienda super aliquem de burgo, non debe-
 bat aliquis forinsecus se intromittere, nec ad talem
 inquisitionem vocari. Præterea dicebant burgenses,
 quod non poterat prior eorum nammiā capere² in strata
 publica infra burgum. Item quod prior debebat eos
 liberare, vel eorum catalla, ubicunque in Anglia essent
 arestata. Item quod prior non poterat citare aliquos
 ex eis, ut venirent ad bancum domini regis, si super
 aliquo judicio curiæ suæ inter ipsum et illos dubitatio
 oriretur. Et cum super his et aliis impetrassent breve
 domini regis, quod quasdam consuetudines petebamus
 ab eis contra libertates suas, quibus hactenus usi erant,
 prædicti articuli deducti sunt in iudicium coram jus-
 ticiariis itinerantibus, scilicet Stephano de Segrave,
 Willelmo de Londoniis, et eorum sociis: sed dilatum
 est iudicium, et ab eis transmissum ad curiam regis.

Eodem tempore latro quidam, nomine Henricus, ap-
 pellavit quatuor burgenses nostros de societate latro-
 cinii. Qui coram comitatu comparentes, commiserunt
 se testimonio burgi sui super fidelitate sua. Et quia
 burgenses dixerunt pro eis, hoc esse libertatem burgi,
 quod forinseci non intromitterent se de burgo, ideo
 citati sunt tam prior quam burgenses, quod compare-
 rent coram banco regis, ostensuri qua auctoritate
 talia postulabant. Prior autem dato die comparens,
 respondit se talem libertatem nequaquam vendicare;
 sed quia burgenses vocati non venerunt, capti viginti

The rights
 of the
 priory dis-
 puted by
 the bur-
 gesses of
 Dunstable
 in various
 points.

Four bur-
 gesses of
 Dunstable
 accused by
 a robber as
 his accom-
 plices.
 Claim of
 the bur-
 gesses,

¹ Hugh Wallys.

² i.e. to distrain.

A.D. 1227. quatuor de majoribus, et tamdiu carcere detenti apud Bedeforde, donec plene caverent, quod die certo in curia regis libertates suas ostenderent et warentum. Qui tandem comparentes, prædictos articulos et quosdam alios expresserunt; sed pro warento, non nisi longum usum prætendebant: ideoque in misericordia regis remanserunt. Unde H[ubertus] de Burgo, tunc justiciarius, habuit ab eis viginti marcas, præter alia munera privata, quæ tam ipse quam alii receperunt.

which
is not
allowed.

The prior
obtains a
confirmation
of the
charters of
Henry I.
and
Richard I.

The price
paid for
this,

Quarrel
arising
from dis-
training
Martin
Duke's
goods for
his share
of this
payment.

Nos autem eadem tempestate impetravimus a rege confirmationes cartarum regis Henrici Primi et regis Ricardi, cum hac additione, scilicet, quod "Concessimus eisdem priori et canonicis, quod ipsi habeant et teneant in perpetuum burgum Dunstapliæ, et burgenses ejusdem villæ, cum pertinentiis, ita bene et plene, in auxiliis, misericordiis, sectis, servitiis, et consuetudinibus omnibus, sicut nos vel hæredes nostri haberemus et teneremus, si prædictus burgus de Dunstaplia et dicti burgenses essent nostri, et in manu nostra. Nec obstat ipsis priori et canonicis, quod, quocunque casu contingente, prædictis auxiliis, misericordiis, sectis, servitiis, consuetudinibus hactenus ita plene non sunt usi, quin prædicta habeant sicut nos haberemus, si prædictus burgus et burgenses essent nostri, et in manu nostra." Nos autem pro prædictis dedimus regi centum libras; de quibus burgenses fecerunt nobis auxilium in centum marcis, quæ fuerunt assisæ per probos homines de burgo, sed collecta fuit pecunia per ballivos prioris. Qui cum distringerent Martinum Duc ad solutionem suæ portionis, et nammissent bladum super terram suam, dum Johannes Juvenis vellet prædictum bladum violenter abducere, commissum est bellum inter servientes prioris et burgenses; ita quod ex utraque parte plures fuerunt vulnerati. Victoria tamen in hoc cessit familiæ prioris, quod bigam Alexandri Juvenis semi-plenam de blado prædicto, in-vitis adversariis, duxit in curiam prioris. Ex illa autem

violentia, Johannes de Flitta appellavit Henricum Duc, A.D. 1227. et Johannem Juvenem, et quosdam alios. Henricus vero Duc appellavit Johannem de Catebi, et Johannem de Flitta, et quosdam alios. Sed omnes istæ appellationes coram justiciariis itinerantibus ad nihilum redactæ sunt.

Appeals to the justices,

which come to nothing.

Eodem anno, cum Phedericus imperator simulasset se velle transire in Terram Sanctam, Angli et Franci, et aliæ multarum gentium nationes, cruce-signati, in Apulia et in portibus marinis tam diu moram fecerunt, quod bonis omnibus defraudati, in miseria perierunt circiter triginta milia; et alii ad propria remeantes vix evaserunt. Pro hoc autem peccato et aliis excessibus excommunicatus est imperator, et per omnes regiones fidelium denunciatus. Imperator vero e contra litteras excusatorias per omnes provincias destinavit. Sed Deus non irridetur.

Loss of life among the crusaders by the delay of the emperor Frederick II.

His excommunication.

Anno MCCXXVIII. orta est discordia inter regem et archiepiscopum Cantuariensem, super quibusdam libertatibus; eo quod petiit dictus archiepiscopus immunitatem, si fur de carcere suo evaderet. Et tam ipse quam monachi sui omnes misericordias petierunt hominum suorum, tam de comitatu quam de itinere justiciariorum; et super his exhibuit cartas regum. Et ut rex libentius hæc admitteret, obtulit ei tria milia marcarum. Rex autem inprimis objecit contra cartas, quod archiepiscopi eis usi non fuerunt; sed postmodum, consilio maturiori, usum earum tam ei quam monachis indulsit, et pecuniam oblatam liberaliter remisit. Postmodum, per aliquod intervallum adeo debilitatus est archiepiscopus, quod equitare non potuit, sed in lecto fecit se deferri usque ad Slindonam.

Disagreement between the king and archbishop Langton.

The archbishop at Slindon.

Eodem anno reconciliati sunt domino regi magister Symon de Langetone et Robertus Passelewe; ita quod dictus Symon factus est archidiaconus Cantuariæ, et ambo familiares domini regis.

Simon Langton and R. Passelew reconciled with the king.

A.D. 1228. Eodem anno quidam comites, quidam etiam abbates
 Certain et priores, auctoritate litterarum domini Papæ citati
 earls and sunt in partes Gallicanas, ut puta ad Trecas et Thu-
 abbats ronis. Sed contra hoc dominus rex Angliæ appellavit.
 cited to Troyes and Tours.

Eodem anno fecimus pacem cum abbate de Woburne,¹
 Settlements et priore de Bello-loco, et Philippo de Flitta, et eorum
 with the libere tenentibus, super marisco de Flitta, et de Flitthe-
 abbat of wick, et molendinis de Grenefelde et Hippewelle; et
 Woburn and the super his formatum cirographum.

Eodem anno prior de Dunstaple celebravit curiam
 f. 27 b. suam apud Dunstaple, assidentibus ei domino S[tephano]
 The prior holds his court at Dunstable. de Seygrave, et Willelmo Londoniæ. In qua curia prior
 Coroners appointed, who are also over-seers of measures. constituit coronatores Helyam de Capella, et Willelmum
 filium Willelmi, qui juraverunt, quod ita se haberent
 in burgo, sicut alii coronatores extra burgum se habent.
 Eosdem etiam fecit prior custodes mensurarum; scilicet
 de ulnis, et galonibus, et bussellis, et latitudine pan-
 norum.

Agreement with Juliana Landas. Eodem anno formatum fuit cirographum inter nos et
 Julianam Landas.

Treasure found in Hushorn church-yard, Dec. 26, Eodem anno, die Sancti Stephani, inventus fuit the-
 saurus in cœmiterio de Husseburne, valens circiter
 quinquaginta marcas; quem coacti fuimus præsentare
 coram justiciariis tunc itinerantibus; et sub eorum
 sigillis delatus fuit Londonias coram rege. Et quia
 tam episcopus Lincolnæ quam prior Dunstapliæ, quam
 etiam rex ipse dictum thesaurum vendicabant; provisum
 fuit, ad preces domini regis, quod episcopus et prior
 concesserunt dictum thesaurum novo hospitali de Doura,
 salvo jure cujuslibet.

Decision of a jury against the prior about a wall. Eodem anno impetratæ sunt tres juratæ contra pri-
 orem, de muro qui est circa cardium²; et dixit jurata
 contra priorem.

¹ Richard.

² Sic MS. Hearne proposces *gardinum*.

Eodem anno obiit Stephanus Cantuariensis; abbas de Bitlesdene; Nicholaus decanus de Luton; Simon Passelewe; Ricardus Pirot; Johannes de Hyda; Simon anachorita.

A.D. 1228.
Death of
archbishop
Langton,
&c.

Eodem anno Willelmus, decanus Lincolnæ, coactus est ire Romam, quia quendam cardinalem canonicum Lincolnensem vocavit, ut veniret ad capitulum suum. Qui cum Johanne Bedefordensi profectus est; et expedito negotio, cum prosperitate reversus.

Eodem anno magister Willelmus Scot, archidiaconus Wigornæ, electus fuit in Dunelmensem episcopum. Sed rege contra eum appellante, et appellationem prosequente, pro levi causa cassata est electio, tanquam minus canonice facta; et ad eandem sedem translatus est Ricardus Salusbirie episcopus, et in ecclesia Salusbirie magister Robertus de Bingham substitutus est.

William
Scot's
election
to Durham
quashed.

Richard le
Poor made
bishop.

Eodem anno Adam abbas de Einesham, tanquam perjurus et dilapidator manifestus, ab H[ugone] Lincolnensi episcopo depositus est; et prior de Fristona¹ solemniter est ei substitutus.

Eodem anno prioratus de Newport turbatus est, eo quod petiit quandam cartam compositionis observari; cui appensa fuerunt sigilla abbatis et conventus Majoris Monasterii.² Pro qua turbatione, exulatus est Willelmus prior loci, et omnes monachi ejus, præter tres. Et quidam ex monachis incarcerati erant. Tandem facta est compositio, et scripta in modum circographi; et pars ejus deposita est apud Wouburniam, in qua remissæ tres marcæ dari solitæ, et omnis exactio pecuniaria, tantummodo visitatione et ordinis correctione reservatis. Et sic conversi et reconciliati sunt universi.

Disturb-
ance in the
priory of
Newport.

Eodem anno orta est dissensio apud Oxoniam inter scholares et populum; ita quod per seditionem vulgi vulnerati sunt plerique scholares, et eorum hospitia vio-

Riots be-
tween the
scholars
and towns-

¹ Nicholas.

² Marmonstier.

A.D. 1228. people of Oxford. lata; pro qua causa interdictus est burgus ab episcopo dicecesis. Ita quod per vicos et plateas sepulta sunt corpora defunctorum. Tandem ita compositum est, quod percussores clericorum Romam mitterentur, et ablata restituerentur, et quinquaginta marcæ darentur a populo magistris, inter scholares pauperes dividendæ; et si similis casus in posterum accideret, subjecit se populus arbitrio quatuor magistrorum qui tunc essent præcipui, quorum iudicio culpa canonice punietur, appellatione remota.

Disastrous expedition into Wales.

Eodem anno rex Henricus duxit exercitum in Gualiam, in Septembri, ubi multos perdidit de suis; et Willelmus de Brause captus est. Et tunc rex coepit ædificare quoddam castrum in Keri juxta Mundgumeri. Et tandem composuit cum Lewlino, ita quod justus hæres teneret terram de Keri de rege et hæredibus suis; et pro gersuma dedit regi mille vaccas. Et tandem rex cum modico honore ad propria remeavit; sed dedecus fuit justiciario¹ imputatum.

Dispute between the prior and ten burgesses respecting the refusal of offerings.

Eodem anno orta fuit dissensio inter priorem de Dunstaple et decem burgenses ejus, super subtractione oblationum. Conspiraverant enim, quod in nuptiis, vel purificationibus, vel præsentibus corporibus defunctorum, principalem personam tantum duæ personæ sequerentur; et pro hoc, illi decem fuerunt excommunicati. Sed populus, hoc non obstante, communicavit eis, et ipsi passim intrabant ecclesiam, et populus cum eis; ita quod tam conventus quam presbyter parochialis a missis sollemnibus cessaverunt in ecclesia, a kalendis Augusti usque ad festum Sancti Dionysii; interim in capella infirmariæ sollemniter celebrantes. Qua de causa, episcopus Lincolnæ accessit ad locum, cum multitudine clericorum et capellanorum; et in pulpito ecclesiæ sollemniter excommunicavit dictos decem, si de cætero ecclesiam intrantes divinum officium turbarent; item

Mass left off in the church from Aug. 1 to Oct. 9. Hugh, bishop of Lincoln, excommunicates the f. 28.

¹ Hubert de Burgh.

omnes alios qui de cætero eis communicarent; et tam illos quam omnes alios, si infra proximum festum Sancti Martini non satisfacerent ecclesiæ de subtractis; et hoc sciente et præsentem sacrista; item omnes illos, qui de cætero, propter aliquas lites vel odium alicujus personæ, aliquid subtraherent ecclesiæ de oblationibus debitis, vel consuetudinibus, vel venerationibus, ante lites motas usitatis ibidem.

Eodem die, mediantibus de Lincolnia¹ et de Bede-
fordia² archidiaconis, et magistro Stephano de Eking-
tone, compositum fuit in hac forma: quod excom-
municati in forma ecclesiæ absolverentur; et postea
invadiarent priori viginti libras, quas prior remitteret
eis ad preces mediatorum, usque ad quinquaginta
solidos, infra dimidium annum priori solvendo. Et
postea sub juramento injunctum fuit eis, quod in sen-
tentiis ecclesiæ de cætero essent obedientes; et quod
de cætero nihil subtraherent ecclesiæ de decimis vel
oblationibus, vel aliquibus venerationibus, ante tempus
litis in dicta ecclesiæ usitatis; et de tunc subtractis
satisfacerent infra proximum festum Sancti Martini
ecclesiæ sacristæ. Similiter quotquot eis communica-
verant, sub simili juramento et disciplina, ad ostium
ecclesiæ sollemniter sunt absoluti, et similia sunt eis
injuncta. Et sic qui de cætero aliquid subtraxerint
non solum in sententiam episcopi, sed in perjuratum
incidunt.

Eodem anno Papa Gregorius nonus Fredericum, Excommu-
imperatorem Romanum, sollemniter excommunicavit, nication of
quia non solum Ierosolimitanum, sed etiam populum Frederick
Christianum, illuc tendentem, dolose decepit, et votum II.
peregrinationis suæ fregit; ita quod per ejus dolum
quadraginta milia Christianorum et amplius decesserunt.
Idem autem excommunicatus populum Romanum adeo
corrupt, et in favorem suum illexit, quod dictus Papa
coactus est urbem exire, et Perusium proficisci. In-

¹ Robert de Hayles.| ² John Houghton.

A.D. 1228. terea, defuncta imperatrice,¹ assumpsit sibi imperator
 Malek-el- in concubinam sororem soldani Babiloniæ; et post-
 Kamel's modum versus Ierosolimam transfretavit.
 sister said to be his concubine.

Conversion of the princes of the Comans. Eodem anno conversi sunt principes Commanix ad fidem catholicam, per prædicationem quorundam de ordine Cisterciensi, et quorundam de ordine Prædicatorum, ita quod una cum populo suo baptizati sunt, episcopis et presbyteris ibidem per parochias ordinatis.

The truce broken in Palestine.

Eodem anno ruptæ sunt treugæ in terra Syriæ inter populum Christianum et populum paganum. Ita quod populus Christi civitatem Cæsaream reædificavit, et Joppen reparavit, et similiter civitatem Sydoniæ. Et tunc præter Templarios et Hospitalarios, fuerunt ibi duces exercitus episcopi Wintoniæ² et Exoniæ,³ et dux de Lamburna.⁴

The priors of Dunstable and Newham visit the monasteries of the order in Lincoln and Lichfield dioceses.

Eodem anno de Dunstaple et de Neuham priores, per generale capitulum statuti visitatores, visitaverunt monasteria sui ordinis per episcopatum Lincolnensem et Coventrensem: et tunc renuntiante priore de Sancta Fretheswitha,⁵ substitutus est ei alius, nomine Helias. Similiter et prior de Griseleya⁶ prioratum suum resignavit.

Election of Walter de Hempsham to Canterbury.

Eodem anno defuncto Stephano, Cantuariensi archiepiscopo, monachi Sanctæ Trinitatis magistrum Walterum, sui collegii claustralem monachum, in archiepiscopum elegerunt. Quo domino regi præsentato, cœpit rex contradicere et obicere in personam ejus multa, quæ non sunt relatione digna. Episcopi etiam totius provinciæ regi favorem in hac causa præstiterunt, et eorum capitula contra electum appellaverunt. Et pro hac appellatione et contradictione proseguendis, Romam profecti sunt Coventrensis⁷ et Roffensis⁸ episcopi,

Appeal to Rome against him.

¹ Yolande de Brienne. See on this rumour the letter of Henry of Lorraine in Shirley's Royal and Historical Letters, i. p. 343.

² Peter des Roches.

³ William Brewer.

⁴ i.e. Limburg.

⁵ Simon.

⁶ Greisley, in Derbyshire.

⁷ Alexander de Stavenby.

⁸ Henry de Sandford.

Godefridus senescallus regis, et archidiaconus Bede-^{A.D. 1228.}fordiæ,¹ et clerici regis plerique. Ex parte vero adversa, electus et fautores ejus. Qui cum vellent auctoritate concilii jurisdictionem suam in spiritualibus exercere, appellatum fuit contra eum; et sic vacante sede archiepiscopi, appellationes et hujusmodi spiritualia ad episcopum Londoniæ,² tanquam ad decanum episcoporum, devoluta sunt.

Eodem anno fundata est capella Sanctæ Mariæ, in ^{S. Mary's} cimiterio canonicorum de Dunstaple. ^{chapel}
^{founded.}

Eodem anno in termino Sancti Michaelis inrotulatum est in rotulo domini regis apud scaccarium, quod nos dirationavimus unam marcam de hominibus nostris de Segenho, qui fuerant in defalta coram justiciariis. Item, quinque solidos et sex denarios de hominibus nostris de Craule, qui fuerant in misericordia domini regis pro thesauro invento. Et tam nos pro nobis, quam pro hominibus nostris, habuimus murdrum quietum, per breve quod sequitur:

Henricus, rex Angliæ, vicecomiti Bedefordiæ salutem. Con-^{Writ}stat nobis per rotulos, quos justiciarii nostri ultimo itinerantes ^{proving} in comitatu tuo liberaverunt baronibus de scaccario nostro, quod ^{that the} hundreda de Redburnestoch, Maneshefede,³ Flitte, et dimidium ^{priory have} hundredum de Stanbrige amerciata fuerunt coram eisdem jus- ^{discharge} ticiariis, exceptis libertatibus. Et quia canonici de Dunstaple ^{from mur-} proferunt cartas prædecessorum nostrorum regum Angliæ, per ^{der.} quas clamant quietantiam tam de murthero, quam de aliis amer- ^{f. 28 b.} ciammentis; tibi præcipimus, quod eisdem canonicis et hominibus suis in prædictis hundredis pacem habere permittas, tam de demanda murtheri, quam aliorum amerciamentorum. Et si quid ab hominibus eorum occasione prædicta cepisti, id eis reddas. Teste J[ocelino], Bathoniensi episcopo, apud Westmonasterium, decimo-quinto die Decembris, anno regni xiii.

Anno gratiæ MCCXXIX. Papa Gregorius absolvit ^{Frederick's} tenentes imperii ab homagio et fidelitate Federici, tum ^{subjects} quia transfretare Ierosolimam noluit ut juravit; tum pro ^{absolved} ^{from their} ^{allegiance.}

¹ John of Houghton.

² Eustace de Fauconberg.

³ Manhead.

A.D. 1220. crudelitate, quam exercuit circa Templarios et Hospitalarios, eorum personas puniendo, et eorum bona auferendo. Ipse vero, post intervallum, cum quadraginta galeis, ut juramentum servare videretur, [navigavit]¹; sed postquam venit Acram, pro excommunicato se gessit; sed nec ipse guerram movit, nec alios movere permisit. Deinde mandavit Papæ, ut ipsum absolveret; Papa vero respondit, se hoc facere non debere, nisi primo satisfaceret Templariis et Hospitalariis, et aliorum injuriis sibi objectis. Nuntii vero in recessu suo ob hanc repulsam statim moverunt guerram Papæ, castra et burgos ipsius ardentes et deprædantes. Papa vero, collectis viribus, fecit insultum in eos, et expulit eos de finibus suis per dominum Johannem de Columpna, apostolicæ sedis cardinalem et legatum, et per dominum Johannem quondam regem Jerusalem, marscallum exercitus sui, et per quendam comitem Apuliæ, nomine Thomam. Lombardi autem concesserunt Papæ in auxilium mille milites per annum unum. Et alii amici sui, secundum affectionem quam erga eum habuerunt, auxilium ei præstiterunt. Unde Gallicana ecclesia concessit ei decimam reddituum et proventuum suorum, quam prius concesserant regi Franciæ contra Albigenses.

He arrives
at Acre.

Attack on
his follow-
ers by
cardinal
John of
Colonna,
the legate,
John de
Brienne,
and Tho-
mas, count
of Apulia.

Stephen,
the Pope's
chaplain,
in Eng-
land.

Eodem anno et eadem tempestate, Stephanus, Papæ capellanus, venit in Angliam, pro decima reddituum et proventuum Anglicanæ ecclesiæ. Et a latere suo misit socios in Gualliam, et Hiberniam, et Scotiam. Proventus autem sic interpretatus est; ut decima accipiatur non deductis expensis. Et taxationem rerum fecit fieri in ecclesiis cathedralibus et monasteriis per canonicos et monachos eorum juramento astrictos, et in transgressores et fraudatores hujus rei poenam excommunicationis adjecit. Et pro auxilio Papæ festinando, coegit episcopos, abbates, et priores, prout ei visum fuerat,

¹ Supplied by Hearne.

eos posse ipsi Papæ festinatum auxilium destinare. A.D. 1229. Huic malo etiam accessit, quod dictus Stephanus a singulis monasteriis procurationem accepit. Unde pro festinato auxilio, domus de Dunstaple solvit viginti marcas.

Eodem anno facta est concordia inter regem Franciæ Peace between S. Louis and Raymond VII. of Toulouse. et Remundum comitem Tolosæ. Videlicet, quod frater¹ regis Franciæ accepit in uxorem filiam² dicti comitis, cum tota hæreditate ipsius; cui rex dedit unum comitatum in Francia, et de scaccario suo annum redditum infinitum. Et sic dictus comes in die Jovis Parasceue, Absolution of Raymond, who takes the cross. ad frontem ecclesiæ Sanctæ Mariæ Parisius, sollemniter est absolutus a legato. Et die Veneris sequenti crucem suscepit ab eodem, sive contra paganos in Hispaniam, sive Ierosolimam pro arbitrio ecclesiæ, portandam.

Eodem anno obiit Eustachius, Londoniensis episcopus; et substitutus est magister Rogerus Niger. Obiit G[alfridus] Heliensis episcopus; et substitutus est Hugo abbas de Sancto Eadmundo; cui in abbatia successit Ricardus, abbas de Bertuna.

Eodem anno translatus est Ricardus, Salesburiensis episcopus, in Dunholmensem; cui substitutus est magister Robertus de Bingham.

Eodem anno obiit Alexander, prior de Caudewella; cui successit Willelmus. Obiit Osebertus, abbas de Leicestre. Item abbas de Wellebec. Item archiepiscopus Dublinensis;³ cui substitutus fuit Lucas thesaurarius regis; sed cassata ejus electione, substitutus est idem per electionem iteratam. See of Dublin.

Eodem anno canonizatus est Sanctus Franciscus a Canonization of S. Francis. Papa Gregorio.

Eodem anno excommunicatus est comes Britanniae,⁴ quia unum presbyterum vivum excoriavit. Et Martinus de Pateshulla percussus est paralyti universali.

¹ Alphonso, count of Poitiers and Toulouse.

² Joanna.

³ Henry of London.

⁴ Peter Mauclerc.

A.D. 1229. Eodem anno dispersæ sunt scholæ Parisienses, ita quod singularum regionum tam magistri quam subditi ad propria redeunt.

Eodem anno archiepiscopus Luddunensis rediens a Parisius et legato, captus fuit a comite Campaniæ cum multis nobilibus. Qui post gravissimam redemptionem, liberatus est per legatum. Deinde Philippus, comes Boloniæ, appellavit comitem Campaniæ de morte fratris sui regis Lodowici; unde grave dissidium imminerebat regno Franciæ, tum quia legatus recessit, tum quia major pars principum comiti Boloniæ favebant. Soli autem rex, et mater ejus,¹ et comes Flandriæ² comiti Campaniæ astiterunt.

Eodem anno Walterus Cantuariensis electus ad sedem profectus apostolicam, dum peteret electionem suam confirmari, et in personam ejus multa crimina obicerentur, per tres cardinales examinatus est, et insufficiens est inventus. Unde, ob hoc cassata ipsius electione, privati sunt monachi, vice illa, potestate eligendi. Sed dominus Papa Gregorius nonus, sano et sancto consilio usus, præfecit archiepiscopum ecclesiæ memoratæ, magistrum Ricardum Lincolniensis ecclesiæ cancellarium, virum quidem literatura perfectum, sed moribus sauciorum. Qui ad dictam sedem translatus, et non solum archiepiscopatus, sed etiam primatus honore sublimatus, pallium, ei per magistrum Walterum de Cantelupo transmissum, cum multa solemnitate, et magna festivitate suscepit.

Eodem anno magister Stephanus de Lexintonia abbas de Stanleia, factus visitator ordinis in Hibernia, multos abbates deposuit, et Anglicos eis substituit, et monachos plurimos de Hibernia transmisit in provinciam Gallicanam; et paulo post idem Stephanus in abbatem de Saveni sollemniter est assumptus.

¹ Blanche.

| ² Ferrand.

Eodem anno universitas magistrorum et scholarium A.D. 1229
 Parisiensium ad civitatem Andegavensium est translata, The uni-
 paucis doctoribus Parisius remanentibus, nec numero versity of
 nec nomine memorandis. Qui paulo post pro guerra Paris re-
 dispersi sunt. moved to
 Angers.

Eodem anno Willelmus de Brause captus a Leulino, William d
 redemit se pro tribus milibus marcarum, et pro castello Braose
 de Boet.¹ Et cavit, quod de cetero contra captorem taken by
 suum militaret nullatenus. Insuper, filiam suam² tra- Llewellyn.
 didit filio Leulini³ in uxorem, et præfatum castrum His ran-
 dedit ei in maritadium, ita quod si proles ex eis non som.
 provenerit, post mortem viri castrum rediet ad hæredes
 Willelmi.

Eodem anno Bononia cum amicis suis obsedit cas- War be-
 trum de Bazaham⁴ in episcopatu Mutinensi, Mutina tween Bo-
 tamen præsentem et resistente, cum omnibus amicis suis. logna and
 Modena.
 Et cum cepisset castrum et destruxisset illud, misit
 inde Bononiam magnam aciem militum suorum cum
 captivis illuc ducendis. Quibus abeuntibus, Mutinenses
 et sui præ nimio dolore quasi furiosi, invaserunt exer-
 citum Bononiæ, fluvium qui dividebat exercitus trans-
 vadantes. Et facta est strages magna, et ceciderunt
 multi ex utraque parte, et plerique capti hinc inde.
 Nocte vero superveniente, divisum est bellum. Bono-
 nienses vero eadem nocte retraxerunt carogium, ne
 forte ab hostibus furtive caperetur. Plebei vero hoc
 consilium ignorantes, relictis tentoriis Bononiam redie-
 runt. Mane vero facto, cum misissent circiter ducentos
 armatos ad sarcinas collig[endas] et mortuos suos se-
 peliendos, supervenerunt hostes, et ceperunt universos,
 et curros, et victualia eorum, et spolia; et duxerunt
 Mutinam et Cremonam. Processu vero temporis, epi-

¹ Buellt (i.e. Builth). Brut y
 Tywysogion, p. 317.

² Isabella.

³ David. Vide Shirley's Royal
 Letters, i. p. 368.

⁴ Bazzano on the Samoggia.

A.D. 1229. scopi Bononiensis¹ et Mutunensis,² cum quibusdam aliis, ceperunt treugas inter partes, maxime metu Federici imperatoris, de transmarinis partibus redeuntis. Et ideo sumptæ sunt treugæ usque ad octo annos sequentes.

Truce between Frederick II. and Malek-el-Kamel. Jerusalem restored.

Eodem anno factæ sunt treugæ inter Federicum imperatorem et soldanum Babiloniæ, usque ad decem annos sequentes. Ita quod civitas Jerusalem cum suburbiis et pertinentiis suis restituta est nobis; et via libera usque ad fluvium Jordanis; et multa castra et casellæ; ita quidem, quod infra treugas licebit nobis inforciare civitates et castra nostra, paganis vero nequaquam. His treugis non consenserunt Templarii, nec comes Tripolitanus.³ Et propter hoc orta fuit dissensio inter imperatorem et Templarios, unde graviter persecutus est eos. Deinde rediens in Siciliam, deinde in Apuliam, infra paucos menses recuperavit terram suam quam exercitus Papæ occupaverat eo absente. Postea vero sumptæ sunt treugæ inter eos, sub spe pacis habendæ.

Return of the emperor.

Siege of Damascus by Malek-el-Kamel.

Eodem anno, post recessum imperatoris a Syria, ortæ sunt ibi multæ dissensiones. Nam soldanus Babiloniæ obsedit Damascum, et cepit eam; ita quod soldanus Damasci⁴ vix aufugit. Postea soldanus victor movit guerram comiti Tripolitano,³ et aliis exceptis a prioribus treugis. Præterea, mota est guerra inter Veterem de Montanis et principem sibi vicinum.

Henry III. at the priory. Matters between it and the town settled by the king at the request of the prior. f. 29 b.

Eodem anno, mense Maio, Henrico rege transeunte per Dunstapliam et in prioratu hospitato, R[icardus] prior humiliter ei supplicavit, quod sicut totius regni gubernaculum accepit et specialiter ipsius ecclesiæ habuit patronatum, super discordiis ortis inter priorem et burgenses pacem Deo acceptabilem faceret; et tam ecclesiæ quam burgensibus utilem provideret. Tunc rex, de consilio H[uberti] de Burgo, mediantibus ma-

¹ Henry.

² William of Savoy.

³ Bohemund IV.

⁴ Nasir Daūd.

goribus de curia regis, videlicet, Luca Dublinensi electo, A.D. 1229. Radulfo Filio Nicholai senescallo, Roberto de Lexintonia, Johanne de Monemue, R[adulfo] episcopo Cicestrensi, domini regis cancellario, et aliis multis, quandam pacem formavit, quam majores populi de Dunstaple, rege præsente, admiserunt. Sed post recessum regis, penitus contradixerunt. Ideoque prior per breve domini regis fecit eos citari, cujus verba sunt hæc :

The townsmen break the peace.

The prior summons twelve of them to Westminster by writ of the kir.g.

Rex vicecomiti salutem. Præcipimus tibi, quod venire facias coram justiciariis nostris apud Westmonasterium, a die Sancti Martini in quindecim dies, duodecim de legalioribus et discretioribus hominibus de villa de Dunstaple, pro tota villata de Dunstaple, ad audiendum et affirmandum concordiam inter eos et priorem de Dunstaple, de contentionibus inter eos ortis, secundum quod prolocuta fuit coram nobis, et ab eodem priore et eisdem hominibus concessa. Et habeas ibi hoc breve, et nomina prædictorum duodecim. Teste etc.

Postmodum, dictis burgensibus coram banco constitutis, ipsi justiciarii, habito consilio cum domino rege et primatibus ejus, ipsam pacem apud Dunstaple prius formatam, partibus præsentibus recitarunt. Quam postmodum vicecomiti Bedefordiæ mandaverunt, ut eam faceret observari. Cujus verba sunt hæc :

Henricus rex vicecomiti salutem. Scias, quod cum [fuis- sent] plures contentiones inter Ricardum priorem de Dunstaple querentem, et burgenses de Dunstaple deforciantes, de servitiis, et consuetudinibus, sectis, tallagiis, et aliis rebus ; tandem coram nobis apud Dunstapliam facta fuit quædam provisio, in quam tam prædictus prior quam iidem burgenses, spontanee et unanimiter consenserunt. Quæ quidem talis est, scilicet, quod cum nos vel hæredes nostri talliemus burgos nostros, tunc idem prior et successores sui¹ in eadem forma, qua nos vel hæredes nostri talliaverimus burgos nostros, poterunt talliare burgum suum de Dunstaple per speciale mandatum nostrum. Et si forte forisfactum fuerit personæ prioris vel canonicorum, vel ballivis suis, tunc fiat eis emenda secundum quantitatem delicti, sicut domino vel ballivo. Sed misericordia præter emendam erit quatuor denariorum. Et si burgensis contra burgensem vel aliquem alium deliquerit, fiat emenda pro quantitate delicti, sed misericordia sit quatuor denariorum.

The award read over by the justices at Westminster.

¹ sui] nostri, MS.

A.D. 1229. De secta vero curiæ, provisum est, quod capitales tenentes qui fuerint in burgo, veniant ad curiam; et qui extra burgum fuerint, rationabili de causa et non malitiose, vel infirmati in burgo, non teneantur venire ad curiam, nisi fuerint actores vel defensores, in propria querela. Si autem pro defectu consilii positum fuerit aliquid iudicium in eadem curia in respectum, tunc poterit prior alios in capite tenentes ad sequendum curiam summonere, pro aforciaanda curia sua. Ad visum autem Franci-plegii veniant universi qui fuerint quindecim annorum, qui fuerint in burgo; dum tamen per unum mensem fuerint præmuniti. Qui vero fuerint in remotis partibus, nundinis, vel partibus transmarinis, sine defaulta, pro excusatis habeantur. De pœna autem vendentium panem et cervisiam contra assisam, provisum est, quod ballivus prioris pro prima defaulta capiat quatuor denarios; pro secunda, quatuor denarios; et ad tertiam defaultam capiat ballivus prioris totam cervisiam et panem, ad opus prioris. Ad quartam vero, subeat forisfaciens pœnam tumberalem vel tumpilloralem, et nihilominus habeat prior panem et cervisiam. Et quia tam prædictus prior quam burgenses in provisionem illam consenserunt, tibi præcipimus, quatinus provisionem illam, secundum quod prædictum est, facias teneri et firmiter observari. Et si aliquis ipsorum contra hanc provisionem in aliquo præsumpserit venire, distringas eum, si opus fuerit, ad ipsius provisionis observationem, ne amplius pro defectu tui clamorem audiamus. Teste etc.

The townsmen refuse to comply, without a special order from the king, which the king sends to the sheriff of Bedford.
f. 30.

Quoniam vero burgenses per has literas pro vicecomite noluerunt in tallagium consentire, nisi haberent mandatum regis super hoc speciale, ideo dominus rex iterum scripsit ei in hæc verba:

Rex vicecomiti salutem. Quia in provisione facta coram justiciariis nostris apud Westmonasterium, inter priorem de Dunstaple et burgenses suos ejusdem villæ, super quibusdam contentionibus inter eos ortis, statutum fuit inter cetera, quod [quoties] nos vel hæredes nostri talliaverimus burgos et dominica nostra, toties talliabit idem prior et successores sui burgenses suos de Dunstaple, ad quod iidem burgenses consenserunt: tibi præcipimus, quod eidem priori facias habere rationabile tallagium de prædictis burgensibus, sicut de burgis et dominicis nostris tallagium competens ad opus nostrum capi fecimus.

The townsmen only allow the taxing of the prior's tenants in

Cum igitur vicecomes hac auctoritate vellet talliare burgenses, responderunt, quod tantum in capite tenentes de priore et non alios, permitterent talliari. Et accedentes ad regem, impetraverunt ab eo literas in hæc verba:

Rex vicecomiti salutem. Præcipimus tibi, quod, occasione A.D. 1229.
tallagii, de quo tibi præcepimus, quod faceres illud habere capite,
priori et Dunstaple, de hominibus suis de Dunstaple, non and obtain
permittas, quod ipse talliet homines Willelmi Russelle in letters of
eadem villa, nec homines tenentes de hominibus ipsius prioris. exemption
for others.
Per S. de Sa.¹

Cum vero prior, his literis impeditus, vellet saltem The prior
in capite tenentes talliare, vocavit in medium duodecim taxes his
burgenses, quos fideliores aestimavit. Qui juramento tenants in
corporaliter præstito, quod rationabiliter assiderent tal- capite ;
lagium, nec æmulos injuste gravarent, nec deferrent but the
amicis ; assiderunt tantum sexaginta tres solidos. burgesses
Ita quod ditiores burgi non erant assisi nisi ad tres solidos. employed
to collect
the tax
perjure
themselves.
Huic autem perjurio manifesto successit tantus furor The people
populi, quod in odium ecclesiæ subtraxerunt decimas in fury
et oblationes. Ita quod funere præsentis, vel muliere withdraw
their tithes
and offer-
ings.
Fabricam etiam ecclesiæ admodum dissipatæ pro dere- They abuse
licto habuerunt. Blasphemias et minas canonicis et and slander
eorum famulis intulerunt ; et per impositionem falsorum the monks.
criminum eos per totam Angliam diffamarunt. Their
Bannum etiam in ecclesia publice proposuerunt, quod nullus behaviour
to the
prior, his
corn,
horse, &c.
burgensium moleret ad molendina prioris. Bladum
etiam dominicum ipsius prioris in viis antiquitus usi-
tatis prostraverunt in terram, et equum sub sua custodia
incluserunt ; qui, aliquando per præpositos, aliquando
per vicinos capellanos, aliquando per ipsum decanum
vix poterat liberari. Corruerunt etiam ballivos no-
bilitum vicinorum, ut nos et res nostras in suis terri-
toriis impedirent ; quod frequenter muneribus illecti
fecerunt. Cum autem hæc omnia domini regis cancel- The prior
lario, et S[tephano] de Segrave domini regis capitali complains
to the
chancellor
and chief
justice,
who
threaten
the towns-
men.

¹ Sic, Probably for Stephen de Segrave.

A.D. 1229. cessavit. His omnibus accessit, quod cum ballivus
 But, when they were gone, their malice broke out again.

The townsmen will go to hell rather than give way to be taxed. They treat with W. de Cantilupe for forty acres to transfer their property to, and leave the town altogether.

The quarrel made up by John, archdeacon of Bedford.

Final agreement between the priory and town. f. 30 b.

vicecomitis vellet pignora capere pro tallagio non soluto, tam masculi quam feminae de burgo insurrexerunt in eum, omnimodam districtionem fieri prohibentes. Et quamvis, ad instantiam prioris, dominus Lincolnensis¹ episcopus per vicinos burgos et vicinos decanatus præfatos malefactores diebus sollemnibus excommunicari jussisset; tamen ab incepto furore et malitia non cessarunt; sed profitebantur, se esse excommunicatos, et se velle potius ad infernum descendere, quam in causa tallagii succumbere. Prolocuti fuerunt etiam cum Willelmo de Cantelupo, quod in campo, vicino burgo de Dunstaple, concederet eis quadraginta acras, in quas tabernacula sua transferentes habitarent, a tallagio et teloneo quieti. Hac igitur tempestate utriusque fori iudices per frequentiam querelarum prioris fastiditi, quasi per accidiam victi, dissimulando stupuerunt, et tantam universitatem populi scandalizare abhorruerunt. Et quia tanta multitudo fuit in causa tam munerum quam populorum, infinita scelera remanserant impunita. Cum itaque tanta iniquitas abundaret, ecce repente visitavit Dominus spiritum magistri J[ohannis], archidiaconi Bedefordiæ. Qui inter partes amicabiliter composuit, et procellas pestilentes subito convertit in spiritum lenitatis. Sicut per cyrographum factum in curia domini regis, et cartam prioris et conventus manifeste patet, quæ inferius subsequuntur.

Hæc est finalis concordia facta in curia domini regis apud Westmonasterium, a die Sancti Johannis Baptistæ in quindecim dies, anno regni regis Henrici, filii regis Johannis, quarto-decimo, coram Thoma de Multone, Willelmo de Raleger, Roberto de Lexintone, Willelmo de Insula, Willelmo de Londonia, magistro Roberto de Sardelowe, et Radulfo de Norwico, justiciariis; et aliis domini regis fidelibus, tunc ibi præsentibus. Inter Ricardum priorem de Dunstaple querentem, et omnes burgenses ejusdem villæ deforciantes; per Alexandrum Juvenem

¹ Hugh Wallys.

et Johannem fratrem ejus, et Elyam de Capella, positos loco A.D. 1229. prædictorum burgensium, ad lucrandum vel perdendum, de tallagiis et auxiliis, quæ idem prior exigebat ab eisdem burgensibus, quotiescunque dominus rex talliaret dominica sua; et denariis dandis pro misericordiis, in quas ipsi burgenses incident, sicut et alii homines de villis vicinis dare consueverunt. Dixerunt, quod nullum tallagium vel auxilium eidem priori dare debuerunt; et quod nullus eorum dare deberet pro misericordia, qualiscunque esset, nisi tantum quatuor denarios; et similiter de aliis consuetudinibus et servitiis, quæ idem prior ab eis exigebat, et quæ ipsi burgenses ei non cognoverunt. Et unde placitum fuit in præfata curia inter eos; scilicet, quod prædictus prior pro se et successoribus suis, quantum ad ipsum et successores suos pertinet, concessit, quod omnes prædicti burgenses et hæredes eorum quieti sint de omnibus tallagiis, et auxiliis in perpetuum. Et quod pro misericordiis, in quas ipsi burgenses de cætero inciderint, unusquisque quietus sit per quatuor denarios in omnibus placitis et querelis, quæ inter ipsum priorem et successores suos, et prædictos burgenses et hæredes eorum teneri possint, in curia ipsius prioris et successorum suorum, præter placita coronæ. Salva tamen cuilibet injuriam passo competenti emenda, secundum modum et quantitatem damni vel injuriæ. Et præterea, idem prior pro se et successoribus suis concessit, quantum ad ipsum et successores suos pertinet, quod prædicti burgenses et hæredes sui, de cætero utantur omnibus aliis liberis consuetudinibus, quibus usi fuerant ante placitum motum inter eos, sicut eisdem uti solent et debent. Et prædicti burgenses pro se et hæredibus suis concesserunt, quod faciant prædicto priori et successoribus suis, et ecclesiæ suæ de Dunstaple, omnes liberas consuetudines, quas ante prædictum placitum motum facere consueverunt, sicut facere solent et debent. Ita scilicet, quod si in aliquo in posterum, inter ipsum priorem et successores suos, et prædictos burgenses et hæredes suos oriatur contentio, quæ per ipsos hinc inde sopiri non possit; tunc, de communi assensu simul veniant vel mittant aliquos de suis ad justiciarium domini regis apud Westmonasterium; et quod ab eisdem justiciariis responsum, consultum, vel judicatum fuerit, sine omni contradictione et dilatione faciant, hinc inde, inter eos firmiter observari. Salvis semper prædictis articulis de tallagiis, auxiliis, et misericordiis, secundum quod prædictum est. Et pro hac concessione, fine, et concordia, prædicti burgenses dederunt prædicto priori sexaginta libras sterlingorum.

Omnibus Christi fidelibus, etc. Noverit universitas vestra,

A.D. 1229. nos pro pace et concordia nutrienda inter nos et homines nostros de Dunstaple, concessisse eisdem, quod ipsi, de cætero, quantum ad nos pertinet, quieti sint a tallagiis in perpetuum. Et quod pro misericordia nostra non præstent ultra quatuor denarios in omni placito, quod nos inter ipsos tenere possimus, præter placita coronæ. Salva tamen competenti emenda, quæ fiet damnum vel injuriam passo, secundum modum damni vel injuriæ, et quantitatem. Præterea, concessimus eisdem omnes liberas consuetudines, quibus hætenus usi sunt, sicut eis uti solent et debent. Et si de aliquo inter nos et ipsos futuris temporibus oriatur forte contentio, quæ per nos et amicos communes communi tractatu domi sopiri non possit; provisum est inter nos, communi consensu, quod per nuntios ex utraque parte ad hanc domini regis mittendos, consilium justitiariorum, pro tempore ibidem residentium, sine dilatione et essonia requiratur; et quod ab eis responsum fuerit, sine contradictione eis observari faciemus, et ipsi nobis. Pro hac autem concessione nostra et confirmatione præfati homines nostri de Dunstaple dederunt nobis sexaginta libras sterlingorum, promittentes etiam, se nobis futuris temporibus in omnibus fore devotos. Ut autem hoc totum etc.

f. 31.

Acquit-
tance for
1067. for
the ch. of
Dunstaple
enrolled,
July 11,
for the con-
firmation
of their
liberties.
Thunder
storm in
London,
Jan 25.
The light-
ning in
S. Paul's
during
Mass.

Anno gratiæ MCLXXX., in Translatione Sancti Benedicti, anno domini regis Henrici decimo quarto, ecclesia de Dunstaple scripta est quæta in rotulis domini regis ad scaccarium, de centum libris, quas promiserat et solverat pro confirmatione libertatum suarum. Et eodem die redditum est cyrografum priori et burgensibus de mutua concordia.

Eodem anno apud Sanctum Paulum Londoniæ, die Conversionis Sancti Pauli, dum episcopus Rogerus missam sollemniter celebraret, post Evangelium, cecidit ictus fulguris in turrin ecclesiæ Sancti Pauli, et de fulgure ignis egrediens, circumquaque vagabatur: ita quod præ timore et stupore clerici de choro aufugerunt. Et de multitudine ruentis populi oppressi sunt aliquot et defuncti. Solus autem episcopus stabilis permanens ad altare, officium suum prosecutus est. Ignis autem post intervallum disparuit, et molendinum ad ventum, quod erat in orientali parte civitatis, in cinerem redegit.

Eodem anno obiit episcopus Menevensis; et Willelmus de Brause proditiose captus et suspensus a Leulino. A.D. 1230. Death of Gervase, bishop of S. David's.

Item obiit prior de Chaucumbe; cui substitutus est prior de Oseneia.¹

Item obiit Willelmus de Witchurche, et Ricardus de Stanford.

Eodem anno rex Henricus transfretavit in Britanniam mense Aprili cum grandi exercitu; sed modicum ibi proficiens, reversus est mense Octobri. Quo tempore mortui sunt comes Gloucestriæ, Remundus de Burgo, Mauricius de Gaunt, Nigellus de Mubray, et multi alii. The king in Brittany. Death of Gilbert de Clare, &c.

Eodem anno applicuit in Anglia dux Saxonie, qui moram fecit Londoniæ usque post reditum regis, a quo multis muneribus honoratus, in suam rediit regionem. Albert I., elector of Saxony, lands in England.

Eodem anno facta est concordia inter Gregorium Papam et Federicum imperatorem, post infinita damna utrique ab altero illata. Peace between the Pope and emperor.

Eodem anno Papa Gregorius collegit decimam proventuum de omnibus terris, redditibus, decimis, oblationibus, non deductis expensis, de episcopatibus, abbatibus, prioratibus, et aliis ecclesiis regularibus et sæcularibus, et leprosorum domibus, excepto solo ordine Cisterciensi. Et hoc fecit per manum Stephani capellani sui in Anglia, et Hibernia, et Scotia, et Guallia. Et tunc solvit ecclesia de Dunstaplia de suis proven- Tents collected by Stephen, the Pope's chaplain.
tibus, quadraginta marcas; et pro capellis suis de Amount paid by Dunstable.
Pecco, duas marcas et dimidiam.

Anno gratiæ MCCXXXI. reparatæ sunt scholæ Parisius, et privilegia tam sedis Apostolicæ quam regis Franciæ in libertatem pristinam restituta. Restoration of the schools at Paris.

Eodem anno profectus est Romam Ricardus, archiepiscopus Cantuariæ, contra Hubertum de Burgo jus- Archbishop Richard

¹ Probably Richard de Gray.

A.D. 1231. ticiarium, qui turbaverat ejus possessionem de castro
 goes to de Tunbrige. Item contra abbatem de Sancto Augus-
 Rome. tino,¹ eo quod renuit ab eo consecrari; et ibidem, in-
 His death. fectis negotiis, diem clausit extremum.

Death of Eodem anno obiit Willelmus Marescallus; Hugo de
William Stepingele; Willelmus de Saumur; Reginaldus archi-
Marshal, diaconus Middelsexiæ; Willelmus de Muscamp archi-
&c. diaconus Derebiæ; Hugo abbas de Rammeseia; Wal-
 terus de Bidun; Willelmus de Londonia justiciarius
 regis; Radulfus clericus de Norwico.

Eodem anno dedicatum est altare Sanctæ Mariæ, ab
 Hugone Elyensi episcopo, assistente sibi Thoma, Nor-
 wicensi episcopo.

Anselm le Eodem anno thesaurarius Exoniensis fit episcopus
Gros made Menevensis, non obstante contradictione Ricardi Can-
bishop of tuariensis archiepiscopi, qui suam cassaverat electionem.
S. David's.

The Danes Eodem anno Dani et Norvagienses invaserunt Sco-
and Nor- tiam et insulam de Man; qui post multa damna illata,
wegians invade multo labore sunt repulsi.
invade
Scotland
and Man.

f. 31 b. Eodem anno Petrus, episcopus Wintoniensis, reversus
Return of est a partibus Ierosolimitanis; ubi adeo se strenue
Peter des habuit, quod tam apud Romanam ecclesiam, quam apud
Roches Fredericum imperatorem, gratiam promeruit et favorem.
from Jeru- Et cum essent ad invicem adversarii, inter eōs esse
salem. meruit mediator, et quasi lapis inter parietes oppositos
 angularis. Cujus auxilio præcipuo reparata est civitas
 Ascalona; et tam castrum Joep, quam castrum Sagittæ,
 viribus pristinis restituta. Cujus etiam providentia
 ordo canonicorum apud Sanctum Thomam Martyrem,
 per Hubertum, Cantuariensem archiepiscopum, in Aconia
 constitutus, mutatus est in ordinem Spatæ Hispaniensis.
 Et quia locus infirmus erat, translata est habitatio
 versus mare in aerem puriorem. Ad cujus meliora-
 tionem possessiones plurimas tum pretiis tum precibus
 adquisivit. De cujus loci priore, qui resignaverat, hoc

His change of the
of the order of
the canons of S. Tho-
mas at Acre.

Death of
the prior.

¹ Robert de Bello.

mirabile dictu accidit; quod cum in Angliam veniens A.D. 1231. apud Westmonasterium missam celebrasset; vix, post missam, ecclesiam egressus, in terram corruit, et mortuus est; et bona ejus in dispersionem abierunt. Ad hæc memorandum est, quod idem, transitum faciens per Franciam, impetravit constitui treugas per triennium inter regem Franciæ ex una parte, et regem Angliæ et comitem Britanniae,¹ et comitem Cestriæ² ex altera. Deinde, rediens in Angliam invenit regem in Wallia, cui fortius auxilium præstitit quam alii episcopi universi. Ubi tandem treugis concessis per annum, invitavit regem, justiciarium, et episcopos, et comites, et barones, et clericos de scaccario, et alios nobiliores, quotquot habere potuit, ad celebrandum Natale Domini secum apud Wintoniam. Ubi tot victualia, tot vestium paria, tot auri et argenti et equorum jocalia, mirabili largitate effudit, quod ipsa sollemnitas merito ad coronationem regis sufficere potuisset.

Truce for three years with France made by Peter des Roches.

Celebration of Christmas at Winchester.

Eodem anno reversi sunt simul comes Cestriæ, qui nimis fovit partes Lewelini; et Ricardus Marescallus, qui per injustam dilationem valde damnificatus, tandem hæreditatem suam recuperare promeruit.

Eodem anno mota fuit guerra in Wallia per Lewelinum contra regem Angliæ. Et quia dictus Lewelinus nec ecclesiis, nec clericis pepercit, ideo nominatim excommunicatus est, cum duodecim principibus suis, et denunciati diebus festivis per totam Angliam. Sed treugis concessis, suspensa est denunciatio. In hac autem guerra capti³ sunt a parte Lewelini duo filii Ricardi de Argenthom, et alii tres nobiles. Occisi vero sunt triginta milites; pedestrium vero occisorum numerus ignoratur.

War waged in Wales by Llewellyn.

His excommunication.

A truce.

Eadem pestilentia, dum rex cum exercitu suo castrum Matildis reparavit, Lewelinus in marchia Walliæ decem castra destruxit.

Castle Maud restored.

¹ Peter Mauleverer.

² Ranulph Blundevil.

³ capti] capi, MS.

A.D. 1231. Eodem anno comes de Mutford recuperavit saisinam de Leicestria. et de medietate comitatus sui.

Simon de Montfort receives the earldom of Leicester.

Eodem anno Johannes de Catebi resignavit vicariam de Pullokeshulle; cui Simon de Bardeneia successit.

Eodem anno Johannes, archidiaconus Bedefordiæ, fit archidiaconus Norhamtoniæ: cui successit magister Almaricus in archidiaconatu Bedefordiæ.

Church of Newbottle dedicated, Nov. 20.

Eodem anno die Sancti Eadmundi dedicata est ecclesia de Neubotle, per officialem Lincolnensis episcopi.

Ralph Neville postulated to Canterbury.

Eodem anno Radulfus, episcopus Cicestrensis, domini regis cancellarius, est in Cantuariensem archiepiscopum postulatus. Sed postulatio non fuit admissa.

Eodem anno Egidius prior de Meritone factus est albus monachus apud Bellum Locum; cui successit Henricus, ejusdem ecclesiæ subcelerarius.

£ 32.

The old man of the mountain.

Eodem anno Templarii et Hospitalarii, cum suis amicis, tot damnis et angustiis affecerunt Veterem de Montanis, quod vi compulsus, factus est eis tributarius.

Eodem anno obiit soldanus Babiloniæ.¹

Cincius and other Italian clergy seized.

Eodem anno Cincius Romanus et alii Romani plerique capti sunt, et post aliquot menses liberati. Nuntii etiam domini Papæ, literas ejus portantes, capti sunt, et uno eorum interfecto, alii vulnerati abierunt.

Hubert de Burgh absolved from his vow of pilgrimage.

Anno MCCXXXII. Hubertus de Burgo, justiciarius Angliæ, conventus super peregrinatione sanctæ Crucis per literas Papæ, per absolutionem Pandulfi legati tunc Angliæ, se rationabiliter expedit. Super divortio vero tertiæ uxoris suæ, scilicet filiæ² regis Scotiæ, conventus, super eo quod erat consanguinea secundæ uxoris suæ, scilicet comitissæ Gloverniæ,³ machinationibus dolosis iniquitatem suam prolongavit, audientiam bonorum judicum declinando, et malitiose

¹ Malek-el-Kamel. He did not, however, die till 1238.

² Margaret, daughter of Alexander II.

³ Isabella, third daughter of William, earl of Gloucester, wife previously of king John and Geoffrey de Mandeville.

litteras impetrando ad tres iudices, in tribus angulis A.D. 1232. Angliæ constitutos.

Eadem etiam tempestate, per conspiracyem quorundam clericorum et militum, machinatum est, ut per quosdam satellites blada Romanorum violenter excussa venderentur. Et cum per ballivos regis talia præsumentes arguebantur, ostenderunt litteras patentes ipsius justiciarii. Quibus visis, in pace dimissi non solum Romanorum sed etiam Anglicorum blada nequiter distraxerunt. Tandem Papa Gregorius scripsit¹ domino regi Angliæ, ut hujus sceleris fautores brachio sæculari coerceret; qua auctoritate, fratrem magistri Roberti de Chardelawe in carcerem detrussit; Robertum vero de Twinge militem, omnium hujusmodi malefactorum marescallum, ad summum Pontificem misit. Hubertum etiam de Burgo officio justiciarii et Cantiae comitatu privavit, et omnibus mobilibus suis et beneficiis, quæ dono suo adquisierat, [priv]avit. Diem etiam peremptorium ei statuit, quod coram paribus suis de receptis suis et expensis redderet rationem, et tam Romanis quam aliis de eo querelantibus responderet. Sed quia infra dictum diem se præparavit ad fugam, quidam domestici regis, hoc sentientes, ipsum insecuti sunt. Qui cum fugiens in quandam capellam se detruderet, ipsi illum violenter extrahentes, usque ad turrin Londoniæ eum transtulerunt. Sed ad instantiam Rogeri Londoniensis episcopi, per libertatem ecclesiasticam remissus est ad capellam, a qua fuerat violenter extractus, scilicet ad capellam de Boisars. Ubi, eo per quadraginta dies moram faciente, comitatus Essexiæ capellam obsedit, et ad modum castelli fossata circumfodit. Demum, quia victualia ejus extenuabantur, elegit exire; et exiens captus, ad turrin pristinam est reductus. Demum, de consilio peritorum regni, datus est in cus-

Riots
against the
Italian
clergy.

Gregory
IX. writes
to Henry
III. on the
subject.

Hubert de
Burgh
deprived of
his office.

He is
seized in
Boisars
chapel, but
afterwards
restored to
it.

He is
forced
to quit it,
and is im-
prisoned in
the Tower,

¹ See the letter in the Burton Annals, p. 239.

A.D. 1232. **and then
at Devizes.** todiam quatuor comitibus,¹ qui tradiderunt eum suis quatuor militibus; qui sicut suam vitam diligerent, ipsum in castro de Divisis salvo custodirent.

**Ralph
Brito and
his brother
fined.**

Eodem tempore, Radulfus Brito, domini regis thesaurarius, qui ecclesiam de Messenden aliquot annis fuerat persecutus, incidit in iram regis. Frater ejus, vicecomes Cantiae, et ipse a suis officiis depositi finem fecerunt cum rege, alter pro mille libris, alter pro mille marcis; et exinde possessiones multas, quas per oppressionem occupaverant, mediante justitia, perdiderunt.

**Four tour-
naments
granted by
the king.
f. 32 b.**

Eodem anno quatuor torneamenta concessa sunt a rege in quatuor placis Angliæ; scilicet Dunstaple, et Brakele, et Stanfordia, et Blitha.

**Priors of
S. Bartho-
lomew,
Smithfield.**

Eodem anno, mutato Johanne priore Sancti Bartholomæi, Geraddus, ejusdem loci canonicus, substitutus est in priorem.

**Inquiry
into the
conspira-
tors
against the
Italian
clergy.**

Eodem anno Papa Gregorius per episcopum Wintoniensem² et abbatem Sancti Eadmundi³ fecit scrutinium, qui essent de numero universitatis per con- spirationem initæ contra Romanos. Qui nomina suspectorum ad dominum Papam Romam miserunt.

**John, prior
of Canter-
bury,
elected
arch-
bishop, but
resigns.**

Eodem anno electus est prior Cantuariensis in archiepiscopum, et a rege admissus. Qui Romam profectus, electioni renuntians, prior ut prius, remeavit.

Eodem anno oritur et moritur Johannes, filius Ricardi, comitis Cornubiæ. Item Ranulfus, comes Cestriæ. Item Alanus Basset. Item Henricus de Oily.

**Rights of
the priory
and of the
abbess of
Elstow to
commu-
nion-
age on
Flitte and
Malden
marsh de-**

Eodem anno fuerunt justiciarii itinerantes in comitatu Bedeforde; sed nec Dunstapliam venerunt, nec de placitis ejus se intromiserunt; sed coram eis declaratum est jus nostrum et jus abbatis de Aunestowe super communione marisci de Flitte, et de Maldona. Et rotuli regis hæc sunt verba:

Abbas de Woburnia⁴ et canonici de Dunstaplia venerunt

¹ Their names are given in the Tewkesbury Annals, p. 88, where see the note.

² Peter des Roches.

³ Richard.

⁴ Richard was abbat of Woburn in 1217.

coram justiciariis, et concesserunt perambulationem sicut pro- A.D. 1232.
 visa fuit per breve domini regis, inter abbatissam de Alnestowe clared
 et Philippum de Flitta, inter Maldonam, quæ est abbatissæ; before the
 et Flittam, quæ est ipsius Philippi; salva tamen eisdem abbati justices
 et canonicis de Dunstaple communæ pasturæ per totum, sicut itinerant.
 eam habuerunt.

Eodem anno compositum fuit inter nos et parochianos Settlement
 de Flittewike, et abbatem de Wardona, super communæ with regard
 de Bucokesheye; ita quod dedimus abbati viginti solidos to the
 pro bono pacis, et jure nostro retinendo. common of
 Bushy.

Eodem anno compositum fuit inter nos et comitissam Settlement
 de Penbrok,¹ super sequela curiæ de Tudingdone, et with the
 hundredi de Flitta. Ita quod remansit nobis plena countess of
 libertas tota vita ipsius, salvo jure cujuslibet post Pembroke
 mortem ejus. Quod factum est mense Novembri. about suit
 of court of
 Todding-
 ton, &c.

Eodem anno et mense, recepimus plenam seisinam Land of
 in homagiis et dominicis et servitiis, de tota terra de Wadlow.
 Wadelowe; et etiam de servitio unius denarii, quod
 comes de Penbrok debet nobis pro mesuagio et domi-
 bus suis in Wadelowe.

Eodem anno Stephanus de Sedgrave factus justici-
 arius totius Angliæ.

Eodem anno concessa est quadragesima totius Angliæ A fortieth
 domino regi de blado habito die Sancti Mathei Apostoli; granted to
 et de averiis tunc apparentibus. Ecclesiæ vero et earum the king of
 bona, jure parochiali ad ea spectantia, ab hoc tallagio the corn
 fuerunt libera. got in by
 Sept. 21.

Anno Domini MCCXXXIII., mortuo Roberto, rectore Church of
 ecclesiæ de Merstona, ad præsentationem nostram sub- Marston
 stitutus Alanus, redditurus nobis annuatim quinque li- in Lincoln-
 bras, de quibus solvemus hospitali quatuor marcas. shire.

Eodem anno fuerunt justiciarii domini regis apud Justices
 Dunstaple; scilicet, Robertus de Lexintona, et quidam itinerant at
 alii. Et tunc burgus fecit nobiscum finem de quatuor Dunstable.
 A fine of
 four marks

¹ i.e. the princess Eleanor, widow of William Marshal, afterwards married to Simon de Montfort.

A.D. 1233. marcis, pro omnibus qui fuerunt in misericordia nostra.
 paid by the town. Et hoc fecerunt de assensu justiciariorum.

Episcopal
 visitation
 of religious
 houses.

Eodem anno, de mandato Gregorii Papæ, omnes episcopi Angliæ visitaverunt omnes monachos et canonicos sibi subditos. Et tunc visitata fuit ecclesia nostra per officialem Hugonis episcopi, scilicet magistrum Robertum archidiaconum Lincolnæ; cujus statuta, sigillo suo signata, apud nos remanserunt.

A way in
 Pulloxhill
 carried
 against
 W. de
 Faldho.

Eodem anno dirationavimus¹ contra Willelmum de Faldho unam viam quindecim pedum, juxta graviam suam in Pullukeshulla.

May 22.

Eodem anno die Pentecostes apud Gloverniam facti sunt [milites] comites Rogerus² Bigod, et Hugo de Ver, Oxoniæ. Item comes de Warwic;³ et cum eis milites quamplures.

Eodem anno Johannes de Scotia factus est comes Cestriæ. Et constabularius Cestriæ⁴ factus est comes Lincolnæ. Et tunc divisæ sunt terræ comitis Cestriæ⁵ inter quinque sorores ejus.

Eodem anno comes Britannia⁶ abstulit regi nostro castrum Sancti Johannis super Beverun,⁷ quod R[anulphus] comes Cestriæ donaverat regi nostro.

John
 Blund
 elected
 archbishop.
 The
 election
 quashed.

Eodem anno magister Johannes Blundus in archiepiscopum Cantuariæ concorditer electus, Romam profectus est. Qui tandem, adversante sibi magistro Simone archidiacono Cantuariensi, est cassatus; hoc prætextu, quod duas ecclesias parochiales habuit, sine dispensatione speciali.

Frederic
 II. makes
 peace with
 the Lom-
 bards.

Eodem anno Fredericus imperator concessit Lombardis omnes libertates, quas habuerunt tempore Federici avi sui; et quod Lombardiam non intrabit ipse, vel filius ejus, nisi cum centum militibus ad plus. Ipsi vero pro hoc restituerunt ei omnia castra

¹ *dirationavimus*] durationavimus, MS.

² *Rogerus*] Hugo, MS.

³ Thomas de Newburgh.

⁴ John de Laci.

⁵ *i.e.*, Ranulph Blundevil.

⁶ Peter Mauclerc.

⁷ Probably S. James de Beuvron.

regalia, quæ de suo habebant; et promiserunt trecentos A.D. 1233. milites ei ad sumptus suos, per triennium, in Terra Sancta. Et sic pax inter eos est facta.

Eodem anno Johannes, quondam rex Jerusalem, John de Brienne, king of Jerusalem, takes applicuit apud Duracium, et vi obtinuit locum. Inde Durazzo : profectus Constantinopolim, pacifice susceptus est in f. 33. imperatorem. Cui Papa Gregorius nonus, in novitate elected emperor of the East. sua egenti, de thesauro ecclesiæ auxilium ministravit.

Eodem anno magister Johannes Blundus in Cantuariensem electus, in Angliam est reversus.

Eodem anno magister Johannes abbas Boxleia, cum Visitation of the black monks by John, abbat of Boxley. duobus collegis, datus est visitator per monasteria Nigrorum monachorum exempta. Qui, cum nimia severitate vellet eos aggravare, et ab esu carnum extra infirmariam, et a potu post collationem vellet cohercere, sedem Apostolicam appellarunt; et appellationem prosequentes, litteras ad alios visitatores impetrarunt. Veruntamen eorum appellatione spreta, monasteria ista ipsa interdicto¹ supposuit, et abbates cum præcipuis obedientiariis excommunicavit; et tam ipsos quam eorum monasteria ab omnibus vitanda denuntiavit. Sed tam sententiæ suæ, quam visitatio sua per litteras revocatorias sunt cassatæ. Cum vero Artifice of the abbey of Evesham to escape the visitation. vellet monasterium de Hevisham visitare, excepit abbas² contra ipsum, quod monasterium suum non fuit exemptum, nisi ab ecclesia Wigorniensi tantum; et ideo Cantuariensi ecclesiæ subjectum. Et hoc abbate et conventu per litteras patentes profitentibus, visitatores recesserunt.

Eodem anno recesserunt Walterus professus, et Johannes non professus, canonici Dunstaplienses, sine Two of the canons break out and become Minorites at Oxford. licentia et per fenestram fractam exeuntes, et murum monasterii transilientes, inter Fratres Minores habitum Oxoniæ susceperunt. Quos prior de Dunstaple, Oxoniæ et alibi, denuntiari fecit excommunicatos. Unde Wal-

¹ *interdicto*] interdicta, MS.

| ² Thomas de Merlebergh.

A.D. 1233. terus cum tribus fratribus de ordine Minorum reversus, ad capitulum Dunstapliæ humiliter petiit absolvi. Et juravit, quod pareret mandatis prioris in omnibus, salvo ordine suo. Et sic absolutus est, jussu prioris, a tribus canonicis, per corporalem disciplinam; et postmodum a toto conventu voce tenus. Demum injunctum est ei, ut inprimis restituat quaternos et pannos quos asportavit; et infra annum deliberet, ut si ordo Minorum arctior est nostro, ibi remaneat, sin autem, ad nostrum ordinem revertatur, ubi gratiam valuerit invenire. Johannes vero Londoniæ inventus a priore invento similiter absolutus est. Qui cum Nicholao fratre suo Romam profectus, attraxit secum Henricum Archer; quo anno ad eundem ordinem Ricardus Falco conversus est.

Bishop
Roger le
Noir loses
his jewels
and money
at Parma.
His deten-
tion at Can-
terbury.

Eodem anno Rogerus episcopus Londoniensis Romam profectus, apud civitatem Palmensem jocalia et expensas itineris perdidit; quas pro parte vix recuperavit. Quid autem Romæ profecerit, ignoratur. Demum in Angliam rediens, in autumno a ministris regis apud Cantuariam est retentus, una cum episcopo Karliolensi,¹ qui eodem tempore transfretare volebat.

The Fran-
ciscans at
Reading.

f 33 b.

Eodem anno fratres Minores volentes habitare in burgo Sancti Edmundi, item in burgo de Redingis, ad ipsum abbatem² de Redingis literas tam Apostolicas quam regis impetrarunt, ut liceret eis habitare in villa de Redingis. Impetraverunt etiam literas protectionis domini Papæ ad episcopum Wintoniensem,³ ut eos protegeret contra inimicos Christi. Et sic per instantiam multam impetraverunt locum ad inhabitandum ab invito abbate, juxta pontem Redingis; quod reputatum est eis in signum transgressionis evangelicæ.

Eodem anno obiit Ricardus, abbas Sancti Eadmundi; cui successit Henricus, ejusdem loci prior.

¹ Walter Mauclerc.

² Adam de Latebar

³ Peter des Roches.

Obiit H[enricus] abbas de Derelee; cui successit A.D. 1233. Radulfus, ejusdem loci supprior.

Obiit Ferandus, comes Flandriæ; abbas de Thorentona¹; prior de Cockeforda.²

Death of Ferrand, count of Flanders.

Eodem anno quidam frater Prædicatorum, nomine Johannes de Vicencia, apud Boloniam miracula multa operatus est, sanans omnem languorem; etiam mortuos dicitur suscitasse, volucres silvestres et volantes ad manum suam descendisse, flumen super capam suam transisse, et verbum Dei cum multa efficacia prædicasse.

Miracles of a Dominican at Bologna.

Eodem anno fuerunt itinerantes justiciarii in Cornubia; quorum metu, omnes ad sylvas fugerunt. Et ideo bannitum fuit, ut omnes redirent ad pacem regis: ita tamen, quod addiscerent et viverent secundum leges regni Angliæ. Excepti sunt soli homicidæ quorum³ appellatores in promptu fuerunt.

The justices itinerant in Cornwall.

Eodem anno, deposito abbate Præmonstratensi,⁴ substitutus est abbas Anglicus de Parco juxta Dereleyam⁵; et in eodem capitulo ardua plurima sunt statuta.

Abbats of Prémontré.

Eodem anno in generali capitulo de Ardeys tres priores de Sancto Victore, de Fonte Clericorum,⁶ de ordine Prædicatorum Parisius, missi sunt diffinitores a Papa; qui multa diffiniendo statuerunt et jusserunt per totum ordinem observari.

Priors sent to the General Chapter at Ardres.

Anno gratiæ MCCXXXIV. De consilio summi Pontificis, monachi Cantuarienses elegerunt magistrum Eadmundum, thesaurarium Sarum, in archiepiscopum. Qui eodem anno, die *Lætare Jerusalem*, apud Cantuariam, rege præsentem, consecratus est, et pallium eadem die suscepit. Cui rex corpus et animam, coronam et regnum suum, cum multa devotione commisit. Quo

Edmund of Abingdon, treasurer of Salisbury, elected archbishop. His consecration, April 2.

¹ Richard de Villa.

² William.

³ *quorum*] coram, MS.

⁴ Conrad.

⁵ William, abbat of Le Dale, or Stanley Park, Derbyshire.

⁶ Clerkenwell.

A.D. 1234. facto, idem archiepiscopus amovit et alienavit a consilio et familia regis P[etrum] episcopum Wyntoniensem, et P[etrum] de Oriwalle thesaurarium, et omnes alios Pictavienses. Insuper etiam et S[tephanum] de Segrave justiciarium Angliæ et Robertum Passelewe thesaurarium scaccarii, tanquam Pictavensium fautores fraudulentos. Ad gratiam vero domini regis revocavit, quos priorum consilium ab eo alienavit.

The lands of the see improved.

Eodem anno archiepiscopatus dominica, quorundam fraudibus sterilia et inculta, arata sunt, et tremisio seminata; et staurum restauratum; mutuo accepta pecunia infinita, tam a rege, quam aliis.

The king seizes a manor of G. Basset, and refuses to restore it.

Eodem anno, Sathana fabricante, dominus rex abstulit quoddam manerium Gilleberto Basset, ordine juris prætermisso, de consilio Pictaviensium. Rex vero monitus ab R[icardo] Marscallo, ablata restituere noluit; sed iratus ipsum licentiavit. Quo recedente, recesse-

Richard Marshal takes up his cause, and is joined by Llewellyn. The king's army defeated at Grosmont.

runt cum eo G[illebertus] Basset, et Ricardus Suard, quibus comites et barones Angliæ per cartas suas promiserunt consilium et favorem. Liulinus etiam eis adhærens, pariter cum viribus eorum, multa mala commiserunt, primo in Guallia, secundo in Marchia, tertio in Anglia. Nam apud Grossummontem in Guallia perdidit exercitus regis circiter octingentos equos cum

f. 34.

A truce arranged by the archbishop.

Death of Richard Marshal in Ireland.

hernasio et armis, ubi duo milites sunt occisi cum pedestribus apud nos infinitis. Postmodum vero de familia Johannis de Monumeta et de Flandrensibus illi a rege in auxilium missis, multa strages facta est per Marscallum, et terra Johannis præfati combusta penitus et destructa. Interea Marscallo in Hiberniam profecto, archiepiscopus cepit treugas inter regem et æmulos ejus, usque ad festum Sancti Jacobi. Quibus pendentibus,¹ R[icardus] Marscallus contra treugas in Hibernia, per G[illebertum] fratrem suum concessas, de pessimo consilio Galfridi de Marisco et aliorum

¹ *pendentibus*] *pandentibus*, MS.

regis proditorum, cum paucis intrusit se in exercitum A.D. 1234. regis, cui tunc præfuerunt Mauricius justiciarius, Walterus de Lascy, Hugo de Lascy, et Ricardus de Burgo, ubi vulneratus ad mortem, occubuit. Veruntamen, per quindecim dies sequentes languens, et poenitentiam agens, diem clausit extremum. Super cujus morte rex certioratus, diu gemuit sicut rex David super morte Saulis et Jonathæ.

Eadem tempestate, Ricardus Suarth et complices The
ejus, sicut viri furibundi, combusserunt maneria et manors of Richard of Cornwall and others burnt by Richard Siward.
averia Ricardi comitis Cornubiæ, et episcopi Wyntoniensis, et P[etri] de Oriwalle, et S[tephani] de Segrave, et R[oberti] Passelewe, et aliorum æmulorum suorum. Qui pro excusatione sua asserebant, hæc merito se fecisse, quia per prædictorum consilia eorum tenementa prius fuerint dissipata.

Eodem anno rex piissimus, attendens, quod ipse The king
fuerat hujus mali radix et origo, per consilium reconciled with Gilbert Marshal.
Achitofel, suspenso ipsius consilio per novum Chusy,¹ scilicet archiepiscopi, rigorem mutavit in gratiam, errorem corrigere volens, et malum bono vincere; noluit genus Marescalli nec fautores ejus exhæredare, sed elegit potius eos sibi reconciliare. Ideoque die Martis June 6.
ante Pentecosten, restituit eos in integrum; hoc est, ad famam, ad terras et possessiones universas, et insuper ad osculum pacis. Postea vero, die Pentecostes, June 11.
rex fecit Gilebertum simul militem et comitem et marescallum; et tam illis quam aliis donaria multa largitus est; et sic finita est guerra, quoniam transierunt prava, indirecta, et aspera in vias planas.

Eodem anno Hubertus de Burgo comes Cantia, justiciarius Angliæ, et cruce-signatus, per machinationem Hubert de Burgh's imprisonment told over again (v. p. 129).
Pictavensium, incidit in iram regis. Et præ timore fugit in quandam capellam Essexiæ; sed inde violenter extractus, raptus est in turrin Londoniæ. Sed per

¹ i.e. Hushai.

A.D. 1234. episcopum Londoniæ fuit restitutus ad capellam memoratam. Demum comitatus, de mandato regis, dictam capellam vallavit palliciis et fossatis. Deinde, imminente quadragesimo die, confusus de gratia regis, exiens de capella, tradidit se vicecomiti. Qui volentem in biga usque ad turrin Londoniæ reduxit. Quem postea rex tradidit custodiæ quatuor comitum, pariter cum
 His escape. castellano de Divisis; ubi post multa tempora, ut machinationem mortis suæ declinaret, permisit se de muro castri cadere in fossatum; et inde confugit ad ecclesiam convicinam. Tandem cum aliquot septimanis præfata
 He is freed by Richard Syward, and joins Richard Marshal in Wales. ecclesia circundaretur populo comitatus; subito superveniens Ricardus Syward cum multitudine armata, volentem extraxit de ecclesia, et secum honorifice duxit ad Marescallum in Wallia. Qui postmodum cum aliis ad regis gratiam admissus, ad vitam, et pacem, et famam, et hæreditatem, et ad honores quæstus et comitatum est in integrum restitutus.

Walter Maucclerc, bishop of Carlisle, goes into Flanders. Eodem tempore gratiæ episcopus Carleolensis, officio thesaurarii et omnibus custodiis et quæstibus spoliatus, volens fugere, apud Cantuariam est retentus. Deinde, pro reverentia ordinis sui abire permissus, in Flandria moram fecit: qui postmodum, per novum archiepiscopum, domini regis gratiam impetravit.

Quarrel in consequence of a virgate of land seized in Segenhoe parish. Eodem anno adquisivimus unam virgatam terræ in parochia de Segenho, quæ fuit Roberti de Wodewelle; et quæ debebat servitium annuum septem solidorum. Inde orta est guerra, et aliqui vulnerati; et per nostros ædificia sunt asportata: unde circiter quadraginta de famulis nostris appellati sunt de roboria, et de pace regis infracta. Demum, facta pace, Henricus de Norhtwode remisit nobis servitium septem solidorum; et
 f. 34 b. recepit a nobis septem acras sibi vicinas; et retraxit se et suos de appellis suis. Et nos de querelis in capitulo motis nos retraximus.

Settlement about lands in Wad- Eodem anno Hugo de Wadelowe fecit cartam Paulino Piper, de tota terra de Wadelowe, et de terra sua de

Chaltuna, et de omni jure et clammio quæ poterant A.D. 1234. ei .accidere, pro homagio suo, quod cepit in plena curia de Tudingduna, et pro victu et vestitu quamdiu viveret. Et ideo dictus Paulinus nos super dictis terris multipliciter molestavit. Sed demum ad cor reversus, per amicabilem compositionem restituit nobis cartam Hugonis; et fecit nobis suam de terris prædictis: pro qua concessione dedimus dicto Hugoni unum conredium unius canonici, et quatuor solidos annuos pro vestitu; et dicto Paulino quinque marcas, et quinque quarteria frumenti, et redditum quatuor solidorum et sex denariorum, et quadam crofta nobis inutili.

Eodem anno Walterus de Kyrkebi dedit nobis unam carucatam terræ in Gikewella; pro qua concessimus ei, et uxori suæ, et duobus filiis, et uni filiæ suæ, et uni famulæ uxoris suæ, victum et vestitum in vita sua.

Eodem anno obiit Hugo Herefordensis episcopus, et Philippus comes Boloniæ, et Robertus comes¹ frater comitis Britanniæ. Item Henricus, abbas Dereleye, cui Radulfus, ejusdem loci canonicus, substitutus est. Item obiit abbas de Abbendone.² Item abbas de Rovecestre.³ Item prior de Cokeford.⁴ Et Briennius de Insula, et Hugo de Novavilla.

Eodem anno emanavit a rege Henrico constitutio sequens:

“Henricus, rex Angliæ, vicecomiti salutem. Quia audivimus, quod tu et ballivi tui, et etiam ballivi aliorum, qui hundreda habent in comitatu tuo, non intelligitis, qualiter hundreda et wapentakia teneri debeant in comitatu tuo, postquam concessimus hominibus de regno nostro libertates contentas in cartis nostris, quas inde fecimus dum fuimus infra ætatem; nos eandem cartam nuper fecimus legi in præsentia domini Cantuariensis, et majoris et sanioris partis omnium episcoporum, comitum, [et] baronum totius regni nostri, ut coram eis et per nos exponeretur hæc clausula contenta in carta nostra de libertatibus; videlicet, quod

low and
Chalton.

A carucate
in Ick-
well given.

Letter of
the king to
the sheriffs
respecting
the hun-
dreds and
wapen-
takes.

¹ Robert III., count of Dreux.

² Robert de Henreth.

³ Roucester, in Staffordshire.

⁴ Probably William; v. p. 135.

A.D. 1234. “ nullus vicecomes vel ballivus faciat turnum suum per hundredum, nisi bis per annum; et non nisi in loco debito et consueto, videlicet semel post Pascha, et iterum post festum Sancti Michaelis, sine occasione. Ita scilicet, quod quilibet habeat libertates suas quas habuit et habere consuevit tempore H[enrici] regis avi nostri, vel quas postea perquisivit. Unde a multis ibi dictum fuit et testatum, quod tempore H[enrici] regis avi nostri tam hundreda et wapenthakia, quam curiæ magnatum Angliæ solebant teneri de quindena in quindenam. Et licet multum placeret nobis communi utilitati totius regni nostri et indemnitati pauperum providere, tamen quia illi duo turni plene non sufficiunt ad pacem nostram conservandam, et ad excessus tam divitibus quam pauperibus illatos corrigendos, quæ ad hundreda pertinent; de communi consilio prædicti archiepiscopi Cantuariensis, et omnium prædictorum episcoporum, comitum, baronum, et aliorum, ita provisum est, quod inter prædictos duos turnos teneantur hundreda, wapenthakia, et etiam curiæ magnatum de tribus septimanis in tres septimanas, ubi prius teneri solent, de quindena in quindenam. Ita tamen, quod ad illa hundreda, wapenthakia, et curias, non fiat generalis summonitio, sicut ad turnos prædictos. Sed ad hundreda illa, et wapenthakia, et curias, convenient conquerentes et adversarii sui, et alii qui sectas debent; per quos teneantur placita et fiant judicia. Nisi ita sit, quod ad hundreda illa et wapenthakia fiat¹ inquisitio de placitis coronæ, sicut de morte hominis, thesauro invento, et hujusmodi, ad quæ inquirenda convenient cum prædictis sectariis quatuor villatæ proximæ; scilicet, omnes de illis villis, qui necessarii fuerint ad inquisitiones illas faciendas. Et ideo tibi præcipimus, quod prædicta hundreda, wapenthakia, et curias tam nostra quam aliorum teneri facias de cætero, secundum quod prædictum est, de tribus septimanis in tres septimanas; exceptis prædictis duobus turnis, qui de cætero teneantur secundum quod prius solebant. Teste, etc.”

Woburn
abbey.

Eodem anno apud Wuburne, amoto abbate Ricardo, Rogerus monachus de Fontibus substitutus est; quo substituto, tam monachi quam conversi ejusdem loci missi sunt ad varia monasteria per Angliam, ibidem moram facturi, donec idem monasterium liberetur ab onere debitorum.

¹ fiat] fieri, MS.

Eodem anno concessimus abbati et conventui de Wuburne molendinum nostrum de Grenefeld ad firmam perpetuam, pro viginti-sex solidis annuis.

A.D. 1234.

A mill granted to Woburn by the priory.

Eodem anno obiit Thomas de Thoterho,¹ et cessit nobis terra ejus.

Eodem anno Thomas Cnot de Toterho reddidit nobis dimidiam virgatam terræ, et abjuravit jus et clamium suum, et ideo pietatis intuitu dedimus ei sexdecim solidos, et sex denarios.

f. 35.

Eodem anno obiit Hugo, Herefordensis episcopus; cui successit magister Radulfus, ejusdem ecclesiæ decanus.

Anno MCXXXV. obiit Hugo, episcopus Lincolniensis; cui substitutus est magister Robertus Grossum-Caput. Item H[enricus]² Roffensis episcopus. Item Willelmus³ abbas de Sancto Albano; cui substitutus est prior Hertfordiæ.⁴

Robert Grosseteste bishop of Lincoln.

Eodem anno recuperavimus apud scaccarium quatuor marcas de misericordiis burgensium nostrorum.

Four marks from the fines of the townsmen recovered. Suit respecting the church of Marston (Lincolnshire) and the tithes of Hougham.

Eodem anno præsentavimus magistrum Alanum ad ecclesiam de Merstona, de qua solebamus recipere annuos viginti solidos, et reddere Hospitalariis annuam marcam. Sed cum episcopus vellet augere beneficium nostrum usque ad quinque marcas, et capitulum Lincolniæ in hoc consensisset, W[illelmus]⁵ decanus hanc gratiam impedivit, occasione litis ortæ inter nos et ipsum super decimis de Houthont, ita quod nondum habemus in ea nisi veterem pensionem. In dicta vero lite, quæ mota fuit coram judicibus Lincolniensibus, appellando, recessimus sine die.

Eodem anno concessimus Jame de Caus cantariam in capella sua de Sarpenho ad sumptus suos; et sic retinuimus septem acras, ab antiquo nobis pro cantaria

A chantry granted to James de Caus.

¹ Totternhoe.

² Henry Sandford.

³ William de Trumpington.

⁴ John of Hertford.

⁵ William de Tournay.

A.D. 1235. concessas. Et tunc fecimus escambium cum eo, de terra quæ dicitur Radecroft, pro quatuordecim acris nobis vicinioribus, pro utilitate communi. Et dictus J[ames] revocavit suis sumptibus appellationes hominum suorum in laico foro. Et nos fecimus revocari sententias excommunicationis latas in homines illius ob causas præmissas.

**Crusade
preached.**

Eodem anno facta est prædicatio Crucis generaliter per Angliam. Sed per imperatorem prorogatae sunt treugæ per quadriennium.

**Siege of
Rome by
the pope
and em-
peror.**

Eodem anno dominus Papa et imperator, communi consilio, per marscallos suos et exercitum suum obsederunt civitatem Romanam, sed a remotis. Unde civibus exeuntibus versus Bitervium,¹ et adversariis eis clamantibus, multi interfecti sunt ex utraque parte, ita quod duo comites Theutonici et alii nobiles occisi sunt; et præter multitudinem civium interfectam, plerique cives capti sunt, et in carcerem domini Papæ detrusi. In cujus auxilium Petrus, Wintoniensis episcopus, grandem exercitum de militibus et balastariis usque ad Perusium perduxit. Tandem Romani, necessitate ducti, cum domino Papa composuerunt de damnis resarciendis ecclesiæ, cautionem idoneam præstantes.

**The Ro-
mans sub-
mit to the
pope.**

**Princess
Isabella
married to
the em-
peror Fre-
derick II.**

**Scutage for
her dowry.**

Eodem anno Fredericus, imperator Alemanniæ, duxit in uxorem Ysabellam, filiam Johannis regis Angliæ; accipiens pro dote triginta milia marcarum. Pro quibus petitum et concessum fuit generale scutagium duarum marcarum per totam Angliam, non solum de feodis habitis in capite de rege, sed etiam de aliis cultis. Domus etiam religiosæ tam de fundatione regis, quam aliæ, ad hoc suum auxilium præstiterunt. Dictus autem imperator consilium et auxilium in acquisitione et defensione juris sui regi Henrico promisit.

¹ i.e. Viterbo.

Eodem anno dominus Galwinæ mortuus est, cui A.D. 1235. successerunt quatuor sorores¹ ejus. Sed quia populus terræ noluit divisionem feudi admittere, facta fuit strages magna. Sed tandem per virtutem regis Scotiæ, mariti² dictarum sororum hæreditatem suam obtinuerunt, misso in exilium intrusore.³ Death of Alan of Galloway, and consequent war.

Eodem anno, post mortem Ricardi Marscalli, Gilebertus Marscallus duxit in uxorem Margaretam, sororem regis Scotiæ, accepta cum ea nobili dote in Scotia, pariter cum decem milibus marcarum et amplius. Marriage of Gilbert Marshall and Margaret of Scotland.

Eodem anno magister Simon Bobelin concessit ecclesiæ nostræ ad firmam perpetuam, omnes terras quas habuit in Houtona et in Seuewella pro tribus marcis annuis. Et ipsius anni croppum tunc seminatam habuimus, pro duodecim marcis. Leases in Houghton and Seuewell.

Et eodem anno Hugonem Scotum et Ricardum de Wihtchurche recepimus canonicos. Et tunc obiit frater Walterus. New canons.

Anno gratiæ MCCXXXVI. A[lexander] Coventrensis episcopus obtinuit contra priorem et conventum Coventrenses visitationem faciendam jure communi, et condemnati ei monachi coram Papa in expensis, in octoginta marcis. f. 35 b. Suit of the bishop of Lichfield against the monks of Coventry.

Eodem anno R[obertus] Lincolniensis episcopus, in visitatione sua, amovit abbates de Leycestre,⁴ de Osolfestona,⁵ de Tortona,⁶ de Notele,⁷ de Brunne, de Dorkecestre, de Messendene⁸; et priores de Sancta Fredeswida,⁹ de Caldenorthone, et de Bradewelle,¹⁰ et de la Lande¹¹: et alios eorum loco substitui procuravit. Et Willelmus de Glovernia substitutus est apud Abbats and priors deposed by Grosseteste.

¹ *sorores*] an error for *filie*.

² Hugh de Lacy, Roger de Quinci, John Baliol, and William, son of the earl of Albemarle.

³ An illegitimate son of Alan.

⁴ Alan de Cestreham.

⁵ Peter de Bocland.

⁶ *i.e.* Thornton on the Humber.

⁷ *i.e.* Nutley. The abbat's name was John.

⁸ Martin.

⁹ E. Scotus.

¹⁰ Richard.

¹¹ Geoffrey. The priory of Laund was in Leicestershire.

A.D. 1236. Sanctam Fredeswidam, et W[alterus] de Willtone apud Caldenorhone, qui ambo fuerunt canonici de Dunstaple; et tunc provisum est priori amoto in redditu triginta-quinque marcarum.

Marriage
of Henry
III. with
[Eleanor]
of Pro-
vence.

Their co-
ronation
at West-
minster.

Laws of
Merton.

Eodem anno Eliensis¹ et Herfordensis² episcopi, procuratores et nuntii regis Angliæ, duxerunt ei in uxorem Ysabel,³ filiam comitis Provinciæ, cum promisso decem milium marcarum, nomine dotis. Et tum coronati sunt ambo, rex et regina, mense Januario apud Westmonasterium.

Et eodem tempore conditæ sunt leges per regem, de consensu baronum apud Meretone, de dotibus mulierum, et de testamentis earum, et de quibusdam aliis.

Eodem anno reconciliati sunt domino regi P[etrus] de Rivalle, S[tephanus] de Sedgrave, Robertus Passelewe: et Ricardus Siward captus est; et quia cruce-signatus, liberatus fuit per archiepiscopum, et in domesticam familiam regis assumptus. Et Radulfus filius Nicholai a curia regis amotus.

Eodem anno obiit Willelmus Wygorniensis episcopus, et Thomas Norwicensis episcopus, et Hugo de Ba, et comitissa Herfordiæ,⁴ et abbas de Evesham,⁵ et abbas de Croylonde,⁶ et abbas de Waledene,⁷ et Thomas de Muletone.

A chantry
in Barwith
granted to
William of
Elston.

Eodem anno concessimus Willelmo de Eldesdone cantariam in capella sua de Barewurthe, de auctoritate episcopi Lincolnensis, matricis ecclesiæ per eundem indemnitate provisa. Qui supra omnem provisionem, nobis in puram et perpetuam eleemosynam acras quinque

¹ Hugh Norwold.

² Ralph of Maidstone.

³ Ysabel] an error for *Eleanor*.

⁴ Matilda, daughter of Geoffrey Fitz-Piers, earl of Essex, and widow of Henry de Bohun.

⁵ Thomas de Merleberge.

⁶ Henry de Longchamp.

⁷ This does not agree with Titus D. xx., the authority followed in the Monasticon. That gives Robert dying in 1231, and his successor Richard in 1241

concessit. Et quamvis ira commotus triginta novem A.D. 1236
de nostris de pace domini regis infracta per Simonem Many of
tenentem suum appellaverit; tamen postea coram jus- the people
ticiariis apud Bedeforde, scilicet Roberto de Lexin- of the
tona et aliis, appellatos nostros sine jactura nostra priory in-
liberavit. dicted for
breach of
the peace.

Eodem anno Henricus de Nörtwude fecit appellari
de nostris viginti et plures, de pace domini regis: et
Hugo de Wadelawe fecit appellare de pace domini
regis similiter viginti et plures: similiter et James de
Kauz fecit appellare de nostris circiter octo, per duos
appellatores suos. Et de omnibus suis liberavit nos
Dominus; ita tamen quod, pro defectu quorundam
absentium, tantum tres marcas domino regi persolvimus.

Eodem anno factum est cirographum in curia domini An agree-
regis inter nos et Hugonem de Wadelowe, super suo ment with
conredio, et super omnibus terris a patre suo concessis, Hugh de
et super omnibus quæ possent ei accrescere. Wadlow
about his
corrody.

Eodem anno fuerunt dicti justiciarii apud Dunstaple; Justices
ubi plene jurisdictionem nostram habuimus, et amer- itinerant at
ciamenta pro defaultis quorundam de burgo habuimus Dunstable.
usque ad tredecim marcas.

Eodem anno condemnatus est Simon Kavegom pro Simon
morte Galfridi Franceis; sed quia inventus non fuit, Kavegom
utlagatus est, et Ricardus frater ejus; et nos habuimus convicted
of murder.
pretium catallorum suorum, et horreum ejus vastavi-
mus; et plegii ejus amerciati sunt; et terræ ipsius, His secu-
post annum regis, cesserunt dominis suis. Et idem rities fined.
Simon jussus est utlagari, pro vulnere illato Gregorio.

Eodem anno Ricardus,¹ prior de Hurle, factus est
abbas de Evesham; cui Sanson de Eswelle substitutus
est.

Anno gratiæ MCCXXXVII. venit electus Valenciæ, [William,]
avunculus reginæ nostræ, in Angliam; et factus est bishop
elect of
Valentia,
in Eng-
land.

¹ Richard le Gras.

A.D. 1237. super sacrosancta juraverunt, quod fidele consilium regi præsarent. Et ipse similiter juravit quod eorum consiliis obediret; sed neutram partem credimus immunam a perjurio. Ipsi autem electo¹ datus est honor Richemundie, quem comes Britanniae habere solebat. Item etiam electus procuravit, quod frater suus,² qui fuit et frater comitis de Valle Moriana, duxit in uxorem comitissam Flandriæ³; et sic factus est comes Flandriæ.

136. Eodem anno obiit Ricardus episcopus Dunelmensis; et Johannes comes Cestriæ,⁴ cujus hæreditas divisa est in sorores; et ejus uxor,⁵ scilicet filia Lewelini, nupsit Roberto [de Quinci],⁶ unde Lewelinus indignatus est.

Peace with Scotland. Eodem anno inter reges Angliæ et Scotiæ habitum est colloquium apud Eboracum, præsentem Ottone, Apostolicæ sedis legato, ubi formata est pax inter reges. Ita quod rex Scotiæ remisit regi Angliæ decem milia marvarum promissa ei cum uxore sua; et rex Angliæ dedit ei trecentas libratas terræ pro homagio suo, et pro annuo servitio unius conrodii. Et inde revertentes Wigorniam, prorogarunt treugas inter regem et Lewelinum, et inthronizaverunt Walterum de Cantilupo in cathedram Wigornensem; et cum eo ibidem festum sollemnissime celebrarunt.

Walter le Cantilupe
Bishop of Worcester.

Council of the legate
held in London.

His statutes
against pluralities.

Eodem anno Otto, sedis Apostolicæ legatus, celebravit concilium suum generale Londoniis, prælatis totius Angliæ ad hoc sollemniter convocatis; ubi statuta pleraque constituit, quæ plerisque locis habentur. In quo Walterus, Eboracensis archiepiscopus, sedit a sinistris legati, salvo jure suo, tam in petitorio quam in possessorio, per legatum expresso. Et licet legatus pelli suæ timeret, timore tamen postposito, quædam dura constituit contra pluralitatem beneficiorum, et contra

¹ An error for Peter of Savoy, to whom the honour of Richmond was given.

² Thomas of Savoy.

³ Jane.

⁴ John le Scot.

⁵ Helen.

⁶ Blank in MS.

filios proximo administrantium. Et licet per triduum A.D. 1237.
duraret concilium, rex tamen, cum manu armata, fecit He has a
legato habere saluum conductum ab hospitio ad eccle- safe-con-
siam Sancti Pauli, et inde revertenti. duct from
the king.

Eodem anno concessa est regi tricesima omnium A thirtieth
mobiliū apparentium, in crastino Sancti Matthæi granted to
Apostoli, de omnibus terris, exceptis ecclesiis et earum the king,
dotibus et terris præbendalibus. Item de omnibus Sept. 22,
catallis, exceptis auro, et argento, et vasis, et palfridis,
et runcinis, et carectariis; ita quod medietas solveretur to be paid
in festo Sancti Andreae, et medietas in festo Trinitatis. on Nov. 30
and May
30.

Anno gratiæ MCCXXXVIII. Eodem anno vacarunt Bishop-
cathedrales ecclesiæ Denormensis,¹ Norwicensis, Win- ricks and
toniensis, Redingensis, et de Tornheye. Item obiit abbeyes
Joanna,² regina Scotiæ; Theobaldus de Leittona; et vacant.
Johannes de Witchurche.

Eodem anno orta est discordia apud Oxoniam inter Riot at
O[ttone]m legatum et scholares. Ita quod apud Ose- Oxford be-
neyam occisus est cocus legati, et consanguineus ejus. tween the
Et ipse legatus fuit ibi obsessus, donec sub protectione scholars
regis armata manu duceretur ad regem. Et inde and the
postea ortum est grave scandalum, et multi scholares legate
incurati, et studium interruptum. Demum, circa Otho.
finem anni, idem legatus remisit præfatis scholaribus
injuriā et satisfactionem, et restituit eos in integrum
ad beneficia et famam.

Eodem anno Robertus, episcopus Lincolnæ, genera- Grosse-
liter visitavit in episcopatu suo monasteria et archi- teste's visi-
diaconatus et decanatus; et in singulis capitula gene- tation of
ralia celebravit, et sermonem fecit, et constitutiones his diocese.
promulgavit; et multos rectores ecclesiarum suspendit,
et a quibusdam purgationes recepit aut chartas obliga-
torias, sub periculo ordinis et beneficii, de inposterum

¹ Sic MS., probably an error for Dunelmensis, as that see was vacant at the time.

² Joanna] A., MS.

A.D. 1228. continendo. Et eodem anno multas dedicavit ecclesias et monasteria. Et tunc vix potuimus obtinere ab episcopo ecclesias, quas ad firmam trium annorum accepimus.

**Church of
Bradborne.**

Eodem anno obtinuimus cirographum in curia regis, de ecclesia de Bradeburne et pertinentiis suis, contra hæredes Galfridi le Cauceis.

**Matthew
made vicar
of Segen-
hoe.**

Eodem anno Mathæus, capellanus noster, obtinuit vicariam de Segenho. Et G. vicarius de Sunondone obtinuit a nobis unum conredium canonici. Et nos obtinuimus molendinum Nicholai de Tingri ad quindecim annos, pro quindecim libris. Item adquisivimus redditum quatuor solidorum apud Burcote, [et] redditum duodecim denariorum apud Winfeld.

**A canon's
corrody
given to
the vicar
of Sundon.
N. de Tin-
gri's mill.**

**Accident
to Ralph of
Maidstone,
bishop of
Hereford.**

Eodem anno Radulfus, Herfordiæ episcopus, cecidit in grave præcipitium de rupe in vallem; et licet postea vixerit, tamen pro læsione manus, postea per aliquod tempus celebrare non potuit.

Eodem anno obiit Alexander Coventrensis episcopus; Henricus prior de Merthone; Hugo archidiaconus Colcestriæ; Willelmus filius Warini; Robertus archidiaconus Lincolnæ.

Eodem anno R[adulfus], Herfordiæ episcopus, factus est Frater Minor, et cum insigniis pontificalibus celebravit.

Eodem anno capti sunt Petrus Saracenus, et decanus Wellensis¹; sed quia clericus, liber abiit, et infra annum patrem liberavit.

Buildings.

Eodem anno ædificavimus apud Wadelowe, Gikewelle, et Chalthone, Winfeld.

**William de
Raleigh
bishop of
Norwich.**

f. 36 b.

**Excommu-
nication of
Frederick
II.**

Eodem anno, priore² Norwicensi electo tandem cassato, consecratur Willelmus de Ratlega suc[cessor].

Anno gratiæ MCCXXXIX. Gregorius Papa nonus excommunicavit Fredericum imperatorem; et proinde crevit werra inter eum et Lombardos.

¹ John Saracenus.

| ² Simon.

Eodem anno Radulfus Brito, canonicus Sancti Pauli, A.D 1239. mandato regis captus est in cœmiterio Sancti Pauli ; Ralph Bri-
sed per archiepiscopum Cantuariæ et suffraganeos ejus prisoner.
liberatus est.

Eodem anno natus est Henrico regi Edwardus, pri- Birth of
mogenitus ejus. prince
Edward.

Eodem anno, mortuo Alexandro Coventrensi, electi Bishoprick
sunt duo, scilicet Robertus de Lexintona, et magister of Lich-
Nicholaus de Fernham. Sed illis resignantibus, electus field.
est Hugo de Pateshulla, et confirmatus. Et tunc va- Church of
cante sede, et mortuo Johanne Blundo, auctoritate Bradborne.
O[thonis] legati Angliæ, et per privilegia nostra, archi-
diaconus Derbeyæ¹ misit nos in possessionem ecclesiæ
de Bradeburna cum pertinentiis suis. Et tunc con-
stituimus ibi tres canonicos, quorum unum præsentavi-
mus archidiacono, ut responderet episcopo de spiritu-
alibus, priori vero de temporalibus : et hoc factum fuit
die Sanctæ Margaretæ.

Eodem anno orta est dissensio inter episcopum Lin- Grosse-
colniæ et capitulum suum, super visitatione capituli teste's
ipsius et præbendarum ecclesiæ ; et appellatum fuit quarrel
ad archiepiscopum. Tandem mediantibus amicis con- with his
venerunt, ut communes nuntios mitterent ad Papam ; chapter
et de assensu partium impetrarent ad episcopum Wi- respecting
gornia² et archidiaconum Wigornia³ et archidiaconum the power
Sudburiensem,⁴ ut supra præmissis cognoscerent et ea of visita-
terminarent. Et dum hæc agerentur, facta est ruina tion.
muri Lincolniensis ecclesiæ secus chorum, post sedem Referred to
decani, ita quod tres homines prostrati sunt sub ruina ; arbitrators.
ita quod postmodum chorus celebravit ante majus altare
officium diurnum et nocturnum, donec circumquaque
columnæ et arcus firmarentur. Sed infecto negotio
nuntii redierunt.

Eodem anno mortuus est electus Valentinus ; comi- Death of
William

¹ William de Luteby.

² Walter de Cantilupe.

³ William Scot.

⁴ Alan de Beccles.

A.D. 1239. tissa de Gloucestre¹; Jordanus de Botlesforde; Johannes elect of Valentia. de Basingham, cui successit Saerus de Wahulle in baronia de Wahulle; sed medietas de Ravenesthone cessit Willelmo de Albo Monasterio, ut eam teneat de comitissa Oxoniæ.²

Crusade. Eodem anno profecti sunt in Terram Sanctam comes Campaniæ qui fuit rex Navariæ,³ et comes Britanniae,⁴ et comes Barrensis,⁵ et multi alii quorum numerus est ignotus. Sed antequam pervenirent ad metam, deficientibus treugis, et metu fugientibus Christianis, pagani sine contradictione intraverunt Ierosolimam; solo Ricardo de Argentem in turri David cum viginti militibus remanente. Quem cum vellent capere, supervenit nuntius imperatoris cum litteris precatoriis de treuga proroganda. Quibus auditis, pagani eos in pace dimiserunt.

Loss of Jerusalem. Eodem tempore pagani civitatem Constantinopolitanam adeo oppresserunt, quod fere in nihilum est reducta.

Danger of Constanti- nople. Eodem anno E[dmundus], Cantuariensis archiepiscopus, de consilio suffraganeorum, excommunicavit transgressores libertatum Angliæ, concessarum a rege Henrico, et confirmatarum a Gualone legato. Item excommunicavit Rogerum, priorem ecclesiæ Christi Cantuariæ; et illos quorum consilio rex spoliavit eum custodia terræ Radulfi filii Bernardi, quæ est de feodo suo, exceptis rege et regina, et comite Ricardo, et S[tephano] de Segrave.

Arch- bishop Edmund excommu- nicates the violators of Magna Charta. Eodem anno impetravit Cantuariensis archiepiscopus a Papa, ut liceret ei ædificare apud Meidenesthan conventualem ecclesiam de decano et canonicis sæcularibus, et dotare eos, usque ad quinquaginta sæculares præbendas. Quod cum facere inchoasset, nuntius regis per-

The arch- bishop's scheme of a conventual church at Maidstone stopped.

¹ Isabella, daughter of William Marshal, wife first of Gilbert de Clare, and then of Richard of Cornwall.

² Isabella de Bolebec, widow of Robert de Vere.

³ Theobald I.

⁴ Peter Mauclerc.

⁵ Henry II.

lapilli jactum nuntiavit ei opus novum ; et postmodum A.D. 1239. jussit capi operarios qui inventi fuerunt ibidem. Et sic cessavit opus.

Eodem anno orta est discordia inter Cantuariæ archiepiscopum et Londoniæ episcopum, super visitatione monasteriorum. Super qua prior de Dunstaple et ejus conjudices cognoscentes, causam plene instructam remiserunt ad Papam, ut ipse diffiniret, utrum metropolitani visitare possit monasteria suffraganeorum, ubi episcopi non sunt negligentes.

Dispute between the archbishop and the bishop of London on the visitation of monasteries.

Eodem anno Simon de Monteforti comes Legecestræ cum comitissa de Penbroc sorore regis,¹ in exilium se miserunt, præ timore a facie regis fugientes.

Simon de Montfort goes into exile.

Eodem anno cuidam monacho Cisterciensis ordinis, abbate et conventu præsentibus, ministranti, apparuit manus scribens in corporali hæc verba : “ Cedrus alta

Miraculous letter to a Cistercian monk.

“ Libani succidetur ; Mars prævalebit Saturno et Jovi ;
 “ Saturnus in omnibus insidiabitur Jovi. Infra novem
 “ annos erit unus Deus monarchiæ ; secundo obiit ;
 “ filii liberabuntur a captivitate quadam. Gens sine
 “ capite, vel reputata veniet. De clero viget ordo
 “ novus. Si ceciderit : Væ ! ecclesiæ ; multa prælia
 “ erunt in mundo. Fidei, legum, et regnorum, immu-
 “ tationes erunt. Tota terra Saracenorum sub[ver-
 “ te]tur.”

Eodem anno, in vigilia Assumptionis Beatæ Mariæ Aug. 14. Virginis, admissus est in canonicum Rogerus de Wottone.

Item, in festo Sanctæ Katerinæ, Thomas de Bedfordia. Nov. 25.

Anno MCCXL. Gilbertus Marscallus reconciliatus est regi ; ita tamen quod restituet regi terram Gilberti de Aquila. Et justiciarius Hiberniæ² reconciliatus est dicto Gilberto de morte comitis Ricardi fratris sui ; ita tamen quod fundabit quoddam monasterium pro anima ipsius.

f. 37.
Reconciliation of Gilbert Marshal with the king.

Eodem anno, in festo Sanctæ Trinitatis, comes Ri-

Richard of Cornwall

¹ Eleanor, widow of William Marshal the younger.

² Maurice Fitzgerald.

A.D. 1240. cardus, frater regis, profectus est Ierosolimam cum
 goes to multitudine infinita; cui rex Franciæ cum matre sua
 Jerusalem, Blaunche, in Nativitate Sancti Johannis sequenti, fece-
 June 10. runt Parisius festum ineffabile. Qui fecit moram in
 At Paris, Francia, donec imperatorem consuleret.
 June 24.

Simon de Eodem tempore Simon comes Leycestriæ cum parvulo
 Montfort suo filio transfretavit; et ibi dimisso filio cum matre,
 goes with scilicet sorore regis, profectus est cum comite Ricardo.
 his wife Prius tamen vendidit Hospitalariis et canonicis de Ley-
 and child. cestria et aliis majorem partem forestæ suæ, pro sump-
 tibus itineris.

Hugh de Eodem anno et mense consecratus est in episcopum
 Pateshull Cestrensem Hugo de Pateshulle, thesaurarius regis,
 bishop of apud Novumlocum,¹ disponens episcopatum suum visi-
 Lichfield. tare circa festum Sancti Michaelis sequens. Qui impe-
 travit a Papa fructus ipsius autumnii de omnibus eccle-
 siis, in quibus prius habuerat personatum.

Simon de Eodem anno, Radulpho episcopo Cicestrensi ab officio
 Cantilupe cancellariæ summoto, substitutus est magister Simon
 made chan- de Cantilupo, cui statim collatus est archidiaconatus
 cellor. Norwycensis. Sed post paucos dies eidem a cancellaria
 remoto substitutus est Ricardus, abbas de Evesham.

Richard Eodem anno obiit Leulinus; cui successit David
 le Gras. filius ejus, nepos regis Angliæ; qui fratrem suum ma-
 Death of jorem, ex alia matre oriundum, incarceravit. Demum,
 Llewellyn. Succession of David. orta controversia inter eum et regem avunculum suum,
 et quosdam barones de marchia, super quibusdam cas-
 tris et villis; compromiserunt omnes in legatum et
 quosdam episcopos Angliæ et Walliæ, super rebus
 universis. Sed eorum arbitrium non processit.

Oath ex- Eodem anno Walterus de Gledelle, canonicus noster,
 torted from factus est monachus apud Woburne; ex eo motus,
 the canons quod episcopus Lincolnensis nos visitans extorsit a
 by bishop Grosse- singulis juramentum.
 teste.

¹ Newark, near Guildford.

Eodem. anno imperator Federicus filium suum,¹ quem A.D. 1240. genuit de filia² Johannis regis Jerusalem, fecit regem Proceed-ings of the Allemaniæ; cui sumpsit uxorem filiam regis Daciæ,³ emperor. ut facilius posset* obtinere regnum Angliæ. Alterum Conrad made king of Ger-many. vero filium,⁴ qui prius fuerat rex Alemaniæ, et pro regina habuit filiam⁵ ducis Austriæ, quem longo tem-pore habuit in carcere, fecit regem Arelatensem. Et Henry made king of Arles. scripsit comiti Tholosano,⁶ et Dalfino Alvernæ comiti,⁷ quod ei tribuerent auxilium et solamen. Comes autem Provinciæ,⁸ pater reginarum Angliæ et Franciæ, movit ei guerram, et civitatem Arelatensem violenter intravit. Quod comes Tholosanus audiens, civitatem, in qua fuit comes Provinciæ, cum multa virtute obsedit. His ita He ad-vances towards peractis, imperator divertens a Lumbardia, et profectus Rome, versus Romam, cepit castrum Montis Falconis et civi-tatem Biterviæ cum castris et villis circumjacentibus. and takes Monte Sed ad preces senatoris et populi Romani pepercit Falcone and Sutrinæ civitati; et inde profectus in Apuliam, cepit Viterbo. castrum de Monte Cassino, et civitatem Beneventanam. Sutri Summus autem pontifex, talibus et tantis angustiis spared. circumseptus, timens ne imperator civitatem Romanam, Gregory IX. goes in in qua multos fautores habuit, violenter* invaderet; de procession with the sancta sanctorum sancta capita Apostolorum, cum je-heads of the junio, fletu, et planctu assumpsit; et cum sollemni Apostles. processione ad ecclesiam Sancti Petri profectus, populo publice prædicavit, dicens, "Hæc est ecclesia, et hæc sunt reliquiæ Romanorum, quas usque ad mortem tueri⁹ debetis, quas protectioni Dei et vestræ com-mittimus. Ego autem non fugio, sed hic misericor-diam Dei exspecto." Romani autem tunc his et aliis The Ro-mans take the cross.

¹ Conrad.² Yolande de Brienne.³ His wife was Elizabeth, daughter of Otho, duke of Bavaria.⁴ Henry.⁵ Margaret, daughter of Leopold, duke of Austria.⁶ Raymond VII.⁷ William Dauphin I., count of Clermont and Montferrand.⁸ Raymond V.⁹ *tueri*] *tuere*, MS.

Fruitless attempt for peace.
A tallage for aid to the Pope.
John de Columba.
f. 37 b. Council at Rome.

A.D. 1240. moti, universi crucem assumpserunt; et quod Romanam ecclesiam, tanquam matrem suam, usque ad mortem defenderent, firmiter promiserunt. Dum autem hæc agerentur, patriarcha Ierosolimitanus^r et episcopus Dunensis inter Papam et imperatorem de pace tractaverunt, sed non profecerunt. Hinc est quod Papa ad subsidium Romanæ ecclesiæ fecit taylagium per omnes ecclesias provinciarum, ita quod archiepiscopi et episcopi, et majores abbates et priores pro se singulariter promiserunt. Et tunc decanus et capitulum Lincolnie promiserunt centum libras pro se; et ecclesia de Dunstaple viginti marcas pro se; et episcopus Lincolnensis pro clericis suis sæcularibus sexcentas marcas; et clerici transmarini in Anglia beneficiati solverunt quintam partem reddituum suorum in subsidium Papæ. Et dum hæc agerentur, mediante Johanne de Columpna cardinali, et quibusdam aliis, prolocuta pax inter ecclesiam et imperium. Et ut prolocutio majorem sortiretur effectum, convocatum est concilium Romæ; ad quod convenirent procuratores principum sæcularium et ecclesiæ prælatorum. Ad quod etiam profectus est Otto, legatus Angliæ. In cujus recessu solutum tallagium suprascriptum.

Gifts of Alan de Hyde to Dunstable.

Eodem anno, Alanus de Hida admissus in fratrem nostrum, dedit nobis cum corpore suo unam virgatam terræ in Chaletone; et unam virgatam in Lytegrave, et ibidem redditum quatuor solidorum; et in Stopplesleya redditum dimidiæ marcæ, ad sustentationem eorum qui in ecclesia nostra annuale celebrabunt, qui pro ejus anima perpetuo facient in ipso annuali memoriam specialem. Item dedit nobis viginti marcas; et redditum trium solidorum in Dunstaple, pro victu et vestitu Johannis Passelewe ad vitam suam; et pro eadem pecunia emimus molendinum Nicholai in Flitewich, quod valet annuatim nobis tres marcas et amplius.

^r Guido, bishop of Nantes: v. Raynaldi II., p. 249 note.

Eodem anno ortæ sunt duæ controversiæ, et sopitæ, inter nos, et Johannem rectorem ecclesiæ de Leytona et archidiaconum Oxoniæ, super tunica Sancti Hugonis, et minutis decimis de Gledede; ita quod pro bono pacis unam manicam de tunica nobis retinuimus, et residuum ei restituimus, et pro minutis decimis promissimus ei duos solidos annuos ad vitam suam.

A.D. 1240.
Dispute with John de St. Giles about St. Hugh's tunic and Gledley tithes.

Eodem anno funditus destructum est molendinum de ordeis, et eodem anno plene reparatum. Et libertas reparandi pontem perpetuo adquisita.

The barley mill destroyed and rebuilt.

Eodem anno, in itinere justiciariorum apud Bedeforde, obtinuimus terram de Westwrthinge per magnam assisam, coram Willelmo de Eboraco et sociis, ex quibus duo venerunt Dunstapliam secundum chartas nostras, ad assidendum nobis, pro curia nostra tenenda. Coram quibus duo placita indecisa remanserunt, quibus decidendis assignatus est dies apud Neuport in itinere suo. Ubi dirationatum fuit quod breve de morte antecessoris non currit in villa de Dunestaple.

Land at Westwrthing.

Writ of Mort d'ancestor of no force in Dunstable.

Eodem anno Gocius de Cateby et uxor sua vexaverunt nos, per breve de morte antecessoris, de tota terra nostra de Cateby; sed per vexationem oppositam retraxerunt se, sicut per chartas eorum apparet.

Suit about lands in Cateby.

Eodem anno Eustacius, vicarius de Chalgrave, discessit; et Willelmus presbyter ei in vicaria successit.

Church of Chalgrave.

Eodem anno Helias, summus minister Fratrum Minorum, in generali capitulo Romæ celebrato depositus est, Papa approbante. Qui per apostasiam transtulit se ad imperatorem, tunc hostem ecclesiæ, et ideo tanquam scismaticus condemnatur.

Helias, minister-general of the Franciscans, deposed.

Eodem anno tam monasteria quam ecclesiæ solverunt tallagium summo Pontifici, per Angliam, Hiberniam, et Scotiam. Et nos, inter alios, tunc solvimus viginti marcas Papæ, et pro hospitio legati quatuor marcas in recessu suo. Qui cito postea, cum legato Franciæ,¹ et cum archiepiscopo Rotomagensi² natione

Tallage paid by the monasteries and churches to the pope. Capture of the legate Otho and

¹ James Pecoraria, cardinal bishop of Palestrina.

² Peter de Collemezzo.

A.D. 1240. Romano, et cum abbatibus multis tendentibus ad concilium Romæ celebrandum, captus est, et omnibus bonis spoliatus, per imperatorem incarceratus.

many prelates on their voyage to Rome, by the emperor.

Anno MCCXLI. Nicholaus¹ consecratus est in episcopum Dunolmensem; et Petrus de Akebblande in episcopum Herfordensem, post renuntiationem Radulfi; qui per lapsum factus est impotens sui, et transiit ad ordinem Fratrum Minorum.

Death of archbishop Edmund.
Miracles.

Eodem anno obiit Eadmundus, Cantuariensis archiepiscopus, in Burgonia, sepultus apud Punteniaceum: pro cuius meritis operatus est Deus miracula multa, tam ubi corpus jacet, quam apud Cateby in Anglia, ad tactum pallii, quod idem archiepiscopus sorori suæ moniali de Cateby contulerat. Et quoniam idem ante recessum suum monachos Cantuarienses excommunicaverat, duo monachi Romam profecti, litteras absolutionis ad abbatem et priores de Dunestaple et de Sancto Albano² impetraverunt, ne prætextu excommunicationis eorum electio impediretur, et ne eorum ecclesia a fidelibus vilior haberetur; et quod facerent dispensationem cum monachis, si post sententiam, contra conscientiam celebrantes, irregularitatem contraxerint, salvo tamen in omnibus jure archiepiscopi succeduri. Et licet archidiaconus Cantuariensis³ in principio se objecerit, postea tamen se subtraxit. Ipsi vero monachi ante absolutionem et post, quendam Bonifacium, reginæ consanguineum, in archiepiscopum postularunt; pro quo Romam duos monachos transmiserunt cum nuntiis domini regis. Sed monachis in itinere captis, nuntii regales evaserunt.

Election of Boniface.

Birth of princess Margaret.
Suit for lands in Segenho.

Eodem anno orta est regi filia, nomine Margareta; et paulo post obiit G[ilbertus] Marescallus.

Eodem anno Saerus de Wabhulle petiit a nobis secutam curiæ pro terra Alani Caperun in Segenho, et pro terra Johannis de Nerbon ibidem. Sed quia abbas⁴

¹ Nicholas de Farnham.

² John de Hertford.

³ Richard de St. John.

⁴ Roger of Fountains, v. p. 140.

de Woburna et dictus Johannes medii fuerunt inter A.D. 1241. nos et dictum Saerum, ideo districti per brevia regis venerunt in comitatum, et warantizaverunt et tene-mentum et sectam, quod nos acquietarent. Et sic vicecomes præcepit ballivis quod non permitterent nos super his de cætero vexari.

Eodem anno dedimus ad firmam perpetuam Waltero de Hyda, militi, illam virgatam terræ in Chaltona, et illam virgatam terræ in Lithtegrave, cum annuo red-ditu quatuor solidorum, et cum annuo redditu dimidiæ marcæ, cum quibusdam operis in Stoppesleye, quæ Alanus de Hyda nobis contulerat; pro quadraginta quatuor solidis annuis nobis apud Dunestaple reddendis, ad quatuor terminos anni. Et sic recepimus ab eo homagium et fidelitatem, et potestatem distringendi omnia tenementa sua, quæ habuit tunc vel habiturus fuit in comitatu Bedefordiæ.

Eodem anno rex Franciæ dedit fratri suo comitatum Pictaviæ, die Pentecostes; et in ipsa festivitate fecit centum milites cum eo. Qui¹ eadem ebdomada invasit terram comitis² de Marchia; et retentis quibusdam ter-ris sic violenter acquisitis, composuit cum eo.

Eodem anno transfretaverunt cum legato Angliæ usque in Burgoniam, Wigorniensis,³ et Exoniensis,⁴ et Norwicensis⁵ episcopi, et abbas de Burgo,⁶ et quidam alii abbates Anglici: qui videntes pericula viarum, re-manserunt in Francia. Coventrensis etiam episcopus peregrinationis causa profectus est ad Sanctum Eligium, et Sanctum Edmundum, et alios. Deinde reversus, in die Sancti Andreæ, fuit præsens apud Oxoniam in con-cilio episcoporum, ubi tractatum fuit de jejuniis et orationibus pro ecclesia faciendis. Et inde revertens eadem ebdomada, apud Pirie⁷ obiit.

Lands let
to Walter
de Hyde.

S. Louis
gives the
countship
of Poitiers
to his
brother
Alfonso.

Various
bishops
cross with
the legate.

Departure,
return, and
death of
Hugh de
Pateshull,
bishop of
Lichfield.

¹ Qui] Cui, MS.

² Hugh de Lusignan.

³ Walter de Cantilupe.

⁴ William Brewer.

⁵ William de Raleigh.

⁶ Walter de S. Edmund.

⁷ Potterspury, Northamptonshire.

A.D. 1241. Eodem anno habuimus cyrographum regis contra
 Rushden church. Willelmum Basset de patronatu ecclesiæ de Rissedene;
 quam contulimus Roberto de Rotelonda.

Eodem anno admisimus tres vicarios ad ecclesias de
 Toterho, de Chalgrave, de Seggeho.

Grosseteste Eodem anno dominus R[obertus], episcopus Lin-
 recovers colniæ, honorifice recuperavit præbendam de Thame,
 the prebend of Thame. quam Johannes Mansel per regis conniventiam occu-
 pavit.

f. 38 b. Anno MCCXLII. In crastino Dominicæ qua cantatur
 Mid-Lent *Lætare*, emit Galfridus de Bartoniam de Roberto de
 Sunday, Cardul terram quæ vocatur Cardulhe, pro quadraginta
 March 30. marcis. Et facta fuit hæc emptio tempore prioris Ri-
 cardi, et denariorum solutio tempore prioris Galfridi.

Death of Eodem anno, quinto idus Aprilis, mortuus est bonæ
 the prior, Ricardus de Morins, quondam prior de Dun-
 Richard de Morins. staple.¹

Geoffrey Eodem anno, die absolutionis,² electus est in priorem
 de Barton Galfridus de Bartoniam; et in crastino domino regi præ-
 elected sentatus, et ab eo gratanter admissus; et die Jovis
 prior, proxima post Ascensionem ab episcopo confirmatus.
 April 17, Die Sanctorum Gervasii et Prothasii proximo sequente
 confirmed installatus, per diem Jovis.
 June 5, installed
 June 19.

May 5. Eodem anno, ad Ochedai transfretavit H[enricus]
 The king rex Angliæ tertius cum exercitu magno contra regem
 crosses, Franciæ; et applicuit apud Bordeus, ducens secum re-
 and lands ginam; et progressus per duas dietas intra terram
 at Bor- comitis de la Marche, per cujus consilium ibidem ve-
 deaux. nerat; in brevi per eundem comitem deceptus, et nisi

After being Eodem anno, die absolutionis,² electus est in priorem
 nearly Galfridus de Bartoniam; et in crastino domino regi præ-
 taken, he sentatus, et ab eo gratanter admissus; et die Jovis
 returns to proxima post Ascensionem ab episcopo confirmatus.
 Bordeaux. Die Sanctorum Gervasii et Prothasii proximo sequente
 installatus, per diem Jovis.

¹ In the margin is added: "[cui] debebat Symon de Edelesbure
 " . . . marcas; et alibi, per totum, decem marcas."

² i.e. Maundy Thursday, then April 17.

Anglia fuerat profectus. Dictus vero rex in recessu A.D. 1242. suo terram Angliæ commisit regendam archiepiscopo Eboracensi,¹ Willelmo de Cantelupo, et Willelmo de Eboraco, clerico.

Eodem anno captus fuit Willelmus de Marisco in William de insula de Lundai; et socii sui cum eo circiter viginti- Marisco captured in Lunday. quatuor. Et ipse Willelmus tandem judicialiter equis per mediam civitatem Lundoniæ tractus, divisus est in quatuor partibus, et in quatuor partes Angliæ transmissus. Socii vero sui fuerunt jugulietto suspensi.

Eodem anno placitavit nos Galfridus Dispensarius The priory impleaded by Geoffrey Despencer about the measure of some pasture. per breve domini regis, super mensurationem pasturæ, per Robertum de Torp attornatum suum. Et die Lunæ proxima ante festum Sancti Clementis,² allocata fuit charta nostra in comitatu de Notingham; in qua continetur, quod nullus teneat placitum de nobis nisi ipse rex vel capitalis justitiâ sua, neque etiam de tene-mentis nostris. Et sic recessimus quieti.

Eodem anno, circa festum Sancti Michaelis, facta est Settlement with the monks of Woburn. concordia inter nos et monachos de Auburna super multis controversiis.

Eodem anno, die Veneris proxima ante festum Sancti Clementis,³ mortuus est Jordanus vicarius de Neubotle, Vicarage of New-bottle. et contulimus illam vicariam Willelmo de Croftona capellano.

Eodem anno fuit multa fagina. Et orta est con- Beech-mast. tentio inter nos et decanum Lundinarum⁴ super com- Dispute with the dean of London about the common of pasture at Kensworth. muna pasturæ de Kenesworda, qui cepit averia nostra et retinuit per octo dies: et tandem deliberavimus ea postea cepit averia nostra in communa de Kadingdona, et similiter deliberavimus ea per breve regis. Et sic Caddington common. subito mortuus est quinto idus Martii Willelmus de Sanctæ Mariæ Ecclesia, et periit lis contra eum.⁵

¹ Walter de Gray.

² Nov. 17.

³ Nov. 21.

⁴ William de S. Maria.

⁵ *Et sic . . . eum*] This is in the margin.

A.D. 1242. Eodem anno tradidimus ad firmam monachis de Bur-
Thorp mill tona molendinum de Torp, in festo Sancti Martini.

let to Bur- Eodem anno misimus in Peccum in festo Sancti
ton abbey, Michaelis Johannem de Colincheam, ibidem moratu-
Nov. 11. rum.
John de
Colinchea

sent to the Eodem anno vendidimus quemlibet saccum de bona
Peak. lana de Dunstaple pro centum solidis et quadraginta
Price of denariis. Et fuit summa totius bonæ lanæ quadraginta-
the wool tres marcæ et dimidia. Grossam lanam et laccos ven-
sold. didimus in universo, pro novem marcis.

Nov. 20. Eodem anno, die Jovis proxima ante festum Sancti
Clementis, dedimus unum palefridum domino Johanni
Gubaud, et runcinum clerico suo antea dedimus. Sed
eodem die dedimus unum palefridum magistro Petro
Peivere.

Eodem anno emimus terram de Wadele. Obiit Ro-
bertus de Tenbrugge.

Forty Eodem anno dedimus scutagium, scilicet de feudo
shillings militis, quadraginta solidos.
paid for
scutage.

Grosse- Eodem anno orta est dissentio inter Robertum epi-
teste's scopum Lincolnensem et capitulum Lincolnie super
dispute præbendarum; quia voluit episcopus in pro-
with his pria persona visitare præbendas, et canonici eum acci-
chapter. pere noluerunt, dicentes quod illud officium specialiter
pertinebat ad decanum suum, et non ad episcopum.

Eodem anno per præceptum episcopi Lincolnensis
recepimus in manus nostras ecclesiam nostram de He-
cham, in medio termino, licet inviti, a canonicis de
Essebi.¹

Dispute Eodem anno orta est dissentio inter capitulum Can-
between tuariense (vacante sede) et episcopos Angliæ super
the chapter tuitione appellationum. Quia dicebant monachi, se
of Canter- habere speciale privilegium, quod possint et debeant
bury and cognoscere super appellationibus ad eas factis, ab injustis
the bishops appeals. gravaminibus episcoporum. Episcopi vero confederati

¹ i.e. Canons' Ashby, in Northamptonshire.

sunt contra eos per scriptum, cui appensa sunt singulorum sigilla, volentes se defendere; et excommunicaverunt monachi Robertum episcopum Lincolniae, et episcopum Rofensem, qui super præmissis eis primi restiterunt.

A.D. 1242
The monks excommunicate Grosseteste and bishop Richard of Wendover.
f. 39.

Anno MCCXLIII. Anno incipiente a festo Annuntiationis Dominicæ, circa Pascha, factus est firmarius de Kadingdone magister Johannes de Nortune; qui, sicut prædecessor suus, cepit averia nostra in commune de Kadingdone, et violenter detinuit per quindecim dies; quæ tandem (sicut prius) per breve regis deliberavimus.

John Norton made farmer at Caddington.

Eodem anno Willelmus de Stratford clericus, ballivus prædicti firmarii, contumeliis affecit priorem et conventum in Dunstaplia; super quo, quia noluit stare recto, amisit equum suum.

William de Stratford.

Eodem anno, in vigiliâ Pentecostes, recuperavimus terram Adæ de Stodun, quam tenuit de nobis, cum terris et tenementis omnibus in villis adjacentibus ab eodem adquisitis. Item, terram Ricardi Cardinalis a Simone de Edelesburi.

Land of Adam de Stodun recovered, May 30.

Eodem anno, circa festum Sancti Jacobi, fecit nobis archidiaconus Derbeiæ¹ cartam suam novam de ecclesia de Bradeburne; quia alia a muribus fuit corrosa, quam antea dictus archidiaconus nobis confecerat.

New charter of Bradborne church, July 25.

Eodem anno, reparatum est castrum de Berkamstude. Et comes Ricardus sororem² reginæ desponsavit infra octabas Sancti Martini apud Cantuariam.

Marriage of Richard of Cornwall.

Eodem anno, infra autumnum, emimus redditum quatuor solidorum in Badelydone, de Henrico Blancfrunt.

A rent-charge bought in Ballidon.

Eodem anno recuperavit magister P[etrus] Peiure domos de Wadelowe in perpetuitatem.

Eodem anno placitavimus cum Simone de Pateshulle pro firma nostra de Grimescote.

¹ William de Luteby.

| ² Sanchia of Provence.

A.D. 1243. Eodem anno emimus in Maldone totum cum edificiis, et plures terras et prata.

Pope Innocent IV. Eodem anno Senobaldus ¹ cardinalis creatus est Papa, die Sancti Laurentii² consecratus; vocatus Innocentius quartus, pace nondum formata inter ecclesiam Romanam et imperatorem.

Return of the king from Bordeaux. Eodem anno, per triduum ante festum Sancti Michaelis, applicuit rex Henricus, filius regis Johannis, in Anglia, rediens de Bordellis in Garsgonia. Et ad mandatum suum præmissum, occurrerunt ei omnes magnates Angliæ, videlicet, archiepiscopi, episcopi, comites, vicecomites, barones, abbates, priores, milites, et vavassores, jocalia ei et munera multa deferentes. Post ejus adventum, in crastino Sancti Bricii, applicuit comitissa Provençiae,³ mater reginæ, cum filia sua juniore;⁴ pro qua vocavit rex, sicut in adventu suo, omnes magnates Angliæ, ut ei amplius si possent quam regi munera darent et honores impenderent. Quæ nihil voluit accipere nisi a rege et a comite Ricardo. Et sic circa Purificationem ab Anglia recessit; et in recessu, nuntiata est ei mors viri sui.⁵

Bishop William de Raleigh postulated to Winchester. Eodem anno Willelmus de Ralei, episcopus Norwicensis, postulatus est in episcopum Wintoniensem; et obtinuit, quoad spiritualia, confirmatus a domino Papa. Sed restitit ei dominus rex quoad temporalia, et ad maneria retinenda. Et post plures magnatum convocationes et consilia cum eis habita, quamvis ab eis commonitus et rogatus, dictæ tamen postulationi noluit consentire, sed indignatus misit Romam, ut contra dictum episcopum, si quo modo posset, impetraret.

The bishop refused entrance Inter hæc, dictus episcopus pridie ante Natale Domini venit Wintoniam, volens ibi festum celebrare, et resti-

¹ A blank in MS.

² This error is probably owing to the fact that he was cardinal "tit. S. Laurentii." He was consecrated on June 28.

³ Beatrice, daughter of Thomas, count of Savoy.

⁴ i.e. Sanchia.

⁵ Raymond Berenger, count of Provence.

terunt ei major et magnates civitatis; et cum non pateret ei ingressus, posuit eam sub interdicto. Quod cum nuntiatum esset regi, rex indignatus, prohibuit edicto regio, ne quis laicus in aliquo servitio dicto episcopo deserviret, nec ei aliquid, quod ad hominum vel jumentorum victualia pertineret, venderet, vel alias ministraret. Et sic episcopus prædictus, quoad ministerium proprium vel jumentorum, ope sola clericorum, per aliquod tempus est utcunque sustentatus; et hac fatigatione pertæsus, circa initium Quadragesimæ, clam rege et aliis magnatibus ab Anglia recessit; sed anno sequente, circa festum Assumptionis, dominus rex, missis nuntiis suis, cum magno honore dictum episcopum revocavit.

A.D. 1243.
into Winchester.

He leaves
England;

but is recalled the
next year
by the
king.

Eodem anno mortuæ sunt oves nostræ in Pecco, usque ad octies centum, Thoma et Adam tunc ibi custodibus.¹

Eight
hundred
sheep in
the Peak
dead.

Anno gratiæ MCCXLIV., Dominica *Quasi modo geniti*,² mortuus est magister Johannes de Northone, firmarius de Cadindone; et successit ei Johannes de Bulemere, qui statim suscitavit nobis litem, et cepit averia nostra pluries; quæ deliberata fuerunt per breve regis ad comitatum. Et postea posita fuit loquela in banco per breve regis. Postea decimo sexto kalendas Martii, querelata fuit loquela; et dixit prior, quod decanus et capitulum et Johannes de Bulemere ceperunt averia sua in communa sua, et injuste detinuerunt; et negantes hoc totum verbo ad verbum, vadiaverunt legem in manu prioris; attornatus decanus, pro decano et capitulo; et Johannes de Bulemere pro seipso; et in crastino, absente priore, cognoverunt, i. e. trinam captionem.

f. 39 b.

Death of
John de
Norton,
April 10.

John de
Bulmer,
the new
farmer;
his suit
against
the priory.

Eodem anno [rex] generaliter prohibuit, ne lanæ venderentur transmarinis; et stetit illud edictum, do-

Order
against
wool being
exported.

¹ The rest of the column is blank. |

² i. e. the first Sunday after Easter.

A.D. 1244. nec ei satisfacerent; et hoc fecit in odium Francorum et ordinis Cysterciensis.

Roger Parvus, bishop of Bath, Sept. 11. Eodem anno, circa Pascha magister Rogerus Parvus, canonicus Sarisburiensis, confirmatus est episcopus Batoniensis. Et Dominica proxima post Nativitatem Beatæ Mariæ, confirmatus apud Radinges.

April 28. The archbishop with the king at Westminster. Eodem anno, die Jovis proxima ante festum Philippi et Jacobi, Bonifacius archiepiscopus Cantuariensis venit ad regem apud Westmonasterium, et gratanter ab eo admissus est: et restituit ei rex omnia quæ ad ipsum spectabant, cum carucis et instauro.

Robert Passelewe, elect of Chichester, rejected after examination. Eodem anno, ad instantiam regis, admissus est Robertus Passelewe a capitulo Cicestrensi; sed præsentatus archiepiscopo Bonifacio, non est acceptus donec constaret ei de electionis forma et persona electi. Qui inventus minus habens, reprobatus est.

Settlement with a Jew about the land in Wadelow. Sept. 25. Eodem anno, in vigilia Apostolorum Philippi et Jacobi, fecimus pacem cum Jacobo Judæo, de terra de Wadelowe.

Eodem anno, Dominica proxima ante festum Sancti Michaelis, emimus marcam annuam de Ricardo converso.

Aug. 1. The king at New-castle. Eodem anno, in festo Sancti Petri ad Vincula, fuit dominus rex apud Novum Castrum super Tynam, cum omni exercitu suo, et cum comite Flandriæ,¹ qui venerat cum quater viginti militibus ei in subsidium contra regem Schotiæ. Qui, missis nuntiis, obtulit pacem, et obtinuit sub hac forma: Quod filius ejus et hæres²

Terms of peace with Scotland. acciperet filiam³ regis nostri in uxorem, et retineret terram in perpetuum, quam rex noster ante dederat patri suo cum sorore sua in maritagio. Quo facto, rex noster rediit versus Londoniam. Et in crastino Nativitatis Beatæ Mariæ tenuit parliamentum cum magnatibus apud Wyndesoures; et ibi reddidit epi-

Parliament at Windsor, Sept. 9.

¹ Thomas o^f Savoy.

² Alexander.

³ Margaret.

scopo Wintoniensi baroniam suam, cum omni instauro A.D. 1244. et fructibus, excepto frumento. Et præter hæc, dedit ei unum manerium ad terminum octo annorum pro medio tempore perceptis.

Eodem anno, in vigilia Sancti Jacobi, obiit Rober- July 24.
tus de Haya ; cujus animæ propitietur Deus.

Eodem anno magister P[etrus] Peyure construxit thalamum suum supra portam suam apud Wadele : et circa Church of
festum Sancti Jacobi præsentatus ad ecclesiam de Sandon.
Sandone. Sed ejus institutio dilata est per nuntium domini Papæ Martini, qui auctoritate domini Papæ multas debuit facere provisiones.

Eodem anno in autumnno, in hora vespertina, in- Robbery at
gressi sunt prioratum de Luffelde viginti-quinque the priory
prædones, et spoliaverunt monachos de auro et ar- of Luffield;
gento, et vasis, et aliis ornamentis ecclesiæ, et omnibus quæ invenire potuerunt. Sed dominus rex, audito infortunio, monachis condoluit, et jussit eis dari tres calices et ornamenta ad tres capellanos, et quindecim libras in denariis.

Eodem anno et eodem tempore, contigit simile infor- at Beverley;
tunium tribus canonicis apud Beverlacum.

Eodem anno, ante festum Assumptionis, ingressi sunt and at the
fures domum Symonis de Edelesburi ; et coram eo house of
asportaverunt duos cyphos argenteos, et coclearia Simon of
argentea ; et in recessu suo quidam eorum vulnerati Eddles-
sunt ; sed filium Symonis occiderunt. borough.

Eodem anno, ad primum comitatum apud Bedeforde, Boundaries
post festum Sancti Michaelis, domino W. de Holewelle of the
tunc vicecomite, dirationavimus contra Baldewinum de priory
Ripariis, quod debuit esse medius noster de terra de lands at
Gykewella, et defendere nos de secta curiæ,¹ et reman- Ickwell
sit ipse in misericordia vicecomitis, soluturus nobis decided
pro damnis centum solidos. against
Baldwin de
Rivers.

¹ There is a blank here in the MS.

A.D. 1244. Eodem anno, circa festum Sancti Andreæ, venit Papa Innocentius quartus per multas tribulationes apud civitatem Leonas, auxilio Baldewini de Sauveye, qui fuit electus in archiepiscopum illius civitatis. Quem statim cassavit; et confluit ad ipsum multitudo regionum

Suit of the dean and chapter of Lincoln against Grosseteste.

cismontanorum; et tunc profectus est decanus¹ Lincolnæ pro se et capitulo, contra episcopum Lincolnæ, et subsecutus est episcopus; sed decanus prior venit ad curiam.

Eodem anno Willelmus, Prior de Caudewelle, mortuus est post Natalem; et prior Eudo in brevi postea substitutus.

Henry de Bilenda, the cellarer, sent to Lyons, Jan. 24.

Eodem anno misimus Henricum de Bilinda celerrimum, in vigilia Conversionis Sancti Pauli, pro negotiis nostris expediendis in curia Romana. Et obtinuit indulgentias quasdam, quales potuit, non quales voluit: et expendimus pro illo itinere quater viginti marcas.

f. 40.

Birth of prince Edmund.

Eodem anno, xvii. kalendas Januarii, [Alienora]² regina peperit domino regi speciosum filium, Edmundum nomine.

Walter de Suffield bishop of Norwich.

Eodem anno magister Walterus de Suffeld creatus est episcopus Norwicensis, cui dominus rex per aliquot dies dissensit; sed tandem, circa Purificationem, est consecratus.

Martin, the nuncio, comes for procurations.

Eodem anno, circa Pascha, venit in Angliam magister Martinus, domini Papæ nuntius, qui statim procurationem recepit de qualibet domo religiosa; cui dedimus decem solidos. Postea circa festum Sancti Johannis fecit colligi per totam Angliam, et apud Novum Templum deponi, omnia arreragia denariorum, sive de promisso, sive de legato, sive de cruce-signatis, sive alio quocunque modo, Terræ Sanctæ provisorum ante reditum comitis Ricardi de Terra Sancta; et similiter fecit colligi arreragia auxilii domini Papæ

¹ Roger de Weseham.

| ² There is a blank in the MS.

Gregorii. Postmodum vero petiit auxilium a clero ad A.D. 1244. opus Papæ Innocentii quarti, scilicet decies mille marcas, exceptis Hospitalariis, Templariis, et ordine Cisterciensi. Et statuit diem a Purificatione in tres septimanas, ut certum daretur responsum; et tunc respondit clerus, quod, absentibus archiepiscopo et episcopis Lincolnensi et Dunelmensi, non contribueret, et sic, quamvis eo invito, dilatum est negotium usque ad concilium generale.

The clergy defer compliance till the return of the archbishop and bishops Grosseteste and N. de Farnham. Aid asked by the king, and given.

Rex vero eodem tempore petiit auxilium, tam a clero quam a magnatibus et populo. Omnes vero de eo tenentes per servitium militare, concesserunt ei auxilium; scilicet ad scutum viginti solidos ad filiam suam primogenitam maritandam. Hoc facto, misit nuntios suos per totam Angliam ad viros religiosos, qui nihil tenebant de eo per servitium militare, petens ab eis auxilium consimile, et obtinuit. Et tunc solvimus nos centum solidos anno sequente.

Anno gratiæ MCCXLV., in festo Annuntiationis incipiente, Martinus, domini Papæ nuntius, circa Pascha petiit procuraciones, quas non obtinuit; quia rex eum cum maxima indignatione festinanter licentiavit; et sic circa festum Sancti Johannis recessit.

Martin vainly tries to obtain procurations, and departs.

Eodem tempore et anno dominus Papa celebravit concilium Lugdunense; et petiit auxilium Terræ Sanctæ et regi Constantinopolitano, scilicet, de quolibet beneficio quantum habebat ultra redditum centum marcarum, et hoc ad tres annos. Francigeni consensum præbuerunt; Anglici vero contradixerunt, per procuratores ad hoc specialiter destinatos; quosdam videlicet pro rege, et quosdam pro regno; qui tales fuerunt, Rogerus Bigoth, Willelmus de Cantilupo, Radulphus filius Nicholai, et alii. Petiit etiam dominus Papa in regno Angliæ de qualibet ecclesia cathedrali præbendam meliorem; de qualibet abbatia, et de quolibet prioratu, ecclesiam unam quadraginta marcarum, vel supra, quam in proprios usus non haberent, quam ipse et successores

Council of Lyons. Innocent IV. asks aid for the Holy Land and Constantinople.

His demands of prebends, &c., in England.

A.D. 1245. sui possent conferre; quod procuratores regis et regni contradixerunt. Allegaverunt etiam pro rege, quod nullam Papæ solvere debuit treugam; et si pater ipsius hoc aliquando de camera sua fecerat, non debuit libertati regni derogare; quia magnates nunquam consenserunt. His et quibusdam aliis peractis, nuntii redierunt.

Excommu-
nication of
the empe-
ror Fre-
derick II.

Eisdem anno et concilio dominus Papa communi consilio excommunicavit imperatorem Fredericum, et ipsum sententialiter imperio et fidelitate omnium abjudicavit, et electoribus dedit potestatem eligendi.

The ques-
tion of the
visitation
of the
chapter of
Lincoln
decided in
favour of
Grosse-
teste.

Eisdem anno et tempore lata est sententia super controversia mota inter dominum Lincolnensem et capitulum suum, super visitatione facienda; et lata est pro episcopo; salva decano correctione excessuum, quali antea usus est.

Roger de
Weseham
made
bishop of
Lichfield.

Eisdem anno et tempore magister Rogerus de Weseham, decanus Lincolnensis, factus est episcopus Conventrensis, et a domino Papa consecratus; monacho de Coventre¹ electioni suæ renuntiante.

Disturb-
ance in
Wales un-
der David.
The king
goes into
Wales and
fortifies
Gannoch
castle.

Eodem anno David, filius Leulini, princeps Walliæ, multa mala [in] terra regis Angliæ intulit; et decepta curia domini Papæ regem Angliæ fecit ante Snowedone citari, ut² sic a subjectione sua possit erui. Rex vero, congregatis exercitibus Angliæ et Hiberniæ, circa festum Assumptionis Walliam petiit, et castrum de Gannoch non firmavit; et ibidem cum exercitu suo magnam penuriam in cibariis et potibus perpessus est; plures de suis perdidit, paucos de Wallensibus occidit: unde pertæsus, circa festum Sancti Martini in Angliam rediit. Cestriam et ejus confinia Johanni de Gray custodienda commisit; qui geminæ terræ subtrahens commercia, Walenses fame et penuria magna depressit.

His return,
Nov. 11.

Sept. 17.
Conduct of
John de

Eodem anno, Dominica ante festum Sancti Matthæi, Johannes de Bolemere, firmarius de Cadendone, qua-

¹ William of Montpelier.

| ² ut] et, MS.

tuordecim porcos prioris de Dunstaplia partim necavit, A.D. 1245.
et partim alios detruncavit, et septem animalia modo Bulmer.
consimili.

Eodem anno, circa festum Sanctæ Margaretæ, adquisivimus primo terram apud Stokes; et Gledele ad Land at Stoke bought.
tempus concessimus.

Eodem anno, in festo [Sanctæ] Margaretæ, reddidit nobis Vivianus firmam nostram de Neubotle. Et tunc Vivian gives up the farm of Neubottle.
ibidem posuimus instaurum, scilicet duodecies viginti The stock.
et sex oves, boves sex, tres avenes, et unum palefridum, quatuor vaccas cum tribus vitulis, decem quarteria frumenti, unum peyse et dimidium de caseo, duos porcos pretii septem solidorum, unam bigam ferratam et alias duas, et quadraginta solidos pro autumnio faciendo.

Eodem anno, ad primum comitatum Bedefordiæ post Pascha, litteræ emanaverunt a domino rege inquisitoriæ, de omnibus redditibus clericorum ultra-montanorum quocunque modo provenientibus; et prohibuit dominus rex super forisfactura sua, ne quid eis solveretur. Letters respecting the foreign clergy presented at the county court at Bedford.

Anno gratiæ MCCXLVI., in festo Annuntiationis, Rogerus de Weseham, episcopus Coventrensis, recuperavit baroniam suam quam rex in manu sua tenuerat; et regis adeptus est gratiam, quam amiserat quia episcopatum susceperat rege inconsulto. Et dedit ei rex omnes fructus in grangiis et in terris existentibus. f. 40 b. Reconciliation of bishop R. de Weseham with the king.

Eisdem anno et tempore convocavit dominus rex episcopos, abbates, et priores, volens de consilio communi de pluribus gravaminibus Anglicanam relevare ecclesiam; videlicet, quod dominus Papa tallagia et exactiones facit rege inconsulto, contra ipsius privilegia. Complaints of the king on the grievances of the English church;
Et quod impedit patronos ecclesiarum eas clericis Anglicis conferre, sed auctoritate sua Italicis eas confert; especially those bringing from the Italian clergy.
qui idioma nescientes, nec prædicant, nec eleemosynas faciunt, libros et vestimenta non inveniunt, nec ecclesiis, sicut deceret, deserviunt. Item, quod a cathedralibus ecclesiis præbendas, a viris religiosiis ecclesias, aufert et extorquet. Item, quod Italicus Italico succe-

A.D. 1245. dit ; et quod Anglici extra regnum trahuntur, et inter inimicos conveniuntur, contra jus scriptum et regis privilegia. Item quod consuetudines, statuta, jura, et privilegia debilitantur per illam clausulam *Non obstante* : unde Anglici graviter sunt afflicti. Super his omnibus scripsit rex domino Papæ, et sigilla abbatum et priorum illi scripto fecit apponi.

The clause
Non ob-
stante.

Eodem anno, Walterus Maclero, episcopus Karleolensis, die Sancti Petri et Pauli, suscepit habitum Fratrum Prædicatorum : et successit ei Silvester, domini regis cancellarius. Qui quamvis primo renitens, tamen postea in episcopum canonice electus, a rege gratanter acceptus, in episcopum ecclesiæ Karliolensis est consecratus circa festum Omnium Sanctorum.

June 29.
Silvester
bishop of
Carlisle.

Eodem anno mortuus est [Robertus de Bingham],¹ episcopus Sarisburiensis ; cui successit Willelmus de Eboraco, die Conceptionis Beatæ Mariæ canonice electus. In crastino a domino rege receptus, ab ipso statim custodiam baroniæ obtinuit. Et anno sequente consecratus, in festo Translationis Beati Thomæ martyris.

Dec. 8.

July 7.

Quarrel
between
the abbat
of Foun-
tains and
the earl of
Albemarle
settled.
Vicars of
Stodham.
Mortuary
gifts.

Eodem anno abbas de Fontibus² obtinuit gratiam comitis Albemariæ,³ de maxima controversia inter eos habita ; eo quod homines abbatis ipsum comitem et homines suos invaserant, et male tractaverant.

Eodem anno Rogerus de Eltesdone, vicarius noster de Stodeham, mortuus est ; et successit ei Walterus de Kemeseye capellanus.

Eodem anno obtinuimus in capitulo contra Johannem de Hyda, quod melius averium solvatur ecclesiæ, pro domino domus defuncto ; et secundum melius averium pro domina domus defuncta, tam de equis quam de aliis animalibus.

¹ Blank in MS.
² John de Cantia

³ William de Fortibus.

Eodem anno episcopus Lincolniensis visitavit capitulum Lincolniense et omnes præbendas sine contradictione. A.D. 1246. Grosseteste visits his chapter.

Eodem anno dedimus ex contributione Papæ sex marcas et quinque solidos. Contribution to the Pope.

Eodem anno fecimus magnum horreum apud Stokes, et die Sancti Nicholai combusta fuit domus nostra apud Stodeham. Barn at Stoke. Fire at Studham.

Eodem anno, circa octabas Sancti Martini, mortuus est Ricardus abbas Westmonasterii. Death of Richard de Barking, Nov. 18.

Eodem anno accusati sunt conversi nostri de ingressu parci de Brockeberge; pro quo dedimus Hugoni de Wynun quinque marcas. Et Ricardus Heyvyn, qui malum illud operatus est, propter multas transgressiones, invadiavit nobis quatuor marcas et dimidiam. The lay-brethren accused of trespass in Brogborough Park.

Eodem anno, in festo Sancti Michaelis, Johannes filius Jordani duxit uxorem suam ad Stodeham, et terram suam recepit.

Eodem anno et tempore recepimus duos filios Wilhelmi de Eltesdone, ad terminum octo annorum custodiendos. Et Symon de Eltesdone duxit uxorem relictam Gyffardi de Tyringham. Two sons of W. de Elston taken to keep for eight years.

Eodem anno, inter festum Sancti Michaelis et Natale, mortui sunt Alexander de Swereförde, Ranulfus Brito, magister Robertus de Insula, canonici Sancti Pauli Londoniæ. Qui præfatus Alexander dedit canonicis Sancti Bartholomæi quicquid habuit apud Tywyngge, et posuit eos in seysinam dum adhuc viveret.

Eodem anno Willelmus Russel cepit nos implacitare de terra de Sorthegrave. The priory impleaded for lands in Shortgrave.

Eodem anno fecimus vicarium apud Stodham Walterum de Kemeseye capellanum.

Anno MCCXLVII venerunt in Angliam tres filii comitis de la Marche, fratres regis Henrici; quorum primus vocabatur Guydo de Lezinona, qui die Pentecostes factus est miles; secundus, Willelmus de Valencia; tertius, Heymerus clericus. Willelmus accepit The king's uterine brothers in England.

A.D. 1247. filiam¹ Warini de Munchenesi uxorem, ex dono domini regis.

Eodem anno Berardus de Nympha per comitem Cornubiæ, convenit exsecutores testamenti Roberti de Haya, imponens eis falso quod dictus Robertus fuit cruce signatus; cum hoc ante mortem ipsius Roberti fuisset inauditum; et per extorsionem cesserunt ei actionem de viginti sex marcis.

May 26.
Priors of
Newen-
ham.

Eodem anno, circa festum Trinitatis, obiit Walterus prior de Newenham; et patrono in partibus transmarinis existente, substitutus est dominus Walterus de Chauvertone, canonicus ejusdem loci, infra tres septi-

June 18.

manas subsequentes, et in crastino Sancti Botulfi installatus. Sed medio tempore, Philippus de Cou, senes-

f. 41.

callus domini Willelmi de Bellocampo, multa mala eis intulit, canonicos vulnerando, et res suas devastando; quod totum fecit, ut dicebatur, per consilium Michaelis de Querdone, et dominæ Idæ de Bellocampo: qui Michael, Willelmus Brito miles, Baldewinus Poleyn de Cadindone, Johannes de Clifforde, eodem tempore vitam terminarunt.

The jus-
tices at
Warwick
from April
7 to May 9.

Eodem anno, in octabis Paschæ, venerunt justiciarii itinerantes apud Warewicum; et ibidem sederunt usque ad Ascensionem Domini: scilicet Rogerus de Turkebi, Gilebertus de Prestona, et magister Simon de Walthone. Et ibidem fuimus assoniati contra Joceum, Hauwisiam, et Galfridum de Catheby; et habuimus

Cause won
by the
priory.

diem ad crastinum Ascensionis apud Oxoniam. Inde datus est nobis dies ad tres septimanas post Nativitatem Beati Johannis Baptistæ, apud Northamtone; et inde recessimus quieti per chartam Jocei, quam probavimus veram per testes in ea positos, et per duodecim

The jury.

liberos et legales, scilicet sex de vineto de Catebi, et sex de vineto de Dunstaple.

¹ Joanna.

Eodem anno, in vigilia Beati Laurentii, venit rex apud Dunstaple, cum regina, et Eadwardo, et Margareta filia sua; quibus omnibus dedimus jocalia, scilicet regi cuppam deauratam, et reginæ aliam; Eadwardo firmaculum¹ aureum, et Margaretæ alium. Pretium jocalium viginti duæ marcæ; præter alias expensas. Et tunc obtulerunt rex et regina octo pannos de serico; et dedit nobis rex centum solidos argenti pro thuribulo et pixide faciendis.

A.D. 1247.
The king and queen, &c., at Dunstable, Aug. 9.
Presents given by the priory. Offerings of the king and queen.

In crastino Sancti Laurentii ordinaverunt Paulinus Peywre et Rogerus de Turkebi, inter priorem et burgenses, de eorum consensu; videlicet, quod burgenses curiam habeant de eis, qui tenent de illis in feudo; et non de aliis. Et de fraxinis ordinaverunt, quod nullas debent plantare, nisi in solo proprio; et si in communia villæ plantatæ fuerint, nihil ex eis poterunt vendicare. Item ordinaverunt, quod in visu francplegiorum non debet responderi de assisa panis et cervisiæ, cum ballivi prioris potestatem habeant omni die transgressores puniendi.

Aug. 11.
Agreement that the town should have a court for their tenants in fee.
Ash trees. They have not to answer for the assize of bread and beer.
f. 42.

Cum² esset contentio inter Galfridum priorem de Dunstaple et omnes homines ejusdem villæ, super eo quod idem prior petebat a prædictis hominibus, quod semel in anno in visu francplegii facerent recognitionem per sacramentum suum, qui pistores et braciatores furniassent vel braciassent contra assisam factam in burgo; et de hoc dicebat, se et prædecessores suos esse in possessione, et prædicti homines dixerunt, quod de prædicto articulo non debuerunt facere recognitionem, desicut prior habet ballivos suos in villa, qui hoc inquirere possunt, et in singulis curiis inde capiunt emendas.

The agreement above mentioned in full.

Item super eo, quod prædicti homines petebant a prædicto priore, quod hi qui tenent in capite de priore habeant curias suas de tenentibus suis, tam de his qui tenent de anno in annum, quam de his qui tenent in feudum: et prior bene recognovit, quod burgenses, qui tenent de eo in capite, de his, qui tenent de eis in feudum, curias suas habere consueverunt; sed de his, qui de anno in annum tenent, curiam habere non

¹ A buckle.

² This is on a separate piece of parchment.

A.D. 1247. debent nec consueverunt, quia nullam libertatem habere possunt in villa, nec in ea manere sine priore, nec prædicti burgenses tales tenentes suos justiciare possunt.

Item super eo, quod prædicti homines dicebant, fraxinos plantatas in plateis ad se pertinere; et quod eas plantare possunt et incidere pro sua voluntate, singuli ante domos suas, et prædictus prior dicebat, quod prædictas fraxinos incidere non possunt, quamvis eas plantaverunt, quia solum ubi plantantur eorum non est, sed est regia via, quæ ad prædictum priorem pertinet de dono domini regis.

Et in curia domini regis apud Dunstaple, anno regni regis Henrici, filii regis Johannis, tricesimo primo, in crastino Sancti Laurentii, coram domino Rogero de Turkeby justiciario, et domino Paulino Peywre senescallo domini regis, et aliis tunc ibi præsentibus, concessum est tam a prædicto priore, quam a prædictis burgensibus, quod prædicti burgenses de cætero non faciant recognitionem in visu francplegii, qui pistores vel braciatores furniaverunt vel braciaverunt contra assisam factam in burgo; sed ballivi prioris hoc diligenter inquirent, et de quindena in quindenam in curia prioris inde capiant emendas secundum consuetudinem villæ.

Item, concessum est, quod prædicti burgenses de cætero nullam curiam habeant de his, qui de eis tenent ad terminum; nec de aliquibus nisi de eis teneant in feudum: sed per ballivos prioris justicientur, quod in curia prioris stent ad rectum, si quis de eis conquestus fuerit. Et hi solummodo curias suas habeant de tenentibus suis in feudum, qui de priore tenent in capite.

Item, concessum est, quod prædictæ fraxini et aliæ arbores plantatæ in platea ita remaneant sicut fuerant die hujus concessionis: ita quod nec prior nec aliquis de villa eas incidere possit. Et si aliquis ramus fuerit ad nocumentum domorum vel transcuntium per plateam, per licentiam prioris incidatur et detur leprosis. Et si aliquis ante hanc concessionem aliquam arborem vel ramum inciderit, non sit ei pro sesina, ita quod prætextu illius incisionis aliquid de cætero possit incidere: sed remaneant omnes arbores in pace, sicut prædictum est. Nec liceat alicui homini de villa aliquam arborem plantare vel incidere, nisi in suo solo proprio, et ubi alii homines de villa nullam habeant communam.

f. 41.

Eodem anno, in festo Sancti Michaelis, de itinere justiciariorum apud Bedeforde, venerunt Dunstapliam dominus Gilbertus de Prestona, et magister Simon de Waltone. Et ibi sederunt per duos dies ad custum

The justices for two days at the prior's cost.

prioris. Et fuerunt eorum socii apud Bedeforde Ro- A.D. 1247.
gerus de Turkeby et Johannes de Cobeham.

Eodem anno, circa festum Sancti Andree, dedit nobis Simon Scutteraisun terram suam de Bokeleshore; et post, infra octabas Purificationis, mortuus est.

Eodem anno fabricata est nova moneta; et cœpit ^{New} currere circa festum Sancti Martini. Et in octabis ^{coinage,} Purificationis dedimus, de contributione domini Papæ, ^{Nov. 11.} viginti quinque marcas; et in Pecco quatuor marcas.

Eodem anno electus est in priorem de Wilemundele¹ dominus Ricardus de Waldia, canonicus de Dunstaplia, et die Lunæ proxima post festum Sancti Gregorii² ibidem installatus; cujus electioni Gilo de Argenteym cœpit adversari; sed nihil profecit.

Eodem anno, circa Purificationem, vendidimus terram Ickwell. nostram de Gikewelle Willelmo de Trippelawe, et infra mensem sine hærede vel attornato mortuus est; et sine lite et gravamine terram ipsam recuperavimus.

Eodem anno, circa festum Sancti Gregorii, compara- Flitwick. vimus de Nicholao de Tingri redditum decem solidorum in Flitewic, pro novem marcis sterlingorum.

Eodem anno, circa festum Sancti Gregorii, mortuus est dominus Adam de Lutone, abbas de Woburne; et substitutus est dominus Nicholaus, abbas de Medmeham.

Eodem anno resignavit Simon de Edelesburewe, in Church of festo Sancti Michaelis, domino Johanni de Crachale ^{Eddles-} ecclesiam de Edelesburewe, et tenementa quæ tenuit ^{borough.} de canonicis de Caudewelle. Et eodem anno, post Purificationem, cœpit idem Johannes ibidem ædificare.

Eodem anno, in principio Quadragesimæ, promoti sunt in sacerdotium Ricardus de Caudewelle, Rogerus de Sancto Albano, Adam de Wilemundele, Henricus

¹ Wymondesley Parva, in Hertfordshire.

² March 18.

A.D. 1247. de Heddone; et in subdiaconatum Mauricius de Elne-
stowa, Robertus de Bartone, Willelmus de Watforde.

A bovatē bought at Ballidon. Eodem anno comparavimus unam bovatam terræ
apud Balidene, pro decem marcis, circa Nativitatem.

Eodem anno et tempore dedimus pro firma molen-
dini de Le, ad decem annos, undecim marcas.

A new house built at Rokesac. Anno gratiæ MCCXLVIII., statim post Pascha, coepimus
ædificare novam domum apud Rokesac; scilicet sola-
rium et celarium, et coquinam, et thalamum in medio
ad panem et cervisiam, et daeriam. Quibus omnibus
prior Galfridus sumptus invenit, exceptis pane et cer-
visia et calce, quæ de cellario fuerunt.

Eodem anno, ad Pentecosten, fecimus excambium
cum domino Paulino de terra de Hares, pro viginti
libris annuis.

S. Louis goes on his crusade. Eodem anno rex Franciæ cum maximo apparatu et
comitatu comitum et baronum, arripuit iter versus Ter-
ram Sanctam: et in insulam Cipri divertit, moram
faciens longissimam.

Ten marks given to the king. Eodem anno dedimus domino regi decem marcas pro
auxilio.

Segenhoe vicarage. Eodem anno Johannes Sleigrom de Dunstaple, vica-
rius noster de Segenho, relictā vicaria illa, accepit
vicariam de Sunedune: et dedimus vicariam de Se-
genho Roberto de Sancto Edmundo capellano.

Pateshull. Eodem anno in initio autumnī, mortuus est Rober-
tus, vicarius noster de Pateshulle: et præsentavimus
ad illam vicariam Ricardum, rectorem ecclesiæ de
Stepingele. Qui cum rei custodiam suscepisset, ante
institutionem mortuus est apud Neuham, in Adventu
Dionisi: et præsentavimus ad ecclesiam de Stepingele
Romanum, scilicet Petrum Vitelle; cui in
annis maris annuis tenebamur.

Eodem anno, in autumnō mortuus est David Ruffus
de Watewake, miles; et apud Wardunc sepultus.

Eodem anno, die Simonis et Judæ, mortuus est A.D. 1248. Simon de Edelesbure; et in ecclesia de Dunstaple ante crucem sepultus. De cujus bonis provisa sunt altari de cruce calix argenteus, missale, vestimentum, lampas perpetuo ardens luminare unum ad duas missas; scilicet, cereus a Purificatione usque ad festum Omnium Sanctorum; pro quo ponentur duæ candelæ a festo Omnium Sanctorum usque ad Purificationem. De ipsius etiam bonis procuratum est, quod missa de Domina ibidem perpetuo cantetur, et pietantia conventui omni die Lunæ, quando festum non fuerit, perpetuo detur. Et quod die anniversarii sui, panis, quantum de quinque quarteriis fieri possit, cum mille alleciis¹ perpetuo pauperibus erogetur.

Death of Simon of Eddlesborough, Oct. 28. Church furniture bought with his property.

Eodem anno redemimus, post Natale, corredium Johannis de Leytune, pro decem et octo marcis; de quibus promisit nobis restituere duas.

John of Leighton's corrody redeemed.

Eodem anno dedit nobis² Nicholaus de Tyngrithe quicquid habuit in dominico in Craule et Husseburne; et recepimus homagia et fidelitates die Sancti Thomæ Apostoli; et ibidem cum amicis nostris pernoctavimus, retento sibi tantum molendino et dimidia virgata terræ, quam nobis postea, in festo Sancti Gregorii, donavit.

Demesne in Crawley and Husborne. Dec. 21. March 12.

Eodem anno, in festo Omnium Sanctorum, accepimus dominicum de Stokes ad duos annos proximo sequentes.

Demesne of Stoke.

Eodem anno, in festo Sancti Michaelis, tradidimus ad firmam terram nostram de Gikewelle Thomæ capellano, ad totam vitam suam.

Ickwell land.

Eodem anno, die Circumcisionis, post prandium, combusta est domus nostra apud Wadelowe nova et optima.

Fire at Wadlow, Jan. 1.

¹ i.e. herrings.

² There is a mark of omission

in the MS. Hearne gives doubtfully *postmodum*.

A.D. 1248. Eodem anno, circa festum Sancti Gregorii, incepimus
Two dove- duo columbaria, unum apud Winefeld, et aliud apud
cotes built, Caldecote, et perfecimus.
March 12.

Eodem anno emimus de Johanne Blundo duodecim
acras super Banelonde, in campis de Pullokeshulle.

A quarter
of wheat
annually
claimed
against
Warren
Fitzgerald. Eodem anno, in Quadragesima, dirationavimus in
comitatu Bedefordiæ, contra Warinum filium Geroldi,
unum quarterium frumenti annuum, in quo nobis tene-
batur; et solvit nobis quarterium illius anni et tria
quarteria de arreragiis, per sacramenta hominum
suorum.

A bill filed
against N.
de Tin- Anno gratiæ MCCXLIX. Levavimus cirographum con-
grith, tra Nicholaum de Tingrith, de terra de Crawele et
Husseburne.

and others, Eodem anno, in quindena Sancti Johannis Baptistæ,
July 8. levavimus cirographum contra Johannem Allmar et
uxorem ejus, de terra quæ fuit Willelmi de Linleye,
in Houctone.

Nov. 12. Eodem anno, in crastino Sancti Martini, levavimus
cirographum contra Radulfum de Fakeham, et Con-
stantiam uxorem ejus, de terra de Bradewine.

Judgment
against the
prior
about
some of
his manors
passed in
and out
of the
kingdom. Eodem anno, ad quindenam Paschæ,¹ reddidit judi-
cium contra nos Willelmus de Eboraco, tunc episcopus
Sarisburyensis, de seysina pasturæ de Kinesworthe et
Chadendone: assidentibus Willelmo de Rale tunc Win-
toniensi, et Waltero de Cantilupo tunc episcopo Wi-
gornienti, et Paulo Peyure domini regis tunc senescallo:
remanet tamen quæstio juris super prædictis.

A manor
of Dunstaple
was
given
to
the
prior
of Dunstaple
by
the
king. Eodem anno, die Sancti Jacobi, fecit episcopus Lin-
colniensis visitationem suam apud Dunstaple. Et quia
Henricus de Bilenda diffamatus coram eo se purgare
non potuit, sabbato proxime sequente, diluculo, timens
quædam austeritatem, clam recessit; et in Nativitate
Sancti Marii proximo sequente, apud Myrival ordinem
Cysterciensem.

¹ March 28 to April 11.

Eodem anno, in crastino Sancti Petri ad Vincula, A.D. 1249. fecit episcopus visitationem suam apud Caudewelle, in qua prior Eudo, in multis a fratribus et aliis accusatus, timens episcopi subire iudicium, per consilium de Dunstaple, de Newenham, de Hontingdone, de Bysmede¹ priorum tunc ibidem præsentium, sponte resignavit; et die Veneris proximo sequente apud Mirival ordinem suscepit Cysterciensem. Conventus vero de Caudewelle eodem die, statim post resignationem Eudonis, concorditer una voce proclamantes priorem elegerunt Walterum de Cadendone, tunc apud Dunstaple subpriorem. Quorum electio die sequenti ab episcopo est confirmata; et ipse Walterus, die Assumptionis proximo sequente, est installatus.

Visitation of Caldwell by Grosseteste, Aug. 2. Resignation of the prior Eudo. Aug. 6.

The sub-prior of Dunstable elected.

Aug. 15.

Eodem anno, in Octabis Trinitatis, apud Dunstaple celebratum fuit generale capitulum ordinis Sancti Augustini. In quo præsidentes fuerunt Henricus abbas de Pratis Leycestriæ, et Galfridus prior de Dunstaple.

General chapter of the order of S. Augustine at Dunstable, May 30.

Eodem anno, ante autumnum, mortuus est rex Scotiæ.

Eodem anno ædificavimus apud Stokes aulam, et boveriam; apud Wadelowe domum ad manendum; apud Stodham bercariam et partem boveriae; apud Cherlton horreum magnum; apud Pateshulle domum servientibus ad manendum; apud Rokeshoc dayeriam.

Death of Alexander II. of Scotland. Buildings,

Eodem anno, die Veneris proximo post festum Trinitatis, applicuit rex Franciæ cum exercitu suo civitati

f. 43.

Damiettæ; et quasi miraculose, congressu minimo cum Saracenis habito, omnes Saraceni fugerunt. Et ingressus rex civitatem, infinitas ibidem invenit divitias, et ordinans civitatem pro voluntate sua, ipsam suis tradidit custodiendam, et ipse cum quibusdam sibi familiaribus extra civitatem in tentoriis remansit. Ubi, cum suis, in vitæ necessariis maximum habuit defectum, donec per Fredericum eis vitæ necessaria mitterentur. Postea vero, circa mensem Martium, volebat

S. Louis lands at Damietta, June 4.

¹ Bushmead.

A.D. 1249. cum suis equitare, et terras Saracenorum occupare; quod videntes Saraceni, fortiter in unum conglobati restiterunt, et de Christianis maximam stragem fecerunt, et regem Franciæ ceperunt, et in captivitate tenuerunt, donec per Hospitalarios et Templarios deliberatus est, fine facto de pecunia infinita.

His defeat
and cap-
tivity.

Eodem anno Robertus, episcopus Lincolnensis, fecit vocari omnes viros religiosos beneficiatos in episcopatu Lincolnæ; primo apud Stanford, secundo apud Leycestriam, tertio apud Oxoniam; quod comparerent coram eo ostensuri cartas fundatorum, confirmationes episcoporum, privilegia papalia. Quibus ostensis, transcriptum omnium sibi retinuit, dicens quod super prædictis dominum Papam consuleret. Et factum est hoc in crastino Cinerum. Et in media Quadragesima proximo sequenti versus Lugdunum iter arripuit, ubi dominus Papa tunc morabatur. Sed de prædictis nihil fecit.

Grosseteste
summons
all the
beneficed
monks in
his diocese
to show
their foun-
dation
charters,
&c.

Feb. 18.
He goes to
the pope at
Lyons.

Anno gratiæ MCCL., mense Martio, incepimus portam interiorem infra curiam de Dunstaple, et eodem anno perfecimus; et magnum horreum apud Pullokeshulle; et berkariam apud Winefeld; et berkariam apud Craule; et decem careias¹ plumbi super refectorium posuimus.

The inner
gate within
the court
built.
Other
buildings.

Eodem anno prior de Lenton [Godefridus]² cepit oves monachorum de Mirevalle in Cheylmerdone, in pastura quam monachis de novo contulerat Robertus de Esburne, et decimam cepit pro duobus annis, scilicet anno præsentis et anno præcedenti; et hoc facto, statim oves in pasturam remisit. Monachi vero confusi, dictum priorem per breve *Quare vi et armis* in curia domini regis implacitabant.

Sheep of
Mireval
seized by
the prior of
Lanthony.

Eodem anno, circa festum Sancti Michaelis, emimus terram de Moldrichyt, invitis monachis de Guerdone, qui multum nobis nocuerunt. Sed certum ingressum habere non potuimus, donec assensum comitis³ habere-

Land
bought at
Maulden in
spite of the
Warden
monks.

¹ i.e. loads.

² Blank in MS.

³ William de Ferrers, earl of Derby [?]

mus. Quo habito, in initio Quadragesimæ proxime A.D. 1250. sequentis, per dominum comitem missi sumus in plenam seysinam. Sed Hugo de Ferariis nos pluries postea molestavit.

Eodem anno, die Sanctæ Lucie, Fredericus quondam imperator mortuus est, et filium suum Conradum, paterni sceleris imitatore, reliquit; qui domino Papæ et suis damna plurima et injurias infinitas intulit.

Death of the emperor Frederick II., Dec. 13.

Eodem anno, ebdomada proxima ante Cineres, fecit Robertus Grosteste, episcopus Lincolniensis, visitationem suam in domo de Dunstaple; et convenerunt ibi episcopi Londoniensis,¹ Sarisburiensis,² Norwicensis,³ Lincolniensis, personaliter; et alii episcopi per procuratores, ut inirent consilium contra visitationem archiepiscopi

Succession of Conrad. Grosseteste holds his visitation at Dunstable.

Cantuariensis Bonifacii. Et sigillis suis scripto communi appensis, bona fide ad invicem promiserunt, quod communi auxilio et consilio archiepiscopo resisterent.

Meeting of the bishops against the archbishop's visitation.

Et ad hoc, quilibet episcopus totum clerum in episcopatu suo efficaciter induxit, pro qualibet marca duos denarios exigendo; et in quindena Paschæ⁴ proximo sequenti, pro prædicto negotio nuntios suos, scilicet unum pro episcopo et capitulo cathedrali, et alium pro clero, ad sedem Apostolicam transmiserunt.

Eodem tempore mortuus est Willelmus de Cantilupo secundus.

Eodem anno implacitavit nos Petrus Filius Rogeri le Lorenger in comitatu Bedefordie, de sectis et servitiis pro causa Aungewini; et cecidit in misericordia vice-comitis, et quieti recessimus.

Peter Fitz Roger le Lorenger defeated in a suit against the prior.

Eodem anno, die Sancti Leonardi, recepimus Stephanum de Wathamstede, et statim postea Henricum de Neutone, ad habitum nostræ religionis.

Nov. 6.

Eodem anno, circa Pentecosten, venit ad nos Petrus Vitella de Ferentino, rector ecclesiæ de Stepingle,

The Italian rector at

¹ Roger le Noir.

² William of York.

³ Walter de Suffield.

⁴ March 20 to April 3.

A.D. 1250. et moram fecit nobiscum, usque post festum . Sancti Stepping- Michaelis; et ecclesia sua ad firmam dimissa ad ter-
 ley goes to minum quinque annorum domino Gilberto de Tingrithe
 the Pope at Lyons. pro centum solidis annuis, dictus Petrus a nobis re-
 cessit, et versus Lugdunum iter arripuit, quo dominus
 Papa tunc morabatur.

A rent-charge of 3s. in Wardon given by A. Wake.

Eodem anno Adelina Wake, domina de Wardone, dedit nobis redditum trium solidorum in eadem villa, quem de Thoma capellano percipere consuevit.

Eodem anno dictus Thomas capellanus circa Pentecosten reddidit nobis terram nostram de Gikewelle, sumptibus suis seminatam, quam de nobis acceperat ad totam vitam suam, pro novem marcis annuis ad duos terminos nobis persolvendis.

Death of bishop Wm. de Raleigh. f. 43 b.

Eodem anno mortuus est Willelmus de Rale, episcopus Wyntoniensis.

Anno gratiæ MCCLI., ante Pascha, mortuus est Johannes de Cobham; statim post Pascha Galfridus Dispensarius; in ebdomada Pentecostes Paulus Peyuer tunc senescallus domini regis, cujus uxor, pro custodia et maritagio filii sui, finem fecit [domino regi, pro quingentis marcis].¹

Peter Fitz Roger Lorenger sues the convent, May 28.

Eodem anno, die Dominica post Ascensionem, comparuimus coram justiciariis de banco contra Petrum filium Rogeri Lorenger, qui nos implacitavit de serviitiis et consuetudinibus de terra Aungevin; et remansit ipse in misericordia regis; et nos recessimus quieti.

Affairs of Joan Peyuere.

Eodem anno domina Johanna Peyuere, cum esset in seysina omnium quæ fuerunt domini sui Paulini, retenta sibi custodia, vendidit maritagium filii sui domino Johanni de Grey pro quingentis marcis. Et suscepit in se dominus Johannes onus adquietandi ipsam Johannam contra dominum regem de tanta summa pecuniæ. Filius vero Paulus contraxit matrimonium in facie ecclesiæ cum filia ipsius Johannis apud

¹ These words are inserted by Wanley.

Et tunc, ante festum Sancti Michaelis. Domina vero A.D. 1251. Johanna toedio affecta, quod dominus rex ejus connubia cuidam militi alieno, scilicet, Stephano de Salines, dederat, de concilio amicorum suorum se nubendam concessit domino Johanni de Grey; et contractum est inter eos matrimonium die Martis proxima post quindenam Sancti Michaelis apud Lundoniam, rege apud Westmonasterium existente, et hoc ignorante. Quod cum regi innotesceret, vehementer iratus, consilium quæsivit, quid de domino Johanne faceret pro tanto delicto. Et tandem, amicis intervenientibus, finem fecit cum domino rege de quinquaginta marcis.

Her marriage.
Oct. 17.

Anger of
the king.

Eodem anno, post festum Sancti Michaelis, coepit nos implacitare Petrus filius Rogeri Lorenger de quatuor rodīs terræ.

Eodem anno fecimus privatum dormitorium novum, propter timorem ruinæ veteris dormitorii.

A new
dormitory
built.

Eodem anno, in nocte Natalis Domini, conventu incipiente matutinas, mortuus est Walterus de Dentune.

Eodem anno, cito post festum Sancti Michaelis, recepimus in canonicos Hugonem de Bray et Thomam de Dyam.

Eodem anno fecimus unum columbarium apud Segenho, et aliud apud Craule.

Pigeon-
houses
built.

Eodem anno Robertus Capellanus factus est vicarius de Segenho.

Eodem anno fecimus grangiam novam, et bercariam augmentavimus, et tres domos ad lotandum fecimus apud Craule. Et frontem cancelli de Husseburne a fundamento novam construximus.

A new
grange, &c.
built.

Eodem anno, in Cathedra Sancti Petri, recepimus terram dominæ Hylariæ cum pertinentiis, ad totam vitam suam, excepto capitali manso.

Feb. 22.
Princess
Margaret
married to
Alexander
III. of
Scotland.

Eodem anno dominus rex dedit Margeriam filiam suam regi Scotiæ, in festo Natalis Domini, apud Eboracum.

A new
house for
carpenters
and wheel-
wrights.

Anno gratiæ MCCLII. fecimus domum novam carpentariis et rotariis, in curia de Dunstaple.

A.D. 1252. Eodem anno, in festo Pentecostes, venit archiepiscopus et magnates de Burdellis apud Westmonasterium, querimoniam suam domino regi deponentes de domino Simone de Monteforti, dicentes quod eis multas injurias intulerat, quosdam suspendendo et quosdam usque ad mortem incarcerando. Et cum dominus Simon secundum legem Angliæ vel secundum legem Burdellensem paratus esset ad omnia respondere; dixerunt ipsi præcise domino regi, quod ipsum Simonem custodem nunquam reciperent, nec ei obedirent. Et instanter petierunt, quod dominus rex alium eis daret custodem, qui, ad instantiam eorum, dedit eis dominum et custodem dominum Eadwardum filium suum; qui omnes ei fidelitatem fecerunt, allegantes quod homagium ei facere non debebant, quamdiu ipse pater ejus viveret. Dictus vero Simon de Monteforti, quia dominus rex wardam Gasconiæ per chartam suam ad terminum sex annorum concesserat, ad illa guarda nullo modo potuit deflecti; sed iratus a curia recessit, et Wasconiis guerram movit infinitam.

Prince Edward appointed governor in his place.

Simon de Montfort refuses to give up the office.

The king takes the cross.

Justices itinerant at Nottingham.

March 8

Action against the

Eodem anno et tempore, dominus rex et multi magnates cum eo crucem receperunt; et occasione illa, dominus rex curiam suam et præcipue cameram reginæ moderavit, et multos et multas ejecit.

Eodem anno, in octabis Paschæ, Silvester episcopus Karlionensis, et dominus Rogerus de Turkeby, et Gilbertus de Prestune, justiciarii itinerantes sederunt apud Nottingham; ubi coram eis comparuimus pro communi summonitione; et portavit super nos Thomas de Makele breve regis de ingressu, de una bovata terræ in Balidene. Et brevi renuntiando, dedit fidem suam coram domino Roberto de Asseburne, et Ricardo de Witherche et Ricardo de Caudewelle canonicis, et Waltero de Balidene laico, et quibusdam aliis, die Lunæ proxima ante hokeday, quod de prædicta terra nunquam nos implacitaret, nec aliquis per ipsum quem posset impedire.

Eodem anno prædicti justiciarii in crastino Trini-

tatis venerunt apud Leycestre; ubi Hawisia de Cateby A.D. 1252.
detulit breve regis de morte antecessoris, quod nar- priory by
rando adnullavimus. Et remansit ipsa in misericordia writ of
regis, et nos quieti recessimus. mort d'an-
cestre.

Eodem anno, in hokkeday, combusta est villa de Fire at
Esseburne miserabiliter; ubi multi fuerunt depauperati, Ashburne,
et stabulum nostrum de Bradeburne. April 15.

Eodem anno ædificavimus et seminavimus primo f. 44.
apud Moldrich.

Eodem anno præsentavimus magistrum Thomam ad S. Cuth-
ecclesiam Sancti Cuthberti de Bedeforde; et Johannem bert's,
de Bartune capellanum ad vicariam de Chalgrave. Bedford.
Chalgrave.

Eodem anno admisimus, die Ascensionis, Benedictum May 9.
clericum episcopi, in canonicum.

Eodem anno lata est sententia a domino Papa pro Sentence
archiepiscopo Bonefacio in causa visitationis, contra against the
episcopum et capitulum Lundoniæ. bishop and
chapter of
London on
visitation.

Eodem anno, circa festum Sancti Johannis, mortuus Death of
est Robertus Passelewe; et Petrus Peyuere ad eccle- Robert
siam de Swaneburne est præsentatus. Passelewe.

Eodem anno mortuus est Robertus de Martivals, Swan-
prior de Landa,¹ apud Leycestre, justiciariis itineranti- bourne
church.

bus tunc ibidem sedentibus, scilicet, episcopo Carlio-
lensi Silvestro, Rogero de Turkebi, Gilberto de Prestune,
et aliis. Et ibidem prostravimus breve Hawisiæ de Writ of
Catebi, et cirograffavimus dimidiam virgatam terræ Hawisia de
Rogero Hugeyn de Catebi, reddendo nobis per annum Catebi's
tres solidos. Et ibidem perdidit Galfridus, serviens quashed.

noster, breve suum contra Hawisiam. Eadem Hawi- A writ of
sia cito post quæsivit contra nos breve de recto ad right in the
comitatum, quod prostravimus ante Quadragesimam. county
court
quashed.

Eodem anno, ante Purificationem Beatæ Mariæ,
receperunt habitum nostrum Willelmus de Wottune,
Johannes de Maydeneburi, Willelmus de Hornesende,
Adam de Poclintune.

¹ i.e. Laund, in Leicestershire.

A.D. 1252. Eodem anno, post Natale, incepit caristia bladi ; et fuit magna in pluribus partibus Angliæ.

20*l.* borrowed
Sept. 29,
paid
June 29.

Eodem anno, circa festum Sancti Michaelis, mutuo accepimus de magistro Berardo viginti libras ; quas ei die Sabbati proxima post festum Sancti Johannis Baptistæ, per manum Petri, celerarii nostri, apud Londoniam, plene persolvimus anno proximo sequente.

Philip
Lovel
made treasurer.

Eodem anno Philippus Lovel factus est thesaurarius domini regis, cito post indignationem maximam, quam dominus rex erga ipsum conceperat, per accusationem Judæorum, quibus præfuit justiciarius, et per machinationem Roberti del Ho, qui pro auro reginæ, Judæis tanquam justiciarius præsidebat.

A 20*th*
given to
the Pope
for an in-
dulgence
granted to
the rectors.

Anno gratiæ MCCLIII., circa Pascha, dedimus vicesimam domino Papæ, pro quadam indulgentia, quam concessit rectoribus ecclesiarum Angliæ, circa moderationem procurationis archiepiscoporum, episcoporum, archidiaconorum. Scilicet, quod archiepiscopus habeat in visitatione sua quinquaginta evectiones ; vel pro visitatione habeat quatuor marcas ad plus. Episcopus visitet cum triginta equis ; vel pro visitatione habeat triginta solidos. Archidiaconus cum septem equis ; vel recipiat septem solidos, tres denarios, et obolum.

The king
asks for a
subsidy to
recover
Gascony.

Eodem anno, statim post Pascha, convocavit rex magnates suos pro succursu habendo ad terram Wasconię recuperandam, quam homines sui jurati contra ipsum totam occupaverant, excepta civitate Burdellis. Et tunc petiit auxilium ab episcopis, comitibus, baronibus, militibus, abbatibus, prioribus ; et maximam ab eis extorsit pecuniam. Et tunc, inter alios, dedimus ei decem libras. Ipse vero rex congregavit magnum exercitum apud Portesmue, et variis causis præpeditus, ibi diutius morabatur. Tandem, terra Angliæ reginæ et comiti Ricardo in custodiam tradita, profectus est prospero itinere in Wasconiam ; et die Martis proxima post Assumptionem Beatæ Mariæ, Burdellis cum gaudio receptus.

10*l.* given
by the
priory.

Aug. 19.

Eodem anno, ante Pascha, consummavimus duo columbaria, unum apud Stodham, et aliud apud Sortegrave; et post Pentecosten, unam grangiam apud Sortegrave. A.D. 1253.
Pigeon-houses and a grange built.

Eodem anno, infra octo dies ante festum Sancti Johannis Baptistæ, fecimus pacem cum Hawisia de Catebi; et concessimus ei dimidiam virgatam terræ cum tofto et pertinentiis, solvendo nobis inde duos solidos per annum. Et sic remisit et quietum clamavit pro se et hæredibus suis nobis et successoribus nostris, jus et clamium, quod habuit vel habere potuit in tota terra, quam Simon avunculus suus tenuit in Catebi. Agreement with Hawisia de Cateby, June 16.

Eodem anno, in vigilia Simonis et Judæ, hæredes Alani de Hyda omnes comparentes in curia de Lutune, susceperunt onus adquietandi nos de omnibus demandis et exactionibus, quæ aliqua occasione possunt exigi de terris, redditibus, et tenementis, quæ habemus ex dono Alani de Hyda. Et promulgatum est per os domini Ricardi de Haveringe, tunc senescalli, quod ballivi de Lutune nullam facerent distractionem super homines nostros vel tenementa prædicta pro prædictis; sed tantum super hæredes Alani de Hyda. The priory acquitted of all demands on the lands given by Alan de Hyde, Oct. 27.

Eodem anno, die Sancti Calixti Papæ, obiit Robertus Grosseteste, episcopus Lincolniensis, apud Bogedene, et sepultum est corpus apud Lincolniam; archiepiscopo Bonefacio officium sepulturæ cum pluribus episcopis peragente; qui, die Martis proximo præcedente, ibidem in capitulo visitationis officium exercuerat. Et statim sepulto episcopo, capitulum fecit convocari; et canonicis præsentibus et contradicentibus, jurisdictionem episcopalem sibi retinuit, et sententiam excommunicationis super omnes resistentes tulit. Propter quod magister Willelmus Lupus appellavit, et appellationem suam prosecutus est. Et ne caperetur, apud Sanctum Death of bishop Grosseteste, at Buckden, Oct. 14.
Oct. 7.
The archbishop keeps the episcopal jurisdiction in his own hands.

A.D. 1253. Edmundum divertit, et ibi mansit donec nuntius
suus¹

Cow-
houses
built.

Eodem anno fecimus duas boverias, scilicet unam
apud Winefeld, et aliam apud Craueleye.

Wheat sold
for 5s. a
quarter.

Eodem anno, ante autumnum, vendidimus frumen-
tum pro quinque solidis, scilicet quarterium. Et cepi-
mus pro blado septies viginti libras et amplius; et
expendimus in avenis emptis viginti libras; et in
plumbo duodecim marcas.

f. 44 b.

Henry III.
in Gascony.

Eodem anno rex Angliæ in Wasconia existens,
multa castra cepit, et fere totam terram Wasconiæ
sibi subjugavit. Sed quidam vir magnus de Wasconia,

Gaston de
Bearn
transfers
his alle-
giance to
Alphonso
IV.

nomine Gastun de Bierne, timens regem, transtulit
se ad regem Hispaniæ, ab eo quærens auxilium; et
pecunia ei plurima data, ab eo cingulum militare sus-
cepit, et ei homagium fecit; dans ei intelligi quod
ipse rex pinguius habuit jus in terra Wasconiæ quam
rex Angliæ. Unde ipse vehementer commotus, literas
suas eidem misit comminatorias. Sed rex Angliæ
pacem cupiens et confœderationem, misit nuntios suos
sollemnes; scilicet, episcopum Cicestrensem,² et domi-
num Johannem Mansel, ad regem Hispaniæ, ut filiam
ejus si haberet vel sororem, Edwardo, filio regis
Angliæ, in uxorem caperent. Qui, cum in modo et
forma contrahendi non possent convenire, ad regem
Angliæ sunt reversi; et accepto pleniori consilio, rex
iterum remisit episcopum Wigorniam³ et Johannem
Maunsel, qui sororem regis Hispaniæ Edwardo in uxo-
rem recipientes, negotium consummaverunt, excepta
ecclesiæ sollemnitate.

Marriage
of prince
Edward
and Eleanor
of Castile
proposed.

Death of
Sylvester,
bishop of
Carlisle,
Feb. 2.

Eodem anno, circa festum Purificationis, mortuus est
Sylvester episcopus Carliolensis, cadens de equo suo.

¹ *Et statim suus* is in a
later hand in the margin. A line
has been cut away by the binder.

² John Biscop. *Annal de Theo-*
kesb., p. 153.

³ Walter de Cantilupe.

Eodem anno fuit caristia bladi in Anglia; ita quod in multis locis vendebatur quarterium frumenti pro octo solidis, et amplius: sed apud Dunstaple pro quinque solidis.

A.D. 1253.
Scarcity
and high
price of
corn.

Eodem anno, in octabis Sancti Hilarii, convenerunt Londoniæ archiepiscopus Cantuariensis, et episcopi plures, comites et barones, abbates et priores, quos allocuti sunt comes Ricardus et alii de concilio reginæ, petentes ad opus regis auxilium generale a clero et a populo. Qui omnes contradixerunt, nisi sub certa forma, scilicet, quod magna charta et charta forestæ plene tenerentur, et executio vicecomitibus per literas domini regis patentes mandaretur, et ecclesia libertatibus suis plene reformaretur. Quo audito, comes Ricardus et concilium reginæ petierunt a clero decimam unius anni de decima trium annorum, quam dominus Papa regi concesserat. Quod clerus denegavit, nisi literas haberent domini Papæ patentes, quod eis pro decima primi anni cederet. Unde nihil factum est.

Jan. 20.
The king's
demand of
an aid
refused
unless
Magna
Charta is
fully
observed.

Eodem anno, vacante sede Lincolniensi, vacabat ecclesia de Messeworthe per mortem magistri Ricardi de Tyngeres. Et prosecuti sunt jus suum canonici de Caudewelle coram archiepiscopo; sed nihil profecerunt, nisi quod præsentatus eorum ad vicariam admissus est.

Church of
Masworth.

Eodem anno, orta dissensione inter archiepiscopum et capitulum Lincolniæ, super jurisdictione episcopali, quam archiepiscopus statim post mortem episcopi Lincolniensis sibi usurpavit, et ab obitu episcopi, donec alius esset substitutus, per officiales suos plene exercuit; scilicet, fere per dimidium annum, archidiacono et canonicis Lincolniensibus e contra contendentibus et dicentibus, quod jurisdictio præsentatos ad ecclesias recipiendi et eos in eisdem instituendi et de causis quæ ad episcopum pertinent cognoscendi, ad ipsos ab

Quarrel
between
the arch-
bishop and
the chapter
of Lincoln
respecting
the episco-
pal juris-
diction
during the
vacancy of
bishop-
rick.

¹ William Lupus.

A.D. 1253. antiquo pertinebat. Placuit utrique parti in iudices consentire; et consensit archiepiscopus ex parte sua in archidiaconum Cantuariæ,¹ et canonici Lincolnenses in magistrum Robertum de Marisco concanonicum suum; ut illi duo hinc inde probationes reciperent, et quod justum esset inter partes statuerent.

Henry de Lexington elected bishop of Lincoln. Eodem anno, ante Natale elegerunt canonici Lincolnenses dominum H[enricum] de Lexintone, ejusdem ecclesiæ decanum, in episcopum. Qui statim adiit regem in Wasconia, et ab eo benigne susceptus, cum literis suis in Angliam ad archiepiscopum est reversus, et statim ab eo confirmatus, quoad temporalia et spiritualia jurisdictionem recepit. Die vero Dominica proxima ante Ascensionem, apud Lameheth, fuit consecratus; et in Vigilia Trinitatis proximo sequente, primos ordines suos fecit apud Merleberge; et die Apostolorum Petri et Pauli proximo sequente, apud Lincolniam fuit inthronizatus.

His consecration. May 17. June 6. Enthroned, June 2.) Visitation of the monasteries by archbishop Boniface. Eodem anno archiepiscopus Bonifacius visitavit omnes viros religiosos et moniales de episcopatibus Cantuariensi, Roffensi, Londoniensi, Norwicensi, Helicensi, Lincolnensi; capiens de unaquaque domo religiosa quatuor marcas pro sua procuracione. Et veniens ad nos, dedit nobis litteras suas episcopo Conventrensi² testimoniales, quod inspexerat privilegium monasterii nostri, quod habemus de Papa Alexandro, mandans, quod contra tenorem privilegii nostri nos non molestaret, nec ab alio permetteret molestari.

¶ 43. Anno gratiæ MCCLIV., in quindena Paschæ, conveniunt magnates Angliæ apud Westmonasterium; et misit dominus rex nuntios suos de Wasconia. Qui, habito consilio cum regina et comite Ricardo, petierunt cum effectu decimam trium annorum domino regi concessam; datis executoribus a domino Papa super negotio crucis et decima colligenda, episcopo

¹ Hugh Mortimer.

| ² Roger de Weseham.

Norwicensi,¹ episcopo Cicestrensi,² et abbate West- A.D. 1254.
mostre.³

Eodem anno fecimus pacem cum Philippo Lovel et magistro H. filio ejus, de decimis de Carduilleham; et dedimus eidem H. decem marcas die Sancti Johannis Baptistæ pro areragiis septem annorum præcedentium.

Settlement
as to the
tithes of
Carding-
ton [?]

Eodem anno fecimus horreum novum apud Sorte-
grave, et stabulum magnum apud Dunstaple.

New barn
at Short-
grave.

Eodem anno emimus bladum de Humbritisho, pro
centum solidis; scilicet quamlibet acram frumenti et
avenæ pro duobus solidis.

Corn in
Humber-
shoe at 2s.
an acre.

Eodem anno misit dominus rex de Wasconia pro
regina et filio suo Edwardo; et circa festum Sancti
Petri ad Vincula mare transivit, et cum omni prospe-
ritate in Wasconiam pervenit. Et inter hæc, castrum
de la Reole ei cum multis prisonibus redditum est,
quod per annum obsederat.

Prince Ed-
ward and
the queen
go to Gas-
cony,
Aug. 1.
Capture of
La Réole.

Eodem anno venit Papa Innocentius quartus Romam,
qui per plures terras per decem annos exulaverat.

Innocent
IV. goes
to Rome.

Eodem anno comes Ricardus in castro de Bercham-
stede turrin cum tribus stadiis fecit levare, et plumbo
cooperiri; et multum maremium de parco de Soingdone
fecit cariari; quod multum mercato de Dunstaple no-
cuit, propter bigarum captionem.

Tower of
3 stories in
Berkham-
stead built
by Richard
of Corn-
wall.

Eodem anno, circa festum Assumptionis,⁵ mortuus
est H[ugo] episcopus Heliensis, qui quondam fuerat
abbas de Sancto Edmundo; et ei substitutus magister
W[illelmus] de Kirkenni.

Death of
Hugh Nor-
wold, bi-
shop of Ely.

Eodem anno mortuus est subito Walterus de Cau-
vertone, prior de Neuham; et Stephanus, canonicus
ejusdem domus, eidem substitutus. Qui cum per ordi-
narium loci, ad mandatum episcopi, fuisset installatus,
supervenientes W[illelmus] de Bellocampo, patronus
loci, et domina Hida uxor sua, de his, quæ facta fuerant,

Behaviour
of W. de
Beau-
champ at
Newenham
priory.

¹ Walter Suffield.

² John Biscop.

³ Richard de Crokesleye.

⁴ Sundon?

⁵ Aug. 15. He died Aug. 6.

A.D. 1254. vehementer indignati, minis et terroribus priorem extra portam ire fecerunt, et ab eis petere installationem. Quo facto, dominus W[illelmus] cepit eum per manum, et duxit in chorum, et iterum auctoritate sua, ut patronus, ipsum installavit, in injuriam episcopi Lincolnensis.

Wool sold. Eodem anno vendidimus apud Dunstaple saccum lanæ de velleribus pro septem marcis; et lanam pelliciam pro sex.

Lime made for the priory. Eodem anno fecimus calcem multam per manus W. de Norham; et dedimus ei pro stipendiis septem marcas; ita quod nihil invenimus ei nisi boscum.

Death of W. de Cantilupe. Sept. 25. Eodem anno, die Veneris ante festum Sancti Michaelis, mortuus est Willelmus de Cantilupo tertius, et die Mercurii proxima sequente, scilicet, in crastino Sancti Michaelis, apud Stodleam sepultus, præsentibus abbatibus, et prioribus multis, et comitibus; videlicet, Simone de Monteforti comite Leycestriae, et comite de Hereforde,¹ qui corpus defuncti in sepulcro posuerunt.

The justices in Buckinghamshire. Eodem anno venerunt justiciarii itinerantes in comitatum Buckingham, in octabis Sancti Michaelis; scilicet, abbas de Burgo Sancti Petri,² magister Simon de Wal-tone, Robertus de Sotingdone, et Johaunes de Cave, clerici; dominus Willelmus Trussel, et dominus Nicholas de Hanlou, milites. Et apud Newport sederunt usque ad festum Sancti Martini. Inde venientes apud

William de Beuchamp sued by the abbat of Warden. On his refusal to appear, the judges consult Richard of Cornwall, Bedeford, sederunt ibi per quindecim dies. Et portavit ibidem coram eis abbas de Wardone³ decem et septem brevia contra Willelmum de Bellocampo; et per eos summonitus, quamvis præsens esset in villa de Bedeford, coram eis tamen noluit comparere. Qui anxiiati propter hoc, et tardio affecti, miserunt nuntios suos ad comitem Ricardum, tunc Angliæ custodem, consilium querentes ab eo, quid super his facerent. Et rescripsit eis, quod de justicia facienda nihil omit-

¹ Humphrey de Bohun.

² John de Cauz.

³ William de Sheldwick.

terent. Quo audito, dicti justiciarii baroniam Wil- A.D. 1254
 lelmi de Bellocampo in manum regis ceperunt, et and in con-
 milites posuerunt, scilicet Willelmum de Falho et Wil- sequence
 lelmum de Hollewelle, qui baroniam custodirent, ne his barony
 is seized.
 Willelmus de Bellocampo manum apponeret.

Eodem anno mortuus est Gilbertus de Segrave in Death of
 prisona Reginaldi de Puns in partibus transmarinis; Gilbert
 de Segrave.
 ubi multi nobiles Angliæ imprisonati fuerunt; et qui-
 dam evaserunt, et quidam ibi mortui sunt.

Eodem anno factus est episcopus Karliolensis ma-
 gister Thomas de Veteri-ponte, et obtinuit a rege
 custodiam baroniæ quinto die Natalis Domini, apud
 Cantuariam.

Eodem anno venerunt apud Dunstaple magister f. 45 b.
 Simone de Waltone, et Robertus de Sotingdone, et The
 dominus Nicholaus de Hanlou justiciarii, et, una cum justices at
 Dunstable.
 priore, placita tenuerunt; et facta sunt priori omnia
 juramenta sub his verbis, "Hoc audis, domine prior,
 "justiciarie domini regis." Et habuit ibi dominus prior The prior
 præcones suos, et coram justiciariis prædictis recepit receives
 prior catalla felonum,¹ et vastum Henrici Percamenarii the forfeit-
 ed goods
 ad valentiam sexaginta solidorum et amplius; et de of felons.
 trium latronum evasione de prisona prioris mansit idem He is
 prior quietus, sed in expensis justiciariorum multum oppressed
 by the
 fuit gravatus. expense of
 the judges.

Eodem anno, ante festum Sancti Michaelis, misit Marriage
 dominus rex filium suum Edwardum de Wasconia in of prince
 Hispaniam ad regem de Castellis, ut acciperet sororem Edward.
 suam in uxorem, quod et factum est, sicut antea per
 internuntios fuerat prolocutum. Et facta ibidem mora

¹ There is a blank of half a line here. The following headings, apparently mere marginal scribblings, are given by Wanley, which he supposes to refer to this place: they have been entirely cut off in the binding; "De catallis felonum. De
 " Simone le Brettun duodecim dena-

rios. De Willelmo de Leycestre
 " suspenso, quatuor denarios. De
 " Letitia, quæ abjuravit regnum pro
 " latrocinio, duos solidos. De Hen-
 " rico le Parchemenarii, qui abjura-
 " vit regnum pro homicidio, viginti
 " solidos, et pro wasto decem soli-
 " dos."

A.D. 1254. per aliquod tempus, rediit dictus Edwardus cum uxore
 Gifts of the king to him. sua et comitatu ad patrem suum in Wasconia. Et dedit illi dominus rex in terris, redditibus, et wardis,

quindecim milia marcarum ad uxorem suam dotandam, pro quibus ei assignavit Wasconiam, et quicquid habuit in Hibernia et Wallia, et comitatum Cestrie, et castrum de Pecco cum pertinentiis, et custodiam terræ comitis de Ferariis, et Willelmi de Cantilupo, et Gilberti de Segrave, et civitates de Bristollis, de Stanforde, et Graham.¹ et multa alia, quæ nobis sunt incognita. Et Edwardo cum uxore et suis in Wasconia

Henry III. and queen Eleonor at Paris.

dimissis, rex Angliæ cum regina et suis, petita licentia a rege Franciæ et obtenta, venit Parysius; et suscepit eum rex Franciæ in osculum pacis cum gaudio magno, et solemne fecit ei convivium; cui rex Angliæ in crastino reddidit talionem. Et ibi fuerunt simul quatuor sorores; scilicet, regina Angliæ, regina Franciæ, uxor comitis Ricardi, et uxor comitis fratris regis Franciæ.

The three sisters of the queen at Paris: Margaret, Sanchia, and Beatrice, wife of Charles count of Provence. Return of Henry III. to London, Jan. 3

Rex inde profectus venit ad mare, et petens naves, cum suis, die Sancti Johannis Evangelistæ applicuit apud Doveram, occurrentibus et cum gaudio recipientibus multis magnatibus Angliæ. Et in crastino, die Sancti Thomæ martyris, apud Cantuariam fecit magnatibus suis grande convivium. Die vero Dominica proximo sequente, venit Londoniis, ubi a clero et a populo cum honore susceptus est.

Eodem anno, in vigilia Natalis Domini in partibus transmarinis, mortuus est Petrus Chacepore, qui fuit custos warderobæ regis; et quidam Provencialis, Hartaldus nomine, est ei substitutus.

Disease among the horses in France and England.

Eodem anno, post festum Omnium Sanctorum, venit pestis equorum sævissima, quæ Malum Linguae appellatur, et multos equos in Francia et in Anglia interfecit, et multos infirmos et inutiles reddidit, qui vix postea sanari potuerunt.

¹ Grantham.

Eodem anno vendidimus saccum de meliore lana de Dunstaple pro septem marcis, et de alia pro sex marcis, quia lana tunc fuit vilis. A.D. 1254.
Wool sold.

Eodem anno, in crastino octavarum Sancti Hyllarii, justiciarii itinerantes, qui ante Natale sederunt apud Chelmesford, venerunt apud Hertford; scilicet, abbas de Colocestre,¹ dominus Gilbertus de Prestone, et dominus Willelmus Brito, Rogerus de Wicestre clericus; et ibi per aliquod tempus sederunt. Et fecimus ibidem atornatum nostrum contra Aliciam, quæ fuit uxor Hugonis præpositi de Dunstaple; quæ nos implacitavit de una acra terræ in Bareworthe, quam dixit esse jus suum. Et datus est nobis dies in octabis Trinitatis anni sequentis, apud Bernemundeshee. Et quia atornatus noster ad diem non venit, perdidimus per defaltam. The justices itinerant at Hertford.
Jan. 21.
Suit against the priory for an acre in Barwith.
The priory non-suited.

Eodem anno obtinuimus in causa contra Walterum vicarium nostrum de Stodham, quia retractata fuit augmentatio vicariæ suæ facta per dominum Robertum Grosteste Lincolniae episcopum. Et per abbatem Westmonasterii,² judicem nostrum delegatum, redacta fuit ad statum pristinum. A cause carried against the vicar of Studham.

Eodem anno misimus regi per S[imonem] de Etone, celerarium nostrum, unam cupam argenti deauratam centum solidorum, in reditu suo de Wasconia. A cup of silver gilt sent to the king.

Anno gratiæ MCCLV., in quindena Paschæ, convocavit rex omnes magnates suos, et tenuit parliamentum solemne cum eis, petens auxilium a clericis et laicis, præter decimam ei a domino Papa concessam. Qui omnes petierunt inducias responsioni suæ, usque ad festum Sancti Michaelis proximo sequens, ut tunc præcise responderent, dum tamen, medio tempore, libertates in magna charta et in charta forestæ contentas faceret observare. Quod se promisit facturum, nec tamen perduxit ad effectum. Fresh demands of the king for money;
answered as before.

¹ William de Spaldewyk.| ² Richard de Crokesleye.

ANNO 1177 DUNSTAPLIA.

In archiepiscopo Londonias mortuus
 archiepiscopus Eboracensis, et
 post aliquod tempus voca-
 masterem magistrum Sewale,
 Cui rex noluit con-
 cedere matrimonium fuit geni-
 tus, [et] quod electus milites
 convocatis fratribus, de com-
 munes de capitulo miserunt apud
 obtinuerunt electum suum a
 regno confirmari, contra regis

festum Sanctae Margaretæ, mortua
 Willelmi de Cantilupo tertii.

festum Sanctae Margaretæ, mor-
 tui Munchenesii; et magister Thomas
 Menevensis; et post ipsum [Ricar-
 dus] electus, et regi præsentatus; sed
 contra dominum Papam adiit,
 acceptus, confirmatus, et conse-
 cratus rediit cum honore.

Sancti Martini, dedimus
 tam de laico feudo, quam
 Purificationis, dedimus
 eodem modo quo præ-

Sancti Michaelis, Simon de
 venit, ad instantiam pro-
 successit ei Robertus
 electus.

Sancti Michaelis, venit
 a latere domini Papæ
 qui in brevi tempore
 electus.

— — —

Eodem anno et tempore venit Petrus Vitella in Angliam; qui ecclesiam suam de Stepinle Gileberto de Tingrize, tunc decano, ad firmam tradiderat, et Simonem de Etone, canonicum de Dunstaple, procuratorem suum reliquerat. Sed nec ipsi Petro nec procuratori suo dictus decanus per tres annos, de centum solidis annuis, nihil solvere curavit. Quocirca dictus Petrus eum implacitavit, et laboribus et expensis multum fatigavit; in tantum quod dictus G[ilebertus] dedit ei sexdecim marcas pro duobus annis. Et de tertio anno habuit J[ohannes] de Crachale archidiaconus¹ sexaginta solidos; de quibus retinuit viginti-tres solidos pro hospitibus trium annorum. Et Petro dedit viginti solidos, et Rogero de Sancto Albano, canonico de Dunstaple, septendecim solidos, pro tribus fenestris in cancello de Stepinle faciendis, et ornamentis ecclesiæ emendandis. Et in recessu suo, dictus P[etrus] tradidit ecclesiam suam Benedicto clerico ad firmam per quinque annos sequentes, pro centum solidis annuis, quos idem B[enedictus] solvet; sicut in scripto inter eos confecto continetur.

Eodem anno facta est pax inter dominum Papam et Manfredum, filium Frederici, regem Apuliæ: ita quod Manfredus retinet Apuliam, et omnes terras quæ fuerunt patris sui, solvendo magnam annuam pecuniam sedi Apostolicæ. Et sic exinanita est spes regis Angliæ, qui credebatur omnes prædictas terras filio suo Edmundo, pro se, perquirere. Sed quia de maxima pecunia solvenda terminos statutos rex Papæ non observavit; nec Papa eidem de regno promisso fidem observare curavit.

Eodem anno, in fine anni, vendidimus Alexandro, apud Cherlton, decimam garbarum trium annorum, excepto tramisio primi anni, pro quinquaginta marcis

A.D. 1255.
Peter
Vitella and
the church
of Step-
plingey.

Peace
between
Pope Alex-
ander IV.
and
Manfred.
Prince
Edmund's
prospect
of the
crown of
Sicily at
an end.

Tithe of
sheaves for
three
years at

¹ i.e. of Bedford.

A.D. 1255. sterelingorum. Et bladum de Pateshul et de Hecham¹ Charlton ejusdem temporis fecimus domum cariari.
sold

R. de Clare Eodem anno rex Angliæ iratus contra concilium
and J. regis Scotiæ, eo quod filiam suam male tractaverunt,
Mansel misit ante ipsum Ricardum comitem Gloverniæ, et
sent to J[ohannem] Maunsel, ut rei veritatem inquirerent.
Edinburgh Qui cum ad partes illas accederent, et venirent ad
to inquire castrum de Edenesburuy, in quo rex et regina tene-
into the bantur, invenientes illud incaute custoditum, ingressi
treatment of the sunt castrum; et salutatis rege et regina, pro certo
of the princeps didicerunt, quod, impediante Roberto de Ros. (qui
Margaret per concilium regni custos eis fuerat deputatus,) rex
The king and queen of Scotland released from the tutelage of R. de Ros and John de Baillol.

ad reginam accedere non potuit; sicut regina patri suo antea demandaverat. Comes vero Gloverniæ et J[ohannes] Maunsel prædicti, amotis custodibus, regem et reginam simul in lecto posuerunt: et sic ipsa nocte, cum famulis suis, ad loca remota recesserunt, et regi, e vestigio supervenienti, omnia quæ facta fuerant retulerunt. Qui contra custodes, scilicet Robertum le Ros et Johannem de Baylel, maximam concepit iram et indignationem, in tantum quod Londoniis eos implacitavit, et de multis transgressionibus accusavit.

Ejection of W. de Beau-champ from various manors by Richard of Cornwall Eodem anno Ricardus, comes Cornubiæ, per Abraham, Judæum de Norvico, quandam chartam invenit, per quam Robertus Malerbe omnes terras suas, redditus, et possessiones Judæis obligaverat; qua occasione comes Ricardus Willelmum de Bello-campo et suos de manerio de Houyttone et de manerio de Hoclive, et homines de Bedeford de novies-viginti acris terræ, per præceptum domini regis ejecit, homines suos imprisonando, et alias eis gravis existendo.

50/ paid to Rustand. Eodem anno, in Adventu Domini, solvimus magistro Rustando quinquaginta libras sterlingorum, quas de executoribus negotii crucis mutuo accepimus.

¹ Higham-Ferrers.

Eodem anno adeptus est dominus Eduardus custodiam terræ Willelmi de Cantilupo tertii: et non fuit hæres tunc quatuor annorum. A.D. 1255.

Eodem anno fuit notabilis bladi defectus; quem nisi præcedentis anni suppleret abundantia, penuria victualium multos aggravasset. Et sciendum quod Stokes, Craule, Segenho, Rokeshoc, sibi ipsis hoc anno sufficere non potuerunt. Great scarcity of corn.

Eodem anno Robertus le Vavasur, vicecomes Nottinghamiæ, ballivam suam perdidit; et a pluribus accusatus, ducentas marcas cum domino rege finivit. The sheriff of Nottingham fined.

Eodem anno burgenses Derbeyæ obtinuerunt a rege, pro pretio dato, quod justiciarii itinerantes et vicecomites placita sua de comitatu Derebeyæ apud Derebeyam placitabunt, quæ apud Nottingham placitari consueverunt. Causes to be tried at Derby.

Eodem anno Petrus de Aqua-alba, episcopus Herefordensis, malitiose fecit sibi literatorias falsas, et obligavit in curia Romana fere omnes domos magnas religionis in Anglia, illis nescientibus nec consentientibus. Et iudices impetravit in partibus transmontanis, ut si quos inveniret in Anglia contradictores, eos ibi conveniret ubi accedere non auderent. Conduct of Peter de Egeblank, bishop of Hereford.

Eodem anno, circa principium Quadragesimæ, Willelmus de [E]boraco mortuus est, episcopus Salusburie, et magister Gilo de Brigepor in episcopum electus. f. 46 b.

Anno gratiæ MCCLVI. magister Rustandus et magister Gilo de Brideport, et Ricardus abbas Westmonasterii, et dominus Henricus, ad instantiam domini regis, adierunt curiam Romanam pro negotiis suis expediendis, contra clerum et populum Angliæ. Quibus in Angliam redeuntibus, petiit dominus rex a clero et populo omnes sumptus quos tunc posuerat pro terra Siciliæ filio suo Eadmundo perquirenda, scilicet, centum milia marcarum, et triginta-sex milia, et quinque milia, quæ omnia in vanum expenderat, et male perdiderat. Petiit etiam quod clerus et populus terram Siciliæ Embassy to Rome.

The king's demand of all the expenses for acquiring Sicily for prince Edmund.

A.D. 1256 sumptibus suis filio suo Eadmundo perquirerent, et
Refusal of the barons and clergy to prosecute the claim. ipsam ibidem sumptibus suis salvo perducerent, et terram cum munitionibus traderent. Ad quæ, magnates primo, et postea clerici, quasi impossibile reputantes, responderunt, quod petita facere nec voluerunt nec potuerunt; præcipue propter pecuniæ penuriam, et propter locorum distantiam, et inimicorum per vias numerositatem; et propter Mamfredi potentiam, qui tunc regnum Siciliæ et Apuliæ tenebat, et thesauros infinitos possidebat. Et præterea, præmissa facere nec voluerunt nec potuerunt propter terræ Anglicanæ desolationem. Quæ si consilio et auxilio magnatum foret destituta, rex et regina et sui, et tota terra Angliæ maximo periculo exponerentur, tum propter Walenses, qui tunc totam terram vicinam, quam dominus rex domino Edwardo filio suo tradiderat, hostiliter devastabant; tum propter regem Franciæ et Francigenas, terras suas in Anglia vendicantes. Qui, si viderent terram Angliæ desolatam, eam hostiliter impugnarent. Et alias plures causas clerus et populus assignabant.

Rustand's letters. Item magister Rustandus tunc passim dedit literas suas continentes clausulam, et quidam alii, sicut in literis domini Papæ continetur.

Invasion of the Welsh under Llewellyn II. Eodem anno Walenses, fines suos egressi, maximum congregaverunt exercitum, quibus præerat Lewelinus secundus, vir pulcherrimus, et bello strenuus, qui omnes Walenses habuit quasi sibi conglutinatos. Eo tempore dominus rex et regina et concilium eorum dominum Galfridum de Langeleye terræ domini Edwardi, quam in Wallia habuit, custodem posuerunt. Qui Wallenses legibus Angliæ subdere nitebatur; et cum ex parte hoc fecisset, credens rem ad effectum perducere, jactabat se coram rege et regina, quod omnes Wallenses habuit in manu sua clausos. Et cum postea comitatus et hundredos ordinaret, Walenses, habito consilio, confidenter responderunt, quod

nihil pro eo contra leges paternas facerent. Et sic ab A.D. 1256. invicem cum maxima discordia discesserunt.

Eodem anno Robertus de Ludham et Rogerus le Eyr de Norfolchia, viri nequissimi et crudeles, ballivi fuerunt domini Edwardi apud Eytone et Houtone. Qui abbatem de Sancto Albano¹ et abbatem de Wou-bourne,² et alios vicinos multum gravabant. Et præcipue nos; qui propter fossatum apud Scortegrave, et propter Hammonem garcionem, in sex marcis injuste fuimus amerciati; de quibus tres marcas solvimus, et tres marcæ per dominum Galfridum de Langeleye in respectum fuerunt positæ. Et ballivi infra annum cum maxima confusione recesserunt.

Eodem anno tradidimus terram nostram de Cherl- tone Johanni de Cheydut ad feudi firmam. Et dedit nobis quindecim marcas in gersummam,³ et quolibet anno tres marcas et dimidiam, et pro domibus octo solidos, retentis in manu nostra duobus grangiis et veteri aula; retentis nobis etiam omnibus decimis garbarum, fœni, et molendinorum, et redditu triginta-duorum denariorum de duobus tenentibus ecclesiæ.

Eodem anno, in Natali Domini, orta est dissensio maxima inter dominum Willelmum de Cheydut et Johannem Boyver, ita quod hora vespertina obviaverunt sibi in magno vico de Cherletone. Et Johannes subito dictum militem ictu valido ad terram prostravit, et ipsum graviter verberatum dereliquit. Et quia dictus Johannes in autumno præcedenti ibidem decimas nostras collegit, delictum suum nobis dictus miles imposuit.

Eodem anno Ricardus, comes Cornubiæ, in regem Alemanniæ est electus.

Eodem anno recepimus dominum Johannem de Watforde in canonicum.

¹ John de Hertford.

² Nicholas.

³ Fine.

Oppression
of the
wicked
bailiffs of
prince
Edward.

Three
marks paid
and three
remitted.

The land,
at Charl-
ton let to
John de
Cheydut.

Assault
committed
in the high
street of
Charlton.

R. of Corn-
wall elected
king of
Germany.

A.D. 1276.
Death of
the rector
of Brock-
hall.

Eodem anno post Pascha, mortuus est Galfridus de Bello Campo, rector ecclesie de Briculle; et presentatus est ad eandem N filius Willelmi de Grey, qui nobis decimas illius anni de dominico deforceiavit.

Eodem anno mortua est domina Johanna de Peyure apud Leyham, et apud Wouburne sepulta. Cujus funeri dominus Johannes de Grey, vir ejus, parum exhibuit honoris et reverentie.

Eodem anno, statim post obitum Johanne predictæ, magister P[aulus] Peyure custodiam et maritagium hæredis domini Paulini Peyure a domino Johanne de Grey obtinuit, pro mille marcis infra annum dicto Johanni solvendis; de quarum trecentis marcis abbas de Wouburne et prior de Dunstaple plegii fuerunt. Et statim vendidit dictus P[aulus] maritagium cognati sui domino Galfrido de Langeley pro trecentis marcis infra annum solvendis. Item dictus P[aulus] dedit quadraginta marcas domino Simoni de Monteforti, pro bono pacis.

Sale of
Cadding-
ton wood
begun.
William de
Kilkenny,
bishop of
Ely.
f. 47.

Eodem anno incepit venditio bosci de Cadendone; in quo posuimus tresdecim marcas et dimidiam.

Eodem anno magister Willelmus de Chirkenny, tunc cancellarius regis, factus est episcopus Elyensis; et infra annum mortuus.

Resigna-
tion of
bishop R.
de Wes-
ham

Eodem anno magister Rogerus de Wesenham, episcopus Coventrensis, resignavit; et Rogerus de Mulestone, ad instantiam reginæ et tunc comitis Ricardi, in episcopum est electus.

Departure
of Richard
of Corn-
wall.

Anno gratiæ MCLVII, in principio anni, fecit rex convocari omnes magnates Angliæ, scilicet episcopos, comites, abbates, et priores, Londoniæ, ut tractatum haberet cum eis de statu regni, et de recessu fratris sui comitis Cornubiæ, qui tunc in Alemanniam erat recessurus; pro ejus conductu venerunt in Angliam archiepiscopus Coloniensis,¹ et episcopus de Legis,² et

¹ Conrad of Hohenstadt.

² Henry II.

duo alii episcopi ; quos omnes comes Ricardus maximis A.D. 1257. donariis honoravit, et ab eis homagium et fidelitatem recepit; et post consiliis et fidelitati eorum se plurimum commisit. Et die Paschæ statuit eos qui de April 8. Allemannia venerant in officiis suis, unumquemque ad officium ex feudo sibi deputatum; et sic versus mare iter arripuit, et navigio suo, apud Gernemutham præparato, appropriavit. Et cum tempus optimum adveniret, vela ventis et mari, Deo gubernante, commisit; et sic sanus et incolumis pervenit. Multi vero magnates de Allemannia et de partibus adjacentibus ei obviam venerunt, et de adventu suo et incolumitate gratias Deo reddiderunt. Ipse vero apud Hese capel- His coro-
lam et comitissa die Ascensionis coronati sunt, et nation at
Henricus, filius ejus, in crastino miles est effectus. Aix-la-
Speciales quosdam, quos de Anglia secum adduxit, ut Chapelle,
Jacobum de Auditheleye, et Stephanum de Cheyndut, May 17.
et alios sibi familiares, consilarii sui de Alemannia
statim in Angliam remiserunt.

Eodem anno, post festum Sancti Johannis Baptistæ, Henry III.
dominus rex noster congregavit exercitum copiosum, goes to
ut Walenses, qui fines suos excesserant, ad interne- Chester
cionem debellaret; et cum magna parte exercitus sui and
ivit Cestriam, et inde usque ad castellum del Canno, Gannoch
ubi moram fecit quamdiu in partibus Walliæ reman- against the
sit. Ubi multos de suis per corruptionem ciborum Welsh.
et potuum amisit; sed Walensibus parum aut nihil nocere prævaluit; propter quod Walenses convitia et
opprobria multa nobis intulerunt. Magnam vero par- Part of the
tem exercitus sui dominus rex cum Ricardo, comite army left
Gloverniæ, reliquerat, ut in partibus de Suht Wales with
Walenses expugnaret. Quibus subito relictis, ipse Richard de
comes cum uno armigero ab exercitu clam recessit, et Clare.
apud castellum de Thotebire perrexit cum regina locu- His inter-
turus, quæ tunc ibidem manebat, quia apud Noting- view with
ham, ubi dominus rex ipsam perendinaturam trans- the queen
miserat, propter fumum carbonum maris nullo modo at Tutbury.

A.D. 1257. potuit demorari. Et sic dominus rex et ipse comes a Wallensibus sine honore redierunt circa festum Sancti Michaelis; ut rex festum Sancti Edwardi in quindena Sancti Michaelis posset celebrare.

The king and the earl leave Wales, with nothing accomplished.

Hugh Belsham elected bishop of Ely
Opposition of archbishop Boniface.

He goes to Rome, and is confirmed

Eodem anno electus est quidam monachus Eliensis in episcopum ejusdem ecclesie; sed cum coram archiepiscopo tunc Bonefacio de sibi objectis responderet sapienter et bene, dominus archiepiscopus et sui graves et injuriosi ei fuerunt, nec ad tantam curam ipsum admittere voluerunt. Et nacta occasione, dominum Papam appellans, curiam Romanam adiit, et ab ipso confirmari et consecrari meruit. Et sic in Anglia cum honore reversus est.

Simon de Winton bishop of Norwich.

Eodem anno magister Simon de Wauthone in episcopum Norwicensem est electus, et sine contradictione a domino rege receptus, et ab archiepiscopo Bonefacio sine contradictione confirmatus.

Eodem anno [Simon de Luyton],¹ monachus Sancti Edmundi, in abbatem ipsius ecclesie est electus. Sed curiam adiit Romanam, et a domino Papa confirmatus est et benedictus, et sic in patriam.

A rentcharge of 20s bought, May 17.

Eodem anno, circa festum Ascensionis, emimus de Rolando Malet redditum viginti solidorum, de domino Warino de Bragenham percipiendum ad duos anni terminos.

Another bought after Sept 29.

Eodem anno, post festum Sancti Michaelis, emimus de Hugone le Bretun de Walda redditum viginti solidorum, de Philippo filio Alexandri de Dageham percipiendum; et domino feodi Johanni de Boclisford dedimus viginti solidos, ut liberum et pacificum haberemus ingressum.

Land bought after Nov 11, at Pulloxhill.

Eodem anno, post festum Sancti Martini, emimus de Almarico de Sancto Amando terram, quam habuit de Johanne Boynun, apud Pullokeshille, pro quadraginta et tribus marcis et dimidia.

¹ Blank in MS.

Eodem anno emimus parvum boscum apud Bocli- A.D. 1257,
shore de Johanne Puscer, dimidia marca. A wood
bought.

Eodem anno emimus de Johanne Reinfrei redditum Other rent-
quatuordecim denariorum, una marca. charges.

Eodem anno emimus de Philippo de Dageham redi-
tum novem denariorum, octo solidis.

Eodem anno fecimus magnum horreum apud Rokes- A barn
hoc; et augmentavimus boveriam apud Pullokeshille; built, and
et tunc primo vaccas ibi posuimus. a cowhouse
enlarged.

Eodem anno admisimus in canonicos, die Ascensionis, New
Johannem de Edlisberne; Dominica ante Assumptionem canons,
Beatæ Mariæ, Ricardum de Mentemore; die Assump- May 17.
tionis, Simonem Wiscard et Johannem de Hallingges. Aug. 12.
Aug. 15.

Eodem anno fuit magna caristia bladi, ita quod Great
multi famis pestilentia morirentur. scarcity
of corn.

Eodem anno, pro defectu victualium, emissæ sunt de Many nuns
Chikesand ad alios domos suæ ordinis quinquaginta et sent away
duæ moniales, et decem conversi. from
Chicksand.

Eodem anno electus est Robertus de Chawre in epi- f. 47 b.
scopum Carlionensem per ejusdem loci conventum, et Bishoprick
archiepiscopo Eboracensi Sewallo præsentatus; qui ei of Carlisle.
bona promisit et mala reddidit; quia de die in diem
negotium protrahens, per lapsum temporis, cuidam
magistro Johanni episcopatum de facto contulit. Sed
alius tempore debito dominum Papam appellavit, et ab
ipso literas executorias super mandato papali repor-
tavit sub tali forma, quod si dictus archiepiscopus
nollet, vel non posset, vel aliquo alio modo negotium
negligenter prætermitteret; tunc executores prædicti,
scilicet episcopus Sarisburiensis¹ et episcopus Batonien-
sis,² de meritis causæ cognoscerent, et negotium effec-
tui manciparent. Ut si dictus electus dignus inveni- Robert de
retur, electionem suam confirmarent, et in episcopum Chause
ipsum consecrarent. Quod factum est. confirmed.

¹ Giles Bridport.

| ² William Button.

A.D. 1257. Eodem anno, in quindena Sancti Michaelis, apud
Two Westmonasterium levavimus duo cirograffa; unum
actions entered at contra Henricum del Broc et uxorem ejus; et aliud
Westminster contra sorores de Winfeud.

The jus- Eodem anno, in octabis Sancti Hilarii, sederunt jus-
tices itinerant at ticiarii ifinerantes apud Derbeiam, scilicet abbas de
Derby, Burgo Sancti Petri,¹ et dominus Johannes de Wya-
Jan. 20. willa, et dominus Robertus de Brus, absente domino

Rogero de Turkebi, qui quartus erat, per magnam in-
The priory firmitatem. Et tunc per communem summonitionem
summoned, but dis- ibi presentes fuimus, et primo die per dictos justicia-
missed rios licentiati recessimus.

Rustand Eodem anno, circa autumnum, magister Rustandus,
goes to vir magnæ auctoritatis in Anglia, Romam adiit, et
Rome, and propter facta præcedentia ibidem cum confusione re-
returns. mansit. Sed postea reversus est.

Mortgage Eodem anno Johannes de Heltesdone terram suam
of land in de Toteruo sub Duna et super Dunam Thomæ Hyнге
Tottern- invadiavit pro sexdecim marcis sterlingorum solvendis
hoe. eidem Thomæ anno sequenti, in festo Sancti Johannis
Baptistæ octo marcis, et in festo Sancti Michaelis
tantundem. Quod si faceret, terram prædictam quie-
tam reciperet; sin autem, dictus Thomas octo marcas
dicto Johanni supersolveret, et sic totam dictam terram
in feodum retineret.

Confirm- Eodem anno Willelmus de Weltone, in initio Quadra-
tion of gesimæ, omnia quæ de feodo suo habuimus in Toteruo
land in nolis confirmavit; et postea quinque pueros suos de
Tottern- dominico suo in Toteruo infeodavit, et statim in sei-
hoe sina posuit; et pueri de tenentibus fidelitatem rece-
perunt.

Richard, Eodem anno rex Alemanniæ Ricardus misit literas
king of suas in Angliam, ut bosci sui venderentur, propter
Germany, defectum denariorum inopinatum.
sells his woods

¹ John de Caaz.

Eodem anno, post festum Sancti Michaelis, dedimus A.D. 1257. scutagium per omnes terras nostras; sed apud Stokes Scutage paid for fuimus decepti; quia ibidem dedimus sexdecim solidos all the et septem denarios, et non debuimus dedisse nisi me- lands of the priory. dietatem tantum. Sed in maritagio filiae domini Alani i.e. Alan præmuniti dedimus quod justum fuit, scilicet duos de Hyde. solidos et tres denarios.

Eodem anno emimus de Johanne de Heltesdone Arable land and terram arabilem et gravam, quas habuit super Dunam, a grove pro triginta et quinque marcis. Et deliberavimus bought of vadium, quod fecerat Thomæ Hinge, scilicet, totam John of Helston. terram suam de Thoterno sub Duna et super Dunam, solvendo eidem Thomæ sexdecim marcas de denariis prædictis. Et cirograffum et chartam feodationis, quæ Johannes fecerat eidem Thomæ, tradidimus Johanni, qui statim fecit comburi: sed cito postea poenitentia ductus, idem Johannes totam terram sub Duna vendidit præfato Thomæ præcise, cum redditu et homagiis quæ habuit in Thoterno.

Eodem anno, statim post festum Sancti Michaelis, Scarcity of corn. incepit bladi caristia, et tunc emimus viginti quar- Wheat teria frumenti ad seminandum, quod bene nobis pro- bought to fuit. sow.

Eodem anno emimus terram de Pullokeshille de Land-at Ammarico de Sancto Amando, quam habuit ex dono Pulloxhill Johannis Boinun, pro quadraginta-tribus marcis et bought. dimidia. Et redditum viginti solidorum de Hugone Britone de Walda, pro sexdecim marcis et dimidia: et Johanni de Bocclesforde dedimus viginti solidos pro ejusdem terræ confirmatione.

Anno gratiæ MCCLVIII., die Sabbati in ebdomada Pas- Fall of the chæ, cecidit magnum stabulum nostrum in Dunstaple, stable at Dunstable, ita quod totum mayremium et lateres confracta sunt, March 30. quod quam cito potuimus illud reparavimus, scilicet, ante festum Sancti Michaelis proximo sequens.

Eodem anno cecidit horreum nostrum juxta portam Fall of the apud Sortegrave; quod statim postea relevavimus. barn at Short-grave.

A.D. 1258. Eodem anno in æstate fuit maxima bladi caristia; ita quod quarterium frumenti vendebatur apud Northampton pro viginti solidis; apud Bedeforde pro decem et septem solidis; apud Dunstaple pro una marca. Et nos tunc, pro defectu bladi, emimus duodecim quarteria et dimidium de frumento; scilicet, tria quarteria, quodlibet pro octo solidis et sex denariis; et de residuo, quodlibet quarterium pro sex solidis. Et a festo Sancti Johannis Baptistæ totum potum nostrum emimus, scilicet quarterium de communi brasio pro sex solidis et octo denariis. Et inter hæc, duo dolia vini comparavimus pro novem marcis, quæ in conventu expendimus, et multum nobis profuit. Et sciendum, quod **expendimus hoc anno, in pane, potu, et præbenda, quater-viginti libras et amplius.**

f. 48.
Demands
of the
legate
Herlot,

who
threatens
to excom-
municate
the king.

Eodem anno, cito post Pascha, venit quidam magister Arlotus in Angliam de curia Romana cum potestate magna, petens a domino rege pecuniam infinitam, in qua obligatus fuit rex domino Papæ, videlicet, centum milia marcarum et amplius. Et dominus rex, habito consilio cum magnatibus suis, respondit quod pecuniam tantam non habuit, nec habere potuit. Et minatus est Arlotus, quod ipsum regem et omnes magnates suos excommunicaret: et dixit, quod dominus rex et magnates et alios de tota terra sua, pro dicta pecunia sicut seipsum obligaverat; ad quod et clerici et laici responderunt, quod ipsi liberi fuerunt, propter quod dominus rex eos obligare non potuit; et sic a sententia sua dominum Papam appellaverunt, et nuntios sollemnes ad ipsum destinaverunt.

Parliament
[at Ox-
ford].
June 11.
The twelve
councillors
appointed.

Eodem anno, in festo Sancti Barnabæ Apostoli, fecit dominus rex convocari omnes magnates suos Angliæ, scilicet clericos et laicos. Et habito cum maxima deliberatione consilio, inter eos statuerunt quod dominus rex haberet duodecim de consilio suo electos per totam communam Angliæ, et eorum niteretur consilio, et sine eis nihil magnum faceret; quod et factum est. Et

statim illi duodecim, de consensu et voluntate domini A.D. 1258. regis, elegerunt unum justiciarium principalem, qui coram omnibus juravit, quod justitiam omnibus exhiberet, nec diviti nec pauperi parceret, quin omnibus justitiam exhiberet. Dominus vero rex, tactis sacro-
 sanctis, juravit, quod bonas leges et antiquas, et char-
 tam magnam quam antea concesserat, ex tunc obser-
 varet et faceret observari. Omnes vero magnates ibi
 præsentes juraverunt, quod eadem in terris suis circa
 tenentes suos observarent et facerent observari, quæ
 dominus rex eis promiserat observanda. Hoc facto,
 vocati sunt fratres regis, ut jurarent sicut alii jura-
 verunt; quod omnino facere noluerunt. Fratres regis
 fuerunt Aymerus electus Wyntoniensis, Willelmus de
 Walentia, Galfridus de Lesinan, [Guido de Lesinan].¹
 Isti et eorum ballivi ita insolentes et graves et feroces
 Anglicis fuerunt, quod eos et catalla sua devastaverunt,
 et eos quasi in nihilum reputaverunt. Et quia a tali
 ferocitate se cohibere noluerunt, ideo jurare contemp-
 serunt. Magnates vero juraverant, quod si quis contra
 eorum sacramenta et statuta venire attemperet, ipsum
 inimicum capitalem reputarent. Quod postquam fratres
 regis agnoverunt, clam et de nocte usque Wintoniam
 recesserunt. Quo cognito, magnates statim cum equis
 et armis eos usque Wintoniam subsecuti sunt, et eos
 usque ad mare conduxerunt, et jurare coegerunt, quod
 nunquam terræ Anglicanæ per se vel per alios noce-
 rent, nec in Angliam redirent, nisi de consensu regis
 et magnatum suorum. Terræ vero et tenementa eorum
 seisata sunt in manu regis. Nomina magnatum qui
 hæc fecerunt sunt hæc, Simon de Monteforti comes
 Leicestriæ, Ricardus comes Gloverniæ, Rogerus de Bigod
 marescallus Angliæ, Onfridus de Boun comes Here-
 fordæ, comes de Warewicke,² Hugo Bigod justitiarius

The king
swears to
Magna
Charta, &c.

His bro-
thers refuse
to swear to
this.

They
escape to
Winches-
ter, but
are pursued
by the
barons.
They are
exiled,

and their
lands
seized.
Names of
the con-
federate
barons.

¹ Blank in MS.

| ² John de Plessetis.

A.D. 1258. **summus, Jacobus de Alditheleye, comes de Albemare,¹ Hugo Despensarius, Ricardus de Grey, Johannes filius Galfridi, et multi alii, nomina quorum ignoramus.**

Oath of
the sheriff
on his
election.

Eodem anno, ad parliamentum Sancti Michaelis, provisum fuit per concilium regis, quod quilibet vicecomes haberet chartam Anglice scriptam et magno sigillo regis signatam; et pluries in anno coram comitatu legatur, ut ad notitiam omnium quæ ibi continentur perveniant. Et provisum fuit ibi, quod omni anno sit novus vicecomes per electionem, qui in principio suo jurabit, quod aurum vel argentum a nullo recipiet, nec exennium nisi comestibile; et quod duodecim denarios non excedat; non hospitabitur cum aliquo in balliva sua, nisi habeat tenementum quadraginta librarum, et hoc nisi semel ve bis ad plus in anno et devote rogatus, cum equis quinque ad plus.

New
canons,
Sept. 21.

Eodem anno, in festo Sancti Matthæi Apostoli, **Johannes de Stoke, Johannes de Hertford, et Johannes de Waleya** receperunt habitum nostrum.

Ordination
at Dunsta-
ble by
archbishop
Boniface.

Eodem anno et tempore Bonifacius, archiepiscopus Cantuariensis, celebravit ordines generales apud Dunstaple, sede Lincolniensi tunc vacante. A quo dictus Johannes de Stoke, novicius, suscepit ordinem subdiaconatus, contra consuetudinem nostram.

Eodem anno dominus Johannes de Crachale factus est thesaurarius domini regis.

Eodem anno, circa Natale, mortuus est Philippus Lovel, thesaurarius regis, qui in illo officio multa mala perpetravit.

Long wet
autumn.

Eodem anno habuimus autumnum nimis tardum et tædiosum, propter pluviam continuam et perseverantem, ita quod blada fere fuerunt deperdita, et vix ante festum Sancti Martini in cereis recondita.

Eodem anno, in octabis Epiphaniæ, mortuus est apud Dunstaple Ricardus de Lincolnia clericus.

¹ William de Fortibus.

Eodem anno, cum magnates essent apud Wintoniam, datum est venenum pluribus, ita quod Ricardus, comes Gloverniæ, per artem medicinæ, et per tiriacam, quam habuit, vix evasit; et frater¹ ejus cito post mortuus est. Et Ricardus abbas Westmonasterii,² et alii plures, nomina quorum ignoramus.

A.D. 1258.
f. 48 b.
Many nobles
poisoned at
Winches-
ter.

Eodem anno mortuus est dominus Henricus de Lexingtone, episcopus Lincolniensis, et substitutus est ei Ricardus de Graveshende, [qui] statim post confirmationem suam, una cum Simone de Monteforti, et Ricardo comite Gloverniæ, iter arripuit ad regem Franciæ, ut inter ipsum et regem Angliæ pacem reformarent.

Bishoprick
of Lincoln.

Eodem anno, in octabis Trinitatis, fuit capitulum generale canonicorum regularium apud Leicestre, quod quasi evanuit propter absentium numerositatem.

Chapter of
regular
canons at
Leicester.

Eodem anno implacitavimus Thomam Hinge de quatuor acris terræ, quas habuit ex dono Johannis de Heltesdone, intra clausum de Sortegrave. Sed antequam Johannes in warantum vocaretur, dedit nobis in excambium quatuor acras terræ in campo de Hocfeld, et quinque acras eisdem adjacentes in excambium pro quinque acris quas habuimus ex dono Willelmi patris sui, pro cantaria capellæ suæ de Barewurthe.

Suit for
four acres
in Short-
grave close.

Eodem anno usque ad novum granum fuit magna sterilitas cujuslibet fructus, et bladi caristia, quia parum fuit. Sed illud parum optimum fuit propter temporis amœnitatem.

Scarcity of
corn ; but
very good
what there
was.

Anno gratiæ MCCLIX. Quidam garcio de Dunstaple, Laurentius nomine, furatus est apud Sanctum Albanum sexaginta marcas et amplius, ut dicebatur, quas tulit ad domum Philippi Illig in Dunstaple. Et de his cepit viginti quatuor marcas, et comparavit sibi unum corredium apud Neuham, et sic evasit de villa de Dunstaple. Dictus vero Philippus captus fuit et detentus

Theft of
60 marks
at St.
Alban's by
a Dunsta-
ble boy.

Philip Illig
taken up

¹ William de Clare.

| ² Richard de Crokesleye.

- A.D. 1259. on sus-
picion. propter hujus facti suspicionem, et in prisona positus, donec per breve domini regis traditus fuit in custodia duodecim, ut ipsum ad rectum coram præviis justiciariis ibidem itinerantibus [ducerent]: quo facto, dictus Philippus a patria recessit, nec postea potuit inveniri. Et hoc factum fuit in initio Quadragesimæ. Postea,
- April 20. in octabis Paschæ, Hugo le Bigod, justiciarius totius Angliæ, misit breve suum, quod dictus Philippus caperetur, et usque ad adventum suum in carcere detineretur; quod non potuit fieri, quia Philippus non potuit inveniri. Postea vero, in ebdomada Pentecostes, venit dictus justiciarius apud Bedeford, et Gilebertus de Prestone cum eo, et petebant quod nos dictum Philippum coram eis præsentaremus; et respondimus quod hoc esset contra libertatem nostram, sed cum apud Dunstaple venirent, faceremus quod justum esset. Et statim petivimus quod ad nos venirent; quod omnino facere contempserunt, dicentes quod iter eorum non fuit ad omnia placita, sed ad quædam specialia. Et quia ei nolimus obedire, seysivit in manum regis omnia quæ habuimus, ponens singulos custodes per singula loca nostra. Et secuti sumus eum usque Hontendone, et vix finem fecimus pro decem marcis. Pligii vero dicti Philippi finem fecerunt pro sex marcis, de quibus nihil retinuimus.
- Suit
against the
priory for
land in
Worthing. Eodem anno, et in eodem itinere apud Bedeford, implacitati fuimus de terra de Worthinge, per tres filias Radulphi Eyl sine brevi; et vocavimus ad warrantum rotulos Willelmi de Euerwic et sociorum ejus de itinere apud Bedeford, multis annis a retro transactis; et statim quæsitum sunt rotuli, et inventum est quod frater dictarum mulierum perdidit terram illam per magnam assisam coram dictis justiciariis; et sic nos recessimus quieti, et mulieres in misericordia.
- Bishoprick
of London. Eodem anno mortuus est Fulco Basset, episcopus Londoniensis; cui successit Henricus de Wegham, domini regis cancellarius.

Eodem anno habuimus terram Baldewini de Wite- A.D. 1259.
chiche apud Stodham, et domos in tofto ad eam per-
tinentes.

Eodem anno, multis nuntiis præmissis pro pace re- The Eng-
formanda, iuit rex Angliæ, filius regis Johannis, Hen- lish rights
ricus cum rege Franciæ; et, de consilio magnatum in Nor-
suorum, reliquit ei terram Normanniæ, cum omni jure mandy
quod in ea habuit, pro quadam summa pecuniæ, et sold to the
quibusdam aliis. Et ibi maritalit secundam filiam French
suam filio comitis Bononiæ.¹ king.
Marriage
of princess
Beatrice.

Eodem anno fratres Prædicatores per maximam in- The Do-
dustriam et seductionem, nobis invitis, villam de Dun- minicans
staple ingressi sunt, et per dominum regem et reginam in Dun-
et aliquos magnates, moram ibidem a nobis impetra- stable.
verunt.

Eodem anno frater Radulfus, conversus noster apud A lay
Stodham, occisus est pro jure ecclesiæ nostræ, per brother
homines prioris de Grava,² in maximum ecclesiæ nostræ murdered.
præjudicium et gravamen.

Eodem anno, post Natale Domini, venerunt justiciarii Justices at
itinerantes apud Dunstaple, auctoritatem habentes ad Dunstable
placitandum quædam placita specialia. Et quia potes- for special
tatem non habuerunt ad omnia, et nos litteras regis pleas.
ad eos non habuimus speciales, ideo libertati nostræ
non consenserunt.

Eodem anno archiepiscopus Cantuariæ . Bonefacius, Question
et decanus et capitulum et archidiaconi episcopatus of the
Lincolniæ, impetraverunt a domino Papa, quod misit episcopal
a latere suo quendam Romanum in Angliam, ad exami- jurisdic-
minandum testes ex utraque parte inter archiepiscopum tion in the
et dictum capitulum, super articulis inter eos motis, bishoprick
super jurisdictione episcopali, sede vacante. Dicebat of Lincoln,
enim archiepiscopus, jura episcopalia ad ipsum perti- sede
nere, sede vacante, quibus prædecessores sui usi sunt. vacante.
£ 49.]

¹ John de Dreux, son of John I.,
duke of Brittany.

² Now Grovebury, Leighton, Bed-
fordshire.

A.D. 1259. Decanus et capitulum Lincolniense pro se et archidiaconis suis e contra dicebant, quod jura episcopalia ad eos ab antiquo pertinebant. Et ad probandum hoc ex utraque parte, producti sunt testes.

The prebend of St. Paul's, London, which had been held by Rustand,

given to an Italian, who is installed, Feb. 27, and murdered immediately afterwards, with his two companions.

Eodem anno decanus et capitulum Londoniense derunt domino Johanni de Crachale, archidiacono Bedfordiæ, et tunc domini regis thesaurario, unam præbendam in ecclesia Sancti Pauli Londoniarum, quæ fuit antea magistri Rustandi, et tunc vacabat, quia ipse habitum religionis susceperat; sed postea venit quidam Romanus cum literis domini Papæ miro modo conceptis, et tandem obtinuit in causa, et installatus fuit prima die Jovis Quadragesimæ. Et statim cum egressus esset cœmeterium cum duobus sociis suis, occurrerunt eis tres juvenes, penitus ignoti, et ipsum qui installatus fuit interfecerunt prope portam; alius vero aufugit usque in Westchep, et ibi occisus est coram multitudine populi; tertius vero aufugit ultra pontem, et ibi absciso capite mortuus est. Et ista occisio facta fuit circa horam tertiam, nec fuit aliquis, qui dictos malefactores invaderet vel acclamaret, nec mortuos deplangeret.

The king is urged to return to England.

Disagreement between the king and prince Edward.

Anno gratiæ MCCLX. Henricus rex Angliæ, filius regis Johannis, pace firmata cum rege Franciæ, ibidem per longum tempus moram traxit; nec in Angliam redire curavit, donec episcopi et magnates Angliæ ei literatorie mandaverunt, quod reverti in Angliam properaret; quod si non faceret, ad placitum suum in Anglia non rediret. Quo audito, rex in se reversus, in Angliam rediit; sed quidam malitiosi falsis rumoribus inter patrem et filium suum Edwardum discordiam seminaverunt, asserentes quod dictus Edwardus et consilarii sui guerram domino regi movere procurarunt; propter quod dominus rex supra modum iratus, multos milites de partibus transmarinis usque Londoniam secum adduxit; et eis ultra pontem dimissis in partibus Sureiæ, ipse civitatem Londoniæ ingressus est, et ibi

aliquandiu moram fecit, portis civitatis firmatis et se- A.D. 1260.
 ratis, apposuit custodes, ut nullus nisi ab eo licentiatus
 ingrederetur. Comes vero Gloverniæ, et Johannes
 Maunsel, et quidam alii qui de concilio regis fuerunt,
 ad placitum suum ingressum et egressum habuerunt.
 Rex vero prohibuit, ne filius suus Edwardus, nec ali-
 quis qui de consilio suo extiterat, coram ipso venirent,
 dicens, "Coram me non appareat filius meus Edwardus,
 " quia si eum videro, quin ipsum osculer me non cohi-
 " bebo." Tandem, amore paterno commotus, et mag- Their
 natum precibus devictus, ipsum ad osculum pacis reconcilia-
 recepit, et regina mater sua similiter, quæ, ut diceba-
 tur, causa totius malitiæ extiterat. Dum ista aguntur,
 quantos honores et quantas expensas, omnibus qui
 interesse voluerint, dominus Edwardus fecerit, lingua
 vix potest explicare.

His factis, dominus rex per falsos accusatores contra Accusa-
 comitem Simonem de Monteforti iræ suæ fræna relax- tions
 avit, ipsum in multis articulis condemnare proposuit. against
 Sed auxilio Dei fultus, omnibus articulis vel per scrip- Simon de
 tum authenticum vel per vivam rationem ita respondit, Montfort.
 [ut] obstupuerunt, et in nullo contra ipsum proficere
 potuerunt.

Eodem anno mortuus est Willelmus de Bellocampo Death of
 senior; et domina Ida dotem suam ad libitum suum William
 recepit, et statim ad Simonem de Pateshulle conversa, Beau-
 manerium suum apud Craule ingressa est, domos pro- champ.
 stravit, arbores incidit, et alia damna enormia ibidem
 perpetravit.

Eodem anno mortuus est Johannes, vicarius de Esse- Church of
 burne, qui decano Lincolniensi toto tempore suo de Ash-
 prædicta ecclesia quinquaginta marcas annuas persol- bourne.
 verat; et totum residuum, videlicet ducentas marcas,
 ibidem expendit. Decanus in usus proprios dictam Robert de
 ecclesiam voluit retinere; sed rex, dicens se jus habere Marisco.
 in patronatu illius ecclesiæ, ad eandem Petrum de

A.D. 1260. Wintonia clericum præsentavit. Decanus vero et capitulum sibi timentes, pro bono pacis domino regi mille marcas obtulerunt, et clerico suo præsentato redditum centum librarum.¹

Abbats of
Burton.

Eodem anno, circa festum Sanctæ Margaritæ, obiit Laurentius abbas de Burtone; et infra mensem subsequentem substitutus est ei Johannes de Stafford, monachus de eadem domo.

Banish-
ment of
Aymer de
Lusignan,
bishop of
Win-
chester.
His death.

Eodem anno electus Wyntoniensis Eeimerus, frater domini regis, qui per concilium totius Angliæ propter homicidium ab Anglia ejectus est, in vigilia Trinitatis² a domino Papa presbyter est ordinatus, et in crastino in episcopum consecratus; et circa festum Sancti Michaelis Parisius mortuus est.

f. 49 b.
Death of
the arch-
deacon of
Bedford.
Church of
Eddles-
borough.

Eodem anno, circa Nativitatem Beatæ Mariæ, mortuus est Johannes de Cracheale, archidiaconus Bedfordiæ, et tunc domini regis thesaurarius. Et præsentaverunt monachi de Bardeney ad ecclesiam de Hedgesburhe magistrum David de Sancta Frisetwyha, tunc archidiaconum Derbyæ; qui per procuratorem ingressus est illam ecclesiam, et per aliquod tempus tenuit: sed superveniens Walterus de Rudham cum multis armatis, alios ejecit, et ecclesiam vi occupavit, et tenuit per quandam provisionem ei factam. Abbas vero et monachi de Ramheseye præsentaverunt ad ecclesiam de Sutlingdone magistrum Rogerum de Raveningham, tunc archidiaconum Huntendonæ; qui viriliter ingressus est, et eam occupavit et in pace detinuit.

Church of
Sullington.

Prince
Edward
goes
abroad for
a tourna-
ment.

Eodem anno dominus Edwardus cum multo militum comitatu ad partes transmarinas transfretavit, propter hastiludia exercenda. Qui cum omnibus suis, in multis locis male tractatus, et multa mala in corpore perpessus,

¹ There is an erasure of six lines here.

² May 29.

equos et arma, et alia quæ ibi detulerat, plene perdidit. A.D. 1260.
His ill
success.

Eodem anno post Natale dominus rex turrim Londoniarum ingressus est, et eam multum afforciavit; porta[s] civitatis obseravit, mandans magnatibus quod ad turrim ad parliamentum venirent: et renuerunt, mandantes quod, si placeret ei, apud Westmonasterium venirent, ubi parliamentum tenere consueverunt, et non alibi; propter quod inter eos orta est dissentio. The tower
fortified.

Parliament
summoned
to West-
minster.

Eodem anno venit rex Scotiæ Londonias cum uxore sua prægnante, filia regis Angliæ. Et cum ibidem per aliquos dies moram fecisset, petita licentia, a domino rege recessit, uxore sua cum matre relicta donec parituriret. Et peperit filiam¹ apud Wyndlesores. Alexander
III. and
Margaret
with
Henry III.

Anno gratiæ MCCLXI. magnates providerunt et constituerunt vicecomites et magistratus fere per totam Angliam, contra potestatem et voluntatem domini regis. Et vicecomites et ballivos, quos dominus rex constituerat, abjecerunt; et eis in nullo obedire voluerunt. Sheriffs
and magis-
trates
appointed
against the
king's will.

Inter hæc comes Gloverniæ quasi apostata vit, recedens a consilio Simonis de Monteforti et aliorum magnatum, quibus iuramentum fecerat confederationis, pro bonis legibus terræ conservandis; quibus omnino relictis, voluntati regis consensit. Quo audito, Simon de Monteforti Angliam reliquit, dicens se sine terra malle mori, quam perjurus a veritate recedere. Richard
de Clare
deserts
Simon de
Montfort.

Anno gratiæ MCCLXII., in quindena Paschæ, venerunt justiciarii itinerantes apud Bedeforde; videlicet dominus Nicholaus de Turri, Robertus de Brus, Willelmus de Englefeld, Willelmus Bonquer, Ada de Greynvile, milites; et ibi sederunt per tres septimanas et amplius. Ubi coram eisdem dirationavimus et evicimus patronatum ecclesiæ de Herlindone per duodecim homines liberos et legales, contra Radulfum Pyrot, nepotem The jus-
tices itine-
rant at
Bedford.

Patronage
of Harling-
ton church.

¹ Margaret.

A.D. 1262. Ricardi Pyrot, fortiter resistantem, et cum magna confusione succumbentem in perpetuum.

Advowson
of Pullox-
hill

Item, coram eisdem justiciariis, implacitavit nos Willelmus Pyrot de advocatione ecclesiæ de Pullokeshulle, per consilium et auxilium Hervici de Borham, qui causidicus erat subtilissimus, et quem Radulfus Pyrot contra nos ad ecclesiam de Herlingedone præsentaverat; et per consilium magistri Johannis de Fra-veresham, (cui dictus Willelmus seipsum, et uxorem suam, et omnes terras, redditus, et possessiones, quas tunc habuit, in perpetuum tradidit possidendas,) dicens, nos nihil habere juris in dicta ecclesia, nisi per Johannem Pyrot avum suum, qui nihil juris habuit nisi per uxorem suam. Tandem convenit inter nos et ipsum, quod ipse coram justiciariis ibidem recognovit, patronatum ecclesiæ de Pullokeshulle esse jus nostrum; et pro se et hæredibus suis illum nobis resignavit et quietum clamavit in perpetuum. Et pro bono pacis, et ut nobis consiliarius sit fidelis, dicto magistro Johanni duos solidos annuos de camera nostra in festo Pentecostes suo perpetuo concessimus.

Suit for 40
acres at
Wadlow.

Item Johannes de Esserugge implacitavit nos per breve domini regis de quadraginta acris terræ apud Wadelowe; et quia defensionem plenam non habuimus, dedimus ei duas marcas, et chartam suam obtinuimus.

Suit of
Colin Cook
of Harling-
ton for 10
acres of
land and
crops.

Item Colinus Cocus de Herlingedone nos ibidem implacitavit de decem acris terræ et vestura injuste asportata; quod pro duabus marcis et dimidia pacificavimus: et ipse jus suum et clamium de terra et blado asportato per scriptum suum plene resignavit.

The king
crosses.

Item, eodem anno, infra quindenam Sancti Johannis Baptistæ, dominus rex Henricus, filius regis Johannis, transfretavit cum regina et privata familia sua; causam itineris fere omnibus cismarinis ignorantibus, et mala inde futura multum pavescentibus.

f. 50.

Prince
Edward
wounded

Item, eodem anno, mense Junio, dominus Edwardus, filius regis Henrici, ad quoddam torniamentum in par-

tibus transmarinis, male verberatus fuit, et graviter vulneratus. A.D. 1262:
at a tournament.

Item, eodem anno, mense Julio, mortuus est Henricus de Wengham, episcopus Londoniensis; et Ricardus comes Gloverniæ. Death of
bishop H.
de Weng-
ham and
R. de Clare.

Eodem anno, circa festum Johannis Baptistæ, habuimus defectum de cervisia; et mutuo accepimus brasium de H. Chadde ad amuntiam viginti librarum; et præter hæc quinque dolia vini pro decem marcis; et a festo Sancti Michaelis præcedente, avenas comparavimus ad seminandum, et equis domesticis et aliis, quadringenta quarteria. Et præter hæc, ab octabis Purificationis, dedimus panem pro præbenda equis domesticis et aliis, usque ad novum granum. Failure of
the beer.

Existente rege in partibus transmarinis, mortui sunt ibidem Baldewinus comes de Insula,¹ Ingelramus de Perei, et alii de familia regis, usque ad sexaginta. Rex vero febre quartana laborabat, fere usque ad mortem; et tunc mortuus est Ricardus de Clara, comes de Glovernia, per maleficium, ad mensam Petri de Sabaudia, avunculi reginæ; et W[illelmus] de Bellocampo similiter mortuus est. Illness of
the king.
Poisoning
of R. de
Clare, &c.

Eodem tempore Urbanus Papa contulit magistro J[ohanni] de Ekecestre episcopatum Wintoniæ; ad cuius consilium rex venit in Angliam, ut proprio aere recrearetur. Qui veniens ad mare, die Mercurii ante Natale Domini, transfretavit, et applicuit Doroberniam. Et inde veniens apud Cantuariam, celebravit festum Natalis Domini ibidem. John of
Exeter,
bishop of
Winches-
ter.
The king
returns.

Eodem tempore mortui sunt Radulphus de Stodham et Ricardus de Dodingtone, canonici.

Eodem tempore, die Sabbati ante festum Sancti Nicholai, Galfridus prior, mera voluntate, resignavit prioratum in manus Ricardi, episcopi Lincolniensis, Dec. 2.
Resigna-
tion of
prior
Geoffrey.

¹ i.e. B. de Redvers, earl of Devon.

A.D. 1262, apud Dunstaple. Et petita licentia et obtenta a domino rege, per fratres S[imonem] de Etone et Henricum de Neutone, canonicos, alium priorem eligendi, compromissum est per totum conventum in Reginaldum de Redinge, Simonem de Etone, Willelmum Britone, Thomam de Leirtone, W. de Hannes, Henricum de Neutone, Ricardum de Mentemor; qui concorditer, vice totius conventus, elegerunt dictum S[imonem] de Etone in priorem, die Veneris infra octabas Epiphaniæ ejusdem anni; et infra diem Veneris proximo sequentis, confirmationem ab episcopo, terrarum [et] possessionum a domino rege scisinam obtinuit. Et installatus est prior in crastino Sanctorum Fabiani et Sebastiani proximo sequenti, ubi dominus Petrus de Audeham, archidiaconus Bedefordiæ, palefridum prioris petiit, sed non obtinuit.

Simon of
Eton
elected
prior.

Jan. 21.

Roger de
S. Alban's
admitted to
the guardianship
of the church
of Dunstable,
Dec. 13

Eodem tempore, die Sanctæ Lucie præterito, admissus est dominus Rogerus de Sancto Albano ab episcopo Cestrensi¹ ad custodiam ecclesiæ nostræ, secundum formam nostræ præsentationis; scilicet, ut episcopo de spiritualibus, nobis de temporalibus respondeat, revocandus cum ordinis honestas vel domus nostræ necessitas postulaverit.

The chapel
of S.
Lawrence
at West-
minster
burnt.

Eodem anno, circa Purificationem Beatæ Mariæ, rege infirmato apud Westmonasterium, exivit ignis de camino cameræ suæ, [et] combussit eandem cum capella Sancti Laurentii; et transiit ignis usque ad cameram receptæ, quam combussit.

Death of
John de
Caux, the
treasurer.

Eodem anno mortuus est apud Lande abbas de Burgo tunc thesaurarius regis; et Nicholaus, archidiaconus de Eli, loco ejus creatus thesaurarius.

Homage
to prince
Edward;
refused by
G. de
Clare.

Eodem tempore fecit rex convocare magnates suos apud Westmonasterium, ut facerent Edwardo, filio suo, homagium et fidelitatem; quod et multi fecerunt; sed Gilbertus de Clara hoc facere recusavit.

¹ Roger de Longespée.

Sciendum quod Simon prior invenit domum suam A D. 1262.
 ære alieno obligatam usque ad quadringentas marcas The new
 die suæ installationis per partes debitas, et insuper prior finds
 totam lanam ejusdem anni venditam, receptam, et ex- the house
 pensam, præter [].¹ Comparavimus etiam totam in debt.
 avenam nostram ab eodem tempore usque ad autum-
 num sequentem.

Eodem anno, circa festum Sancti Gregorii, habuimus Writ of
 breve domini regis ad Laurentium de Broc, pro gaola gaol deli-
 de Dunstaple deliberanda; et tunc suspensus est qui- very,
 dam pro latrocinio; et alii deliberati. March 12.

Anno Domini MCCLXIII. congregavit Lewelinus exer- Raid of
 citum copiosum; et invasit et combussit marchiam, et Llewellyn.
 cepit quædam castella.

Eodem anno, circa Inventionem Crucis, compositum Settlement
 est cum domino G[alfrido] de Bartone, quondam priore as to the
 nostro, super provisione sua, ad mandatum domini Lin- allowance
 colniensis episcopi. to the late
 prior.

Eodem anno comparavimus quandam partem bosci May 3.
 in Flittewic a Simone filio Wirnart; et medietatem
 pasturæ de Brademor a filia Petri de Tingrie, solvendo
 eidem pro eodem blado prout continetur in scripto.

Eodem anno, circa festum Sancti Marci evangelistæ, Return of
 venit Simon de Monteforti in Angliam; et congre- Simon de
 gati sunt ad parliamentum apud Oxoniam, rege et con- Montfort,
 cilio suo ignorantibus, Ricardus tunc rex Alemanniæ, April 25.
 Simon prædictus, comes Warenne,² Gilbertus de Clara, et Parliament
 alii quamplures de baronibus. Ubi provisum est, quod at Oxford.
 omnes venientes contra statuta Oxoniæ, haberentur All who
 pro inimicis capitalibus, sicut apud Oxoniam per domi- oppose the
 num regem et barones alias fuit provisum, et per provisions
 scripta sua confirmatum. Et cum hoc idem Simon of Oxford
 comes et alii domino regi demandarent, non adquevit to be held
 eorum provisioni rex. Et tunc congregavit comes exer- publick
 enemies.

¹ Blank in MS.

| ² John de Warren, earl of Surrey.

A.D. 1263.

The earl
collects an
army.His adhe-
rents.£. 50 *h.*Their
treatment
of the
bishop of
Hereford
and G. de
Langley.

citum innumerabilem; et fuerunt in ejus consilio et facto comes Warenne, Henricus filius regis Alemanniæ, Hugo Dispensarius, Henricus de Hasteng, Rogerus de Clifford, Johannes filius Johannis, Rogerus de Leiburne, G[ilbertus] de Clara, Johannis de Vaus, Johannes Giffard, Hamundus le Estrange, N[icholas] de Segrave, G[alfridus] de Luci, et alii sine numero. Qui primo aggressi sunt Petrum episcopum Herefordiæ, et ipsum ceperunt, et omnia ejus bona diripuerunt; idem facientes de maneriis G[alfridi] de Langele et ejus bonis; nulli omnino malum vel damnum inferentes, nisi alienigenis; et ipsis quia contra statuta Oxoniæ consilium vel auxilium impenderunt, vel summoniti ad ipsos venire noluerunt; quos omnes juramenti sui transgressores reputabant et felones vocabant; et omnia bona istorum, ubicunque inventa, deprædati sunt, insuper terras et ecclesias alienigenarum, quas feofando et instituendo dederunt. Sed hoc erat contra jura, nec stare potuit.

The king
and queen
go to the
tower,
May 26.

Eodem tempore, circa festum Beati Augustini Anglo-
rum apostoli, adiit rex cum regina turrim Londoniarum,
domino E[dwardo] apud hospitale de Clerkenewelle
commorante. Quibus omnibus cum pecunia in coforis
deficeret, nec erat in Londoniis qui eis ad credentiam
obolatum traderet, dominus E[dwardus] cum seipsum
dehonestare noluisset, in festo Apostolorum Petri et
Pauli, adjuncto sibi Roberto Walrampno et aliis multis,
Novum Templum adiit foribus clausis; et clavibus ad
suam petitionem sibi redditis, dixit, se velle jocalia
reginæ, matris suæ, videre¹; thesauriam Templi, custode
illius accersito, fraudulenter cum suis ingressus est;
ubi, cum malleis ferreis, quos secum detulerunt, cistis
quorundam ibidem confractis, multam pecuniam usque
ad summam mille librarum ibidem cepit, et inde aspor-
tari fecit. Quo perpetrato facinore, cives Londoniarum
contra ipsum et alios de consilio regis in civitate com-

June 29.

Prince
Edward
seizes the
jewels and
money in
the New
Temple.¹ MS. inserts *velle*.

morantes, insurrexerunt; in tantum quod hospitium A.D. 1263.
Johannis de Grey extra Ludgate invaserunt, et equos
ejus xxxii. et alia quaecunque ibidem inventa abduxe-
runt; ipso J[ohanne] cum difficultate maxima ultra
alveum de Flete fugam arripiente. Idem fecerunt de
domibus et bonis Simonis Passelewe.

Eodem tempore Johannes Maunsel egressus de turri John Man-
sel leaves
the tower.
Londoniarum in Tamisiam cum comitissa de Insula¹ et
aliis foeminis transmarinis, navigio devenit apud Wit-
saund. Qui dominum Henricum, filium regis Aleman-
niæ, pro quibusdam transfretantem ibidem, per dominum
Ingelramum de Feines fecit capi et detineri; qui postea
per regem Franciæ deliberatus, in Angliam rediit.

Eodem tempore redemimus a Johanne de Eltesdone Bonds re-
deemed.
et Waltero Gode liberationes in quibus eis tenebamur.¹

Eodem anno, die Sanctæ Mildredæ, exiens regina de Shameful
treatment
of the
queen by
the Lon-
doners,
July 13.
turri in Tamisiam, volens adire Windleshores, venit
navigio ad pontem Londoniarum; ubi Londonienses
probrosis verbis et turpibus, lapidibus etiam projectis
in ipsam et suos assultum ignominiosum fecerunt. Ita
quod vix per majorem² Londoniarum liberata, et neces-
sitate compulsa, ad turrin reversa est; quam rex in-
gredi non permisit, sed per majorem Londoniarum
apud Sanctum Paulum salvo conducta, in domibus
episcopi hospitata est.

Episcopi vero Lincolniensis,³ Londoniensis,⁴ Cestren-
sis⁵ inter dominum regem apud turrin et barones
apud Doveriam existentes, interim de pacis reforma- Terms of
peace of
Simon de
Montfort
and the
barons.
tione tractantes, a domino Simone comite et baronibus
acceperunt, quod paci nequaquam assentirent, nisi
dominus rex et regina primo dominum H[enricum], in
partibus transmarinis captum, deliberarent; et castellum

¹ Isabella, sister of the late earl
Baldwin de Reduers, wife of William
de Fortibus, E. of Albemarle.

² Thomas Fitz Thomas.

³ Richard Gravesend.

⁴ Henry de Sandwich.

⁵ Roger de Longespée.

1215. 1215 de Dovere cum omnibus aliis castellis sibi deliberarent;
 et Angliam ab alienigenis ex toto mundarent; et sta-
 tuta Oxoniæ præstita bona securitate plenius facerent
 observare: quod a domino rege, in arcto posito, con-
 cessum est. Comes autem cum baronibus audiens, de
 Doveria venit Londonias, ubi cum jocunditate maxima
 a civibus honorifice susceptus est. Et accedens ad
 turrim, rege salutato, quæsivit ab eo comes, utrum
 articulos prædictos concessisset, et tenere vellet? Re-
 spondit quod sic: et super hoc fecit rex chartam suam.
 Ita quod per quosdam, electos ad hoc, statuta Oxoniæ
 per dicta eorum deberent augmentari vel diminui,
 prout utilitati regis et regni expediret. Post hæc, de-
 mandatum per litteras domini regis, quod castellum
 de Dovere cum aliis castellis baronibus reddentur cus-
 todienda. Castellum vero de Winleshores, in custodia
 domini Edwardi existens, cum difficultate maxima
 domino regi et baronibus redditum est. Ita tamen
 quod omnes alienigenæ ibidem existentes cum equis et
 armis suis libere possent recedere; juramento suo prius
 interposito, ne iterum sine mandato communitatis re-
 dirent. Post hæc, ut inquireretur assensus communi-
 tatis, convocati sunt episcopi omnes, comites, barones,
 abbates, priores, per litteras domini regis ad crastinum
 Nativitatis Beatæ Mariæ; et in ecclesia Beati Pauli
 Londoniarum in præsentia omnium prædictorum, et
 domini E[dwardi], et aliorum magnatum lecta fuit
 charta domini regis antedicta; cui omnes præbuerunt
 assensum, et dominus E[dwardus].

He goes to
 London,
 and has an
 interview
 with the
 king:
 who agrees
 to the
 articles.

Dover and
 Windsor
 castles sur-
 rendered to
 the barons.

The aliens
 banished.

Parliament
 on Sept. 9
 to sanction
 all these
 proceed-
 ings.

Interim
 Robertus
 comes
 abstulit
 tria castella,
 et alii qui
 bonis
 suis erant
 spoliati,
 cogitaverunt
 insurgere
 contra spo-
 liatores; sed
 per consilium
 magnatum
 provisum fuit,
 quod dominus
 rex omnibus
 spoliatis,
 conquerentibus
 de spoliatoribus,
 plenam justitiam
 exhiberet per se
 et per iusticiarios
 suos ad hoc
 deputatos; prout
 continetur
 in quadam
 forma, in
 scriptis redacta.

Interim dominus E[dwardus], cui Robertus de Fer-
 rariis comes abstulit tria castella, et alii qui bonis
 suis erant spoliati, cogitaverunt insurgere contra spo-
 liatores; sed per consilium magnatum provisum fuit,
 quod dominus rex omnibus spoliatis, conquerentibus
 de spoliatoribus, plenam justitiam exhiberet per se et
 per iusticiarios suos ad hoc deputatos; prout contine-
 tur in quadam forma, in scriptis redacta.

Dum hæc agerentur, dominus rex et regina clam A.D. 1263. procuraverunt versus regem Franciæ, quod ipse eodem cum domino E[dwardo] et comite, et aliis quibusdam, summoneret, quod comparerent coram eo apud Bononiam in octabis Sancti Michaelis proximo sequentibus, ad plenius inquirendum, quis cui injuriaretur. Ubi cum dominus rex et regina, et dominus E[dwardus], et comes, et alii multi nobiles adessent, rex et regina versus comitem graves querelas deposuerunt super injuriis, imprisonmentibus, castellorum suorum occupationibus, ecclesiarum deprædationibus, sibi et suis in regno suo factis. Quibus omnibus et singulis dictus S[imon] respondens, voluntati domini regis Franciæ per omnia satisfecit; et post hæc licentiatus, cum honore in Angliam remeavit, ut in quindena Sancti Michaelis, ut supradictum est, possit una cum aliis, ad hoc electis, de statutis ordinare. Ad quem diem venerunt multi Londonienses cum armis, et Walenses similiter. Et cum dominus E[dwardus] præmissis consentire nolisset, recessit a parlamento versus Winleshores, cum multis, et rex cum eo. Comes vero in turri Londoniæ se recepit cum suis. Et ejectis de Londonia comite Warennæ, et H[ugone] Bigot, et aliis qui erant cum rege, portæ civitatis clausæ sunt; et post parvum vero tempus comes adivit Kenilewrthe. Dominus autem E[dwardus] interim attraxit quamplures, qui prius erant cum comite, per maneria sua quæ dedit eis; videlicet, comitem Warrenne, et Henricum filium regis Alemanniæ, Rogerum de Clifford, Rogerum de Leiburne, Jolannem de Vaus, Hamonem Le Estraunge, et alios.

Eodem tempore convocavit rex parlamentum apud Redinges; ubi comes non venit, quia timebat sibi, ne caperetur. Rex vero recessit inde versus Doverium, consilio sibi dato, cum multitudine armatorum, ut rediretur ei castellum, quod erat in custodia Ricardi de Grei. Ad portas venit, petiit, nec obtinuit. Audito

Arrangement with S. Louis for Henry III. prince Edward, and S. de Montfort to be summoned to Boulogne. The conduct of the barons discussed before S. Louis. Answer of Simon de Montfort.

£. 51. Prince Edward refuses to agree to the terms. Simon de Montfort in the tower, and then at Kenilworth. Several go over to prince Edward's side.

Parliament at Reding. The king refused admission into Dover castle

A D. 1263. quod rex iret versus Doveriam, comes venit de Kenilworthe versus Londoniam, et transiens per Norhamtone accepit fidelitatem a burgensibus; et sic venit per Dunstaple. Et cum Simon, prior de Dunstaple, occurrisset ei, salutatis sibi ad invicem, petiit fraternitatem domus; et prior annuit, et recepit eum; et sic adiit Londoniam, volens occurrere cum suis regi apud Doveriam. Et cum rex ingressum castelli obtinere non posset, reversus est per Waldias, ubi occurrerunt ei quidam cives Londoniæ, promittentes ei fideliter, quod si comes veniret Londoniam, ingressum non obtineret.

Simon de Montfort admitted to the brotherhood of the house.

The London citizens take the king's side

The king summons Simon de Montfort to surrender.

He arms,

and forces his way into the city by the help of the citizens.

Three of the earl's towns given to Roger Mortimer.

Compromise for both par-

His auditis, rex et E[dwardus] supra modum gavisus sunt; et certi effecti, quod comitem et suos, qui erant in Suthwere, caperent, mandavit rex comiti, ut se redderet. Et respondit, quod perjuris et apostatis hoc nunquam faceret. Et cum videret comes quod multo pauciores haberet quam rex, ita quod nullo modo posset resistere, voluit ingredi civitatem; et clausæ sunt januæ, nec potuit. Quod perpendens comes, fecit se et suos armare, et in nomine Domini fecit se et alios ante et retro cruce-signare; et interim confitentes peccata sua, corpus Christi omnes sumpserunt, parati adventum adversariorum suorum expectare, et pro veritate contra ipsos dimicare. Et cum auditum esset in civitate comitem esse præclusum, communitas portas fregit continuo, et ingressus est comes cum suis; quod audiens pars adversa, confusa est vehementer.

Et dum hæc agerentur, dedit rex Rogero de Mortuomari tres villas comitis, quæ erant in Marchia; qui destruxit eas, et cepit ballivum comitis, et tenuit, donec seipsum redimeret centum marcis.

Eodem anno, in festo Sancti Michaelis, obiit W. de Waterford canonicus.¹

His ita peractis, compromiserunt rex et comes in regem Franciæ, quibusdam episcopis intervenientibus.

¹ This is in the margin.

quod starent dicto suo super omnibus controversiis, occasione provisionum Oxoniæ ortis.¹ Et cum comes iter versus Franciam de Kenillewrthe ad audiendum dictum regem arripuisset, palefridus ejus cecidit prope Catebi, et os tibiæ ejus confractum est; qua de causa rediit Kenilewrthe, et misit pro baronibus quosdam sapientes clericos et laicos, ad audiendum dictum regem Franciæ. Rex Angliæ in propria persona transfretavit, et dominus Edwardus; cum esset in medio mari, orta est procella magna terribilis, ita quod dominus Edwardus fecit vota quamplurima pro timore, et cum difficultate maxima applicuerunt Witsond. Rex vero Franciæ ad instantiam uxoris suæ et reginæ Angliæ, ut dictum est, proprii honoris immemor, et se ultra potestatem sibi concessam extendens, contra barones in statutis et omnibus aliis, etiam non pertinentibus, Deum nec veritatem habens præ oculis, pronunciavit.

A.D. 1263.
ties to submit to the judgment of S. Louis.
Accident to S. de Montfort on his way to France.
The king crosses, and prince Edward.
In spite of a storm they land at Wit-sand.
S. Louis pronounces against the barons.

Dum hæc agerentur, nolentes dicto hujusmodi dictus comes nec barones adquiescere; misit comes duos filios suos Simonem et Henricum milites, cum maxima multitudine armatorum, ut patrem suum vindicarent, ad castella et villas Rogeri de Mortimer; quæ vastaverunt et combusserunt.

The earl sends two of his sons against Roger Mortimer.

His ita peractis, venerunt dicti filii comitis ad Gloucestre; et continuo reddita est eis villa; castello, in quo erant uxores R[ogeri] de Clifford, et R[ogeri] de Leiburne, et aliorum, in custodia comitis de Hereford² existente. Quod cum prædicti obsedissent, et major pars exercitus ad loca vicina causa recreandi se declinasset, dominus Edwardus clam per medium exercitum cum suis ingressus est; et videns exercitum modicum, voluit in crastino ipsos aggredi, quod et eis

Gloucester surrendered to them.

Attempt of prince Edward,

¹ The MS. has the following passage here, run through with a pen :
“ Et idem rex extendens se ultra
“ potestatem sibi datam, de statutis
“ et omnibus aliis dixit contra ba-

“ rones, honoris proprii non remiscens.” It is given in its place thirteen lines afterwards.

² Humphrey de Bohun.

A.D. 1263. mandavit. Timentes vero barones, quia pauci erant, miserunt pro comite de Ferrers¹ et aliis qui prope
 which fails, and he falls into the power of the barons. erant, et venerunt cum omni festinatione. Henricus autem, et Johannes filius Johannis, et alii quamplures de majoribus qui milites non erant, eligentes potius mori milites quam scutarii, cingulum militiæ in campo, parati ad pugnam, receperunt. Videns ergo dominus Edwardus multitudinem supervenientem insperatam, timens supra modum, exiit inermis ad barones, cum Henrico filio regis Alemanniæ, et aliis; præsentē episcopo Wigorniae,² obtulit eis pacem, et treugas petiit usque ad crastinum Sancti Gregorii, ut dictam pacem, et voluntatem baronum per omnia, per patrem suum dominum regem procuraret fieri perpetuam ad diem prænominatum; prædicto Henrico hoc fide-jubente, et seipsum obligante. Et sic per dominum Henricum, filium comitis, contra voluntatem sociorum suorum male concessum est; eo quod opportunitas loci, et tempus, et aliæ occasiones multæ dictos barones ad adversariorum captionem vel confusionem promovebant. Sumpta igitur securitate hinc inde, rediit exercitus versus Kenilewrthe; et dominus Edwardus, contra formam pacis initæ, burgenses de Gloucestre cepit, imprisonavit, et ipsos bonis omnibus spoliavit, et sic Oxoniam, quo rex moratus est, rediit; mittens circumquaque W[illelmum] de Valencia et alios, qui patriam deprædarent, et maxime suos adversarios. Comes vero, quia dominus Edwardus sic fatue fuit dimissus, multum confusus erubuit, et Henricum filium suum super hoc acriter increpavit. Quia vero dominus Edwardus diem, secundum formam prælocutam, non tenuit, barones super hoc multum commoti paraverunt se cum multitudine innumerabili versus Londoniam, consilium haberi cum Londoniensibus, sociis suis, quid super his esset agendum.

He offers to obtain peace by March 13.

The offer accepted by Henry de Montfort, and he escapes.

The barons' army goes to Kenilworth. Prince Edward pillages Gloucester, and then goes to Oxford.

1263.

The barons prepare to march to London.

¹ Robert de Ferrers, earl of Derby. | ² Walter de Cantelupe.

Anno Domini MCCLXIV. rex vero interim nuntiis A.D. 1264.
 suis per totam Angliam missis, fecit summonere omnes, The king
 qui sibi tenebant, ut cum equis et armis venirent ad summons
 eum apud Oxoniam in media Quadragesima. Et con- all who
 silio cum suis habito, primo (ut dictum fuit) fecit per owe him
 tres episcopos qui aderant præsentes, et per viginti- service to
 quatuor presbyteros, excommunicare omnes illos qui come to
 essent contra statuta Oxoniæ, et qui deprædationes Oxford
 facerent in locis sacris; vel qui viros religiosos vel with horses
 clericos bonis suis spoliarent; et postea, die Jovis, fecit and arms.
 explicare vexilla sua præcedente dracone, [et] de Oxonia
 versus Norhamtone iter arripuit, scire volens quis Siege and
 ei ingressum denegaret, præcipue cum barones habe- capture of
 rent custodiam villæ, custodia castelli domino Rogero Northamp-
 de Wautone tradita per eosdem. Erant enim infra ton by the
 villam dominus Simon de Monteforti junior, Petrus de king.
 eodem, Radulfus Pirot, Hugo Gubiun, Osbertus Gif-
 fard, Simon de Pateshulle, et alii plures. Venientes
 autem qui ex parte regis erant, die Veneris, petentes
 ingressum non obtinuerunt. Rex vero, die Sabbati
 accedens ad portam cum quibusdam de suis, cum pro-
 cessione admissus est; alii quidem interim accedentes
 ad muros villæ, qui circundant gardinum prioris¹
 Sancti Andreae, quos idem prior, ut dicebatur, mali-
 tiose quodammodo debilitaverat, et idem domino
 regi et suis manifestaverat, assultum acriter et cum
 magno impetu fecerunt. Quod cum nunciatum esset
 domino Simoni, et magna pars muri jam cecidisset,
 viriliter restitit, et assultantes viriliter repulit semel,
 secundo, auxilium sibi præbentibus domino Ingerammo²
 de Bailol et quodam scutario. Et cum tertio vellet
 ipsos reprimere, et non posset, exiit cum magno im-
 petu, in medio eorum viriliter se habens. Et equo Capture of
 suo retro cadente, captus est cum honore, cum sociis Simon de
 suis. Alii vero hoc videntes, quidam ad ecclesiam igno- Montfort
 the
 younger.

¹ Guy.² The MS. has *Barthol.* A later hand has struck this through with apen and inserted *Ingerammo* above the line.

A.D. 1244. *minices confugerunt: quidam in castello se receperunt.*

Sed quid erit dicendum? omnes capti sunt et retenti.

Capture of
William
Mauduit
Tutbury
taken by
prince
Edward

Et li, qui cum rege erant, burgenses et omnes alios usque ad extremum obolatum lepradati sunt.

2nd.
offered to
him by the
wapentake
of Wirks-
worth.

Henricus de Monteforti cepit comitem de Warewic et comitissam¹ [et plures] alios.² Dominus vero Edwardus maneria baronum circumquaque existentium combussit, et castellum de Tutebure cepit: et ne wapentachium de Wirkeswrthe combureret, promiserunt ei ducentas libras, de quibus posuerunt super priorem de Dunstaple pro Bradeburne decem libras.

Slaughter
by Simon
de Mont-
fort of the
Jews in
London,
who had
intended to
fire the city
on April
12.

Comes quidem Simon apud Londoniam existens, paravit se et suos versus Norhamtone; et cum venisset ad Sanctum Albanum, nuntiatum fuit ei, quod Judæi Londonienses paraverant seditionem civitati; ex qua causa incontinenti rediit, et invenit ignem Græcum apud eos, quo in vigilia Palmarum civitatem incenderent. Et claves quas ad singulas portas civitatis adulterinas sibi confecerant. Et, ut dicebatur, habebant vias subterraneas ad quamlibet portam. Et cum res ita se haberet, fecit occidi Judæos a minimo usque ad maximum, præter quosdam de senioribus, de quibus magis voluit inquirere, et præter eos qui baptismum recipere volebant. Gilbertus vero de Clara idem fecit de Judæis de Cantuaria.

And by G.
de Clare at
Canter-
bury.

Siege of
Rochester
by Simon
de Mont-
fort.

Dum hæc agerentur, comes iter arripuit versus Roucestre ad castellum, in quo erant comes de Warrenne et quidam alius comes, Rogerus de Leiburne, Reginaldus filius Petri, et alii quamplures in abscondito. Qui cum ignis Græcus apponeretur civitati Londoniæ, parati essent ingredi civitatem, et ipsam occupare et destruere. Et cum venisset Simon comes ad Roucestre, pons fractus est per burgenses ejusdem; qui etiam fecerunt muniri pontem ex parte sua contra

¹ Alice, daughter of Gilbert Segrave.

² This sentence is in the margin, and mutilated. *Henricus de Monte-*

forti is a mistake for *Johannes Giffard*. See Rishanger, p. 25. (Camd. Soc.)

assultus. Sed comes artificiose munitionem ponti[s] A.D. 1264.
combussit, et villam in manu armata cepit, occisis prius
quatuor vel quinque de burgensibus. Et cum castellum
obsedisset comes, primo die balliam exterius cepit;
circa turrin capiendam curiose et viriliter cum Lon-
doniensibus insistens.

Rex vero, apud Notingham existens, versus Rof- Rochester
f[ecestriam] ut dictam ammoveret obsidionem, cum relieved by
suo exercitu festinavit. Interim nuntiatum est comiti the king.
Simoni, quod nisi citius Londoniam adveniret, per
quosdam seditiosos civitas domino Edwardo traderetur.
Quo audito, comes, obsidione dimissa, Londoniam con- S. de
festim rediit, et comperta super præmissis veritate, a Montfort
seditiosis præmissis cepit obsides, quod in posterum returns to
fideliter se versus barones haberent. Et cum rex in London.
partibus Roucestriæ adveniret, comes de Londonia He pursues
cum suis exiens, seditiosis præcedentibus, regem et the king
Edwardum filium suum, versus partes maritimas ten- and prince
dentes, insecutus est. Ita quod ipsos, apud Lewes cum Edward.
suo exercitu existentes, primo per milites, secundo et
tertio per episcopos, de pace reformanda allocutus est.

Dum hæc agerentur, die Sancti Freemundi venerunt Two
quidam latrones hora vespertina in campis versus thieves
Sewelle, et oves eleemosynarii invitis bercariis fuga- caught on
verunt versus Leitone. Quod cum Dunstapliæ esset May 11 at
auditum, exeuntes servientes de prioratu cum homini- Sewell
bus de villa, duos apud Sewelle ceperunt cum ovibus. hanged at
Qui in crastino apud Passecumbe judicialiter sunt Passe-
suspensi. cumbe.

Quo die venerunt apud Segenho viginti et amplius, Some 20
cum equis et armis, et pedites plures; et quæcunque armed men
invenire potuerunt apud domum prioris, Henrici de come to
Norwde, W. Beyvin, abduxerunt. Et cum clamore Segenhe,
patriæ insecuti, eodem die apud Bellumlocum septen- and pillage
decim armati cum omnibus quæ abduxerant capti the prior's
sunt. Qui postea per priorem ejusdem loci temere house.
permissi sunt abire.

A.D. 1264. Eviem die prille ihus Maii domino rege Angliæ.
 Battle of et domino Ricardio rege Alemannie. et domino Ed-
 Lewes. wardo. cum toto suo exercitu apud Lewes existentibus,
 May 14. et paci nullo modo adquiescentibus: comes Leicestriæ
 cum suis Deum habens præ oculis et iustitiam. eligens
 mori potius pro veritate. quam juramento præstito
 contraire. consilio episcoporum et aliorum virorum
 religiosorum adquiescens. appropinquavit versus regem
 et suos. fide manitus. præliatus prælia Domini. Et
 cum incepissent ad invicem præliari. dominus Hen-
 ricius de Hastine. Galfridus de Lucy. Humfridus de
 t. 52. Bonn junior vulneratus. et Londonienses universi terga
 verterunt. et Londoniam fugerunt. relinquentes comi-
 tem et Gilebertum de Clare et Johannem filium
 Johannis et alios paucos cum suis in campo. Et
 licet dominus rex in quadruplum plures et majores
 quam comes Leicestriæ haberet. miraculose tamen. et
 Dei adjutorio roborati. dictus comes et qui cum eo
 Defeat and erant ceperunt regem Angliæ. et regem Alemannie. et
 capture of Edwardum filium regis.¹ et Henricum filium regis
 the king. Alemannie.¹ Philippum Basset. comitem de Hereforde.²
 Rogerum de Leiburne.¹ et alios barones quamplures;
 et omnes quot inventi sunt. præter Johannem comitem
 de Warenne. Hugonem de Bigod. Rogerum de Mor-
 timer.¹ Willelmum de Valence. qui fugerunt apud Pe-
 veneshe. Et præter Rogerum de Mortimer. Johannem
 de Baylol. R[ogerum] de Clifford. R[ogerum] de Lei-
 burne. Hamonem le Estraunge. et quosdam alios. qui
 abire permissi sunt. relictis pro eis et domino rege
 obsidibus. scilicet domino Edwardo. et domino Henrico
 filio regis Alemannie. ut ad parliamentum venirent
 summoniti et starent iudicio parium suorum.

The vic-
 torious
 barons go

Comes vero Leicestriæ. et comes Gloucestriæ. et alii
 qui cum eis erant. redeuntes de Lewes. adierunt Can-

¹ These names have been run
 through with a pen in the MS.

² Humphry de Bohun.

tuariam cum rege, transmittentes dominum Edwardum A.D. 1264.
et Henricum filium regis Alemanniæ Doveriam in to Canter-
castello custodiendos sicut obsides. Timentes barones bury.
seditionem circa ipsos, miserunt eos apud Walingforde;
rege Alemanniæ apud turrin Londoniarum custodito,
postea apud Walingford transmisso.

Eodem anno, circa festum Sancti Johannis Baptistæ, The coast
audientes barones quod regina Angliæ, in partibus guarded
transmarinis existens, et angustiatâ et maximo dolore against
fatigata præ eventu belli, sollicita esset versus regem invasion.
Franciæ, Petrum de Sabaudia, et alios magnates de
partibus transmarinis, supplicans eos attentius et multa
promittens et plura largiens; et quod duxisset ad
mare manum armatam innumerabilem, ad transfre-
tandum et veniendum in Angliam, ad confusionem
et destructionem omnimodam Anglicorum; fecit rex,
consilio baronum suorum, mandare per literas suas
per universos comitatus Angliæ, ut littora maris An-
gliam circumjacentia, contra adversarios de partibus
transmarinis adventantes, copiosa armatorum multi-
tudine munirentur; quod et factum est in autumno. Contribu-
Unde et nos habuimus ad mare quatuor homines tion of
cum equis et armis, et sex pedites. Dunstable
Præter hoc towards
dedimus decimam pro totali æstimatione ecclesiarum this.
nostrarum, vicariis in nullo nobiscum contribuentibus;
ita quod expendimus in universo, præter equos emptos
et arma, triginta marcas. Interim vero, alienigenis
trans mare, nostratibus citra, ex adverso existentibus,
missis hinc inde nuntiis de pace reformanda tracta-
verunt.

Eodem anno et eodem tempore, per reginam Angliæ Guy Foul-
et regem et reginam Franciæ, procuratus est legatus quois, car-
a sede Apostolica cum apparatu magno, ut veniret in dinal of
Angliam, habens potestatem utriusque gladii: et per b Sabina,
unum, episcopos, barones Angliæ excommunicare no- procured
lentes, deponeret; et per alium, quosdam barones as legate
usque ad triginta exheredaret. Et insuper statuta by the
queen.

... regem et dictos
... auxiliaret. Qui cum esset
... proclamatorie citabat in
... Londoniensem, Lincol-
... Ebstrensem, Salesburiensem,
... Eptoniensem, et quosdam
... Quos, super dicta cita-
... ventis ad dictum legatum
... baronibus passagium eorum
... libentibus, excusatores legitimos,
... excusationum instructos, ad die-
... num cum difficultate obtenta,
... pro dominis suis episcopis
... gitimas coram dicto domino
... admittendo, in multis est eis
... excusatores, ex causis legitimis
... pro toto clero Angliæ, sedem
... generale in scriptis appel-
... nationem clerus Angliæ apud
... Rem Dominicam post festum
... convocatus, communiter ap-

shulle et Edmundum de [Trel]¹

... dicti R[ogerus] de Mortimer,
... R[ogerus] de Leiburne, et alii,
... recesserunt, in Marchiam
... ucestre, de Bruges,² de Marle-
... ma occupaverunt, et patriam
... nolentes ad pacem venire,
... gere. Dominus vero rex ipso-
... de consilio comitum Leices-
... eorum baronum, misit literas
... omnes comitatus Angliæ; ut

¹ The MS. The sentence is in the margin.
² Bridgenorth.

omnes ei servitium militare debentes essent parati A.D. 1264.
cum equis et armis apud Norhamtone, in quindena
post festum Sancti Martini, profecturi cum eo ubi sibi
viderit expedire.

Eodem anno et tempore Robertus de Fereres, comes Robert, earl of Derby, advances towards Chester.
Derbeiaë, assumptis secum equitibus multis, et peditibus
usque ad viginti milia, profectus est versus Cestriam.
Cui occurrentes Willelmus la Cousche, David frater
Lewclini, Jeames de Audedele, et multi alii, non sunt
ausi cum comite bellum committere, sed fugerunt.
Quos comes cum suis insequens, occidit ex eis usque
ad centum, et quosdam ceperunt; et ex suis non est
vulneratus præter unum.

Eodem anno, Dominica infra octabas beati Martini, f. 52 b.
recepimus Radulfum de Tingre in canonicum, et Radul- Nov. 23.
fum de Brai in conversum.

Eodem anno, Rogero de Mortimer et aliis, pro quibus Refusal of Roger Mortimer and others to attend the Parliament at Oxford.
dominus Edwardus datus est in custodia, summonitis,
ut ad parliamentum Oxoniam venirent, timentes sibi,
non venerunt. Quo audito, dominus rex cum comite
S[imone] et aliis baronibus, communi assensu, iter
suum versus Marchiam, ut prædictos rebelles debella-
rent, arripientes, invenerunt pontes omnes ultra Sa-
verne per prædictos rebelles omnino fractos. Et cum
dominus rex et comes cum suis parati essent quocun-
que modo transire, venerunt ad parliamentum prædicti
rebelles, ubi per iudicium facti sunt exules ab Anglia
per annum et amplius Rogerus de Mortimer, Rogerus
de Clifford, Rogerus de Leiburne, et quidam alii com-
plices sui. Et tunc statuerunt parliamentum apud Lon-
doniam, ubi de communi consilio tractarent de deli-
beratione domini Edwardi, et de statutis observandis,
et justiciariis per Angliam mittendis, qui de injustis
roberiis inquirere debeant, et de aliis, per quæ status
regni possit meliorari.

Datus est dies parliamenti in octabis Sancti Hilarii, Parliament in London, Jan. 20.
ubi fuerunt dominus rex, S[imon] comes Leicestriaë,

A.D. 1264. G[ilbertus] comes Gloucestre, episcopi, et alii magnates quamplures. Et cum tractarent super deliberatione domini Edwardi, fiebat ejus deliberatio sub forma subscripta.

Charter of Henry III. submitting to the crown.
 Henricus, Dei gratia, rex Angliæ, dominus Hybernæ, dux Aquitaniæ, omnibus de comitatu salutem. Cum propter hostilem turbationem habitam in regno nostro, de unanimi assensu et voluntate nostra, Edwardi filii nostri primogeniti, prælatorum, comitum, baronum, et communitatis regni nostri, pro regni ipsius pace, pro ejus securitate dictus Edwardus et Henricus filius regis Alemanniæ, nepos noster, obsides dati fuerunt, concorditer sit provisum, quod quædam ordinatio, de unanimi assensu nostro, prælatorum, comitum, et baronum prædictorum, super nostro et regni nostri statu Londoniæ, mense Junii, anno regni nostri quadragesimo octavo facta, inviolabiliter observetur; universitatem vestram scire volumus, quod nos ordinationem ipsam et pacem et tranquillitatem regni observare bona fide, et in nullo contravenire, ad sancta Dei Evangelia juravimus. Hoc adjecto in eodem sacramento specialiter et expresse, quod occasione factorum præcedentium, tempore turbationis aut guerræ præcedentis, neminem occasionabimus aut inculpabimus de illis, aut de parte illorum, quos aliquam inimicos diffidavimus, puta, comites Leycestriæ et Gloucestriæ, et alios sibi adherentes, ac barones seu cives regios Londoniæ et Quinque Portuum, nec alicui de prædictis damnum faciemus aut fieri procurabimus [vel] per ballivos vel res aliquatenus fieri permittemus. Nos etiam insuper quod ea omnia, quæ pro liberatione Edwardi filii nostri ac nepotis sunt provisa, et sigillo nostro confirmata, tantum ad nos pertinet, inviolabiliter observabimus, et ea pro posse nostro faciemus observari. Volentes etiam et expresse, quod si nos, vel dictus Edwardus filius noster, vel dicta prædictam ordinationem, promissionem nostram, vel aliquid, quod absit, in aliquo venire, seu pacem et tranquillitatem regni nostri turbare, seu, occasione factorum præcedentium, tempore turbationis aut guerræ præcedentis, alicuius, aut de [parte] prædictorum, quos diffidavimus, seu alicui de eis damnum facere, aut occasionem præbuerimus; liceat omnibus de regno nostro, etiam contra nos, argere, ad gravamen nostrum opem et auxilium prebere; ad quod ex presenti præcepto

Annal. d. Waverl. p. 358. Fœdera, p. 453.

nostro omnes et singulos volumus obligari, fidelitate et ho- A D. 1264.
 magio nobis factis non obstantibus; ita quod nobis in nullo against
 intendant, sed omnia, que gravamen nostrum respiciunt, them.
 faciant, acsi in nullo nobis tenerentur; donec quod in hac
 parte transgressum fuerit, seu commissum, cum satisfactione
 congrua in statum debitum, secundum prædictorum ordina-
 tionis et permissionis nostre seu juramenti formam, fuerit
 reformatum. Quo facto, nobis, sicut prius, intendentes exis-
 tant. Et si aliquis alius de regno nostro contra prædicta Any one
 venire, seu pacem et tranquillitatem regni nostri turbare else acting
 præsumperit; seu nobis, vel Edwardo filio nostro, aut alicui thus is to
 alteri, contra prædicta vel aliquid prædictorum venientibus, be seized
 opem, consilium, consensum, vel auxilium quoquomodo præ- or out-
 stiterit, si hoc notorium fuerit, aut de hoc per considera- lawed,
 tionem concilii nostri et magnatum terre nostre convictus
 fuerit, de unanimi assensu nostro, Edwardi filii nostri, comi-
 tum, baronum, ac communitatis regni nostri provisum est et
 statutum, quod corpus ipsius, si inventus fuerit, capiatur;
 alioquin a regno nostro utlagetur; et sive inventus fuerit and his
 sive non, tam ipse quam hæredes sui inperpetuum exhaere- property
 dentur, ac de terris et tenementis ipsorum fiat, prout de terris to be
 eorum qui de felonis convicti sunt, secundam legem et con- treated as
 suetudines regni nostri fieri consuevit. that of a
 felon.

Ad [hoc] de unanimi assensu et voluntate nostra, Edwardi Magna
 filii nostri, prælatorum, comitum, baronum, et communitatis (charta and
 regni nostri concorditer provisum est, quod chartæ antiquæ the Charta
 communium libertatum et forestarum, communitati [regni] nostri de Foresta
 per nos dudum concessæ, in quarum violatores ad peti- to be
 tionem nostram sententia excommunicationis dudum lata est, observed,
 et per sedem Apostolicam specialiter confirmata; nec non et as well as
 omnes articuli de nostro et magnatum terre nostre communi the recent
 assensu dudum provisi, quos nuper apud Wigorniam exis- provisions.
 tentes per singulos comitatus sub sigillo nostro transmisimus,
 inviolabiliter observentur in perpetuum. Ad quorum obser-
 vantiam, sacramento ad sancta Dei Evangelia præstito, sponte
 nos obligavimus, et omnes justiciarios, vicecomites, et quos-
 cumque ballivos de regno nostro, tam nostros quam aliorum,
 simili sacramento volumus obligari, ita quod nullus teneatur
 alicujus ballivo obedire, donec dictum sacramentum præsti-
 terit. Et si quis contra chartas ipsas vel articulos prædictos
 in aliquo venire præsumperit, præter perjurii reatum et
 excommunicationis sententiam quam incurreret, per considera-
 tionem curiæ nostre graviter puniatur, salvo in præmissis,
 prout decet, privilegio clericali.

Et quia volumus quod hæc omnia firmiter et inviolabiliter

A.D. 1264, observentur, universitati vestrae firmiter injungendo ac præcipiendo mandamus, quatinus vos omnes et singuli prædicta omnia et singula, sicut superius scripta sunt, faciatis, teneatis, et inviolabiliter observetis; et ad ea omnia facienda et tenenda et observanda, ad sancta Dei Evangelia sacramento corpora-liter præstito, ad invicem vos obligetis.

This ordi-
nances to
be pub-
licly read
in each
county
twice a
year.

In cujus rei testimonium, chartas et ordinationes prædictas, cum præsentibus literis patentibus, vobis sub sigillo nostro transmittimus, in comitatibus sub custodia fidedignorum ad hoc electorum, ad rei memoriam salvo custodiendas. Contra quas [ut] nullus ignorantiam prætereundere possit in futurum, ad minus bis in anno in pleno comitatu ipsas præcipimus publicari; ita quod fiat prima publicatio in proximo comitatu post instans festum Paschæ; secundus vero fiat in proximo comitatu post festum Sancti Michaelis; et sic deinceps fiat annuatim.

Volumus insuper quod, salvis omnibus supradictis, omnes aliae ordinationes et articuli, per nos et concilium hactenus provisi, qui poterunt ad honorem Dei et ecclesiæ, fidem nos- tram, et regni nostri commodum observari, inviolabiliter observentur et teneantur.

And who
disagrees
with ex-
communication.

Ut autem præmissa omnia et singula firma mancant et in- concussa, reverendi patres episcopi, per regnum nostrum constituti, ad instantiam nostram sententiam excommunica- tionis fulminarunt in omnes illos, qui contra præmissa vel aliquid præmissorum scienter venerint et venire temptaverint cum effectu. Quorum jurisdictioni, seu coercioni, spontanea voluntate, quantum ad præmissa, nos submisimus; privilegiis necnon impetratis aut impetrandis, seu proprio motu domini Regis nobis concessis, aut in posterum concedendis in hoc, non committentes, prout in literis nostris super hoc confectis, et a dictis prelatos residentibus, plenius continetur.

In cujus rei testimonium, has literas nostras fieri fecimus. Teste meipso apud Westmonasterium.

Quem vero paravit se comes Gloucestriæ cum comitatu ad torneandum apud Dunstaple contra comitem Leicestriæ H[enricum], ad diem Martis proximum, quod dominus rex inhibuit per literas a Dunstaple directas.

Anno MCCLXV. constituerunt tornamentum apud Norhamtone, ad le Hockeday, quo de- cecit comitem Gloverniæ, qui se una cum fratre ceperant in Marchia. Quod videns

dominus rex et comes Leicestriae, recesserunt a Nor-
hamtone versus Hereforde cum domino Edwardo. Ubi
se confederati sunt ad invicem dominus Edwardus
et comes Gloverniae, consilium praestantibus R[ogero]
de Mortuomari et aliis de Marchia, ad quos, relicto
rege et S[imone] comite, confugit dominus Edwardus
illicentatus. Comes vero istam collusionem videns,
progressus cum domino rege ad castella comitis Glou-
cestriae, ipsa quoque destruxit. Interim comes Glo-
verniae pontes ultra Saberniam fregit, ne redeuntibus
transitus pateret.

A.D. 1265.
ampten for
April 20,
but fails
through G
de Clare's
absence.
Prince
Edward
and G. de
Clare come
to terms

Eadem anno, tertio die ante kalendas Augusti, do-
minus Edwardus et comes Gloverniae cum suis, vene-
runt summo mane apud Kenylleworth; ubi dominus
S[imon] de Monteforti junior et multi alii barones
extra castrum hospitati sunt; et ipsos ceperunt praeter
S[imonem] solum, qui se recepit in castellum.

Simon de
Montfort
the
younger
surprised
at Kenil-
worth.

Eodem anno, die Martis proximo sequenti, cum do-
minus rex et S[imon] comes redissent de Marchia et
Saberniam transissent, venerunt apud Evesham. Quo
cum dominus Edwardus et comes Gloverniae post terga
eorum venissent, cum affugere possent et nollent, bel-
lum dolore plenum inter partes initum est: sed pars
domini Edwardi cum innumera multitudine praeva-
luit; et occisi sunt ibidem S[imon] comes Leicestriae,
H[ugo] Dispensator, et alii multi et nobiles. Dominus
vero rex, bello inito, statim se convertit ad partem
alteram; et post bellum dedit licentiam communem
ut victores terras et res victorum, ejectis uxoribus et
liberis, invaderent et occuparent; quod et factum est.
Quas terras, per commune consilium, omnes in manus
domini regis resignaverunt, ut ipse singulos, secundum
sua merita, de eisdem terris feofaret.¹

Battle of
Evesham,
Aug. 4

Death of
Simon de
Montfort.

His auditis, Simon de Monteforti junior, et Johannes
de Eywile, et alii quamplures, qui in bello non erant,

Capture of
the Isle of
Axholme

¹ This sentence is in the margin.

A.D. 1265. instaurato castello de Kenylleworthe hominibus, armis, et victualibus, in insulam quæ vocatur Axiholme se receperunt. Quo facto, dominus Edwardus cum multo comitatu dictam insulam adivit et obsedit, demandans obsessis, quod si ad pacem accedere voluissent, concederet eis vitam, terras, et catalla; qui venire modo quo dictum est consenserunt; ita quod super his securitas bona provideretur.

by the
defeated
barons.

'They are
summoned
to surren-
der by
prince
Edward.

'They agree
to his
terms.

Arrival of
the legate
Ottobonus,
Nov 1.

'The treaty
with the
barons not
observed
by prince
Edward.

Simon de
Montfort
the
younger
escapes.

Some of
the bishops
summoned
before the
legate.

Eodem anno, circa festum Omnium Sanctorum, Octobonus legatus in Angliam venit; et convocato parliamento apud Norhamtone per dominum regem, ibidem, cum domino rege et regina, per Dunstaple accessit, ubi tractatum habebant super receptione dictorum S[imonis] et J[ohannis] et aliorum ad pacem ab insula venientium: quo finito, pactum, quod iniit dominus Edwardus cum dictis insulanis, ad nihilum devenit, nec observavit. Redeuntes vero inde dominus legatus, rex et regina per Dunstaple circa octabas Epiphaniæ versus Londoniam, ibidem moram traxerunt per tempus aliquod, et Simon de Monteforti cum eis. Et cum innotuisset eidem Simoni, quod dominus Edwardus ipsum vellet capere, et in turrin Londoniæ incarcerare, clam cum suis affugit ad partes transmarinas.

Eodem tempore infra Quadragesimam fecit legatus convocari episcopos, videlicet Wyntoniensem,¹ Londoniensem,² Lincolnensem,³ Cicestreensem,⁴ Londoniæ coram eo, ad respondendum quare erant in consilio et auxilio cum baronibus ad resistendum, ne dominus legatus, qui anno præcedenti erat in Angliam venturus, [veniret]. Et auditis ipsorum responsionibus, statuit eis diem in quindecimam Paschæ, quo comparerent apud Londoniam coram eo. Quibus comparentibus, præfixit eis tempus adeundi curiam Romanam, ut⁵ coram do-

¹ John Gervais.
² Henry Sandwich.
³ Richard Gravesend.

⁴ Stephen Berkstead.

⁵ ut] et, MS.

mino Papa se præsarent, plenius responsuri. Qui A.D. 1265. quidem Papa tempore suæ legationis, ne in Angliam Clement IV. veniret est repulsus.

Anno Domini MCCLXVI., circa Ascensionem Domini, Adam Gurdun and others venerunt apud Sortegrave dominus David de Offyn- captured by prince Edward in the act of plundering. May 6. thone, Adam Gurdun, et alii, usque ad quater viginti equites; et ibidem morati sunt per diem et noctem. Et ibidem consumpserunt, comederunt, et in crastino secum asportaverunt quæcunque inventa potuerunt; et inde recedentes versus Ciltram¹ et Kunebelle,² in bosco qui vocatur Altun, per dominum Edwardum, Roberto Chadde, eorum socio, jam ab eis averso, ipsum ducente, quot fuerant inventi, partim occisi, partim capti sunt: quorum unus erat dominus A[dam] Gurdun.

Eodem anno, in vigilia Pentecostes, apud Cestrefelde Fight at Chesterfield, and capture of the earl of Derby, May 15. facta est strages magna baronum per dominum J[ohannem] de Baynol³ et socios suos; ubi captus est dominus Robertus de Fereres comes Derebeia, et apud Wyntleshore in custodia missus. Johannes vero de Eywile et Baldewinus Wake in fugam versi sunt.

Eodem tempore, die Sanctæ Osithæ,⁴ capti sunt equi The almoner's horses seized in Dunstable. eleemosynarii in caruca sua de Dunstaple, pretii centum solidorum.

Eodem tempore Henricus de Hastynghes, Simon de Pateshulle, in castro de Kenilleworth se receperunt, The barons in Kenilworth castle plunder the neighbouring country. et alii qui in castro erant, cotidie pro voluntate sua exierunt, et villas adjacentes deprædati sunt: alias vero tensaverunt, non omittentes pro domino Edmundo filio regis, qui apud Warewic cum suis exeuntes de castro impedire proposuit. Et erant in castro in adventu regis ad obsidendum, mille viri septingenti arma portantes et strenui; et mulieres octies viginti; et garciones quot ignoramus.

¹ Chiltern.

² Kimble.

³ i.e. Baliol.

⁴ Oct. 7.

A.D. 1266. Eodem anno, in festo Sancti Johannis Baptistæ,
f. 53 b. venit dominus rex cum exercitu magno apud Kenyl-
Siege of worthe, ad obsidendum castrum; et fixis tentoriis a
Kenilworth quatuor partibus, sedit rex cum suis ex una parte;
castle by dominus Edwardus ex altera cum suis; dominus Roge-
the king, rus de Mortymer cum suis ex tertia; dominus Ed-
June 24. mundus cum suis ex quarta. Et levatis circumquaque
 machinis novem, quæ vocantur Blidis, lapides jacere
 non cessabant, confringentes ex his domos et turres
 ligneas, muros, et opus lapideum prosternere volentes,
 in nullo damnificare poterant. Castellani vero extra
 portas castri, et adhuc ulterius versus hostes suos pro-
 gredientes, in ipsos viriliter et hostiliter multotiens
 irruerunt, et aggredientes occiderunt quamplures ex
 parte domini regis, seu aliorum, in tantum quod do-
 minum regem seu dominum Edwardum cum suis, per
 exitum et invasiones ipsorum de castro, sæpius se et
 suos armare compulerunt, præ timore: et cum hi, qui
 in castro erant, ipsos, qui de foris excubias agebant,
 de die in diem per exitus cotidianos ad pugnam
 per bikeriing provocassent; nec hi, qui de foris
 erant, assultus aliquos castello fecissent; satis dete-
 rius sibi quam castellanis accidere compertum est; et
 sic transiit tempus usque ad festum Omnium Sanc-
 torum.

The dic-
 tum of
 Kenil-
 worth.

Eodem anno, circa festum Sancti Michaelis, dominus
 legatus et dominus rex, videntes stragem multorum,
 periculum animarum, et regni detrimentum, volebant
 ut forma aliqua provideretur, quomodo pax posset re-
 formari. Et quia perpendebant hoc fieri non posse,
 nisi exhaeredati terras suas rehaberent; taliter provi-
 sum est, videlicet, quod dominus rex eligeret sex de
 magnatibus suis, et illi sex viri alios sex eligerent,
 ita ut essent duodecim, qui pacem et tranquillitatem
 regni magis desiderarent; de quibus quatuor essent
 episcopi. Electi vero fuerunt ad hoc episcopus Wygorni-

ensis,¹ episcopus Batoniensis tunc cancellarius,² episcopus Exoniensis,³ et episcopus Menevensis,⁴ G[ilbertus] comes Gloverniæ, H[umfridus] comes Herefordiæ, P[hilippus] Bassath, J[ohannes] de Baynol,⁵ R[obertus] Walrand, W[arinus] de Bassyngheburne, et quidam alii.⁶ Qui duodecim elegerunt supra se dominum legatum, et H[enricum] filium regis Alemanniæ; ita ut quod dicti duodecim providerent et ordinarent, tam super tranquillitate regis et regni, quam super terris exhæredatorum sibi reddendis, et eorundem redemptione taxanda et facienda. Duo vero præmissi ad hoc electi sunt, ut dicta sive ordinationes dictorum duodecim corrigerent, augerent, vel diminuerent, prout paci regis et regni expedire novissent. Tractatis et ordinatis, quæ expedire communitati videbantur, in vigilia Omnium Sanctorum convocato communiter clero apud Coventre per dominum legatum, et convocatis baronibus universis et præsentibus, dictum suum sive ordinationem dictus legatus coram omnibus pronuntiavit. Pronuntiatis vero quibusdam dominum regem tangentibus, de exhæredatis sic provisum est; scilicet, quod omnes illi qui erant apud Norhamtone contra dominum regem, et apud Evesham, et apud Kenylworthe capti, et in conflictu apud Cestrysfelde, et in castello de Kenylworthe præter H[ugonem] de Hastynghes et J[ohannem] de la Ware darent valentiam terrarum suarum per quinque annos his qui easdem tenuerunt, pro redemptione sua. Dominus vero H[ugo] de Hastynghes, et J[ohannes] de la Ware darent valentiam septem annorum, eo quod magis deliquerunt. Alii autem, secundum quantitatem delicti, darent valorem terrarum suarum per duos; alii per unum annum; ita, quod infra tres annos redemptiones quin-

Sentences
on the dis-
inherited
barons.

¹ Nicholas of Ely.

² Walter Giffard.

³ Walter Bronescombe.

⁴ Richard de Carew.

⁵ i.e. Baliol.

⁶ These were Roger de Someri and Alan de la Zouche.

A.D. 1266. que annorum et septem annorum plenarie solverentur ; et tunc haberent terras suas, et non antea. Ista omnia a tota universitate tam cleri quam baronum, et etiam a domino rege seu filiis¹ ejus fideliter tenenda per juramentum suum firmata sunt. Et cum prædicta demandata essent illis, qui erant in castro, videntes sibi deficere alimoniam, et multos ex infirmitate deficere, et mori, nisi eis infra quadraginta dies sequentes veniret succursus ; responderunt se velle stare dictæ ordinationi. Et sic, asportatis quæ in castello habebant, licentiati recesserunt. Sed illi qui in insula de Eli se receperunt, dictæ ordinationi non adquieverunt, nec exire voluerunt, ut insulam redderent domino regi, sed patriam a viginti leucis circa insulam deprædati sunt, et eandem alimento cujuscunque generis, et aliis quæ sibi necessaria erant, instaurabant.

Those in
the isle of
Ely still
hold out.

Walter
Giffard
archbishop
of York.

Eodem tempore Walterus Giffard, episcopus Bathoniensis, tunc domini regis cancellarius, electus est in archiepiscopum Eboracensem.

The king
at St.
Edmunds-
bury,
Jan. 20.
Attempt of
the legate
for peace.
Feb. 3.

Eodem anno, circa octabas Sancti Hilarii, venit rex apud Sanctum Eadmundum, ad obsidendum insulam Eliensem ; et cito post, ad crastinum Purificationis Beatæ Mariæ, fecit dominus legatus convocari archiepiscopos, episcopos, religiosos, ut pacem formarent, si possent, inter dominum regem et insulanos ; et cum ternuntii solemnes essent missi in insulam ad tractandum de pace, nihil profecerunt.

A tenth
of eccle-
siastical
property
granted by
the Pope to
the king,
who ap-
plies for
more, but
is refused
by the
clergy.

Eodem anno dominus Papa concesserat domino regi decimam de omnibus proventibus clericorum ; et nihilominus ad prædictam convocationem petiit rex a clero ut sibi ultra decimam prædictam auxilium præstarent ; quod a toto clero communiter contradictum est, præter decimam quæ concessa fuit.

Gilbert de
Clare goes

Eodem tempore G[ilbertus] comes Gloverniæ a parlamento apud Sanctum Edmundum convocato sese

¹ *filiis*] filiorum, MS.

subtraxit, et in Marchiam se recepit; volens destruere A.D. 1266.
 R[ogerum] de Mortuomari, eo quod provocavit domi-^{against}
 num regem, ut dicebatur, contra eum. Sed utrum fuit ^{Roger} Mortimer.
 quod idem comes congregavit ad se ibidem plures mag-
 nates et alios, qui in manu armata sibi assisterent, (et
 erat multitudo copiosa,) quia proposuit amovere alieni-
 genas a terra, ex quo dominus rex noluit sicut fuerat
 conventum inter eos? Voluit etiam quod exhæredati ^{His wish}
 omnes sesinam terrarum suarum obtinerent; et tunc ^{that the}
 arbitrio bonorum virorum, per redemptionem rationa-^{disin-}
 bilem, secundum quantitatem cujuslibet delicti, puni-^{herited}
 rentur: et super his nuntios destinavit domino regi ^{barons}
 sollempnes, ut ita fieret. ^{should}
^{have their}
^{lands re-}
^{stored.}

Anno gratiæ MCCLXVII., circa Pascha, dictus comes ^{f. 54.}
 Gloverniæ quamplurimum est iratus, quia rex noluit ^{This is at}
 facere exhæredatis gratiam, quam petebat; propter quod, ^{first re-}
 cum multitudine armatorum infra Londoniam se recepit. ^{fused by}
 Et cives hoc permiserunt, quia comes habuit literam ^{the king,}
 domini regis super hoc patentem, quam civibus liberavit. ^{and the}
^{earl goes}
^{to London.}

Dominus Johannes de Deywilla de ultra Trentam
 veniens cum grandi comitatu, se comiti sociavit.

De insula etiam de Ely plurimi exierunt similiter ^{Some of}
 comitis in succursum; unde quidam, qui cum Radulfo ^{the discon-}
 Pyroth fuerant, curiam nostram intrarunt. Et solvimus ^{tented in}
 eis decem marcas, quas prior noster promiserat dicto ^{the isle of}
 Radulfo pro tuitione sua habenda. Præterea ceperunt ^{Ely join}
 bonum equum nostrum de molendino, et omnes equos ^{the earl of}
 quos in villa reperierunt. Bartholomæum etiam Juve-^{Gloucester.}
 nem duxerunt, ut prisonem. Et sic domino Johanni
 de Deywilla apud Wenge occurrerunt; et inde simul
 Londoniam sunt profecti.

Post Pascha statim Johannes de Deywilla cum exer- ^{John de}
 citu magno egredi debuit [de] Londonia, et irruere in ^{Dayville.}
 regem repente, tunc prope Cantebrugge constitutum.
 Uxor¹ comitis Gloverniæ, quæ occulte ad eum Lon-

¹ Alice of Angoulême, daughter of the count de la Marche.

A.D. 1267. doniam venerat, domino regi patruo suo hoc consilium nuntiavit. Et dominus rex et rex Alemanniæ inde discedentes, per Dunstaple transitum fecerunt, et apud Wyndeleshores abierunt. In eodem transitu duo Wal-
 Two
 Welshmen
 beheaded
 at Dunsta-
 ble for
 robbery.
 The king
 at Stratford
 against G.
 de Clare,
 but peace
 is made.

capite truncabantur.

Et dominus rex Angliæ cum toto exercitu suo, et cum baronibus majoribus de parte Aquilonis, Londoniæ obsedit ex parte de Stratford, ut dictum comitem et suos expugnaret. Sed, mediantibus rege Alemanniæ et Philippo Basseth, pax est inter regem et comitem reformata; et exhæredati nihil emolumenti per illam pacem habuerunt; pacifice tamen discesserunt.

Capture
 of the
 steward of
 the earl of
 Gloucester
 by Regi-
 nald de
 Grey.

Henricus de Puderescuhe, senescallus comitis Gloucestriae, de Londonia adiit manerium Galfridi de Sancto Leger apud Offele,¹ et illud combussit; et inde cum grandi comitatu suo apud Brichulle divertit; et insecutus est eum Reginaldus de Grey cum exercitu suo, et dictum Henricum inermem, et nihil mali suspicantem, cepit, et circiter triginta homines de nobilioribus qui cum eo fuerant interfecit; quosdam vivos retinuit; et plurimi evaserunt.

Prince
 Edward
 obtains
 possession
 of the isle
 of Ely.
 Submis-
 sion of the
 barons,

Eodem anno dominus Edwardus, filius regis Angliæ, insulam de Ely introivit, ex permissione et scientia [. .]² matris Nicholai de Seggrave, quæ aditum dictæ insulæ tunc habebat. Robertus Pecche, et frater suus, Nicholaus de Seggrave, Radulfus Pyroth, et cæteri capitanei se et dictam insulam reddiderunt dicto domino Edwardo sub hac forma: videlicet, quod ipsi, et omnes in insula cum eis commorantes, liberum haberent egressum cum hernasio suo, et cum omnibus quæ ad eos pertinebant. Quod et factum est libere, et sine omni impedimento. Et post hoc omnes qui redemptiones suas facere voluerunt, juxta dictum legati apud

and resto-
 ration of
 their lands.

¹ Offley in Hertfordshire.

| ² Blank in MS.

Kenelworthe, terrarum suarum seysinam integre habuerunt. A.D. 1267.

Gyle de Dunstaple, Ambrosius, Michael, et quidam alii de eadem, ab insula revertentes in Dunstaple morabantur, ebrietatibus et luxuriis et latrociniis insistentes. Propter quod timentes comprehendi a patria discesserunt, et alibi inedia vel suspendio vitam miserrime terminabant. Cæteri quoque, qui latrunculi fuerant in insula, ad propria remeantes, morte pessima perierunt.

End of
some of the
thieves
who were
with them.

Anno gratiæ MCCLXVIII. Octobonus, tunc legatus domini Papæ, præsentibus episcopis Angliæ et prælatis, juxta officii sui debitum, concilium celebravit; in quo tranquillitati ecclesiæ, statui regni, virisque religiosi plura inseruit fructuosa.

Council
held by
the legate
Otto bonus.

Archidiaconatus Bukingamensis, in favorem dicti domini legati, collatus est domino Percivallo, fratri suo germano; et præbenda de Aylesburi data est eidem. Decanus et capitulum Lincolnæ retinent præbendam, et pro ea dant Percivallo annis singulis quadringentas marcas. Emolumentum archidiaconatus totum cessit dicto archidiacono.

Percival de
Lavania
made arch-
deacon of
Bucks.

Henricus de Sandwyz, episcopus Londoniensis, qui propter familiaritatem Simonis de Monteforti, suspensus fuerat per legatum, in curia domini Papæ perduravit. De episcopatu suo nil habebat præter quandam summam pecuniæ quam legatus in suo discessu quasi misericorditer ei dedit.

Henry de
Sandwich
bishop of
London.

Anno gratiæ MCCLXIX. Ricardus Lincolnensis episcopus, qui super eadem familiaritate vocatus, data ingenti pecunia, emerat sibi pacem, et ad partes se transtulerat transmarinas, adhuc ibidem cum moderata familia moram traxit. Magister Johannes de Maydeston interim episcopatum Lincolnensem custodivit nobiliter et sensate, et sine querela.

f. 54 b.

The
bishopruck
of Lincoln
in charge
of John de
Maiden-
stone.

Magister Petrus de Aldeham, archidiaconus Bedfordiæ, qui propter favorem domini regis multum

Archdea-
conry of
Bedford.

A.D. 1269. apporiatuſ fuerat per barones, et cum dicto episcopo transfretaverat, ibi similiter morabatur. Martinus de Pecham, clericus dicti P[ercivalli], habuit archidiaconatum ad firmam. Iste primo fecit apparitores receptores pecuniæ archidiaconatus, quam decani percipere consueverunt. Et hoc jam in consuetudinem est conversum. Episcopus rediit in tempore ad partes Angliæ: sed dictus archidiaconus non rediit, quia mortuus est ibidem.

Quarrel
between
the con-
vent and
David of
Flitwick.

Inter nos et David de Flitewyc, tertium filium scilicet David et Illariæ, facta est contentio his de causis. Nos emimus quandam partem bosci de feudo nostro, de Simone filio Silvestri, quæ proxima est et contigua bosco dicti David, quam emit de Nicholao de Tyngri, et vocatur Le Mentel, in suum præjudicium, ut dixit. Item, emimus subtus boscum suum ex parte del Suth quandam acram¹ terræ; et alteram partem terræ subtus boscum suum ex parte del Est, infra le Stochkingge. Item, asportavimus quandam partem prati de J. Capucio illius acræ, quam Galfridus Damesone tenuit de feudo nostro. Quæ quidem acra debuit ad nos descendere de jure, eo quod idem Galfridus bastardus erat; et unde idem David bladum asportavit, eo quod ipse prius scivit mortem ipsius Galfridi. Item, alicubi in campo aravimus divisas, feudum suum et feudum nostrum dividentes; ubi scilicet terras habuimus utrobique. Item, apud Rokeshoc, inter boscum nostrum et terram dicti David, quæ vocatur le Arem, fecimus fossatum de solo ipsius, decem pedum et amplius latitudinem continentem. Et credebatur David quod hoc fecerimus sine waranto, factum suum pristinum non recordans. Item, petivimus extra iudicium ab eodem decimam lactis, agnorum, vitulorum nobis fieri, prout fit in vicinis ecclesiis circumquaque;

¹ *acram*] terram, MS.

et in parochia de Flittewic solebat fieri ab antiquo, A.D. 1269. non obstante aliqua consuetudine contraria de permissione nostra et gratia usitata. Item cambiavimus terras apud Rokeshoc cum villanis et liberis suis. Omnia prædicta dixit David per nos fieri pro suo gravamine et exhæredatione.

E contra, prædictus David in illa parte bosci quæ fuit Simonis Silvestre, postquam fuimus inde feofati, caretariam viam fecit, quod antea non fiebat. Item, haytiam suam, et fossatum, boscum quem emimus de Symone Wymarc et boscum suum dividentem, prostravit et solo tenus adæquavit, faciens per medium bosci nostri viam caretariam omnibus egredientibus boscum suum et etiam omni hora. Item, quotienscunque fecerimus fossata in solo nostro ad impediendum hujusmodi nocumenta, fossata nostra reimplevit, unde deteriorati sumus ad valentiam quadraginta solidorum in defensionem juris nostri, et in ejus violentiam repellendo.

Item conquestus est de nobis senescallus comitissæ de Albemare,¹ ad quam villæ de Flittewic et de Husseburne² dotis nomine tunc spectabant, dicens se et suos ita et toties per nos et nostros molestatos et oppressos, quod non potuit tenementum suum versus comitissam defendere. Item, conquestus est quod nos occupavimus in prædictis villis medietatem feudi sui; et quod ei nolumus respondere de servitio suo. Item, quod habemus ingressum in illis terris sine waranto.

Complaint
of the
steward
of the
countess of
Albemarle
(Isabella
de Fortibus)
against the
convent.

Et ballivus dominæ comitissæ viginti-quatuor armatos apud Rokeshoc destinavit, et, clam custodibus nostris, cepit sex boves nostros de caruca; et apud Craule duodecim boves de caruca, et apud Roddestune³ satiavit, ubi duodecim septimanis fuerant im-

¹ Isabella, widow of William de Fortibus, daughter of Baldwin, earl of Devon.

² Husborn-Crawley.

³ Roxton.

A.D. 1269. parcati; ita quod deliberari non valebant. Remedium a curia domini regis habere non potuimus, quia dominus Edmundus, filius regis, heredem¹ comitissæ habuit in uxorem. Post hæc pacem fecimus cum comitissa; et ipsa ratificavit ingressum nostrum; et dedimus ei quinque marcas. Et sic deliberata sunt averia nostra, datis viginti solidis pro custodia.

The quarrels made up with the countess,

and with David.

f. 55.

Tandem inter nos et prædictum David amicabiliter sic convenit; quod totus boscus Simonis et aliorum nobis remaneret; et quod ibi ulterius viam ultra solum nostrum non faceret, nec etiam vendicaret; quod de prædicta terra Galfridi Damesone, nobis remaneret pratum, et dicto David terra arabilis, in futurum; quod divisæ apertæ inter feuda ubi terras habuimus hinc et inde in posterum sic manerent; quod fossatum nostrum apud Rokeshoc inter boscum nostrum et terram suam pacifice haberemus. Fecimus enim constare dicto David, quod Rogerus de Sancto Albano, custos de Rokeshoc, antequam fossatum faceret, assensum ejus habuit in omnibus et etiam voluntatem; et quod propter hoc dederit ei ad valentiam viginti solidorum; quod cambium terrarum cum hominibus suis stet et teneatur, quia est ad profectum dicti David et hominum suorum; quod terras quas emimus subtus boscum suum pacifice habeamus, sicut eas quæ sunt de feudo nostro, unde nihil ad eum. Promisit etiam dictus David, quod in dictis boscis, pratis, pasturis, et aliis rebus ad nos spectantibus, nos de cætero indebite non gravabit. Et in hunc modum omnes offensæ et omnia præterita gravamina alterutrum sunt remissa. De modo vero decimandi sic convenit; videlicet, quod de lacte, vitulis, et agnis, ex nostra gratia speciali, dictus David daret decimam in argento, sicut ex permissione alias consuevit; dum tamen hoc in præju-

¹ Aveline de Fortibus, sister of Thomas de Fortibus, earl of Albemarle.

dicium nostræ ecclesiæ non vertatur, et gratia nostra A.D. 1269. in consuetudinem non trahatur.

Eodem anno quievit regnum Angliæ, hoc excepto, Peace in England, with some exceptions. quod milites quidam, et alii plures qui cum comite de Ferrares fuerant, post imprisonmentem ipsius in partibus Pecci, se traxerint ad forestam, et ibi morabantur. Isti partes illas undique devastantes, optimum equum, quem custos noster de Bradeburne habuerat, abducarunt.¹ Qui postea amici nostri effecti, nobis in omnibus pepercerunt, bona aliorum religiosorum deprædantes.

Anno gratiæ MCCLXX. dominus Edwardus, filius regis Prince Edward wounded by an assassin at Acre. primogenitus, in Terra Sancta apud Accon constitutus, a quodam assassino vulneratus est in brachio suo cultello venenato ; tamen, post multas angustias toleratas, a vulnere est sanatus ; et percussor ejus captus est et occisus.

Dominus Henricus rex, pater ejus, præ senio et Illness of Henry III. ægritudine valetudinarius est effectus.

Proceres regni Angliæ in pluribus locis, propter regis Oppression of the poor by the barons. impotentiam, pauperes opprimebant ; nec fuit ex parte regis qui justiciam faceret tribulatis.

De latrunculis qui erant in insula de Ely cum Deaths of some of the Ely robbers and other thieves. baronibus, Henricus de Albemare, qui habuit equum nostrum de molendino, propter furtum, in Francia est suspensus ; miles erat. Petrus de Nevile, miles, apud Bruges² est suspensus. Johannes de Lymonges, miles, suspensus est propter furtum. Gregorius de Caudewelle, miles, obiit apud Neugathe. Johannes dictus de Suthun clericus, Hugo de Caudewelle, Robertus de Weresle, et quidam Galfridus socius eorum, qui fuerant ad roberiam abbatiæ de Stanle, sæpius apud Dunstaple divertebant. Et cum obsessi essent undique et capiendi, Johannes clericus affugit ad ecclesiam nostram, et inde abjuravit regnum Angliæ ; et apud Oxoniam postea

¹ Sic.

| ² Bridgenorth.

A.D. 1270. interfectus est, sine sacramentis ecclesiasticis. Tres vero socii ejus capti sunt per ballivos et inprisonati; et prior habuit equos eorum quinque, et hernasium et armaturas speciosas. Isti tres latrones missi sunt apud Neugathe Londoniæ; unde Galfridus obiit in prisona; Hugo et Robertus per corruptam inquisitionem sunt deliberati; et recuperaverunt sua catalla de priore. Item, hi duo capti sunt Londoniæ, et Hugo est suspensus; Robertus obiit in prisona. Ricardus de Offenthone captus Londoniæ est suspensus.

Transla-
tion of S.
Edward
the Con-
fessor,
Oct. 13.

Eodem anno in festo Sancti Edwardi, in Octobri, translatus est Sanctus Edwardus in novum feretrum pretiosum, quod ei dominus rex Henricus fecerat fabricari. Item, celebrata est ipso die prima missa sollemnis in ipsa ecclesia, quam idem rex propriis sumptibus ædificaverat. Et facta est ibi lætitia magna valde; et rex dedit plurima et grandia donativa.

Adam de
Chillenden,
prior of
Canter-
bury,
elected
arch-
bishop, but
opposed by
the king.

Anno gratiæ MCCLXXI., cum constaret monachis Sanctæ Trinitatis Cantuariæ de morte Bonefacii, sui archiepiscopi, priorem suum in archiepiscopum elegerunt; contra cujus electionem dominus rex se opposuit, et negotium illud in curia domini Papæ est diutius ventilatum.

Willelmus de Wederhore die Epiphaniæ in canonicum est admissus.

Death of
Richard,
king of
Germany.

Ricardus rex Alemanniæ, frater regis Angliæ et comes Cornubiæ, obiit mense Februarii; et in abbacia de Hayles, quam ipsemet nobiliter construxerat, honorifice est sepultus. Iste Ricardus rex habuit Sunedone¹ in maritagium cum matre² Ricardi comitis Gloverniæ, et tenuit illud per quadraginta annos. Toto tempore illo, et semper ante, homines de Sunedone thelonium in Dunstaplia præstiterunt; sicut fecerunt et adhuc

¹ Sundon, in Bedfordshire, near Dunstable.

² Isabella, daughter of William

Marshal, earl of Pembroke, and widow of Gilbert de Clare.

faciunt homines de Luthone,¹ cujus membrum Sune- A.D. 1271.
done est. Post obitum dicti regis Ricardi, manerium
de Sonedone devenit ad Gilebertum, comitem Glover-
niæ. Tunc primo homines de Sonedone subtraxerunt
se a præstatione thelonei in Dunstaple, propter poten-
tiam comitis et impotentiam prioris.

Anno gratiæ MCCLXXII. Edmundus, filius regis Marriage
Alemanniæ, duxit in uxorem [Margaretam],² sororem of Ed-
Gileberti, comitis Gloverniæ; et Sunedone datum est mund, earl
ei in liberum maritagium cum eadem. Et homines de of Corn-
Sunedone statim theloneum nostrum detinebant. Tunc wall, and
dominus Simon, prior noster, adiit dictum Edmundum Margaret,
comitem, et petiit seysinam thelonei sui sibi reddi; daughter
unde injuste per Gilebertum comitem fuerat dissey- of Richard
situs: et dictus comes concessit petitionem prioris. de Clare.
Sed comes voluit super hoc certificari; et dedit priori f. 55 b.
literam suam de inquisitione ad ballivos suos de
Sunedone; sed prior non est amplius prosecutus.

Eodem anno Alexander³ Papa X. cassavit priorem Election of
Sanctæ Trinitatis Cantuariæ, quem monachi elegerant Adam de
in archiepiscopum: et dedit illam dignitatem fratri Chillenden
Roberto de Kelewardeby, de ordine Prædicatorum tunc quashed.
in Anglia constituto. Robert
Kilwarby
archbishop
of Canter-
bury.

Eodem anno in æstate expendimus in duro blado 140 marks
empto septies viginti marcas; et incepimus expendere spent in
de novo blado in principio Augusti; unde expendimus hard corn.
ante festum Sancti Michaelis quadringenta quarteria.

Eodem anno, in festo Omnium Sanctorum, obligavi- The priory
mus nos pro Radulfo Pyroth mercatoribus de Cadurco bound to
de sexies viginti marcis. Et habuerunt lanam nostram the mer-
de Pecco; scilicet, quemlibet saccum pro octo marcis, chants of
donec eis dicta pecunia redderetur. Nos vero habui- Cahors for
mus redditum dicti Radulfi de Herlingdone et Wene- 120 marks.

¹ Luton.² Blank in MS.³ Sic, an error for Gregory.

A.D. 1272. rugge ; et incurrimus damnum maximum per hoc factum.

Robert
of Scar-
borough
admitted
parson of
Rushden.

Eodem tempore obiit Robertus persona de Russe-
dene ; et Robertus de Scardebure ad nostram præsen-
tationem admissus est ad eandem. Petrus Basseth
præsentavit Johannem fratrem suum ; et composuimus
cum dicto Petro, quamquam nihil juris haberet, pro
redimenda vexatione. Et habuimus literam de quieta
clamantia.

Priors of
Caldwell.

Walterus de Cadendone, prior de Caudewelle, dudum
canonicus Dunstapliæ, sponte prioratum suum in manu
episcopi¹ Lincolniensis resignavit ; et Matthæus statim
ipso die electus est et installatus. Et dictus Walterus
obiit infra octo dies ; et Matthæus primam missam in
prioratu pro ipso celebravit, et eum honorifice sepelivit.

A fine of
4 marks
paid.

Eodem anno, finem fecimus de quatuor marcis, pro
vicesima domino Edwardo concessa, quando adiit Ter-
ram Sanctam.

Death of
Henry III.,
Nov. 16.
His burial
on Nov. 20.
Edward I.
proclaimed
Nov. 22.

Eodem anno, die Sancti Edmundi confessoris, obiit
Henricus rex Angliæ tertius ; et regnavit quinquaginta-
sex annis, viginti-quatuor diebus : die Sancti Edmundi
regis apud Westmonasterium est sepultus. Die Sanctæ
Ceciliæ magnates regni nominarunt Edwardum filium
suum in regem, qui tunc in Terra Sancta moram
traxit ; et justitarios et custodes regni nomine ipsius
Edwardi constituerunt ; et ex tunc cœpit currere data
sua, et deinceps.

Vicarage
of Har-
lington.

Eodem anno et die obiit Johannes persona de Her-
lingdone, qui per duodecim annos tenuit ipsam eccle-
siam ; et præsentavimus magistrum Willelmum de la
Mare ad eandem. Radulfus Pyroth opposuit se contra
nostram præsentationem. De hoc, anno proximo se-
quenti invenies processum.

Opposition
to the
convent's
nominee.
v. p. 256.

Eodem anno, die Sancti Vincentii² Michael de Pecco

¹ Richard de Gravesend.

| ² Jan. 22.

in canonicum est admissus; qui quintum-decimum A.D. 1272. ætatis annum tunc agebat.

Dominus Rogerus de Cumethone, die Nativitatis Beatæ Mariæ¹ præcedenti, in canonicum est admissus.

Eodem anno, in crastino² Sancti Freemundi, obli-
gavimus nos et posteros nostros, quod singulis diebus
in missa de Domina, in conventu, orationem faciemus
specialem pro anima Johannis de Crachale sic, *Mise-*
rere, quæsumus, animæ famuli tui Johannis, etc.

The priory
undertakes
masses for
John de
Crachale.

Item, promisimus, quod per decennium sequens cele-
brari faceremus per unum de nostris, singulis septimanis,
tres missas, scilicet, *requiem* pro anima dicti Johannis,
et tres missas de Domina, scilicet *salutationem*. Et
deputavimus ad illud officium peragendum, fratrem Jo-
hannem de Waltre, concanonicum nostrum; et ipse
illud in crastino Sancti Dunstani³ inchoavit, et veraciter
adimplevit. Item, pro anima dicti Johannis admisimus
in eleemosynaria nostra Simonem clericum de Westone
cæcum; qui ibidem diutissime nostris sumptibus per-
duravit; scilicet per decem annos.⁴

A blind
man taken
into the
convent
for him.

Magister Johannes de Houctone et Gyrardus de
Ely, executores dicti Johannis, ad administrandum
habentes plenariam potestatem, nobis condonarunt
sexies-viginti marcas, quatuordecim marcas, et amplius;
ut in eorum litera continetur. Cautionem quoque
nostram de illa pecunia et ampliori nobis restituerunt,
protestantes, sibi satisfactum esse de tota pecunia, in
qua dicto Johanni a mundi origine tenebamur.

His exe-
cutors.

Eodem anno Willelmus le Rus, prior de Neuham,⁵
obiit, et Michael, ejusdem domus canonicus, succes-
sit ei.

Anno gratia MCCLXXIII. concessa est a clero domino
Edwardo regi decima de ecclesiasticis proventibus per

Amount
paid by the
priory for

¹ Sept. 8.

² May 12.

³ May 20.

⁴ *scilicet . . . annos* is a later
insertion.

⁵ Newenham, in Bedfordshire.

A.D. 1273. *tres annos, secundum taxationem Northwicensem. Tunc*
their solvimus de uno termino pro quatuor ecclesiis nos-
churches tris in decanatu de Dunstaple xxxi solidos; et pro
of the quatuor ecclesiis in decanatu de Flitta quatuordecim
tenth solidos, octo denarios. Item, pro ecclesiis nostris in
granted to archidiaconatu Northamtone sedecim solidos, tres de-
the king narios. Item, pro secundo termino pro dictis ecclesiis
for three solvimus tantundem.
years.

A lease *Eodem anno cepimus ad firmam ecclesiam de Lith-*
for five *lingtone ad terminum quinque annorum, videlicet, sin-*
years taken *gulis annis pro octodecim marcis; et præterea dedimus*
of Lidling- *procuratoribus suis quinque marcas ad palefridos.*
ton *church.*

Death of *Eodem anno, in Paschali tempore, obiit Johannes de*
John de *Bothleforde, filius Jordani. Iste confirmavit nobis*
Bothle- *ante mortem suam quicquid habuimus de feudo suo, et*
forde. *omnia puravit adhuc in bona prosperitate constitutus;*
scilicet in Natali Domini præcedenti.

Writ of *Anno regni regis Edwardi primo, a die in quindecim*
Quare dies, prior de Dunstaple summonitus fuit ad recogni-
impedit tionem Radulfi Pyroth de placito *Quare impedit* ipsum
respecting præsentare idoneam personam ad ecclesiam de Her-
the church *lingdone, quæ vacat, et ad, etc. Et prior venit, et*
of Har- *concordati sunt per licentiam. Et prior dat unam*
lington. *marcam pro licentia concordandi. Et est concordia*
f. 56. *talis, quod prædictus Radulfus recognovit advocationem*
dictæ ecclesiæ esse jus ipsius prioris et ecclesiæ suæ
Sancti Petri de Dunstaple, et illam remisit et quietam
clamavit de se et hæredibus suis, prædictis priori et
successoribus suis, et ecclesiæ suæ prædictæ in perpe-
tuum; et ideo consideratum est quod prædictus prior
recuperet seysinam suam ad prædictam ecclesiam; et
habeat breve ad Lincolnensem episcopum,¹ quod, non
obstante reclamatione prædicti Radulfi, ad, prædictam
ecclesiam personam idoneam admittat. Et præterea,
habet cyrographum. Et sic magister W. de la Mare

¹ Richard Gravesend.

ad nostram præsentationem ad dictam ecclesiam admis- A.D. 1273.
sus. Et quia dictus Radulfus Pyroth noluit prosecui, W. de la
ad levandum cyrographum gratia, quam uni ex suis Mare pre-
promisimus, expiravit. sented.

Eodem anno, die Sancti Georgii, Georgius de Can- George de
tilupe, tunc plenæ ætatis, seysitus est de Eytone, Cantilupe
Houcstone, et aliis terris suis. Iste Georgius in festo put in pos-
Nativitatis Beatæ Mariæ confirmavit et satisfiavit et session of
puravit nobis ingressum quem habuimus in terris Jo- his lands,
hannis de Eltesdone in Toterho, quæ fuerunt de feudo April 23.
suo, pro viginti marcis. Iste Georgius circa festum His death,
Omnium Sanctorum proximo sequens obiit. Et una Nov. 1.
medietas terrarum suarum descendit ad Eudonem La
Suche, qui primam sororem¹ ejus habuit in uxorem;
altera medietas descendit ad [Johannæ]² sororem
ejusdem Georgii, quam Henricus de Hastings, tunc
mortuus, habuit in uxorem.

Eodem anno solvimus Londoniæ ad scaccarium do- Fourmarks
mini regis quatuor marcas de fine, quem fecimus pro paid by the
vicesima domino Edwardo concessa; et habuimus inde priory for
talliam, quam portantes ad majus scaccarium, recepi- the twen-
tus literam de quietancia ad vicecomitem per viridem tieth to
ceram. the king.

Eodem anno concessimus Bartholomæo Juveni et A chantry
Ricardo filio suo, quod habeant suo perpetuo cantariam granted
in capella quam idem Bartholomæus primo erexerat at Hum-
apud Humbristeho, salva indemnitate matricis ecclesiæ bershoe,
de Stadham; post quorum decessum cantaria mox
cessabit.

Eodem anno concessimus eandem gratiam celebrandi and at
domino Petro Le Loring apud Chalgrave, et Petro Chalgrave.
filio suo.

Eodem anno sumptibus parochianorum renovatus fuit The body
cumulus ecclesiæ nostræ de Dunstaple; scilicet ab of Dun-
altari ad crucem, usque ad ostium occidentale versus stable
church re-

¹ Milesenta.² Blank in MS. See Roberts'sCalendarium Genealogicum, i.
p. 197.

A.D. 1278

stored at
the east of
the parish.Death of
bishop
Henry de
Sandwich.Pigeon-
house
built.

Mill built.

Great
mortality.King
Edward's
return
from the
Holy Land.Gaston de
Bearne
captured.Joseph de
Chauncy
made
treasurer.The lands
of Eleanor
de Mont-
fort re-
stored.

le North. Henricus Chadde majores expensas apposuit circa illud.

Eodem anno obiit Henricus de Sandwiz, episcopus Londoniensis: et successit ei magister Johannes de Cheshulle, tunc decanus Sancti Pauli.

Eodem anno fecimus columbarium magnum juxta satrinum.

Eodem anno fecimus molendinum ad ventum super Schykes-acher.

Eodem anno Thomas de Ethone factus est vicarius de Segenho.

Eodem anno Willelmus de Ely factus est vicarius de Husseburne.

Eodem anno fuit in partibus nostris mors magna hominum, et præcipue personarum, vicariorum, et clericorum.

Rex Edwardus rediens de Terra Sancta, a rege Franciæ, consobrino suo, honorifice est susceptus. Et restituit ei rex Franciæ plures terras ad ipsum pertinentes. Inde rex Edwardus Wasconiam est profectus; et fecit duram vindictam de his, qui conspiraverant contra eum. Glastonium de Byerne, proditorem principalem, cepit vivum, qui postea latenter evasit; postea fecit pacem.

Eodem anno, in Decembri, primo diximus in conventu *Maria plena gratiæ, mater misericordiæ; tu nos ab hoste protege; in hora mortis suscipe.*

Eodem anno frater Josep, Hospitalarius¹ Jerusalem, factus est thesaurarius domini regis in Anglia capitalis. Hujus consilio, ut dicitur, primo data est regi de quolibet sacco lanæ transfretando dimidia marca; sed quidam Poncius de Ponto mercator auctor fuit.

Eodem anno dominus rex restituit Alienoræ, comitissæ Leyrcestriæ, terras suas in Anglia, quæ ei nomine dotis competeabant, ratione Willelmi Mariscalli, primi

¹ i. e. prior of the Hospital of S. John of Jerusalem.

mariti sui. Ista Alienora, post occisionem Simonis de A.D. 1273. Monte-forti secundi viri sui, in castrum de Doffra se tenebat. Postmodum castrum reddidit regi, et in par-
 tibus Franciæ morabatur; et cum ea filia sua Alienora
 moram traxit. Simon de Monteforti junior, et Ricardus
 frater¹ ab Anglia evaserant, et ad matrem suam venie-
 bant, et in illis partibus obierunt. Gwydo, eorum frater,
 evasit a castro de Doffra; et a Karolo,² rege Siciliæ,
 honorifice est susceptus. Iste Gwydo propter vassala-
 gium suum, procurante rege Karolo, filiam et hæredem
 comitis De la Bere³ duxit in uxorem, et magnus effectus
 est in partibus illis; sed propter occisionem Henrici ne-
 potis sui, filii regis Alamanniæ, quem apud Witerbiam
 occidit in ecclesia, multum humiliatus est. Americus de
 Monteforti cum Alienoram, sororem suam, duceret ad
 nubendum Leulino, principi Walliæ, cum ea captus est
 in mari. Et post longam incarcerationem a rege et a
 clero deliberatus est per dominum Martinum Papam
 quartum. Et dicta Alienora mater uno anno habuit
 terras suas, et obiit.

History of
De Mont-
fort's
children.

Death of
Eleanor de
Montfort.

Eodem anno Eudo la Suche cum Milesenta uxore
 sua seysitus est de Houctone et Eytone, et aliis terris,
 quas habere debuit ratione Georgii de Cantilupe de-
 functi. Iste favorabilis in principio nobis fuit; postea
 male se habuit, ut infra.⁴

Eudo la
Suche and
his wife
have seisin
of their
lands.

Eodem anno in Octobri finem fecimus cum magistro
 Reymundo pro temporalibus nostris per loca, de duobus
 annis; et solvimus viginti marcas. Et tunc fuit summa
 bonorum nostrorum per annum, centum libræ, septem
 libræ, secundum taxationem magistri Constantini et
 G. de Tantone.

f. 56 b.

The yearly
income of
the priory
1077.

Eodem anno solvimus quadraginta solidos procurato-
 ribus qui pro ordine Sancti Augustini adierunt con-
 cilium apud Lugdunum.

¹ et Ricardus frater is in the margin.

² Charles of Anjou.

³ Margaret, daughter of count Al-
dobrandini Rosso dell'Anguillara.

⁴ v. p. 261.

- A.D. 1273.** Eodem anno dedimus vicariam de Chalgrave Wal-
Vicarage tero de Radenhore; et Galfridus Le Lorenge eam
of Chal- recusavit.
grave.
- Eodem anno dedimus vicariam de Stodham Thomæ
Vicarage de Rothelande; qui parvo tempore tenuit eam. Et
of Stud- dedimus eam Willelmo de Stoktone seni capellano.
ham.
- Eodem anno solvimus quinque libras quindecim soli-
Second dos pro decima secundi anni.
year's
tenth paid.
- Eodem anno et tempore factus est apparatus magnus
Prepara- contra adventum domini Edwardi regis, qui non venit,
tion for per Glastonio de Byerne præpeditus.
the king's
arrival.
- Eodem anno et tempore Radulfus Pyroth inpriso-
Hard frost natus est Londoniæ, eo quod mercator quidam appel-
in March. lasset eum.
- Eodem anno, mense Martio, fortissimum gelu fuit;
Homage et duravit diu.
done to the
prior for
Grimescot.
- Anno gratiæ MCCLXXIV., in Paschali tempore, obiit
Simon de Pateshulle; et Johannes filius ejus fecit
Simoni, tunc priori, homagium pro terra de Grimes-
cothe; et invadiavit ei relevium, scilicet quadraginta
sex solidos, sex denarios.
- Eodem anno uxor Benedicti Juvenis sponte præ-
Suicide of cipitavit se in puteo, et obiit. Et quia nolumus eam
the wife of admittere ad sepulturam, Hospitalarii nos implacita-
Benedict verunt. Composuimus cum eis, quia timuimus eorum
Young- privilegia.
man.
- Eodem anno, in festo Nativitatis S. Johannis Bap-
Council of tistæ, sub Gregorio Papa X., concilium generale celebra-
Lyons, tum est [apud] Lugdunum Galliæ. In eodem concilio
June 24. concessa est a clero decima sex annorum in subsidium
Terræ Sanctæ; scilicet, de omnibus proventibus indis-
tincte. In eodem concilio fuit ordo Fratrum de Sacco
reprobatus; ita quod ex tunc neminem admitterent ad
suam professionem. Plures etiam alii ordines, qui
de novo pullulaverant, et possessiones non habebant,
simili modo sunt prohibiti; unde multi ex eis ad
alias religiones convolarunt. Ordo Fratrum Sancti

Augustini, et ordo Fratrum de Carmello, propter sui antiquitatem, a concilio sunt accepti. A.D. 1274.

Eodem anno Nicholas de Aldeburi, qui de ordine Fratrum Prædicatorum ad nos venerat et concanonicus noster erat per novem annos, ad eundem ordinem est reversus.

Eodem anno Thomas Inge, ballivus Eudonis la Suche, in visu franc-plegii sui apud Houctone inprisonavit Johannem de la Chuke, hominem nostrum; quia in ipso visu per decenas illius curiæ de latrocinio fuerat indictatus. Postea, quia idem Johannes noster homo fuit, dictus ballivus ipsum ad nostram prisonam liberavit. Et prædictus Eudo die nono Junii apud Chaldecotthe ignotam gentem misit cum vi et armis; et fracta ibidem prisona nostra, dictum Johannem inde abstulit, et posuit in suam prisonam; dicens, quod franc-plegium vel emendas ibidem non permetteret nos habere. Item in prædicto visu franc-plegii fuit a rusticis præsentatum, quod prior fecerat in campis de Houctone super dominum quasdam purpræsturas in locis ubi eorum dominica simul jaceant: propter quod prædictus dominus distrinxit prædictum priorem ita rigide et tam dure, quod viginti-quatuor equi mortui sunt priori. Et præterea terra prioris in Hoctone inculta jacuit ipso anno; unde prior deterioratus fuit ad viginti libras et amplius. Item prædictus Eudo prostravit patibula dicti prioris apud Edessuthe, quæ a fundatione villæ de Dunstaple ad ipsam libertatem pertinebant, sine omni impedimento. Item prædictus Eudo prostravit boscum suum proprium juxta Sortegrave; et solum inclusit una haycia, ubi prior et omnes prædecessores communabant. Item dictus Eudo distrinxit dictum priorem pro annuo redditu viginti-quinque solidorum; quem redditum dixit sibi pertinere et deberi ex assignatione hæredis magistri Simonis Bobelin pro terris in Hoctone. Frater Simon tunc prior pro tribus primis articulis implacitavit

Attack on
the gaol
and the
prior's
gallows by
Eudo la
Suche.

He and his
wife are
sued by

A.D. 1274. dictum Eudonem et uxorem ejus Milesentam per breve de transgressionem coram rege.

the prior
by writ of
trespass,
and sum-
moned
before the
king to
answer .
these
charges.

Eodem anno, a die Sancti Michaelis in tres septimanas, Eudo la Suche et Milesenta uxor sua summoniti sunt coram rege, ad respondendum fratri Simoni, priori Dunstapliæ, quare prisonam ejus ad Chaldecotthe noctanter fregerunt, et Johannem de la C[h]uke, ibidem inprisonatum, cum vi et armis inde abduxerunt contra pacem. Item ad respondendum dicto priori super damnis et gravaminibus quæ ei fecerant per duram imparcationem averiorum suorum, ratione dictarum purpræsturarum. Item ad respondendum eidem super prostratione furcarum de Edesuthe. Et a die Sancti Michaelis in tres septimanas coram rege Londoniis, dictus prior Simon essoniatus est de morte; et inde dictus Eudo et Milesenta uxor sua inde sine die.

Agreement
between
them and
the next
prior
William.

Postea inter fratrem Willelmum (proximum priorem post dictum Simonem) et dominum Eudonem et Milesentam sic convenit: dictus Eudo restituit dicto Willelmo priori dicta patibula sine lite. Demandam etiam suam ad viginti-quinque solidatos de annuo reddito similiter perdonavit; quia bene constabit ei quod prior habuit inde quietantiam sufficientem. Et dictus prior dedit dicto Eudoni unum palefridum pretii quatuor marcarum. Super prisiona vero et regalitate prioris in Houctone contentio perduravit; eo quod diceret Eudo, regale non posse dividi. Et prior ad hoc respondit, quod regale non est divisum, quamvis per diversos ministros compleatur. Super disseysina communæ apud Sortegrave portavit W[illelmus] prior breve de disseysina super prædictos Eudonem et Milesentam. Super visu franc-plegii et amerciamentis panis et cervisiæ de hominibus suis in Houctone, habuit aliud breve contra eosdem. De hoc infra folio proximo,¹ in itinere Rogeri de Seytone.

f. 57.

¹ i.e. p. 271.

Eodem anno concessimus magistro Johanni de Radenhore duas marcas de camera, donec esset ei per nos in beneficio ecclesiastico provisum.

A.D. 1274.
2 marks
granted to
John de
Radnor.

In festo Pentecostes defecit brasium nostrum; et bibimus quinque dolia vino; et multum profuit nobis.

Failure of
the beer.

Eodem anno, in festo Sanctæ Margarethæ, mariscalli domini regis invenerunt defectum in omnibus bussellis totius villatæ; et recepimus novum standardum. Villata dedit quatuor marcas pro defectibus; et ballivus prioris quietavit eorum hospitium.

Defect
found in
all the
bushels of
the town-
ship,
July 20.

Concessimus per chartam de capitulo Wyviano de Chetendone, quod suo nomine in perpetuum admitteremus unum canonicum successive; et dedit nobis sexaginta marcas.

Die Sanctorum Simplicii et Beatricis, Galfridus de Merstone suscepit habitum nostrum.

July 29.

Eodem die dimisimus Martino Pecham fructus ecclesiæ de Lithlingdon de illo anno, pro viginti marcis; et cum repositi essent in grangia, fructus illi per quendam Johannem []¹ et suos vastati sunt et distracti; ita quod dictus Martinus nihil inde habuit.

Lidlington
church
leased.

Eodem anno, Dominica infra Assumptionem, Edwardus rex et Alienora uxor apud Westmonasterium coronas regni susceperunt, per manum Roberti Cantuariensis archiepiscopi. Walterus Eboracensis interfuit, sed non apposuit manum.

The king
and queen
crowned
at West-
minster,
Aug. 19.

Eisdem anno et tempore dedimus vicariam de Pullokeshulle Reginaldo capellano.

Vicarage
of Pullox-
hill.

Dominus rex mutavit fere omnes vicecomites Angliæ, et misit inquisitores ubique ad inquirendum qualiter vicecomites et alii ballivi se habuissent; sed nullum commodum inde venit.

All the
sheriffs
changed.

Eodem anno, decimo kalendas Novembris, obiit Simon, prior noster sextus; et fuit prior undecim annis et novem mensibus; et tunc fuit domus onerata ære alieno ad summam []¹.

Death of
Simon, the
sixth prior.
The house
heavily in
debt.

¹ Blank in MS.

A.D. 1274. Eodem anno, in crastino Sanctorum Simonis et
 William le Judæ, obtenta a rege licentia eligendi, frater Willelmus
 Breton le Brothan, tunc subprior noster, per viam scrutinii
 elected prior, in priorem est electus; die Sancti Leonardi¹ ab epi-
 Oct. 29. scopo Lincolniensi apud parcum de Stowe est confirma-
 tus; et die Sancti Martini,² apud Northamtone, a rege
 est admissus; et die Sanctæ Katerinæ³ installatus.

John of Tempore vacationis, Johannes de Londonia, eschaetor
 London regis citra Trentam, habuit custodiam domus nostræ et
 had the locorum. Dedimus ei quinque marcas pro palefrido;
 custody of et nihilominus cepit de nobis ad opus domini regis
 the house viginti marcas. Omnes espletæ curiarum et aliorum
 during the exituum nobis remanserunt; et regi inde nihil. Ar-
 vacancy. chidiaconus petiit palefridum pro installatione, sed non
 habuit. Ricardus Inge clericus habuit gratiam domini
 clericis debitam, ratione novæ creationis. Præsenta-
 vimus dictum Ricardum ad ecclesiam Sancti Petri
 S. Peter's, Bedefordiæ tunc vacantem; et quieti fuimus a gratia
 Bedford. supradicta.

Gallows Eodem anno Eudo la Suche erexit patibula subtus
 erected by Pudele, quod eatenus non fiebat.
 Eudo la Suche.

The late Eodem anno, contra mortem Simonis prioris, mortui
 prior's sunt omnes equi de stabulo suo; et invenerunt nos
 horses die. mala circumquaque.

Debt Eodem anno recognovimus coram decano Lincolni-
 acknow- ensi,⁴ nos teneri magistro Johanni de Houctone in
 ledged to viginti marcis, pro blado, averiis, et aliis, quæ ab ipso
 John of vivo, et postea a suis executoribus mutuavimus. Et
 Houghton, solvimus dictas viginti marcas decano et capitulo Lin-
 and paid ac- colniensi, juxta legatum dicti magistri Johannis.
 cording to his legacy.

Visitation Eodem anno, in crastino Purificationis, magister
 of the Ricardus, canonicus Lincolnæ, nomine domini episcopi
 priory, apud nos exercuit officium visitationis; et reliquit suas
 Feb. 3. correctiones in scriptis.

The tenth Eodem anno, in medio Quadragesimæ, incepimus
 granted by solvere decimam in concilio Lugdunensi concessam,
 the council

¹ Nov. 6.² Nov. 11.³ Nov. 25.⁴ John de Maidstone.

solummodo de ecclesiasticis proventibus. Et solvimus A.D. 1274. of Lyons, paid.
 priori de Caudewelle quadraginta solidos pro octo
 solidis in archidiaconatu Bedefordiæ.

Eodem anno mariscalli regis invenerunt quasdam Unlawful measures found at Dunstable.
 mensuras in Dunstaple non legales ; et villata fecit
 finem.

Eodem anno obiit Beatrix, soror domini regis Angliæ, Death of princesses Beatrice and Margaret;
 comitissa Britanniaë ; et sepulta est apud Redingges.
 Item, eodem fere tempore, obiit Margaretha, regina and Margaret;
 Scotiæ, quæ fuit soror regis Angliæ et dictæ Beatri-
 cis. Alienora comitissa Leyrcestriæ obiit in Francia : et and Eleanor de Montfort.
 manerium de Luthone devenit ad hæredes Mariscalli. Manor of Luton.
 Manerium de Luthone in sex partes est divisum, et
 intra hundredum de Flitta descendit ad Willelmum de
 Moun.

Anno gratiæ MCCLXXV., post Pascha, statim dominus Laws against the Jews.
 rex tenuit parliamentum Londoniis ; ubi condidit leges
 bonas, præcipue contra Judæos ; ne, scilicet, haberent
 feudum vel aliquod liberum tenementum.

Eodem anno Henricus, quondam Judæus conversus, Henry, a converted Jew.
 habuit literam papalem, quod provideremus sibi et
 familiæ suæ in necessariis. Officialis Lincolnensis fecit
 dicto Henrico alibi provisionem.

Eodem anno vendidimus lanam nostram de Pecco f. 57 b.
 præ manibus ad quinquennium ; scilicet saccum pro The Peak wool sold before-hand.
 novem marcis. Recepimus in arris triginta marcas.
 Hinc solvimus viginti marcas capitulo Lincolnensi pro
 magistro Johanne, unde supra ; et unam marcam de John of Houghton; v. p. 264.
 poena.

Eodem anno, mense Junio, quatuor milites de comi- Gaol delivery.
 tatu deliberaverunt gaolam nostram per breve domini
 regis. Et suspensi sunt quinque latrones ; sextus de- Thieves hanged.
 venit probator, et per ejus indictmentem suspensi sunt
 circiter tredecim socii ejus.

Eodem anno, infra quindenam Sancti Johannis, sol- Payment for Lidlington.
 vimus Bartholomæo Marcer pro Lethlington tredecim
 marcas triginta-duos denarios. Et allocavit nobis pro

A.D. 1212. Decima decem annorum viginti-quatuor solidos, et per separationem decem quadraginta scilicet, et sex unum quatuor.

Tunc per Eodem anno et mense, scripsimus pro decima de anno
in the presentia septem libras, tres solidos novem denarios
prior of Beaulieu per de Bello Leon.

Ricardus Eodem anno imprægnatus in gaucha nostra Ricardum de Fraxino pro suspicionem homicidii facti extra, appellator ejus in carcerem est reclusus. Iste Ricardus per juriam de Dunstaple est deliberatus, et recuperavit castella sua.

Earthquake. Eodem anno infra octabas Nativitatis Beate Marie, factus est terramotus generalis per Angliam; sed parvo tempore duravit.

Corn bought. Eodem æstate expendimus in blado empto centum marcas.

Ricardus de Strathford canonicus obiit hora magnæ Missæ; et statim sepultus est propter idropisim.

Laws against the curry of the Jews. A fifteenth granted. Eodem anno in parlamento Londoniæ prohibitum est per regem, ne Judæi ulterius dent Christianis pecuniam ad usuram. In ipso parlamento concessa est domino regi quintadecima temporalium a clero et a populo.

Leulinus, princeps Walliæ, Alienoram¹ duxit in uxorem per nuntios. Quæ, cum transfretaret versus Walliam, capta est in mari; Amaricus frater ejus captus est cum ea; unde supra.²

Nov. 3. Eodem anno in crastino Animarum Ricardus de Grenebure factus est canonicus.

The king and queen at the priory, Nov. 30. Die Sancti Andreæ rex et regina hospitati sunt in domo nostra; et rex obtulit unum baudekyne pretium.

Visitation by the bishop of Lincoln, Dec. 16. Eodem anno, die qua cantatur *O Sapientia*, visitationis officium exercuit personaliter in domo nostra dominus Ricardus, Lincolnensis episcopus.

¹ Eleanor de Montfort.

| ² P. 259

Eodem anno, in crastino Epiphaniae, magister Rey- A.D. 1275.
mundus et frater Johannes, principales collectores de-
cimae Terrae Sanctae, noluerunt stare juramento nostro
super taxatione bonorum nostrorum, sed per se ipsos Taxation
by the col-
lectors of
tithes for
the Holy
Land.
taxarunt omnia bona nostra per loca, ad quadringentas
marcas annuatim; ita quod solveremus secundum illam
taxationem singulis annis, durante decima illa, quad-
raginta marcas, Londoniae. Concesserunt etiam quod
totum illud, quod ante solvimus aliis collectoribus,
nobis cederet pro soluto.

Eodem anno obiit Gregorius Papa decimus, sub quo Death of
Gregory X.
ipsa decima est concessa. Post hunc fuit quidam de Innocent
ordine Fratrum Prædicatorum, et vocatus est Inno- V.
centius quintus. Post hunc Octobonus, qui fuit lega- Adrian V.
tus in Anglia, et vocatus est Adrianus. Post hunc John XXI.
Petrus Hispanus, et vocatus est Johannes vicesimus-
primus. Et hi tres ultimi vix per duos annos dura-
verunt. Et dicitur quod merito, quia noluerunt dictam
decimam relaxare. Post hos Johannes le Geytel no- Nicholas
bilis, ab urbe natus; et vocatus est Nicholaus. III.

Eodem anno concessimus Ricardo, filio Johannis Grant to
Richard
Duraunt, unam marcam de camera nostra, donec ei Durraunt.
in ecclesiastico beneficio sit provisum.

Eodem anno cepimus de denariis Sancti Freemundi
plicatis, ad pondus centum solidorum, et emimus inde Oats
avenam. bought.

Eodem anno justiciarii itinerantes sederunt Londoniae The jus-
in Turri; qui antea per viginti-quinque annos Lon- tices itine-
doniae non sederunt. Tunc suspensus est Michael rant in the
Towy,¹ unus ex civibus, qui in bello de Lewes fuerat Tower.
contra regem.

Eodem anno mariscalli domini regis repererunt The town-
quod brasiatrices de villa assisam non servarunt; et ship fined
villata fecit finem pro quadraginta solidis. De busellis because the
nihil ad tunc. brewers
had not
paid the
assise.

¹ Michel Toni le joevene. French Chron. of Lond., p. 14.

In prædicto itinere habuit prior Willelmus breve A.D. 1276.
 contra Eudonem la Suche et Milesentam uxorem suam; The prior's writ
 sic: "Edwardus, Dei gratia, rex Angliæ, etc. Si against
 " prior de Dunstaple fecerit te securum de clamio suo Eudo la Suche and
 " prosequendo, tunc summoneas per bonos summoni- his wife.
 " tores Eudonem la Suche [et] Milesentam uxorem
 " ejus, quod sint coram justiciariis nostris ad primam
 " assisam, cum ad partes illas venerint, ostensuri quare,
 " cum prior de Dunstaple et prædecessores sui ejus-
 " dem loci per chartas prædecessorum nostrorum, regum
 " Angliæ, visum franc-plegii, insuper et amerciamenta
 " panis et cervisiæ, in Suth Houthone in comitatu
 " prædicto semper hactenus habere consueverunt; idem
 " Eudo et Milesenta non permittunt prædictum prio-
 " rem visum franc-plegii et amerciamenta prædicta
 " ibidem habere, sicut ea semper habere consuevit, ut
 " dicit. Et habeas ibi hoc breve, etc."

Idem Willelmus prior habuit breve de disseysinn, His writ
 ratione pasturæ inclusæ apud Sortegrave per dictos of eject-
 Eudonem et Milesentam. Et dictus prior prorogavit ment for
 executionem et attachiationem suorum brevium, usque their
 in finem sessionis justiciariorum. Tunc venit dictus enclosed
 Eudo et promisit priori, quod ipsum vel successores suos pasturage
 ulterius non molestaret ratione dicti franc-plegii; et at Short-
 super hoc pararet ei omnem securitatem, quam duxerit grave.
 providendam. Item promisit, quod statim redderet ei
 communam suam apud Sortegrave, quam inclusit; ita
 quidem, quod dictus prior a suis brevibus se subtra-
 heret. Et prior credidit ei et juramento suo, et Perjury of
 deceptus est, quia pactionem illam in aliquo non tene- Eudo
 bat; immo, cito post decessum justiciariorum vexavit
 prædictum priorem sicut prius.

Dictus magister Rogerus libertatem prioris noluit The judge
 allocare, nec ad Dunstaple declinare pro libertate pla- refuses to
 citanda; sed cum geldabilibus voluit ipsam libertatem allow the
 placitare, nisi super hoc haberet breve domini regis prior's
 speciale. Et dominus rex justiciarium per breve suum liberty.
 f 58 l

A 11 1276 demandavit, quod ipse adiret Dunstapliam, et pariter priorem et homines suos tangellia, infra Westmonasterium illam teneret. Et tamen ire noluit, sed per vii. proximum diem Londoniæ coram rege et suo concilio. Et in proximo parlamento Londoniæ prior comparuit coram rege. Et cum testatum esset de antiquitate libertatis, rex concessit priori suam libertatem. Et magister Rogerus apopondit, se venturum ad libertatem puniendam.

Interim, quidam ex burgensibus procurabant ab eis justiciariis speciales per breve domini regis. Unde dictus Rogerus amplius est offensus. Cum autem justiciarii deputati sederent apud Dunstaple, prima die sessionis eorum potestas revocata est per breve regis et dicto Rogero totaliter commissa.

Eodem anno, in crastino Sancti Hillarii, Rogerus de Seytune sedit justiciarius in Dunstaple: et in prius cepit libertatem in manu domini regis, quia prior eam habuit nisi unum coronatorem. Ballivos prioris audivit, et unum ballivum inprisonavit, quia egressus ad libertatem ad investiganda catalla Elyæ probatorem, qui tunc fuerat in gaola. Item tradidit vicecomiti Belesfordiæ libertatem ut de exitibus responderet. Non permittit quod prior assideret ei, nec quod haberet clericum suum inrotulantem, sicut eatenus fieri consuevit. Quantum potuit priorem gravavit. Pauca brevia placitavit, et discessit. Ballivum prioris deliberavit quia clericus fuit, et in tonsura. Priori restituit libertatem; ita tamen quod gratiam domini regis quæreret in hac parte festinanter. Postea ipsemet Rogerus restituit priori plenariam libertatem, pro quadraginta solidis ad opus domini regis: et remisit dicto priori omnem indignationem et offensam quam conceperat contra eum. Et post paululum dictus magister Rogerus morbo paralysis est percussus; et perdidit usum lingue et fere omnium membrorum. Et in illa agitudine apud Torentone factus est canonicus regularis.

The
liberty
restored.

and the
magister
sick with
paralysis
at Torentone.

In itinere et sessione dicti Rogeri apud Dunstapliam, A.D. 1276. implacitati fuimus per Johannem Sperling, de tene-
 mento Roberti Halegod in Dunstaple; et dedimus ei septem solidos pro pace habenda. Et fecit nobis quietam clamantiam. Suit of John Sperling against the priory.

Robertus de Culesworthe carpentarius et Galiena uxor sua nos implacitarunt per breve de ingressu, de octodecim denariis annui redditus in Dunstaplia. Dedimus ei unam marcam pro pace; et recepimus a dicto Roberto chartam, in qua continetur warantia. Suit of R. de Culworth and his wife by a writ of entry.

Cum Johanne, filio Johannis clerici, pacem fecimus de terra de Wadelowe. Land in Wadlow.

Eodem anno, decimo-sexto die Decembris, inter falconarios domini regis in domo nostra hospitatos et quosdam de familia nostra infra curiam, et inter eosdem falconarios et capellanum nostrum extra curiam contentio est suborta. Dicti falconarii vespere egressi cum multitudine sociorum suorum in villa hospitatorum, dictum presbyterum lethaliter vulnerabant, ita quod tertia die mortuus est de plaga. Postea regredi volentes infra curiam, janitorem, resistantem eis, mancabant et verberibus attrectabant. Incedentes per totam curiam uno agmine, omnes sibi obvios prosternebant; pluribus de familia plagas gravissimas inferentes, et non parcebant canonicis vel conversis. Conventus dormiens in dormitorio excitatus fuerat a tumultu, et hoc infortunium non sciebat. Tunc ad pulsum grandium campanarum populus accurrebat, et vix potuit prior populum sedare, quin in ipsos falconarios irruissent; nulla tamen eis violentia facta fuit. Mane vero facto, regem apud Walingford adierunt, de priore, canonicis, familia, et burgensibus querimoniam facientes. Priore etiam statim ibidem comparente coram rege, et volente ordinem rei ei pandere, vix voluit eum rex audire. Sed in crastino apud Habendone coram concilio domini regis fuit prior per dictos falconarios graviter accusatus. Et cum vellet Quarrel with the king's falconers, who mortally wound the chaplain. The falconers accuse the prior at Abingdon.

A.D. 1276. suam et suorum innocentiam purgare, et aliorum pandere feloniam, non credebatur; respondebatur tamen ei, quod rex voluit inquirere veritatem; et interim omnia sint in pace. Postea magister Rogerus de Seytone in sessione sua apud Dunstaple per duodecim juratos diligentem super hoc fecit inquisitionem. Et duodecim jurati dicunt per sacramentum suum, quod prior et omnes sui et omnes burgenses sunt inculpabiles in hac parte. Sed dominus rex istam inquisitionem non acceptavit. Et kalendis Martiis dominus rex personaliter apud Dunstaple venit. Et electi sunt triginta-sex legales homines de duobus hundredis, qui non essent priori, canonicis, familiæ prioris, seu burgensibus consanguinei vel affines, ad recognoscendum per sacramentum suum, si dictus prior, canonici, vel aliquis ex burgensibus de maxima violentia, quam dicti falconarii apud Dunstaple conquesti sunt sibi factam, culpabiles extitissent; et de morte capellani, a quo et qualiter sit occisus. Et prædicti jurati coram concilio domini regis dicunt, quod prædicti¹ canonici, et alii rettati, inculpabiles fuerunt ab omni injuria, violentia, seu damno familiæ domini regis facta; et quod in nullo apud Dunstaple sit eis forisfactum. Et si quis eorum læsus fuerit, hoc factum est ab aliquo vim repellendo. Item dicunt per sacramentum suum, quod dictus capellanus occisus est a quibusdam ribaldis de familia memorata. Ideo prior et omnes sui sunt quieti; et prior emendas alias non habebat, nisi quod offensam domini regis mitigavit. Additum est etiam, quod mortem capellani in curia regis quicunque voluerit ex propinquis prosequatur, et justitia fiet ei.

Eodem tempore concessimus Johanni de Elnestowe cameram infra curiam nostram; et dedit nobis ad summam viginti marcarum; sub spe tamen gratiæ largioris.

Investigation by Roger de Seytose.

The king comes to Dunstable.

Acquittal of the prior and canons.

f. 59.

A chamber granted to John of Elstow.

¹ prædicti] prædictus, MS.

Eodem anno concessimus magistro Waltero de Lude- A.D. 1276.
ford duas marcas de camera¹ annuatim; et dedimus ei
post ecclesiam de Herlingdone.

Anno gratiæ MCCLXXVII. vendidimus Johanni Du- The wool
raunt totam lanam de partibus Dunstapliæ, scilicet sold to
quodlibet vellus pro sex denariis, habendam per prædic- John
tum pretium donec ei de septies viginti, octodecim mar- Duraunt.
cis, tribus solidis, undecim denariis, ad plenum fuerit
satisfactum. De prædicta pecunia, solvimus pro decima Debts paid
Terræ Sanctæ centum marcas, quadraginta-quatuor so- with the
lidos, undecim denarios; Martino clerico pro Lithling- money.
tone viginti-tres marcas; et dicto Johanni triginta-
duas marcas pro debito suo.

Eodem anno executores Petri de Radenhore perdo- Peter de
narunt nobis septies-viginti marcas; et concessimus Radnor.
defuncto specialitatem, quæ in nostro martilogio an-
notatur.

Leulinus, princeps Walliæ, censum regis detinuit, The king
et ei homagium facere recusavit; propter quod domi- enters
nus rex habens in auxilium David fratrem principis, Wales
et plures ex magnatibus Walliæ, cum grandi exercitu, against
Walliam est ingressus, et eam undique debellavit. Llewellyn.
Insulam de Anglesey primo cepit rex per insultum Anglesey
nautarum de Quinque Portubus, et Wallenses in ea taken.
interfecit. Cæteros quoque Wallenses, propter dissidium
fratrum, rex sibi de facili subjugavit; et princeps in
Snoudone cum exercitu suo fugit.

Eodem anno, dicto David et quibusdam proceribus Peace with
Angliæ procurantibus, reconciliatus est Leulinus domino Llewellyn.
suo regi. Et dominus rex fecit ibidem duo castra, Flint and
scilicet Flinte et Rothelane; et de aliis castris Walliæ Rhuddlan
ad opus suum retinuit quot volebat. Leulino principi castles
concessit rex totum Snoudone. Item concessit ei in- built.
sulam de Anglesey ad tenendum de regibus Angliæ
pro certa summa pecuniæ annuatim. David, fratri
principis, dedit rex castrum de Hope, et terras plu- Hope
castle.

¹ camera] marc, MS.

A.D. 1277. rimas et forestas; et sic dominus rex in Angliam est reversus.

Llewellyn
with Ed-
ward I.
at Christ-
mas in
London.
His wife,
E de
Montfort,
given up to
him.

Natale Domini apud Londoniam dominus rex celebra-
vit ipso anno; et Leulinus, princeps Walliæ, interfuit
tunc ibidem; et postea in Walliam pacifice est rever-
sus. Postea dominus rex Alienoram de Monteforti,
uxorem principis, deliberavit a prisiona; et eam cum
honore et conductu nobilium ad ipsum principem des-
tinavit.

A room for
the king
begun.

Eodem anno, intrante autumno, incepimus magnam
cameram ad opus domini regis, juxta cameram prioris.

Losses of
the profits
of Lidding-
ton church
through
the bishop
of Lincoln.

Eodem anno, facto magno apparatu, coepimus intrare
fructus ecclesiæ de Lithlingthone, quos tunc ad firmam
habebamus; unde supra.¹ Et dominus Ricardus, epi-
scopus Lincolnensis, inde nos eiecit, et tradidit custo-
diam dictæ ecclesiæ Waltero de Stowe, clerico suo; eo
quod Paganus, rector illius, mortuus dicebatur. Pro-
curator dicti Pagani nullum super hoc remedium nobis
fecit. Eodem tempore magister Walterus de Ba præ-
sentatus est ad eandem, sicut ad vacantem; et sic
omnes fructus perdidimus ipso anno.

Council for
the libera-
tion of
Aimery de
Montfort.

Archiepiscopus Cantuariensis habuit grande conci-
lium cum coepiscopis et cum clero super deliberatione
Americi de Monteforti: sed interim Papa² obiit, qui
suam deliberationem demandavit; ideo inde nihil.

Ordination
by the
archbishop
at Hunt-
ingdon.

Archiepiscopus, nomine episcopi Lincolnensis, fecit
ordines generales apud Huntingdone; et habuit de
episcopo viginti marcas pro expensis illius diei.

The priory
visited by
the arch-
bishop,
Oct. 18.

Archiepiscopus prædictus, visitato episcopatu Lin-
colnise, tandem die Sancti Lucæ causa visitationis ad
nos venit; et stetit apud nos per quinque dies. Pro-
curavimus ipsum ad omnes sumptus unico tantum die;
reliquis diebus invenimus boscum et fœnum, et xennia
omni die. In correctionibus suis regulariter et curia-
liter se habebat, et correctiones suas reliquit in scrip-

¹ Vide pp. 256, 263.

[² Probably Adrian V.

tis. Monstravimus ei, quo titulo ecclesias nostras teneremus, et ipse nostrum ingressum in omnibus acceptavit.

A.D. 1277.

All their titles to churches allowed.

Eo tempore parochiani nostri apud Thebworth, coram dicto archiepiscopo apud Sanctum Neothum fecerant nos vocari. Et Johannes, dictus Poleyn, unus parochianorum, comparuit, et petiit a procuratore nostro, quasi extra judicium, quod faceremus in capella de Thebworth divina celebrari per tres dies singulis septimanis, sicut aliquando fieri consuevit; vel saltem quod restitueremus dictis parochianis triginta-sex acras terræ cum pertinentiis, quas progenitores eorum, ut dicitur, ea occasione, matri ecclesiæ de Chalgrave contulerunt. Et inter prædictum Johannem Poleyn et procuratorem nostrum sic convenit, quod, sopita querela sua et omni actionis materia quoad prædicta, faceremus amicabiliter in præmissis quod justitia suaderet. Et hoc factum est ad cautelam, quia dictus archiepiscopus favorabilis fuit aliis in hoc casu.

Complaint of the parishioners of Tebworth respecting a service in their chapel.

Bartholomæus Juvenis de Dunstaple obiit, et legaverat magno altari quadraginta solidos. Item ad celebrandum duo annualia in ecclesia nostra, decem marcas. Item legavit pietantiæ conventus decem libras, ad redditum comparandum. Has etiam libras prior Willelmus ad utilitatem cellarii mutavit. Ita scilicet quod singulis annis perciperet pietantiarius de cellario viginti solidos, donec prædictæ decem libræ plenarie solverentur; unde soluti sunt suo tempore decem solidi, et non ultra. Pro ista gratia, per conventum est concessum, quod prædictus Bartholomæus et Isabella uxor ejus habeant in suis anniversariis servitium et conredium duorum canonicorum professorum.

Legacy of Bartholomew Youngman to the priory.

Eodem anno manerium nostrum de Cateby traditum est ad firmam Willelmo fratri personæ ad terminum viginti annorum; scilicet, a festo Sancti Michaelis anno gratiæ MCCLXXVII.; secundum formam cirographi inter nos super hoc confecti pro duodecim marcis.

Catesby manor let. f. 59 b.

A.D. 1277. Eodem anno, in festo Sancti Thomæ Apostoli, dimisi-
Stoke mus ad firmam manerium nostrum de Stoke; videlicet,
manor let. a festo Sancti Michaelis anno gratiæ M^{CC}LXXVIII., usque

ad terminum viginti annorum, pro quinque marcis annu-
atim; et recepimus viginti-quinque marcas pro ingressu.

Death of Eodem anno Walterus de Merthona, episcopus Rof-
bishop fensis, in quadam aqua mergebatur, et inde extractus
Walter de est vivus, sed die tertia obiit; et monachus Roffensis¹
Merton. successit ei.

The Exche- Eodem anno scaccarium domini regis a Salopia re-
quer re- diit Londoniam: justiciarii in banco ibidem similiter
turned to sunt reversi. Tunc prior cum Fratribus Prædicatoribus
London from in villa primo comedit. Tunc etiam concorditer est
Shrewsbury. concessum, quod septem psalmi dicantur de nocte, usque
The prior to the Domin- ad primam Dominicam in Passione.
cials with canis.

Quol de- Eodem anno Galfridus de Leukenor justitiarius de-
livery by liberavit gaolam Dunstapliæ; et tunc deliberatus est
Geoffrey de Henricus Em et duo socii sui, qui propter raptum
Lewknor. mulieris de Dunstaple fuerant in prisonati. Tertius
eorum socius obiit in prisona.

Three new Eodem anno magister Michael fecit nobis duas cam-
bells. panas grandiores; Henricus filius ejus, post obitum
patris, tertiam nobis fecit.

William de Anno gratiæ M^{CC}LXXVIII., Dominica ante Pentecosten,
Middleton frater Robertus, archiepiscopus Cantuariensis, magistrum
bishop of Willelmum de Middeltone in Northwicensem episcopum
Norwich, Londoniæ consecravit.
May 29.

Abp. Eodem anno, die Pentecostes, dictus archiepiscopus
Kilwarby crucem suam resignavit; eo quod vocatus esset ad
made car- curiam per dominum Papam, ut foret cardinalis ad
dinal titulum Portuensem.
bishop of Porto.

Postulation Monachi Cantuarienses Robertum Burnel, tunc Ba-
of R. Burn- toniensem episcopum, in archiepiscopum postularunt;
nel to Can- quam postulationem Papa non acceptavit; immo dici-
terbury tur, quod cassavit. Et contulit illam dignitatem fratri
quashed.

¹ John de Bradfield.

Johanni de Pecham de ordine Minorum, tunc in curia regenti de theologia. A.D. 1278.
John Pec-
cham ap-
pointed.

Eodem anno, in crastino Animarum, justitiarum itinerantes sederunt apud Herthforde. Prior habuit ibi breve de disseysina super Thomam de Hyda pro communi pastura ipsius prioris, et super via communi per medium bosci dicti Thomæ. Prior non est prosecutus, quia Thomas restituit ei quod petebat. The jus-
tices at
Hertford,
Nov. 3.
Writ against
T. de Hyde
who makes
restitution.

Edelina de Bradewin habuit breve de conventionem pro reragiis conredii sui; fecimus pacem cum eadem. E. de
Bradewin.

Robertus Ferrares de Sancto Albano confirmavit nobis terras et tenementa, quæ fuerunt Roberti de Cheletone, patris sui, in parochia de Stodham, vel alibi; et dedimus ei dimidiam marcam. Lands in
Studham
confirmed
to the
priory.

Eodem anno, mense Novembri, capti sunt omnes Judæi per Angliam uno die, et Londoniæ inprisonati, pro retonsura monetæ regis. Et indicati sunt per Judæos Christiani plurimi de consensu; et præcipue de nobilioribus Londoniæ. De Judæis utriusque sexus prædicta occasione sunt suspensi Londoniæ ducenti et quater viginti. In aliis civitatibus Angliæ maxima multitudo. Pro redemptione Christianorum habuit rex pecuniam infinitam; aliqui tamen ex Christianis suspendio tradebantur. The Jews
imprisoned
for clipping
the coin.

280 hanged
in London,

and some
Christians
also.

Eodem anno amovit rex omnes vicecomites Angliæ, clericos scilicet et extraneos, et substituit loco eorum milites de propriis comitatibus. The clerical and
foreign
sheriffs re-
moved.

Mariscalli domini regis fuerunt apud Dunstaple die Sancti Thomæ Apostoli; pro defectibus mensurarum villata fecit finem; et prior eorum hospitium quietavit. The town-
ship fined
for false
measures,
Dec. 21.

Eodem anno dimisimus ad terminum tredecim annorum decimas nostras apud Bracentone et Atteloue, pro ducentis marcis præ manibus receptis. Et fecimus super hoc tria instrumenta. Tithes of
Brassing-
ton and
Atlow let
for 13
years.

Eodem anno Rogerus, Conventrensis episcopus, confirmavit nobis ecclesiam de Bradeburne cum omnibus Bradborne
church
confirmed

A.D. 1278. capellis suis. Et procuravit nobis super hoc confirmationem Conventrensis et Lichfeldensis capitulorum. Pro prædictis, dedimus eleemosynæ episcopi prædictas ducentas marcas. Dictum tamen est ab episcopo et a nobis, prædictam solutionem factam esse ratione cuiusdam diutini sequestri, quod idem episcopus in dicta ecclesia de Bradeburne dixerat se fecisse.

All to be knights who have 20 librates of land. Eodem anno exiit edictum a rege Edwardo, ut omnes qui haberent viginti libratas terræ fierent milites.

Simon del Ho,¹ abbas de Sancto Edmundo, obiit.

Mild winter. In illo hyeme, nix [aut] glacies in nostris partibus non fuerunt.

Death of archbishop W. Giffard. Anno gratiæ MCCLXXIX. obiit Walterus Giffard, Eboracensis archiepiscopus; et successit magister Willelmus, decanus illius ecclesiæ.

A tournament at Dunstaple. Eodem anno, in mense Maio, fuit torneamentum apud Dunstaple.

Great storm. Eodem anno et mense fuit tonitruum terribile; arbores in multis locis fuerant extirpatæ, et ad alia loca transportatæ; homines in nubibus rapti; ædificia corruerunt; lacus etiam aquarum siccabantur, et cruces in minutas partes sunt redactæ.

June 4. In octabis Trinitatis frater Johannes archiepiscopus Cantuariensis a domino rege est admissus, et reddita est ei baronia sua.

Change in the coinage. Eodem die mandavit rex vicecomitibus Angliæ, ne falsa moneta vel retunsa ulterius daretur. Et rex misit de fisco proprio veterem monetam integram, non retunsam, ad decem Angliæ civitates, ut inde fieret cambium donec nova moneta fabricaretur. Postea, quarto die post kalendas Augusti, fuit primum cambium de nova moneta, videlicet de denariis et quadrantibus rotundis; et currebat adhuc vetus moneta cum nova, per totum annum sequentem; et tunc pro-

¹ Sic. The abbat is usually known as Simon de Luton.

hibita est generaliter vetus moneta. Oboli insuper in- A.D. 1279.
tegrum interim formabantur, et currere coeperant die qua
prohibitio veteris monetæ facta fuit.

Eodem anno, mense Julio, fuerunt justiciarii apud f. 60.
Bedeforde, ad inquirendum qui fuissent tonsores mo- Inquiries
netæ et qui consensum et auxilium Judæis in hujus- of the jus-
modi præstitissent. Prædicti justiciarii volebant quod tices at
ibidem extra libertatem burgi ad articulos respondere- Bedford
mus. Et villata finem fecit cum eisdem de decem into the
libris ad opus domini regis; per sic, quod apud Dun- clipping of
staple mitterent aut venirent ad suum officium pro- the coin.
sequendum, ita quidem quod omnes proventus priori
remanerent. Et sub hac forma prior concessit villatæ,
in subsidium dicti finis, medietatem omnium proven-
tuum qui in eorum sessione possent evenire. Justi-
tarii non venerunt; et villata solvit apud Oxoniam
prædictas decem libras.

Eodem anno concessimus Thomæ custodiam januæ
principalis, cum onere pertinente; et dedit nobis vi-
ginti marcas.

Eodem anno carnifices de villa super scabella sua, Wooden
ubi carnes vendunt, ligneas domunculas erexerunt, quæ sheds
postea, quia terram tetigerant, per priorem et totam erected by
communitatem burgi sunt amotæ. Permisit tamen the town
prior, quod de foliis loca sua cooperirentur, ita quod butchers
terræ non hærent. over their
benches.

Eodem anno apud Kenelworthe rotunda tabula
tenebatur.

Frater Robertus, quondam archiepiscopus Cantuari- Death of
ensis, obiit, cardinalis. R. Kil-
warby.

Walterus de la Haye per breve [de] disseysina re- Rights of
cuperavit communam in quadraginta acris terræ super common
Hydam; Ricardus Wischard in Kethingges: justitarii recovered.
Robertus Fulche et Robertus Maleth.

Magister Gilebertus infra dedicationem factus est
canonicus.

Eodem tempore in parlamento Londoniæ statuit Statute
respecting

A.D. 1279. rex ne religiosi terras aut tenementa ulterius sibi
lands ac- appropriarent, nisi salvo jure et servitio dominorum
quired by feudi quorumcunque.
monks.

Bishops of Eodem anno, in Adventu Domini, obiit Ricardus,
Lincoln, Lincolniensis episcopus, vicesimo-tertio pontificatus sui
anno. Et successit ei magister Oliverus, Lincolniensis
ecclesiæ tunc decanus. Archidiaconus Leycestriæ¹ ha-
buit interim custodiam spiritualitatis.

London, Johannes de Cheshulle, Londoniensis episcopus, obiit;
et successit magister Ricardus de Graveshende, tunc
archidiaconus Northamptoniæ.

and Win- Nicholaus, Wintoniensis episcopus, obiit; et successit
chester. ei magister Johannes de Punteyse, ex dono Papæ;
cassato magistro Ricardo de la More, quem monachi
in episcopum elegerunt. Causa cassationis fuit, quia
habuit simul duas dignitates sine dispensatione.

Visitation Eodem anno frater Johannes archiepiscopus visita-
of Lichfield vit Conventrensem et Lichfeldensem diocesim. Iste
diocese by per collationes patronorum, appropriationes episcopo-
archbishop rum, et capitulorum confirmationes, necnon summo-
Peccham. rum Pontificum confirmationes et ratificationes, quan-
tum ad ecclesiam de Bradeburne cum suis capellis
He con- sufficienter inveniens nos munitos, pronuntiavit quod
firms Brad- canonicum ingressum habuimus in eadem, ipsamque
borne nobis auctoritate metropolitana confirmavit. Eodem
church to annuatiim magistro Waltero de Wottone, qui dictæ
the priory. confirmationis procurator extitit et promotor.

The hall at Eodem anno, mense Martio, combusta est sala nostra
Segenhoe de Segenho; et solarium annexum salæ cum suis
burnt; the appendiciis est salvatum. Et infra tres septimanas
solar saved. sequentes, reparata fuit sala.

Eodem anno, a kalendis Decembris usque ad festum
Sancti Michaelis, subtraximus eleemosynariæ singulis
diebus in refectorio tres panes et tres galones cervisiæ;

¹ Roger de Saxenhurst.

et ad granarium subtraximus unum quarterium bladi A.D. 1270. singulis septimanis.

Eodem anno, in festo Pentecostes et ante, defecit nobis brasium et deinceps; et in festo Sancti Johannis quodlibet genus bladi; et de empto fuit quicquid expendebamus, unde fuit summa denariorum centum libræ et amplius.

Anno gratiæ MCCLXXX., statim post Pascha, apud Dunstaple percussum est fortissimum torneamentum.

Eodem tempore prior de Gyseburne, electus Karleolensis, qui contra metropolitanum appellaverat ad curiam, rediit consecratus.

Episcopus Menevensis² obiit; et magister Thomas Beke, thesaurarius³ regis, successit ei.

Eodem mense Oliverus de Sutthone consecratus est Londoniæ in Lincolnensem episcopum.

Johannes de Herthford canonicus obiit apud Roke-shac, et sepultus est domi.

Mense Octobris obiit Willelmus de la Mare, persona de Herlingdone. Magister Johannes de Radenhore ad nostram præsentationem admissus est ad eandem. Qui cum haberet literam de institutione, ecclesiam resignavit. Et sic quieti fuimus a duabus marcis, quas de camera nostra habuit annuatim. Postea magister Walterus de Ludeford ad nostram præsentationem admissus est ad eandem: et sic cessaverunt aliæ duæ marcæ, quas ei debuimus de camera.

Eodem anno Sanctus Hugo, Lincolnensis episcopus, honorifice est translatus.

Eodem anno, in crastino Sanctæ Katerinæ, Oliverus, Dei gratia [episcopus] Lincolnensis, domum nostram personaliter visitavit, officium suum regulariter proseguens, et districtè, sine personarum acceptione. Subpriori, et aliis quibusdam fratribus, certis de causis administrationem quamlibet interdixit; plures etiam de

Failure of
the beer
and corn,

Tourna-
ment after
Easter.

Ralph de Ire-
ton, prior of
Gisborne,
bishop of
Carlisle.

Bishops of
St. David's
and Lan-
coln.

Church of
Harling-
ton.

Transla-
tion of S.
Hugh of
Lincoln.

Visitation
of the
priori by
bishop
Oliver
Sutton,
Nov 26.

¹ MS. repeats *Joh.*

² Richard de Carew.

³ *thesaurarius*] thesaurarius, MS.

The first of these is the fact that the Commission has been established by the President of the United States, and is therefore a part of the Executive branch of the Government. The second is the fact that the Commission is composed of members who are not members of the Government, and are therefore not subject to the same political pressures as members of the Government. The third is the fact that the Commission is given the authority to investigate and report on the activities of the Government, and is therefore in a position to expose any wrongdoing.

THE SECRETARY OF THE ARMY : WASHINGTON, D. C. 20315

[illegible]

The *vicar* of *Beilstone* had the custody of the lands during the vacancy. *Viccomes Beilstone* habuit custodiam terrarum nostrarum tempore vacationis, scilicet per octo septimanas; qui nos in aliquo non gravavit, tenentes nostros non oppressit. Et dictus vicecomes cepit ad opus regis de exitibus domus nostre per totum xxi. solidos, et

hoc de mercato burgi. Ricardus Inge, clericus domini A.D. 1280. regis, habuit gratiam ratione novæ creationis; scilicet quadraginta solidos, donec ei provideremus. Et quia Allowance of the bishop of Lincoln, in consequence of the debts of the priory. eo tempore onerata fuit domus ære alieno supra modum, per episcopum Lincolnensem, priorem, et conventum concorditer est concessum, quod a capite et a membris multæ fierent subtractiones; et tenerentur, donec iterum per communitatem revocentur. Quod et factum est.

Johannes Duraunt amicus noster dedit dicto archidiacono, pro bono pacis, nomine suo proprio, quinque marcas pro palefrido quem petebat; ut stallatio prioris præpediretur.

Magister Walterus de Ludeford, persona de Herlingdone, perdonavit priori triginta marcas de debito magistri Petri.

Eodem anno, die Sancti Bartholomæi, obiit Nicolaus Papa; et successit ei Martinus Papa quartus, cismontanus. Death of Nicholas III.
Martin IV.

Eodem anno, die Sancti Vincentii, incepit forte gelu, et duravit per quinquaginta dies, ita quod ab omni agricultura est cessatum. Frost from Jan. 22.

Dominus episcopus admisit fratrem Stephanum ad ecclesiam de Flit. Church of Flitton.

In capite Jejunii apud nos durum fuit torneamentum percutsum. Tournament, March 6.

Eodem anno coram archidiacono de Sancto Albano disrationavimus viginti solidos annuos de ecclesia de Brichulle contra Johannem tunc rectorem, et factum est super hoc publicum instrumentum. Claim out of the church of Brickhill.

Eodem anno, in crastino Sancti Jacobi, per dictum archidiaconum missi fuimus in possessionem, causa rei servandæ, de decimis quas ab abbate de Derleia¹ petebamus; et tunc a dicto archidiacono a parte abbatis appellatum est ad curiam Cantuariensem. Cum- July 26.
The priory put in possession of tithes demanded of the abbat of Derley.

¹ Henry de Kedleston.

done de nutrimentis animalium suorum in Dunstaple A.D. 1281.
 cubantium, et pascentium pasturam prædictarum vil- Kensworth
 larum de Kenesworthe et Cadendone. Et solvebatur and Cad-
 decima agnorum ubi edebantur; lac vero et lana pro dington.
 rata temporis solvebatur.

Eodem anno, vendidimus Thomæ filio Johannis Du- Bread
 raunt ad totam vitam suam quatuordecim albas michias, buns, and
 et septem suras, et septem cobbas, et quatuordecim beer sold
 galones de cervisia meliori, singulis septimanis, to Thomas
 pro Duraunt.
 quadraginta marcis.

Eodem anno in festo Sancti Andreæ assignavimus Income
 certum redditum ad coquinam, videlicet, tensum burgi assigned to
 et mercati, et porcorum in franito. Et præterea, cele- the kitchen.
 rarius inveniet lardarium more consueto; coquinarius
 cætera onera in coquina supportabit.

Eodem anno nix magna et fortissimum gelu fuit. Severe
 Pons Londoniensis pro maxima parte frangebatur; pons frost.
 Roffensis similiter. Et in aliis locis per Angliam, Injury to
 propter fortitudinem glaciei. the bridges.

Juxta pontem de Bydenham fregit glacies sub qua- A woman
 dam muliere, et resedit mulier super frustum; et inde carried
 transvecta est super aquam insidens firmiter, usque ad away and
 pontem Bedefordiæ: nec potuit ei quisquam subvenire. drowned.
 Ad pontem Bedefordiæ fregit glacies, et mulier ulterius
 non est visa.

Eodem anno, in crastino Sancti Bartholomæi, Jo- f. 61.
 hannes de Stodham suscepit habitum nostrum. Aug. 25.

Rogerus, abbas de Wuburne, obiit; et Hugo de
 Suleburi successit ei.

Eodem anno Edmundus, comes Cornubiæ, constituit Rewley
 mansionem apud Oxoniam grisiis monachis ad scho- abbey
 landum. founded.

Eodem anno David de Flittewic portavit hoc breve Writ re-
 regis, "Edwardus, Dei gratia, etc., vicecomiti Bede- specting
 "fordiæ salutem. Præcipimus tibi, quod per sacra- the warren
 "mentum proborum et legalium hominum de comitatu at Flit-
 "tuo, per quos rei veritas melius inquiri poterit, dili- wick,
 brought by
 David de
 Flitwick.

AD. 1291. " ~~per nos inquisitum~~ ~~qui malefactores~~ et pacis nostre
 " ~~per nos~~ ~~in terra~~ ~~warennia~~ David de Flitewic
 " ~~apud Flitewic~~ ~~sine~~ ~~licentia~~ ~~ipsius~~ David fugarunt
 " ~~et cuniculos~~ ~~ibi~~ ~~ceperunt~~ et asportaverunt, et
 " ~~alia~~ ~~eximia~~ ~~et~~ ~~iniquitatem~~, ad grave damnum ipsius
 " David, et contra pacem nostram: et inquisitionem
 " inde distincte et aperte factam, notis sub sigillo tuo
 " et sigillis eorum per que facta fuerat sine dilatione
 " mittas, et hoc breve. Teste meipso apud Westmo-
 " nasterium vicesimo-quinto die Octobris, anno regni
 " nostri nono." Anno prædicti domini regis decimo,

Dec. 14.
He is de-
clared to
have no
warren
there.

Names of
the jury in
the cause.

in crastino Sanctæ Lucie virginis, coram Johanne de
 Cheny vicecomite Bedefordie et aliis domini regis fide-
 libus tunc ibi præsentibus, duodecim jurati veniunt et
 dicunt super sacramentum suum, quod prædictus David
 nullam habet ibidem warennam; nec ipse nec sui
 antecessores: propter hoc, nesciunt aliquos malefactores.
 Nomina juratorum sunt Edmundus de Wedone miles,
 Robertus Bryen miles, Johannes Puleyn, Johannes de
 Stanbrugge, Ricardus Sopurun, Willelmus Blundel, Pe-
 trus de Northwude, Robertus de la Burne, Johannes
 Passelewe, Radulfus de Bradele, Petrus de Tynгри,
 Thomas de Northwude. Facta prædicta inquisitione,
 statim ipso die nos et plures nobiles de visneto fuga-
 vimus et cuniculos cepimus ibidem, sine impedimento
 ipsius David.

Per totum annum istum, ad pistrinum subtraximus
 totam decimam de albo pane, qua eleemosynæ dari
 solent.

Convoca-
tion sum-
moned by
archbishop
Peccham.

Church of
Stepping-
ley.

Archiepiscopus Cantuariensis fecit convocationem
 cleri suæ provincie pro statu ecclesie. Absentes gra-
 viter sunt puniti. Prior noster absens absolutionis
 gratiam apud Wyntoniam cum difficultate est sortitus.

Anno gratiæ MCCLXXXII. magister Robertus de Lin-
 colnia, medicus, ad ecclesiam de Steppinggele ad nostram
 præsentationem est admissus, salva nobis pensione
 unius marci annuæ in eadem. Ad prædictam ecclesiam

præsentavimus Ricardum Inge, cui in quadraginta solidis A.D. 1282. annuis tenebamur ratione novæ creationis prioris nostri; et ipse præsentationem illam recusavit. Propter quod, a prædicto annuo soluti fuimus et quieti; sed ad instantiam [Roberti Burnel,]¹ cancellarii domini regis, fecimus ei gratiam donec de artibus inchoasset.

Eodem anno, mense Aprili, præsentavimus Galfridum Buguleun, cui in duabus marcis annuis tenebamur, ad ecclesiam Sancti Cuthberti tunc vacantem. Præsentationem nostram retinuit usque ad lapsum temporis, et non est prosecutus; propter quod, similiter quieti fuimus ab eodem. Post lapsum vero temporis, filius Henrici Crone de gratia episcopi ad nostram præsentationem admissus est ad eandem.

Emimus de Roberto Ingolf quandam partem bosci sui apud Bukeleshore pro triginta solidis. Et anno præcedenti emimus juxta, aliam particulam ab eodem.

Eodem anno Americus de Monteforti deliberatus est, de mandato domini Papæ,² a custodia, ubi per episcopos est detentus, et missus est ad curiam.

Radulfus de Harewold canonicus obiit apud Bradeburne; et sepultus est ibidem, quarto kalendas Septembris.

Eodem anno quidam prisiones noctanter evaserunt extra Turrim Londoniæ usque ad ecclesiam Sancti Pauli; et ab ipsa ecclesia violenter extracti, sunt extra cœmeterium decollati, unde unus eorum fuit coram crucifixo vulneratus; propter quod tota civitas Londoniæ est per episcopum interdicta.

Mulier quædam de Sancto Egidio in Dunstaple obiit, et apud fratres Prædicatores est sepulta. Corpus ejus apud ecclesiam nostram primitus est delatum; celebravimus missam, et habuimus oblationem et octo cereos; unde sacrista dedit fratribus duos cereos, monialibus duos, et retinuit totum residuum.

¹ Blank in MS.

| ² Martin IV.

A.D. 1282. Frater Philippus de Merstone, de ordine Minorum obiit infra septa nostra; et quia specialis noster fuit, et lector in ordine suo, in claustro nostro decentissime est humatus.

Death of the bishop of Hereford. Thomas, Herefordensis episcopus, obiit in redeundo a curia domini Papæ; et magister Ricardus de Swynefeld successit ei in episcopatu.

Magister Ricardus de Bradewelle, archidiaconus Bedefordiae, juris professor, et officialis Lincolniensis, obiit mense Octobri; et successit ei in archidiaconatu et officialitate Lincolniensi magister Johannes Hoke.

Quarrel about a lane in Dunstable. Eodem anno, quartodecimo kalendas Decembris, in plena curia prioris, a burgensibus est concessum, quod prior includat et clausam habeat venellam illam, quæ Grunteslane vocabatur: et prior fecit ibi murum. Sed quidam de vico de Suth murum concito prostraverunt. Postea dicti malefactores pacem fecerunt cum priore; et prior fecit eis aliam viam juxta domum Stephani de Stabulo in latitudine septem pedum, præsentem villatam.

f. 61 b. Quidam canonicus de Byssemade cultro proprio se castravit; et ipso die mortuus est de plaga.

Land at Buckleshore. Enimus unam acram terræ apud Bokeleshore, de Willelmo filio Willelmi: et est de feudo nostro, et intra terram nostram.

Land in Totternhoe. Milesenta de Muchaue inspexit confirmationem, quam habemus a Georgio fratre suo, de terra Johannis de Eltesdone in Toterho; et ipsa ratificavit ipsam confirmationem.

Payment to the sheriff of Bedford. Eodem anno, mense Octobris, solvimus Johanni de Cheny, vicecomiti Bedefordiae, tres libras pro pluribus defaultis de itinere magistri Rogeri de Seytone, unde fecit nobis talliam.

Payment of Queen's gold. Item, Willelmus Bithoke, clericus dicti Johannis vicecomitis, solvit nomine nostro apud Saloppiam ad scaccarium, duas marcas pro auro reginæ, pro fine viginti marcarum facto cum Johanne de Londonia tempore vacationis, tunc eschactore citra Trentam.

Item, dictus Willelmus solvit pro nobis tunc ibidem A.D. 1282. viginti solidos pro pluribus defaultis de Judaismo; et habuit talliam. Item solvit ibidem pro nobis unam marcam pro defaultis de Judaismo; et habuit similiter talliam separatam. Has duas tallias de Judaismo tradidit prior dicto Willelmo clerico, ut in primo compoto suo ad scaccarium eas faceret allocari.

Eodem anno, die Sancti Petri in Cathedra, concessimus et dedimus Willelmo Atte-Ho et Alexandræ uxori suæ quædam conredia in pane, cervisia, et aliis, quæ in eorum charta continentur. Et recepimus propter hæc ab eisdem quadraginta-quinque marcas, pro necessitate maxima domus nostræ.

Corrodies
granted,
Feb. 22.

Eodem anno Wallenses contra dominum suum regem Angliæ iterum rebellabant; pro eo præcipue, quia dominus rex statuerat in eorum finibus leges et consuetudines Anglicanas, et præceperat quod sequerentur comitatus et hundreda. Item pro eo quod justitiarius Cestriæ aliquos de hominibus David, fratris principis Walliæ, suspendi fecerat, Wallensium contra morem. Item pro eo quod, de præcepto domini regis, succisus esset bosculus dicti David, ad faciendum ibidem trans-euntibus viam tutam, latrocinantium ob insultum.

Rising of
the Welsh.

Leulinus princeps Walliæ et David frater suus occasione prædictorum gravaminum, de multis contentionibus et etiam inimiciis inter eos motis amici ad invicem sunt effecti; ita quod contra dominum regem pro suis legibus simul starent. Tunc dictus David, Dominica Palmarum, cum multitudine armatorum, Rogerum de Clifford, baronem domini regis in Marchia, in lecto suo cepit; Fulconem Trigald, cognatum ipsius Rogeri, et alios de ejus familia occidit; et ipsum Rogerum, graviter vulneratum, captivum abduxit Wallenses autem cæteri, qui similiter contra regem Angliæ conspiraverant, adjacentes sibi et suis locis terras domini regis incendio tradiderunt, singulos et eorum bona miserrime devastantes. Leulinus vero et David frater ejus duo castra domini regis, videlicet

Seizure of
Roger de
Clifford by
David,
March 22.

Flint
Rhœ

A.D. 1282. de Flynta et de Rothelan, cum infinito populo obse-
castles be- derunt. Quod cum audisset rex, vix potuit credere,
sieged by quia non modicum de ipsis Wallensibus confidebat.
Llewellyn Misit tamen ibi festinanter ex suis fidelibus gentem
and David. copiosam, per quam statim dicta obsidio est amota; et

Edward I.
enters
Wales,
June 24.
Slaughter
of the
Welsh.

homines domini regis et terræ eorum ab hostibus sunt
defensæ, donec rex ad partes illas personaliter adveniret.

Et in festo Nativitatis Sancti Johannis Baptiste,
dominus rex cum magnatibus regni sui fines Wallie
iterum est ingressus. Cumque diffusus esset exercitus
domini regis per loca, facta est de Wallensibus strages
magna. Bona eorum, quæ præda reliquerat, incendio
vastabantur. Et quamvis multum offenderetur rex,
venientes nihilominus ad pacem Walenses curialiter ad-
misit; ceteri vero in stultitia sua perdurantes, gentem
domini regis sine misericordia per insidias peremerunt;
nunquam tamen bellum publicum sunt aggressi. Wil-
lelmum de Valencia, juniorem filium patris domini
regis, et plures cum eo nobiles occiderunt; propter
quod Angli nostri ex tunc Wallenses et eorum fini-
tima acrius debellabant.

Death of
Luke de
Tani,
Roger de
Clifford,
&c.

Interim dominus Lucas de Tbany, cui rex commi-
serat custodiam de Anglesheye, cum grandi comitatu
pontem transivit, quem rex ultra flumen de Meny
ibidem fecerat per transversum navium plurimarum;
et ad videndum quoddam fossatum, quod Wallenses
foderant, Walliæ limites introivit. Cumque pauci de
Wallensibus juxta latitantes acclamassent dictum
Lucam et suos, mox in fugam versi, voluerunt per pon-
tem regredi sicut prius; sed impediente flumine non
valebant. Propter quod, intrantes quasdam naviculas,
et illas supra modum onerantes, in ipso flumine sunt
submersi. Et mortui sunt ibidem ipse Lucas, Rogerus
de Clifford junior, et alii tredecim milites cum eisdem,
valetti nobiles septendecim, et de peditibus, ut dicitur,
circiter ducenti homines.

Death of
Llewellyn

Post hæc Leulinus, princeps Walliæ, secure descen-
dit de Snoudone in terris quæ fuerunt Rogeri de

Mortimer, ad capiendum homagium hominum illorum, A.D. 1282. sicut per filios dicti Rogeri fraudulenter fuerat evocatus. Et cum venisset prope quandam abbatiam quæ vocatur Cunhyr, irruerunt in illum repente post solis ^{at Cum-} occasum hi qui erant per regem in munitionibus de ^{hyre in} Muntgumery et de Blancmustor, habentes secum ^{Radnor-} omnes potentes de illa Marchia; et occiderunt ibi ^{shire.} principem Leulinum; et miserunt caput ejus ad regem apud Rothelane, quod postea Londoniam est delatum, et positum supra Turrim ad spectaculum populorum. Occisi etiam erant cum principe tres ex magnatibus suis et ad duo milia peditum; equitum vero pauci. Et contigit hæc victoria anno regni regis Edwardi undecimo, decimo die Decembris.

Mortuo Leulino principe, David, frater ejus, cum ^{David still} multitudine magna Wallensium adhuc domino regi ^{holds out.} resistebat; sed exercitus domini regis ipsum in Snoudone persequabatur, et agebatur ipse David vagus et profugus cum suis in montibus et mariscis; et decrevit suus exercitus omni die. Et dominus rex omnia cas- ^{Reduction} tra, omnesque munitiones de Snoudone et de tota ^{of Wales.} Wallia sibi facillime subjugavit. Accepit quoque rex ex nobilioribus Walliæ obsides innumeros, et per partes Angliæ destinavit. Resum filium Waluani, qui cum domino rege steterat et ab eo ad dictum David confugerat, cepit rex, et in Turri Londoniæ incarceravit. Tunc multi nobiles de Wallensibus ad pacem regis venerunt; et qui nolebant, fame et inedia miserabiliter sunt consumpti; et, juxta prophetiam Merlini, facta est magna regni desolatio, velut si flumina sanguine manarent.

Et die Sancti Albani proximo subsequenti, prædic- ^{Capture of} tus David in quodam monte latitans cum paucis, captus ^{David,} est per prodicionem cujusdam ex suis, et ferro vinctus ^{June 22.} tutissime servabatur usque ad sequens festum Sancti Michaelis. Uxor etiam sua similiter capta est et salvo custodita. In prædicto festo Sancti Michaelis, dictus

A.D. 1282. David per totum barnagium Angliæ quatuor judicia suscepit in hunc modum.

His crimes
and sen-
tence.

1. Quia proditor fuit domini regis, qui eum militem fecerat; tractus est equis lento passu ad locum suspendii.

2. Quia homicidium fecerat Fulconis Trigald, et aliorum nobilium Angliæ; suspensus est vivus.

3. Quia illud fecit tempore Dominicæ Passionis; propter blasphemiam viscera ejus incendio sunt cremata.

4. Quia in pluribus locis Angliæ mortem domini regis fuerat machinatus; membratim est partitus, et per climata Angliæ ad terrorem malignantium destinatus.

Caput autem ejus in Turri Londoniæ super palum altissimam est affixum, versus mare; et hoc similiter factum est anno undecimo prædicti domini regis Edwardi durante.

Aid asked
for the
Welsh war.

Eodem anno dominus rex pro guerra sua quam habuit in Wallia petiit auxilium a viris religiosis et ab omnibus mercatoribus regni sui, gratiam illam tantummodo nomine mutui postulando; et tunc habuit a nobis quadraginta solidos; a villata quindecim libras, decem solidos; a Johanne Duraunt viginti libras; a Stephano Aungew decem marcas.

Share of
the priory
and town.

A new
body to the
bakehouse,
and the
brewhouse
wall built.
Husborn
chancel.

Eodem anno in æstate fecimus novum cumulum de pistrino cum appendiciis, et parum ante murum de braseria. Item fecimus novum cumulum de cancello de Husseburne de meremio ad hoc dudum præparato.

Bishop
Oliver
Sutton at
Dunstable,
April 11.

Anno gratiæ MCLXXXIII., Dominica Palmarum, Oliverus, Lincolniensis episcopus, magnam missam celebravit, processioni nostræ interfuit, et optime prædicavit. Non tamen causa visitationis ad nos venit, sed solummodo transeundo.

Taxation
of persons
worth more
than half
a mark.

Eodem anno, statim post Pascha, bona omnium eorum qui habebant ultra dimidiam marcam in catallis, per duodecim juratos de visneto suo taxabantur, pro tricesima domino regi concessa. Et tunc bona nostra

extra burgum, cum aliis, sunt taxata, et bona infra A.D. 1283. curiam per burgenses; at tamen moderate. Postea taxatio prædicta revocata fuit per breve domini regis quoad viros religiosos, et quoad mercatores, qui alias dominum regem nomine mutui adjuvarunt ad guerram contra Wallenses.

Eisdem anno et tempore nomine domini regis petita est a clero decima de omnibus proventibus ecclesiasticis per triennium, similiter in subsidium guerræ suæ contra Walliam. Archiepiscopus Cantuariensis habuit super hoc tractatum Londoniæ cum coepiscopis suis, prælatis omnibus, atque clero, ubi a procuratoribus totius cleri fuit manifeste contributioni hujusmodi contradictum.

A disme demanded of the clergy for three years.

Opposition to this.

Quia propter fructuum diminutionem, monetæ Anglicanæ jam factum excambium, repentinam deperditionem animalium, collectarum solutiones diversarum tam ipsi domino regi, quam in Terræ Sanctæ subsidium, adeo apporiat ecclesia, quod proventus ecclesiastici non sufficiunt ad onera ejus ordinaria supportandum, et ad quotidiana stipendia ministrorum. Immo in pluribus locis (quod dolenter dicimus) minuitur ministrorum numerus in immensum.

Articles against the proposed contribution.

Quia de quinta-decima, domino regi nuper concessa ab ecclesia, unus terminus et unus annus adhuc remanent non soluti. Nec decet regiam majestatem, ipsa durante, aliud subsidium postulare; maxime cum ei, in maxima pecuniæ summa, ab omnibus prælatis Angliæ singillatim ante dies paucissimos sit prospectum.

Quia remedium et levamen, quod dominus rex clero promiserat super quibusdam suis gravaminibus, nondum venerat ad effectum, præcipue super regis prohibitionibus, per quas libertas ecclesiastica sub ipso rege primo cœperat ancillari, prætextu etiam earundem sic humiliatur mater ecclesia, quod in filiis suis vix sit aliquis qui istis temporibus timeat claves ejus.

f. 62 b.

Quia causa propter quam hujusmodi petitur auxilium, est sævitia seu vindicta sanguinis Christianorum, quod clericis est expressius interdictum; præsertim propter irregularitatis maculam quam inducit.

Item, quia speratur a domino Papa novæ præstationis seu contributionis jugum imponi ecclesiæ Anglicanæ. Quia ecclesia Romana, a tempore cujus non extat memoria, tantis non

A.D. 1283. fuit exposita periculis et oppressionibus, ut est modo. Propter quod. ad novam tributi concessionem domino regi faciendam, ecclesiam nostram seu nos obligare, seu quicquam promittere, non audemus; nisi prius super hoc summus Pontifex consulatur.

Veruntamen, si casus emergerit in quo clericis de bonis ecclesiasticis conferre seu contribuere liceret; ut puta, si princeps esset obsessus. incarceratus, seu aliter ab hostibus detentus, quod absit; vel ubi archiepiscopus vel clerus tantam inpresserint necessitatem vel utilitatem, quod ad relevandam necessitatem communes facultates non sufficerent, vel alia ubi sine periculo et scrupulo conscientiae subsidia providerint ab ecclesiis conferenda, manus domino nostro regi porrigeremus liberaliter adiutrices; de consilio tamen summi Pontificis, cujus interest communibus utilitatibus providere.

A clock
placed over
the pulpit.
Common
of Hough-
ton-Regis.

Eodem anno fecimus horologium, quod est supra pulpitum collocatum.

Loss of
tithes to
the priory.

Eodem anno de parochianis nostris in Dunstaple terram habentibus in Houctone, et non habentibus, nullus in pastura villæ de Houctone cum averiis suis potuit communare, nisi cubarent ipsa averia super feudum de Houctone. Tunc quidam ex ipsis parochianis de Dunstaple locaverunt sibi in Houctone berccarias; ibique oves agnos ediderunt. Quidam vero alii oves suas apud Lymburi abduxerunt, ubi ipsæ oves agnos similiter ediderunt. Et perdidimus ipso anno decimam agnorum, lactis, et lanæ ovium prædictarum. Et dicitur quod Walterus, vicarius de Houctone, totum illud impedimentum versus dominam de Eytone¹ procuravit fraudulenter, occasione percipiendi decimas memoratas. Eodem anno mulier quædam de Dunstaple de agnis editis infra Dunstaple decimum agnum apud Houctone sponte dedit. Sed sacrista hoc comperto compulit eam restituere ecclesiæ de Dunstaple agnum meliorem, et ad largas emendas, pro delicto.

Dispute
with the

Eodem anno, undecimo kalendas Julii, longa con-

¹ Milesenta de Muchaut, v. p. 297.

troversia inter nos et abbatem¹ et conventum de A.D. 1283.
 Derleya, super quibusdam decimis in Pecco, coram abbey of
Derley
about tithes
in the
Peak.
 diversis iudicibus ventilata, et demum ad examen
 decani Sanctæ Mariæ de Arcubus Londoniæ per ap-
 pellationem devoluta, post varias altercationes et judi-
 ciorum anfractus, de assensu procuratorum nostrorum
 et eorundem religiosorum, dicto decano ordinante, dif-
 finiente, pronuntiante, amicabilem sic quievit, videlicet, Its settle-
ment.
 quod dictæ decimæ in libello petitæ penes prædictos
 abbatem et conventum perpetuo remaneant pacifice et
 quiete. Ita quidem quod dicti abbas et conventus
 solvant pro decimis prænotatis, annis singulis in per-
 petuum, dictis priori et conventui vel eorum attornato,
 in ecclesia eorum de Bradeburne sedecim solidos, ad
 duos terminos anni, etc., sub pœna majoris excom-
 municationis, quas ex tunc in personas abbatis,
 prioris, subprioris, præcentoris, celerarii, et sacristæ,
 ejusdem monasterii de Derleya, prædictus decanus de
 Arcubus contulit et in scriptis, quoties in solutione
 dictorum sedecim solidorum in toto vel in parte ces-
 saverint quoquomodo. Et factum est super hæc inter
 nos publicum instrumentum; in quo et coerciones aliæ
 continentur.

Eodem anno, diæ Pentecostes, admisimus in canoni- Roger
Kylpsham
admitted
canon,
June 6.
 cum fratrem Rogerum de Kylpsham, ad præsentatio-
 nem Milesentæ de Muchaut, dominæ de Eytone, secun-
 dum formam cyrographi inter nos et progenitores
 ipsius Milesentæ confecti.

Eodem anno obiit Michael prior de Neuham; et
 Johannes de Bedeforde, canonicus dictæ domus, suc-
 cessit ei mense Julio.

Eisdem anno et tempore vendidimus Willelmum Sale of
William
Pyke.
 Pyke, nativum nostrum, cum sequela sua; et recepi-
 mus unam marcam ab emptore.

Eodem anno quidam ex servientibus Johannis Du- Suicide of
a servant
 raunt junioris de Dunstaple sponte se præcipitavit in

¹ Henry de Kedleston.

A.D. 1283. puteo ipsius Johannis, et mortuus est. Et postquam
of John visus est a coronatoribus, projectus est in fovea extra
Duraunt. villam; sed Hospitalarii eum inde extraxerunt, et in
cœmiterio condiderunt.

Second Eodem anno David, germanus Leulini, principis
mention of Walliæ, captus est per gentem domini regis; videlicet
David's vicesimo-primo die Junii; et filius suus legitimus cap-
capture. tus est cum eo. Et inprisonatus est de mandato
domini regis. Multi vero ex fautoribus ejus venerunt
ad pacem; et postea dominus rex de tota provincia
Walliæ ad placitum suum ordinavit sine contradictione
qualicunque. Uxor etiam ipsius David, quæ fuit filia
comitis de Ferares, alias capta est et inprisonata. De
hoc plus ex altera parte folii.¹

Bishops of Eisdem anno et tempore obiit episcopus Roffensis,²
Rochester, monachus; et successit ei in episcopatu magister
Thomas de Ingelthorp, tunc decanus Sancti Pauli
Londoniæ.

and Dur- Item episcopus Dunelmensis ecclesiæ³ obiit, qui fuit
ham. monachus; et successit ei Antonius Bech, qui fuit cle-
ricus domini regis tunc nominatissimus.

f. 64.⁴ Eodem anno, die Decollationis Sancti Johannis Bap-
Wrestling tistæ, facta est lucta apud Hocclive coram hospitali,
match at ubi interfuerunt plures de familia nostra; terminata
Hockliffe vero lucta illa, fereque omnibus discedentibus, occisus
on Aug. 29. est ibidem cum securi quadam Johannes faber noster.
Ex parte autem domini Willelmi de Muntchenesy, qui
tunc habuit wardam hæredis Johannis Malherbe, occi-
sus est Simon Mustard, ribaldus valde ferox. Et præ-
sentatum est per quatuor villatas coram coronatore, et
etiam in pleno comitatu, quod mutuo se occiderunt; et
sic familia nostra est salvata, ita quod nullus eorum
de hoc fuerat appellatus.

¹ *i. e.* above, p. 293.

² John Bradfield.

³ Robert of Holy Island.

⁴ F. 63 is a parchment fragment
inserted in the MS.

Eodem anno, in festo Omnium Sanctorum, magister A.D. 1283. Walterus de Ludeford, principalis executor magistri A debt forgiven to the priory. Petri de Radenhore, perdonavit nobis omnem pecuniam in qua dicto magistro Petro quocunque titulo a mundi origine tenebamur.

Eisdem anno et tempore vendidimus Johanni de Ludeforde quædam conredia suo perpetuo, pro viginti-quinque marcis.

Eisdem anno et tempore concessit clerus Anglicanæ A 20th granted to the king. ecclesiæ domino regi vicesimam spiritualium obventionum, secundum taxationem Northwicensis episcopi, per triennium duraturam.

Eisdem anno et tempore fecimus salam apud Neu- A hall built at Newbottle. bothle; ad quod camerarius noster reperit omnes sumptus, salva tamen singulis fratribus camera consueta.

Eodem anno in æstate præcedenti expendimus in Corn bought at Offley and Sullington. emptione bladi apud Offele, viginti libras. Item, apud Suthlingdone et alibi per partes, usque ad amuntiam viginti librarum. Item obligavimus nos et posteros nostros, per chartam de capitulo, ad faciendum pro dicto magistro Petro quasdam specialitates in nostro marti- logio annotatas, quas prædecessores nostri eidem diu antea concesserunt.

Eodem tempore scaccarium domini regis et bancum de Saloppesbury rediit Londoniam apud Westmonas- The Ex- chequer and King's Bench re- turned to London. terium.

Eodem anno, in crastino Animarum, summonitus est Writ of trespass against the prior and others. prior et frater Michael de Pecco, et frater Johannes de Hallingges, et quidam alii de familia nostra apud Rokeshoc per breve de transgressione, ad respondendum Londoniæ, Davidi de Flittewic, super eo quod noctanter piscati sunt fossata et vivaria ipsius David, contra pacem, ut dicit.

Eodem tempore, per universalem ecclesiam, de man- Excommu- nication of Pedro II dato Papæ Martini, excommunicatus est rex Castellæ¹;

¹ An error for Arragon.

A.D. 1283. pro eo quod ejecit Karolum. regem Siciliae, a regno, et
 of Arra- occupavit regnum illud, et alias terras ad Romanam ec-
 gon. clesiam pertinentes, contra voluntatem praedicti domini
 Papae.

Register of Eodem anno fecimus inrotulari in rotulo de finibus,
 a payment de anno regni regis Edwardi undecimo. Concessum
 due by the est priori de Dunstaple, quod de centum solidis, quos
 prior to the regi debet pro evasione Johannes le Peyuur; et de
 king. quadraginta-sex solidis octo denariis, quos regi debet
 de arreragiis quintae-decimae; et de una marca, quam
 regi debet pro habendo brevi; et de viginti solidis, quos
 regi debet pro transgressione; solvat regi per annum
 sexaginta solidos. Videlicet, unam medietatem in festo
 Sancti Michaelis, et alteram medietatem in festo Paschae.
 Intratum fuit a die Sancti Michaelis in unum mensem,
 anno supradicto; et super hoc habuimus breve de scac-
 cario domini regis ad Radulfum de Goldintone, tunc
 vicecomitem Bedefordiae, in haec verba: "Edwardus, Dei
 " gratia, etc. Scias, quod concessimus priori de Dun-
 " staple, quod reddat nobis ad scaccarium nostrum
 " centum solidos, quos nobis debet pro evasione Johan-
 " nis le Peyuur; et quadraginta-sex solidos, quos nobis
 " debet pro arreragiis quintae-decimae; et unam mar-
 " cam, quam nobis debet pro habendo brevi; et
 " [viginti solidos, quos]¹ nobis debet pro transgres-
 " sione, ad terminos dimus. Et ideo tibi
 " praecipimus, quod ipsum [priorem] non distringas,
 " donec aliud inde tibi praecipimus
 " averia sua, si quae ceperis, concessionibus praedictis
 " [sta]tim deliberes. Teste P[etro] de Cestre
 " apud Westmonasterium, octavo die Decembris, anno
 " regni nostri undecimo." Per rotulum de finibus.

Writ to the Item habuimus brevia de Cancellaria ad praedictum
 sheriff of vicecomitem, sic. "Edwardus, Dei gratia [etc.], vice-
 Bedford. comiti Bedefordiae salutem Scias, quod prior de Dun-
 " staple servat terminos suos ad scaccarium nostrum de

¹ The MS. is torn here.

“ centum solidis, quos nobis debet pro evasione Jo- A.D. 1283.
 “ hannis le Peyuur; et de sexaginta-sex solidis, quos
 “ nobis debet de arreragiis quintæ-decimæ; et de una
 “ marca, quam nobis debet pro brevi; et de viginti
 “ solidis, quos nobis debet pro transgressione. Et ideo
 “ tibi præcipimus, quod ipsum inde non distringas,
 “ donec, etc. et averia sua, etc. Teste R[ogero] de
 “ Northwude apud Westmonasterium, vicesimo-octavo
 “ die Octobris, anno regni nostri duodecimo.” Per rotu-
 lum de finibus et talliis de scaccario.

“ Edwardus, Dei gratia, etc. Quia dilectus nobis Writ to
 “ prior de Dunstaple clamat habere omnia amerciamenta refer to the
 “ hominum suorum de terris ecclesiæ suæ de Dun- meeting of
 “ staple, ubicunque fuerint in curia nostra amerciati, parliament
 “ per chartas progenitorum nostrorum regum Angliæ, the de-
 “ quas inde habet, ut dicit; tibi præcipimus, quod mands of
 “ demandam, quam de hujusmodi amerciamentis per the prior of
 “ summonitionem scaccarii nostri facis eidem priori et fines from
 “ hominibus suis de terris suis prædictis, ad opus nos- his tenants,
 “ trum, ponas in respectum, usque ad parliamentum
 “ nostrum post festum Paschæ proximo futurum, ut
 “ tunc inde fieri faciamus quod de jure fuerit facien-
 “ dum. Teste meipso apud Actone Burnelle, vicesimo-
 “ quarto die Octobris, anno regni nostri undecimo.”

“ Edwardus, Dei gratia, etc. Quia dilectus nobis in goods of
 “ Christo prior de Dunstaple clamat habere catella fugitives
 “ fugitivorum et damnatorum in terris suis, et omnia and con-
 “ amerciamenta hominum suorum; et similiter quit- victs, and
 “ tantiam de murthero [et] vasto, factis in terris suis, acquit-
 “ per chartas progenitorum nostrorum regum Angliæ, tances of
 “ quas inde habet, ut dicit; tibi præcipimus, quod murder
 “ demandam quam eidem priori facis per summoni- and waste.
 “ tionem scaccarii nostri de catallis hujusmodi, et
 “ amerciamentis hominum suorum, et similiter de mur- f. 64 b.
 “ dro et vasto prædictis, ponas in respectum, usque ad
 “ parliamentum nostrum post festum Paschæ proximo
 “ futurum; ut tunc inde fieri faciamus quod de jure
 “ fuerit faciendum. Teste ut supra.”

A.D. 1283. Eodem anno, in festo Sancti Martini, solvimus Radulfo de Goldintone, vicecomiti Bedefordiæ, tricesimam A thirtieth paid to the sheriff, Nov. 11. temporalium nostrorum pro expeditione domini regis in Wallia. Quæ quidem solutio ponebatur in respectum pro gratia quam domino regi fecimus ad instantiam Johannis de Kyrkeby; scilicet gratia, quam tunc solvimus in ista solutione, nobis cessit pro soluto. Similiter burgenses nostri, qui gratiam fecerant, per eandem viam transierunt.

Nicholas Basse of Kensworth hanged for felony. Eodem anno, mense Januario, Nicholaus Basse de Kenesworthe suspensus est pro felonia. Ipso quoque adhuc detento in priona, incidimus solo tenus quasdam spinas, quæ terram suam, et terram quam habemus ex dono Thomæ Inge apud Sortegrave, dividebant: propter quod, inter nos et d[ominum] de Cadendone materia placiti est suborta. [Tandem] inter dictum dominum et nos amicabiliter sit con[clusum, scilicet, quod] spinæ illæ, cum recreverint, et aliæ spinæ [inter n]os et Galfridum Amite inposterum remaneant [sicut divi]sa inter duos comitatus. Et quod tantum medio [itine]re capiamus, quoties fuerint incidendæ. Item conce[ssum] est quod terræ prædictorum Nicholai et Galfridi propius¹ dictis spinis de cætero non arentur, quam die hujus concessionis extiterunt. Item concessum est quod vetus haicia cum fossato inter culturam nostram et Kenesworthe sine calumnia ita remaneat in futurum.

The prior dines with John Duraunt in the town, Feb. 26. Eodem anno, die Sanctorum Vedasti et Amandi, Johannes Duraunt de Dunstaple fecit convivium magnum in Dunstaple prædicto domino de Cadendone, et quibusdam magnis personis de visneto, ubi interfuit prior noster, contra consuetudines in nostro monasterio approbatas. Sed prior fuit excusabilis in hoc facto, quia dicto Johanni in magna pecunia tenebatur; ideoque ipsum offendere non audebat.

¹ From this word to the end of the sentence is at the foot of the page.

Scaccarium domini regis a Saloppesbury rediit Lon- A.D. 1283.
doniis in festo Sancti Michaelis præcedenti.

Eodem anno, in crastino Sancti Hillarii, Robertus Fuke¹ et Walterus de Wimunddesham, justiciarii domini regis ad brevia specialia placitanda, sederunt apud Dunstaple. Coram quibus inplacitati fuimus per Agnetem filiam Willelmi Burchard et Aliciam sororem ejus, per breve de morte antecessoris, de uno mesuagio et decem acris terræ et tribus rodīs terræ et dimidia, tribus rodīs prati et dimidia, cum pertinentiis in Everesholth. Item, per idem breve, dictæ Agnes et Alicia implacitarunt Simonem Wymund, qui tres rodas terræ inde tenuit. Item Radulfum Philip, qui unam rodam terræ inde tenuit. Item Ricardum de la Forde, qui unam rodam terræ inde tenuit. Item Ricardum Philip, qui unam rodam terræ et dimidiam inde tenuit. Et prædicti prior, Simon, Radulfus, Ricardus, et Ricardus, obtulerunt se versus dictas Agnetem et Aliciam. Et prædictæ Agnes et Alicia subtraxerunt se a proseguendo, supponentes se totaliter in hac parte gratiæ domini prioris, sub hac forma; videlicet, quod prior inquireret per curiam suam apud Segeho de jure earundem; et secundum hoc faceret eis plus vel minus. Et sciendum, quod per curiam prioris nihil poterunt dictæ mulieres asportare; eo quod Burchardus, proavus earundem, recognovit se esse villanum dicti prioris de dicto tenemento, coram justiciariis itinerantibus apud Bedeforde, anno regni regis Henrici, filii regis Johannis, tertio; ut patet in cyrographo ibidem levato inter Feliciam uxorem Arnoldi le Blottere petentem, et Ricardum priorem defendentem, de dimidia virgata terræ et quinque acris in Eversholth, etc. Et sciendum quod nihil fuit de hoc inrotulatum in rotulis dictorum justiciariorum Roberti Fuke¹ et Walteri, eo quod haberet prior breve originale pro nihilo, ex dono eorundem. Item fuit data illius brevis, anno regni regis Edwardi

Justices
itinerant at
Dunstable.

Suit
against the
pior by
writ of
mort d'an-
cestre.

Eversholt.

Suits
against
other per-
sons.

The suit
withdrawn.

The prior
to inquire
into their
right in his
own court
at Segen-
hoe.

The pro-
ceedings
not regis-
tered.

¹ i.e. Fulcon.

“ justum fuerit, in dicta causa præfigimus et assignamus.” A.D. 1283.

Tandem in capitulo de Flitta, eodem anno, iii. id. Februarii apud Flittewic celebrato, prædicti vicarii de Segenho et Husseburne super petitis nobis satisfecerunt competenter, fratrique Johanni de Maydenbure et magistro W[altero] de Wottone procuratoribus, omnia arreragia numerabant. Their arrears paid.

Abbas de Westmonasterio Londoniæ, tunc domini regis thesaurarius, obiit, quasi repente; propter austeritatem parum plactus a conventu suo. Et successit ei in officio thesaurarii dominus Johannes de Kyrkeby, qui diu fuit vicecancellarius domini regis. Death of Richard de Ware, the treasurer.

Johannes Peyuure, qui cognatam¹ dicti Johannis de Kyrkebi habuit in uxorem, probata legitima ætate sua coram veteri regina Angliæ, in festo Omnium Sanctorum terrarum suarum positus in seysina.

Dominus rex et regina post Natale Domini apud Eboracum interfuerunt consecrationi Antonii Bek, Dunelmensis episcopi. Inde dominus rex tenuit parliamentum suum apud Lincolniam. Inde dominus rex rediit Walliam, statuens quod Wallenses et eorum hæredes viverent in posterum secundum leges Anglicanas. Anthony Bek bishop of Durham. Parliament at Lincoln.

Eodem anno Edmundus, comes Cornubiæ, domini regis consobrinus, in manerio suo apud Esserugge, quod ipse nobiliter construxerat, religiosorum receptui competentem condidit mansionem, et in ipso quosdam posuit capellanos, dans singulis habitum uniformem; statuens quod quilibet eorum et eorum ibidem successorum perciperet annuatim sex marcas de suo scaccario pro expensis. Sed non fuit spes, quod posset illa ordinatio diu stare, propter debile fundamentum; et eo quod quidam ex ipsis capellanis se habebant in principio minus bene. Ashridge college of Bon-hommes founded by Edmund of Cornwall.

Eodem anno ex magna pluvia, quæ quasi continue fuerat in æstate, fere omnes oves loca convallium Mortality among the sheep in

¹ Beatrice, v. Roberts's Calendarium Genealogicum, ii. p. 701.

A.D. 1293. pascentes, tantam humiditatem et pinguedinem interius
 the low- conceperunt, quod generalis mortalitas ovium postea
 lands. sequebatur: ita quod in partibus Dunstapliæ vix ha-
 Those in buimus ducentas oves in fine Martii subsequenti. Oves
 the Chil- tamen nostræ in Ciltria et in Pecco sanæ et vegetes
 tern and remanserunt. Contra scabiem, quæ generaliter omnes
 Peak well. oves Angliæ presserat per septennium præcedens, re-
 Remedy medium didicimus quanquam tarde. Fecimus enim
 against the quoddam unguentum [ex]¹ uncto veteri et vivo argento
 scab. et verdegrez; et inde, ubicunque scabies se monstra-
 bat, [locum illum] unximus, et prurigo mox cessavit.
 None Sed [contra illam] infirmitatem, quæ per humiditatem
 against the contigit, nil valebat.
 wet.

Anno gratiæ MCCLXXXIV. Cristiana, quæ fuit uxor
 Symonis Mustard, appellavit in pleno comitatu Bede-
 fordiciæ Johannem de Wederore et plures alios de fa-
 milia nostra, et etiam Willelmum priorem, de morte
 prædicti Symonis; unde processus talis est.

Processus appelli, quod Cristiana, quæ fuit uxor
 Symonis Mustard, fecit in pleno comitatu Bedefordiciæ
 versus Johannem de Wederore, Walterum le Cham-
 berleyn, Johannem le Porcher, Johannem del Celer,
 Thomam le Porter, Walterum de Pet, Willelmum
 Hakun, Hugonem de Gledele, Willelmum Cotel, Jo-
 hannem de Stodham, et Willelmum priorem de Dun-
 staple, de morte prædicti Symonis; sicut in processu
 dicti appelli plenius apparet. Qui quidem processus,
 ad mandatum domini regis per brevia sua venit co-
 ram Thoma de Bray et Roberto Malet, die Lunæ²
 proxima post festum Apostolorum Petri et Pauli, anno
 domini regis Edwardi duodecimo. Ad quem diem
 prædicti Thomas et Robertus venerunt, et prædicta
 Cristiana pluries et sollemniter vocata non venit. Ideo
 She did not consideratum fuit quod eadem Cristiana committeretur
 appear, gaiolæ; et quod Nicholaus præpositus de Rouhale et
 Willelmus Stragon de Houctone, plegii ipsius Cristianæ

¹ The MS. is torn.| ² July 3.

de proseguendo dictum appellum, essent in miseri- A.D. 1284.
cordia. Et quod prædicti Johannes de Wederore, et and her
alii prædicti appellati, quoad appellum suum recedant sureties
quieti. Et insuper præfati Thomas et Robertus justi- were fined.
ciarii ex officio suo exigunt a præfato Johanne de
Wederore et omnibus aliis supradictis et appellatis,
qualiter de morte prædicta se acquietare velint. Qui
omnes præsentés, præter Johannem de Cellario qui
mortuus est, dicunt, quod non sunt culpabiles de eadem
morte, et inde ponunt se super patriam. Et inquisitio
inde facta per Johannem de Cheiny, Edmundum de
Wedone, Radulfum de Merstone, milites; Johannem de
Merstone, Petrum de Tingrie, Alardum Loreng, Johan-
nem Polein, Johannem de Sewelle, Warinum de Dene,
Johannem de Stanbrugge, Johannem filium Thomæ
de Toternho, Johannem de Lymbure, Willelmum de
Ponte de Clipstone, Ricardum Sporun, Rogerum Pyroth,
Robertum de Lynleye, Stevewinum de Tulesworthe,
[juratos]: qui dicunt per sacramentum suum, quod Jo- f. 65 b.
hannes de Wederore, Walterus le Chamberlein, et
Johannes le Porcher non sunt culpabiles de morte præ-
dicti Symonis: ideo ipsi inde quieti. [Dicunt] etiam Verdict in
per sacramentum suum, quod prædicti Thomas le Por- favour of
ter, Walterus [del Pet], Willelmus Hacun, Hugo de the accused
Gledele, Willelmus Cotel, et Johannes de Stodham, parties.
non sunt culpabiles de morte prædicta, nec de consilio,
forcia, vi, et auxilio, seu voluntate vel assensu. Ideo
inde omnes quieti. Item dicunt, quod Willelmus prior
de Dunstaple non est culpabilis de morte prædicta, nec
aliquo malo receptamento; ideo inde quietus. Et dicti
jurati requisiti per quem vel per quos dictus Simon
interfectus fuit, dicunt, quod quidam Johannes Faber The name
de Flamstude ipsum interfecit cum quadam sagitta in of the
latere dextro. Et quod idem Symon, antequam obiit, actual ho-
eundem Johannem Fabrum cum quodam baculo in micide.
capite percussit; ita quod per ictum ipsum humo v. p. 298.
jecit; sed dicunt, quod Rogerus Ballok eundem Jo-

A.D. 1244. Hannem interfecit. Et dicunt, quod dicta Cristiana
Christiana
not the
wife of the
man who
was killed,
but set on
by others
to make
the charge. appellatrix nunquam fuit uxor dicti Simonis despon-
 sata: per quod appellum suum in hac parte non po-
 test nec debet valere. Sed dicunt, quod ad precationem
 et sustentationem David de Flyttewic, Willelmi de
 Monte Caniso de Edwadesthone, Galfridi Redlond, et
 Philippi de Wroxhulle, dicta Cristiana sequebatur appel-
 lum suum prædictum, et hoc malitiose, quia nisi pro-
 curatio dictorum David, Willelmi, Galfridi, et Philippi
 intervenisset, dicta Cristiana dictum appellum nun-
 quam prosecuta fuisset. Item dicunt, quod dictus
 Simon obiit felonus: per quod, catalla sua sunt con-
 fiscata in manum domini regis. Et hæc sunt catalla
The goods
of the dead
man, which
fall to the
king. sua; scilicet, sex quarteria brasii ordeacei, pretii vi-
 ginti-quatuor solidorum, quæ sunt apud Dilewik:
 et viginti-duse oves, pretii viginti-duorum solidorum:
 et una roba de bluetto, pretii dimidiæ marcæ: et sunt
 apud Craneford in comitatu Northamptoniæ: et una
 supertunica, pretii octodecim denariorum; quæ per
Fines of
the sure-
ties. coronatores liberantur villatæ de Hoclive. Pleggii præ-
 dictæ Cristianæ, videlicet Nicholaus præpositus de Rou-
 hale et Willelmus Stragon de Houctone, amerciantur;
 videlicet, dictus Nicholaus ad sexaginta solidos, et
 dictus Willelmus ad xx. solidos. Taxatores dictæ mise-
 ricordiæ, Warinus de Dene et Stevwinus clericus de
 Tulesworthe.

*Appellum dictæ Cristianæ de comitatu in comitatum,
 per ordinem suum.*

Appeal of
 Christiana
 as to her
 husband's
 death,
 Feb. 6.
 Aug. 29.
 Cristiana, quæ fuit uxor Symonis Mustard, venit in
 pleno comitatu die Lunæ proxima post Purificationem
 Beatæ Mariæ, anno regni regis Edwardi duodecimo.
 Et appellavit Johannem de Wederore de morte Sy-
 monis Mustard viri sui; eo quod, ubi prædictus Simon
 fuit in pace domini regis Edwardi qui nunc est, anno
 regni sui undecimo, in villa de Hoclive, die Dominica
 in festo Decollationis Sancti Johannis Baptistæ, contra

portam hospitalis Sancti Johannis in Hoclive in una A.D 1284.
plecea Staftéis extra portam prædictorum, ad duas
perticas versus Orientem, ad horam vesperarum pul-
santium, ibidem venit idem Johannes nequiter tanquam
felonus, insultu præmeditato. Et insidiavit cum uno
arcu de yf tendito, unde corda fuit de caume, in manu
sinistra, nequiter et in feloniam arcussit ad eum cum
una sagitta barble; unde fleche fuit de fraxino, et
pennata cum pennis aucæ, et sagitta fuit de ferro et
assero; et percussit eum in sinistra coste cum præ-
dicta sagitta; et fecit ei unam plagam longitudine
quatuor pollicum, et latitudine duorum pollicum, et
profunditate usque ad cor; de qua plaga prædictus
Symon obiit inter brachia prædictæ Cristianæ uxoris
suæ. Et incontinentem post illam feloniam factam
fugit; et prædicta Cristiana incontinentem levavit hu-
tasium, et prosecuta fuit ad proximos vicinos; et sic
ad quatuor villatas in circuitu, et ad ballivos domini
regis, et sic usque ad coronatores, et sic in pleno comi-
tatu. Et si prædictus Johannes istam feloniam negare
voluerit, parata est prædicta Cristiana probare versus
eum, tanquam versus felonem, in quantum curia domini
regis consideraverit quod mulier potest et debet.

Item, prædicta Cristiana appellat Walterum le Cham-
berlein eo quod prædicto die, prædicto anno, prædicto
loco et hora, percussit dictum Simonem Mustard cum
una hachetta Danesche, quam habuit in manu sua,
unde hasta fuit de fraxino, et hachetta de ferro et
assero; et fecit ei unam plagam in sinistra parte capitis,
longitudine quinque pollicum, et profunditate usque ad
cerebrum. Unde, si de prædicta plaga sagittæ non
obisset, de ista plaga mortuus fuisset. Et hoc parata
est prædicta Cristiana probare versus eum, sicut versus
prædictum Johannem, tanquam versus felonem.

Item, prædicta Cristiana appellat Johannem le Por-
cher, eo quod venit prædictis die, loco, et hora, cum
uno arcu tendito in manu sua sinistra; unde arcus

A.D. 1284. fuit de yf, et corda de caume, et nequiter tanquam felonus arcussit cum una sagitta bartele; unde flecche
 f. 6. fuit de fraxino. et sagitta de ferro et assero, et pennata pennis aucæ. Et cum eadem sagitta per medium brachium dextri brachii inter humerum et cubitum; et fecit ei unam plagam longitudine duorum pollicum, et latitudine unius pollicis. et per medium brachium. Et quam cito istam feloniam fecisset, fugit; unde eadem Cristiana recenter levavit lutasium, et prosecuta ad proximos, etc.

Item, prædicta Cristiana appellat Johannem de Celario, eo quod tanquam felonus et nequiter fuit de consilio, forcia, vi, et auxilio, prædictis anno, die, loco, et hora, ad mortem prædicti Simonis Mustard, et illuc moram traxit dummodo interfectus fuit. Ita quod si prædictus Johannes ibidem non fuisset, prædictus Simon de morte illa evasisset. Et si istam feloniam etc.

Item, prædicta Cristiana appellat Thomam le Porter de consilio, forcia, et auxilio, de morte prædicti Simonis Mustard viri sui; eo quod, si non interfuisset anno, die, loco, et hora, prædictus Symon mortuus non fuisset; et hoc parata est probare versus eum, sicut versus felonem, etc.

Item, dicta Cristiana appellat Walterum de Pet de consilio, forcia, et auxilio, de morte dicti Simonis etc.

Item, appellat Willelhum Hakun de consilio, forcia, et auxilio, de morte dicti Simonis etc.

Item, appellat Hugonem de Gledele de consilio, forcia, et auxilio, de morte dicti Symonis etc.

Item, appellat Willelmum Cotel de consilio, forcia, et auxilio, de morte dicti Simonis etc.

Item, appellat Johannem de Stodham de consilio, forcia, et auxilio, de morte dicti Simonis etc.

Item appellat Willelmum priorem de Dunstaple de receptamento prædictorum felonum; eo quod prædictis die, anno, loco, et hora, de prioratu de Dunstaple exierunt et venerunt ad istam feloniam faciendam;

et post feloniam factam ad prædictum prioratum A.D. 1284. redierunt. Et prædictus Willelmus prior tunc eos tanquam felones receptavit, et adhuc eos receptat. Et si hoc negare voluerit, prædicta Cristiana parata est probare versus eum, tanquam versus felonem, etc.

Pleggii de proseguendo, Johannes¹ et Nicholaus, qui superius amerciati sunt pro Cristiana, quæ non est prosecuta appellum suum. Ideo, etc.

Primus comitatus post appellum.

Ad comitatum Bedefordiæ, die Lunæ proxima ante festum Sancti Gregorii, anno regni regis Edwardi duodecimo, Cristiana, quæ fuit uxor Simonis Mustard, venit in pleno comitatu, et prosecuta est appellum suum versus Johannem de Wederore, Walterum, Johannem, pro morte Simonis Mustard viri sui; qui fuerunt post interrogati; non venerunt. Ideo datus est dies prædictæ Cristianæ a die isto in unum mensem.

First court
day after
the appeal,
March 6.

Secundus comitatus.

Ad comitatum Bedefordiæ, die Lunæ post Domini- cam Palmarum, anno duodecimo, Cristiana, quæ fuit uxor dicti Symonis, venit in pleno comitatu, et prosecuta est appellum suum versus Johannem et alios, pro morte Symonis etc. Qui secundo interrogati, non venerunt. Ideo datus est dies in unum mensem dictis appellatis.

Second,
April 3.

Tertius comitatus.

Ad comitatum Bedefordiæ, die Lunæ in festo Apostolorum Philippi et Jacobi, dicta Cristiana secuta est appellum suum versus Johannem et alios, pro morte Simonis etc. Qui tertio interrogati non venerunt. Ideo datus est dies prædictæ Cristianæ in unum mensem.

Third,
May 1.

¹ An error for *Willelmus*, v. pp. 306, 308.

A.D. 1284.

*Quartus comitatus.*Fourth,
May 28.

Ad quartum comitatum Bedefordiæ in septimana Pentecostes, anno prædicto, dicta Cristiana venit, et secuta fuit appellum, etc. Qui quarto interrogati non venerunt. Sed Johannes, Walterus, Johannes manucapti fuerunt per R. W. S., et ideo datus est dies prædictæ Cristianæ a die isto usque in unum mensem.

Fifth,
June 26.

Ad quintum comitatum, tentum apud Bedefordiam die Lunæ proxima post festum Sancti Johannis Baptistæ anno prædicto, dicta Cristiana etc. venit in pleno comitatu, et prosecuta est appellum suum versus Johannem et alios pro morte etc. Qui fuerunt vocati; non venerunt, sed breve domini regis pro ipsis in pleno comitatu fuit porrectum, sic.

Writ of
the king,
appointing
the justices
who are to
try the
case.

“ Edwardus, Dei gratia, vicecomiti Bedefordiæ salutem.
 “ Cum Cristiana, quæ fuit uxor Simonis Mustard, ap-
 “ pellet in comitatu tuo Johannem et alios, et Willel-
 “ mum priorem de Dunstaple, de morte prædicti Simonis,
 “ quondam viri sui; ac iidem appellati nulla quærentes
 “ subterfugia, sed se secundum legem et consuetudinem
 “ regni nostri justiciare permittentes, nobis attente sup-
 “ plicaverint, quod nos appellum illud cum celeritate
 “ qua fieri poterit audiri et terminari, ac partibus inde
 “ plenam et celerem justitiam exhiberi faciamus: assig-
 “ navimus dilectos et fideles nostros Thomam de Bray
 “ et Robertum Malet justitiarios nostros, una cum his
 “ quos sibi associaverint, ad appellum illud audiendum
 “ et terminandum secundum legem et consuetudinem
 “ regni nostri. Et ideo tibi præcipimus, quod ad certos
 “ diem et locum, quos idem Thomas et Robertus tibi
 “ scire faciant, venire facias coram eis appellum prædic-
 “ tum cum atachiammentis, et omnibus aliis appellis illud
 “ tangentibus; et tot et tales probos et legales homines
 “ de balliva tua, per quos rei veritas in præmissis melius
 “ sciri poterit et inquiri. Et scire facias prædictæ Cris-
 “ tianæ, quod tunc sit ibi appellum suum versus Johan-

f. 66 b.

“ nem et alios, et Willelmum priorem inde prosecutura, A.D. 1284.
 “ si voluerit; et habeas ibi hoc breve. Teste meipso
 “ apud [],¹ nono die Maii, anno regni nostri
 “ duodecimo.”

Eodem anno obiit frater Johannes de Derlington, Death of the archbishop of Dublin.
 archiepiscopus de Duvelyn; qui totius pecuniæ, in subsidium Terræ Sanctæ concessæ in concilio Lugdunensi, collector fuerat deputatus. Et dicitur quod subito obiit, et quasi intestatus.

Eodem anno obiit episcopus Sarisburiensis,² qui per septennium cæcus fuit; et successit ei decanus³ dictæ ecclesiæ.

Eodem anno natus est domino regi filius, die Sancti Marci apud Kanarvan, et vocatus est Edwardus. Birth of prince Edward,

Eodem anno mortuus est Alfundus, ejusdem domini regis filius et hæres, de cujus morte Angli supra modum doluerunt propter ipsius maximam elegantiam et valorem. April 25. Death of prince Alphonso.

Eodem anno, mense Junio, tenuit dominus rex rotundam tabulam infra Walliam in ultimis finibus de Snowedune, supra mare; ubi fecerat dominus rex apparatus maximum et expensas, eo quod convenerat ibi de Anglis et alienigenis innumera multitudo. Tournament in Wales.

Eodem anno dedimus Henrico de Weyville circiter quatuordecim marcas, pro redemptione quatuordecim solidorum, decem denariorum; quos ei de annuo redditu debebamus pro terris in Houctone. Rent at Houghton.

Eodem anno Willelmus et Ricardus, filii Johannis Duraunt de Dunstaple, inceperunt de arte apud Oxoniæ; ubi Johannes, pater eorum, festum celebre faciebat. The Duraunts incept in Arts at Oxford.

Eodem anno dominus O[liverus], episcopus Lincolnensis, in domo de Dunstaple visitationis officium personaliter exercuit die Sancti Donati; procurationem tamen propter hoc non petiit nec accepit. Visitation of the bishop of Lincoln, Aug. 7.

¹ Blank in MS.

² Robert Wickhampton.

³ Walter Scammell.

A.D. 1284.

Arable and
meadow
land
bought at
Wadlow.

A married
priest, a
Francis-
can,
stripped of
his habit
and im-
prisoned.

Eodem anno emimus a Benedicto Sporon quandam croftam terræ arabilis, et quædam capicia prati, quæ de nobis tenuit in Wadelowe.

Eodem anno frater Robertus Trone, qui in ordine Minorum steterat per novem annos, et sacerdos fuerat, sententialiter adjudicatus est uxore, quam ante ingressum duxerat per verba de præsentī: et exuto habitu regulari, adhæsit uxori, sed postea reductus imprisonatur.¹

Murder of
Laurence
Duket.

Eodem anno Lorchun Duket, aurifaber Londoniensis, graviter vulneravit Radulfum Crepin in West Chep, et fugit in ecclesiam Sanctæ Mariæ de Arcubus. Postea quidam malevoli, ex parte dicti Radulfi noctanter intrantes dictam ecclesiam, dictum Lorchun, in turri ecclesiæ jacentem, occiderunt, et ibidem suspenderunt, deponentes per fenestram, quasi ipse seipsum suspenderit. Super quo, facta inquisitione per laicos, dictum est, quod ipse seipsum suspenderat; propter quod, tractus per pedes extra civitatem, in fovea est humatus. Cito post ex relatione cujusdam pueri, qui cum dicto Lorchun jacuit hora mortis suæ, et se absconderat præ pavore, rei veritas est comperta. Unde quædam mulier,² quæ auctrix fuit dicti sceleris, et sexdecim viri cum ea sunt imprisonati; et postea plures sunt equis tracti et mulier igne cremabatur. Dicta vero ecclesia per archiepiscopum fuit interdicta, et ostium et fenestræ spinis obturatæ. Dictus vero Lorchun a loco ubi jacuit extractus, per clerum in cœmeterio est sepultus. Tandem Rouffensis episcopus³ ecclesiam reconciliavit, de mandato archiepiscopi.

Punish-
ment of
the mur-
derers.

A virgate
of land in
Stoke-

Eodem anno Robertus filius Alani puravit nobis unam virgatam terræ in Stokehamund, quam habuimus

¹ *sed . . . imprisonatur* is in the margin, and can scarcely be read now.

² Alice atte Bowe. See Ann-

gier's French Chronicle of London (Camd. Soc.), p. 19.

³ Thomas Ingoldsthorp.

de feudo suo, ex dono Johannis Hasting. Et dedimus A.D. 1284.
propter hoc dicto Roberto duas marcas et dimidiam. Hammond
cleared.

Eodem anno, die Sanctæ Fidis, dominus Johannes Justices
de Vaus, magister Thomas de Sodingtone, cum sociis itinerant at
suis justiciariis itinerantes sederunt apud Leycestriam. Leicester,
Oct. 6.
Prior noster pro Cateby comparuit coram eis; et se-
cunda die sessionis, licentiatus discessit.

Eodem anno, frater Johannes, Cantuariensis archi- Visitation
episcopus, primo visitavit Lincolnensem diocesim. Et of arch-
die Sancti Lucæ apud Dunstaple causa visitationis bishop
divertit. Cumque ibi omnia prospere reperisset, eo Peccham,
quod Lincolnensis episcopus quasi recenter domum Oct. 18.
illam visitasset, una tamen nocte ibidem pernoctavit.
Et recepit ab illo monasterio pro procuratione sua
quatuor marcas; et discessit. Item, cuidam canonico
de Dunstaple, qui irregularitatem contraxerat, dictus
archiepiscopus dedit crucem, et auctoritate cruce sig-
natis indulta, dictum canonicum ab ipsa irregularitate
absolvit. Ita quod in prima expeditione faceret inde
redemptionem, quatenus assequi posset pecuniam a sua
propria camera, seu etiam ab amicis, sine monasterii
læsione. Dominica proxima sequenti dictus archiepi- Consecra-
scopus Walterum Scamal in episcopum Sarisburiensem tion of the
consecravit; videlicet, in quodam manerio¹ ipsius epi- bishop of
scopi juxta Redingges. Item, inspectionem privilegio- Salisbury,
rum nostrorum super appropriatione ecclesiarum, idem Oct. 22.
archiepiscopus ad tunc posuit in respectum. The privi-
leges as to
appropria-
tion of
churches.

Eodem anno non habuimus in Pecco nisi quinque Small
saccos lanæ et viginti petras; unde duo sacci ad amount of
minus de decima extiterunt, propter quod admirati wool at
fuimus et offensi; et eo præcipue, quia in illa tonsione the Peak.
habuimus ibidem de omnibus nostris propriis mille et
ducentas oves, per majus centenarium.

Eodem anno Ricardus de Hetherington sub colore Land of
termini, de terra de Cheriletone per fraudem per Jo- Charl-
hannem Cocum est feofatus. tou.

¹ Sunning.

A.D. 1284.
f. 67.
Church of
S. Peter,
Bedford.

Eodem anno magister Ricardus Inge de ecclesia Sancti Petri in Bedeforde auctoritate concilii privabatur; et Petrus de Hareshulle, clericus domini Radulfi de Hyngham, ad nostram præsentationem admissus est ad eandem; salva nobis dimidia marca annue pensionis.

Account
of John
Saboth,
bailiff of
the liberty
of Dun-
stable.

Eodem anno, coram Rogero de Wottone et Rogero de Cumetone canonicis, Johannes Saboth, ballivus libertatis Dunstaplie, reddidit computum de triginta-septem solidis, octo denariis, quos per viridem ceram de scaccario levavit et recepit de misericordiis hominum de Dunstaple, amerciatorum coram justiciariis, videlicet, de Henrico le Specer seniore quadraginta denarios, pro defalta coram justiciariis Londoniæ in banco. De Henrico le Specer juniore quadraginta denarios pro eodem. De Roberto Barkam viginti denarios pro eodem. De Johanne le Moner quadraginta denarios pro eodem. De Roberto de Rilend viginti denarios pro eodem. De Willelmo de Pyrithone viginti denarios pro eodem. De Willelmo Rys viginti denarios pro eodem. Item de Waltero Crips dimidiam marcam, pro defalta coram Roberto Fulke justiciario apud Dunstapliam sedente. De Willelmo Rys dimidiam marcam pro eodem. De Alexandro Baneter, quadraginta denarios pro eodem. Et sciendum quod prædictus Johannes satisfecit scaccario prioris de pecunia memorata, et habet talliam.

The king
at Bristol
at Christ-
mas.

Eodem anno dominus rex Angliæ, subjugata sibi tota Wallia, apud Bristoliam Natale Domini celebravit. Et burgenses civitatis, qui super quibusdam articulis implacitabant constabularium castri, succumbebant; et supposuerunt se et sua gratiæ domini regis, pro eo quod illis libertatibus contra regni consuetudinem usi erant.

Tithe of
white
bread re-
stored to
the al-
monry

Eodem anno, in festo Purificationis, decimam convenientem de albo pane ad pistrinum restitimus eleemosynariæ. Quæ quidem decima fere per triennium per commune consilium subtrahebatur.

Two tallies
against the
abbey of

Eodem anno, in Quadragesima, allocate fuerunt ad scaccarium domini regis due talliæ quas habuimus

contra abbatiam de Ramesheye, de quintadecima domini regis ei soluta, in quibus talliis decem marcæ continebantur. In compoto enim, quem idem abbas¹ reddidit ad scaccarium, inventum est quod de ipsis decem marcis computus reddebatur; ideo prior inde pace.

A.D. 1284.
Ramsey for the king's fifteenth allowed in the exchequer.

Eodem anno obiit Karolus, patruus Philippi, regis Franciæ. Idem vero Philippus arripuit iter versus Hyspaniam, ad debellandum Petrum de Aragon; quia dictum Karolum dejecerat a regno Siciliæ contra voluntatem domini Papæ. Item quia ipse Petrus dictum Philippum regem in aliis sæpius offendebat.

Death of Charles of Anjou.
Expedition of Philip III. against Pedro III.

Eodem anno fuit hyems mitissima; ita quod seniores nostri talem eatenus non viderunt.

Mild winter.

Eodem anno obiit Martinus Papa IV., qui prædicto Karolo regi patrocinium præstitit contra prædictum Petrum de Aragon.

Death of Pope Martin IV.

Anno gratiæ MCCLXXXV. contigit dies Paschæ die Dominicæ Annuntiationis.

Easter on Lady Day.

Eodem anno Honorius Papa IV., ab urbe Romana oriundus, prædicto Martino successit.

Pope Honorius IV.

Eodem anno, mense Madio, Edwardus rex post subjugatam sibi totam Walliam, primo Londoniam est ingressus, portans secum crucem gloriosissimam quondam principum Walliæ; quæ apud Wallenses famosissima habebatur, eo quod Dominus miracula plura faceret per eandem.

The king brings the Welsh cross to London.

Dominus rex tenuit tunc Londoniæ cum clero et populo longum et forte parliamentum. Multa et dura condidit statuta; omnia ad commodum et lucrum regum tendebant, et plurima ex eis ad præjudicium cleri et gravamen religiosorum. Scutagium etiam pro Wallia ibidem generaliter per totam Angliam est concessum.

Parliament in London.

Frater Johannes Cantuariensis archiepiscopus et totus clerus, plurima ex ipsis statutis ecclesiasticæ libertati

Opposition of the archbishop

¹ William de Gurancester.

A.D. 1285. attendentes derogare, a domino rege super his remedium postulabant; saltem ut literam prohibitionis regiae, quæ solito largius a sua curia emanaverat, revocaret. Rex vero quasdam mitigationes fecit clero; attamen non concessit quod in curia Christianitatis placitarentur, nisi causa matrimonii et testamenti.

Death of Philip III. Philip IV. Philippus, rex Franciæ, in obsidione de Gerundes¹ incurrit dissentiriā et obiit. Et successit ei Philippus, filius ejus, consobrinus Petri de Aragon.

f. 67 b. Eodem anno, mense Octobri, dominus Johannes de Vaus et dominus Rogerus Loveday cum sociis suis, Justices itinerant at Northampton. justiciarii domini regis itinerantes, sederunt apud Northampton. Et dominus Henricus de Grey inplacitavit ibidem priorem de Dunstaple per hoc breve.

Writ against the prior respecting the advowson of Newbottle. "Edwardus, Dei gratia, etc., vicecomiti Northamptoniæ salutem. Præcipe priori de Dunstaple, quod juste et sine dilatione reddat Henrico de Grey advocationem ecclesiæ de Neubottle juxta Suttone Regis, quam ei in-
" juste deforciat. Et nisi fecerit, et prædictus Henricus
" fecerit te securum de clamio suo proseguendo, tunc
" summoneas per bonam summonitionem prædictum
" priorem, quod sit coram justiciariis nostris ad parvam
" assisam, cum in partes illas venerint, ostensuri quare
" non fecerit. Et habeas ibi summonitionem et hoc
" breve. Teste meipso apud Suthampton, decimo-nono
" die Octobris, anno regni nostri decimo-tertio."

Plea of Henry de Grey. Henricus de Grey per attornatum suum petit versus priorem de Dunstaple advocationem ecclesiæ de Neubottle juxta Suttone Regis, et unde quidam Ricardus antecessor suus fuit seisitus ut de feudo et jure, tempore pacis, tempore regis Ricardi, consanguinei domini regis nunc: capiendo inde expleta, præsentando ad eandem ecclesiam quendam Jordanum Humet clericum suum, qui ad præsentationem suam fuit admissus et institutus. Et de prædicto Ricardo descendit jus, etc.

¹ Gerona.

cuidam Jordano, ut filio et hærede. Et de ipso Jor- A.D. 1285.
dano, qui obiit sine hærede de se, descendit jus, etc.
cuidam Johanni, ut fratri et hæredi. Et de ipso Johanne
descendit jus, etc. cuidam Luciæ, ut filiæ et hæredi.
Et de ipsa Lucia descendit jus, etc. cuidam Henrico,
ut filio et hæredi. Et de ipso Henrico, quia obiit sine
hærede de se, descendit jus, etc. cuidam Ricardo, ut
fratri et hæredi. Et de ipso Ricardo, quia obiit sine
hærede de se, descendit jus, etc. cuidam Johanni, ut
fratri et hæredi. Et de ipso Johanne descendit jus,
etc. cuidam Ricardo, ut filio et hæredi. Et de ipso
Ricardo, quia obiit sine hærede de se, descendit jus,
etc. isti Henrico, qui nunc petit, ut fratri et hæredi.
Et quod tale sit jus suum offert, etc.

Et prior venit et defendit jus ipsius Henrici, et Plea of the
seysinam prædicti Ricardi antecessoris sui, de cujus prior.
seysina, etc. ut de feudo, et jure, et totum, etc. Et
ponit se in magnam assisam domini regis, et petit
recognitionem fieri, utrum ipse majus jus habeat in
prædicta advocacione an prædictus Henricus. Et
offert domino regi dimidiam marcam pro habenda
mentionem de tempore: et recipitur plegius Henricus
Spigurnel de comitatu Bukingham, et Robertus de
Romeny, Johannes de Roseles, Willelmus de Bray, et
Radulfus de Normavile, quatuor milites summoniti ad
eligendum duodecim, etc. Venerunt et elegerunt istos, A jury
scilicet, Robertum filium Walteri, Johannem de Pate- chosen,
shulle, Willelmum de Turvile, Willelmum de Nodariis,
Robertum Barri, Nicholaum de Wymale, Rogerum de
Insula, Johannem de Ver, Hugonem Dandely, Rober-
tum de Nodariis, Robertum de Romeny, Johannem de
Roseles, Radulfum de Normavile, et Johannem le Lou,
etc. Qui dicunt super sacramentum suum, quod præ- who decide
dictus Ricardus antecessor suus non præsentavit præ- in favour
dictum Jordanum Humet clericum suum ad prædictam of the
ecclesiam tempore regis Ricardi, sicut ipse Henricus prior.
narravit. Et ideo consideratum est, quod prædictus

Et Henricus in misericordia, etc.

Dr. Alessandro de Suttone Regis.

Philippus de Eywhe inventus fuit occisus in campis
de Faringho apud le Hyde: primus inventor venit, et
male creditur: ideo ipse inde quietus; nulla
Fugisteria: iudicium. murdrum, super villatam de
Faringho, eo quod non participat cum hundredo. Et
villato de Purstone. Cherlton. Tenford, Faringho, non
veniunt ad inquisitionem coram coronatore. Ideo in
misericordia. Et iurati testantur, quod Rogerus Pas-
sevant et Ricardus le Wise subtraxerunt se, et male
creduntur de predicta morte: [ideo exulant et ut] la-
queantur. Catalla predicti Rogeri. quadraginta solidi;
unde vicecomes respondebit. Catalla predicti Ricardi
le Wise. quinquaginta solidi: unde idem vicecomes re-
spondebit. Et Ricardus le Wise fuit in debita Henrico
coronatori de Chertone. qui modo non habet ipsum,
sed in misericordia. Et plenius inqui-
runtur de catallis predicti Rogeri Passevant super hun-
dredum le Warden in villa de Hoggekote. Et quia
prior de Dunstaple recepit catalla predicti Ricardi le
Wise sine waranto. ideo in misericordia. Et postea
proceduntur in misericordia predicti prioris per justiciarios
ad instantiam. etc.

Henricus, filius Julianæ, natus dicti domini
Henrici de Grey, tulit super priorem de Dunstaple
de nova discessina, de medietate illius mesuagii
in Cherletone, quam habuit ad terminum

... *... ligantur*] So | now be made out is, *morte ...*
 Worcester's manuscript. All that can | *laqⁿ*.

vitæ suæ, ex concessione Galfridi, quondam prioris de Dunstaple, sine assensu conventus. Quia tamen dictus Henricus habuit feudum in ipso tenemento, prior, pro bono pacis, dedit ei unam marcam, et recepit chartam de quieta clamantia ab eodem. Et præter hoc expenderat dictus prior in ipso itinere de Northamtone circiter triginta-tres marcas: videlicet in præsentiiis, donis, expensis suis propriis, et in militibus de assisa procurandis.

Expences
of the prior
in the suit.

In prædicto itinere concessimus domino Willelmo de Cateby, clerico domini Rogeri Luveday justiciarii, unam marcam annuæ pensionis percipiendam de camera nostra, donec eidem per nos in ecclesiastico beneficio competentis sit provisum. Et præcipue quia idem Willelmus necessarius erat nobis.

A mark
annually
given to
William de
Catesby.

Eodem anno, recepimus de Philippo Knyth triginta marcas pro conrediis, quæ in autumnalibus sunt expensæ.

Money for
corrodies
spent in
harvesting.

Eodem anno quatuor milites de visneto, per literam patentem domini regis, gaolam de Dunstaple deliberarunt; et tunc suspensi duo felones, eo quod mercatorem dominæ reginæ condixerant occidisse. Duo eorum socii in partibus Northfolchiæ de homicidiis indictati, deliberari non valebant per illud breve regium generale, et rursus clerici erant, et noluerunt se supponere iudicio laicorum. Et sic in carcerem sunt retrusi.

Gaol
delivery at
Dunstable.
Murder.

Secundo, prædicti quatuor milites sederunt apud nos ad deliberandum gaolam; et in eorum patienti litera facta est de homicidio quoad unum ex dictis clericis mentio specialis; et tamen nihil profuit illi, quia homicidium fiebat in partibus longinquis; nec fuit aliquis per quem posset rei veritas inquiri. Et sic iterum sunt positi in gaolam.

Item, coram ipsis militibus, inter duos latrones duelum est commissum in fine vici del West, ubi appellator vicit defensorem; qui mox suspensus est, et

A duel
fought
between
two rob-

A.D. 1285. appellator rediit ad prisonam, eo quod extra libertatem
 bers before
 the judges.

Church of
 S. Peter's,
 Bedford.

Eodem anno, ad instantiam domini Radulfi de Hingham, præsentalimus Robertum clericum suum ad ecclesiam Sancti Petri in Bedeforde: salva nobis in eadem dimidiæ marcæ annua pensione.

The high
 roads in
 Dunstable
 mended.

Eodem anno reparatæ sunt et emendatæ stratae regiæ in Dunstable, de præcepto domini regis.

Breve.

Writ
 ordering
 the high
 roads to be
 repaired.

“Edwardus, Dei gratia, etc., dilectis sibi in Christo
 “priori de Dunstable et burgensibus ejusdem villæ,
 “salutem. Quia intelleximus quod regiæ stratae, quæ
 “se extendunt per medium villæ vestræ prædictæ, per
 “frequentem transitum carectarum ita discutæ sunt et
 “profundæ, quod damna periculosa per stratas illas
 “transeuntibus imminent incessanter: nos hujusmodi
 “damnis, quæ per defectum illum evenire poterunt in
 “futurum, nisi citius remedium apponatur, volentes præ-
 “caveri, vobis mandamus, quod vos, videlicet unus-
 “quisque secundum suum statum et facultates, stratas
 “illas adimpleri et emendari faciatis, prout in hujus-
 “modi casu fieri consuevit temporibus retroactis. Ita
 “quod pro defectu vestri in hac parte non oporteat
 “nos manum ad hoc apponere graviolem. Teste meipso
 “apud Westmonasterium, xxiii. die Februarii, anno
 “regni nostri quartodecimo.”

f. 68 b.

Accounts
 of Thomas
 le Porter
 for fines,
 esplees, &c.

[Eisdem anno et die] Thomas le Porter, ballivus de Dunstable capitalis, reddidit compotum de septendecim libris, quinque solidis, receptis de præpositura de anno integro tunc elapso; scilicet, per quinquaginta-duas septimanas allocatis et nominatis in dicta summa amerciamentis et espletis curiarum, theloneo de diversis mercimoniis proveniente, catallis felonum, et aliis perquisitis quibuscunque. Idem Thomas reddidit compo-

tum de prædicta pecunia coquinariis liberata; unde A.D. 1285. habuit tallias, et inde quietus recessit.

Eodem anno magister Willelmus de Wykewane, Death of
archbishop
William de
Wyke-
wane at
Pontigny. Eboracensis archiepiscopus, itinerans versus curiam Romanam, apud Pontiniacum obiit; et ibi honorifice est humatus. Et successit ei, per canonicam electionem capituli Eboracensis, magister Johannes le Romeyn, canonicus ipsius ecclesiæ, magister theologiæ.

Eodem anno obiit Alexander, rex Scotiæ, qui sororem Death of
Alexander
III. of
Scotland. Edwardi regis Angliæ habuit in uxorem.

Eodem anno, in octabis Sancti Hillarii, justitiarum itinerantes in comitatu Bukingham, sederunt apud Justices
itinerant at
Newport
Pagnell. Neuport, et partem comitatus ibidem placitantes, reliquam partem apud Wychumbe adjornarunt in octabis Paschæ proximo subsequentis.

Item, obiit Almaricus de Sancto-Amando, capitalis dominus de feudo Pyroth in Pullokeshulle. Death of
Aimery de
S. Amand.
Justices
itinerant at
Wycombe.

Anno gratiæ MCCLXXXVI., statim post octabas Paschæ, sederunt justitiarum itinerantes apud Wichumbe. A quibus interrogati quo waranto capimus apud Stokes Questions
as to the
fines on
the assize
of bread
and beer
at Stoke. emendas assisæ panis et cervisiæ, respondimus quod per chartas regum Angliæ. Et sic transmissum est illud negotium Londoniam ad scaccarium.

Eodem anno, a die Paschæ in quindecim dies coram fratre J[ohanne] Cantuariensi archiepiscopo et coepiscopis suis recitati sunt quidam articuli hæresim contentes; quorum tenor talis est. Articles of
heresy
brought
against
Richard
Clapwell.

Imponitur fratri Ricardo de C[lapwelle] quod determinavit quandam quæstionem contractam ad materiam tispecialem, scilicet:

1. An secundum fidem de essentia humanæ naturæ Verbo unitæ, necesse sit plures formas ponere? In partem illam declinans, sicut magis probabile, quod nullum sequitur inconveniens, quamvis in Christo secundum quod homo forma unita supponatur.

2. Item asserit, quod corpus Christi mortuum habuit

A D. 1286. formam substantialem novam, quam prius non habuit vivum.

3. Item, quod in sacramento altaris, panis de vi transubstantiationis modo convertitur in ipsam animam Christi intellectivam, ex quo corpori est conjuncta.

4. Item, quod si fuisset consecratio celebrata in triduo mortis Christi, panis fuisset conversus in formam de novo introductam.

5. Item, quod neutra opinio in se, vel in suo consequenti, videtur hæresim continere, aut inconveniens aliquid, vel adversum fidei.

6. Item, hæresim non esse, sed bene possibile et probabile, in morte Christi corpus ejus nullam formam substantialem eandem habere quam prius; sed in eo novam fuisse introductam, et novam naturam, quamvis non novam assumptionem vel novam unionem. Exemplum, de vino mutato in acetum; de nutrimento converso in corpus alendum; et de indumento laneo, si forte miraculose mutaretur in lineum.

7. Item, in formam illam novam introductam, factam fuisse transubstantiationem panis vi verborum sacramenti, si in triduo mortis fuisset facta consecratio.

8. Item, modo cotidie converti panem totum in totum corpus Christi vivum, sicut tunc in mortuum, ita quod materia in materiam et forma convertitur in formam; videlicet in id quod est ipsa anima intellectiva, secundum quod forma corporis est; et dat esse corporeum; et hoc virtute sacramenti.

f. 69. 9. Item, identitatem esse numeralem tantummodo propter identitatem materiæ et dimensionum interminatarum, et habitudinis ipsarum ad animam intellectivam quæ manet, et ejusdem existentiae corporis vivi et mortui in eadem apostasi verbi.

10. Item, prædictas dimensiones interminatas, proportionales veras, et quantitates, quamvis intellectas

absque terminis suis, qui non pertinent ad earum quid- A.D. 1286.
ditatem seu essentiam, pro subjecto habere nudam
essentiam materiæ.

12. Item, se non teneri in his, quæ sunt fidei, ali-
cujus auctoritate, Augustini vel Gregorii, seu Papæ, aut
cujuscunque magistri, excepta auctoritate canonis bibliæ,
vel necessaria ratione, subicere sensum suum.

Contra prædictas hæreses lata est sententia diffini-
tiva, cujus tenor talis est.

“In Dei nomine, Amen. Nos frater J[ohannes,] per- His ex-
“missione divina Cantuariensis ecclesiæ minister humi- communi-
“lis, totius Angliæ primas, auditis et plenius intellectis cation by
“meritis negotii super articulis qui contra fratrem the arch-
“Ricardum de Clapwelle ordinis fratrum Prædicatorum, bishop.
“ex officii nostri debito, super diversis fidei transgres-
“sionibus nuper inponebantur, quorum tenor talis est,
“ut supra; ipsum Ricardum, super his legitime con-
“victum in specie, ac omnes ipsius Ricardi, quoad ipsos
“articulos sustinendos, consiliarios, aut eidem consilium
“vel auxilium quoquomodo præbentes, in genere in his
“scriptis excommunicamus, de unanimi consensu et
“voluntate suffraganeorum nostrorum nobis assidentium
“super præmissis. Opiniones etiam prius per fratrem
“Robertum de Kyldeverdeby ordinis præfati, præde-
“cessorem nostrum,¹ legitime damnatas et reprobatas,
“ex abundanti, ex nunc damnamus ac reprobamus per
“sententiam diffinitivam.”

Eodem anno abbas de la Dale² composuit nobiscum Composi-
super decimis in Pecco, quas ab ipso petebamus; et facta tion for
est inter nos transactio coram iudicibus subdelegatis. tithes in
the Peak.

Eodem anno, post mortem Almarici de Sancto Scutage
Amando, solutum est scutagium suis executoribus, paid to the
quod ei superstiti debebatur; ad quod una hyda de executors
of Aimery

¹ MS. inserts *prius*, repeated from
the former line.

² Depedale or Stanley Park in
Derbyshire.

A.D. 1286. Faldho in Pullokeshulle solvit octo solidos. Et nos de S. Amand. pro quatuor hydīs Willelmi Pyroth triginta-duos solidos, scilicet, pro nobis et nostris tenentibus. Unde recepimus de Wuburne sexdecim solidos; et de aliis nostris tenentibus de eodem feudo octo solidos. Et prædictæ quinque hydæ faciunt servitium unius militis. Item, pro feudo Johannis Boynun, quod facit servitium dimidii militis, solvit abbas de Wouburne duodecim solidos pro terris quas inde habet. Et nos pro terris non puratis, quas inde habemus, solvimus quatuor solidos, duos denarios; unde recepimus de diversis tenentibus ejusdem feudi xli. denarios quadrantem.

John de Kirkeby, the treasurer, made bishop of Ely. Eodem anno obiit [Hugo de Balsham]¹ Elyensis episcopus; et successit ei dominus Johannes de Kyrkeby, thesaurarius scaccarii domini regis Londoniæ; qui post consecrationem suam in festo Sancti Michaelis statim ad officium thesaurarii est reversus.

Queen Eleanor takes the veil at Ambresbury. Eodem anno, in festo Paschæ, Alienora regina, mater regis Edwardi, suscepit habitum monialem et sacrum velamen apud Hambrishure; ubi filia² ejusdem domini regis Edwardi similiter sacrum velamen acceperat anno præcedenti.

Dedication of Ashridge church. Eodem anno dedicata est ecclesia de Esserugge per O[liverum] Lincolnensem episcopum, ad instantiam comitis Cornubiæ,³ qui eam fundavit.

Justices itinerant at Bedford. Eodem anno J[ohannes] de Vallibus et Rogerus Loveday milites, J[ohannes] de Metingham, W[illelmus] de Saham, clerici, justiciarii domini regis itinerantes, sederunt apud Bedeforde, in octabis Sancti Hillarii, anno regni regis Edwardi quintodecimo. Prior de Dunstaple comparuit coram eis, clamans quod apud Dunstaple accederent, ad terminandum placitata liber-

The prior requires them to come to Dunstable.

¹ Blank in MS.

² Mary.

³ Edmund.

tatis burgi sui, sicut alias fieri consuevit. Et dicti A.D. 1286. justiciarii per sacramentum domini W. de Boyville tunc vicecomitis Bedfordiæ, Thomæ de Bray, Johannis Bruel, militum, et Henrici Brone, et aliorum proborum hominum de comitatu, audierunt quod prior libertatem illam habuit a quo tempore memoria non existit, et maxime in itinere domini Rogeri de Seytone, qui contra libertatem prioris, in quantum potuit, reluctabatur; et tamen de præcepto domini regis apud Dunstaple venit, et placita ipsius prioris terminavit. Et sic dicti justiciarii spoponderunt se apud Dunstaple adventuros. Coronatores Dunstapliæ rotulos suos cum geldabili non porrexerunt, nec ballivus sacramentum fecit, f. 69 *b*. articulos non recepit, sed omnia hujusmodi donec venient apud Dunstaple sunt dilata.

In prædicto itinere apud Bedeford, dominus David de Flittewik remisit et quietum clamavit priori et canonicis de Dunstaple totum jus et clamium suum in advocationibus ecclesiarum de Husseburne, Flittewik, seu capella de Rokeshoc, et in aliis terris et tenementis de feudo suo, et in situ loci de Rokeshoc, cum pertinentiis. Advowson s
of Hus-
born, Flit-
wick, &c.

Dominus Warinus Geroldi reddidit nobis unum quarterium frumenti, quod in loco suo de Cameltone per aliquot annos a retro fuit.

Dominus J[ohannes] Peyvere, super Wadelowe nos inplacitavit per breve de consanguinitate; dedimus ei centum solidos, et recepimus quietam clamantiam ab eodem. Suit by
writ of
consan-
guinity.

Rogerus Payn de Flittewik, qui super dimidia acra prati tunc nos inplacitavit, fecit nobis quietam clamantiam; et dedimus ei unam rodam prati in Smaleven, scilicet ultimam quam ibidem habuimus ex parte del West. Quit claim
of an acre
of meadow
land.

Radulfus Pick, nativus noster apud Segenho, breve de morte antecessoris, quod contra nos portaverat, non est persecutus; sed supposuit se gratiæ prioris. Et Prosecu-
tion on
writ of
mort

A.D. 1286. prior concessit ei septem acras terre, cum terra quam ad tunc in manu sua tenuit, tenendas in forma qua d'ancestre dropped.

Robertus Pick, pater suus, quondam tenuit, et per idem servitium. Et dedit priori viginti solidos.

Rent-charge of 6d.

Radulphus de Pesele posuit priorem in seysina de sex denariis annui redditus, quem habemus ex concessione Cecilie Maufras de Pullokeshulle.

Johannes Golvild de Husseburne disrationavit mesuagium patris sui super M. Hacon et filium suum, quod de nobis tenebatur; et nos vocati non fuimus ad warantiam; et charta nostra nobis restituta fuit, quoniam dicti M. et filius suus de ipso tenementa habuerunt.

Land at Houghton restored, and land-marks put up.

Johannes Manasse del Houctone, fide prestita, fecit nos securos, quod terram nostram, quam injuste arando occupaverat, nobis redderet, et paxillos ibidem poneret ad perpetuum monimentum.

Writ of R. Ordwy of mort d'ancestre dropped.

Radulfus Ordwy de Teburthe breve de morte antecessoris, quod super nos portaverat, non est prosecutus, quia breve suum continebat sexdecim acras terre et unam acram prati; ubi nos non tenemus nisi octo acras; et ex his octo ipsemet tenuit unam acram ex dono nostro, in feudo. Propterea tota terra de Haren in Theburthe,¹ quam Edwinus, Simon, et Huel, tres fratres tenuerunt, nativa fuerat ab antiquo; et preterea breve illud ei valere non debuit, quia iste Radulfus descenderat ex sanguine Huel ultimi fratris.

Writ to the prior and others to restore lands to R. Ordwy.

"Rex² vicecomiti Bedefordie, salutem. Precipe priori ecclesie Sancti Petri de Dunestaple, quod juste, etc. reddat Radulfo Ordwy sexdecim acras terre et unam acram prati cum pertinentiis in Thebbeworthe. Precipe Le Loreng juniori, quod juste, etc. reddat eidem Radulfo unam acram terre, etc. in eadem villa. Precipe magistro de Hocclive, quod reddat eidem septem acras terre et dimidiam, et unam acram prati,

¹ Tebworth.

| ² This is in the margin.

“ etc. Præcipe Andreæ Attehalle, quod reddat eidem A.D. 1286
 “ quatuor acras terræ, de quibus Symon Porymesone,
 “ avus prædicti Radulfi, cujus hæres ipse est, fuit seysi-
 “ tus in dominico suo ut de feodo, die quo obiit, ut
 “ dicit. Et nisi fecerit, etc.”

Homines de Teburthe instanter et turbulenter petie- Demands of the men of Tebworth to have a chantry in the chapel, or the lands given for it to be restored.
 runt, quod prior faceret eis cantariam in capella de
 Teburthe, aut redderet eis terras, quas progenitores
 eorum pro ipsa cantaria habenda antiquitus donave-
 runt. Et prior respondit quod dicta cantaria a tem-
 pore quo ecclesia de Chalgrave domui de Dunstaple
 data fuit, per prædecessores suos priores de Dunstaple
 non est facta. Et dicti parochiani ad curiam domini
 regis pro litera regia contra nos habenda transmise-
 runt, nec potuerunt impetrare. Ideo inde nihil. The cause carried into the king's court without result.

Muler de Redingge, filius W. molendinarii, breve de
 morte antecessoris, quod super filium Walteri molendi-
 narii de Flittewik portaverat, non est prosecutus; quia Writ of a miller of Reading of mort d'ancestre not prosecuted.
 filius ipsius [Walteri] terram illam tenuit ad nostram
 voluntatem. Quia pater suus Walterus terram illam in
 manu prioris resignavit in plena¹ curia apud Rokesnac,
 sicut in scriptura sua, quam habemus, continetur. Et sic
 charta nostra, quam dictus W. inde habuit, vacuatur.

Dominus J[ohannes] de Metingham, unus de præ-
 dictis justiciariis, placita domini regis de quo waranto,
 associato sibi domino Thoma de Bray milite, per breve
 domini regis specialiter intendebat.

Et prior de Dunstaple summonitus fuit ad respon- The prior summoned to show by what
 dendum domino regi de placito, quo waranto clamat
 habere visum franci-plegii et weyf in Dunestaple; et
 visum franci-plegii in Segenho, Husseburne, Flittewik, f. 70.
 Chalgrave, Howthone, Thoternho, et Stodham. Et warrant he claimed to have his privileges in Dunstable and elsewhere.
 quo waranto clamat habere retorna brevium domini
 regis, coronatores proprios, catalla felonum et fugitivo-
 rum, amerciamenta hominum suorum, et quietantiam

¹ plena] plana, MS.

A.D. 1286. de communibus finibus et amerciamentis, mercatum et feriam apud Dunestaple. Et quo waranto clamat quod ipse nec homines sui de aliquo tangente villam de Dunestaple respondeant, nisi coram domino rege vel justiciariis suis de banco. Et quo waranto clamat quod justiciarii domini regis accedant ad villam de Dunestaple, ad placitandum placita domini regis ibidem. Et quo waranto clamat habere custodiam prisonum in dicta villa captorum, quæ ad ipsum dominum regem et coronam suam pertinet, sine licentia et voluntate domini regis.

Answer of
the prior.

Et prior venit, et quoad visum franci-plegii dicit, quod tota villa de Dunestaple est de feodo suo. Et habet in Segenho tres carucatas terræ. Et medietas villæ de Husseburne est de feodo suo, scilicet, quarta pars feodi unius militis. Et medietas villæ de Flittewike est de feodo suo. Et sexta pars de Chalgrave. Et quinta pars de Houctone. Et decima pars de Thoternho est de feodo suo. Et habet apud Stodham circiter decem tenentes.

His claims.

Et clamat tenere dictum visum apud Dunestaple, de omnibus commorantibus in villa de Dunestaple, semel in anno. Et tenet alium visum apud Flittewike, de omnibus commorantibus in feodo suo in Segenho, Husseburne, et Flittewike, semel in anno. Et tenet alium visum apud Howtone, de omnibus commorantibus in feodo suo in Chalgrave, Howctone, Thoternho, et Stodham, similiter semel in anno sine ballivo regis, et nil dat regi pro visu habendo.

He is
questioned
as to de-
cennaries;

Requisitus quot habet decennarias, dicit quod habet in visu suo quem tenet apud Dunestaple, circiter triginta decennarias. Et in visu suo quem tenet apud Flittewike, circiter quatuor decennarias. Et similiter in visu suo quem tenet apud Howtone, circiter quatuor decennarias capitales.

also as to
whether he
has gal-

Requisitus si habeat furcas, tumberellum, et pilloriam, dicit quod habet apud Dunestaple omnia judi-

cialia, et inquit de omnibus articulis in visibus suis, A.D. 1286.
de quibus vicecomes etc. in turno suo. Et capit stan- lows, tum-
dardum de marescallo regis. Et probat mensuras et pillory.
pondera, etc.

Et prædictum visum franci-plegii et weyf clamat The view
per chartam regis Ricardi, quam profert, et in qua con- of frank-
tinetur, quod idem rex concessit ecclesiæ Sancti Petri pledge and
de Dunestaple et canonicis ibidem Deo servientibus weyf
burgum de Dunestaple cum omnibus pertinentiis, ex- claimed by
cepta curia ipsius regis, et exceptis domibus quas a charter
of Richard
I.
Henricus rex proavus suus in manu sua retinuit; cum
socha et sacha, thol et theem, infongenethes et fore-
stal, flemingfreth et hamsokne, et omnes libertates et
liberas consuetudines et quietancias, scilicet de assultu,
pacis fractura, furtis, murthero, sanguinis effusione, et
omnibus rebus et omnibus locis, et in omnibus terris
quæ ad ecclesiam prædictam pertinent, vel in per-
petuum pertinebunt; et de omnibus forisfactis suorum
hominum vel alienorum, ut in terris suis venerint,
sint omnia placita et misericordiæ prædictis canonicis, f. 70 b.
sicut regi forent, si ipsas terras in manu sua teneret.
Ita tamen quod regalis justitia non remaneat, sed per
ministros eorum juste et plene fiat. Concessit etiam
quod dictus prior et omnes homines sui, et res suæ,
sint quieti per totam terram in mercatis et nundinis,
et in omni transitu viarum et pontium, de theloneo,
passagio, pontagio, et lastagio, shiris et hundredis, wa-
pentakiis, scottis, geldis, danegeldis, hidagiis, assartis,
operationibus, et aliis regalibus præstationibus, auxiliis
vicecomitum, tyzingpeny per quam clamat habere visum.
Et idem rex præcepit quod nullus se intromittat de
terræ seu hominibus seu catallis suis, nisi ipsi et
ministri eorum, ne homines suos sive per terram sive
per acram vexet aut disturbet super forisfacturam
ipsius regis. Et ut omnia includat, idem rex eadem
auctoritate, qua rex Henricus proavus ipsius regis de
Deo prædictum burgum de Dunestaple libere et quiete

A.D. 1286. tenuit, et eisdem tenendum et possidendum concessit, et charta sua confirmavit, idem rex eis tenendum pro salute regis, et ejus anima, et pro anima patris sui concessit, et in perpetuum confirmavit. Data cujus chartæ est apud Verzeliacum, tertio die Julii, anno regni sui primo. Quam quidem chartam dominus Henricus rex, pater domini regis nunc, confirmavit et ratam habuit. Data confirmationis per manum venerabilis patris R[adulfi] Cicesterensis episcopi et cancellarii regis, apud Westmonasterium, decimo-tertio die Februarii, anno regni regis ipsius undecimo. Unde dicit, quod clamat habere per chartam prædictam visum franci-plegii et weyf.

Claim of
a fair and
a market
twice a
week.

Et similiter, per longam seysinam suam et prædecessorum suorum hucusque continuatam. Et similiter retorna brevium, coronatores proprios, catalla felonum et fugitivorum, et amerciamenta hominum suorum, et quietantiam de communibus finibus et amerciamentis, et similiter mercatum et feriam, illam videlicet quam tenet kalendis Augusti; et mercatum quod tenet diebus Mercurii et Sabbati singulis septimanis.

Of another
fair.

Et aliam feriam in villa de Dunestaple clamat per chartam regis Johannis, avi domini regis nunc, singulis annis per tres dies duraturam; scilicet, decimo die Maii et duobus diebus sequentibus. Data apud Rotomagum, primo die Julii, anno regni sui quinto.

Other
claims.

Et similiter clamat per prædictam chartam regis Ricardi, quod ipse nec homines sui de villa de Dunestaple respondeant de aliquo, nisi coram rege vel justiciariis suis de banco. Et similiter quod justiciarii regis accedant ad villam de Dunestaple, ad placitanda placita ibidem; et similiter custodiam prisonum in dicta villa captorum, etc.

Dicit insuper quod clamat placitare brevia quæ vicecomes potest placitare, et inde percipere misericordias; et similiter placita vetiti namii infra burgum suum prædictum, quæ tangunt burgum prædictum. Clamat

etiam percipere omnes exitus tangentes prædictum A.D. 1286. burgum, de omnibus placitis placitatis ibidem coram justiciariis itinerantibus, tam de placitis coronæ quam de placitis terræ; una cum catallis felonum coram justiciariis assignatis ad gaolam deliberandam, et coram justiciariis itinerantibus: et similiter de omnibus arrestatis et captis apud Dunestaple, tam de extrinsecis quam intrinsecis, ubicunque justitia de eis fieri contigerit, licet fuerit extra libertatem. Et clamat denarios provenientes de murthero infra prædictum burgum. Et dicit quod capit extractas per manum vicecomitis. Et quod omnia prædicta ei allocantur super compotum suum, etc.

Et Gilebertus de Thornethone, qui sequitur pro rege, dicit quod prædictus prior prætextu chartarum domini regis clamat alias libertates quam in chartis continentur. Unde dicit quod nil habet in libertatibus quæ in chartis non continentur, nisi tantummodo occupationem prædecessorum suorum. Quia per verba generalia et obscura regis dignitates, quæ spectant ad substantiam coronæ, ab ipsa corona separari non possunt. Et insuper dicit quod regiam decet majestatem hujusmodi libertates a corona subtractas revocare; maxime cum confirmatio sua non intervenerit. Et datus est ei dies de audiendo iudicio suo coram thesaurario et baronibus de scaccario, a die Paschæ in quindecim dies.

Argument
of G. de
Thornton
on the
king's side.
f. 71.

Præsentatio hundredi de Manneshefde.

Præsentatum fuit nuper coram Sampson Folioth et Edmundo de Caldekote, justiciariis ad hujusmodi inquisitiones capiendas assignatis, quod Paulinus Peyure, avus Johannis Peyure qui nunc est, subtraxit quadraginta denarios de hidagio, domino regi debitos, in villa de Haree. Et prædictus Johannes venit et dicit, quod non videtur ei sine brevi regis inde respondere; quia nullam injuriam neque subtractionem fecit; sed si aliqua subtractio facta fuit, hoc fuit per prædictum

Hundred
of Mans-
head.
Accusation
against
P. Peyure
of with-
drawing
40d. hidage
due to the
king.

A.D. 1286. Paulinum, et non per ipsum. Et quia per statuta Westmonasterii evidenter constat, quod quilibet dominus potest distringere in feodo suo pro servitiis sibi debitis, a tempore quo breve novæ disseisinæ currit; et prædictus Johannes dedicere non potest, quin dominus Henricus rex, pater domini regis nunc, fuit seysitus de prædictis quadraginta denariis infra tempus prædictum. Postea venit prædictus Johannes et supplicat quod possit habere diem de ista demanda, usque a die Paschæ in quindecim dies. Ideo datus est ei dies prædictus apud Westmonasterium coram thesaurario et baronibus de scaccario, etc. Postquam dixerat coram J[ohanne] de Metyngham quod prior de Dunestaple ipsum inde acquietare debuit, per quoddam scriptum quod inde habere credidit. Et super hoc datus est dies tam prædicto priori quam dicto Johanni usque in crastinum. Quo die dictus prior venit, et dictus Johannes per attornatum suum. Et dictus attornatus dixit quod nil habuit per quod dictus prior ipsum acquietare debuit.

Quarrel
between
the justices
itinerant
and the
prior.

Feb. 17,
1287.

Only
Dunstable
causes to
be tried at
Dunstable.

The jus-
tices at
Dunstable.

Prædicti justiciarii in octabis Purificationis recedentes a Bedeforde, adierunt Londoniam ad parliamentum, per concilium domini regis vocati, hundredo de Radeburnestoke quoad coronam, et pluribus aliis brevibus et querelis de corpore comitatus minime placitatis. Sed per dictos justiciarios datus est eis dies communis apud Dunestaple die Lunæ ante Cineres; scilicet in crastino Sanctæ Julianæ virginis. Prior vero de Dunestaple sentiens se per hoc gravatum, et libertati suæ de Dunestaple præjudicium generari, fecit illam præfixionem per domini regis concilium revocari apud Bedeforde, per breve. Et dictum est justiciariis prædictis, ne aliquid placitarent apud Dunestaple, nisi libertatem burgi de Dunestaple.

Et prædicto die Lunæ ante Cineres, Willelmus de Saham, Johannes de Metyngham, et Rogerus Loveday, justiciarii, et socii domini Johannis de Wallibus, sederunt apud Dunestaple per tres dies continuos ad cus-

tum prioris; et placitabant solummodo brevia libertatis burgi Dunstapliæ. De forensibus ibidem alias attornatis nihil; sed omnia apud Bedeforde sunt remissa. A.D. 1286.

Non permiserunt quod prior haberet clericum suum rotulantem cum suis clericis: quia de hoc fuit prior extra seysinam per Rogerum de Seytone, ultimo justiciarium itinerantem apud Dunstaple; et datus est super hoc dies dicto priori ad scaccarium Londoniæ, a die Paschæ ad quindecim dies. The prior not allowed a registering clerk. a f. 71 b.

In singulis casibus libertatem prioris tangentibus, multum rigide sed satis curialiter se habebant, exceptis articulis de corona, ubi fuit ipsa libertas sæpius in periculo; sed salvata est, Deo gratias. Excepto quod de catallis felonum extraneorum in villa venientium vicecomitem Bedefordiae onerabant, chartis regum Angliæ quas prior protulit, et longa sua seysina, non obstantibus. Tamen super hoc datus est dies priori, ut supra. Et præceptum est dicto vicecomiti, ut ipsa catalla interim non levaret. The prior's liberty in danger, but saved.

Et dicti justiciarii a Dunestaple discedentes, Bedefordiam adierunt: et die Jovis et Veneris et Sabbati, ibidem omnia brevia, apud Dunestaple ajornata, placitabant, suo itinere terminato. Et amerciatus est totus comitatus per eosdem, ad quadraginta marcas, scilicet pro falso judicio. Et expendit prior noster apud Bedefordiam in ipso itinere octodecim libras et unam marcam. Item expendit apud Dunestaple in eorum adventu, quatuordecim libras, septendecim solidos, tres denarios. The justices at Bedford. The county fined for false judgment. Expenses of the prior.

Eodem anno, per statutum Wyntoniae, omnes bosci super vias regias extendentes ex utraque parte ad ducentos pedes sunt prostrati; similiter et vivæ sepes. Et tunc prostratus est boscus de Bocwode et grava nostra de Shortegrave in forma prædicta. Trees over the high road, and quickset hedges, lopped.

Eodem anno, a die Paschæ in unum mensem, dominus rex et regina partes Franciæ adierunt, et in partibus The king and queen in France.

A.D. 1286. transmarinis per tres annos continuos sunt morati. Et dominus Philippus. rex Franciæ, restituit regi nostro civitates plures, et plures libertates, ut dicitur.

Death of P. Lorenge. Eodem anno mortuus est dominus Petrus Lorenge mense Januario; qui super omnes progenitores suos specialius nos amavit.

Two felons taken from Dunstable to Norwich. Eodem anno, in æstate, fecimus cariri de gaola nostra de Dunstaple Johannem et Edmundum usque Norwicum, coram justiciariis itinerantibus ibidem, propter maximas felonias, quas fecerant in illis partibus. Et ibi suspensus est dictus Johannes, et Ædmundus mortuus in prisona.

Death of Honorius IV. Nicholas IV. Anno gratiæ MCCLXXXVII. inchoante, obiit Papa Honorius quartus. Et cum per contentionem cardinalium vacasset sedes fere per annum, successit Nicholas quintus,¹ qui fuit frater de ordine Minorum, et prius Ieronimus vocabatur.

Justices itinerant at Hertford. Eodem anno dominus Salomon de Roffa, clericus, et socii sui, justiciarii domini regis itinerantes, sederunt apud Hertforde in octabis Paschæ. Prior noster comparuit coram eis pro tenementis suis in Brareworthe. Neminem implacitavit, nec fuit implacitatus; et quarto die licentiatus recessit.

The prior at the Exchequer to answer to a writ of quo warranto. Eodem anno, a die Paschæ in quindecim dies, prior noster obtulit se coram baronibus scaccarii Londoniæ, ad respondendum quo waranto libertates vendicaret, sicut in scedula quadam plenius continetur. Et datus est eidem priori dies ibidem, a die Sancti Michaelis proximo in quindecim dies. Et in ipso festo Sancti Michaelis obtulit se ibidem dictus prior. Et datus est ei alius dies, a die Paschæ in quindecim dies, ad respondendum de prædicto quo waranto.

Means taken by the priory to prevent Eodem anno, ad impediendum machinationes et mala Fratrum Prædicatorum in Dunstaple, fecimus Thomam janitorem nostrum emere mesuagium, quondam Roberti

¹ quintus] Sic for quartus.

Franceys in Dunstaple, proximum areæ dictorum fratrum ; et a dicto Thoma cepimus feofationem de mesuagio supradicto; ne dicti fratres, nobis invitis, terminos dilatarent. Et est cyrographum in curia domini regis inter dictum Thomam et ipsius mesuagii venditorem. Et per ipsum contractum, in corrediis annuis et aliis graviter fuimus onerati.

A.D. 1287.
the Dominicans from enlarging their bounds.

Eodem anno quidam parochiani nostri de Balidene in Pecco, nativi dominæ Elenæ, quæ manerium de Balidene nomine dotis tenebat, pratum quoddam in Balidene de novo redegerant ad culturam. De quo prato prius habuimus nomine decimæ circa portionem assignatam in angulo dicti prati. Tempore messium, petivimus decimam integram a colonis. Quibus dissimulantibus reddere, ipsis quasi invitis, asportavimus, nomine decimæ, circiter quatuor vel tres garbas. Propter quod dicta domina Elena nos implacitavit in comitatu Derbeiæ de recenti forcia, sine brevi, sicut moris est in ipso comitatu. Postea, mediantibus Willelmo de Menyl, Eadmundo de Munchoye, militibus, decano de Castelle, et Stephano de Irtone, ac aliis communibus amicis qui intererant apud Attelowe, sic inter priorem et ipsam dominam est conventum, videlicet, quod dictæ garbæ per priorem asportatæ penes ipsum priorem et ecclesiam suam de Bradeburne, nomine decimæ, pacifice remanerent. Et quod dicta domina Elena et villani sui incultum relinquerent suo perpetuo dictum pratum. Si autem processu temporis contingeret illud seminari, salva esset dicto priori et suis successoribus actio perquirendi plenam decimam de eodem, quatenus ratio suaderet. Misericordiam vero vicecomitis Derbeiensis, pro placito quod fuit in comitatu, dicti prior et domina persolverunt.

Suit respecting the tithes of the manor of Ballidon, in the Peak.
f. 72.

Eodem anno, statim post festum Omnium Sanctorum, dictus prior de Dunstaple locum suum de Bradeburne personaliter visitavit, et invenit ibi in grangiis multum bladi generis cujuscunque, propter fertilem messem,

The prior at Bradborne.

A.D. 1287. quæ generaliter per Angliam fuerat ipso anno. Et
 Number of tunc fuit ibi summa ovium per totum, DCCC. per
 the sheep there. majus centenarium. Ære alieno oneratus vehementer
 Heavy fuerat dictus locus, propter defectum bladi, et alios
 debts. casus fortuitos, qui in ipso loco annis præteritis con-
 tigerunt. Parvus autem boscus ex parte boreali, quem
 The little wood there frater Henricus de Newetone canonicus dudum ibidem
 grown up well. plantaverat, ex fraxinis et aliis diversi generis arbori-
 bus consitus, tunc fuit altus et satis delectabilis ad
 videndum.

Abundant Eodem anno fuit tanta frugum abundantia, quod
 produce. diu post Pascha sequens generaliter vendebatur quar-
 terium frumenti pro viginti denariis; quarterium
 avenæ et fabarum pro duodecim denariis.

Violent rains and Eodem anno in hyeme fuit maxima inundatio plu-
 inunda- viarum, et mare septentrionale ab le Humbre usque
 tions from ad Geremue consuetum alveum pertransibat, et in
 the Hum- latitudine alicubi per tres leucas, alicubi per quatuor,
 ber to quicquid reperit submersit. De hominibus vero, ovibus,
 Yarmouth. et jumentis, maxima multitudo est necata.

Rising of Eodem anno, in æstate, Resus a Mereduth, Walensis,
 Rees ap in suis partibus Walliæ guerram movit, pro eo quod
 Meredith Robertus Typetop et Alanus Plukeneth, senescalli do-
 in Wales. mini regis ibidem, arctarunt eum ad sequendum comi-
 tatum et hundreda, sicut alibi in Wallia tunc fiebat,
 contra libertatem quam idem Resus habuit per domi-
 num Edwardum regem Angliæ. Et quia dictus Resus
 hominibus domini regis plurima damna fecit, episcopus
 Eliensis,¹ prior Hospitalis Jerusalem,² et comes Glo-
 verniæ³ cum barnagio Angliæ adierunt partes illas.
 Et fugatus est dictus Resus; et qui cum eo fuerant
 sunt dispersi; et castra sua sunt prostrata. Et in
 ruina muri cujusdam⁴ ex ipsis castris, dominus Willel-

Death of
 William
 de Mout-
 chanesy.

¹ John de Kirkeby.
² William de Henley.
³ Gilbert de Clare.

⁴ Drosslan or Dyryslwyn. An-
 nal. Camb. p. 109.

mus de Montechenisio et quidam alii ex nostris sunt A.D. 1287. oppressi.

Eodem anno in ecclesia cathedrali Herefordensi fecit Deus miracula magna valde per Thomam de Cantilupo, episcopum dicti loci. Qui pro absolutione obtinenda a sententia, qua per archiepiscopum fuerat innodatus, curiam Romanam adiit; et absolutus rediens, obiit in partibus transmarinis. Fertur quod dictus episcopus cernens sibi mortem proximam, præcepit cubiculariis suis ut cilicium de grossa conseta contextum, quo jugiter utebatur, tollerent, et in igne, quem ipso iubente præparaverant, concremarent. Quod cum a carne vix extraherent sanguinolentum, in igne missum non ardebat. Ipsemet etiam episcopus illud in igne posuit, et non arsit, sed illæsum usque hodie et integrum perseverat.

Miracles in Hereford cathedral by S. Thomas de Cantilupe.

f. 72 b.

Eodem anno obiit Stephanus, episcopus Cycestrensis, vir magni meriti coram Deo; qui fuit capellanus Sancti Ricardi, proximi prædecessoris sui in ecclesia supradicta. Sed per eum¹ Dominus multa miracula operatur.

Death of bishop Stephen de Berksted.

Eodem anno obiit magister Henricus de Braunceton, episcopus Sarisburiensis, ipso anno installatus.

Death of bp. Henry de Brandeston.

Eodem anno Thomas Perchesoyl, præpositus prioris in burgo de Dunstaple, respondit et satisfecit scaccario prioris de undecim libris et de octodecim solidis et de uno denario, quos receperat de finibus et misericordiis hominum de Dunstaple, amerciatorum per iusticiarios domini regis itinerantes et sedentes apud Dunstaple, anno regni regis Edwardi quinto-decimo, in capite jejunii. Et præterea remansit idem Thomas in debito priori de decem solidis et septem denariis, pro eodem² receptis, quos solvet.

Fines levied on the town by the justices itinerant paid by Thomas Perchesoyl, Feb. 19.

Eodem anno solvimus Hugoni le Blund, vicecomiti Hertfordiæ, unam marcam pro pluribus defaultis Judaysmi, unde habemus talliam. Quam quidem marcam

Payment to Hugh le Blund, sheriff of Hertfordshire.

¹ There is an erasure here.

| ² *eadem*] *eadem*, MS.

A.D. 1287 dudum solvimus Roberto de Hormade, tunc ballivo Dacorum.¹

Tenements in Studham acquitted. Eodem anno Walterus dominus de Stodham solvit scutagium pro Wallia executoribus Willelmi Marscalli domini sui capitalis. Et tunc dictus Walterus omnia tenementa nostra, quæ de feudo suo tenuimus in Stodham, acquietavit, secundum tenorem chartæ Johannis patris sui.

Resignation of Matthew, prior of Caldwell. His successor. Eodem anno, Mathæus, prior de Caldewelle, fecit resignationem suam in manu O[liveri], Lincolnien-
The wood-work of the tower of Barnwell burnt by lightning. Eodem anno quicquid lignæ fabricæ in nobilissima turri de Bernewelle fuerat, ietu fulguris est combusta.²

Eodem anno, cum quidam ex proceribus Franciæ, prætextu sedis Apostolicæ vacantis, insultum facere proponerent in Petrum³ de Aragon juniorem, per vassallos dicti Petri capti sunt in mari. Unde quidam sunt occisi, alii evulsis oculis cæcati; et pauci per redemptionem deliberati. Inter quos, Guydo de Monteforti captus est, et graviter inprisonatus.

Capture of Guy de Montfort. Visitation of bishop Oliver Sutton. Eodem anno, kalendis Martii, Oliverus, Lincolnien-
Death of prior Wilham le Bretun. Anno gratiæ M^{CC}LXXXVIII. quasi intrante, obiit Willelmus le Bretun, prior noster, apud Rokeshoe, ubi per septennium moram traxit, et apud Dunstaple in capitulo, sicut prior, honorifice est sepultus.

¹ The two Deans, i.e. Upper Dean and Nether Dean, near Kimbolton.

² &c.

³ This must be an error for *Jacobum* or *Jacobum Petri filium*, i.e.

Jayme king of Sicily, afterwards Jayme II. of Arragon. It refers to the defeat of Robert count of Artois by Roger de Loria.

Eodem anno, in quindena Paschæ, obtulit se prior scaccario domini regis pro quo waranto. Et positum fuit illud in respectum per totum annum sequentem.¹

A.D. 1238
Appeal of
the prior
to the
exchequer.

Eodem anno inplacitavimus Milesentam de Monte Alto coram justiciariis in banco per breve de transgressionem, pro injusta captionem et retentionem porcorum nostrorum apud Thoterho; et per breve de disseysina coram justiciariis assignatis apud Sanctum Neotum. Sed in ipsis placitis parum profecimus propter magnum favorem quem utrique justiciarii impendebant dictæ Milesentæ. Et fecimus in illis placitis expensas magnas valde.

Writ of
trespass
against
M. de
Montalt,
for seizing
pigs
belonging
to the
priory.

Eodem anno executores Nicholai² decani Lincolniensis, de bonis ipsius defuncti, fabricam ecclesiæ de Lettone³ perfecerunt.

Leighton
Buzzard
church
finished.

Eodem anno, fuit æstas sicca nimis et calida, qualis non fuit ab annis pluribus retroactis; et mortalitas hominum permaxima est secuta. Hyems frigidissimus et gelatus fuerat, et nix magna.

Hot sum-
mer and
cold
winter.

Eodem anno celebratum fuit capitulum generale nostri ordinis apud Dunstaple; in quo præsidentes fuerunt abbas de Cirncestre,⁴ et prior de Kenelworthe;⁵ qui nihil novi statuerunt, injungentes quod statuta vetera servarentur.

General
chapter of
the order
held at
Dunstable.

Eodem anno obiit abbas de Waltham,⁶ vir bene religiosus; ac carus tamen fuit ad visnetum.

c. 71.

Eodem anno frater Ricardus de Clappewelle, qui anno præcedenti super pluribus transgressionibus fidei correptus fuerat, obtulit se in curia domini Papæ. Et ibi impositum est ei perpetuum silentium super suis opinionibus. Postea adiit Bononiam, ipsas hæreses renovando: sed ibi incidit in desipientiam et miseriam magnam valde; ita ut, evulsis oculis, vitam cum angustia terminaret.

Richard de
Clapwell
appears
before the
Pope.

His death.

¹ *sequentem*] *sequens*, MS.

² Nicholas Heigham.

³ Nicholas Heigham was pre-
bendary of Leighton Buzzard.

⁴ Henry de Hamptonel.

⁵ Richard de Tyleford.

⁶ Reginald de Maidenheth.

A.D. 1288. Eodem anno duravit frugum abundantia; et pro Abundance simili pretio quarterium vendebatur sicut anno pro- of produce. cedenti.

Duel at Eodem anno, coram justiciariis ad gaolam delibe- Dunstable randam assignatis, factum est duellum in Dunstable between two rob- inter duos latrones, et victus est defensor. Et pro- bers. bator ductus est Londoniam, eo quod forensiter ap- pellasset.

Rushden Eodem anno vacavit ecclesia de Russelene per resig- church. nationem domini Roberti de Scardebure. Et Johannes nepos suus, ad nostram presentationem, sine difficultate admissus est ad eandem.

Fine paid Eodem anno Radulfus, filius Roberti Pyke de la by a half Leye, nativi prioris, venit in plena curia nostra apud of the prior Segenho, et recognovit se esse nativum prioris, et pro voluntate ipsius prioris talliandum. Et fecit finem de viginti solidis, pro eo quod per tantum tempus se elongaverat a feudo prioris.

Visitation of bishop Eodem anno dominus O[liverus], Lincolnensis epi- of bishop scopus, Dominica Quinquagesimæ visitavit prioratū nostrum, in capite et in membris. Oliver Sutton, Feb. 8.

New hall and solar Eodem anno circa novam salam et solarium apud built at Pullokeshulle fecimus sumptus magnos in meremio, Pullokeshill. cibariis, et stipendiis.

Walter de Eodem anno a professione facienda reppulimus Wal- Sewell not terum de Sewelle, quia minus literatus fuit; quia levis allowed to in gestu, et multipliciter inquietus. Fratres Walterus make a de Badelesdene, Ricardus de Sancto Albano, et Rogerus profession. de Dereby, qui cum eo steterant in probatione, ad Other pro- bationers admitted.

Proceed- Anno gratiæ MCCLXXXIX. *Processus in plucito, quod ings against prior de Dunstable movit versus Milesentam de Monte- M. de alto et quosdam alios coram justiciariis in banco, de Montealt transgressionem sibi facta in Thoternho.*¹ and others in the

Milesenta de Monte-alto, Johannes de Castretone, et

¹ In the margin a later hand has written, "Inter record regis Edwardi filii regis Henrici, registro xxxi."

Willelmus Abbejoie summoniti fuerunt ad respondendum priori de Dunstaple, de placito, quare ceperunt averia ipsius prioris, et ea injuste detinuerunt contra vadium et salvos plegios, etc. Et unde queritur, quod prædicta Milesenta die Lunæ proxima ante festum Sancti Barnabæ Apostoli, anno regni regis nunc decimo-quinto, cepit, et per prædictos Johannem et Willelmum capere fecit, quadraginta et quatuor porcos ipsius prioris in villa de Toternho, in quodam loco qui vocatur Herthenedenc, et illos fugavit usque ad domum Willelmi Inge in eadem villa; et illos ibidem detinuit contra vadium et plegios, quousque deliberati fuerunt per præceptum domini regis. Unde dicit, quod deterioratus est, et damnum habet ad valentiam centum solidorum; et inde producit sectam, etc.

A.D. 1289.
King's Bench for seizing the pigs belonging to the priory in Totternhoe
June 16, 1287.

Et Milesenta et alii venerunt et defenderunt vim et injuriam, quando etc. Et prædicta Milesenta respondit pro se et aliis, et bene cognovit quod prædictos porcos cepit, et juste. Dicit enim quod præfati porci fuerunt de nutritura ipsius prioris in Dunstaple; quæ quidem villa nunc communicat cum villa de Toternho ratione alicujus tenementi in Dunstaple. Et quos porcos invenit fodientes in pastura sua de Toternho, et damnum facientes; et pro eo cepit eosdem porcos, donec prædicta transgressio ei emendaretur.

Their defence.

Et prior dicit quod ipse habet terras et tenementa in prædicta villa de Thoternho; et ipse et prædecessores sui a tempore quo non extat memoria, et antequam prædicta Milesenta vel antecessores sui aliquid habuerint in prædicta villa de Thoternho, fuerunt in seysina habendi communam suam de porcis suis in eadem villa, tanquam pertinentem tam ad tenementum suum in Dunstaple quam ad tenementum suum in Toternho: et de hoc ponit se super patriam, etc., et prædicta Milesenta similiter. Ideo præceptum est vicecomiti, quod venire faciat hic, a die Sanctæ Trinitatis in quindecim dies, duodecim liberos et legales homines

Answer of the prior.
f. 73 b

A.D. 1289. de balliva sua, per quos rei veritas melius sciri poterit et inquiri; et qui nec prædictos priorem vel Milesentam consanguinitate vel affinitate attingant, ad recognitionem, etc. Quia tam, etc.

De termino Sancti Hillarii nihil hic.

The ver-
dict in
favour of
the prior.

Postea, a die Paschæ in quindecim dies, venerunt jurati; qui dicunt super sacramentum suum, quod prædecessores prædicti prioris a tempore foundationis domus de Dunstaplia fuerunt in seysina habendi communam prædictam de porcis ipsius prioris, tam de nutritura sua de Dunstaple quam de Toterno, tanquam pertinentem ad liberum tenementum suum in Dunstaple. Ideo consideratum est quod prædictus prior recuperet damna sua; quæ taxantur per juratores ad duos solidos. Et Milesenta et alii pro injusta detentione in misericordia, etc.

Jurati.	{	Walterus de Bisele, miles.
		Johannes Poleyn.
		Alardus le Lorenge.
		Petrus de Norhtwode.
		Walterus de Pecchesdene.
		Radulfus le Marschal.
		Johannes Hermer.
		Johannes Passelewe.
		Ricardus de Heywode.
		Robertus de la Borne de Craucforde.
		Gilbertus filius Walteri de eadem.
		Nicholaus Abboth.

“ Rex vicecomiti Bedefordie salutem. Scias quod
 “ Robertus de Chetewode, Ricardus Gobion, Johannes
 “ Passelewe, Johannes de Seybroc, Johannes Poleyn,
 “ Athelardus le Lorenge, Petrus de Nordthwode, Johan-
 “ nes Hermer, Willelmus Bernard, Radulfus le Marescal,
 “ Robertus de la Burne de Ampthille, Gillebertus filius
 “ Walteri, Thomas Bernake, Andreas de Manynghe,
 “ Hugo de Esseby, Simon de Bremchangre, Johannes

“ filius Radulfi de Bartone, Radulfus le Waleys, Petrus A.D. 1289.
 “ le Waleys, Petrus de Flitte, Walterus de Pekedene,
 “ Johannes Thayleboys, Nicholaus Abbot, Ricardus de
 “ Heywode, Ricardus le Hunte, et Johannes Torold,
 “ fuerunt in curia nostra coram justiciariis nostris apud
 “ Westmonasterium a die Paschæ in quindecim dies, in
 “ quadam jurata inter priorem de Dunstaple, querentem,
 “ et Milesentam de Monte-alto; de placito transgressio-
 “ nis, per distriktionem quam eis per præceptum nos-
 “ trum fecisti. Et ideo tibi præcipimus, quod distric-
 “ tionem illam omnino relaxes; et omnes exitus, quos
 “ de terris et catallis eorundem in balliva tua ea occa-
 “ sione fieri fecisti, eisdem sine dilatione rehabere facias.
 “ Teste T[homa] de Weylonde, sexto die Maii, anno
 “ decimo-septimo.”

Assisa coram R[icardo] de Boyland et sociis suis, justiciariis assignatis, primo summonita, et postea coram Johanne de Metingham, et E[lia] de Bekyng- ham capta apud Bickeleswade, de Sabbati ante festum Sancti Gregorii, anno regni regis Edwardi decimo- octavo.

Assize at
Biggles-
wade,
March 11,
1290.

Houctone.

Assisa venit recognitura, si Milesenta de Monte-alto, Johannes de Castretone, Daniel le Messer, Radulfus Oky, Radulfus le Bercher, Gregorius Attehale, Hugo Beket, Robertus Phelip, et Mathæus Spongebolle injuste. etc., disseisiverunt priorem de Dunstaple de communa pasturæ suæ in Houctone, tanquam pertinente ad liberum tenementum suum in Houctone et Dunstaple post primam, etc.; et unde queritur quod disseisia- verunt eum de communa pasturæ suæ in ducentis aeris terræ communandi cum omnibus averiis suis quolibet primo anno post blada asportata, et quolibet secundo anno per totum annum, etc.

Charge
against
M. de
Montalt
and others
for dis-
seising the
prior of
his right of
common-
age at
Houghton.
f. 74.

Et prædicta Milesenta per quendam Johannem de Her Castretone, ballivum suum, venit, et respondit pro se ^{defence.}

A.D. 1299. et omnia alia tanquam tenens. Et dicit quod nullam fecit injuriam: quia dicit quod prædictus prior est in seysina communarii in prædicta communia pasturæ cum omnibus averiis suis de Houghtone, in eadem villa de Houghtone. Sed dicit quod prædictus prior communam in prædicta villa de Houghtone, tanquam pertinentem ad liberum tenementum suum in Dunstaple, clamare non potest: quia dicit quod prædictæ villæ de Houghtone et Dunstaple sunt de diversis baroniis. Et quod prædicta villa de Houghtone est de antiquo dominico coronæ domini regis, ubi nullum breve currit nisi parvum breve de recto clausum. Et petit judicium, si debeat ei inde ad hoc breve respondere.

*Answer of
the prior.*

Et prior dicit quod quidam Henricus rex, filius conquestoris, antecessor domini regis nunc, dedit cuidam priori de Dunstaple, prædecessori suo, et ejusdem loci conventui, totam villam de Dunstaple cum omnibus pertinentiis suis, per chartam prædicti domini Henrici regis, quam profert, et quæ hoc idem testatur. Unde dicit quod omnes prædecessores sui, et ipse semper hucusque, fuerunt in seysina de prædicta communia communandi cum omnibus averiis suis de Dunstaple in prædicta villa de Houghtone; et fugandi ad voluntatem ipsius prioris et prædecessorum suorum de prædicta villa de Dunstaple usque in communam de Houghtone: quousque prædicta Milesenta et alii ipsum inde injuste, etc. disseisiverunt. Et hoc petit quod inquiratur per assisam. Dies datus est eis, usque diem Sabbati proximum post festum Exaltationis Sanctæ Crucis. Ad quem diem venerunt prædicti prior et Milesenta.

Sept 17.

Et prædictus prior dicit, quod prædictum manerium de Houghtone fuit aliquo tempore in seysina regum Angliæ; sed postquam manerium illud devenit extra seisinam suam, tenentes ejusdem manerii placitaverunt per communia brevia. Et quod natura socagii mutata fuit in liberum feodum. Et quod ita fit, petit quod inquiratur per assisam.

Et[†] prædicta Milesenta dicit, quod qualitercunque aliqui tenentes prædicti manerii placitaverunt per communia brevia, hoc non debet ei præjudicare. Quia, dicit quod integrum prædicti manerii semper hucusque remansit de antiquo dominico coronæ domini regis. Et, desicut prædictus prior non potest dedicere, nec aliquid ostendit in evidentiam curiæ, per quod natura socagii prædicti manerii per antecessores regis Angliæ mutata fuit de antiquo dominico in liberum feodum; petit judicium si assisa inter eos procedere debeat.

Dies datus est prædictæ Milesentæ de habendo recordo del Domesday, hic, die Mercurii proxima post festum Sancti Hillarii; quo die justiciarii non venerunt. Per quod mandatum fuit vicecomiti Bedefordiæ, quod venire faceret istam assisam simul cum aliis de comitatu Bedefordiæ die Veneris proxima ante festum Sancti Michaelis. Ad quem diem venerunt prædicti prior et Milesenta, et omnes alii. Et prædicta Milesenta profert recordum del Domesday sub sigillo domini regis de scaccario, quod testatur quod prædicta villa de Houctone est antiquum dominicum coronæ domini regis. Et prædictus prior quæsitus siquid habeat per quod prædicta villa de Houctone mutatur de natura socagii extra antiquum dominicum coronæ, etc., dicit quod prædictus Henricus rex, filius conquæstoris, fundator ecclesiæ suæ de Dunstaple, dedit Deo et ecclesiæ suæ Sancti Petri de Dunstaple, et cuidam prædecessori suo, et successoribus suis, totum burgum de Dunstaple, et communam in bosco de Houctone, et in Houctone, quo tempore eadem villa de Houctone exstitit in saysina prædicti domini Henrici regis, per chartam ejusdem domini Henrici regis quam profert, et quæ hoc idem testatur. Unde dicit quod omnes prædecessores sui et ipse, a tempore quo prædicta ecclesia fundata fuit, fuerunt ipsi in seysina communandi in prædicta communa de Houctone, tanquam pertinente ad liberum tenementum suum in

A.D. 1289.
Answer of
the de-
fendant.

A day
appointed
to produce
the record
of Domes-
day,
Jan. 18.

A.D. 1289. Dunstaple, ut de jure ecclesiæ suæ supradictæ, quo-
f. 74 b. usque jam tribus annis elapsis, quod prædicta Milesenta et alii ipsum injuste etc., disseysiverunt; et hoc petit quod inquiratur per assisam, etc.

She states Houghton to be an ancient demesne of the crown. Et prædicta Milesenta dicit, sicut prius, quod prædicta villa de Houctone est antiquum dominicum coronæ, etc., ut patet per recordum del Domesday. Et quod tenementa infra dictum manerium existentia, nec aliquid de pertinentibus, non possunt placitari nisi per parvum breve clausum. Unde petit judicium, desicut supponit per istud breve recuperare communam in Houctone, pertinentem ad liberum tenementum suum in Dunstaple. Quæ quidem communa non potest per istud breve placitari; petit judicium si assisa ita inter eos procedere debeat, etc. Et quia prædictæ villæ de Houctone et Dunstaple sunt de diversis baroniis; et etiam quia satis constat per recordum del Domesday, quod prædicta villa de Houctone est de antiquo dominico coronæ, etc., nec prædictus prior aliquid profert in evidentiam, per quod communa de Houctone debet pertinere ad liberum tenementum suum in Dunstaple; et etiam quia prædicta Milesenta clamat tenere de domino rege per baroniam; et prior clamat prædictam communam in liberam et perpetuam eleemosynam, tamquam pertinentem ad liberum tenementum suum in Dunstaple; videtur justiciariis quod ad assisam capiendam procedere non possunt. Ideo datus est eis dies coram domino rege ad primum parliamentum suum apud Westmonasterium in octabis Sancti Hillarii, etc., anno decimo-octavo.

The question referred to parliament, Jan 20.

In parlamento illo venerunt prædicti prior et Milesenta coram domino rege et concilio. Et ad querimoniam ipsius prioris, inspectis recordo et processu præfate assisæ habitis coram Ricardo de Boylande et sociis suis, concordatum est per ipsum regem et concilium, quod assisa procedat, pro eo quod natura sociæ mutata fuit per chartam prædicti Henrici regis

Et quod Johannes de Metingham et Elias de Bekyng- A.D. 1289.
lam mittantur ad assisam illam capiendam loco ipsius
Ricardi et sociorum suorum.

Postea coram prefatis Johanne et Elya, die Sabbati The parties
proxima ante festum Sancti Gregorii, anno predicto, appear at
apud Bikeleswade, venerunt partes, scilicet predicti Biggles-
prior et Milesenta, et omnes alii. Et similiter assisa. wade,
March 11.

Et Milesenta dicit, quod breve domini regis, quod Exception
veniat vicecomes ad faciendam assisam istam venire of the
coram prefatis Johanne et Elya, non habet in se, nec defendant.
continet, quod ipsa attachiata sit, summonita vel præ-
munita veniendi ad aliquem diem; nec aliquod breve
originale remansit inde penes vicecomitem. Unde
petit, quod si vicecomes aliquid fecerit sine waranto,
quod hoc factum non faciat ei præjudicium in hac
parte. Nec videtur ei, quod, secundum legem et
consuetudinem regni domini regis, debeat attachiari,
summoniri, vel præmuniri, ad respondendum alicui
de libero tenemento suo, vel de aliquo ad liberum
tenementum suum pertinente, per aliquod breve jus-
ticiarii, sine brevi domini regis vicecomiti prius di-
recto; et si hoc non sufficiat, dicet aliud. Et quia
in brevi domini regis, quod veniat vicecomes, con-
tinetur quod quia Ricardus de Boylaunde et socii
sui captioni assise novæ disseisinæ, quam prior de
Dunstaple arrainiavit coram eis versus Milesentam
de Monte-alto et alios in brevi originali contentos,
de communa pasturæ suæ in Houctone, quæ pertinet
ad liberum tenementum suum in eadem villa et
Dunstaple, vacare non possunt; loco ipsorum Ricardi
et sociorum suorum, constituit Johannem de Meting-
ham et Elyam de Bekyngham ad assisam illam capi-
endam. Per quod dominus rex præcepit vicecomiti
Bedefordiae per breve suum, quod ad certos diem et
locum, quos iidem Johannes et Elyas ei scire facerent,
assisam illam venire faceret coram eis. Ac præfata
Milesenta et omnes alii per breve eorundem Johannis

A.D. 1232. et Elyæ vicecomiti directum, pro assisa ista ad diem istum hic venire faciendā, sufficienter præmunita est. præst per vicecomitem est testatum. Nec videtur quod necesse fuisset aliquod breve domini regis vicecomiti transmissum in hoc casu, nisi tantum propter mutationem justiciariorum; eo quod, si primi justiciarii potuissent captioni istius assise vacasse per breve suum proprium, sine brevi domini regis possent assisam istam ad certos diem et locum coram eis venire fecisse, et partes præmunisse, quorum potestas in hoc casu devolvitur præfatis Johanni et Elyæ. Et similiter ipsa Milesenta et omnes alii præsentēs sunt hic in curia; qui venerunt ob causam prædictam; dictum est eidem Milesentæ quod dicat aliud, maxime cum assisa ista sit assisa novæ disseysinæ, etc.

Et Milesenta dicit quod assisa non debet inde fieri. Quia dicit, quod post plurimum querelatum et responsiones de ista eadem communā coram R[icardo] de Boylaunde et sociis suis, justiciariis ad hoc alias assignatis, concordatæ fuerunt partes apud Vetus Templum Londoniæ per communes amicos sub certa forma, per scriptum inde inter eos affirmanda, super pluribus articulis; quorum unus fuit, quod ipsa Milesenta pro se et heredibus suis concessit, quod prædictus prior et successores sui possent communare in campis de Houctone et Thoternho, cum propriis averiis suis prioratus de Dunstaple, exceptis capris. Ita quod iste prior retraxit se de omnibus querelis versus ipsam Milesentam et homines suos. Et dicit quod postea, scilicet die Lunæ proxima post quindenam Sancti Michaelis proximo præteritam, venerunt partes coram Roberto Bathoniensi et Wellensi episcopo, domini regis cancellario, in capella ejusdem domini episcopi; et in præsentia ipsorum concordia illa recitata fuit, et a partibus tunc bene ratificata. Unde petit judicium, si post illam pacem et concordiam factam, recognitam, et concessam, coram cancellario domini regis, assisa ista inter eos

procedere debeat. Et, quod talis sit concordia inter A.D. 1289. eos, parata est verificare per recordum cancellariæ. Et si hoc non sufficiat, dicet aliud, etc.

Et prior quæsitus, si prædicta concordia facta sit inde inter eos, dicit quod communes amici inchoaverunt tractare et præloqui de forma pacis inter eos; sed nunquam pervenit ad aliquem effectum. Dicit præterea, quod post prædictum diem Lunæ, de quo ipsa Milesenta loquitur, scilicet in octabis Purificationis Beatæ Mariæ, coram ipso domino rege et concilio suo venerunt tam ipsa Milesenta in propria persona quam idem prior, ubi idem prior questus fuit de diutina dilatione captionis istius assisæ; propter quod, recordum et processus istius assisæ habita coram R[icardo] de Boylaunde et sociis suis, fuerunt ibidem recitata et examinata. Ita quod tunc in præsentia partium concordatum fuit per regem et concilium quod assisa procederet. Et dicit quod ipsa Milesenta nihil ad tunc allegavit de aliqua concordia: unde petit quod assisa procedat.

Statement
of the
prior.

Feb. 9

Et Milesenta quæsitæ si prædicta concordia coram cancellario in capella sua recitata, ad petitionem partium sit irrotulata in rotulis de cancellaria in perpetuam memoriam, pro casibus qui possent processu temporis evenire, dicit quod non constat ei pro certo utrum irrotuletur necne: sed dicit quod nota concordie tradita fuit in manu cancellarii; unde intelligit potius quod irrotulatur quam non. Et quia ipsa Milesenta assertive non proponit quod compositio prædicta sit irrotulata, immo quod quedam nota inde recitata fuit coram cancellario in capella sua, quæ in scripturam aliquam, sigillis partium munitam, nondum redigitur; per quod videtur iusticiariis hic, quod recitatio coram cancellario in forma prædicta extra curiam non fuit facta, nisi quasi coram quodam amico communi. Et etiam quando partes fuerunt coram domino rege et concilio ad iudicium capiendum, super exceptione pro-

Statement
of the
defendant.

A.D. 1289. posita coram R[icardo] de Boylaunde et sociis suis, nullam mentionem fecerunt de compositione aliqua, per quod patet quod partes hinc inde beneficio compositionis tacendo renuntiaverunt. Et similiter coram ipso domino rege concordatum fuit in præsentia partium quod assisa procederet: dictum est eidem Milesentæ quod dicat aliud, si sibi viderit expedire, etc.

f. 75 b. Et Milesenta pro se et omnibus aliis, dicit quod prædictus prior nunquam aliquam communam habuit in prædictis terris, nisi ex permissione aut pro suo dando, nec aliquis prædecessorum suorum. Et hoc patet evidenter, quia dum quidam Georgius de Cantilupo, ejus ipsa est una hæredum, fuit infra ætatem, et in custodia domini regis circa duodecim annos et amplius, ballivi regis ibidem locaverunt prædictam communam prædecessoribus ipsius prioris, aliquando pro decem solidis, aliquando per unam marcam, prout melius inde inter eos potuit convenire. Unde dicit quod iste prior nunquam fuit in seisinâ de prædicta communâ tanquam pertinente ad liberum tenementum suam, etc. Et de hoc ponit se super assisam, etc.

Finding of the jury that the priors were seised of the commonge as part of their freehold. The defendants fined. Jurati dicunt super sacramentum suum, quod prædictus prior et prædecessores sui extiterunt in seysina de prædicta communâ, tanquam pertinente ad liberum tenementum suum, in prædictis villis de Houctone et Dunstaple; quousque prædicta Milesenta et omnes alii ipsum inde injuste etc. disseisiverunt, sicut breve dicit. Et ideo consideratum est, quod prædictus prior recuperet inde seisinam suam per visneti recognitionem. Et prædicta Milesenta et omnes alii in misericordia pro disseisina. Damna, quadraginta solidi.

Trinitat.
xx.
Ro. cxcv

Letter of the sheriff to the bailiff of Manshead hundred to let the prior have seisin of " J[ohannes] de Pabenham, vicecomes Bedefordiæ, ballivo hundredi de Mannesheved salutem. Scias quod prior de Dunstaple coram Johanne de Metingham et sociis suis apud Bikeleswade recuperavit seisinam suam versus Milesentam de Monte-alto, de ducentis aeris pasture in Houctone pertinentibus ad liberum

“ tenementum suum in eadem villa et Dunstaple ; vide- A.D. 1289.
 “ licet, primo anno post blada asportata, secundo anno the com-
 “ per totum annum communicandis cum omnimodis monage.
 “ averiis, per assisam novæ disseisinæ captam coram
 “ præfatis justiciariis ad prædictum locum. Et ideo tibi
 “ præcipimus, quod eidem priori de prædicta communa,
 “ sicut prædictum est per visum recognitum ejusdem
 “ assisæ, plenariam seisinam habere facias ; et hoc nul-
 “ latenus omittas.”

Jurati	{	Johannes de Gatesden, miles.	Names of the jury.
		Johannes Conquest, miles.	
		Hugo de Esseby.	
		Robertus de Burna de Amithulle.	
		Thomas de Brichulle.	
		Ricardus Keresy de Houctone.	
		Willelmus Robert de Cranefelde.	
		Nigellus le Lorenge.	
		Johannes de Middelthorpe.	
		Simon de Bahuse.	
		Almaricus de Laundes.	
Willelmus de la Mothe.			

Eodem anno ecclesia Anglicana multum gravabatur Provisions
 per Nicholaum Papam, in provisionibus faciendis clericis for Roman
 Romanis, vidicet, in præbendis, ecclesiis, et exilibus clerks.
 vicariis. Ipse etiam Papa, dudum de ordine Minorum,
 personaliter interfuit capitulo generali dictorum fra-
 trum apud [Reate]¹ celebrato.

Eodem anno fuit quidam puer, qui per biennium
 non comedit. Postea compertum est illud esse per
 fantasma dæmonum incubarum.

Eodem anno Alexander le Bantere de Dunstaple Murder in
 interfectus est in campo de Kenesworthe, et delatus Kensworth
 infra libertatem burgi mortuus est. Johannes Em, field.
 Johannes Garland, et Johannes Elyoth inde culpabiles

¹ Blank in MS. ; v. Wadding. Annales Minorum, v. p. 210.

A.D. 1289. subtraxerunt se, et prior habuit catalla eorundem. Postea primi duo deliberati sunt in comitatu Hertfordiæ per justiciarios assignatos; et recuperaverunt terras et tenementa; de catallis nihil, propter subterfugium. Tertius se misit in gaola de Colecestre, etc.

Eodem anno obligavimus nos ad sustentationem Johannis de Badelesdene clerici; et recepimus ab eodem viginti marcas.

Eodem anno, in festo Sancti Michaelis, Johannes Cocus de Neubotle junior ingressus est in feodum quod pater suus de nobis tenuit, et quod Ricardo de Etherington ad firmam dimiserat anno gratiæ MCCLXXXIV; et tunc de ipso tenemento multa nobis arreragia debebantur.

Tourna-
ment at
Dunstable.

Eodem anno, mense Octobri, percussum fuit turnementum apud Dunstaple; et mense Januario defecit ibidem.

f. 76.

The prior
summoned
before the
King's
Bench

about a
pension on
the church

of Mar-
ston

Bailiffs of
the priory
sued for
taking toll
in Dun-
stable
market

against the
liberties of
Berk-

hampstead.

Return of

the king

and queen,

Aug 15

Eodem anno summonitus est prior noster coram justiciariis in banco ad respondendum priori¹ Hospitalis Jerusalem in Anglia, super annua pensione quatuor marcarum de ecclesia de Merstone, et de arreragiis quinquaginta annorum; sed dictus prior non est prosecutus contra priorem nostrum.

Eodem anno quidam burgensis de Berkamstude inplacitavit coram justiciariis ballivos nostros de Dunstaple, pro eo quod ceperunt de ipso teloneum in foro de Dunstaple contra libertatem de Berkamstude, ut dicitur. Ballivos etiam de Lectone et Aylesbure inplacitavit per breve consimile. Et prædicti ballivi dixerunt, quod sine dominis suis non poterant respondere. Ideo nihil.

Eodem anno rex Edwardus et regina uxor sua in festo Assumptionis Beate Mariæ in Angliam remearunt postquam tres annos fecerant in partibus transmarinis. Dictus dominus rex in illis partibus cognatum suum

¹ Peter de Haghham.

principem Ammorreorum, per redemptionem eruit a A.D. 1289. prisona Petri de Arragun; et in omnibus agendis suis sic prudenter et curialiter se habebat quod in omnem terram exiit fama ejus; unde si nos tacuerimus, lapides acclamabunt. Et prædictus dominus rex statim loca beatorum Thomæ martyris et Sancti Edmundi martyris et plurimorum sanctorum per Angliam devotissime visitavit, Deo et sanctorum orationibus se commendans; et sic Natale Domini proximo sequens Londoniæ celebravit.

Interim clamor miserorum venit ad eum, quod justiciarii et alii ministri, quos regno suo præfecerat, corrupti muneribus judicia subvertissent; et quod de substantia aliena incliti facti essent; item quod homicidiis consensissent, et ipsos homicidas scienter receptassent; super quibus articulis fecit dominus rex inquisitionem diligentem. Et duodecim jurati dicunt per sacramentum suum, quod Thomas de Weylonde, capitalis justiciarius domini regis in banco, quoddam homicidium per scutarios suos fieri fecit; et ipsos homicidas postea receptavit. Propter quod a ministris regiis captus et detentus, ab eorum manibus clam evasit, locum¹ Fratrum Minorum apud Sanctum Edmundum petiit, et ibidem ad ipsorum habitum est admissus. Et cum per quadraginta dies ibi maneret et tunc egredi nollet, omne genus victualium eis per manum laicam est subtractum. Fratres vero dicti loci, fame et siti tabescentes, monasterium exierunt et reverti non valebant; et, ut dicitur, non steterunt cum dicto Thoma nisi tres vel quatuor veterani. Et dominus rex, ministro Fratrum Minorum accersito, quæsit cur felonem regni sui in fratrem admittere ausus esset? Et cum constaret ei quod hoc fieret ipso ministro ignorante, cessavit sua indignatio circa fratres. Postea dictus Thomas intelligens se non posse tueri ab ecclesia, nec per illum ordinem,

Ransom of Charles de la Morée.

Corruption of the judges.

Accusation against Thomas de Weyland.

His flight, and concealment among the Franciscans at Bury St. Edmund's.

He is starved out, and

¹ Babwell. Bart. Cott., p. 171.

A.D. 1249. maxime cum cibaria non haberet, habitum reinduit
placed in laicalem, et in conductu Roberti Malet militis, qui ipso
the Tower tempore custodiam ejus habuerat, in turri Londonie

est locatus. Tandem coram concilio domini regis,
Options of super prædictis felonis et aliis prodicionibus regi et
three regno factis, trium optio datur ei; videlicet, aut stare
courses given to judicio parium suorum, aut habere perpetuam prisonam,
him aut regnum Angliæ et terras domini regis in per-
petuum abjurare. Et ille arctatus undique, regnum

domini regis abjuravit. Et datus est ei portus de
He chooses banish- Doverna; et sic vadens nudis pedibus et discooperto
ment, and capite, crucem Dominicam manu ferens, ad portum
embarks at Dover veniens, transfretavit. Et omnia bona sua mobilia et
immobilia confiscantur.

Prædictus Thomas legem dedit, ut quicumque male-
His laws respecting factor arrestatus et detentus inanus custodum evasisset,
malefactor, quasi fractor carceris haberetur, et similiter puniretur

Item, dedit legem, ut ab omni malefactore, ad eccle-
§ 76 b. siam confugiente pro tuitione, subtraherentur victualia
per brachium sæculare, si, peractis quadraginta diebus,

secundum legem regni egredi noluisset. Postea, juxta
which illud Catonis, "Patere legem quam ipse tuleris,"¹ ipsemet
were exe- executed upon
cut upon himself. secundum ipsas leges graviter est punitus. Fuit et

dictus Thomas subdiaconus, et uxoratus, et multum
His con- dition and dives; de imo in altum elevatus. Et cum decrepitu
origin. esset, istud fatum, immo infortunium venit illi.

Willelmus de Brumpton, Rogerus de Leyreestre,
Other Judges Johannes de Luvetoh, socii dicti Thomæ et justiciarii
accused of in banco, et Robertus de Lithlebury, clericus et custos
false judg- rotulorum, super falsis judiciis et aliis prodicionibus
ment, im- similiter accusati, in turrim Londonie sunt detrusi,
prisoned, et demum per redemptionem gravissimam vix salvati:
and heavily ita quod prædictus Robertus clericus, qui minimus
fined. censebatur, mille marcas præstitit pro seipso; cæteri
vero pecuniam infinitam.

¹ Distich. lili., ed. Arntzen (Amst. 1754), p. 36

Item Salomon de Roffa, magister Thomas de Sudin- A.D. 1289.
tone, Ricardus de Boylande, et Walterus de Hoptone,
justiciarii itinerantes, occasionibus supradictis puniti
sunt, similiter et redempti.

Dominus Radulfus de Hyngham justitiarius, ad quem ^{Ralph of Hengham.}
regni negotia spectabant dum rex fuerat ultra mare,
super variis transgressionibus accusabatur apud regem.
Cumque reclusus esset infra turrin, projecit pecuniam,
et emerat sibi pacem. Et fuit sua redemptio, ut dici-
tur, gravis valde.

Adam de Stratton, baro de scaccario, in ecclesiasticis ^{Adam de Stratton.}
beneficiis et feudo laico nimis dives, cum super homi-
cidiis, proditionibus, sortilegiis convictus esset, post
longam reclusionem in prædicta turri, tandem de toto
laico feudo suo per judicium est privatus. Et triginta-
quatuor milia marcarum, quas (ut dicitur) tunc habuit
in thesauro, dominus rex confiscavit, præter staurum
suum, et jocalia pretiosa. Plura et optima maneria,
quæ dictus Adam dolose tenuerat de monachis de
Bermundeseye, rex restituit eis; reliquæ vero ipsius
terræ reginæ sunt donatæ. Alias fuit idem quasi fal-
sarius convictus, sed sua pecunia ad tunc salvavit
eum; et propter hoc durius judicium nunc habebat.

De magistro Henrico de Bray, eschaetore et justiciario ^{Henry de Bray.}
Judæorum, dicebantur enormia; sed per redemp-
tionem pacem fecit.

De aliis justiciariis et ministris regiis vulgariter
ii. 3. dicebatur, quod *Omnes declinaverunt simul, inutiles
facti sunt, non est qui faciat bonum*, exceptis Johanne ^{Two only honest.}
de Metingham et Elya de Bekingham.

Et quia rex audierat clamorem populi magnum
valde, propter injurias sibi factas; assignavit rex comi-
tem Lincolnæ¹ et episcopum de Baa,² et alios quos-
dam, ad audiendas querelas singulorum; ut examinatis
querelis, fieret singulis quod justitia suadebat. Et tunc

¹ Henry de Laci.

| ² Robert Burnell.

A.D. 1289. prior noster intimavit domino regi et concilio magnam
 The prior's charge against Richard de Boylonde of his delay in the case of M. de Montalt. dilationem quam ei fecerat Ricardus de Boylonde justiciarius, in placito quod habuit coram eo per breve de nova disseisina contra Milesentam de Monte-alto. Sed rex sui gratia, examinato illo processu et recorde, ipsa Milesenta præsente et reluctante, assignavit priori novos justiciarios, scilicet, Johannem de Metingham et Elyam Beginham. Et ipsi in prædicto negotio processerunt, in tempore Quadragesimali. De hoc supra.¹

Sums paid to various persons to look after the above suit. Eodem anno pro placito supradicto specialiter concessimus viginti solidos annuatim Rogero de Hecham; item Henrico Spigurnel viginti solidos; item Waltero de Aylesbure viginti solidos, ita quidem quod sint intendentes nostris negotiis, sicut in eorum cautionibus continetur.

Manor of Stoke. Eodem anno concessimus Henrico Spigurnel manerium nostrum de Stoke; salvo Roberto et Waltero, clericis, termino quem habuerant in eodem. Postea dicti clerici dicto Henrico suum terminum concesserunt.

Two pinnacles on the north front of the church built by the parish. The stone roof of the porch repaired. Eodem anno duo pinnacula in fronte ecclesiæ versus le North perfecerunt parochiani de Dunstaple; et cœlaturam lapideam undique ruinosam in porticu Aquilonari, similiter repararunt. Ad quæ omnia, Johannes Durant senior medietatem dedit expensarum. Et in ipso anno obiit uxor sua²; cui fecit dictus Johannes exequias sumptuosas, et apud Dunstaple eatenus inauditas.

f. 77. Death of John de Kirkeby. Anno gratiæ MCCXC. inchoante obiit. Johannes de Kirkebi, episcopus Eliensis et thesaurarius domini regis de scaccario; qui quamvis esset multiloquus³ et rixosus, justus tamen et verax fuit. Et successit ei in episcopatu magister Willelmus de Lutha; et in officio thesaurarii, magister W[illelmus] de la March.⁴

Marriage of princess Joanna Eodem anno, ultimo die Aprilis, Edwardus rex dedit Johannam, filiam suam secundo genitam, Gilberto co-

¹ Pp. 345, seqq.

² Avelina; v. Roberts's Calendarium Genealogicum, i. p. 402.

³ *multiloquus*] multilocus, MS.

⁴ Afterwards bishop of Bath.

miti Gloverniæ in uxorem ; dispensante cum eis domino A.D. 1290.
 Papa super eo quod dictus comes prius nupserat ^{and Gilbert de Clare.}
 [Alicia] ¹ filia patru dicti regis. Et ante contractum
 matrimonium dedit dictus comes prædictæ Johannæ
 duo milia marcarum annui redditus, ad tenendum hære-
 ditarie præter dotem, si hæredes legitimos ad invicem
 non haberent.

Eodem anno, nono die Julii, dedit dictus rex Mar- ^{Princess Margaret married to John of Brabant.}
 garetam, filiam suam tertio genitam, filio ducis de
 Braban, ipso duce tunc præsentem. Et celebratæ sunt
 utræque nuptiæ Londoniis cum omni gloria sæculi et
 ornatu, nec fuerunt ita solemnes nuptiæ ibidem factæ
 a die qua ipsa civitas condebatur. Item tertium matri-
 monium, quod prælocutum fuerat et concessum, inter
 Edwardum filium dicti domini regis, et filiam regis ^{Death of Margaret of Norway.}
 de Northwegia, quæ fuit hæres regis Scotiæ, per mor-
 tem ipsius mulieris exspiravit.

Eodem anno Milesenta de Monte-alto portavit hoc ^{The prior again summoned about the right of common at Houghton.}
 breve super priorem de Dunstaple.

“ J[ohannes] de Pabenham, vicecomes Bedefordiæ,
 “ ballivo hundredi de Mannesheved salutem. Præcipi-
 “ mus tibi quod scire facias priori de Dunstaple per
 “ duos liberos homines, quod sit coram domino rege in
 “ quindena Sanctæ Trinitatis ubicunque tunc fuerit in
 “ Anglia, factururus et recepturus quod secundum legem
 “ et consuetudinem regni Angliæ fuerit faciendum de
 “ recordo et processu assisæ novæ disseisinæ, quæ
 “ nuper summonita fuit et capta coram J[ohanne] de
 “ Metingham et Elia de Bekingham apud Bikeleswade,
 “ inter eundem priorem de Dunstaple et Milesentam
 “ de Monte-alto, de communâ pasturæ in Houctone
 “ pertinente ad liberum tenementum ipsius prioris in
 “ Houctone et Dunstaple.”

Quo die prior comparuit coram justiciariis Londoniæ, ^{The cause heard in London,}
 et perplacitata fuit ipsa loquela usque ad pronuncia-

¹ Blank in MS. This is Alice de March, daughter of Guy, earl of Angoulême.

A.D. 1290. tionem iudicii, quod pro priore ferri sperabatur. Et
 but the
 suit put off
 till after
 Easter. propter hoc, ad procurationem dictæ Milesentæ iudicium
 est dilatum usque ad festum Sancti Michaelis proximo
 sequens. Quo die prior comparuit coram rege per
 attornatum, apud Cliftone juxta Nottingham, et ibi
 prece partium dilata est loquela, usque post Pascha
 proximo sequens.

Liberties
 lost by
 having no
 warrant
 but an-
 tiquity of
 possession.

Eisdem anno et tempore assignati sunt per domi-
 num regem certi justiciarii ad terminandum istud exe-
 quendum quo waranto, per quod regnum Anglicanum
 per multa tempora miserabiliter vexabatur. Coram
 dictis justiciariis postea comparuerunt Robertus filius
 Walteri de Daventre, et Henricus de Grey, dominus
 de Neubotle, prætendentes libertates quasdam, quibus
 ipsi et eorum progenitores eatenus usi erant. Et cum
 inde warentum non haberent nisi antiquitatem seisinæ,
 statim ipsis libertatibus per iudicium sunt privati.
 Interim murmur magnum factum est in populo, quia
 majores regni hoc tangebatur. Et dominus Edwardus
 rex hoc intelligens, et pacem regni amans, mutavit
 illud decretum in forma subsequenti :

Writ con-
 firming ob-
 ligations.

f. 77 b.

Rex thesaurario et baronibus de scaccario, salutem. Cum
 in proximo parlamento nostro post Pascha apud Westmonas-
 terium, anno regni nostri decimo-octavo, ex speciali gratia
 nostra concesserimus archiepiscopis, episcopis, abbatibus,
 prioribus, comitibus, baronibus, et cæteris de regno nostro,
 qui per chartas nostras, aut progenitorum nostrorum regum
 Angliæ, amerciamenta sua aut hominum suorum habere cla-
 mant. Et etiam quod omnes chartæ et libertates hujusmodi,
 quæ allocatæ fuerunt decimo-octavo anno regni domini Hen-
 rici patris nostri, et etiam quod omnes chartæ progenitorum
 nostrorum regum Angliæ, quæ similiter allocatæ fuerunt de
 tempore præcedenti, ad scaccarium nostrum de cætero allo-
 centur.¹ Et quod chartæ de perquisitis a tempore illo factis
 ostendantur coram vobis ad scaccarium sub forisfactura eorun-
 dem perquisitorum; et ibi videantur. Ita quod si nihil spe-
 ciale contineatur in chartis illis per concessionem domini Hen-
 rici regis patris nostri aut nostrum, per quod illi, qui talem
 libertatem habere clamant, libertatem illam habere debent,

¹ *allocentur*] *allocantur*, MS

quod nos amerciamenta de perquisitis illis habeamus, sicut A.D. 1290. habere consuevimus antequam perquisita illa facta fuerunt. Vobis mandamus quod omnes chartas et libertates hujusmodi [quæ] de decimo-octavo anno regni domini Henrici regis patris nostri allocatæ fuerunt, et etiam omnes chartas progenitorum nostrorum regum de tempore præcedenti faciatis de cætero coram vobis allocari. Et similiter quod ex parte nostra firmiter præcipi faciatis, quod omnes illi, qui de perquisitis factis a decimo-octavo anno regni domini Henrici regis patris nostri per chartas ipsius domini Henrici regis, aut nostras, talem libertatem habere clamant, chartas illas coram vobis ad scaccarium ostendant sub forisfactura eorundem perquisitorum, et ibidem videantur. Ita quod si in eisdem speciale nihil contineatur, per quod talem libertatem habere debeant, quod nos amerciamenta de perquisitis illis habeamus, sicut habere consuevimus antequam perquisita illa facta fuerunt, ut prædictum est. Teste meipso apud Westmonasterium, xxvii. die Maii, anno regni nostri decimo-octavo.

Statuit dominus rex tertio die Pentecostes, quod omnes qui de libertatibus se dicant possessionem habuisse quietam ante tempora Ricardi regis et post, sine interruptione, et hoc ostendere valeant per bonam inquisitionem, gaudeant sic possessis; et quam possessionem, si petatur cum effectu, in titulo confirmabit. Qui vero chartas habuerunt antiquas, judicentur secundum formam et tenorem earum. Qui autem amiserunt libertatem post Pascha ultimum, per prædictum breve in forma prius usitata in populo, dicti brevis restitutionem habeant de amissis; et iterum placitent secundum tenorem constitutionis præsentis.

All who had possession before the time of Richard I. to retain them.

Eisdem anno et tempore Rogerus, episcopus Cestrensis, pro maxima pecunia quam dedit regi, recuperavit forestam suam, quæ vocatur Le Cant, quam amiserat per iudicium, pro eo quod warantum inde non habebat. Ad quam contributionem clerus de archidiaconatu Derbeyæ iuvit tres solidos de qualibet marca; cæteri vero de episcopatu dederunt de qualibet marca duodecim denarios.

Recovery of a forest by bishop Roger de Longespée.

Eisdem anno et tempore, propter blasphemias quas Judæi sæpe faciebant fidei Christianæ, statuit rex ut

Expulsion of the Jews.

A.D. 1293. omnes Judæi cum semine suo et substantia ab Anglia pellerentur, citra festum Omnium Sanctorum, alioquin capite plecterentur; et concessit eis rex saluum conductum. In ipso eorum passagio plurimi ex eis sunt submersi per vim et fraudem nautarum: propter quod quidam ex ipsis nautis sunt suspensi. Et quia dicta expulsio Judæorum multum placuit Anglicanæ ecclesiæ et populo, clerus concessit regi decimam bonorum spiritualium, secundum taxationem Norwicensem. Et barnagium et clerus concesserunt quintam-decimam bonorum temporalium, taxandam et assidendam per legales homines secundum verum valorem, inter gulam Augusti et festum Sancti Michaelis.

A tenth granted by the clergy of spiritual goods, and a fifteenth by the barons and clergy of temporal goods, to be paid between Aug. 1 and Sept. 29.

Suit for toll against the priors of Dunstable and Grave, dropped. f. 78. Arch-deaconry of Buckingham.

Eodem anno burgensis de Berchamsted, qui priores de Dunstaple et de la Gravi,¹ et dominum de Aylesbure pro captione teoloni inplacitaverat coram rege apud Cliftone juxta Notingham, non est prosecutus.

Eodem anno Persevallus Romanus, archidiaconus de Buckingham et præbendarius de Aylesbure, obiit in curia. Et episcopus Lincolnensis dedit archidiaconatum inagistro Ricardo de Sancta Friswida; de præbenda vero ordinavit idem episcopus quondam rectorem, certam ei assignans portionem, et reliqua pars illius præbendæ in usum Lincolnensis capituli est commissa.

Death of queen Eleanor. Her corpse passes by and remains a night at Dunstable, and is buried at Westminster. Cross erected in the market

Eodem anno, quinto kalendas Decembris, obiit Elianora regina Angliæ et consors regis, Hyspana genere, quæ plura et optima maneria adquisivit. Corpus ipsius per nos transiit, et una nocte quievit. Et dati sunt nobis duo panni pretiosi, scilicet haudekyns. De cera habuimus quater-viginti libras et amplius. Tandem corpus ejus decimo-sexto kalendas Januarii apud Westmonasterium in sepulcro Henrici regis est humatum. Et cum corpus dictæ reginæ transiret per Dunstaple, in medio fori substitit feretrum donec cancellarius regis

¹ Grovebury, in Bedfordshire.

et magnates, qui tunc aderant ibidem, locum congruum designassent, ubi postea, sumptibus regiis, crucem erigerent magnitudinis admirandæ, priore nostro tunc præsentē, et aquam benedictam aspergente.

A.D. 1290.
of Dun-
stable.

Eodem anno duo Fratres Prædicatores de Dunstaple diem Natalis Domini in castro de Hertforde cum Willelmo de Walencia celebrarunt; et sani et hilares cubantes, die Sancti Stephani, in lectis suis mortui sunt inventi, morte, ut creditur, repentina; et apud Dunstaple sunt sepulti.

Sudden
death of
two Domi-
nicans in
Hertford
castle.

Eodem anno, in festo Omnium Sanctorum, obiit Rogerus, abbas de Sancto Albano, qui in spiritualibus et temporalibus viriliter se habebat. Et rex habuit wardam domus, et posuit custodes monachis et domui importunos.

Death of
Roger,
abbat of
S. Alban's.

Eodem anno dominus rex celebravit Natale Domini apud Asscerugge; et stetit ibi continue per quinque septimanas; et in providendo et cariando sibi victualia villa de Dunstaple multum onerabatur. Et senescallus domini regis et marscallus infra libertatem de Dunstaple, venerunt pro inquisitione facienda de quodam thesauro invento apud Goldenelowe tempore Henrici regis. Et duodecim burgenses jurati dicunt, quod quidam Mathæus Tegulator de Dunstaple ibi invenit thesaurum: quo mortuo, residuum thesauri, quod idem Mathæus non expenderat, remansit penes Eminam uxorem suam; quæ postea nupsit Adæ le Rus de Dunstaple: unde ipse Adam factus est dives. Ideo ipse et catalla sua ad voluntatem domini regis. Pretium catallorum, triginta libræ. Postea dominus rex concessit dicto Adæ meliorem inquisitionem; eo quod prima inquisitio facta fuerat per atyam. Et viginti-quatuor burgenses jurati dicunt per sacramentum suum omnia sicut prius. Duodecim etiam forenses legales homines jurati dicunt per omnia sicut burgenses, et inquisitioni signa sua apposuerunt. Tandem dictus Adam fecit finem cum domino rege de decem libris, et alia

The king
at Ash-
ridge at
Christmas.

Inquiry
into a
treasure
found at
Golden-
lowe.

A second
allowed, as
the first
was made
out of
spite.

A.D. 1290. sua bona sunt ei restituta. Pistores vero et bracia-
 The bakers trices de Dunstaple finem fecerunt cum marscallo de
 and brew- quinque marcis pro defectibus ponderum et mensura-
 ers of rum: et prior et sui ballivi nihil.
 Dunstable
 fined for
 false

Eodem anno Rogerus de Wottone, receptor, reddidit
 weights. compotum de quadraginta solidis receptis per manum
 Account of Willelmi le Blake præpositi, quos idem Willelmus leva-
 monies verat per viridem ceram de scaccario de hominibus
 levied on liberis de Dunstaple; videlicet, de Stephano Babbe, un-
 the free- decim solidi, decem denarii; et de Johanne Eleyne,
 men of dimidia marca; et de Ricardo Ballard, dimidia marca;
 Dunstable. et de Thoma de Lutone, viginti denarii; et de Thoma
 de Berselowe, duo solidi, sex denarii; et de Galfrido
 le Wineter, quadraginta denarii; et de Johanna, relicta
 Roberti de Sewelle, viginti denarii; et de Johanne
 Piritone, quindecim denarii; et de Ricardo Madard,
 duo solidi.

f. 78 b. Eodem anno solvimus Johanni de Pabenhām, tunc
 Money vicecomiti Bedefordiæ, centum solidos pro pluribus de-
 paid to the faltis, per viridem ceram.
 sheriff of
 Bedford

Eodem anno solvimus Willelmo de Turwile, vice-
 for various comiti Bedefordiæ, duas marcas, pro finibus hominum
 defaults de Dunstaple amerciatorum, coram Johanne de Waus et
 and to sociis suis justiciariis itinerantibus apud Dunstaple. Præ-
 others by dicto Willelmo vicecomiti prius solvimus quadraginta
 the priory. solidos pro eodem; et habemus per ipsum duas tallias.

Eodem anno solvimus Willelmo de Holcote, clerico
 cancellarii, decem libras, quas ab eo mutuavimus de
 denariis episcopi Bathoniensis, tunc cancellarii.

Eodem anno Radulfus de Hingham installavit nobis
 Ralph de omnia debita quæ ei debuimus, et unde quietantiam
 Hengham non habebamus, ad solvendum singulis annis viginti-
 forgiven the priory their debts for 24
 marks yearly.

Eadem anno frater Stephanus, habens curam ecclesiæ
 Death of de Flittewic, obiit apud Rokussoc; et ibi sepultus est,
 the curate quia pro foetore transferri non valebat; ibidem duo
 of Flit- alii canonici sunt sepulti ex causa consimili.
 wick.

Eodem anno obiit Johannes de Patushulle ; et Simon A.D. 1290. filius ejus invadiavit relevium priori, scilicet quadraginta-sex solidos ; et fecit homagium pro terris in Grimuscote et Patushulle. Death of John de Pateshull.

Eodem anno obiit Adam de Bradevin, natus prioris ; et terra illa tradita est Edmundo clerico pro viginti solidis in ingressu. Ita quod habeat curam unius juvenulæ, quæ proxima fuit de sanguine dicti Adæ, secundum antiquas consuetudines. Death of Adam de Bradewin.

Eodem anno præsentavimus Johannem de Maydenebure ad ecclesiam de Bradeburne, et Galfridum de Merstone, canonicos, ad ecclesiam de Flittewic. Churches of Bradborne and Flitwick.

Eodem anno recepimus in canonicum fratrem Johannem de Faldo. New canon.

Eodem anno Nicholaus Papa quartus, audito et intellecto quod per prohibitiones regias nimium large sumptas ecclesia Anglicana indebite gravaretur, misit ad ipsum regem episcopum Garssetaneum¹ cum litera papali commonitoria, ut ab hujusmodi gravaminibus in posterum abstineret. Et dictus episcopus regem adiens, constanter fecit et exposuit, viva voce, quod sua litera continebat. Et utinam per hoc status ecclesiæ Anglicanæ aliquoties emendetur. The bishop of Grosseto sent by Nicholas IV. to the king to complain of the royal prohibitions.

Eodem anno Ricardus le Juvene, dominus de Humbrichesho, dedit nobis pratum suum junctum prato nostro in Flitte ; pro habenda quietantia theloneii in foro nostro de Dunstaple sibi et subtenentibus suis apud Humbridusho, et eorum hæredibus ; sicut in charta nostra continetur ; exceptis nundinis Sancti Petri ad Vincula. Meadow given to the priory by Richard Youngman.

Anno gratiæ MCCXCI., per infortunium combusta est fere tota villa de Lycheffeld, et habitatio Fratrum Minorum ; sed clausum canonicorum est salvatum. Item combustum est totum manerium episcopi Lincolniensis apud Bogedene, cum grangiis et appendiciis quibuscunque Fires at Lichfield and Buckden.

¹ Bartholomew, bishop of Grosseto.

A.D. 1291. Eodem anno homines de Houthone inplacitarunt nos
 Prosecu- super contribuendo cum eis ad *Quare non venerunt* et
 tion by the men of Houghton, which is dropped. hujusmodi extorsiones, unde religiosi viri sunt quieti;
 et dixerunt, nos alias contribuisse cum eis in hoc casu
 et consimili; et de hoc petierunt veredictum patriæ.
 Sed non sunt prosecuti.

Charter of liberties registered in the exchequer. Eodem anno inrotulata est ad scaccarium domini
 regis charta nostra de libertatibus, a die Paschæ in
 quindecim dies.

Death of the queen dowager Eleanor at Ambresbury. Eodem anno mortua est Alienora regina Angliæ,
 mater regis, et monialis de Ambrisbure; et ibi sepul-
 tum est corpus ejus. Cor tamen ejus Londoniæ apud
 Fratres Minores cum solemnitate maxima et apparatu.
 Et tunc fuit dies anniversaria Alienoræ reginæ, consor-
 tis regis, festivius celebrata, episcopis pluribus et præ-
 latis majoribus Angliæ et ipso rege præsentibus tunc
 ibidem.

Rumours of the capture of Acre. Eodem anno venerunt certi rumores quod Soldanus
 Babiloniæ¹ ceperat civitatem de Accon, et eam fun-
 ditus prostravisset, interfectis habitatoribus illius, re-
 ligiosis viris non parcendo, exceptis paucis qui apud
 Cyprum insulam per navigium transfugerunt. Et dici-
 tur hoc infortunium doloriferum per Hospitalariorum
 et Templariorum discordiam contigisse; et præcipue
 propter vitium luxuriæ, quod ibidem regnaverat, in
 f. 79. confusionem et in mortem tradidit illos Deus. Nicho-

Message of Nicholas IV. sent through the church. laus Papa quintus² turbatus valde ob hunc casum,
 per universalem ecclesiam solemnes legatos misit ad
 inquirendum, qualiter iterum posset civitas ipsa capi?
 qualiter capta custodiri? quibus et quorum subsidiis,
 et per quantum tempus illud subsidium seu contribu-
 tio continuari debuisset? Tunc ecclesia Anglicana,
 habito magno concilio prælatorum, respondit ad hoc
 Answers of the English church. mandatum, sicut ab ecclesia Franciæ audierat respon-
 deri, videlicet, quod dominus Papa inter reges et

¹ Kalil Asraf.² Sic for quartus.

procures ecclesiæ pacem firmam reformaret, et imperatorem Romanorum faceret, et assignaret ei redditus et honores imperii, sicut prius, ut sic ab illis cum Dei gratia posset ecclesia defensari. Et ad faciendum ulterius in hac parte, ecclesia Anglicana duos sollemnes nuntios destinavit ad curiam. A.D. 1291.

Eodem anno dictus Papa concessit Edwardo, regi Angliæ, cruce signato, decimam omnium proventuum ecclesiarum regni sui, per sex annos, secundum verum valorem, pro expeditione sua in Terram Sanctam. Et dati sunt executores istius negotii, Oliverus Lincolnensis, et Johannes Winthoniensis, episcopi et prælati. Et per eorum commissarios ad nos divertentes, taxatæ sunt de novo nostræ ecclesiæ in hunc modum :

Ecclesia de Dunstaple valet 19 marcas.

Ecclesia de Stodham valet 15 marcas.

Ecclesia de Toturnho valet [. .]¹ marcas.

Ecclesia de Chalgrave valet [. .]¹ marcas.

Ecclesia de Husseburne valet [. .]¹ marcas.

Ecclesia de Segenho valet [. .]¹ marcas.

Ecclesia de Flittewic valet [. .]¹ marcas.

Ecclesia de Pullokshulle valet [. .]¹ marcas.

Ecclesia de Neubotthele valet [. .]¹ marcas dimidiam.

Dimidia ecclesia de Patesulle valet [. .]¹ marcas.

Dimidia ecclesia de Heccham valet [. .]¹ marcas.

Ecclesia vero de Bradeburne cum suis capellis, per taxatores alios, est taxata pro [. .]¹ marcis.

De solutione vero prædictæ decimæ, et de taxatione temporalium, invenies anno subsequenti.²

Eodem anno obiit rex de Aragon, qui Alienoram, filiam regis Angliæ primogenitam, subarraverat in uxorem. Et successit ei frater suus, qui nupsit sorori regis Hyspaniæ. Unde facta est per utrosque con-

Grant to the king of one-tenth of ecclesiastical revenues for six years for the crusade. Taxation of the churches in consequence.

Death of Alphonso III. of Arragon. Succession of Jayme II.

¹ Blank in MS.

² P. 372.

³ Isabella, daughter of Sancho IV., king of Castile.

A.D. 1291. spiratio valida contra regem Franciæ; quæ discordia per treugam conquievit.

Death of Margaret of Norway, heiress of Scotland.

Eodem anno in Scotia rex non erat, eo quod semen regium defecerat quando [Margareta]¹ filia regis Norwegiæ, quæ fuit hæres legitima Scotiæ, et neptis² regis Angliæ ex sorore,³ obiit sine hærede de seipsa.

Disturbances in Scotland.

Tunc per novem procures illius terræ valde turbatum est regnum illud, quia singuli eorum illud regnum jure hæreditario vendicabant. Et Edwardus, rex Angliæ, ad sedandam illam discordiam personaliter adiit partes illas; et per suam industriam et virtutem conquievit ipsa dissensio in hunc modum.

Submission of the claimants of the kingdom of Scotland to Edward I.

A⁴ touz qui ceste presente lettre verrunt ou orrunt; Flo- Feder renz counte de Hoylande, Robert de Brus seynour du Val p. 755. d'Anaunt, Johan Bailloil seignur de Gaweye, Johan de Hastingges seignur de Bergeveny, Johan Comyn seynur de Badenoughe, Patrike de Dunbar counte de la Marche, Johan de Vescy pur son pere, Nichol de Soules, e Willame de Ros, saluz en Deu.

f 79. b.

Come nus entendouns aver dreit en le reame d'Escoce, e cel dreit mustrer, chalanger, et averrer devaunt celi qui plus de poer, jurisdiction, e reson eust de trier nostre dreit; e le noble prince sire Edward, par la grace de Den rey de Engleterre, nous eit enformez par bones et suffisautes resouns, que a luy apent et aver deit la souverain seignurie devaunt dit reame de Scoce, e la conisaunce de oir, trier, e terminer nostre dreit: nous de nostre propre volente, sauns nule manere de force ou de stresce, voloms, otrioms, e grauntoms, de recevoir dreit devaunt luy come souverayn seignur de la terre: volums jalemeins et promettons, ke nus averuns e tendroms ferm [et] estable son fest, e ke celuy enportera le reame a ki dreyt le durra devaunt luy. En testmoigne de ceste chose, nus avoms mis nos seals a cest escript. Fet e done a Norham, le Mardi prochein apres le Assentiun, le an de grace MCC. nonagesimo⁵ primereyn.

¹ Blank in MS.

² i.e. great niece.

³ Margaret, wife of Alexander III.

⁴ Vide Bartholomew Cotton., pp. 180-182, and the note. A

translation is given in Brady's *Continuation of the complete History of England*, London, 1700, pp. 21, 22; and in Tyrrell's *History of England*, iii. pp. 64-66.

⁵ Sic.

A tuz cenz, ke ceste¹ presente verrunt ou orunt, Florence A.D. 1291. conte de Hoylaund e les autres avaunt numes, saluz en Deu. Cum nous eyuns otrie e grante de nostre bone volonte e comune assent saunz nule destresce al noble prince sire Eadward, per la grace de Deu rei de Engleterre, ke il cum sovereyn seynur de la terre de Escoce puisse oyr, e trier, e terminer nos chalangs et nos demandes, ke nus entenduns mustrer e averrer pur nostre dreyt en le reyalme de Escoce et dreyt derenner devaunt lui cum sovereyn seynur de la terre; promettaunz jalemeyns ke sun fet averuns e tendrum ferm e estable. E ke il en portera le realme a ki dreit le durra devaunt lui. Mes pur coe ke le avant dyt rei de Engleterre ne peut tele manere de cunissaunce fere no acumplyr saunz jugement, ne jugement ne deit estre saunz execucion, ne execucion ne pot il fere duement saunz la possession e seysine de meyme la terre e des chasteus: nus voluns, otrioms, et grantoms, ke il cum soverayn seignur a perfere les choses avaunt dites, eit la seysine de tote la tere e de chasteus de Escoce, taunt ke dreit seit fet e performy as demaundauns en teu manere ke avaunt ceo ke il eit la seysine avaunt dite, face bone seurete e suffisante as demaundauns e as gardeins e a la commune du reaume de Escoce, a fere la reversion de meime la reaume e des chasteus oue tote la reaute, dignete, seignurie, fraunchise, coustumes, dreitures, leys e usages, e possessions, e tote manere des apurtenances en meime le estat ke il esteit quant a la seysine luy fut baille e livere, a cely ke dreit en portera per jurement de la reaute; sauve a rey de Engleterre le homage de cely ky serra rey. Ensi ke la reversion seyt fete dedens les deus moys apres le jur, ke le dreit serra trie e aferme. E ke les issues, de memes la tere en le meen tens receves, soient sauvement mis en despos e ben gardez per la mein le chaunberleyn de Escoco ke ore est, e de celuy ke serra assigne a ly de par le rey de Engleterre, e de sour lur seals: sauve renable sustenance de la tere, e de chastels, e de ministres du reaume. En testemoygne de ceste choses avaunt dites nos avoms mys nos seals a cest escrit. Fet e done a Norham, le Mecredi apres le Assencion, l'an du grace mcc. nonante primereyn.

Et sic pacificato regno Scociæ, Edwardus rex rever- Return of
sus est Londoniam, et interfuit sepulturæ cordis matris the king to
suæ, ut supra. London.

¹ *ceste*] *cote*, MS.

Sexto anno et tempore invenit rex per sacramen-
 tum quoddam legum hominum juratorum, quod
 comes Gloverniæ et gens comitis Herfordiæ,¹
 et alii hominum suorum. post prohibitionem
 regis per homines factam. insultum fecerant in
 personam regis et castri. quod comes Glou-
 cestræ et comes Mariniæ ad alterius co-
 mes Gloverniæ in quo castri debant roberie et
 alia. Et inde Judicium ex ore regis tale
 fuit. Comes Gloverniæ. contra prohibitionem
 regis castri existi et per te facta sunt homi-
 nes et alia personæ in misericordia nostra de
 decem milibus librarum. Et libertates tue de Wale-
 here in illis partibus cum juribus sint in manu nos-
 tra toto tempore vite tue; sed post mortem tuam,
 et heredes tuos omnia revertantur. Tu vero. comes
 Gloverniæ. propter roberias et homicidia que fecisti.
 et in misericordia nostra de mille maris. Et de
 his curiis et libertatibus in illis partibus. fiant
 omnia sicut de comite Gloverniæ. Et tunc uterque
 comes liberatus ad prisonam.

Sexto anno fuit magna siccitas in estate. autum-
 no frigus. et in hyeme frigus fortis et nimis de-
 lectus. et de frugibus; et de utroque carissima inaudita.
 Sexto anno frater Johannes de Falis est profectus;
 et alii de Chetundone, et Willelmus de Wele-
 re suscepit habitum novicialem in die Assensionis
 Domini. Et frater Johannes de Dunstaple in die Annun-
 ciationis Domini anno altero intrante.

Sexto anno. in festo Magdalene. decimæ prædiales
 de Saxetone et Attelowe. quas Willelmus de Hamel-
 ton. de fructum habuit pro ducentis maris. per trede-
 cim annos ad nostram seysinam sunt reversæ.

Sexto anno obiit Thomas janitor noster principalis;
 pro quo requies celebrari per canonicos duo annualia.

Sexto
 anno
 Humphrey
 and Alice
 fall in.
 July 22.
 Death of
 Thomas.
 the head
 porter.

¹ Gilbert de Clare

² Humphrey de Bohun.

Et pro illo onere habuimus oves suas apud Bukele- A.D. 1291.
shore, scilicet [].¹ Eodem anno solvimus
Willelmo de Turvyll, vicecomiti Bedefordiæ, dimidiam
marcam pro prædicto Thoma janitore, per manum
Sybillæ uxoris suæ et Walteri de Pecco; scilicet, de
fine facto in curia regis pro cyrograffo levato inter
ipsum et Petrum Pakeman et Cristinam uxorem suam
de mesuagiis R[oberti] Fraunceys in Dunstaple.

Eodem anno obiit Johannes Hok, archidiaconus Arch-
Bedefordiæ; et successit ei magister Rogerus de Rothe- deaconry
velle. of Bedford.

Eodem anno, concessimus Willelmo de Cateby et Manor of
Alicie uxori suæ, manerium nostrum in Cateby ad Catesby.
totam vitam utriusque. In quo quidem manerio præ-
dictus Willelmus tunc habuit terminum quinque
annorum.

Eodem anno, obiit Thomas Pictor de Houthone; Death of
de quo domina de la Yorne habuit melius averium Thomas
nomine herietti, quia astrarius ejus fuit. Et nos Painter, of
secundum melius averium, pro una hida terræ in Houghton.
Sewelle, quam de nobis tenuit per assignationem
Hugonis de Gornay. Et uxor dicti Thomæ habuit nu-
trituram hæredis ipsius.

Eodem anno obiit Willelmus le Newebonde in Other
Flittewic; et habuimus ab hærede suo quinque solidos deaths.
pro relevio. Item obiit Simon Perot de Pullokeshulle
et Rogerus carectarius de eadem; et habuimus rele-
vium ab hæredibus eorundem.

Eodem anno habuimus apud Bradburne solummodo Only two
duos saccos et dimidium bonæ lanæ, Johanne de May- sacks and
deneburi tunc custode: propter quod mercatores nostri a half of
quamplurimum sunt gravati. good wool
at Brad-
borne.

Eodem anno emimus de Johanne de la The an- Yearly
nuam liberatam octo carectarum bosci in West Cherle- delivery of
wude annis singulis, quando sit ibi plena liberata. eight cart-
loads of
wood
bought.

¹ Blank in MS.

A.D. 1292. Anno gratiæ MCCXCII., die Annuntiationis Dominicæ,
f. 80 b. Johannes de Dunstaple in canonicum est admissus.

Death of Pope Nicholas IV. Eodem anno, infra Passionem Domini, obiit Nicolaus Papa quintus;¹ et successit ei Cælestinus Papa quintus; sed propter dissensionem cardinalium diu vacabat ipsa sedes, sicut patebit infra, folio secundo.²

A tithe for the Holy Land paid. Eodem anno solvimus abbati de Oseneye,³ collectori decimæ Terræ Sanctæ, totam decimam spiritualium bonorum nostrorum, secundum taxationem factam anno proximo præcedenti. Item taxata sunt bona nostra temporalia; et inde prædicto domino abbati solvimus decimam nos tangentem, excepto Thame, de quo nihil.

Nicholas of Warwick at Dunstable. Eodem anno Nicholaus de Warewic per literam domini regis de scaccario venit apud Dunstaple, et amerciavit eos qui placitaverant Londoniis coram iusticiariis in banco. Et tunc prior de Dunstaple amerciatus fuit de quadraginta denariis, pro pluribus defaultis versus priorem⁴ hospitalis Sancti Johannis Jerusalem. Item fuit amerciatus de quadraginta denariis quia non venit. Item Robertus le Hunte et Ricardus Sprot amerciati sunt de viginti denariis, quia non h.⁵ prædictum priorem de Dunstaple. Item prior Dunstapliæ amerciatus est de quadraginta denariis, pro pluribus defaultis versus prædictum priorem hospitalis Sancti Johannis.

Twelve marks paid twice to R. de Hengham. Eodem anno solvimus Radulfo de Hengham bis, duodecim marcas, secundum formam installationis debiti nostri.

David de Flitwick sued for tithe of hay, who appeals to the archbishop's court. Eodem anno inplacitavimus per bullam coram iudicibus delegatis David de Flitewic militem, super præstatione decimæ fœni in villa de Flitewic. A quibus idem David appellavit ad tuitionem Cantuariensem; et per fraudem nostri procuratoris tuitionem habuit primo die, coram decano de Arcubus.

¹ Sic again erroneously for *quartus*.

² See p. 382.

³ Roger of Coventry.

⁴ Peter de Haghham.

⁵ Sic.

Eodem anno obiit Robertus Burnel, Bathoniensis A.D. 1292. episcopus et cancellarius domini regis, quem rex ipse Death of the chan-
ab humili exaltavit. Hic populo erat affabilis in re- cellor,
sponsis; sed supra modum, ut dicitur, lubricus habebatur. bishop
De magno thesauro suo consanguineas suas, ne dicam Robert
filias, nobilibus Angliæ maritavit. Prædia multa et Burnel.
maneria perquisivit, quæ nepotibus suis, seu filiis, His cha-
reliquit. Et successit ei in cancellaria Johannes de racter, and
Langethone, ad tunc clericus simplex de prædicta can- wealth.
cellaria; et in prædicto episcopatu magister Willelmus His suc-
de la Marche. cessors.

Eodem anno, mense Decembri, obiit frater Johannes Death of
de Pecham, Cantuariensis archiepiscopus; qui diu archbishop
languens ante mortem, parum seu quasi nihil reli- Peccham.
querat in thesauris.

Eodem anno, in Capite Jejunii, apud Dunstaple tur- Tournamen-
niammentum durissimum est percussum, in quo nullus ment on
ribaldus, seu alius pedes, in manu quicquam portavit, Ash Wed-
nisi scuticam parvam ad equorum fremitum repellen- nesday.
dum.

Eodem anno dominus rex inplacitavit abbatem de Advowson
Sancto Albano¹ super advocatione prioratus de Tyne- of the
mue; sed abbas retinuit. priory of
Tyne-
mouth.

Eodem anno Galfridus Burgilun inplacitavit priorem The prior
coram collectoribus decimæ apud Lycheffelde, super sued before
retentione suæ annuæ pensionis. Et procuravit per the tithe
collectors
at Lich-
field, and
excommu-
nicated.
The whole
set aside
by bishop
O. Sutton.
Tithe of
wheat and
beans sown
within an
enclosure
taken.

Eodem anno percepimus decimam garbarum de fru-
mento et fabis seminatis infra curtilagium quorundam
burgensium de Dunstaple, officiali² archidiaconi Bede-
fordiæ³ hoc sententialiter, præsentibus burgensibus,
proferente.

¹ John de Berkhamstead.

² Thomas, v. p. 375.

³ Roger de Rothwell.

A.D. 1202. Eodem anno inclusimus apud Schortegrave circiter
quatuor acras terræ, in quibus seminavimus glandem
et fugos, et alias arbores minimas plantavimus cir-
cumquaque.

Eodem anno prior noster personaliter et per minis-
tros suos sæpius furectavit pro cuniculis in bosco de
Boewode, sicut in communia sua; et propter murmur
puerorum dominæ de Eythone¹ non cessavit.

Eodem anno Johannes Duraunt senior emit in feu-
dum redditum [. . .]² de Weyvile in Houthone; scilicet,
undecim marcas per annum.

Eodem anno orta est contentio nimis dura inter
Quinque Porticus Angliæ et Normannos; pro eo quod
ipsi Normanni quendam nobilem de Baun,³ qui erat
de homagio regis Angliæ, occiderunt; propter quod
plebs innumera interiit hinc et inde. (De hoc infra.)⁴

Eodem anno Resus a Maraduc, Wallensis multum
generosus, pro prodicione facta regi Angliæ et regno,
est suspensus.

Eodem anno dominus rex per longum tempus in
partibus Scotiæ morabatur; et, auditis rationibus et
arbitris ipsorum, qui regnum Scotiæ hæreditarie ven-
dunt, dominum Johannem de Baylol fecit ibi coro-
nari. Et rex Angliæ, recepto homagio dicti regis
Scotiæ, occidentales partes Angliæ perlustravit.

Anno gratiæ MCCXCIII, et anno regni regis Edwardi
sexagesimo primo, in octabis Sancti Johannis, super com-
itatu Wylhelmi de Turville, vicecomitis Bedefordiæ,
hæc verba in magno rotulo de scaecario:
anno regis Edwardi vicesimo allocati fuerunt
Wylhelmo] vicecomiti xxxii solidi, quadrans; pro
Dunstaple tenente partem tenementorum que
Willelmi de Lyneholt et Milonis de Bray, pro

¹ i.e. Bayonne.

On this compare
Bartholomew Cotton, p. 227.

⁴ See p. 384.

portione dictum priorem contingente de xliii. libris, et i. marca, debitis domino regi de iudicio; scilicet ad sectam abbatis de Wardone, qui se recognoverat ad scaccarium debitorem principalem.

A.D. 1293.
of Bedfordshire
to the
exchequer.

In rotulo vicesimo regis Edwardi, super compotum W[illelmi] de Turvile, vicecomitis Bedfordiæ, allocati fuerunt xl. solidi priori de Dunstaple de exitibus suis forinsecis factis in summa xvii. lib. xii. den. de exitibus diversorum, quorum nominibus præponitur litera T in rotulis de finibus et exitibus forinsecis de banco, de termino Sancti Michaelis anno xix. incipiente.

Super eundem compotum allocati fuerunt dicto vicecomiti bis xl. denarii de priore de Dunstaple, quos receperat de priore prædicto pro pluribus defaultis versus priorem hospitalis Sancti Johannis Jerusalem, unde amerciatus fuerat coram Nicholao de Warewic. De banco de annis regni regis Edwardi xviii., xix., et xx.

Eodem anno gratiæ solvimus prædicto W[illelmo] de Turville, vicecomiti Bedfordiæ, per quatuor tallias, viginti-duos solidos, quos recepimus de exitibus terrarum Johannis Sone de Dunstaple et Ricardi de Chalthone, Galfridi le Cu, et Stephani de Stabulo de Dunstaple forinsecorum, in quadam inquisitione inter Thomam Page querentem et Robertum de Wilye et alios in brevi, coram rege a die Sanctæ Trinitatis in quindecim dies, anno regni regis Edwardi decimo-nono, scilicet, de Johanne Sone dimidiam marcam, et de R[icardo] de Chalthone quadraginta denarios; et de G[alfrido] Coco duos solidos; et de S[tephano] dimidiam marcam. Et dicti solutores habent tallias vicecomitis.

Amount paid to the sheriff from the profits of certain lands.

Eodem anno ad le Hokeday, marscalli domini regis de mensuris fecerunt officium suum in Dunstaple. Et pro defaultis mensurarum, et pro eo quod carnifices vendiderant carnes putridas, villata fecit finem, et ballivis prioris acquietavit eorum hospitium.

April 13.
The town fined for false measures and bad meat.

Eodem anno dedimus Johanni personæ Omnium Sanctorum in Bedeforde, executori magistri Thomæ officialis Bedefordensis, quinque marcas; et recepimus

Five marks paid to the parson of All Saints', Bedford.

1711

1711

1711

1711

1711

1711

1711

1711

1711

1711

1711

1711

1711

1711

1711

1711

1711

Anthony de Bek.

Eodem anno justiciarii itinerantes apud Eboracum A.D. 1293. valde rigide se gerebant; et quendam nobilem, Simonem le Constable nomine, de multis feloniis arreptatum, ad poenitentiam statuti posuerunt, quia veredictum patriæ recusavit. Et mortuus est in prisona. Severity of the justices at York.

Eodem anno archidiaconus Richemundiæ¹ in quodam suo manerio prope Exoniam, robiatus fuit de thesauro suo magno et bonis quibuscunque. Propter quod, ad indicationem trium sacerdotum inde culpabilium, capti sunt plures nobiles et detenti. Et aliqui milites et nobiles sunt suspensi; quidam autem eligentes poenitentiam secundum statutum, miserabiliter defecerunt. The arch-deacon of Richmond robbed.

Eodem anno Hugo de Houthone mercator finem fecit cum priore de theloneo retento de blado et aliis mercibus in foro de Dunstaple; non obstante eo, quod homines de Houthone in prædicto foro de theloneo sunt quieti. A merchant fined for stopping toll of corn, &c. in Dunstable market.

Eodem anno magister Rogerus de Rothewelle, archidiaconus Bedefordiae, adjudicavit parochianos ecclesiae de Thoturnho ad inveniendum vexilla, crucem, cereos, et missale in ipsa ecclesia; et rector inde quietus. Order of the arch-deacon to the parishioners of Totternhoe.

Eodem anno, de assensu Petri le Loring, domini de Chalgrave, factum est novum hecium in campo de Chalgrave, qui vocatur [],² unde habuimus magnum emolumentum ratione decimæ, et etiam prædiorum. New enclosure in Chalgrave field.

Eodem anno inplacitavimus coram commissariis episcopi Lincolniensis personam ecclesiae de Chenle super spoliatione decimæ quarundam culturarum in ipsa sua parochia, ad nos spectantium ab antiquo. The parson of Chelington sued for waste of tithe.

Eodem anno, sumptibus J. Burgeys de Dunstaple, magna crux in ecclesia cum imaginibus Mariæ et Johannis, noviter depinguntur. Plures etiam imagines sanctorum in ipsa ecclesia similiter renovantur. The great cross repainted.

¹ Gerard de Vyspeyns.

| ² Blank in MS.

A.D. 1293.

Complaint
of the prior
that he
was dis-
possessed
of two
parcels of
land in
Wadhew,
heard
before the
judges ap-
pointed to
try writs
of novel
disseisin

Eodem anno prior de Dunstaple, coram justiciariis assignatis ad placitandum et terminandum brevia de nova disseisina, distraxit duas particulas terre in Wadelowe, unde fuerat spoliatus.

Assisa venit recognitura si Ricardus Maunsel, Johannes Jeffrey, Johannes le Clerke, Walterus de Hare, Robertus Matheu, Johannes Brun, Johannes Flghe, Willelmus Warin, Walterus Hervy, Ricardus Swan, Johannes filius Laurencii, Laurencius filius Juettæ, Nicholaus Thyme, Johannes West, Johannes Hereward, Galfridus Hildeward, et Ricardus Petit, injuste etc disseisiaverunt priorem de Dunstaple de libero tenemento suo in Thodingdone, post primam, etc., et unde queritur quod disseisiaverunt eum de quadam placea terra, quæ continet in longitudine novem perticatas; et in aliquo loco quinque perticatas et dimidiam in latitudine, et in aliquo loco quinque perticatas, et in aliquo loco tres perticatas. Et de quadam alia placea terra, quæ continet quinque perticatas et dimidiam in longitudine, et in aliquo loco quatuor perticatas et novem pedes; et in aliquo loco unam perticatam et sex pedes in longitudine, etc. Et Ricardus et alii venerunt. Et Ricardus Maunsel, Johannes Geffrey, Johannes le Clerke, et ceteri liberi tenentes dicunt, quod assisa non debet inde fieri. Dicunt enim quod quidam Johannes Peyvere, Gilbertus le Parker, et Nicholaus persona ecclesie de Thodingdone, etc. tenent prædicta tenementa, quæ prædictus prior posuit in viso suo pro indiviso, simul cum ipsis Ricardo, Johanne, Johanne, Waltero, etc., qui non nominantur in brevi, unde petunt¹ judicium de brevi. Et Robertus Matheu et alii in brevi nominati, qui sunt nativi dicti Johannis Peyvere, dicunt quod ipsi nihil habent in ipsis tenementis, nisi ut nativi prædicti Johannis; unde petunt judicium.

f. 82.

¹ *petant*] *peto*, MS.

etc., et si communicatur, etc., tunc prædicti Ricardus et A.D. 1293. omnes alii in brevi nominati, etc. Dicunt quod prædictus prior injuste tulit assisam istam versus eos. Dicunt enim quod prædicta tenementa, quæ prædictus prior dicit esse terram, pratum falcabile est. Et dicunt quod manerium de Thodindone aliquo tempore fuit in custodia domini regis, ratione minoris ætatis prædicti Johannis Peivere. Ita quod dominus rex tunc custodiam illam concessit dominæ Alienoræ, reginæ Angliæ, quondam consorti suæ, tenendum usque ad legitimam ætatem prædicti Johannis Peivere. Et dicunt quod, manerio illo in custodia Alienoræ existente, quidam Ricardus Grusset, ballivus dicti manerii, dum idem Ricardus Maunsel et quamplures alii in brevi nominati fuerunt infra ætatem, concessit cuidam Simoni, tunc priori de Dunstaple, prædecessori¹ prædicti prioris, prædictum pratum, tenendum usque ad legitimam ætatem prædicti Johannis Peivere tantum. Et dicunt quod ipsi prædictum pratum falcaverunt post legitimam ætatem prædicti Johannis, prout antecessores eorum temporibus retroactis facere consueverunt, absque ulla disseisina ei facienda, etc. Et de hoc ponunt se super assisam.

Et prior dicit, quod prædicta tenementa aliquo tempore fuerunt in seisina hominum villatæ de Thodingdone; qui quidem homines, unanimi voluntate et assensu, feofaverunt prædictum Simonem, prædecessorem prædicti prioris, de prædictis tenementis, tenendum eidem Simoni et successoribus suis inperpetuum. Qui quidem Simon prior inde obiit seisitus, etc. Post cujus mortem, quidam Willelmus prior de Dunstaple, prædecessor prædicti prioris nunc immediatus, successit, etc., et obiit inde seisitus. Post cujus mortem iste prior nunc intravit in prædictis tenementis in jure ecclesiæ

¹ *prædecessori*] *prædecessoris*, MS.

A.D. 1290
Complaint
of the p.
that he
was dis-
possessed
of two
parcels
land in
Wadh-
heard
before
judges
point-
try v
of no
diss.

f. 1.

...sina, ut de libero tenemento
Ricardus Maunsel et alii
seisiverunt. Et hoc
Et Ricardus Maunsel et
...seisina.
...suum quod
...bertus le Parker, Robertus
...whurst, Johannes le
...ans de Hecham nihil
...ntis die impetrationis
...quarto die Julii, anno regni
... Et dicunt quod prædicta
... fuerunt in seisinâ prædicta
... Thodingdone; et quod comes
... in prædictis duabus placis
... loco ad quandam curiam
... unanimi assensu concesserunt
...am priori de Dunstaple. præ-
...dictas placeas terræ, cum
... et successoribus suis in
... eisdem hominibus et eorum
... denarios, temporibus faciendi
... prædictus Simon quendam
... in pace tenuit prædictas
... vit prædictis hominibus præ-
... erum, et obiit inde seisitus.
... quidam de Dunstaple. præ-
... ante immediatus, per plures
... menta, et solvit prædictum
... est. Et similiter iste prior
... prioris predecessoris im-
... sina, ut de libero tenemento
... Ricardus Maunsel et omnes alii
... priorem vi et armis inde
... quod prædictus prior recu-
... per visum recognitionis et

danda sua, quæ taxantur per eosdem ad duos solidos. A.D. 1293. Et Ricardus et alii committantur gaolæ, quia vi et armis. Postea prædictus Ricardus Maunsel finem fecit per decem solidos, per placitum Johannis le Clerk, Johannis Laurencii, et Nicholai Tyme. Et Johannes le Clerke, Johannes Laurencius, et Nicholaus Thyme finem fecerunt per viginti solidos, per placitum Hugonis Hammund, et Hugonis le Bruthun de Herlingdone. Et prædicti Johannes Geffrey et omnes alii in brevi nominati finem fecerunt per unam marcam, per placitum prædictorum Johannis le Clerke, Johannis Laurencii, Nicholai Tyme, et Ricardi Maunsel. Et sciendum quod finis est ita exilis propter nimiam paupertatem, etc.

Justiciarii, Gilebertus de Curkeby,¹ miles, Johannes de Insula, apud Bedeforde.

The defendants imprisoned and fined.
Names of the judges,

Nomina juratorum.

and jury.

1. Robertus de la Burne de Amethulle.
2. Phelippus de Wroxhulle.
3. Alardus le Loringe.
4. Johannes Agate de Eythone.
5. Willelmus Bernard de Wotthone.
6. Willelmus Ambroys.
7. Willelmus Roberd de Cramfeld.
8. Rogerus de Chelthone.
9. Henricus Scapelory.
10. Ricardus de Heywode.
11. Radulfus Savage de Potesgrave.
12. Nicholaus Blaunfrount de Potesgrave.

Eodem anno leprosi de Dunstaple erexerunt campanam grossiorem extra sectam domus suæ, super duo ligna; sed prior, hoc agnito, campanam illam asportavit infra curiam nostram; quam postea eis restituit, ita tamen quod ipsa vel alia campana ulla² nullatenus

Large bell set up by the lepers of Dunstable.

¹ i.e. Kirkeby.

| ² ulla] nula, MS.

**Verdict in
favour of
the prior.**

erunt in prædictis. Celestinus Papa quintus prædicti, scilicet, quinto die Julii electus regis nunc vicesimus. Hic etiam eodem anno, tenementa aliquorum cardinalibus venit in contumacia hominum et dixit, "Fratres, vos me illi, qui aliquid scio quod aliqua bene, aliqua terræ, congregare, revocare, quia nescio de apud Theodorum sunt et quæ non ; sed suc-

... **Papa** extraxit de sub manto
... **legit**, sic inter alia conti-
... **Papa** quintus, considerans
... **aus** istud, tum ratione justitiæ,
... **uens** corpore: tum, quia vitæ

onis :
 prior
 duo
 die
 P.
 de

suscepvi, volo vacare; quod in
 sum; resigno papatui. oneri,
 et descendit de cathedra,
 ante suo, et posuit super ter-
 et annulum, et omnia alia
 cardinalibus omnibus mire ex-

Et tunc ipse solus ivit in camera
ordinis sui; et iterum rediit
super scabellum infimum
lucrum lacrymis, "Fratres, vos vi-
sisti oneri et honori. Adjuro
Christi, et per Matrem Suam,

£ 82 b.

~~was~~ 7. 237. 349., who gives this account

ecclesie de bono homine, qui sit A.D. 1294.
 et Christianitati, et maxime Terræ f. 83.
 et ivit in cameram suam. Cardinales
 verum eum ne discederet, donec providis-
 set de pastore, et promisit. Die Jovis ante Election of
 festum Domini, cardinales elegerunt in Papam Boniface
 Benedictum; qui modo vocatur Bonifacius VIII.,
 Dec. 23.
 Decanus. Iste Bonifacius die Sancti Johannis re- His pro-
 ceedings on
 omnes vacaturas factas tempore Cælestini et his elec-
 tion.
 prædecessorum suorum, et etiam per dominum
 de Parmania² in Francia; exceptis digni-
 tatis quæ plene fuerunt collatæ ante quartum-deci-
 mum diem Decembris. Suspendit etiam omnes archi-
 episcopos, episcopos, et alios, qui³ habuerunt dignitates
 per Papam Cælestinum sine consilio cardinalium, sive
 non factas in consistorio ut consuevit. Suspendit etiam
 totam familiam et capellanos Papæ, et camerarium et
 cancellarium ejusdem Cælestini. Suspendit etiam omnes
 mercatores cameræ ejusdem; sed solum restituit tres
 societates, scilicet Spumas, Mores, et Clarentes. Revo-
 cavit etiam omnes commissiones causarum factas per
 scriptores, sargentos, et corerios, et notarios dicti Cæ-
 lestini; sed pro certo non scribit nisi de domino Bar-
 tholomæo de Capua. Et ordinavit quod curia vadat
 Romam. Et vicesimo-tertio die Januarii fuit domi- His coro-
 nus Papa apud Romam coronatus, ante quod tempus nation at
 nulla bulla per ipsum exivit a curia; quia statuit Rome.
 quod de cætero nulla dimidia bulla exiret a curia.
 Scripsit etiam regibus Franciæ, Angliæ, Allemaniæ,
 Aragoniæ, et Hispaniæ, et aliis magnatibus transmari-
 nariis, quod nullus eorum contra alium gwerrando faciat
 vel attemptet. Et quod compareant per procuratores
 sufficientes, habentes plenum mandatum; de die non

¹ See the Bulls in Bartholomew
 Cotton, pp. 265, 271.

² Bart. Cott. has Gerardum.
³ qui] que, MS.

A.D. 1293. uterentur ad parochianos nostros vel alium populum convocandum.

New taxation of benefices by bishop Oliver Sutton.

Eodem anno O[liverus], Lincolnensis episcopus, audito quod quædam beneficia longe citra verum valorem, et quædam ultra notabiliter sunt taxata, personaliter processit ad novam taxationem proventuum ecclesiasticorum. Sed omnia beneficia nos tangentia remanserunt secundum taxationem factam per suos commissarios anno præcedenti.

Account of the resignation of Pope Celestine V., Dec. 13.

Anno gratiæ MCCXCIV., Cælestinus Papa quintus. Hic vitam agens heremiticam, quinto die Julii electus est in Papam et consecratus. Hic¹ etiam eodem anno, die Sanctæ Lucie, coram cardinalibus venit in consistorio indutus papalibus, et dixit, "Fratres, vos me
" elegistis in Papam, et scio quod aliqua bene, aliqua
" minus bene feci, quæ volo revocare, quia nescio discernere quæ bene facta sunt et quæ non; sed successori meo relinquo." Postea extraxit de sub manto quandam scedulam, quam legit, sic inter alia continentem, "Ego Cælestinus Papa quintus, considerans
" me insufficientem ad onus istud, tum ratione justitiæ,
" tum quia senex et impotens corpore; tum, quia vitæ
" contemplativæ, sicut consuevi, volo vacare; quod in
" officio isto facere non possum; resigno papatui, oneri,
" et honori." Et statim ipsemet descendit de cathedra, et accepit coronam de capite suo, et posuit super terram. Et postea mantum, et annulum, et omnia alia usque ad togam albam, cardinalibus omnibus mire existentibus stupefactis. Et tunc ipse solus ivit in camera sua, et induit se habitum ordinis sui; et iterum rediit solus in consistorium, et sedit super scabellum infimum cathedræ; et dixit eis cum lacrymis, "Fratres, vos
" detis quod ego resignavi isti oneri et honori. Adjuro
" vos per sanguinem Jesu Christi, et per Matrem Suam,

¹ Compare Bartholomew Cotton, p. 257, *sqq.*, who gives this account rather more fully.

ipsos et eorum amicos gravantes quando et quoties A.D. 1294.
 potuerunt. Quorum princeps capitaneus tunc fuit Ka- Hostility
 rolus, regis Franciæ germanus. Hic etiam, quasi rege to England
 fratre suo invito, Anglos persequabatur odio inveterato; of Charles
 insidias etiam et mala, quæ Anglis fecerat, hic per- count of
 transeo prolixitatem devitando. Valois.

Et Edwardus, rex Angliæ, interim congregato exer- The king
 citu magno Anglorum et aliorum apud Portesmuthe detained
 proposuit transfretare, ut occurreret conductitio exercitui at Ports-
 prædictorum regum et principum diversorum, et hostes month
 suos per Dei gratiam debellaret. Cumque per octo sep- by adverse
 timanas et amplius apud Portesmuthe moram traheret, winds.
 ventum habuit et aerem sic contrarium, quod salvo
 non potuit transfretare. Walenses interim, audito quod Revolt of
 rex Angliæ aditurus esset partes transmarinas, nec the Welsh
 credentes eum posse reverti, ab homagio et servitio
 domini regis unanimiter discesserunt, et præpositos sibi
 per dominum regem Anglos immisericorditer occi-
 derunt, ad segura loca in Snowdoun et Anglesheye
 se et sua transferentes, loca ipsa armis ad modum
 Wallensium et victualibus munientes. Et Edwardus,
 rex Angliæ, cognita rebellione Wallensium, a suo pas-
 saggio contra regem Franciæ supersedit. De proceribus
 tamen suis in Anglia milites quosdam misit ad partes
 Wasconiæ et circumjacentia loca, et occurrerunt eis
 multi barones de Wasconia, ut dicitur, adjuncto sibi de
 Arragundia et Hispania exercitu copioso, rebellantes
 regi Angliæ civitates ipsi domino regi subjugarunt.
 Quo facto, dicti milites domini regis Angliæ quandam Expedition
 insulam regum Angliæ ab antiquo quæ vocatur Olyrum to the isle
 en Byerne adierunt, ad solvendum regi Aragoniæ [. . .] of Oleron.
 milia librarum, quæ ei promiserat pro auxilio confe-
 rendo; et in ipsa insula tutati ab hostibus frequentius
 morabantur.

¹ Blank in MS.

A.D. 1294. fit mentio. Et nimis sollicita[t] festinare per Terræ Sanctæ; et in propria persona vult trans-

True cause of Celestine's abdication. Causa autem quare Cælestinus Papa papatus navit, quia ipse comperit quod quidam fratres sanam non habentes conscientiam, decipiebantur cotidie; et inventas fuerunt plures albe bullæ scriptura.

Proposal of Edward I. to marry Blanche, sister of Philip IV. of France. Eodem anno Edwardus rex Angliæ, anno vicesimo-secundo, proposuit in uxorem ducendam]¹ sororem regis Franciæ, contra voluntatis baronagii sui Angliæ. Propter quod Angliæ feofavit dictum regem Franciæ de

The marriage hindered. Gascony seized by Philip IV. cum civitate de Burdewes et appendiciis suis, cum ipsum et sororem suam, et hæredes suos, de eadem Wasconia, cum de ipsa dies fuerit in seisinâ. Sed matrimonium de causis, non potuit consummari. ultra conditum inter ipsum et regem Franciæ retinuit, nolens restitutionem super hoc pluries foret per processum. autem Angliæ se seductum sentiens, auxilium regem² Allemanniæ, regem Hispaniæ, et duces, comites, et milites recuperaret, quod quasi amiserat inter regna Angliæ et Franciæ.

War between England and France. Conduct of the citizens of the Cinque Ports. f. 83 b. bustiones, et rapinæ, et mala negotia cordia seu mensura. Homines civitatis Angliæ, ratione istius discordie, ratione homicidii, quod anno primo regis mannos, quicquid de regno Franciæ in mari seu terra repererunt, igni seu gladio tradiderunt, et Franciæ valde. Et Franci, vice versa

¹ Blank in MS.

² Adolph of Nassau.

quæ domino regi fecerant in ista rebellionem, satis- A.D. 1294.
faciant pro regia voluntate. Et rex comminatus est eis Threats of
sub jurejurando, quod non relinqueret ex eis mingentem Edward I.
ad parietem, si contra eum ulterius rebellassent. in case of
future
rebellion.

Eodem tempore tota gens Walliæ comitis Gloverniæ Rising of
communiter rebellavit contra eum; et ejecerunt eum the Welsh
cum uxore sua filia¹ regis, cum liberis eorum, a finibus against
Walliæ; ita quod vivus vix evasit. Ipse autem post Gilbert de
Clare.
cum grandi exercitu insultum fecit in eos; sed parum f. 85 b.
profecit; nam majores natu et potentiores ab ipsius
comitis servitio penitus discesserunt, homagium pro se
et suis hæredibus regi Angliæ facientes. Et ad plenam
securitatem, ipsi domino regi obsides tradiderunt semet-
ipsos, protestantes se ulterius ei minime servituros.

De mediocribus autem tenentibus ipsius comitis, qui-
dam ei, sicut prius, ut dicitur, adhæserunt. Item de
audacia ipsorum Wallensium, et quam viriliter pugna-
verunt, causa prolixitatis, subticemus. Mortuorum
etiam hinc et inde numerum novit Deus et non homo.

Et rex, relictis post se Johanne de Haverygge et aliis Return of
in Wallia custodibus, reversus est in Angliam kalen- the king to
dis Augusti; et tenuit Londoniæ parliamentum suum. London.

Interim quidam, nomine Maddoc, quem Wallenses Maddoc
principem sibi fecerant, et qui cum paucis regi resti- makes his
terat, per dictum Johannem de Haverigge ad pacem peace with
the king.
regis venit, et in ejus conductu in dicto parlamento
regi est oblatus, ad faciendum de eo suam in omnibus
voluntatem. Et Wallia sic quievit.

Eodem anno ratione prædictæ contributionis regiæ, f. 84.
et pro negotiis nostri monasterii promovendis, dimisi- Tithes at
mus decimas nostras in Newbotle ad firmam per quin- Newbottle
quennium, videlicet pro quindecim marcis annuatim, leased, &c.
unde recepimus præ manibus quadraginta-quinque to pay the
marcas. Item vendidimus eisdem occasionibus Willelmo share of
the priory
de Merstone conredium unius liberi servientis, pro quo towards
the Welsh
war.

¹ Princess Joanna.

Certain reductions agreed to till the monastery should recover from these exactions. AD 1294. recepimus viginti-quatuor marcas. Item vendidimus pro eodem, Waltero de Cobilingtone, plura concredia annua, et magnum solarium, et parvum stabulum apud eleemosynariam; et recepimus ab eo sexaginta marcas. Forma vero concrediorum in sua charta continetur. Item pro eodem in festo Sancti Michaelis providimus quasdam subtractiones fieri et teneri, donec eas duxerimus revocandas, cessantibus regis contributionibus, et donec status domus nostri monasterii relevetur. De alba nichea subtraximus pondus decem solidorum. De ferculo conventuali generis cujuscunque, statuimus quod unum frustum duobus fratribus apponatur. De aliis vero subtractionibus tunc factis, quantum ad numerum ferculorum in conventu, quantum ad eleemosynam, quantum ad hospitum susceptionem, et familie moderationem, formam invenies in veteri martilogio annotatam.

The hay barn at Dunstaple burnt. The enclosure enlarged.

The new wall falls down in the winter.

Payment to the nuncio of Celestine V.

Death of John I. duke of

Eodem anno in aestate combusta est grangia nostra ad fœnum in curia nostra de Dunstaple, cum fœno, meremio, et aliis repositis in eadem. Item ipso anno auximus curtilagium nostrum, et fecimus extra murum veterem novum murum; circa quod fecimus grandes expensas, et conventus jovit ad hoc de sua camera quadraginta solidos. Sed murus ille, propter aeris intemperiem in aestate, statim corrui in hyeme subsequenti. Alias autem ruinas murorum circa gardinum, circa herbarium conventus, et alibi, infra curiam et extra, plures habuimus ipso anno, et difficiles ad reparandum.

Eodem anno quidam nuntius Cœlestini Papæ transitum per nos fecit, versus dominum regem in Wallia; et dedimus ei viginti solidos pro procuratione unius diei. Et liberavimus ei palefridum celerarii ad vecturam, alioquin nostrum monasterium interdixisset. Item habuit in redeundo viginti solidos, pro eodem.

Eodem anno dux de Brabon, vir magni nominis, fecit rotundam tabulam in partibus suis; ubi interfue-

runt ex Anglis, Francis, et aliis nationibus milites infiniti. Et ipse dux in primo aggressu, a quodam milite Franciæ¹ percussus lancea, obiit ipsa die.

Item Bonus de Clare, germanus comitis Gloverniæ, subita nece obiit.² Per istum sedes episcopatus de Landa vacavit multis annis.

Item magister Willelmus de Mundfort, decanus Sancti Pauli Londoniæ, in camera domini regis mortuus est subito, intestatus. Iste, ut dicitur, multum favebat regi, quando rex auxilium petiit a clero.

Item [Joannes de Saunford],³ archiepiscopus de Develyn, qui similiter in omnibus regi favebat, obiit in redeundo a rege Aragundiæ,⁴ cui pro negotiis regis Angliæ missus erat.

Item Laurentius de Lodelowe, nominatissimus mercatorum, submersus est in mari. Iste induxit mercatores Angliæ ad concedendum regi quadraginta solidos de quolibet sacco lanæ, scilicet tam de lanis in mari mersis, quam salvatis. Et quia contra lanistas peccavit, in navi onusta lanis a fluctibus est absorptus; et clericus domini regis et unus ditissimus mercator cum eo perierunt. Cæteri vero omnes, qui in ipsa navi erant, Dei gratia evaserunt; unde Robertus Frude de Dunstaple unus erat.

Eodem anno, propter roberias et homicidia facta in mari, sicut supradictum est, fuit passagium mercatoribus interdictum. Vina defecerunt; specierum genera per pondus venalia, et aliæ merces transmarinæ more solito non venerunt; lanæ etiam adeo viles erant quod vix esset qui eas emere vellet. Et nos habuimus ipso anno sedecim marcas pro quatuor saccis lanæ in Pecco.

¹ Pierre de Beaufremont. It was at the marriage of Henry, count of Bar, with princess Eleonora.

² Mentioned again below, p. 400.

³ Blank in MS.

⁴ Jayme II.

A.D. 1294.
Brabant,
at a tournament at Bar.

Vacancy of the see of Llandaff.

Death of W. de Montfort, dean of St. Paul's.

Death of the archbishop of Dublin.

A celebrated merchant drowned at sea in a ship laden with wool.

f. 84 b.
Trade stopped by the piracy and murders at sea.

A.D. 1294. Eodem anno quidam Anglici mercatores de licentia regis cum lanis suis transfretaverunt, quibus præesse debuit Laurentius de Lodelowe et clericus domini regis supradicti, salvo conductu piratarum lanas suas venderunt. Et dominus rex ipsam pecuniam mutuavit ab eisdem, ad opus regis Aragundiæ.

Eodem anno, mense Julio, factum est scrutinium de præcepto quorundam collateralium domini regis, de pecuniis et thesauris depositis in monasteriis, ecclesiis cathedralibus, et aliis minoribus ecclesiis, per totam Angliam, ubi credebatur aliquid commendatum; et clerici quidam deputabantur specialiter ad hoc factum. Et ipsi inventos thesauros in locis singulis consignantes, in suis locis reliquerunt, donec consultatio thesaurariorum domini regis Londoniæ super hoc haberetur. Ecclesia autem Sancti Pauli Londoniæ scrutabatur, in qua, ut dicitur, reperta sunt et mutuata ad opus regis, circiter duo milia librarum, ibidem deposita per episcopum Cicestriæ.¹ Prioratus etiam de Dunstaple est scrutatus per Nicholaum rectorem de Todingtone, et per laicos quos sibi sociavit. Scrutatis vero omnibus nostris secretis, et receptis clavibus omnium officinarum a ballivis, nihil invenerunt nisi quadraginta libras depositas in ecclesia nostra per Walterum de Rudham, quam signantes reliquerunt, ipsam postea dicto Waltero per breve de scaccario domini regis liberando.

Search in
St. Paul's

and Dun-
stable.

Anger of
the clergy
at this.

General
chapter of
the order
at Hunt-
ingdon

Quod factum multum displicuit ecclesiæ Anglicanæ, pro eo quod tale sacrilegium eatenus fuerat inauditum. Sed dicitur, quod dominus rex innocens fuerat in hac parte.

Eodem anno celebratum est capitulum nostrum generale apud Hunthedone; cui præfuerunt abbas de Osneya² et prior de Dunstaple. Locus proximi capituli

¹ Gilbert de S. Leofard

² Roger of Coventry.

apud Neuham, ubi præsidentes erunt abbas de Leyr-
cestre¹ et prior de Lantona.

Eodem anno, in festo Sancti Michaelis, fecit ordines
generales apud Dunstaple dominus O[liverus], Lincolni-
ensis episcopus.

Eodem anno magister Robertus de Wynchelissce
rediit a curia Romana cum pallio, a Cælestino Papa
Cantuariensis archiepiscopus consecratus. Et in festo
Purificationis Beatæ Mariæ dominus rex restituit ei
baroniam suam. Et idem archiepiscopus post receptam
baroniam, a Wallia rediens in prioratu nostro hospita-
batur, favorabilem se nobis promittens et in omnibus
gratiosum.

Eodem anno fuit magna caristia bladi per Angliam
generalis; ita quod vendebatur quarterium frumenti
in Pecco pro xxi. solidis; et apud Dunstaple pro sede-
cim solidis octo denariis; et alibi pro pretio ampliori.
Item quarterium salis pro sedecim solidis vendebatur.
Item autumnus, propter aeris intemperiem, tardus erat,
una cum tempore fœnationum; et populus de anno
subsequenti quamplurimum desperabat.

Eodem anno Ricardus de Northwode, subdiaconus,
ad nostram præsentationem vicariam nostram de Chal-
grawe est assecutus, de gratia domini episcopi speciali.
Item Robertus persona de Cateby obiit, Dominica
Palmarum; et nos ad ipsam ecclesiam præsentavimus
Willelmum de Cateby, nepotem suum ex sorore, cui
tenebamur in una marca annuæ pensionis.

Eodem anno nihil solvimus domino Radulfo de Hyng-
ham in quindecim dies post Pascha de debito suo,
juxta formam installationis magni debiti quod ei de-
beamus; sed ipse nobis pepercit ipsa vice.

Eodem anno, revocato fratre J[ohanne] de Maydebure,
qui ad curam ecclesiæ de Bradeburne per dicecesanum

A.D. 1294.

The next
to be at
Newen-
ham.Ordination
at Dunsta-
ble by bp.
O. Sutton.Return of
archbishop
Winchel-
sey with
the pall.Received
at Dunsta-
ble.Scarcity
of corn.Late har-
vest.Vicarage
of Chal-
grave.

f. 85.

Catesby.

Debt to
Ralph de
Hengham.Cure of
Bradborne
church.

¹ William of Malvern.

A.D. 1294. admissus fuerat, frater Petrus de Aldenham ad eandem curam, et ad nostram præsentationem, per eundem episcopum est admissus.

Payment
to the
abbat of
Osney.

Eodem anno solvimus abbati de Osneye¹ medietatem bonorum nostrorum spiritualium et temporalium domino regi concessorum, ad terminos subnotatos.

Die Sancti Hugonis in Decembri

		<i>lib.</i>	<i>s.</i>	<i>d.</i>
Pro spiritualibus -	-	12	„ 16	„ 3 ob.
Et pro temporalibus -	-	8	„ 11	„ 6 ob. q.

Summa utriusque - 21 „ 7 „ 10

Item pro quietantia 6*l.* et pro expensis 3*s.*

May 3.

Item ad le Hokeday solvimus eidem abbati pro eisdem bonis nostris, tantundem; et pro expensis et quietantiis, sicut prius. Pro bonis vero nostris apud Cateby nihil ad tunc est solutum. Item in festo Sancti Johannis proximo subsequenti, solvimus et expendimus pro eisdem.

Land confirmed to the priory by John Peyure.

Eodem anno Johannes Peyvere, miles, confirmavit nobis duas placeas terræ in Wadelowe, in quas ingressum habuimus per communitatem hominum de Todingdone. Et dedimus ei quadraginta-sex solidos octo denarios pro confirmatione; et annis singulis, per attornationem dictæ communitatis de Todingdone, sex denarios, in festo Sancti Johannis.

The markets at Dunstable and elsewhere greatly injured by the long stay of prince Edward at S. Alban's and Langley.

Eodem anno forum de Dunstaple, et alia mercata, et patria circumquaque, enormiter lædebatur per longam moram quam Edwardus, filius regis, apud Sanctum Albanum et apud Langelee faciebat; quia ducenta fercula per diem suæ coquinæ sufficere non valebant; et quicquid expenderat in se vel suis, non dato pretio, capiebat. Ministri ejus omnia victualia ad forum venientia, et etiam caseum et ova, et quicquid venale

¹ Roger of Coventry.

fuit, vel in domibus burgensium latuit non venale, A.D. 1294. auferebant, et vix cuiquam talliam reliquerunt. A pisttoribus etiam et braciaticibus panem et cervisiam ceperunt; et non habentes, panem et cervisiam sibi facere compulerunt.

Anno gratiæ MCCXCV., et anno regni regis Edwardi f. 85 b.
vicesimo-tertio, Bonifacius Papa octavus revocavit omnes Revocation
provisiones et dispensationes et gratias quas Cælesti- of the pro-
nus Papa prædecessor suus minus circumspecte fecerat visions of
quibuscumque. Revocavit etiam gratiam quam idem Celestine
Cælestinus fecerat prædicto regi Angliæ, de habendo V. by Boni-
proventus ecclesiarum totius Angliæ vacantium, scilicet face VIII.
primo anno, et per triennium duraturam.¹ Per hoc (see above,
etiam quietum fuit monasterium de Dunstaple a pro- p. 383.)
visione facienda cuidam clerico de Liscumbe, qui per Effect of
literam dicti Cælestini petiit a canonicis primam illo- this on the
rum ecclesiam vacantium quam duceret acceptandam. priory.

*Placitum inter nos et Hospitalarios, ratione ecclesie
de Merstone, et de fine facto.*

Breve. "Edwardus, Dei gratia rex Angliæ, etc., Brief sum-
" vicecomiti Bukinghamensi, salutem. Præcipe priori moning
" de Dunstaple, quod juste et sine dilatione reddat the prior
" priori² Hospitalis Sancti Johannis Jerusalem in Anglia to pay 210
" ducentas et decem marcas, quæ ei a retro sunt, de marks
" annuo redditu quatuor marcarum, que[m] ei debet, arrears to
" ut dicit. Et nisi fecerit, et prædictus prior Hospi- the prior of
" talis fecerit te securum de clamio suo proseguendo, S. John's,
" tunc summoneas per bonos summonitores prædictum Jerusalem.
" priorem de Dunstaple, quod sit coram justitiariis
" nostris apud Westmonasterium in octabis Sancti Mi-
" chaelis, ostenturus quare non fecerit. Et habeas ibi
" nomina summonitorum et hoc breve. Teste meipso
" apud Westmonasterium, primo die Julii, anno regni
" nostri xxi."

¹ See this bull in Bartholomew
Cotton, p. 261.

² Peter de Haghham.

A.D. 1295.

The prior.

not appear-

ing by the

day ap-

pointed.

is sum-

moned to

show cause

why he did

not come.

Ad quem diem prior de Dunstaple fuit essoniatus :
et factus fuit dies in octabis Sancti Hillarii proximo :
ad quem diem prior de Dunstaple fecit defaultum. Et
exivit breve domini regis sub hac forma.

Edwarius Dei gratia, etc., vicecomiti Bedefordie
salutem. Præcipimus tibi sicut alias, etc., quod ponas
ad vadium salvos piegijs prioris de Dunstaple, quod
sit coram justiciariis nostris apud Westmonasterium
in crastino Animarum, ad respondendum priori Hos-
pitalis, etc., et ostensurus quare non servavit diem
sibi datam per essonium suum coram justiciariis apud
Westmonasterium, in octabis Sancti Hillarii," etc.

The affair
made up at
Westmin-
ster.

Postea concordati fuerunt partes apud Westmonas-
terium coram Johanne de Metingham, Elia de Beking-
ham, Willelmo de Bereford, Petro Maulure, justiciariis
domini regis, a die Paschæ in quindecim dies, anno
regni regis Edwardi vicesimo-tertio, in hunc modum,
prout continetur in rotulo xliii^o, ejusdem termini, qui
sic incipit : " Prior de Dunstaple in banco."

f. 26.

Prior de Dunstaple in misericordia pro pluribus
defaultis ; et perdonatur per Petrum Malure ; et hoc ad
instantiam Willelmi Inge.

The ar-
rangement
agreed
upon.

Idem prior summonitus fuit ad respondendum priori
Hospitalis Sancti Johannis Jerusalem in Anglia de
placito quod reddat ei ducentas et decem marcas, quæ
ei a retro sunt de annuo reddito quatuor marcarum,
quem debet ei, etc. Et prior de Dunstaple per attor-
natum suum venit, et concordati sunt per licentiam :
et prior de Dunstaple dat unam marcam pro licentia
concordandi. Et est concordia talis, quod prædictus
prior de Dunstaple cognovit pro se et succesoribus
suis, quod debet prædicto priori Hospitalis, etc., et
successoribus suis prædictum annum redditum quatuor
marcarum, solvendum eidem priori Hospitalis, etc., et
successoribus suis de ecclesia de Merstone singulis
annis, ad duos terminos, videlicet, medietatem in octa-
bis Sancti Michaelis, et medietatem ad Pascha. Et
pro hac, etc., prædictus prior Hospitalis remittit ei

The prior
of Dunsta-
ble to pay
4 annual
marks in
future.

All the
arrears,
except 12

damna sua et omnia arreragia, usque ad duodecim A.D. 1295.
 marcas, etc., unde ei reddet a die Sancti Johannis marks, to
 Baptistæ in quindecim dies proxime futurum quatuor be for-
 marcas; et a die Sancti Michaelis proxime sequenti in given.
 quindecim dies quatuor marcas; et a die Sancti Hil- The sheriff
 larii proxime sequenti in quindecim dies quatuor to distrain
 marcas, etc. Et nisi fecerit, concedit quod vicecomes in case of
 fieri faciat de terris et catallis suis, etc. non-pay-
 ment.

Et postea ad prædictam quindenam S. Johannis
 Baptistæ venit prædictus prior de Dunstaple per attor-
 natum suum, et solvit attornato dicti prioris Hospi-
 talis, etc., prædictas quatuor marcas de termino illo,
 etc. Ideo prior de Dunstaple de illis quatuor marcis
 quietus, etc. Postea ad prædictam quindenam Sancti
 Michaelis solvit prædictus prior de Dunstaple attornato
 prioris Hospitalis, etc., quatuor marcas. Ideo, etc.¹

Eisdem anno et die disrationavimus ad scaccarium The right
 domini regis misericordias quorundam hominum liber- to certain
 tatis nostræ de Dunstaple per chartam nostram de fines esta-
 libertatibus; Nicholao de Turvile, tunc vicecomite Bed- blished.
 fordæ, ibidem præsentate.

Eodem anno concessimus Waltero de Pecco victualia Victuals in
 in domo eleemosynariæ nostræ ad vitam suam. Et ipse the almon-
 remisit nobis stipendia sua de plurimis annis, et alia ry granted
 plura debita, in quo ei tenebamur; et in decessu suo to Walter
 medietatem bonorum suorum omnium nobis dabit. of the Peak.

Eodem anno concessimus Lucæ Bodyn novem albos Bread and
 panes, et septem galones de cervisia cellariæ singulis beer al-
 septimanis ad vitam suam; pro quibus recepimus lowed to
 viginti marcas, ad domus negotia supportanda. L. Bodyn.

Eodem anno, die Sanctorum Processi et Martiniani, Escape of
 evaserunt a prisiona nostra in Dunstaple duo latrones, two rob-
 quorum unus fuit probator, et plures appellaverat; qui bers from
 per salvam manuprisam per nos erant dimissi. Et the prison,
 July 2.

¹ This paragraph is in the margin.

A.D. 1295. istud infortunium imputatum fuit negligentiae Bartholomæi del Broc, janitoris nostri, qui latronum custodiam tunc habebat. Et idem Bartholomæus statim fugit ad ecclesiam, et sicut culpabilis, per tres septimanas tenuit se ibidem. Postea rediit ad statum suum priorem. Et dicitur quod fecerit nobis securitatem de conservando nos indemnes in hac parte.

The gaol
rebuilt
from the
foundation.

Eodem tempore reparavimus gaolam nostram principalem ab ipso fundamento, ex lapidibus et cæmento. Et interim erant ipsi latrones in loco tuto, cujus dictus Bartholomæus solus custos erat per priorem deputatus.

Scarcity of
corn.

Eodem anno, durante magna caristia bladi, quæ fuerat anno præcedenti, assisa panis fere per omnes pistorum de Dunstaple enormiter lædebatur. Et prior ad clamorem vulgi, hoc comperto, per ballivos suos de assensu communitatis burgensium illud statim fecerat emendari; puniens pistorum rigidissime, secundum consuetudinem burgi usitatam.

The bakers
punished
for keeping
up the price
of bread.

Eodem anno subtraximus festa quæ facere burgensibus in Natale Domini solebamus.

f. 86 b.

Two cardinals sent
by the pope
to bring
about
peace be-
tween Eng-
land and
France.

Eodem anno misit dominus Papa duos cardinales,¹ ad reformandum pacem inter regem nostrum Angliæ et regem Franciæ; et ad compescendum guerram motam inter eos ratione Wasconiae. Et occurrit ipsis cardinalibus rex noster Angliæ apud Lundoniam kalendis Augusti. Qui, cum regem nostrum satis tractabilem in hac parte invenissent, ad regem et barnagium Franciæ sunt regressi. Et ipse rex respondere eis noluit inconsulte, sed præfixit eis diem responsi apud Caumbriæ,² post festum Omnium Sanctorum. Rex autem Angliæ solemnes nuntios misit ibi, ad audiendum responsum Franciæ. Prædicti autem cardinales et nostri nuntii, audito Franciæ responso, ad

¹ Beraldus, cardinal bishop of Albano, and Simon, cardinal bishop of Palestrina.

² Cambray.

propria redierunt; de ipso responso quicquam nulli A.D. 1295.
hominum denudantes, nisi solum domino regi Angliæ.
De concordia inter eos spes non erat. Rex Franciæ
statim misit plures ex suis magnatibus in manu valida,
ad perimendum omnes qui in partibus illis vel vicino
regi Angliæ patrocinium præstiterant vel favorem. Quo
cognito, rex Angliæ proposuit personaliter ibi ire.
Et statim summonens rogavit totum regnum suum, The king
Anglos, Walenses, Hybernenses, et Scotos omnes, quod summons
præsto essent ad certum diem et locum, iter cum eo ready to
arrepturi, et superbiam Francorum et injustitiam re- invade
pressuri. Et quia rex Scotiæ et fere totum suum France.
regnum, spreto homagio quod regi Angliæ prius fece- Opposition
rant, auxilium ei ferre recusabant, homagium suum (ut of the
dicitur) regi Franciæ facientes; statuit rex noster Scots.
vindictam facere contra Scotos, quod et fecit. De hoc
plenius tractabitur in primo capitulo anni subse-
quentis.

Interim rex Angliæ misit in partes Wasconiae do- Edmund,
minum Eadmundum germanum suum, Eadmundum ¹ earl of
comitem Lincolniae, et plures ex suis proceribus, cum Lancaster,
armatorum multitudine copiosa, ad Francos debellan- and Henry,
dum, et [ut] populo, ac castris, et specialiter villæ de earl of
Bawene,² quæ regi adhæserant, subsidium impertirent. Lincoln,
In illis autem partibus, inter Francorum et nostrum sent into
exercitum, dura bella frequentius sunt commissa; et Gascony.
cecidere plurimi hinc et inde; sed in omni conflictu
Francis contigit durius, Deo grates! Veruntamen in
defensione cujusdam civitatis, ex gente nostra, plures
baneretti morabantur; sed Franci eam obsidentes ce- Risonce
perunt, et milites Angliæ et omnes suos in vinculis taken by
abduxerunt. Et contigit hoc infortunium quia defue- the French.
runt victualia genti nostræ, et aliunde succursum non
sperabant. Postea prædicti comites Angliæ cum suo

¹ Sic, an error for Henricum, i.e. Henry de Laci. Edmund de Laci, his father, died in 1257.

² Bayonne.

A D. 1295. exercitu, et aliis exercitibus et amicis quos condur-
 Siege of rant, civitatem de Burdews obsederunt. Cives autem
 Bour- de Burdews pertæsi obsidione simulabant se velle red-
 deaux dere civitatem dictis comitibus, nomine domini sui
 regis Angliæ ab antiquo; sed promissum suum et fidem
 sicut proditores infringentes, insultum fecerunt¹ in exer-
 citum nostrum. Et gens nostra irruit in eos, et occisis
 ex eis multis milibus populorum, cæteri in civitatem
 sunt retrusi. De aliis autem bellis quæ gens nostra
 in partibus illis fecerat, sicut quidam tunc fabulabant,
 hic amplius non dicemus.

Crossing Transitus autem marinus singulis mercatoribus cum
 forbidden to the mer- vino et aliis fere mercibus, penitus fuerat interdictus,
 chanta except those exceptis illis de Braban, qui lanas Angliæ emptas
 of Brabant libere asportabant; eo quod dux² eorum filiam³ regis
 Angliæ habuit in uxorem.

f. 87. Eodem anno rex tenuit parliamentum suum Lun-
 Parliament doniis kalendis Augusti, in præsentia legatorum Papæ.
 in London Et Franci cum navigio grandi irruerunt in villam de
 Dover Dover repente meridie, per negligentiam burgensium,
 plundered by the et villam in parte combusserunt; et deprædata ipsa
 French villa, nobiliores ex ea mulieres captivas abduxerunt.
 Sed statim villata ipsa associata sibi patria, insecuti
 sunt eos usque ad naves, et multitudinem maximam
 ex eis interfecerunt. Et quidam ex eis dispersi super
 terram præ timore, similiter sunt occisi. Ubi, ut dici-
 tur, filius comitis de Artoys⁴ occisus est, eo quod
 nulli Anglico reddere se volebat. Ex Anglis autem in
 ipso conflictu pauci perierunt. In pluribus aliis [locis]
 per Angliam, Franci cum navigio in nos insultum
 fecerunt; sed per communitatem patriæ, hominum
 scilicet et mulierum, sunt repulsi, et qui eorum ad
 littus venerant, post longam moram factam in mari
 miserabiliter perierunt. Rex autem Angliæ, tales in-

¹ fecerunt] fecerant, MS.

² John II.

³ Margarete

⁴ Dominus de Wabbay Bari
 Cott., p. 295

sidias volens devitare, omnes portus maris et loca, ubi A.D. 1295.
solent hostes intrare, salvo fecit custodiri; per quod
agentes vigilias provinciæ quam plurimum gravabantur.

Eodem tempore Thomas de Turbeville, miles, captus Treason of
Thomas
Turbeville.
et inprisonatus Parisius cum nostris militibus supra-
dictis, per regem Franciæ liberatus a priona, rediit in
Angliam; regem et regnum Angliæ proditurus, ut illud
Francorum subderet ditioni. Et dedit intelligi domino
regi quod ipse evaserat a priona. Idem autem Thomas
statim mixturam et discordiam inter ipsum regem et
Wallenses et Scotos seminavit; sed, Deo grates, sua
proditio per literas, quas secreto fecerat et ad regem
Franciæ mittere curavit, est comperta. Postea in His exe-
cution.
fugam versus, captus est; et, per iudicium, equis trac-
tus Lundonias, est suspensus. Væ ipsi misero, qui pro
centum libratis terræ, quas promiserat ei rex Franciæ
ad vitam suam tantum, tam diram mortem est
sortitus!

Eodem anno dominus rex celebravit Natale Domini The king
at St. Al-
ban's at
Christmas.
apud Sanctum Albanum; stans ibidem per multos dies.
De bonis domus nihil cepit nisi sponte oblata, pro
quibus rex respexit eos curialiter. Sed mariscalli do- False mea-
sures found
there.
mini regis de mensuris pro defectibus, quos in liberta-
tibus abbatis repererant, totam libertatem suam in
manu regis ceperunt; quæ vix pro magno munere est
ei postea restituta.

Eodem anno dicti mariscalli apud Dunstaple decli- False mea-
sures at
Dunstable.
nantes, defectus invenerunt in mensuris; pro quo vil-
lata fecit finem. Et ballivi nostri hospitium eorum
quietarunt. Item villata præsentavit quod nos re- The priory
presented
for remit-
ting a pun-
ishment.
Composi-
tion made.
cepimus redemptionem a Roberto pistore pro iudicio
pillorari; pro quo nos pacem fecimus, declinare volentes
expensas et pericula graviora. Et fuit illud præsentat-
um per villatam in odium nostri, contra consuetudinem
obtentam inter nos et illos.

Eodem anno episcopus de Ba, thesaurarius regis de William de
March,
bishop of
scaccario, qui versus omnes multum rigide se habebat,

A.D. 1295. per os regis ab officio est amotus; et indignationem
 Bath, re- domini regis, quam conceperat pro offensa, data magna
 moved pecunia vix sedavit. Et successit ei Walterus de
 from the Langetone, thesaurarius de warderoba, qui se in omni-
 ship. bus ad populum habuit moderate omni hora.

Walter de
 Langton
 succeeds.

f. 87 b

who is
 made
 bishop of
 Lichfield.

Eodem anno obiit Rogerus, Coventrensis episcopus,
 qui¹ nobis ecclesiam de Bradeburne cum capellis con-
 firmavit, et ab utroque capitulo suo confirmari procura-
 vit. Et successit ei prædictus W[alterus] de Langetone,
 thesaurarius de warderoba domini regis. Qui, cum
 confirmatus esset ab archiepiscopo, et admissus a rege,
 consecratus est in partibus transmarinis a cardinalibus
 domini Papæ, cum quibus ibidem moram fecit pro
 reformanda pace inter reges Anglorum et Francorum,
 jure tamen Cantuariensis archiepiscopi semper salvo.

Archbp.
 Robert
 Winchel-
 sey en-
 throned at
 Canter-
 bury.

Eodem anno in æstate, die etc., Robertus archi-
 episcopus apud Cantuariam est intronizatus; et ibi
 interfuit rex Angliæ; et in suo prandio caperetur a
 latente superventu regis Franciæ ad denuntiationem
 Thomæ de Turbeville, nisi essent literæ ipsius prodit-
 oris interceptæ.

Death of
 Bonus de
 Clare.

Eodem anno obiit Bonus de Clare, dives multum
 in beneficiis ecclesiasticis, sed moribus pauper; subito
 obiit, quia parum boni fecerat in aperto.

Death of
 Gilbert de
 Clare.

Eodem anno obiit germanus dicti Bonus, comes
 Gloucestræ, qui filiam² regis habuit in uxorem. Et
 descendit magna sua hæreditas ad dictam uxorem et
 liberos eorundem.

Death of
 William de
 Valentia.

Item obiit Willelmus de Walence, patruus domini
 regis, satis fidelis regno Angliæ postquam ad bellum
 de Lewes exulatus fuerat, et reversus.

Death of
 John de
 Wodulle.

Item obiit dominus Johannes de Wodulle, dudum
 patronus noster de Pateshulle, de Hecham, et Grimes-
 chote, et Segenho.

¹ ym] que, MS.

| ² Joanna.

Item obiit Symon de Pateshulle junior, nondum miles. Et dominus rex habuit wardam hæredis sui, et terrarum, ratione octodecim auccarum, quas dominus rex percipere solet nomine sergantiæ, de quodam tenemento quod ipse Symon et sui prædecessores tenuerunt. Prior autem de Dunstaple disrationavit et habuit redditum suum quem idem Symon ei debuit pro Grymeskote et Pateshulle. Tandem mater¹ dicti Symonis manerium de Pateshulle cum pertinentiis et onere habuit nomine dotis.

A.D. 1295
Death of
Simon de
Pateshull
the young-
er.

Eodem anno recepimus in manu nostra terram nostram de Hecham, quam ad firmam tradidimus Ricardo de Ekentone; pro eo scilicet, quod cirographum inter nos de hæredibus vel assignatis non fecerat mentionem; et pro eo præcipue, quod hæres suus, qui se intruserat, de ipso tenemento fecerat grande vastum.

Land at
Higham
Ferrers
resumed.

Eodem anno Walterus de Haya fecit feloniam in Hybernia occidendo filium fratris sui, et postea semetipsum. Sed hæredes habuit in illis partibus de tenementis quæ habuit in Pullokeshulle, per Matildam uxorem suam, quæ fuit una hæredum de Faldho; et quia ipsi hæredes non venerunt jus suum vindicare, alii cohæredes de Faldho se in ipsum tenementum intruserunt.

Murder
and suicide
of Walter
de la Haya,
escheator
of Ireland.

Eodem anno J[ohannes] de Faldho, W[illelmus] de Wederore, et J[ohannes] de Chetendone, canonici, ordinem sacerdotii susceperunt.

Three
canons
ordained
priests.

Eodem anno magister Walterus de Wuttone, clericus noster, factus est archidiaconus Huntingdoniæ, et beneficia prius obtenta non amisit.

Walter de
Wuttone
made arch-
deacon of
Huntingdon.

Eodem anno, propter paupertatem loci de Bradburne, concessimus fratribus lanas nostras, et omnes proventus loci, exceptis decimis de Brasentone ipsius anni, pro quibus recepimus septendecim marcas ad vesturam conventus.

Grant to
the bro-
thers at
Bradborne,
from their
poverty.

¹ Isabella de Steyngreve. Vide Roberts's *Calendarium Genealogicum*, ii. p. 504.

A.D. 1215. Eodem anno Johannes de Sewelle junior, nomine
Right in
name of
Justiciar
established
agreements
Mileage
to Montpel.
 pater sui, iusticiarius Londoniis etiam iusticiarius in
 iura iheram suam in omnibus iura in
 Berewye cum castris omni iura contra Milensiam
 de Monte-ale. Et item Johannes facit in tota
 agnam et pariam cum in Et iusticiarius iudex iura
 Milensia facit iudem iuram et perpetuam warran-
 nam per iura domini regis.

A new Eodem anno fecit frater Johannes Carpentarius mo-
mill made,
which
proves a
failure.
 tum molendinum nove structure et talem inam
 promittens quod per unum annum tantum talem posset
 fieri cum itam molendinum perfectum esset et molere
 deberet, quatuor ex tunc vir poterant tunc movere:
Tan old
one re-
covered.
f. 22.
 et propterea est amicum, et vetus molendinum equi-
 tum est receptum.

Ann. gratie MCCXVI. quasi inante, obiit dominus
Death of
Edward,
son of
Isabella,
in Germany.
 Palmaria, germana Edwardi regis Angliæ, in par-
 tibus Wacconie; qui ibidem dux exercitus ipsius regis
 fuerat contra regem Franciæ, in bello pro terra Was-
 conie, quam injuste occupavit. Et conditus aromatibus
 requiescit ad horam in loco Fratrum Minorum de
 Baunet, pro voluntate regis in Anglia transferendus.

Eodem anno obiit Hugo de Vyenne, senescallus
Some
enough
at the
bridge.
 dicti comitis, qui circa caucetum lapideum ad Cordis-
 brygge ultra Trentam faciendum expendit quasi in-
 finitas pecunias, adhuc vivens.

Eodem anno obiit Thomas de Bray miles, alius
 senescallus dicti comitis, nobis et domui nostræ fidelis
 in omnibus et amicus.

Eodem anno dominus Edwardus, rex Angliæ, cum
Invasion of
Scotland.
 suo exercitu et navigio Anglicano intravit Scotiam, ad
 expugnandum regem et regnum, quia contra eum re-
 bellabant. Et idem rex in principio Martii mensis
Wagon of
Herwick.
 apud Berewye venit, et navagium suum ad urbem
 applicuit nimis prope. In refluxu vero aquæ reman-
 erunt naves in siccis et palude. Tunc homines civi-
 tatis egressi in naves illas insultum fecerunt, et ex

¹ i.e. Bayonne.

ipsis navibus quasdam combusserunt, et nautas quam- A.D. 1296.
 plurimos occiderunt. Quod rex videns, statim perso-
 naliter accurrit, et suos a mortis periculo viriliter
 liberans, retrusit adversarios infra urbem. Rex vero,
 fractis vectibus et seraturis sibi resistentibus, ipsos in-
 sequebatur pedetentim, et ex populo civitatis occidere
 fecit multa milia; quidam vero sponte se in flumine
 submerserunt. Mercatores quoque extranei ibi mo-
 rantes, in quadam forti domo se defendebant, et tamen
 a gente nostra sunt necati. De gente vero domini
 regis nullus nobilis, nullus magni valoris, ibi, ut dici-
 tur, fuerat interfectus, nisi solum dominus Ricardus, Death of
Richard,
son of
Richard of
Cornwall.
 germanus Edmundi comitis Cornubyaë, qui cum quarello
 est percussus, cerebro violato. Eodem die, castrum
 civitatis munitissimum redditum est regi, salvis con-
 stabulario et sociis suis vita et membris. Quantas
 divitias, quos thesauros in villa et in castro rex inve-
 nerit, nemo novit. Et contigit hæc victoria primo die.
 Et rex, obtenta civitate, munivit eam muro valido et
 fossato; et omnes Scotos expulit ab eadem, et eam ab
 Anglicis populavit.

Interim quidam procures Scotorum, sociato sibi Ri- The Scots
invade
England,
as far as
Carlisle.
 cardo Syward milite, qui frænum regis Angliæ in
 Wallia dudum rexit, Angliam sunt ingressi, vastantes
 et comburentes quicquid invenerant, usque ad portas
 de Carlyon. Rex vero noster, hoc audito, misit contra
 eos exercitum copiosum, a quorum facie Scotici mox
 fugerunt; et in repatriando majores eorum et dictus They ob-
tain pos-
session of
Dunbar.
 Ricardus Syward castrum de Dumbar, quod tunc fuit
 comitis Patricii, introibant. Quo audito, rex Angliæ
 misit multitudinem armatorum ad ipsos capiendum seu
 obsidendum. Cumque ibi obsessi forent, supervenit ad
 eorum præsidium de Scotis infinita multitudo. Et gens
 nostra, relicta ibi salva custodia, fugientes Scotos usque
 ad maximum eorum flumen sequebantur perimendo.
 Et occurrit ibidem genti nostræ in auxilio de Walen-
 sibus et Hyberniensibus populus, quorum non erat
 numerus. Et statim, una cum Anglis in hostes irru-

Eboracensis¹ confirmatus cum suis similiter, in ecclesia A.D. 1296. Sancti Pauli Londoniis concilium habuerunt, qualiter, ^{to discuss the ques-} sana conscientia, possent dominum regem juvare et ^{tion of the} contributionem facere quam petebat. Cumque ipsa ^{subsidy demanded by the} congregatio divisa esset in quatuor ordines sive turmas, ^{king.} episcopi scilicet et eorum procuratores seorsim, decani cathedrales et archidiaconi seorsim, abbates, priores, et alii prælati seorsim, procuratores communitatis cleri seorsim; multis rationibus propositis pro et contra; visum est singulis quod non fuit regi contributio faci- enda. Intervenerat et porrecta est in medium quædam ^{The bull} bulla Bonifacii Papæ, per quam hujusmodi contri- ^{Clericis} butiones seu auxilia ^{laicos pro-} exigi vel donari, a quibuscunque ^{duced.} personis clericis seu laicis, sub poena anathematis expressius prohibentur; ita quod rei in hac parte a nullo absolvi possent nisi a domino Papa, excepto mortis articulo duntaxat. Tandem, prædictorum ordinum seu ^{The sub-} turmarum responsio redacta est in scriptis, et sub sigillo ^{sidy re-} Cantuariensis archiepiscopi domino regi per solemnes ^{fused.} nuntios destinata; et rex responsum non acceptavit.

Evolutis paucis diebus, rex apud Sarisburiam, con- ^{Edict} sulto barnagio suo, crudele edictum statuit contra ^{against the} clerum sine exceptione personarum in dignitate vel ^{clergy.} extra positarum. Tunc de mandato regis terræ et ^{Their} tenementa, redditus et possessiones, et omnia eorum ^{lands and} bona mobilia et immobilia, quæ extra ecclesias et ^{possessions} eorum cœmiteria sunt reperta, in manu regis per vice- ^{seized.} comites Angliæ sunt seysita, confiscata, et detenta. Ita quod ad bona sua ministri ecclesiæ manum appo- nere non valebant. Averia etiam et bona singula clericorum sunt taxata, et eorum prædia et valor et numerus acrarum rediguntur in scriptura. Ita quod statim post festum Paschæ primum sequens, omnia sint ad regis voluntatem. Sed interim habuit clerus quietem et respectum, ad deliberandum bona sua et terras de manu domini regis, et ad finem faciendum

¹ Henry de Newark.

A.D. 1296, pro eisdem. Tunc Eboracensis electus, viso gravamine ecclesie et despectu, pro se et suis suffraganeis et clero finem fecit; sanam tamen sibi conscientiam formans, quasi pro pace et vexatione sibi redimenda; regia protectione super hoc recepta. Ex provincia vero Cantuariensi, plurimi episcopi similem sibi conscientiam formantes consimilem finem fecerunt et pacem habebant. Qui etiam finem non fecerant, exleges et læsæ majestatis rei censebantur, et de injuria, damno, vel convicio personali vel prædiali sibi factis, et de ablato sibi equo a laico, quod tunc sæpe contigit, remedium seu breve a regia curia negabatur; et facti sunt clerici quasi opprobrium hominum et abjectio plebis.¹

Et in Quadragesima proximo sequenti, Sabbato quo canitur *Sitientes*,² Cantuariensis archiepiscopus convocavit suæ provincie totum clerum apud Londoniam. Et diviso clero in quatuor turmas, sicut prius tractabatur inter eos si adhuc³ possent, propter bullam Apostolicam, domino regi contribuere quod petebat. Quod cum facere clerus sane non valeret, mandavit rex clero per nuntios solemnes, quod de eorum subsidio nil curavit; sed emendas petiit, comminando de despectu sibi facto, pro eo quod cum juvare noluerant ad defensionem terræ, et defensionem Sanctæ Ecclesie contra hostes. Archiepiscopus vero et clerus remedium a domino Papa super hujusmodi angustiis expectabat; et cum nuntii hora debita non venissent, ecclesiasticæ personæ fere omnes, exceptis paucis, cum domino rege finem fecerunt, proicientes pecuniam ut emerent sibi pacem, literam regiam de protectione ad certum tempus capientes. Et in crastino Palmarum, cum terminus Paschæ, qui concessæ pacis erat terminus, propinquaret, prior de Dunstaple, bonorum suorum distractionem videns, et majus periculum sibi et suo monasterio im-

Most of the clergy make their peace with the king.

f. 89.
Ignominy to which the clergy were reduced.
Synod of the province of Canterbury.

The archbishop elect of York makes peace with the king.
Several bishops in the province of Canterbury do the same.
The rest are put out of protection.

¹ Compare Bartholomew Cotton., p. 322.

² i. e. the Saturday before Passion Sunday: that year, March 10

³ MS. inserts *regi*.

minens volens præcavere, pro possessionibus suis et A.D. 1296
 prædiis per loca, finem fecit per procuratores sæculares,
 et protectionem regiam recepit pro se et singulis suis
 locis. Summa vero finis facti fuit septendecim libræ sol- Amount of
 vendæ in festo proximo Clausi Paschæ, et septendecim the fine
 libræ in festo Pentecostes proximo. Et cum fere omnes paid by the
 episcopi et ecclesiasticæ personæ infra dictum festum prior of
 Paschæ cum rege finem facerent, et protectione regia Dunstable.
 uterentur, Cantuariensis et Lincolnensis episcopi Archbp.
 restiterunt adhuc, protectionem, per se vel per alium, Winchel-
 non quærentes, propter quod eorum bona mobilia et im- sey and
 mobilia fuerant confiscata. De persecutione autem bp. Oliver
 ecclesiæ Anglicanæ et ecclesiasticarum personarum, Sutton still
 quæ per laicos clero facta fuerat ipso anno, hic amplius refuse, and
 non dicetur, sed anno proximo subsequenti. their goods
 are confis-
 cated.

Eodem anno concessum et datum est a laicis domino Subsidy
 regi subsidium; videlicet, a civitatibus et burgis octa- from the
 vus denarius de bonis omnibus indistincte; ab aliis laity.
 vero duodecima pars bonorum.

Eodem anno ballivi nostri de Dunstaple arrestare A cart
 fecerant quandam carectam in foro, pro theloneo suo stopped for
 seu amerciamento, in qua reponebatur post arrestatio- toll in the
 nem piscis emptus in Dunstaple ad prandium comitis market of
 Cornubiæ apud Berchamstude. Quod cum dominus Dunstable,
 comes sciret, nos et ballivos nostros in quantum potuit with fish
 gravavit; ita quod super feudum suum venire non for the earl
 tuimus, sine magno gravamine vel despectu. De porcis of Corn-
 vero nostris, pascentibus apud Chaltone in nostra wall's din-
 muna, septendecim cepit, et contra vadium et plegium ner, who
 detinebat. Imponebant etiam priori et ballivis suis plagues the
 despectum sibi factum; nec permisit quod se conse-
 rent aliququaliter in hac parte. quence.

Eodem anno comitissa Gloverniæ, filia domini regis, Princess
 post mortem comitis, habuit wardam omnium terrarum Joanna,
 viri sui. Et quia ipsa nupsit cuidam militi¹ sine as- widow of
 Gilbert de
 Clare.

¹ Ralph de Monthermer.

A.D. 1296. sensu regio, recepit in sua manu omnes ipsas terras; et eam posuit in quodam castro, et eam ibi exhibuit, ut decebat.

Plenty of
beech-mast
in Chiltern.

Eodem anno fuit in Ciltria magna abundantia fructus fagorum, a retro temporibus inauditus. Et habuimus adtunc omnes porcos nostros apud Sortegrave libere pascentes in Dodeuinishay, sine præstatione paunagii usque ad Pascha sequens, donec fructus ibi deficerent. In bosco vero de Kenesworthe pascebant et agistati fuerunt, nobis ignorantibus, circiter quadraginta de porcis nostris; pro quibus ballivus noster, qui hoc fecit, solvit paunagium de suo proprio.

f. 89 b.

The arch-
deacon of
Cornwall
at Dun-
stable.

Eodem anno W[illelmus] de Bodringham, archidiaconus Cornubiæ, moram traxit aliquamdiu nobiscum; et fecit nobis multas curialitates, manducans et cibans nos in refectorio. Et admisimus eum in fratrem capituli nostri.

Death of
David de
Flitwick.

Eodem anno obiit David de Flyttewic tertius, miles; et successit ei hæreditarie David filius ejus et filius Lucie, et habuimus palefridum dicti David mortui, et arma sua, nomine herietti, seu principalis ad ecclesiam pertinentis. Eodem anno obiit Johannes de Morteyn, miles; cujus filius et hæres, vivente patre, nupsit filie Ricardi de Rothewelle.

Payment
to the hos-
pital of S.
John's,
Jerusalem.

Anno gratiæ MCCXCVII., et anno regni regis Edwardi vicesimo-quinto, solvit prior de Dunstaple Symoni de Bradenham, vicecomiti Bedefordie, unam marcam, pro licentia concordandi¹ cum priore Hospitalis Sancti Johannis Jerusalem in Anglia, de banco, de termino Paschæ de anno vicesimo-tertio; et habet talliam. Item idem prior solvit dicto vicecomiti sex solidos, octo denarios, pro pluribus defaultis versus Johannem, filium Hugonis Beket de Houctone, de termino Sancti Hillarii, [anno] vicesimo-quarto.

¹ See above, p. 394.

APPENDIX.¹

Anno Domini MCCCII., infra octabas Natalis Domini,	A.D. 1302.
dominus Johannes de Chedingdone, prior noster, fuit	f. 90.
installatus. Et fuere expensæ circa electionem, as-	John de
sensum regis, confirmationem, et installationem, a	Chedding-
festis Sancti Martini præcedente, usque festum Puri-	ton prior.
ficationis Beatae Mariæ sequens, præter expensas	Expenses
solitas et consuetas - - 21 lib. 7 sol. 8 den.	of his in-
	stallation,
	&c.
Item, escaetoribus et ministris re-	
gis de dono - - - 6 „ 4 „ 10 „	
Item, pro bobus et equis ad caru-	
cas necessario emptis - - 10 „ 13 „ 4 „	
Item, solutæ pro debitis prædictis	
suis - - - 98 „ 2 „ 10 „	
Item, pro reparatione ædificiorum,	
et reddituum nostrorum- - 6 „ 15 „ 0 „	
Item, pro bladis et brasiis ex ne-	
cessario emptis - - 90 „ 9 „ 0 „	
Item, pro bosco empto - - 9 „ 3 „ 4 „	
Summa totalis - - 242 „ 8 „ 4 ² „	

quæ omnia quasi extraordinaria fuere, præter commu-
nas expensas. Et ante festum Sancti Michaelis per
manus custodis domus nostræ integre liberata. Et
fueraimus tunc onerati ære alieno necessario solvendo

¹ These entries were apparently written at different times on the blank leaves at the end of the Book of Annals, after it had ceased to be regularly kept up from year to year.

They are now placed in chronological order.

² Sic. The 7s. 8d. on the first line having been carelessly omitted in adding up the whole.

A.D. 1202. in 203 libris, 4 solidis, 7 denariis; ad cujus exonerationem, in thesaurario nostro et nobis debitis, continebantur 115 marcæ, 6 solidi, 8 denarii. Computabantur prædicta per priorem et conventum die Sancti Valentini, anno Domini MCCCII., ad prosecutionem et excitationem domini G[alfridi] de Merstone, confratris nostri.

The cause won against David Flitwick. Anno Domini MCCCVI., die Sabbati proximo post festum Nativitatis Beatæ Mariæ, apud capellam de Woulbourne transivit pro nobis assisa pro Sladmede de Flitwike, et contra dominum David de Flitwike coram

f. 105. **Debt to the nuns of St. Helen's, London.** Anno Domini MCCCXXIV. tenebamur monialibus Sanctæ Elenæ Londoniarum in decem libris sterlingorum, de arreragiis cujusdam annuæ pensionis triginta-quatuor solidorum, in qua eisdem annuatim solvere tenebamur per factum nostrum, communi sigillo nostro signatum tempore Ricardi prioris nostri; pro qua annua pensione prior Johannes de Chedingdone, primo die mensis Martii, anno Domini MCCCXXIV., apud Londoniam solvit dictis monialibus, per manus fratris Johannis de Sancto Albano concanonici sui, viginti-duas libras sterlingorum; pro quibus habuimus de dictis monialibus quietam clamantiam, sigillo suo communi signatam, et factum nostrum, quod penes se habuerunt: ita quod extunc fuimus et erimus de dicta pensione et omnibus arreragiis in perpetuum quieti. Quia clamantia jacet in parva pixide, in longa coffra, in thesauraria.

First stone of the new Lady Chapel laid, June 12. Eodem anno prostravimus veterem capellam Beatæ Mariæ (quia ruinosam erat) per priorem Ricardum hujus ecclesiæ quartum fundatam; et a fundamentis reparavimus illam. Et primum lapidem posuimus in crastino Sancti Barnabæ Apostoli proximo sequente.

f. 106 b. **Demand made by** Anno Domini MCCCXXVI. intrante, executores testamenti domini Rogeri le Brabazon petierunt a nobis viginti libras, in quibus eis tenebamur per recogni-

tionem eis factam coram rege, termino Sancti Michaelis A.D. 1326. anno regni regis Edwardi, filii regis Edwardi, undecimo, ^{the execu-} rotulo 116; et quindecim libras, in quibus tenebamur ^{tors of} dicto domino regi per scripta nostra obligatoria. Et ^{Roger} sciendum quod totam dictam pecuniam mutuo ab eis ^{Brabazon.} recepimus; de qua pecunia magister Johannes le Brabazon, executor prædictus, allocavit nobis pro duobus canonicis in ecclesia nostra per triennium pro anima dicti domini Rogeri celebrantibus, octodecim libras; et pro decimis lanæ et herietto nobis de dicto domino Rogero, ratione mortis suæ; et de ovibus apud Galidene commorantibus, debitis septuaginta-tres solidos, quatuor denarios; et decem marcas nobis legatas per dictum dominum Rogerum. Et solvimus eidem magistro Johanni, per manus fratris Johannis de Sancto Albano, confratris nostri, apud Londoniam, die Mercurii proximo ante festum Sanctæ Margaretæ virginis, anno July 16. prædicto, decem marcas. Et habuimus acquietantiam de dicto magistro Johanne de dictis triginta-quinque libris, et de omnibus aliis debitis; quam acquietantiam coram justitiariis in banco regis idem magister Johannes eodem die apud Westmonasterium cognovit esse factum suum, et ipsa ibidem coram dictis justitiariis et ipso magistro perlecta, statim ibidem fuit de verbo ad verbum irrotulata, termino Sanctæ Trinitatis, anno regni regis Edwardi, filii regis Edwardi, decimo-nono, rotulo 167.

Acquietantia jacet in thesauraria, in longa coffra, inter alias acquietantias.

Dominica proxima post Purificationem Beatæ Mariæ f. 90. anno Domini MCCCXXVI., Edwardus, filius regis E[dwardi,] filii regis E[dwardi], puer, apud Westmonas- ^{Coronation} ^{of Edward} ^{III.,} ^{Feb. 8.} terium, fuit in regem coronatus. Et E[dwardus] rex pater tunc fuit in custodia, in castello de Kenelworthe, Et istæ tunc fuerant expensæ circa coronationem,

Panetria	-	-	45 lib. 17 sol. 6 den.	Expenses of his coro- nation.
Boteleria	-	-	188 „ 14 „ 8 „ qu.	

A.D. 1349.	Coquina et polteria	584 lib. 10 sol. 4 den.	
	Satteria et salseria -	215 „ 0 „ 0 „	
	Magna garderoba, -	1367 „ 5 „ 7 „	ob.
	Privata garderoba -	216 „ 18 „ 5 „	ob.
	Aula et camera -	20 „ 1 „ 1 „	
	Stabulum -	13 „ 8 „ 3 „	qa
	Vadia -	4 „ 10 „ 3 „	
	Item pro halis faciendis,		
	in toto -	179 „ 12 „ 0 „	

Summa totalis, 2835 „ 18 „ 2 „ ob.

f. 105.

New bell
made by
the towns-
men during
the plague.

f. 93 b.

Demand of
three
horses on
the crea-
tion of
three priors
by Thomas
de Beau-
champ,
earl of
Warwick.
Thomas
Marshall,
the prior,
called on
to answer.

The plea
that he held
nothing of
the king by
the tenure
of a baron's
fee, which
terminated
at 8 A.D. 1349.

Memorandum, quod anno Domini MCCCXLIX., tam pestilentia, parochiani de Dunstaple fecerunt sibi campanam, et vocabant eam Mariam. Et prior B. rus commodavit plumbum ad cooperiendum campanam. MCCLI. Placita per comitem Warrewici, marescalli domini regis, super petitione trium palefridorum, et sione novae creationis trium priorum; imponens quod tenebant de domino rege tenementum per feodum baroniae, vel per partem baroniae; super quo fuit Thomas dictus Marescallus de novo in priorem creatum attachiatus fuit per billam, ad respondendum contra mareschallo et seneschallo. Et placitavit, assertum se nihil tenere de domino rege per baroniam, vel partem baroniae; et posuit se super patriam, et placitatum fuit et irrotulatum, ut sequitur.

Placita aule domini regis, tenta coram seneschallo mareschallo hospitii sui apud Sanctum Albanum, Jovis proximo post festum Sanctae Luciae virginis, et regni regis Edwardi, etc., tertii post conquestum Anno regni sui Franciae duodecimo. Ad quod diem inquisitio capta fuerat pro domino rege dequirendo de visneto de Dunstaple, si prior de Dunstaple teneat terras et possessiones suas in villa de Dunstaple vel alibi, de dicto domino rege per baroniam, vel aliquam parcellam baroniae, per feodum comitis m

schalli Angliæ: videlicet, centum solidos, quem præ- A.D. 1351.
dictus comes consuetus est percipere de omnibus per
baroniam, vel per parcellam baroniæ tenentibus, secun-
dum statutum, et ratione officii sui de mareschalcia;
quod est in manu ipsius domini regis; et ipse comiti
per ipsum dominum regem commissum quamdiu sibi
placuerit: per sacramentum Simonis Loring, Johannis
Sporour, Willelmi Chalgrave, David Eneas, Reginaldi
Jordan, Johannis Jordan, Simonis Wran, Johannis
Mason, Jordani Fullere, Hugonis Mileward, Johannis
Grenewyche, et Johannis Power. Qui dicunt super ^{and con-}
sacramentum suum, quod quicquid prædictus prior ^{firmed,}
tenet in villa de Dunstaple, vel alibi, in puram tenet
et perpetuam eleemosynam; et non per baroniam, nec
per aliquam parcellam baroniæ, prout in charta sua
plenius continetur. Per quod consideratum fuit quod
prædictus prior eat inde quietus, salvo semper jure
regis, si quis versus eum inde alias loqui voluerit.

Anno gratiæ MCCCLXIII. Papa bullam sequentem f. 106 b.
transmisit in Angliam.

Horribilis et detestabilis improborum cupiditas, apud Deum Bull of
et homines improbata, avertens animos plurium clericorum, Urban V.
plura beneficia obtinentium; innumerabilibus clericis prudenti- regulating
bus et sapientibus atque doctis, in scholis et alibi degentibus, the number
qui nullum beneficium sunt adepti; nonnulli etiam ex ipsis of benefices
præ nimia inopia studere non valentes: nos autem, qui cura that may
vigili circa gregem, nobis a Deo commissum, vigilamus, talibus be held by
dispendiis non immerito cupientes occurrere, statuimus clerks.
ut deinceps nullus clericus sæcularis intitulatus plusquam duo
beneficia possit obtinere, quorum fructus in universo secundum
taxationem decimæ ubi taxata sunt beneficia, alias vero secun-
dum communem æstimationem, summam centum-viginti libra-
rum non excedant. Titulati tria beneficia possent obtinere,
quorum fructus in universo secundum taxationem vel æstima-
tionem prædictam, summam ducentarum librarum non exce-
dant. Sacræ vero theologiæ doctores, sacrorum canonum vel
legum professores, quatuor duntaxat obtineant; quorum, ut
præmittitur, fructus secundum taxationem et æstimationem præ-
missam, summam trecentarum librarum in universo non exce-
dant, cujuscunque valoris sit. Unum solum beneficium alium
quemlibet clericum posse decernimus obtinere. Obtinentes ad

.. PENTIX.

... in nostra constitutione p...
... causas studeant p...
... vincti excommunicat...
... in multis articulo. a...
... eorum nullatenus omnia...
... sedis Apostolicæ reservatis
... etc. Datum Avinione, kalendis

... in villa de Dunstaple domini
... uiles; et ideo habuimus unum
... principali, videlicet optimum
... ista villa.

... domina Philippa regina, uxor
... astum.

... dominus Thomas Bealchaump.
... Kalys in regressu suo de

... carisia bladi in tota Anglia;
... frumenti vendebatur pro xxiii.

... decimas de clero propter
... quam guerram dominus Ro-

... et fidelibus suis Johanni
... Holte, justiciariis n. stris ad
... rificationes in comitatu Bedelr-
... salutem. Cum inter ceteras
... Christo priori et conventui
... progenitorum n. strorum
... per chartam nostram
... concessum sit eisdem priori
... manerium et burgum de
... perpetuam eleemosynam
... progenitores n. strorum
... in illis maneri et
... potest potes-

... Kalendis.

“ tas regia libertatem; ac quondam prior loci prædicti, A.D. 1375.
 “ prædecessor prædicti prioris, coram justiciariis nos-
 “ tris itinerantibus apud Bedeforde, anno regni nostri
 “ Angliæ quarto, virtute chartarum et confirmationis
 “ nostræ prædictarum, ad breve nostrum de quo wa-
 “ ranto clamaverit, quod justiciarii nostri, tam itine-
 “ rantes quam alii, cum sederint in comitatu prædicto,
 “ accedant ad burgum prædictum, ad omnia placita,
 “ dictum priorem et homines suos, tam coronæ quam
 “ aliorum quorumcunque placitorum in dicto burgo
 “ tangentia, ibidem placitandi; quæ quidem libertas
 “ eidem priori per eosdem justiciarios, virtute cujus-
 “ dam brevis nostri eis inde directi, allocata fuit,
 “ prout in chartis et confirmatione nostra prædictis,
 “ ac exemplificatione tenoris cujusdam certificationis,
 “ per thesaurarium et camerarios nostros in cancellaria
 “ nostra, de mandato nostro de allocatione libertatis
 “ prædictæ, missæ plenius continetur: vobis manda-
 “ mus, quod præfato priori libertatem prædictam, cum
 “ vos in comitatu prædicto sedere contigerit, prout
 “ justum fuerit, allocetis, juxta tenorem chartarum
 “ confirmationis, et tenoris prædictorum, ipsos contra
 “ tenorem eorundem non molestantes in aliquo seu
 “ gravantes. Teste, etc., xii. die Aprilis, anno regni
 “ nostri Angliæ quadragesimo-nono, regni vero etc.,
 “ Fraunciæ xxxvi.

De morte Symonis archiepiscopi Cantuariensis, et A.D. 1381.
domini Roberti Hales, prioris Sancti Johannis f. 107 b.
Londoniæ.

Memorandum, quod anno gratiæ MCCCLXXXI., circa Account of
 festum Sancti Barnabæ Apostoli, communitas Cantia the rising
 et Estsexia surrexerunt contra regem Ricardum se- of the mob
 cundum post conquæstum, propter taxam nimiam toti in 1381,
 Angliæ impositam; et impediabant naves victualibus and the
 murder of
 archbishop

A.D. 1381.
Sudbury
and prior
Hales.

et mercibus onustas ne usque Londoniam pervenirent, ad illum effectum, ut Londonienses cives societati eorum adunarent. Postea Londoniam obsederunt, et tandem communitas Londoniæ eis consensit; et sic infra triduum domino regi, tunc in Turri Londoniarum pro præsidio constituto, minas inferebant quod turrin evertere vellent, nisi archiepiscopum Cantuariensem Symonem S[sudbury], tunc cancellarium Angliæ, et dominum Robertum Hales, tunc priorem de Clerkenwelle, et quosdam alios, quibus prodicionis notam inferebant, voluntati eorum tradi permetteret. Sed dominus rex timens, et de morte dictorum Symonis et Roberti metuens, primæ eorum petitioni assensum præbere recusavit. Communitas vero antedicta hæc considerans, spiritu furoris agitata, ad manerium archiepiscopi de Lameth quantocius accelerabant, et omnia bona ibidem inventa asportabant. Et sic usque ad hospitium domini Johannis de Gaunt, ducis Lancastriæ, tunc in partibus borealibus existentis, videlicet Saveye, festinabant, et simili modo solotenus prosternebant; postea hospitale de Clerkenwelle Londoniæ, et manerium de Heybure, quod eidem hospitali pertinebat, comburebant et funditus evertabant.

Tandem dominus rex, tactus dolore cordis, et ista mala in regno suo fieri considerans; non credens quod dicta communitas archiepiscopum et dominum Robertum antedictos occidere vellent, extra turrin, eorum consensu et assensu, eos exposuit. Communitas vero, spiritu furoris agitata, sine respectu seu dilatione eos mox decapitavit. Hoc autem scelus horrendum factum est octodecimo kalendas Julii, tunc die Veneris, in crastino festivitatis Corporis Christi.

June 14.
Attack on
the abbat of
S. Alban's.

Istis vero horrendis quædam alia horrenda succedebant. Communitas vero terrarum Sancti Albani cum communitate de Barnet, advertentes quod communes Cantie et Estsexiæ atque Londoniæ contra regem

insurrexerunt, et eum vi et metu eorum voluntati A.D. 1381. condescendere fecerunt, simili modo contra abbatem Sancti Albani¹ insurrexerunt; ac populo adunato, vexillo erecto, primo carcerem abbatis fregerunt, et quendam ibi incarceratum decapitaverunt, ac ad abbatem introierunt, et chartam libertatis ab eo pertinaciter exegerunt. Tandem, metu mortis compulsus, abbas eis chartam, prout ipsi pertinaciter exegerunt, eis fieri permisit. Simili modo apud Asscherugge communes The mob at Ashridge. de Berkhamstede et Hemlamstede fecerunt. Hæc vero facta sunt die Sabbati, videlicet decimo-septimo kalendas June 15. Julii.

Sed non talis ac tanta malitia in illis partibus tantum Dunstable. contineretur; diabolus malitiæ suæ venenum ad nos usque dispersit. Quidam vero mercatores de Dunstaple apud Sanctum Albanum die Sabbati supradicto in mercato fuerunt, et talia horrenda fieri viderunt. Eodem die Sabbati consilium, et, ut ita dicam, conspiracyem, inierunt; et parum ante horam vespærarum ad nos usque introierunt. Et primus hujus malitiæ executor, Thomas Hobbes, Dunstapliæ capitalis Behaviour of Hobbes, mayor of Dunstable. pravus, dominum priorem, scilicet Thomam Marchal, ex parte domini regis, cum quo colloquium nunquam habuerat, mendaciter salutavit; cui salutationi, licet mendaciter factæ, dominus prior caputium deposuit, caput inclinavit, et domino regi, ut decuit, reverentiam exhibuit. Et domino priori, de voluntate domini regis His demand of a charter from the prior of Dunstable. interroganti, dictus Thomas Hobbes vultu torvo et minaci respondit, "Mandat," inquit, "ac præcipit tibi " dominus rex, quod chartam libertatis facias burgen- f. 108. sibus suis de Dunstaple, sicut habuerunt tempore " Henrici regis primi." Dominus prior, eorum pertinaciam et falsitatem ac temporis malitiam parum considerans, primæ petitioni illorum assentire recusavit. Sed

¹ Thomas de la More.

A.D. 1341. *pretea* considerans ea quæ Londoniis fiebant, et quæ abbati de Sancto Albano contingebant, pericula scilicet diversa et strages communitati contradicentium, communitatis furori currenti pro tempore cessit, et ut ipsi burgenses petebant chartam, communi nostro signatam sigillo fieri permisit. Isto in tempore furoris et insanie, pro presidio habendo, fuerunt apud nos latitantes dominus Willelmus Croyser miles, et Willelmus Bateman; qui nobis consuluerunt ut eorum petitioni in nullo pro tempore contradiceremus. Horum consilio dominus prior adquiescens, et temporis malitiam considerans, chartam eis fieri permisit, ut dictum. Et nota, quod in charta illa, quam a nobis ita pertinaciter exigebant, continetur quod fidelitatem domino priori facere debent. Sed annuente Domino, prout alibi scribitur, superbia festinanter [minuta est:] charta illa a nobis ita festinanter et absque deliberatione extorta, quamvis solemnī stylo conscripta, et magna quantitate cere sigillata, per longum tempus non duravit. Et inter hujus chartæ articulos continebatur, quod carnifices et piscarii de vicinis villis carnes et pisces infra burgum de Dunstaple non venderent. Et interrogati burgenses a priore, numquid omnibus iste articulus placeret, responsum est a multis, non placere; et schisma erat inter eos, ita quod alter in alterum inopinate vellet irruere. Tandem partibus pacatis, charta cum cæteris articulis inibi contentis, ut dixi, sigillata est. Infra breve namque dominus rex, congregatis proceribus regni, insurgentes contra ipsum et regni magnates occidi fecit; quosdam suspendendo et trabendo, quosdam decapitando, sicut crimine læsæ majestatis obnoxii fieri condignum fuit. Ad villam tandem Sancti Albani dominus rex divertens, principales hujus sceleris auctores secundum leges puniri fecit; inter quos dominus Johannes Balle, sacerdos, tractus erat et suspensus, et per quarteria divisus, pro eo quod tempore seditionis illius in partibus buxialibus prædicando, populum, ut dicebatur, ad sedi-

The prior
gives way
and grants
one for the
time

The mob
quarrel
among
themselves
as to one
article.

but at last
it is sealed.

John Ball
and other
of the in-
surgents
hanged.

tionem excitavit. Dominus enim prior tempus oppor- A.D. 1381.
 tunum nactus, ut chartam sic extortam revocaret, primo
 blande burgenses alloquebatur, ut chartam reportarent;
 et illis contradicentibus, incontinenti ad Sanctum Al-
 banum accessit, et illuc burgenses indictatos venire The char-
 fecit, et chartam sic extortam cancellari fecit et annul- ter is an-
 lari. Et magnas ibi effudit expensas, et multa pericula nulled.
 incurrit pro liberatione gentis suæ, scilicet burgensium The
 de Dunstaple. Cæteri enim magnates injurias, illis townsmen
 illatas, in parte vel in toto illis diebus per sanguinis protected
 effusionem vindicabant. Iste solus in partibus istis, by the
 pro omnibus sibi commissis, animam suam et expensas prior.
 exposuit. Sed nota quod alibi scribitur,

Pessimus est hostis, qui cum benefeceris illi
 Fortius insurgit, etc.

Lapsis enim circiter octo annis, in visitatione domini
 archiepiscopi Cantuariensis domini Willelmi Corteneye¹

.....
 Anno Domini MCCCLXXXVIII. dominus Thomas Wode- f. 109 b.
 stoke, filius [regis Edwardi tertii, et dux Gloucestræ, Slaughter
 dominus Ricardus]² comes Arundellæ, et dominus Tho- of men of
 mas Beauchamp, [comes de Warewyke, cum multis Cheshire
 aliis pro]ceribus regni, apud Radecotebrugge in comi- by Thomas
 ta[tu Oxoniæ fecerunt stragem magnam de homin]ibus Woodstock
 de comitatu Cestriæ: pro quibus misit rex [Ricardus, and the
 ut venirent Londoniam; sed] ad quem effectum scriptor earls of
 penitus ignorat. Sed v[ulgariter dicebatur, quod rex Arundel
 iratus] erat contra tres dominos antedictos, et eos and War-
 morti tradere conabatur. wick.

¹ Thus ends this paragraph ab-
 ruptly at the end of f. 108. There
 is a reference to "infra" with a
 mark, but the conclusion is not now
 in the MS.

² This and the other bracketed
 portions are given in Wanley's
 transcript, but are not in the origi-
 nal MS. now.

A.D. 1455. In the yere of owre Lord a MCCCCLV. and þe xxxvii
 112.
 Proclama- yere of kynge Herre þe viii, the viii day of May. the
 tion of same kynge beying at Dunstaple, charged and co-
 Henry VI. maundyd a squyer of hesyn. to make an opyn procla-
 that no macion in þe towne of Dunstaple, the tenour wherof
 townsmen folwyth after in these wordis:
 in any
 lord's
 company. The kynge owre sovereygne lord comaundith þe no
 maner of man of this towneship, of what craft or
 mystyer he be of, be adherant or drawyng to any lord,
 to eyde or go with hym in gaderyng of companyes or
 feliships, withoughte he be þe seyde lords meynyall man
 in howsolde þe he ys so adherant or drawyng to. Nor
 þe they bere signe nor lyuere of no lords, excepte owre
 seyde sovereygne lord þe kyng, and of his first gotyn
 sone Edward þe prince, and after þe forme of the sta-
 tute in that case ordeynyed.

ANNALES MONASTERII DE BERMUNDESEIA.

A.D. 1042—1432.

FROM

MS. HARL. 231.

STERII DE BERMUNDESELA.

tione Domini millesimo xlii°. Sanctus Ed- A.D. 1042.
 ward, filius Ethelredi regis Angliæ, suscepit f. 1.
 in eo xxiii. annis, mensibus sex, et xxvii. Corona-
 tion of Ed-
 ward the
 Confessor.
 die Paschæ magna gloria apud Westmo-
 ward the
 Confessor.
 wardi regis anno undecimo strangulatus est Death of
 Godwine.
 Kantiæ cum frusto panis; et anno ejus
 Hereford
 Herefordia est combusta a Wallensibus cum Hereford
 burnt.
 Anno ejus vicesimo secundo Haroldus
 Wales
 subdued by
 Harold.
 subdidit regi Walliam, et eodem anno Wallenses
 Harold.
 offinam principem suum, et caput ejus Haroldo
 Dedication
 of West-
 minster,
 Dec. 28.
 Cujus etiam anno vicesimo tertio, qui extremus
 Dedication
 of West-
 minster,
 Dec. 28.
 uam Ethelbertus quondam rex Cantiae ante
 Burial of
 Edward,
 Jan. 6.
 unnos et amplius construxerat, et quam ipse
 William of
 Normandy.
 a fundamentis de novo renovaverat; in qua die
 Burial of
 Edward,
 Jan. 6.
 Domini sequente sepultus est, Willelmo comiti Nor-
 William of
 Normandy.
 cessionem Angliæ dans. Qui Willelmus proxime
 William of
 Normandy.
 aguinens germanus, filius videlicet Roberti filii Ri-
 William of
 Normandy.
 ndi, qui fuit frater Emmæ matris Sancti Edwardi.
 William of
 Normandy.
 m anno Domini millesimo lxvi°, et sepultus in
 William of
 Normandy.
 Westmonasterii.
 Seizure of
 the crown
 by Harold.
 omni MLXVI. prædicto Haroldus filius Godwini co-
 the crown
 by Harold.
 tiæ et frater Edgidæ reginæ, die Epiphaniæ Domini,
 the crown
 by Harold.
 huc regalis funeris luctu, extorta a principibus fide,
 the crown
 by Harold.
 diadema. Qui post novem menses et aliquot dies f. 1 b.
 the crown
 by Harold.
 agni, astutia Willelmi ducis Normanniæ circumventus
 the crown
 by Harold.
 ito et stupendo Dei judicio, et in bello apud Hastin-
 the crown
 by Harold.
 modo est abbatia de Bello constructa, peremptus est. at Hast-
 the crown
 by Harold.

¹ Sic, erroneously, for *Wintoniam*.

Anno Domini MLXXXIII., et anno regni regis Willelmi A.D. 1073.
 primi septimo. Hoc anno obiit Papa Alexander secundus, cui
 successit Hildebrannus, qui et Gregorius septimus appellatur.
 Illius tempore fuerunt duo Papæ simul, primus Gregorius Pope Gre-
 gorius VII.
 optimus, secundus Gwibertus, qui et Clemens dicitur, antipapa.

Anno Domini MLXXXIV., et anno regni regis Willelmi f. 3.
 primi octavo. Hoc anno Gregorius Papa septimus, celebrata His pro-
 synodo, symoniacos anathematizavit, uxoratos sacerdotes a ceedings
 divino officio removit, et laicis Missam eorum interdixit, novo against si-
 exemplo et, ut multis visum est, inconsiderato præjudicio, mony and
 contra sanctorum patrum sententiam. Ex qua re tam grave married
 oritur scandalum, ut nullius hæresis tempore sancta ecclesia priests.
 graviori schismate discissa ait, his pro justitia, illis contra
 justitiam agentibus.

At Anno Domini MLXXXV., et anno regni regis Willelmi Death of
 primi nono, nonis Aprilis, obiit Edgida regina Angliæ, queen
 sponsa quondam Sancti Edwardi regis et confessoris. Edith.

et Anno Domini MLXXXVI., et anno regni regis Willelmi
 primi decimo, vi. kalendas Aprilis, terra tremuit.¹ Gelu Earth-
 magnum. Glacies validissima a kalendis Novembris usque quake.
 in medio mensis Aprilis.

Anno Domini MLXXXVII., et anno regni regis Wil-
 lelmi primi undecimo, Dominica Palmarum, circa horam f. 3 b.
 sextam sereno cælo stella apparuit. Et eodem anno Lanzo, Lanzo, first
 prior Sancti Pancrati Lewensis, venit in Angliam. prior of
 S. Pancras,
 Lewes.

Anno Domini MLXXX., et anno regni regis Willelmi
 primi decimo quarto, litera Dominicalis E, nimius ventus
 nocte Natalis Domini.

Anno Domini MLXXXI., et anno regni regis Willelmi
 primi decimo quinto. Hoc anno subdita est Wallia regi Wales
 Willelmo; et eodem anno cepit ab unaquaque hida terræ per reduced.
 totum regnum sex solidos.

Anno Domini MLXXXII., et anno regni regis Wil- f. 4.
 lelmi primi decimo sexto. Hoc anno Alwinus Child, Gifts of
 civis Londoniæ, fundator monasterii monachorum Sancti Alwin
 Child,
 Salvatoris de Bermundeseye, ex licentia regia dedit founder of
 eisdem monachis, qui venerunt in Angliam in anno Bermund-
 secundo Willelmi regis Ruphi secundi, diversos redditus sey monas-
 tery, to the
 monks.

¹ This is under the year 1081 in Sigebert's Chronicle, whence it is copied.

dici cotidie servitium beatæ Mariæ. Cujus etiam temporibus incepit ordo Cisterciensium.

A.D. 1088.
Order of
Citeaux.

Anno Domini MLXXXIX., et anno regni regis Wilhelmi Rufi regis secundo. Hoc anno, litera Dominicalis G., .xvi. kalendas Maii, luna currente per vii, Petreus, Ricardus, Osbertus, et Umbaldus, monachi de Caritate, venerunt Bermundeseye. Et Petreus factus est prior ex ordinatione prioris de Caritate. Et hoc anno obiit Lanfrancus Cantuariæ archiepiscopus.

Monks at
Bermond-
sey from
La Charité
de Dieu.
Petreus,
the first
prior.
Death of
Lanfranc.

- b. Et terra mota est per totam Angliam, tertio idus Augusti.
4. Et eodem anno inopia omnium fructuum, tarda maturitas frugum, ut vix ad festum Sancti Andreæ messes reconderentur.

Anno Domini MXCL, et anno regni regis Willelmi f. 5 b.

Rufi regis quarto. Hoc anno id. Octobris apud Winchecumbe ictus fulguris de cælo emissus; latus turris in confinio tecti, ingens foramen ad modum humanæ grossitudinis fecit, trabemque maximam perculit, ut fragmina in tota spargerentur ecclesia, caputque Crucifixi cum dextera tibia et imaginem Sanctæ Mariæ dejecit. Secutus est odor teterrimus, inportabilis hominum naribus. Tandem monachi abbatiæ ejusdem aspersione aquæ benedictæ præstigia inimici effugavere. Et eodem anno, xvi°. kalendas Novembris, feria sexta, discordia ventorum inter se dissidentium ab Eustaustro veniens, Londoniæ plusquam sexcentas domos effregit, tectumque Sancti Mariæ de Arcubus pariter sublevavit, et duos ibi homines obruit. Et hoc anno floruit beatus Anselmus Cantuariæ archiepiscopus, quondam monachus et abbas Beccensia.

Effect of a
storm at
Winch-
combe,

and in
London.

S. Anselm.

Anno Domini MXCII. et anno regni regis Willelmi

- b. Rufi quinto. Hoc anno violentia fulminis apud Salesburiam tectum turris ecclesiæ dejecit, quinta die postquam Osmundus episcopus eam dedicaverat.

Storm at
Salisbury.

Et hoc anno Wynebaldus de Baalum dedit manerium de Bermundeseie Bridesthorne, et tres virgatas et dimidiam in Widone, et vi. virgatas terre in Hardewik, cum ecclesia de Hardewik, decimas de Eastingtona,¹ et decem solidatas in Suttone de manerio ibidem, quæ postea vendita fuerunt per priorem de Bermundeseie pro perpetuo manerio de Richemonde in parochia de Eastington.

Gift of
Wynebald
to the
monastery
of
Bermundsey
in the
year 1092.

¹ Eastington, now Ampney St. Peter, in Gloucestershire.

A.D. 1092, pro clx. marcis. Dedit etiam idem Winebaldus medietatem Uptonia. Deditque Odo miles ejusdem Winebaldi ecclesiam de Omeneya ¹ cum decimis ejusdem villæ prædictis monachis. Et eodem anno Ansgerus Brito dedit prædictis monachis manerium de Prestone, scilicet duas hidas.

Preston,
Somerset.

Great
floods, and
frost.

Robert
Bluet
bishop of
Lincoln.

His and
other gifts
to Ber-
mundsey.

Anno Domini MXCIII., et anno regni regis Willelmi secundi sexto. Hoc anno tantum aquarum diluvium. tanta tempestas imbrium, quantum nullus meminerat; et accedente hyeme fluvii ita sunt congelati, ut essent pervii equitantibus et plaustra ducentibus; resolutoque gelu, impetu glacialium pontes effracti. Et hoc anno Robertus Bluet, cancellarius Willelmi regis, fit episcopus Lincolnæ.

Malmesbury
ii. p. 50

Hen. Hu.

Et dedit idem Robertus eodem anno monachis de Bermundeseie manerium de Charletone ² cum appendiciis suis. Et eodem anno Galfridus Martel concessione Galfridi de Magnavilla dedit terram de Halyngbury ³ et decimas de Alfertone. ⁴ Quæ omnia confirmaverunt Willelmus rex secundus et Henricus primus.

C. d. h.

Pauline.

Anno Domini MXCIV., et anno regni regis Willelmi secundi septimo. Hoc anno propter tributa quæ rex in Normannia edixerat, agricultura defecit; secuta est fames maxima, et mortalitas hominum adeo crebra, ut deesset morituris cura, mortuis sepultura.

Malmesbury
ii. p. 50

Death of Al-
win Child,
founder of
Bermundsey.

Palace of
Litchfield,
Essex.

Council at
Clarendon.

The see
of Ely transferred
to Norwich.

Transfer
of the see
of Ely to
Norwich.

Et hoc anno obiit Alwinus fundator Bermundeseie, litera Dominicalis A., vi. idus Aprilis. Et etiam hoc anno Rogerus miles ⁵ Johannis filii Waleranni, concedente eodem Johanne, dedit monachis de Bermundeseie decimas de Eifhilde, quam donationem confirmaverunt Willelmus secundus et Henricus primus, reges Angliæ.

Et hoc anno fuit concilium Claremontanum. Et hoc anno, vi. idus Aprilis, episcopus de Thetford translatus est Norwicheum ab Herberto Lasenge, dudum abbate Ramesiensi.

Id. ii. p. 517

Anno Domini MXCV., et anno regni regis Willelmi secundi octava. Hoc anno extitit concilium Turonense. Hoc etiam anno fuit translatio Sancti Edmundi regis

¹ Auprey Crucis, in Cheshire-shire.

² In Kent.

³ In Kent.

⁴ Alferton, in Great Dunmow, Essex.

⁵ Roger de Tani.

et martyris apud Bury. Et hoc anno Walterus filius A.D. 1095. Ansgeri Britonis dedit duas hidas terræ de la Stane ¹ Gifts to monachis de Bermundeseie, quam donationem confirma- Bermondsey. verunt Willelmus rex secundus et Henricus primus rex, frater ejus.

Anno Domini MXCVI., et anno regni regis Willelmi secundi nono. Hoc anno Petrus de Sancto Olavo dedit Hoddes- terram de Hoddesdone monachis de Bermundeseie, don. quam donationem confirmaverunt Willelmus rex secun- f. 7. dus et rex Henricus primus.

15. Anno Domini MXCVII., et anno regni regis Willelmi secundi decimo. Hoc anno kalendis Octobris apparuit co- Comet. 16. metes xv. diebus; apparuerunt et aliæ stellæ quasi inter se jacula emittentes. Hoc anno Anselmus Cantuariæ archi- S. Anselm goes to Rome. episcopus Romam ivit.

Hoc anno constructum est monasterium Sanctæ Trinitatis Norwicensis.

Anno Domini MXCVIII., et anno regni regis Willelmi secundi undecimo. Hoc anno Ricardus Guet, frater Manor of comitissæ Warennæ, dedit manerium de Cowyk mona- Quick-bury. chis de Bermundeseie, cum pertinentiis suis.

Anno Domini MXCIX., et anno regni regis Willelmi secundi duodecimo. Hoc anno fluctus marinus per Tamen- Flood. sem ascendit, et villas multas cum hominibus mersit. Et Jerusalem taken by hoc anno Jerusalem capta est a Francis. Hoc etiam the Cru- saders. anno apud Fynchamstede in Berwykschire quoddam stagnum fluxit sanguine.

3. Anno Domini MC., et anno regni regis Willelmi se- f. 7 b. cundi decimo tertio. Hoc anno occisus est rex Willelmus Death of secundus dum in Nova Foresta venaretur, in die Sancti Petri Williami ad Vincula. Et regnavit xiii. annis, sex ebdomadis Rufus, Aug. 1. minus. Cui successit in regnum Henricus frater ejus, conse- Henry I. cratus apud Westmonasterium nonis Augusti a Mauricio Lon- doniæ episcopo, cum quo Thomas Eboracensis archiepiscopus coronam capiti regis imposuit.

195. Anno Domini MCI., et anno regni regis Henrici primi Death of Urban II. primo. Hoc anno obiit Urbanus Papa secundus, cui successit

¹ In Somersetshire.

AD 1151. Paschasius Papa secundus. Et hoc anno Henricus rex primus Hen. H.
Paschasius II. fuit in uxorem Matildem filiam Margaretæ reginæ Scotiæ, f. 216 l.
Matildem filiam Sancti Edwardi. Malmer.

Matildem filiam Sancti Edwardi. Hen. H.
Anno Domini MCII. et anno regni regis Henrici primi Hen. H.
secundo. Hoc anno Anselmus¹ Cantuariæ archiepiscopus pro f. 217.
fuit in suo concilio Londoniæ uxores sacerdotibus ante non
prohibitas. Et hoc anno Henricus rex exulavit Robertum de
Bellem. comitem Salopie.

f. s. Anno Domini MCIII. et anno regni regis Henrici
primo tertio. Hoc anno. quarto kalendas Aprilis, san-
guis de terra manavit apud villam de Hamstede in Berwik-
schire. Item mortalitas animalium nimia, fructusque et fru- A. S.
ges per totam Angliam perierunt. Hoc etiam anno Nigellus Chron. I
de Maundevilla, concedente uxore sua, dedit terram 206.
de Balgham. scilicet duas hidas, ecclesiæ et monachis
de Bermundeseve.

Abbey of Thetford. Anno Domini MCIV. et anno regni regis Henrici
primi quarto. Hoc anno constructum est monasterium
Beatæ Mariæ de Thetford.

S. Bernard. Anno Domini MCV. et anno regni regis Henrici
primi quinto. Hoc anno Sanctus Bernardus annos
habens circiter xxii. sub abbate Stephano, qui fuit
tertius abbas in Cistercio, cum sociis triginta Cister-
cium ingreditur; sed eodem anno Clarevalle fundata,
illuc pro abbate mittitur.

f. s. b. Anno Domini MCVI. et anno regni regis Henrici
primi sexto. Hoc anno rex Henricus primus cepit in
bello Robertum Curtehoose fratrem suum ducem Nor-
manniæ apud Thenercheber: et quia noluit humiliari
regi. misit eum in carcerem perpetuum, qui mortuus
sepultus est apud Gloucestre. Et hoc anno visæ sunt Matt. V
Monks in- introduced into Thetford. due lunæ in firmamento. Hoc etiam anno fuit intro- p. 237.
ductio monachorum apud Thetford, et dominus Ste-
phanus fundator ibidem factus est prior primus. Et
hoc anno constitutus est ordo canonicorum in ecclesia Sanctæ
Mariæ de Southwerk.

Anno Domini MCVII. et anno regni regis Henrici

¹ Anselmus] Radulphus, MS., corrected in a modern hand.

primi septimo. Hoc anno obiit Rogerus Bigot, prin- A.D. 1107.
cipalis fundator monasterii Beatæ Mariæ Thetfordiæ. Death of
Et hoc anno Matildis uxor Asculphi et Graaldus filius Roger
dederunt monachis de Bermundeseie advocationem ec- Bigot.
clesiæ de Fifhide, et confirmaverunt decimas ejusdem Advowson
villæ eisdem monachis, quas dedit eis Rogerus miles of Fyfield
Johannis filii Waleranni in anno septimo Willelmi given to
secundi prædicto. Et hoc anno Normannus prior fun- Bermond-
davit ecclesiam Christi Londoniæ in religione sacra. sey.

Anno Domini MCIX., et anno regni regis Henrici
primi nono. Hoc anno obiit Anselmus Cantuariæ archiepi- f. 9.
scopus, cui successit Radulphus. Et eodem anno obiit Sanctus Death of
Hugo abbas Cluniacensis, cui successit Poncius. Et eodem S. Anselm.
anno rex Henricus abbatiam Eliensem in episcopalem sedem Ralph
commutavit, Herveumque ibidem fecit primum episcopum d'Escures.
ordinari. Ely made
into an epi-
scopal see.

Anno Domini MCX., et anno regni regis Henrici
primi decimo. Hoc anno rex Henricus primus dedit filiam Princess
suam Matildem in uxorem Henrico imperatori Alemanniæ, iv. Matilda
idus Aprilis. Et eodem anno, luna extincta, cometa mense married to
Junio¹ apparuit. Similiter hoc anno translatus est sanctus rex the empe-
et martyr Oswinus apud Tynmouthe. Com. V.

Anno Domini MCXI., et anno regni regis Henrici Quarrel
primi undecimo. Hoc anno orta est dissentio inter Radul- between
phum archiepiscopum Cantuariensem et Thurstanum archie- Canterbury
piscopum Eboracensem, eo quod more solito subici noluit and York.
archiepiscopo Cantuariensi.² Et eodem anno mortalitas anima- Tithes of
lium nimia. Hoc etiam anno decimæ de Uggle datæ Ugly
fuerunt monachis de Bermundeseie. (Oakley in
Essex)
given to
Bermond-
sey.

Anno Domini MCXII., et anno regni regis Henrici
primi duodecimo. Hoc anno Hawisia de Gurnay dedit f. 9 b.
ecclesiam de Inglescombe in comitatu Somersetiæ mona- English-
chis de Bermundeseie. Postea dimittitur pro pensione combe.
l. solidorum imperpetuum, priori et conventui Bathoniæ,
tempore Henrici de Soliaco tunc prioris de Bermunde-
seye.

Anno Domini MCXIII., et anno regni regis Henrici

¹ *mense Junio* is inserted from
Sigebert's Chronicle, col. 235.

² This is given under the year
1113 in Matt. West.

A.D. 1113. primi decimo tertio. Hoc anno Robertus Marmyon
Gifts of Robert Marmyon dedit hidam de Wideflete¹ cum molendino et aliis pertinentiis suis monachis de Bermundeseye.

Anno Domini MCXIV., et anno regni regis Henrici
Dedication of S. Alban's abbey. New church of Thetford Kingweston, Somersetshire f. 10. primi decimo quarto. Hoc anno Thamisa exsiccata est et mare decem miliaris duobus diebus. Cometa etiam mense
Death of Maria, countess of Boulogne. Maio apparuit. Et hoc anno dedicatum est monasterium Sancti
Alban a Roberto Lincolnne episcopo, presente rege Henrico col. 111.

Hoc etiam anno monachi Thetfordie intraverunt suam novam ecclesiam in festo Sancti Martini. Et hoc anno Maria comitissa Bolonie dedit manerium de Kynwardestone cum pertinentiis suis monachis de Bermundeseye.

Anno Domini MCXV., et anno regni regis Henrici
Death of Maria, countess of Boulogne. primi decimo quinto. Hoc anno obiit Maria comitissa Bolonie, soror Matildis reginæ uxoris Henrici regis primi, xiv. kalendas Maii. Cujus maritus Eustachius comes Bolonie pro salute animæ uxoris suæ confirmavit manerium de Kynwardestone ecclesiæ de Bermundeseie.

Anno Domini MCXVII., et anno regni regis Henrici
Death of Maria, countess of Boulogne. primi decimo septimo. Hoc anno viii. kalendas Aprilis fuit
omnia choruscantia, tonitruum et grando in. idus Decembris, luna versa est in sanguinem; utrumque media nocte. p. 230.

Et hoc anno Crux Sancti Salvatoris inventa est prope Thanisiam.

I. 10 b. Anno Domini MCXVIII., et anno regni regis Henrici
Pope Gelasius II. called to Bernard. primi decimo octavo. Hoc anno obiit Paschalis Papa secundus; successit Gelasius Papa secundus.

Et hoc anno Robertus comes Leycestrie dedit manerium de Wideforde² monachis de Bermundeseie. Et Willolmus de Belmois Andretesburye.³ Et eodem anno miraculose virtute sanctæ Crucis liberatur Willolmus comes Moritonie de turri Londoniæ. Et rex Henricus salvatur a leonibus in somno per sanctitatem primi prioris Petrei sibi apparentis, virtute Deisen dum vixit.

Anno Domini MCXIX., et anno regni regis Henrici
Dream of Henry I. primi decimo nono. Hoc anno obiit Gelasius Papa secundus.

¹ In Southwark.
 In Hertfordshire.

² In Leicestershire.

A.D. 1125. Anno Domini MCXXV., et anno regni regis Henrici
f. 12 primi vicesimo quinto. Hoc anno fames maxima.

Famine. Anno Domini MCXXVI., et anno regni regis Henrici
Manor of primi vicesimo sexto. Hoc anno Ansgerus Brito dedit
Preston, manerium de Prestone monachis de Bermundeseie. Et
Somerset. Walterus filius ejus.¹

Return of Anno Domini MCXXVII., et anno regni regis Henrici
the em- primi vicesimo septimo. Hoc anno Matildis imperatrix
press Ma- Alemannie, filia regis Henrici prima, mortuo imperatore Hen-
tilda to rico viro suo, reversa est in Angham, et iterum desponsata
England. Galfrido Plantagenest comiti Andegavia, ex qua genuit
Henricum secundum regem Angliæ.

Her mar- Et hoc anno Henricus rex primus dedit monachis de
riage with Geoffrey of Anjou. Bermundeseie Retherhithe, Dilwiche, hidam de South-
Gifts of Henry I. to Ber- werk, Waddone, et confirmavit donationem Kynwarde-
mondsey. stone.

f. 12 b Anno Domini MCXXIX., et anno regni regis Henrici
Pope In- primi vicesimo nono. Hoc anno obiit Honorius Papa
nocent II. secundus: successit Innocentius Papa secundus. Et hoc anno
Henricus,² nepos Henrici regis Angliæ, factus est episcopus
Wintoniensis.

Anno Domini MCXXX., et anno regni regis Henrici
primi tricesimo. Hoc anno dedicatio ecclesiæ Christi Can-
tuarie.

Anno Domini MCXXXI., et anno regni regis Henrici
Dedication primi tricesimo primo. Hoc anno dedicatum est Clunia-
of Cluny. cense monasterium a dompno Innocentio Papa secundo xiii.
f. 13 kalendas Maii.

Anno Domini MCXXXII., et anno regni regis Hen-
rici primi tricesimo secundo. Hoc anno Londonia tota
Fire in combusta est de igne Gilberti Beket tertio idus
London. Aprilis.

Churches Et eodem anno ventus inauditus. Hoc etiam anno
of Schorne Henricus rex primus dedit ecclesias de Schorne et
and Colham in comitatu Kantiæ monachis de Bermun-
don'ton. dæ.

Anno Domini MCXXXIII., et anno regni regis Hen-
rici primi tricesimo tertio. Hoc anno obiit Robertus

Curtehoose dux Normanniæ in custodia servatus; et jacet A.D. 1133. sepultus apud Gloucestriam. Et hoc anno obiit Adeliza regina Angliæ.¹

Anno Domini MCXXXIV., et anno regni regis Hen- f. 13 b.
rici primi tricesimo quarto. Hoc anno obiit Walterius Clarenbald
prior de Bermundeseye; cui successit Clarembaldus. prior of
Bermondsey.

Anno Domini MCXXXV. et anno regni regis Hen-
rici primi tricesimo quinto. Hoc anno obiit Henricus Death of
primus rex Angliæ, vii. idus Aprilis,² in Normannia apud Henry I.
Lyouns, et sepultus in Anglia apud Redynges. at Lyon la
Forêt.

Hic gloriosus rex ampliavit ecclesiam de Bermundeseye possessionibus, simul et dotavit.

Qui cum regnasset xxxv. annis et xxv. ebdomadis, suc- Succession
cessit ei Stephanus filius Athelæ,³ filiæ Willelmi regis of Stephen.
primi, nepos ejus, comes Boloniæ, et ab archiepiscopo Can-
tuarie Willelmo consecratus est in regem apud Westmonas- Dec. 26.
terium, die Sancti Stephani. Et eodem anno ecclesia Sancti S. Paul's
Pauli Londoniæ combusta est de illo igne qui accensus est ad burnt.
pontem Londoniæ, et perrexit usque ad Sanctum Clementem,
ecclesiam Danorum.

Anno Domini MCXXXVII., et anno regni regis f. 14.
Stephani tertio. Hoc anno rex Stephanus dedit xl. Gifts of
solidos redditus in Southwerk monachis de Bermun- Stephen to
deseie. Et confirmavit donum Mariæ comitissæ⁴ de Bermond-
Kynwardestone, matris reginæ Matildis uxoris ejus, sey.
quod fecit monachis de Bermundeseie.

Anno Domini MCXXXVIII., et anno regni regis Ste-
nt. phani quarto. Hoc anno, tertio nonas Aprilis, Theobaldus Theobald
factus est archiepiscopus Cantuariæ. Et hoc anno idem rex archbishop
Stephanus extorsit castrum de Devises a Rogero Saresberie of Canter-
episcopo, et castrum de Newerk ab Alexandro Lincolnie bury.
episcopo.

Anno Domini MCXXXIX., et anno regni regis Ste- f. 14 b.
phani quinto. Hoc anno Girardus de Camvyle dedit Tithes of
monachis de Bermundeseie duas partes decimarum, Charlton
scilicet majores et minutas in Charletone Camvyle, Camvyle
given to
Bermondsey, which

¹ An error. She did not die till 1151. Annales de Margan, p. 14.

² An error for iv. non. Decemb.

³ filius Athelæ . .] ex parte sororia, Matt. West.

⁴ i.e. of Boulogne.

A.D. 1139. quæ postea dimissæ sunt pro perpetuo priori de Kilyngworthe pro ii. marcis per annum solvendis ad Kynwardestone.

are exchanged with the prior of Kenilworth.

Eclipse. Council of Pisa.

The empress Matilda comes to England.

William earl of Mortain becomes a monk at Bermondsey.

S. James's, Derby.

f. 15.

Capture of Stephen at Lincoln.

His grants to Bermondsey.

The empress besieged at Oxford, but escapes.

Gift of Stephen to

Et hoc anno eclipsis facta est solis xiii. kalendas Aprilis, mediante hora nona, et mansit fere per spatium unius horæ, et apparuerunt stellæ plurimæ circa solem. Hoc etiam anno habitum est concilium Pisis, præsidente Innocentio Papa, tempore Conradi imperatoris. Et eodem anno imperatrix cum fratre suo Roberto comite Gloucestriæ in festo Sancti Michaelis venit in Angliam.

A.-S. Chron., p. 233. Malmesbury ii. p. 73. Matt. W. p. 243.

Anno Domini MCXL., et anno regni regis Stephani sexto. Hoc anno Willelmus comes Moritonii venit Bermundeseye, et suscepit habitum monachalem. Et hoc [anno] Stephanus rex confirmavit donationem Waltheof filii Swein de ecclesia Sancti Jacobi de Derbye monachis de Bermundeseie.

Anno Domini MCXLI., et anno regni regis Stephani septimo. Hoc anno Stephanus rex capitur in bello apud Lyncolniam a comite Cestriæ,¹ et ducitur Bristow ad imperatricem, iv. nonas Februarii.

Ib. A.-S. Chron. p. 233.

Et hoc anno Stephanus rex concessit libertates monachis de Bermundeseye, videlicet, quod ipsi et homines sui, res, et terræ sint quieti de placitis, querelis, schiris, hundredis, et hustengis, et portmannesmot, et omnibus geldis, scotis, et sartis, et parcis claudendis, et tool, et ab omnibus rebus, querelis, et consuetudinibus. Et quod habeant curiam suam et socam et sacam et tool et theam et infangnethes, et omnes alias liberas consuetudines suas infra burgum et extra.

Anno Domini MCXLII., et anno regni regis Stephani octavo. Hoc anno statuit legatus² Papæ, ut propter violentam manuum injectionem in clericum, nemo posset absolvere nisi Papa. Et hoc anno rex Stephanus obsedit imperatricem apud Oxenford diu, sed tandem evasit.

Matt. W. p. 244.

Et eodem anno idem rex Stephanus dedit monachis de Bermundeseie Gravam, quæ membrum fuit de

¹ Ranulf de Gernon.

² i. e. Henry of Blois, bishop of Winchester.

Wanetyng, cum omnibus pertinentiis suis, in bosco et A.D. 1142.
 plano, in aquis et pratis et molendinis, in wikes et Bermond-
 pasturis, in hominibus et tenuris eorum, et nominatim, sey at
 Ernwy filium Lefwini le May, et Edmundum filium Wantage.
 Wulfrici, cum domibus et pasturis eorum, et cum f. 15 b.
 wikes et cum omnibus tenuris quas ad domos eorum
 pertinent; quam donationem confirmavit Henricus dux
 Normanniæ et Aquitaniæ dictis monachis.

Anno Domini MCXLIII., et anno regni regis Stephani
est. nono. Hoc anno obiit Innocentius Papa secundus; successit Pope Ce-
 Cælestinus Papa secundus. lestine II.

Et eodem anno dedit rex Stephanus monachis de Writtle
 Bermundeseye ecclesiam de Writel cum omnibus per- church
 tinentiis suis; quam donationem confirmavit Henricus given to
 dux Normanniæ dictis monachis. Et hoc anno Wil- Bermond-
 lelmus filius Heltonis dedit prædictis monachis molen- sey.
 dinum de Frenyngham in comitatu Kantiae, quod A mill at
 postea dimissum est Johanni Scot pro perpetuo, pro Farning-
 xl. solidis vi. denariis per annum, in anno Domini ham given,
 MCCXXI., et anno Henrici tertii sexto. and after-
wards sold.

Anno Domini MCXLIV., et anno regni regis Stephani
 decimo. Hoc anno obiit Cælestinus Papa secundus; successit Pope
 Lucius Papa secundus. Et hoc anno quidam puer apud Lucius II.
 Norwich crucifixus est a Judæis.

Hoc etiam anno Willelmus de Ipra relaxavit et Gift of
 remisit monachis de Bermundeseye decem solidos red- William of
 ditus quos solebant reddere domino de Tarentford, id Ypres.
 est Dertford, per annum, quam concessionem confirma- f. 16.
 verunt Stephanus rex Angliæ et Henricus secundus
 dux Normanniæ. Et eodem anno Willelmus de Wate-
 villa et Robertus filius ejus dederunt monachis de
 Beremundeseye manerium de Warlyngham cum suis Manor of
 pertinentiis. Warling-
ham.

Anno Domini MCXLV., et anno regni regis Stephani
 undecimo. Hoc anno obiit Lucius Papa secundus; successit Pope Eu-
 Eugenius Papa tertius. Hoc etiam anno apparuit cometa genius III.
 circa Rogationes in Maio per plures noctes. Et eodem Comet.
 anno Walkelinus Mammynot dedit dimidiam partem A moiety
 totius Grenewiche monachis de Bermundeseye. of Green-
wich given
to Ber-
mondsey.

A.D. 1146. Anno Domini MCXLVI., et anno regni regis Stephani
 Second crusade. duodecimo. Hoc anno Conradus imperator Romanorum, et *Matt. We*
 Lodovicus rex Franciæ, et plures alii reges et principes sus- *P. 244*
 ceperunt cruces eundi in Jerusalem.

Composi- Et eodem anno facta est compositio inter Willelmum ¹
 tion with Wigornię episcopum et Clarembaldum priorem de Ber-
 the bishop mundeseye de decimis in Lytelhoo juxta Charletone,
 of Wor- videlicet quod dictus episcopus et successores sui habe-
 cester re- bunt dictas duas partes decimarum pro perpetuo,
 specting certain tithes. reddendo per annum ecclesię de Bermundeseye v.
 solidos.

f. 16 b. Anno Domini MCXLVII., et anno regni regis Stephani
 decimo tertio. Hoc anno motio regum et iter agentium *Id. p. 245*
 in Jerusalem vii. kalendas Novembris.

The prior Anno Domini MCXLVIII., et anno regni regis Ste-
 Clarenbald phani decimo quarto. Hoc anno incepit locus Sancti
 made the Salvatoris de Feversham. Recessit Clarembaldus prior
 first abbat de Bermundeseye cum duodecim monachis, et fac-
 of Fever- tus fuit primus abbas de Feversham. Cui successit
 sham. Robertus Blesensis.
 Robert of Blois prior.

Transla- Et eodem anno facta est translatio Sancti Erkenwaldi epi-
 tion of S. scopi ² apud Sanctum Paulum Londonię, xviii. kalendas
 Erken- Decembris.
 wald.

Anno Domini MCXLIX., et anno regni regis Stephani
 decimo quinto. Hoc anno hyems maxima a quarto idus
 Severe Decembris, usque ad xi. kalendas Martii. Et Thamisia sic
 frost. gelata est, ut pede et equo transiretur.

f. 17. Anno Domini MCL., et anno regni regis Stephani
 decimo sexto. Hoc anno fuit Adam rector ecclesię
 Birling church. de Birlyng in comitatu Kantię. Et hoc anno Ricardus
 Gift of filius Osberti dedit monachis de Bermundeseie decimas,
 R. Fitz- scilicet ii. partes decimarum de pecoribus et bladis in
 Osbert in Melcomb-
 Horsey, Dorset. Melcumbe; et Theobaldus Cantuarię archiepiscopus
 confirmavit.

Death of Anno Domini MCLI., et anno regni regis Stephani
 Stephen's decimo septimo. Hoc anno obiit Matildis regina Anglię,
 queen, uxor regis Stephani. [Et eodem anno Thamisia sic ingelatur,
 Matilda.

¹ Sic. An error for *Simonem*. | ² Of London, A.D. 675.

ut pede et equo transiretur, a quarto idus Decembris usque A.D. 1151. ad xi. kalendas Martii.]¹

Et nix maxima a Natali Domini usque ad Purificationem beatæ Mariæ jacuit.

Anno Domini MCLII., et anno regni regis Stephani decimo octavo. Hoc anno Winebaldus de Baalam dedit monachis de Bermundeseie ecclesiam de Uptone et terram vocatam Melneham. Et eodem anno Alanus Pirot dedit eisdem monachis vi. milia allecum de manerio suo de Erchelawis, et unam acram terræ.

Upton church given.
Gift of Alan Pirot.

Anno Domini MCLIII., et anno regni regis Stephani f. 17 b. ^{est.} decimo nono. Hoc anno obiit Anastasius Papa quartus; successit Adrianus Papa quartus,² Anglicus.

Pope Adrian IV.

Anno Domini MCLIV., et anno regni regis Stephani vicesimo. Hoc anno obiit Stephanus rex Angliæ, viii. kalendas Novembris, qui regnavit xix. annis, et sepultus est apud Feversham in monasterio Sancti Salvatoris, quod ipse fundavit. Cui successit in regnum Henricus secundus, filius Matildis imperatricis et nepos Henrici regis primi; et a Theobaldo Cantuariæ archiepiscopo consecratus est in regem apud Westmonasterium, xiv. kalendas Januarii.

Death of Stephen.

Succession of Henry II.

Et hoc anno Willelmus comes Gloucestriæ dedit monachis de Bermundeseye ecclesiam de Cambyrwelle.

Camberwell church given to Bermondsey.

Anno Domini MCLV., et anno regni regis Henrici secundi primo. Hoc anno recessit Robertus prior de Bermundeseye. Et hoc anno Willelmus filius Henrici de Eltham dedit monachis de Bermundeseye decimas de Wiklondes in parochia de Wolwiche; et Theobaldus Cantuariæ archiepiscopus confirmavit.

Resignation of prior Robert.
f. 18.
Tithes in Woolwich given.

Anno Domini MCLVI., et anno regni regis Henrici secundi secundo. Hoc anno successit Rogerius prior de Bermundeseye post annum recessionis Roberti prædicti, et factus est prior idem Rogerius xvi. kalendas Maii, anno revoluto. Et eodem anno Raynoldus de Tannay dedit monachis de Bermundeseye ecclesiam de Bengeshoo; et Theobaldus archiepiscopus Cantuariæ ac Robertus Lincolnæ episcopus confirmaverunt. Hoc

Roger prior.

Bengeo church given.

¹ A repetition from the previous year.

² quartus] iii^m, MS.

A.D. 1156. etiam anno per plurimas noctes apparuit signum crucis in luna, mense Octobri. Et hoc anno Osbertus filius Willelmi Ottdener dedit monachis de Bermundeseye terram de Tymberwode.

Prior Roger made abbat of S. Ouen. Adam prior. Gift of Walkelin Mammynot. f. 18 b. Anno Domini MCLVII., et anno regni regis Henrici secundi tertio. Hoc anno recessit Rogerius prior de Bermundeseye, xii. kalendas Martii, et factus est abbas apud Sanctum Audoenum; successit dompnus Adam viii. idus Junii. Et eodem anno Walkelinus Mammynot, filius Walkelini Mammynot, dedit monachis de Bermundeseye x. solidos redditus de molendino de Depforde.

Anno Domini MCLVIII., et anno regni regis Henrici secundi quarto. Hoc anno Willelmus de Watevilla concessione filiorum suorum dedit monachis de Bermundeseye ecclesiam de Chelsham et illam de Warlyngham; quam donationem confirmaverunt Henricus secundus, Edwardus tertius, Ricardus secundus, et Henricus

quartus. Et eodem anno obiit Adrianus Papa quartus¹; successit Alexander Papa tertius. Hoc etiam anno Henricus rex secundus coronatus apud Wigorniam, post celebrationem divinorum coronam super altare posuit, nec ulterius coronatus est. Matt. We P. 247.

Anno Domini MCLIX., et anno regni regis Henrici secundi quinto. Hoc anno Sibilla de Watevilla et Ingelrannus de Funteneys dederunt ecclesiæ et monachis de Bermundeseye ecclesiam de Bedyngtone. Et eodem anno Henricus secundus confirmavit donationes ecclesiarum nostrarum, scilicet de Cambirwelle, Bengenhoo, Warlyngham et Chelsham, Fifhide, et Bedyngtone. Hoc etiam anno schisma Alexandri Papæ et Octoviani schismatici.

f. 19. Anno Domini MCLX., et anno regni regis Henrici secundi sexto. Hoc anno Henricus rex secundus concessit et confirmavit Sancto Salvatori de Bermundeseye et monachis ibidem, omnes terras suas et homines suos et decimas, et omnes res suas ubicunque sint, liberas et quietas ab omnibus oppressionibus et exactionibus, scilicet scotis, geldis, auxiliis, forestariis, sartis, et parcis claudendis, vicecomitibus, et schiris et hundre-

¹ quartus] iii^{us}, MS.

dis requirendis, placitis et querelis et hustengis et A.D. 1160. portmannesmot et tunchippesmot, et omnibus aliis consuetudinibus. Concessit etiam dictis monachis socam et sacam et tool et team et infangethef, cum aliis libertatibus; et quod habeant terras suas et homines et decimas et omnes alias res suas bene et in pace, libere et quiete, bene et honorifice, ita quod ipsi in bosco et in plano, in aquis et littoribus, in stagnis et mariscis, in pratis et pascuis, in viis et semitis, in burgo et extra, et in omnibus locis de rebus suis suam faciant voluntatem. Quas libertates exemplificaverunt et confirmaverunt Ricardus rex primus, Henricus tertius, Edwardus tertius, Ricardus secundus, et Henricus quartus.

Anno Domini MCLXI, et anno regni regis Henrici secundi septimo. Hoc anno xvi. kalendas Maii, recessit Adam prior de Bermundeseie, et factus est abbas apud Evesham; cui successit dompnus Gaufridus prior. Et eodem anno facta est pax inter regem Angliæ et regem Franciæ.

Prior
Adm
made abbat
of Eve-
sham.
f. 19 b.
Geoffrey
prior.
Death of
archbishop
Theobald.

Hoc etiam anno obiit Theobaldus Cantuariæ archiepiscopus, et Cantuaria pæne tota arsit.

Anno Domini MCLXII., et anno regni regis Henrici secundi octavo. Hoc anno Sanctus Thomas, tunc cancellarius regni et Cantuariæ archidiaconus, consecratus est in archiepiscopum Cantuariæ ab Henrico Wintoniensi episcopo, tertio nonas Junii, Dominica prima post Pentecosten, presentibus tunc ibidem Henrico regis filio et regni hærede, xiv. episcopis provincialibus, et nobilibus totius regni innumeris.

Thomas
Becket
arch-
bishop.

Anno Domini MCLXIII., et anno regni regis Henrici secundi nono. Hoc anno fulgur cecidit,¹ de quo perierunt multi homines et jumenta, et domus combustæ sunt. Et eodem anno Alexander Papa tertius magnum concilium Turonis celebravit. Hoc etiam anno recessit Gaufr prior de Bermundeseye; cui successit Petrus

Thunder-
storm.
Council of
Tours.
Resignation
of prior

Anno Domini MCLXIV., et anno regni secundi decimo. Hoc anno consecratum est et regale monasterium de Redynge a

¹ MS. inserta fulgur.

- A.D. 1164.** Cantuariæ archiepiscopo, præsentē Henrico secundo rege. Et eodem anno translatum est corpus gloriosi et vere sancti regis Edwardi ab eodem Sancto Thoma, præsentē eodem rege Henrico, tertio idus Octobris. *Et* Man. Wes.
Translation of S. Edward the Confessor. eodem anno subiit Sanctus Thomas exilium. Hoc etiam p. 248.
Exile of Becket. anno quoddam stagnum versum est in sanguinem. Et
Earthquake. terræmotus factus est vii. kalendas Februarii in Ely. Northfolk, et Southfolk ad nocturnam synaxim; astantes prostravit, campanas pulsavit.
- Anno Domini MCLXV., et anno regni regis Henrici secundi undecimo.** Hoc anno Henricus rex confirmavit hidam de Southwerk et Leygham,¹ Waddone, cum terra Colemanii monachis de Bermundeseye.
- Anno Domini MCLXVI., et anno regni regis Henrici secundi duodecimo.** Hoc anno recessit dompnus Petrus prior de Bermundeseye, cui successit dompnus Raynoldus. Et hoc anno idem Raynoldus dimisit cum assensu conventus fratribus Templi totam hidam de Wideflete super Thamisiā cum hominibus, molendinis, aquis, stagnis, et omnibus pertinentiis suis, reddendo per annum ecclesiæ de Bermundeseye x. marcas sterlingorum.
- Anno Domini MCLXVII., et anno regni regis Henrici secundi decimo tertio.** Hoc anno recessit dompnus Raynoldus prior de Bermundeseye; cui successit dompnus Rogerius. Et eodem anno obiit Matildis imperatrix. Id. p. 24
- Anno Domini MCLXVIII., et anno regni regis Henrici secundi decimo quarto.** Hoc anno Walkelinus Mammynot dedit monachis de Bermundeseye lx. solidos annui redditus de dominio de Cippenham in Dilleherst. Dedit etiam ecclesiam de Birlyng cum suis pertinentiis; quas donationes confirmaverunt Henricus rex secundus, Edwardus tertius, Ricardus secundus, et Henricus quartus.
- Anno Domini MCLXIX., et anno regni regis Henrici secundi decimo quinto.** Hoc anno idem Rogerius prior dimisit fratribus Templi pro perpetuo ii. acras de feudo et eleemosyna domini regis juxta terram quam nobis

¹ Legham in Godstone, Surrey.

A.D. 1174. anno idem rex concessit eisdem monachis warennam suam per totam terram suam ubicunque eam habent per Sudreyam in bosco et in plano, super decem libris forisfacturæ.

Warren
granted.

Prior Ro-
ger made
abbat of
Abingdon.

Robert de
Bethleem
prior.

f. 22 b.

His resig-
nation.

Werric
prior.

Tithes of
Ditton in
Cambridge-
shire.

Prior Wer-
ric made
abbat of
Feversham.
Bertrand
prior.

f. 23.

Tithes
given by
Hugh de
Montfort
and Wil-
liam de
Franch-
ville.

Third
Lateran
Council.

Tithes of
Watling-
ton.

Anno Domini MCLXXV., et anno regni regis Henrici secundi vicesimo primo. Hoc anno recessit Rogerius prior de Bermundeseye, et factus est abbas apud Aben-
done, cui successit Robertus de Bethleem. Et eodem
anno facta est pax inter Henricum regem Angliæ et filios ejus Henricum, Ricardum, et Johannem. Matt. Wes
p. 251.

Anno Domini MCLXXVI., et anno regni regis Henrici secundi vicesimo secundo. Hoc anno recessit Robertus prior de Bermundeseye ; successit ei Werricus.

Anno Domini MCLXXVII., et anno regni regis Henrici secundi vicesimo tertio. Hoc anno Robertus filius Humfridi dedit monachis de Bermundeseye decimas de Dittone in comitatu Cantebriggie ; quæ postea dimissæ sunt ad feodi firmam priori et conventui de Thetford, in anno Domini MCCLXI., et anno regni Henrici tertii quadragesimo sexto, pro decem marcis per annum.

Anno Domini MCLXXVIII., et anno regni regis Henrici secundi vicesimo quarto. Hoc anno recessit Werricus prior de Bermundeseye, et factus est abbas de Feversham : successit dompnus Bertrannus.

Anno Domini MCLXXIX., et anno regni regis Henrici secundi vicesimo quinto. Hoc anno Hugo de Monteforti dedit monachis de Bermundeseie decimas quatuor mansionum, scilicet de Langfort et Bodeney, et Wikes et Nachetone. Et eodem anno Willclmus filius Ricardi de Franchevilla dedit duas partes decimarum de dominio de Langford et de Gerbodesham eisdem monachis. Et eodem anno quidam puer martyri-
zatus est apud Wenelok. Item eodem anno synodus cccx. epis-
coporum Romæ media Quadragesima, xiv. kalendas Aprilis, in patriarchio Lateranensi, tempore Frederici imperatoris. Matt. W.
p. 252.

Anno Domini MCLXXX., et anno regni regis Henrici secundi vicesimo sexto. Hoc anno Willelmus de Abyngysworthe dedit monachis de Bermundeseye duas

partes decimarum in parochia de Watlyngtone, quæ A.D. 1180. postea dimissæ sunt pro perpetuo abbati et conventui Sancti Albani pro v. solidis infra octavas Paschæ.

to, 511. Anno Domini MCLXXXI., et anno regni regis Henrici secundi vicesimo septimo. Hoc anno dominus Bedford Milo de Bello Campo, assensu Pagani de Bello Campo mill. hæredis, dedit monachis de Bermundeseye molendinum de Bedford. Et in isto anno mutata est moneta, die Sancti New Martini. coinage, Nov. 11. f. 23 b.

West. 53. Anno Domini MCLXXXII., et anno regni regis Henrici secundi vicesimo octavo. Hoc anno obiit Alexander Papa tertius; et successit Lucius Papa tertius¹ in anno proximo Pope Lucius III. sequenti. Et eodem anno Johannes Trenchefvile dedit monachis de Bermundseye totam decimam suam de Tithe in Woodchester. dominio suo de la Stane in parochia de Godichestre. Quæ postea dimissæ sunt pro perpetuo rectori de Godichestre et successoribus suis pro quatuor solidis per annum in festo Sancti Michaelis apud Bermundeseye, in anno Domini MCCXXXVII., et anno Henrici tertii vicesimo secundo.

Anno Domini MCLXXXIII., et anno regni regis Henrici secundi vicesimo nono. Hoc anno successit Lucius Papa tertius.¹ Et eodem anno obiit Henricus rex tertius, vivente adhuc patre suo, et regnavit xiii. annis. Death of the young king Henry III. Iste Henricus rex non annumeratur in numero regum, eo quod injuriose coronatus sit a Rogero Eboracensi archiepiscopo, dum beatus Thomas Cantuariæ archiepiscopus pro justitia exularet. Et hoc anno floruit Petrus Peter Commestor. Comestor.

Anno Domini MCLXXXIV., et anno regni regis Henrici secundi tricesimo. Hoc anno obiit Bertrannus prior de Bermundeseie, cui successit Constantinus vel Bertrand. Constantine prior. Constantius.

Anno Domini MCLXXXV., et anno regni regis Henrici secundi tricesimo primo. Hoc anno duæ parte[s]

¹ *tertius*] ii^m, MS.

A.D. 1185. decimarum de manerio de Stikeldone in parochia de
 Tithes in Greneford datæ fuerunt monachis de Bermundeseye.
 Greenford parish. Pro quibus domina priorissa de Ankerwik¹ reddidit per
 annum per compositionem inter nos et ipsam confectam
 v. solidos.

Earth- Et eodem anno patriarcha² Hierosolimorum venit in Anglia. *Mat. W.*
 quake. Et terramotus magnus apud Lincolniam xvii kalendas *Mat. p. 224.*
 Pope Ur- Et eodem anno Urbanus tertius fit Papa Romanus.

ban III. Anno Domini MCLXXXVI., et anno regni regis Hen-
 S Hugh rici secundi tricesimo secundo. Hoc anno Hugo prior de
 bishop of Cartusa³ consecratus est in episcopum Lincolnæ.

Death of Et eodem anno obiit Constantius vel Constantinus
 prior Con- prior de Bermundeseye; cui successit Henricus de So-
 stantine liaco. Obit Henricus, cui successit Adam. Et eodem
 Henry de anno obiit Adam, cui successit Henricus.

Souly prior. Et eodem anno obiit Ricardus episcopus Wintoniæ.

Adam. Anno Domini MCLXXXVII., et anno regni regis Hen- *Mat. W.*
 Henry. *p. 224.*

f. 25 b. rici secundi tricesimo tertio. Hoc anno Crux Domini capta
 The Cross. est a paganis. Rex⁴ quoque captus, et episcopus Aconensis,
 Acre. Je- et multi alii cum Templariis et Hospitalibus occisi, et civitas
 rusalem. Acra capta est. Jerusalem quoque capta est. Et eodem
 &c., lost. anno ecclesia cathedralis Cicestris et tota civitas combusta est
 Chichester xii. kalendas Novembris.
 burnt.

Anno Domini MCLXXXVIII., et anno regni regis
 Henry II. Henrici secundi tricesimo quarto. Hoc anno rex Anglorum
 Philip II. et rex Francorum et multi alii principes, comites, archiepi-
 and many scepi, episcopi, abbates, et populus infusus cum monachis et
 others, take canonicis per urbem susceperunt cruceis eundi in Jerusalem
 the cross. Rex Angliæ Henricus transfretavit, orta discordia inter ipsum
 et regem Francorum.

f. 25. Anno Domini MCLXXXIX., et anno regni regis Hen-
 Death of rici secundi tricesimo quinto. Hoc anno obiit Henricus *Westm.*
 Henry II. rex secundus, nepos Henrici regis primi; et regnavit xxiv. *p. 224.*
 July 6. annis, mensibus septem, diebus quinque. Obit autem in oc-
 tavis Apostolorum Petri et Pauli, et sepultus est in Normannia
 Succession apud Fontem Evarardi, cui successit Ricardus rex primus
 of Richard titulus ejus, consecratus a Baldewino Cantuariensi archiepiscopo
 1. apud Westmonasterium, tertio nonas Septembris

¹ Near Standon, Beds.

² Hermans.

³ i. e. the Carthusians at Witham.

⁴ Guy de Lusignan.

⁵ Rafiam.

Et eodem anno recessit Henricus prior de Bermundeseie, et factus est abbas Glastoniæ ad festum Sancti Michaelis; cui successit Ricardus Norman in die Sancti Nicholai episcopi. Hic fecit compositionem inter priorem de Roystone et nos de terris nostris in Cokenage ad feodi firmam pro xiii. s. iv. d. per annum, apud Bermundeseye solvendis.

A.D. 1189.
Henry made abbat of Glastonbury.

R. Norman prior, Dec. 6.

Arrangement respecting the land in Cokenhatch.

Third crusade.

tt. West. 157. Anno Domini MCXC., et anno regni regis Ricardi primi secundo. Hoc anno rex Angliæ Ricardus et Philippus rex Franciæ, modico tempore elapso post Natale Sancti Johannis Baptistæ, iter aggressi sunt eundi in Jerusalem, et infinitus populorum numerus cum eis, Crucis signaculo insignitus.

Et eodem anno Galfridus de Tayle dedit duas partes decimarum in Ludgreshale monachis de Bermundeseye.

Tithes in Ludgershall.

Anno Domini MCXCI., et anno regni regis Ricardi f. 25 b.

p. 258. primitertio. Hoc anno rex Angliæ Ricardus et rex Franciæ Philippus profecti sunt a Mesana ante Dominicam Palmarum.

661. Rex autem Angliæ habuit secum xiii. naves prægrandes, quas vulgo buffas¹ vocant, triplici velorum expansione velificatas, et centum naves onerarias, et quinquaginta galeas, et circa vicesimum diem Rodos insulam intravit, videlicet iv. nonas Junii.² Et civitas de Acres postea capta est, iv. idus Julii.

Fleet of Richard I.

Capture of Acre.

Item hoc anno terra de Tymberwode cum mariscis, hominibus, et redditibus, et omnibus pertinentiis suis dimissa est pro perpetuo Henrico de Sornes, reddendo per annum quinque marcas et dimidiam per annum ecclesiæ de Bermundeseye. Et eodem anno Willelmus filius Roberti de Cilterna dedit eisdem monachis x. acras terræ in Chilterne. Et Ricardus filius Willelmi filii Roberti de Chilterne dedit dictis monachis decimas xvi. acrarum terræ.

Chiltern.

Anno Domini MCXCII., et anno regni regis Ricardi primi quarto. Hoc anno obiit Clemens Papa tertius; cui successit Cælestinus Papa tertius. Hic fecit palatium Sancti Petri. Et eodem anno Henricus abbas Glas-

Pope Celestine III.

Prior Henry made bishop of Worcester.

¹ buffas] buccas, Diceto, and so Wendover. See Twysden's Glossary.

² This is the date when Richard

landed at Acre, according to Matt. West.

A.D. 1192. toniæ, quondam prior de Bermundeseye. ii. iunis Decembris consecratus est in episcopum Wigornie in Huberto Cantuariæ archiepiscopo. Et hoc anno Ricardus rex Angliæ, rediens ab Hierosolimis, interceptus est in Alemania proditione Francorum a duce Austriæ Limpoldo igni Venam, inter festum Sancti Andreæ et Natale Domini. et retentus ab imperatore Alemannie Henrico, et redemptus propter centies mille marcas sterlingorum, ad quam redemptionem perficiendam universi calices ecclesiarum per Angliam confracti et conflati sunt, præter eos qui redempti sunt cum aliis thesauris ecclesiarum,

Anno Domini MXXIII., et anno regni regis Ricardi primi quinto. Hoc anno tonitruum magnum et choruscatio magna, xix. kalendas Februarii, in nocte.

Anno Domini MXXIV., et anno regni regis Ricardi primi sexto. Hoc anno Ricardus rex Angliæ liberatus est a potestate Henrici imperatoris Alemannie ii. nonas Februarii et iii. idas Martii apud Sandwiche applicuit, et feria quarta post. apud Londoniam cum magno apparatu receptus est. Et eodem anno, ii. nonas Junii, hora vespertina subito choruscationes et tonitrua terribilia audita sunt. Et eodem anno Henricus comes Augy dedit monachis de Bermundeseye terram vocatam Osewardistone in parochia de Lida et terram Johannis clerici in Bilsyngtone, quæ postea dimissa est pro perpetuo priori et conventui de Bilsyngtone pro xxix. s. i. d. ob. q. in anno Domini MXXV. et anno regni regis Edwardi primi xviii.

Anno Domini MXXV., et anno regni regis Ricardi primi septimo. Hoc anno Henricus episcopus Wigornie, quondam prior de Bermundeseye, obiit.

Anno Domini MXXVI., et anno regni regis Ricardi primi octavo. Hoc anno facta est pax inter Ricardum regem Angliæ et Philippum regem Franciæ.

Anno Domini MXXVII., et anno regni regis Ricardi primi nono. Hoc anno Gregorius Papa tertius, qui composuit Decretales, obiit. Et eodem anno Sanctus Dominicus instituit regulam fratrum Predicatorum.

Anno Domini MXXVIII., et anno regni regis Johannis primi. Hoc anno Ricardus prius rex Angliæ, in Aquitania

Capture
and impri-
sonment of
Richard I.
His ran-
som.

Thunder.

Richard I.
freed, and
lands in
England.

f. 26 b.

Gift of
Henry,
count of
Essex, in
Lifford
Barnham.

Death of
Henry of
Worcester.

Peace made
between
Richard I.
and Philip
the King of
France.

Gregory the
Third Pope
died. The same
year St. Dominic
founded the
Order of Preachers.

John the
First King
of England.

Abbas
f. 26
b.

Mat. W.
p. 251
Dion.
vol. 62
Wend.
iii. p. 31.

Mat. W.
p. 260.

Wend.
iii. p. 1.

Id. p. 1.

castrum de Caluz, quod rex Franciæ occupaverat, obsi- A.D. 1199.
dione vallavit, ubi vulneratus a jaculo balistæ in sinistro
humero, vii. kalendas Aprilis, et mortuus est vii. idus Aprilis;
sepultusque est apud Fontem Everardi ad pedes Henrici
secundi patris sui, cum regnasset novem annis, mensibus toti-
dem, diebus sex; cui successit in regnum Johannes frater ejus, Succession
comes Moritonæ, et coronatus est apud Westmonasterium a of John.
Vest. domino Himberto Cantuariæ archiepiscopo, vi. kalendas Junii, f. 27 b.
scilicet in die Ascensionis Domini. Qui statim facto solempni His divorce
divortio inter ipsum et Alianoram¹ uxorem suam, filiam comitis from his
Glovernæ, eo quod in tertio gradu essent affines, de consilio first wife,
regis Franciæ duxit Isabellam filiam comitis de Engalismo, and mar-
quæ in reginam coronata est apud Westmonasterium, eodem riage with
die quo ipse coronatus est. Isabella of
Angou-
lême.

Anno Domini MCC., et anno regni regis Johannis
secundo. Hoc anno facta est pax inter Johannem regem et Peace with
Philippum regem Franciæ. Philip II.

Anno Domini MCCI., et anno regni regis Johannis Death of
tertio. Hoc anno obiit Ricardus Northam, prior de prior
Bermundeseye; cui successit Hugo. Richard
Norman.

Anno Domini MCCII., et anno regni regis Johannis Hugo prior.
Vest. quarto. Hoc anno Papa Innocentius tertius ad expeditionem f. 28.
terræ Orientalis quadragesimam partem pecuniarum et red-
dituum mandat erogari.

Anno Domini MCCIV., et anno regni regis Johannis
sexto. Hoc anno eclipsis lunæ facta est xvi. kalendas Maii, Eclipse of
post mediam noctem, per longum tempus. Et eodem anno the moon.
Normannia amissa est. Item eodem anno obiit Alienora mater² Normandy
regis Ricardi. lost.

Anno Domini MCCV., et anno regni regis Johannis f. 28 b.
septimo. Hoc anno duravit gelu horridum post Epi-
phaniam Domini per novem ebdomadas continuas. Et John de
hoc anno Johannes de Graye electus est in archiepisco- Gray
pum Cantuariæ, sed non consecratus. Unde contro- elected
versia oritur inter Johannem regem Angliæ et curiam arch-
Romanam. bishop.

¹ Sic MS. erroneously for *Isabel-*
lam or *Hawisiam*.

² *mater*] *uxor*, MS.

A.D. 1206. Anno Domini MCCVI., et anno regni regis Johannis S. Francis. octavo. Hoc anno Sanctus Franciscus instituit regulam

Translation of the first prior, Petreus, by Bernard, archbp. of Ragusa.

June 11.

Violent storm at Bermundese.

Return of John from Poitou, f. 29.

Eclipse.

John takes a thirteenth from the whole of England.

Otho IV. in England.

Stephen Langton elected archbp.

The monks expelled by John, July 15.

undecimo sequenti. Et hoc anno facta est translatio dompni Petreii, primi prioris istius loci, v. idus Junii, a domino Bernardo quondam Raguensi archiepiscopo, qui cum rege Ricardo in Angliam venit, a quo etiam custodiam episcopatus Carduliensis ecclesie suscepit. Ipse etiam archiepiscopus sequenti festo Sancti Barnabae Apostoli dedicavit altare matutinale in honore perpetue Virginis Mariæ et omnium sanctorum. Item eodem anno, id. Julii, auditum est tonitruum apud Bermundese tantæ molis, quod quidam ibi presentes tam de Gallie quam Burgundiæ necnon et Averniæ regionibus oriundi, testati sunt se nunquam tam terribile tonitruum audisse. Et eodem anno rediit Johannes rex Angliæ de Pictavia.

Anno Domini MCCVII., et anno regni regis Johannis nono. Hoc anno facta est eclipsis solis ii. kalendas Martii circa horam sextam, et duravit usque ad no-

nam. Et hoc anno cepit Johannes rex tertiam-decimam partem catallorum et averiorum totius Angliæ, tam a domibus religiosis quam a laicis. Et incepit hæc collecta a Purificatione beatæ Mariæ, et duravit usque ad festum Sancti Michaelis. Et hoc anno Otho imperator Romanorum in Angliam transvectus est. Item eodem anno electus fuit apud Romam magister Stephanus Langetun in archiepiscopum Cantuariæ, a priore et monachis Cantuariæ. Pro qua electione Johannes

rex Angliæ plurimum commotus expelli præcepit monachos a domo sua; et expulsi sunt una die lxiv. monachi per Falconem de Cantelo et Reginaldum de Cornhille et alios, in die Translationis Sancti Swithuni. Eodem anno consecratus est in archiepiscopum Cantuariæ idem magister Stephanus Langetun, a domino Papa Innocentio tertio, xv. kalendas Julii, apud Romam.

Mat. W. p. 267.

R. W. dore, p. 216.

Et eodem anno combusta fuit ecclesia beatæ Mariæ A.D. 1207.
 canonicorum de Southwerk, et magna pars Londoniæ Church of
 et Southwerk. Quo anno canonici ejusdem ecclesiæ S. Mary
 fundaverunt quoddam hospitale in fundo eorum proprio Overey,
 prope prioratum, ubi celebraverunt divina usquequo Southwerk,
 idem prioratus de novo fuit reparatus, quod quidem burnt.
 hospitale postea fuit translatum ex consensu Petri A tempo-
 episcopi Wintoniæ in fundum Amicii archidiaconi rary hospi-
 Surreiæ, ut patet inferius in anno decimo tertio tal founded
 Henrici tertii. Et hoc anno kalendis Octobris natus est by the
 Johanni regi ex Isabella regina filius, et vocatus est canons.
 Henricus. v. p. 457.
 Birth of
 prince
 Henry.

Anno Domini MCCVIII., et anno regni regis Johannis f. 29 b.
 decimo. Hoc anno ix. kalendas Aprilis factum est in- The inter-
 terdictum generale per totam Angliam a domino Papa dict.
 Innocentio tertio, quia Johannes rex Angliæ noluit
 admittere magistrum Stephanum in archiepiscopum in
 sede patriarchatus sui, neque monachos ad institu-
 tionem domus suæ. Et hoc anno inundatæ sunt terræ Flood at
 de Bermundeseye per fluxum Thamisiæ. Bermond-
 sey.

Anno Domini MCCIX., et anno regni regis Johannis London
 undecimo. Hoc anno fuit fundatio archæ pontis bridge and
 Londoniæ, et reparatio prioratus ecclesiæ Sanctæ Mariæ S. Mary
 de Overeye, post combustionem quæ fuit in tertio Overey re-
 anno præcedente. Et hoc anno natus est regi Johanni built.
 alius filius in vigilia Epiphaniæ, et nominatus est Birth of
 Ricardus. Eodem anno Johannes rex Angliæ duxit prince
 exercitum suum in Scotiam, circa festum Sanctæ Mariæ Richard.
 Magdalenæ. July 22.

Anno Domini MCCX., et anno regni regis Johannis f. 30.
 duodecimo. Hoc anno Johannes rex captivavit omnes The Jews
 Judæos per totam Angliam, et spoliavit eos usque ad seized and
 lxvi. milia marcarum argenti. Item eodem anno de- pillaged.
 struxit omnes domos alborum monachorum per totam Houses of
 Angliam, circa festum Sancti Martini, ita quod præ- the white
 dicti monachi per diversas domos dispersi sunt, et monks de-
 annumerata est redemptio eorum usque ad xxxiii. stroyed.
 marks. Their ran-
 som, 33,333
 marks.

Et hoc anno inceptum est fossatum Londoniensibus A.D. 1213.
 extra muros Londoniæ, id. Octobris. Et hoc anno A trench
 facta est pax inter dominum Innocentium Papam et outside
 Johannem regem Angliæ, et jurata a multis comitibus London
 terræ, hoc modo, quod idem rex in bona pace recipiet walls be-
 dominum Stephanum Cantuariæ archiepiscopum et gun by the
 cæteros episcopos Angliæ, et restituet eis omnia ablata, Londoners.
 et satisfaciet sanctæ ecclesiæ in omnibus. Et quod Submission
 dominus rex Angliæ et hæredes sui dabunt quolibet of John to
 anno sanctæ Romanæ ecclesiæ mille marcas esterlin- Innocent
 gorum, scilicet pro regno Angliæ DCC. marcas, et pro III.
 regno Hiberniæ CCC. marcas. Et hoc anno dominus f. 31.
 Stephanus Cantuariæ archiepiscopus applicuit apud Arch-
 Dovere, et cum eo dominus Willelmus episcopus Lon- bishop
 doniæ, et dominus Eustachius Eliensis episcopus, Langton
 et dominus Hugo Lincolnensis episcopus. comes to
 Hoc etiam anno England.
 absolutus est Johannes rex, præstito tamen prius Absolution
 sacramento in omnibus plene satisfacere sanctæ eccle- of John.
 siæ de ablatis restituendis.

Anno Domini MCCXIV., et anno regni regis Johannis
 decimo sexto. Hoc anno relaxatum est interdictum The inter-
 generale in ecclesia Sancti Pauli Londoniæ a domino dict at an
 Eustachio Eliensi episcopo, in die Sanctorum Processi end,
 et Martiniani, præsentibus domino Nicholao ¹ apostolicæ July 2.
 sedis legato, et domino Stephano Cantuariæ archiepi-
 scopo, et multis aliis. Quod interdictum duraverat
 per totam Angliam per sex annos continuos et xiv.
 ebdomadis et iii. diebus.

Anno Domini MCCXVI., et anno regni regis Henrici f. 31 b.
 tertii primo. Hoc anno celebratum fuit concilium Late- Fourth
 ranense, anno decimo octavo pontificatus domini Inno- Lateran
 centii tertii. Et hoc anno obiit Johannes rex Angliæ Council.
 apud Newerk, vel ut quidam ferunt, venenatus cum Death of
 cerusis per quendam monachum nigrum Wigorniae. John at
 Obiit autem xiv. kalendas Novembris, cum regnasset Newark.

¹ Bishop of Tusculum.

anno incipitur novum opus apud Westmonasterium, et a præfato Henrico rege jacitur primus lapis fundamenti.

A.D. 1220.

New work at Westminster begun.

Anno Domini MCCXXI., et anno regni regis Henrici tertii sexto. Hoc anno tertio nonas Julii pluit tota die et tota nocte, et sequenti die et tota nocte sequenti. Et eodem anno crux Domini redditur Christianis, et omnes Christiani ubicumque inventi liberati sunt. Et eodem anno recessit Ricardus prior de Bermundeseye, et factus est prior de Wenlok; cui successit Hugo: et eodem anno obiit Hugo; cui successit Gaufredus. Item hoc anno molendinum de Frenyngham dimissum est Johanni Scot et hæredibus suis per Hugonem priorem et conventum de Bermundeseye pro perpetuo, per xl. s. vi. d. ad quatuor anni terminos.

Violent rains.

The Cross restored.

Prior Richard made prior of Wenlock.

Priors Hugh and Godfrey.

Mill of Farnyngham.

Anno Domini MCCXXII., et anno regni regis Henrici tertii septimo. Hoc anno tertio idus Martii nix maxima prostravit multas arbores, et gelu superveniente arbores mortificavit, ita quod folia non apparebant in

Severe fall of snow.

f. 33.

illo anno in pluribus locis; fructus etiam pomorum in pluribus locis periit omnino. Et eodem anno ventus vehemens ab occidente veniens in crastino Sanctæ Luciae silvas, ædificia, turres prostravit, et infinita mala per orbem fecit. Item eodem anno obiit Sanctus Dominicus fratrum Prædicatorum. Et eodem anno obiit Gaufredus prior de Bermundeseye; successit Odilo. Eodem anno obiit Odilo; successit Hugo. Et in fine ejusdem anni obiit Hugo, et successit Odilo; et sic fuerunt tres priores in uno anno.

Wind on Dec. 14.

Death of S. Dominick; of prior Geoffrey.

Priors Odilo, Hugh, and Odilo.

Anno Domini MCCXXIII., et anno regni regis Henrici tertii octavo. Hoc anno Johannes de Bregnes, rex Jerusalem, venit in Angliam. Et eodem anno obiit Odilo prior de Bermundeseye; cui successit Haymo. Et eodem anno obiit Haymo; cui successit Hugo. Et eodem anno Honorius Papa tertius confirmavit regulam Fratrum Minorum.

John de Brienne in England.

Death of prior Odilo.

Priors Haymo and Hugh.

Anno Domini MCCXXIV., et anno regni regis Hen-

A.D. 1224. rici tertii nono Hoc anno Henricus rex tertius ordi-
 £. 33 6 navit et statuit edictum, ut omnes alienigenæ de regno
 Expulsion of aliens. expellerentur. Et eodem anno castrum de Bedeford
 Destruction of castle. funditus eversum est a dicto rege propter Falconem
 de Breuse, qui illud regi reddere contradixit. Et eodem
 Arrangement respecting land in Peckham. anno facta est finalis concordia inter Hugonem priorem
 de Bermundeseye et Jocum le Perser et Mariam uxorem
 ejus, de l. acris terræ cum pertinentiis in Peckham,
 et recuperatæ per priorem.

Anno Domini MCCXXV., et anno regni regis Hen-
 rici tertii decimo. Hoc anno Honorius Papa tertius
 Death of prior Hugh. injunxit fratribus de Monte Carmeli, ut observent re-
 Prior Gilbert. gulam eis traditam a patriarcha Hierosolimorum in
 remissione peccatorum. Et eodem anno obiit Hugo
 Opposition of the barons to Hubert de Burgh. prior de Bermundeseie; cui successit Gilbertus.

Anno Domini MCCXXVI., et anno regni regis Hen-
 rici tertii undecimo. Hoc anno orta est discordia inter
 regem et barones, propter Hubertum de Burgo, comi-
 tem Cantie et totius Angliæ justiciarium, quem ba-
 rones ab officio deicere, rege contradicente, volebant.
 Death of prior Gilbert. Et eodem anno obiit Gilbertus, prior de Bermunde-
 Priors Hugh and William. seye; cui successit Hugo. Et eodem anno obiit Hugo;
 cui successit Gwillelmus.

Anno Domini MCCXXVII., et anno regni regis Hen-
 rici tertii duodecimo. Hoc anno obiit Honorius Papa
 Pope Gregory IX. tertius; cui successit Gregorius Papa nonus. Hoc anno
 Death of prior William. confirmavit regulam fratrum Carmelitarum. Et eodem
 Josbert prior. anno obiit Gwillelmus, prior de Bermundeseye; cui
 Agreement respecting titles in Somersetshire. successit Josbertus. Item hoc anno facta est compo-
 sitio inter Josbertum priorem de Bermundeseye et
 abbatem de Becco de decimis in Powynton, Linte-
 cone, et Blakmanstone in comitatu Somersetiæ¹ pro viii.
 solidis per annum infra octavas Michaelis apud Kyn-
 wardestone.

¹ An error. Bovington is a manor in West Tyneham, Dorset, and Lutton and Blakmanston were members of it. Manning and Bray's *Hist. of Surrey*, i. p. 196.

Anno Domini MCCXXVIII., et anno regni regis Henrici tertii decimo tertio. Hoc anno fuit hospitale Sanctæ Mariæ de Overeye translatum a fundo prioratus in fundum Amicii archidiaconi Surreiæ, ubi aqua est uberior et aer est sanior. Et dedicatum est in honore Sancti Thomæ martyris.

A.D. 1228.
Removal of the hospital of S. Mary Overey.
Its dedication.

Anno Domini MCCXXIX., et anno regni regis Henrici tertii decimo quarto. Hoc anno obiit Josbertus prior de Bermundeseie; successit Bernardus. Et eodem anno infra mensem obiit Bernardus; cui successit Aymo. Item hoc anno facta est compositio ex delegatione Gregorii Papæ inter abbatem et conventum de Gaunt et priorem et conventum de Bermundeseie de decimis in Leuesham, videlicet quod prædictæ decimæ erunt ipsorum prioris et conventus de Bermundeseye imperpetuum, reddendo per annum monachis de Gaunt in capella beatæ Mariæ de Leuesham, in vigilia nativitatis beatæ Mariæ ii. cereos, i. lb. et dimidiam. Et eodem anno facta est conventio inter priorem de Bermundeseie et rectorem de Lamehithe de decimis de Lamehithe de dominico Hugonis de Braye, dimissis dicto rectori et successoribus suis pro perpetuo pro x. solidis ad Bermundeseye solvendis, ad festum Sancti Martini.

f. 34 b.
Death of prior Josbert.
Priors Bernard and Aymo.
Composition with the abbey of Ghent respecting the tithes of Lewisham.

Anno Domini MCCXXX., et anno regni regis Henrici tertii decimo quinto. Hoc anno Bartholomeus et Johannes de Courteray cœperunt includere terras breccæ de Retherhithe ex una parte, et dominus Johannes de Rokeforde cœpit ex altera parte.

Lands of Rotherhithe.
f. 35.

Anno Domini MCCXXXI., et anno regni regis Henrici tertii decimo sexto. Hoc anno obiit Sanctus Franciscus Fratrum Minorum.¹ Et eodem anno obiit Aymo prior de Bermundeseye; cui successit Hugo.

Death of S. Francis and of prior Aymo.
Hugh prior.

Anno Domini MCCXXXII., et anno regni regis Henrici tertii decimo septimo. Hoc anno Gregorius Papa nonus canonizavit Sanctam Elizabeth, filiam regis Ungariæ.

S. Elizabeth canonized.

¹ S. Francis died in 1226.

A.D. 1224. Hoc etiam tempore fuit inter Raymundum qui compulavit librum appellatum nomine suo.

S. Dominicus canonizatus.
Richard Marshal in Wales.
 Anno Domini MCCXXIV. et anno regni regis Henrici tertii decimo sexto. Hoc anno idem Papa Gregorius nonus canonizavit beatum Dominicum sanctum Anglicanum. Et eodem anno Ricardus Marescallus contra regem insurgens. Walliam commovit ad guerram, qui etiam Hiberniam de Burgo, cuius Anglie Justiciarium, vi septem septem fuit in Walliam.

1225.
Death of prior Hugh.
1226 prior.
 Anno Domini MCCXXV. et anno regni regis Henrici tertii decimo septimo. Hoc anno obiit Hugo prior de Bermundeseye: cui successit Petrus.

Marriage of Henry III. and Eleanor of Provence, Jan. 14.
Admonition of the church of Staple.
Tithe in Worcester.
 Anno Domini MCCXXVI. et anno regni regis Henrici tertii vicesimo primo. Hoc anno Henricus rex Anglie in crastino Sancti Hilarii Alimoram filiam exivitis Provincie apud Cantuariam desponsavit, et in crastino Sancti Hilarii ipsam apud Westmonasterium coronari fecit in reginam. Et eodem anno facta est finalis concordia inter priorem et conventum de Bermundeseye et Robertum de Brues, de ecclesia de Staple, videlicet quod advocatio de cetero pertineat eidem Roberto et heredibus suis; ita quod imperpetuum eadem ecclesia solvat per annum ecclesie de Bermundeseye in pensionem xxvi.s. viii. d. Et hoc eodem anno facta est compositio inter priorem et conventum de Bermundeseye et rectorem de Godichestre, de decimis in la Stane, in parochia predicta, scilicet quod predictus rector et successores sui habebunt dictas decimas pro perpetuo, reddendo per annum apud Bermundeseye in festo Sancti Michaelis iv.s.

1226.
St. Francis canonized.
 Anno Domini MCCXXVIII. et anno regni regis Henrici tertii vicesimo tertio. Hoc anno Gregorius Papa nonus canonizavit beatum Franciscum, kalendis Julii.

Anno Domini MCCXXIX., et anno regni regis Henrici tertii vicesimo quarto. Hoc anno natus est Ed-

¹ i.e. the Summa Penitentiae.

ardus primogenitus Henrici regis Angliæ apud West- A.D. 1239.
minsterium, quinto kalendas Julii, qui post patrem Birth of
suum regnavit. Edward.

Anno Domini MCCXL., et anno regni regis Henrici
tertii decimo quinto. Hoc anno obiit Petrus prior de Death of
Bermundeseye; cui successit Humbertus vel dictus In- prior Peter.
gelbertus vel Gilbertus. Et eodem anno facta est Humbert
compositio inter priorem et conventum de Bermunde- f. 36 b.
seye et abbatem et conventum Sanctæ Osithæ juxta Tithe of
Colchestre, de decimis in Uggle pro v. solidis per Ugley
annum. (Oakley).

Anno Domini MCCXLI., et anno regni regis Henrici
tertii vicesimo sexto. Hoc anno obiit Gregorius Papa Pope Ce-
nonus; successit Cælestinus Papa quartus. Et eodem lestino IV.
anno rex Henricus tertius apud Cestriam intravit Wal- Henry III.
liam, ad quem venit David filius Lewelini, et posuit se in Wales.
in gratia regis. Et eodem anno facta est compositio inter Tithe in
priorem de Bermundeseye et priorissam de Ankirwik, Greenford
de decimis in Stikeldone, in parochia de Greneford, parish.
sibi dimissis pro perpetuo pro v. solidis per annum.

Anno Domini MCCXLII., et anno regni regis Henrici
tertii vicesimo septimo. Hoc anno obiit Cælestinus
Papa quartus, et in anno sequenti successit Innocentius Pope Inno-
cent IV.
Papa quartus.

Anno Domini MCCXLIII., et anno regni regis Hen- f. 37.
rici tertii vicesimo octavo. Hoc anno successit Inno-
centius Papa quartus.

Anno Domini MCCXLIV., et anno regni regis Hen-
rici tertii vicesimo nono. Hoc anno obiit David filius Death of
Lewelini, princeps Walliæ et nepos regis Angliæ. David of
Wales.

Anno Domini MCCXLV., et anno regni regis Hen-
rici tertii tricesimo. Hoc anno obiit Humbertus, alias Death of
dictus Ingelbertus vel Gilbertus, prior de Bermunde- prior
seye; cui successit Rogerus. Et hoc anno facta est Humbert.
concordia inter priorem de Bermundeseye et priorissam Roger
de Halywelle, de decimis in Est Dilewiche, scilicet quod Tithe in
dicti prior et conventus de Bermundeseye percipient Dulwich.

A.D. 1245, omnes decimas majores provenientes de terris, quas de bosco vel de pastura in agriculturam dietæ moniales converterint in parochia de Cambyrwelle.

f. 37 b. Anno Domini MCCXLVI, et anno regni regis Henrici
 Pension tertii tricesimo primo. Hoc anno recuperati sunt per
 recovered from Ber- priorem et conventum de Bermundeseie c. solidi annuæ
 dington church. pensionis de ecclesia de Bedyngtone, et due marce
 sterlingorum pro decimis quondam Ricardi Hurscale,
 in eadem parochia.

Anno Domini MCCXLVII, et anno regni regis Hen-
 Council of rici tertii tricesimo secundo. Hoc anno extitit conci-
 Lyons lum¹ Lugdunense. Et ibidem per Innocentium Papam
 S. Edmund canonizatus est beatus confessor Edmundus,
 Death of Cantuariæ archiepiscopus. Et eodem anno obiit Ru-
 prior. gerus prior de Bermundeseye: cui successit Ymbertus.
 Roger. Et similiter eodem anno facta est finalis concordia inter
 Ymbert prior. Ricardum de Clare comitem Gloucestræ et Ymbertum
 Advowson priorem de Bermundeseye, de advocatione ecclesiæ de
 of Camber- Cambyrwelle, quam remisit et quietam clamavit im-
 well. perpetuum dictis priori et conventui de Bermundeseie.

Anno Domini MCCXLVIII, et anno regni regis Hen-
 S. Peter rici tertii tricesimo tertio. Hoc anno apud Parisium
 Martyr canonizavit Papa Innocentius quartus beatum Petrum
 canonized. ordinis Prædicatorum. Et hoc anno mitigavit regulam
 Order of the Carmelites. Fratrum Carmelitarum, et sic confirmavit de novo.

f. 38 Anno Domini MCCXLIX, et anno regni regis Henrici
 tertii tricesimo quarto. Hoc anno facta est conventio
 inter priorem de Bermundeseye et abbatem . . .² de
 feudo quod dicti abbas et conventus emerunt de Alex-
 andro Fiket et de Ranulpho le Tymbermonger, ex
 opposito ecclesiæ Sanctæ Margaretæ in Southwerk, pro
 ii. s. vi. d. per annum ad festum Sancti Michaelis.

f. 38 b. Anno Domini MCCLII, et anno regni regis Henrici
 tertii tricesimo septimo. Hoc anno facta est realia

¹ *concilium*] consilium, MS.

² The name is erased. It was apparently Westm.

compositio inter Ymbertum priorem de Bermundeseye et rectorem de Estentone, de duabus partibus garbarum decimarum in Estentone in comitatu Somersetiæ, scilicet quod prædictus rector et successores sui habebunt dictas decimas imperpetuum pro xx. solidis per annum, infra octavas Pentecostes.

A.D. 1352.
Tithes of
Lastington
(Ampney
St. Peter).

Anno Domini MCCLIII., et anno regni regis Henrici tertii tricesimo octavo. Hoc anno Henricus rex Angliæ dedit filio suo primogenito Edwardo comitatum Cestriæ, Vasconiam, et Hiberniam. Et eodem anno obiit Humbertus prior de Bermundeseye; successit Haymo. Et eodem anno obiit Haymo, et successit Symon.

Death of
prior
Humbert.
Prior
Haymo and
Symon.

Anno Domini MCCLIV., et anno regni regis Henrici tertii tricesimo nono. Hoc anno obiit Innocentius Papa quartus; cui successit in anno proximo sequenti Alexander Papa quartus.

Pope Alex-
ander IV.
f. 39.

Anno Domini MCCLV., et anno regni regis Henrici tertii quadragesimo. Hoc anno successit Alexander Papa quartus. Hic canonizavit Sanctam Claram, quæ fuit ordinis Sancti Damiani, Augustinensis ordinis. Et eodem anno Ricardus comes Cornubiæ et frater regis Angliæ eligitur in imperatorem Alemanniæ; nunquam tamen obtinuit. Et eodem anno Lewelinus princeps Walliæ, collecta manu valida, intravit comitatum Cestriæ, quem rex Edwardo filio suo contulerat, et omnia cæde et incendio usque ad portas urbis Cestriæ devastavit. Et similiter hoc anno obiit Symon prior de Bermundeseye; cui successit Haymo.

S. Clare
canonized.
Richard of
Cornwall
elected
king of the
Romans.
Raid of
Llewellyn
into
Cheshire.
Death of
prior
Symon.
Haymo
prior.
f. 39 b.
Llewellyn
makes
peace.

Anno Domini MCCLVII., et anno regni regis Henrici tertii quadragesimo secundo. Hoc anno pax reformata est inter Henricum regem Angliæ et Lewelinum principem Walliæ, ad instantiam Ottoboni domini Papæ legati, ad Montem Gomorriæ sub hac forma; quod Lewelinus deinceps et ejus successores vocarentur principes, et homines terræ illius facerent illis homagia; et super hoc rex fecit chartam suam sigillo legati corroboratam, dominique Papæ auctoritate confirmatam.

banus Papa quartus, a quo hoc eodem anno instituta est A.D. 1262. festivitas Corporis Christi cum magna indulgentia.

Anno Domini MCCLXIII., et anno regni regis Henrici tertii quadragesimo octavo. Hoc anno incepit Beginning of the barons' war. guerra inter Henricum regem Angliæ et nobiles regni sui, eo quod conventiones inter eos factas apud Oxoniæ recusare voluisset. Et eodem anno villa de Northampton capta est, et populus in eo inventus occisus, eo quod ordinaverunt ignem furentem ad comburendum civitatem Londoniæ.

Anno Domini MCCLXIV., et anno regni regis Henrici tertii quadragesimo nono. Hoc anno, feria quarta, Battle of Lewes, May 12. in die Sancti Pancratii martyris, fuit bellum apud Lewis inter eundem Henricum regem et nobiles regni, in quo bello captus est rex, et Edwardus filius ejus, et Ricardus comes Cornubii, et multi alii domini, per Symonem de Monteforti comitem Leycestriciæ et barones suos.

Anno Domini MCCLXV., et anno regni regis Henrici tertii quinquagesimo. Hoc anno fuit bellum apud Evesham ii. nonas Augusti, ubi Symon de Monteforti comes Leycestriciæ occisus est, et multi alii domini qui contra regem fuerant. Et eodem anno omnia bona illorum qui contra regem fuerunt, seiscita sunt in manus regias. Et eodem anno obiit Urbanus Papa Pope Clement IV. quartus; cui successit Clemens Papa quartus. Item hoc Prior Gwiscard made prior of Wenlock. anno recessit Gwiscard prior de Bermundeseye, et factus est prior de Wenlok; cui successit Johannes. John prior.

Anno Domini MCCLXVI., et anno regni regis Henrici tertii quinquagesimo primo. Hoc anno, quarto die Battle of Chesterfield, May 15. ante festum Sancti Dunstani, fuit bellum apud Chesterfelde contra illos qui fuerunt exhaeredati, ubi multi illorum occisi sunt; et in vigilia Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ sequenti obsessum est castellum de Siege of Kenilworth, June 23. Keniworthe, et duravit usque ad vigiliam Sancti Thomæ Apostoli, quo die castellum redditum est regi.

Anno Domini MCCLXVIII., et anno regni regis Henrici tertii quinquagesimo tertio. Hoc anno Henricus

A.D. 1268. rex tertius concessit priori et conventui de Bermundeseye habere unum mercatum singulis septimanis per diem Lune apud manerium suum de Charletone in comitatu Kantie, et unam feriam ibidem singulis annis per tres dies duraturam, scilicet in vigilia et in die et in crastino Sancte Trinitatis.

2. 42. Anno Domini MCCLXX., et anno regni regis Henrici tertii quinquagesimo quinto. Hoc anno Edwardus primogenitus Henrici regis tertii cum matre¹ sua Alienora adiit Terram Sanctam; et anno quarto sequenti, iv nonas Augusti, rediit de Terra Sancta. Et eodem anno Johannes de Burgo, filius et hæres Huberti de Burgo, dedit monachis de Bermundeseye manerium de Chalke cum pertinentiis suis.

Anno Domini MCCLXXI., et anno regni regis Henrici tertii quinquagesimo sexto. Hoc anno Henricus rex tertius confirmavit donationem Johannis filii Huberti de Burgo, de manerio de Chalk et advocations ecclesie ejusdem villæ cum suis pertinentiis. Et eodem anno obiit Clemens Papa quartus; cui successit Gregorius Papa decimus.

Anno Domini MCCLXXII., et anno regni regis Henrici tertii quinquagesimo septimo. Hoc anno Raynaldus et Ricardus de Tannay dederunt monachis de Bermundeseye manerium de Bengeshoo, id est Richemund, et advocacionem ecclesie de Bengeshoo, quam prius habuerant, confirmavit. Et eodem anno, in die Sancti Edmundi archiepiscopi, [obiit Henricus rex tertius.]² et sepultus est in die Sancti Edmundi regis et martyris apud Westmonasterium, cum regnasset lvi. annis et diebus xviii; cui successit in regnum Edwardus primus, filius ejus.

Anno Domini MCCLXXIII., et anno regni regis Edwardi primi primo. Hoc anno obiit Johannes prior de Bermundeseye; cui successit Henricus.

¹ matre. See MS. for error.

² This, which is omitted in the MS., is supplied by a later hand.

Anno Domini MCCLXXIV., et anno regni regis Ed- A.D. 1274.
wardi primi secundo. Hoc anno Edwardus filius ^{Return and}
Henrici regis, quarto nonas Augusti, de Terra Sancta ^{coronation}
rediit in Angliam,¹ et coronatus est apud Westmonas- ^{of Edward}
terium, xviii. kalendas Septembris, scilicet in die
Assumptionis beatæ Mariæ, a Roberto Cantuariæ archi-
episcopo. Et eodem anno facta est compositio inter ^{Tithes in}
priorem de Bermundeseye et abbatem de Begham, de ^{Greenwich.}
decimis majoribus et minoribus de Haechesham in
parochia de West Grenewiche, dimissis eidem abbati
et conventui pro xiii. s. iv. d. per annum apud Ber-
mundeseye, infra octavas Sancti Michaelis. Et hoc ^{Tithes of}
anno facta est compositio inter nos et priorem et con- ^{Carshalton.}
ventum de Mertone, de decimis in Kersaltone in comi- f 43.
tatu Surreiæ, dimissis eisdem priori et conventui de
Mertone pro perpetuo, solvendo per annum apud Ber-
mundesey in crastino festivitatis Omnium Sanctorum
xx. solidos, sub pœna lx. solidorum in subsidium
Terræ Sanctæ solvendorum. Et eodem anno concilium ^{Council of}
Lugdunense celebratum est a Gregorio Papa decimo ^{Lyons}
pro subsidio Terræ Sanctæ.

Anno Domini MCCLXXVI., et anno regni regis Ed-
wardi primi quarto. Hoc anno recessit Henricus prior ^{Priors}
de Bermundeseye; cui successit Johannes. Et eodem ^{John,}
anno obiit Johannes; et successit Petrus. Similiter ^{Peter,}
eodem anno obiit Petrus; cui successit Johannes. ^{John.}

Anno Domini MCCLXXVIII., et anno regni regis Ed- f. 43 b.
wardi primi sexto. Hoc anno statutum est in par- ^{Statute of}
liamento apud Westmonasterium, quod religiosi non ^{Mortmain.}
amplius perquirant terras et tenementa ad manum
mortuam sine licentia regis. Et eodem anno obiit
Johannes prior de Bermundeseye; cui successit Petrus. ^{Peter}
^{prior.}

Anno Domini MCCLXXIX. et anno regni regis Ed-
wardi primi septimo. Hoc anno David Wallensis, frater ^{Rebellion}
^{in Wales,}
^{March 26.}

¹ in Angliam] Anglie, MS.

- A.D. 1279. Lewelini principis Walliæ, surrexit contra regem Edwardum Angliæ in Dominica Palmarum, et multa mala Anglicanis intulit. Adoniens tandem rex Edwardus circa festum Sancti Johannis, Walliam subjugavit, villas et terras quæ erant in med.tallo provinciæ proceribus distribuit, sed castra maritima sibi retinuit. Post hæc circa festum Sanctæ Lucæ caput Lewelini amputatum est, et regi delatum per Rogerum Mortimer, Londoniamquo transmissus est, citoque post captus est David frater Lewelini, totius mali inceptor, et in magno parlamento apud Salopiam condemnatus, primo denique distractus, deinde suspensus, tertio in quarteria divisus et per Angliam distributus. Higdon
Knyght
col. 200
- f. 44. Anno Domini MCCLXXX., et anno regni regis Edwardi primi octavo. Hoc anno obiit Nicholaus Papa quartus; et anno sequenti successit Martinus Papa quartus.
- Constitutions of archbp. Peccham. Anno Domini MCCLXXXI., et anno regni regis Edwardi primi nono. Hoc anno successit Martinus Papa quartus. Hujus anno primo editæ fuerunt Constitutiones Johannis Peccham.
- Death of prior Peter Robert prior f. 44 b. Anno Domini MCCLXXXIII., et anno regni regis Edwardi primi undecimo. Hoc anno obiit Petrus prior de Bermundeseye; successit Robertus.
- Birth of prince Edward, April 25. Anno Domini MCCLXXXIV., et anno regni regis Edwardi tertii duodecimo. Hoc anno natus est Edwardus, primogenitus filius Edwardi primi, in die Sancti Marci Evangelistæ, apud Carnarivan in Wallia.
- Pope Honorius IV. Death of prior Robert, Aug. 14. Henry Northam prior. f. 45. Anno Domini MCCLXXXV., et anno regni regis Edwardi primi decimo tertio. Hoc anno obiit Martinus Papa quartus; cui successit [Honorius quartus]¹ Et eodem anno in vigilia Assumptionis beatæ Mariæ obiit Robertus prior de Bermundeseye; cui successit Henricus Northam, quondam eleemosynarius de Northampton.
- f. 45. Anno Domini MCCLXXXVIII., et anno regni regis Edwardi primi decimo sexto. Hoc anno obiit Henricus

¹ Blank in MS.

Northam prior de Bermundeseye; cui successit Johan- A.D. 1288.
nes Norman. Succession
of John
Norman.

Anno Domini MCCLXXXIX., et anno regni regis Ed- The Jews
wardi primi decimo septimo. Hoc anno Judæi dam- banished.
nabantur exilio per universam Angliam.

Anno Domini MCCXC., et anno regni regis Edwardi
primi decimo octavo. Hoc anno obiit Johannes prior Death of
de Bermundeseye; cui successit Willelmus de la Charite. prior John
Eodem anno obiit Willelmus de la Charite; cui suc- Priors
cessit Petrus. Et eodem anno obiit Petrus; cui suc- William,
cessit Henricus. Item hoc anno facta est compositio Peter,
inter Henricum priorem de Bermundeseye et Hamonem Henry.
priorem de Bylsyngtone in Cantia, de certis terris et Composi-
tenementis in Bilsyngtone et Osewardistone, dimissis tion re-
eisdem priori et conventui de Bilsyngtone, pro xxix. s. specting
i. d. ob. q. apud Bylsyngtone solvendis ad festa Nativi- lands in
tatis Sancti Johannis Baptistæ et Sancti Andreæ Apo- Bilsington
stoli. Et eodem anno Edwardus rex primus concessit and Os-
monachis de Bermundeseye maneria de Halyngbury, wardston.
Wideforde, Cowyk, Uptone, et Richemunde, quæ ad f. 45 b.
manus ipsius regis devenerunt ratione felonie quam
Adam de Stratton fecit, cui prædicta maneria ad fir-
mam dimissa fuerant. Manors
given by
Edward I,
which had
been for-
feited by
the felony
of Adam de
Stratton.

Anno Domini MCCXCII., et anno regni regis Edwardi
primi vicesimo. Hoc anno facta est commutatio tene- Exchange
mentorum prioris de Lewis in parochia Sancti Olavi with the
de Southwerk, cum tenementis suis in parochia Sanctæ prior of
Mariæ de Arcubus Londoniæ et Sanctæ Mariæ de Lewes.
Milkestrete, pro redditu monachis de Bermundeseye
debito, scilicet xiii. s. iv. d. per annum, ut patet per
chartas eorum. Et hoc anno taxabantur omnia bona f. 46.
tam temporalia quam spiritualia omnium religiosorum
in Anglia, ad solvendas domino regi decimas.

Anno Domini MCCXCIII., et anno regni regis Edwardi
primi vicesimo primo. Hoc anno Henricus prior et Mill of
conventus de Bermundeseye dimiserunt molendinum Widford.
suum de Wideford cum pertinentiis suis Willelmo atte

A.D. 1294. Milne pro perpetuo, pro xiii. s. iv. d. per annum ad quatuor terminos.

Inundation of the Thames. Anno Domini MCCXCIV., et anno regni regis Edwardi primi vicesimo secundo. Hoc anno gurges aquarum Thamisiæ transcendit consuetos limites [xviii°. die Octobris, et tunc accidit magna brecca apud Retherhithe,]¹ et planitiem de Bermundeseye et procinctum de Tothille superficialiter debriavit. Similiter et casas negotiatorum in nundinis Westmonasterii attingendo superius palos figere compellebat.

Alarm of invasion, Sept. 21. Anno Domini MCCXCV., et anno regni regis Edwardi primo vicesimo tertio. Hoc anno feria quinta, scilicet die Sancti Mathæi Apostoli et Evangelistæ, concursus fuit apud Herwiche, quia dicebatur quod Franci intraverunt Angliam. Et vocabatur dies illa postea Wode Thursday. **Wode Thursday. Pope Boniface VIII.** Et eodem anno obiit [Cælestinus]² Papa; cui successit Bonifacius Papa octavus.

f. 46 b. Anno Domini MCCXCVI., et anno regni regis Edwardi primi vicesimo quarto. Hoc anno capella Beati Sepulchri et Sanctæ Mariæ Magdalenæ de Bermundeseye fuit in manus prioris et conventus de Bermundeseye, prout habetur in scaccario domini regis, de anno Edwardi regis vicesimo quarto.

f. 47. Anno Domini MCCC., et anno regni regis Edwardi primi vicesimo octavo. Hoc anno fuit rector Sancti Andreæ in Holborn Willelmus de Alnigio, et præsentatus fuit per priorem de Bermundeseye, xi. kalendas Novembris, tempore domini Ricardi de Graveshende tunc Londoniensis episcopi. Eodem anno obiit Henricus prior de Bermundeseye; cui successit Petrus.

Death of prior Henry. Peter prior. Anno Domini MCCCi., et anno regni regis Edwardi primi vicesimo nono. Hoc anno obiit Bonifacius Papa octavus³; cui successit Honorius Papa quartus.⁴

¹ This is inserted in the margin in a different hand.

² Blank in MS.

³ Boniface VIII. did not die till 1303.

⁴ An error for Benedict XI.

Anno Domini MCCCII., et anno regni regis Edwardi A.D. 1302.
 primi tricesimo. Hoc anno Petrus prior et conventus Land in
 concesserunt et dimiserunt ad firmam Johanni Teche- Rother-
 hithe.
 inanno totam illam terram quæ vocatur Madbroke in
 Retherhith, in comitatu Surreiæ, pro sexaginta sex f. 47 b.
 libris sterlingorum præ manibus solvendis.

Anno Domini MCCCVII., et anno regni regis Edwardi f. 48.
 secundi primo. Hoc anno obiit Edwardus primus rex Death of
 Angliæ, et sepultus est apud Westmonasterium tri- Edward I.
 cesimo quinto anno regni sui; cui successit in regnum
 Edwardus secundus de Carnarivan, filius ejus, coronatus Succession
 of Edward
 apud Westmonasterium a Roberto Wynchilsee, Can- II.
 tuariæ archiepiscopo, decimo kal. Martii. Et eodem His mar-
 riage with
 auno idem rex Edwardus secundus desponsavit xix. Isabella of
 die Januarii Isabellam filiam regis Franciæ apud Bo- France.
 loniam. Eodem anno obiit Petrus prior Bermundeseye; prior Peter.
 cui successit Henricus. Henry
 prior.

Anno Domini MCCCXII., et anno regni regis Edwardi f. 48 b.
 secundi sexto. Hoc anno, xix. die Januarii, decapi- Execution
 tatus est Petrus de Gavestone, quem rex Edwardus of Piers
 Gaveston.
 secundus contra voluntatem omnium nobilium regni
 fecerat ducem Cornubiæ, apud Gaversiche juxta War- Death of
 wik. Et eodem anno obiit Henricus prior de Ber- prior
 Henry.
 mundeseye; cui successit Petrus de Sancto Laurentio.¹ Prior Peter
 de St. Lau-
 rence.

Anno Domini MCCCXIII., et anno regni regis Ed- f. 49.
 wardi secundi septimo. Hoc anno natus est Edwardus Birth of
 prince
 tertius, primogenitus Edwardi secundi, apud Wynde- Edward.
 sore, ex Isabella regina.

Anno Domini MCCCXIV., et anno regni regis Edwardi
 en ap. secundi octavo. Hoc anno commissum est bellum Battle of
 hton, apud Stryvelyn in Nativitate Sancti Johannis Bap- Bannock-
 533. tistæ, inter Anglicos et Scottos, ubi turpiter devictus June 24.
 est Edwardus rex Angliæ.

Anno Domini MCCCXV., et anno regni regis Edwardi

¹ "Et eodem anno obiit Petrus; | here erroneously, but was afterwards
 " cui successit Johannes," followed | erased.

A.D. 1315. secundi nono. Hoc anno facta est compositio inter Agreement
with John Johannem¹ episcopum Wyntonie et Petrum de Sancto
de Sandale. Laurentio priorem de Bermundeseye.

Famine. Anno Domini MCCCXVI., et anno regni regis Ed-
f. 49 b. wardi secundi decimo. Hoc anno fames maxima cum
mortalitate hominum invaluit, et hoc anno vendebatur
quarterium frumenti per totam Angliam pro xl solidis, et
duobus annis et dimidio sequentibus pro xxvi. s. viii. d.
Pauperes enim pueros suos manducabant, canes, mure-
legos, stercus columbarum; et ita crebro moriebantur,
Capture of ut deesset morituris cura et mortuis sepultura. Et
Berwick by the eodem anno capta est villa de Berewik a Scotis, per
Scots. unum falsum proditorem.

Land of Patlesworth in Kent. Anno Domini MCCCXVII., et anno regni regis Ed-
wardi secundi undecimo. Hoc anno Petrus prior et
conventus de Bermundeseye dimiserunt ad firmam
domino Waltero de Huntyngfeld militi terram de
Patlesworthe, quam nobis dedit Rogerus de Leyburne,
pro octoginta marcis præ manibus solutis, sub tali
conditione, quod dicti prior et conventus solvant
prædicto Waltero dictam summam octoginta marcarum
in ecclesia Beatæ Mariæ de Overeye in Southwerk,
post præmunitionem factam per dictos priorem et con-
ventum eidem Waltero, hæredibus, vel suis assignatis
in ecclesia de West Wykham in comitatu Kantie
quadraginta dies ante solutionem faciendam.

Death of prior Peter. Anno Domini MCCCXIX., et anno regni regis Ed-
f. 50. wardi secundi decimo tertio. Hoc anno obiit Petrus
Prior de Bermundeseye, cui successit Galfridus de
Delviz. Et eodem anno obiit Galfridus; cui successit
Geoffrey and Peter. Petrus.

Prior Walter and Henry. Anno Domini MCCCXXI., et anno regni regis Edwardi
secundi decimo quinto. Hoc anno obiit Petrus prior
de Bermundeseye; cui successit Walterius. Et eodem

¹ The year of this transaction | de Sandale was not elected bishop
must be incorrectly stated, as John | of Winchester till 26th July, 1316.

anno obiit Walterius; cui successit Henricus. Et eodem anno Thomas comes de Lancastre decollatus est apud castrum suum de Pontefracto xi. kalendas Aprilis.

A.D. 1321.
Execution
of Thomas,
earl of
Lancaster.

Anno Domini MCCCXXII., et anno regni regis Edwardi secundi decimo sexto. Hoc anno fuit bellum apud abbatiam de Beygheland, inter Anglicos et Scotos, ubi devicti sunt Anglici a Scotis, et comes¹ de Richemunde captus est. Hoc etiam anno, in vigilia Omnium Sanctorum, sol conversus est in sanguinem a mane usque ad undecimam horam diei.

Battle of
Byland
abbey.
f. 50 b.

Anno Domini MCCCXXIII., et anno regni regis Edwardi secundi decimo septimo. Hoc anno recessit Henricus prior de Bermundeseye, et factus est prior de Wenlok; cui successit Walterus. Et eodem anno obiit Walterus; cui successit Johannes de Cusancia.

Prior
Henry
made prior
of Wen-
lock.
Priors
Walter
and John.

Anno Domini MCCCXXVI., et anno regni regis Edwardi secundi vicesimo. Hoc anno Isabella regina Angliæ et Edwardus primogenitus Edwardi secundi venerunt in Angliam, et applicuerunt decimo die Octobris apud Harewiche in Southfolk, fugaveruntque regem in West Walliam; et postea captus est rex in Wallia, et incarceratus in castro de Kenylworthe, et postea in Berkeleye. Et eodem anno, in octavis Sancti Hillarii, factum est parliamentum magnum apud Westmonasterium per consensum et voluntatem regis. Ad quod parliamentum rex venire recusavit; et ideo barones et communes regni privaverunt eum honore regio et dignitate. Hoc etiam anno coronatur apud Westmonasterium a Roberto² Cantuariæ archiepiscopo, die Dominica, in vigilia Purificationis Beatæ Mariæ, Edwardus tertius, flos totius militiæ Christianæ, anno ætatis suæ quarto decimo.

f. 51.
Return of
the queen
and prince
Edward.
Civil war.
Capture
and impri-
sonment of
Edward II.
His depo-
sition.
Coronation
of Edward
III., Feb. 1.

Anno Domini MCCCXXVII., et anno regni regis Edwardi tertii secundo. Hoc anno, die Sancti Mathæi

¹ John de Dreux.

|

² An error for Waltero.

A.D. 1327. Apostoli et Evangelistæ, proditiōne Rogeri Mortymer occisus est Edwardus secundus quondam rex Angliæ. dormiendo in castro de Corfe; accipientes enim quandam magnam mensam ponebant super corpus ejus, conprimentes quatuor angulos ejus, et arripientes unum veru cum cornu fortiter ignito, confoderunt eum in secretioribus, et sic occisus est; sepultus apud Glover-

f 514.
Marriage
of Edward
III and
Philippa of
Hainault,
Jan. 25.
St. Ed-
mundsbury
abbey
burnt.

niam. Et eodem anno rex Edwardus tertius accepit in uxorem dominam Philippam, filiam comitis Henaudie, apud Eboracum, die Dominica, in die Conversionis Sancti Pauli. Et eodem anno fuit combustio et deprædatio monasterii Sancti Edmundi regis et martyris de Bury.

Execution
of Edmund
Wood-
stock, earl
of Kent.

Anno Domini MCCCXXVIII, et anno regni regis Edwardi tertii tertio. Hoc anno, decimo die Octobris, apud Wyntoniam, decollatus est Edmundus Wodestok comes Kantie, avunculus Edwardi regis tertii, proditiōne Isabellæ reginæ et Rogeri Mortymer comitis Marchiæ.

Confirm-
ation by Ed-
ward III.
of the
liberties of
Bermund-
sey.

Anno Domini MCCCXXIX, et anno regni regis Edwardi tertii quarto. Hoc anno Edwardus rex tertius confirmavit omnes chartas et libertates concessas monachis de Bermundeseye per reges Angliæ, cum clausula in fine, quod licet ipsi vel prædecessores sui aliqua vel aliquibus libertatum seu quietantium in dictis chartis et literis contentarum aliquo casu emergente hactenus usi non fuerint, iidem tamen prior et monachi et successores sui libertatibus et quietantiis predictis et earum qualibet de cætero plene gaudeant et utantur sine occasione vel impedimento quorumcunque. Et hoc anno fuit prima concessio redditus domini regis.¹ Et eodem anno apud Wodestok natus est dominus Edwardus princeps Walliæ.

f 52.

Birth of
Edward
the Black
Prince.

Execution
of Morty-

Anno Domini MCCCXXX, et anno regni regis Edwardi tertii quinto. Hoc anno Rogerus Mortymer, qu;

¹ Et regia] This sentence is in the margin in a later hand

se appellari fecit comitem Marchiæ, distractus est et A.D. 1330. suspensus Londoniæ in vigilia Sancti Andreæ Apostoli. ^{mer, Nov. 29.}

Anno Domini MCCCXXXI., et anno regni regis Edwardi tertii sexto. Hoc anno villa et castrum de Berwyk redduntur regi Edwardo tertio. ^{Berwick recovered.}

Anno Domini MCCCXXXII., et anno regni regis Edwardi tertii septimo. Hoc anno in vigilia Sanctæ Margaretæ virginis factum est bellum apud Halydoun- ^{Battle of Halidon Hill,} hille juxta Berwyk in Scotia, inter regem Edwardum ^{July 19.} tertium et Scotos; et ceciderunt ibi de Scotis xxxv. milia vii. c. et xii., et de Anglicis tantum vii. homines. ^{f. 52 b.} Et hoc anno facta est inquisitio apud Cippenham de lx. solidis annuis debitis ecclesiæ de Bermundseye, de ^{Chippenham,} manerio de Cippenham, scilicet de terra vocata Dille- ^{Dillehurst.} herst.

Anno Domini MCCCXXXVIII., et anno regni regis ^{f. 53.} Edwardi tertii decimo tertio. Hoc anno dedicata fuit ^{Dedication of the church of} ecclesia major Sancti Salvatoris de Bermundeseye, et ^{S. Saviour, Bermondsey.} majus altare in honore Sancti Salvatoris et beatissimæ Virginis Mariæ et Omnium Sanctorum, ab episcopo ^{f. 53 b.} Corbaviensi,¹ fratre Minore, iii°. idus Januarii. Et in octavo die ejusdem dedicata fuerunt tria altaria ab eodem episcopo, videlicet altare Crucis in honore ejusdem, et altare Drueth in honore beatæ Mariæ et Sancti Thomæ martyris, et etiam altare quod est juxta ostium cœmeterii monachorum, in honore Sanctorum Andreæ et Jacobi et omnium Apostolorum. Et hoc anno rex ^{The arms of England altered.} Edwardus tertius mutavit arma sua.

Anno Domini MCCCXXXIX., et anno regni regis Edwardi tertii decimo quarto. Hoc anno rex Edwardus ^{New coinage.} tertius fieri fecit monetam auream, videlicet nobile, obulum, et quadrantem.

Anno Domini MCCCXL., et anno regni regis Edwardi tertii decimo quinto. Hoc anno Edwardus rex tertius

¹ This is Peter, bishop of Corbavia in Dalmatia. V. Stubbs, Reg. Sac. Anglic., p. 143.

A.D. 1340. concessit Petro de Cusancia et Johanni de Lambyn de Colchestre, civi Londoniæ, et licentiam dedit, quod ipsi unum mesuagium et unum toftum in Retherhithe dare possint priori et conventui de Bermundeseye, in partem satisfactionis centum solidorum de terris, tenementis, et redditibus ad valorem centum solidorum a prædicto rege per annum sibi acquirendis.¹ Et eodem anno fuit bellum apud Sluys, in mari, in Nativitate Sancti Johannis Baptistæ, inter Anglicos et Gallicos; et occiderunt ibi de Gallicis xxx. milia.

Gift of a message at Rotherhithe.
f. 54.

Naval battle at Sluys,
June 24.

f. 55.

Battle of Crecy,
Aug. 26.

Siege and capture of Calais.

Battle of Neville's Cross, and capture of David Bruce.

Beddington church.

Privileges given in spite of the

Anno Domini MCCCXLVI., et anno regni regis Edwardi tertii vicesimo primo. Hoc anno vii. kalendas Septembris, scilicet die Sancti Ruphi martyris,² idem dominus rex Edwardus apud Cressy in Pikardia regem Franciæ in bello devicit; duos reges Boemiæ³ et Majoricarum,⁴ ducem Lotharingiæ,⁵ duos episcopos et octo comites occidit. Et eodem anno, tertio die Septembris, idem dominus Edwardus cœpit obsidere villam de Calleys cum castro, et suam obsidionem continuavit per annum integrum. Tertio vero Augusti, anno evoluta, dictam villam cum castro suo subjugavit imperio. Similiter eodem anno, xvii. kalendas Novembris, Scoti vincuntur ab Anglis apud Durham, ubi capitur David Bruys rex Scotiæ per clerum Eboraci.

Anno Domini MCCCXLVII., et anno regni regis Edwardi tertii vicesimo secundo. Hoc anno idem dominus rex licentiam dedit priori et monachis de Bermundeseye appropriare ecclesiam de Bedyngtone, et illam appropriatam in proprios usus tenere, statuto de terris et tenementis ad manum mortuam edito non obstante. Et eodem die et anno concessit eisdem priori et monachis, quod ipsi et successores sui terras et tenementa

Contin.
Murimu
p. 176.

¹ *per . . . acquirendis*] *per an^m sibi per annum acquirend^o*, MS.

² S. Rufus' day is August 27, *i.e.* vi. kal. Septemb.

³ John, count of Luxembourg.

⁴ James, king of Majorca.

⁵ Rollo, duke of Lorraine.

et redditus cum pertinentiis, ad valentiam viginti A.D. 1347.
 librarum per annum, tam de feodo suo proprio quam statute of
 alieno, exceptis terris, tenementis, et redditibus quæ de Mortmain.
 ipso domino rege tenentur in capite, adquirere possint
 et tenere sibi et successoribus suis imperpetuum, sta-
 tuto prædicto edito non obstante. f. 55 b.

Anno Domini MCCCXLVIII., et anno regni regis Ed-
 wardi tertii vicesimo tertio. Hoc anno incepit magna The black
 pestilentia Londoniæ, circa festum Sancti Michaelis, et plague,
 duravit usque ad festum Sancti Petri ad Vincula from
 proximo sequens. Ista pestilentia vix reliquit decimum Sept. 29 to
 hominem in Anglia. Unde versus : Aug. 1.

“ Grande fuit funus, ML. ter c. vacat unus.”

Anno Domini MCCCXLIX., et anno regni regis Ed-
 wardi tertii vicesimo quarto. Hoc anno rex Edwardus
 tertius dedit licentiam Willelmo de Charletone, quod
 ipse unum mesuagium et lxxv. acras terræ cum perti- Land in
 nentiis in Kynwardestone dare possit et assignare Kingwes-
 priori et monachis de Bermundeseye, et eisdem priori ton, Somer-
 et conventui, quod ipsi mesuagium et terram prædic- setshire.
 tam cum pertinentiis recipere possint et tenere sibi et
 successoribus suis imperpetuum, statuto de terris et
 tenementis ad manum mortuam edito non obstante.

Anno Domini MCCCL., et anno regni regis Edwardi f. 56.
 tertii vicesimo quinto. Hoc anno rex Edwardus ter- Naval
 tius habuit victoriam de Hispanis in bello navali juxta victory off
 Wynchilsee et Romeneye. Winchel-
 sea.

Anno Domini MCCCLI., et anno regni regis Edwardi
 tertii vicesimo sexto. Hoc anno rex Edwardus tertius New silver
 ordinavit monetam argenteam, videlicet grossum et coinage.
 dimidium.

Anno Domini MCCCLII., et anno regni regis Edwardi
 tertii vicesimo septimo. Hoc anno fuit breve regis Rent-
 directum vicecomiti Northfolchiæ pro detentione an- charge in
 nui redditus x. marcarum in Dittone per priorem et Ditton.
 conventum de Thetford debiti monachis de Bermunde-

A.D. 1352. seye. Et eodem anno fuit magna caristia victualium
 f 56 b. in æstate quæ vocabatur *dere somer*, et magna siccitas
 Great a principio Martii usque ad finem Julii.
 scarcity.

Anno Domini MCCCLIV., et anno regni regis Ed-
 Interdict wardi tertii tricesimo nono. Hoc anno cives Oxoniæ
 on the citi- interdicti sunt, quia multos de scholaribus occiderunt,
 zens of et postea scholaribus obligabantur in homagio.
 Oxford.

Anno Domini MCCCLVI., et anno regni Edwardi tertii
 f. 57. tricesimo primo. Hoc anno rex Edwardus tertius
 rediit de Francia in Angliam, liberare Berewicum cap-
 tum a Scotis, et medio tempore Edwardus princeps
 Battle of Walliæ, primogenitus ejusdem regis, cepit in bello apud
 Poitiers. Peyters Johannem regem Franciæ et triginta comites,
 xiii. kalendas Octobris. In isto bello de Roberto
 Knollis milite Cestriæ sic canebatur metricæ:

“ O Robert Knollis, per te fit Francia mollis ;

Knyght
col. 261

“ Ense tuo tollis prædas, dans vulnera collis.”

f. 57 b.

Resigna-
 tion of
 prior John
 de Cusan-
 cia.
 John de
 Perley
 prior.
 Winchelsea
 destroyed
 by the
 Normans.

Anno Domini MCCCLIX., et anno regni regis Ed-
 wardi tertii tricesimo quarto. Hoc anno recessit Jo-
 hannes de Cusancia prior de Bermundeseye; cui suc-
 cessit Johannes de Caroloco. Et eodem anno rex
 Edwardus et princeps Edwardus iverunt in Burgun-
 diam. Et Normanni eo tempore destruxerunt Win-
 chilsee.

Manor of
 Chalk.

Anno Domini MCCCLX., et anno regni regis Edwardi
 tertii tricesimo quinto. Hoc anno Edwardus tertius
 confirmavit et ratificavit conventionem inter priorem de
 Norwico¹ et priorem de Bermundeseye, de manerio de
 Chalk, scilicet pro xvi. libris sterlingorum monachis de
 Norwico per annum apud Chalk solvendis. Et eodem
 anno, decimo quarto die Aprilis, tunc in crastino Paschæ,
 rege Edwardo tertio existente cum suis extra urbem
 Parisius, fuit dies nebulosus valde grandis et frigoris
 intollerabilis, quæ vocabatur le Blakmonday.

Black
 Monday.

¹ Nicholas de Hoo.

Anno Domini MCCCLXI., et anno regni regis Ed- A.D. 1361.
wardi tertii tricesimo sexto. Hoc anno in die Sancti Great
Mauri abbatis accidit ventus vehemens et terribilis storm on
per totam Angliam, prosternens ecclesias, campanilia, Jan. 15.
et ædificia multa in partibus orientalibus Anglorum. f. 58.
Unde versus:

in. Ad. "Ecce flat hoc anno Maurus, in orbe tonat."
imuth,

16. Et eodem anno fuit secunda pestilentia, in qua obiit Second
vir nobilis et strenuus dux Lancastriæ.¹ pestilence.

Anno Domini MCCCLXII., et anno regni regis Ed-
wardi tertii tricesimo septimo. Hoc anno fuit processus Tithe in
contra priorem de Killyngworthe, de ii. marcis pro Charlton
decimis in Charletone Camvyle in comitatu Somer- Camvyle.
setiæ, et recuperatus per priorem de Bermundeseye.

Anno Domini MCCCLXIII., et anno regni regis Ed-
wardi tertii tricesimo octavo. Hoc anno obiit Jo- Death of
hannes de Caroloco prior de Bermundeseye; cui suc- prior John
cessit Petrus de Tenolio. Et eodem anno facta est de Derley.
compositio inter dominum Johannem de Cobham mili- Peter de
tem, fundatorem novi collegii quinque capellanorum Tenolio
apud Cobeham, scilicet quod dictus dominus Johannes prior.
et hæredes sui, cum dicta ecclesia vacaverit, personam Composi-
de dicto collegio vel aliunde priori et conventui de tion with
Bermundeseye cum literis patentibus nominabunt im- respect to
perpetuum. the church
of Cobham.

Anno Domini MCCCLXIV., et anno regni regis Ed- f. 58 b.
wardi tertii tricesimo nono. Hoc anno fuit bellum de Battle of
Orrey in Britannia. Et eodem anno apud Saveye Auray.
juxta Westmonasterium obiit Johannes rex Franciæ. Death of
John II.,
king of
France.

Anno Domini MCCCLXVI., et anno regni regis Ed-
wardi tertii quadragesimo primo. Hoc anno fuit
breve regis directum baronibus scaccarii, vacante epi-
scopali sede Wyntoniæ, pro viii. libris debitis mona-

¹ Henry Plantagenet.

A.D. 1366. chis de Bermundeseye pro hospitio domini episcopi Wyntoniensis in Southwerk.

f. 59.

Birth of
prince
Richard.
Battle of
Najara.
Capture of
the count
of Denia
and Du
Guesclin.
Third pes-
tilence.

Anno Domini MCCCLXVII, et anno regni regis Edwardi tertii quadragesimo secundo. Hoc anno natus est principi Edwardo filius, et nominatus est Ricardus, qui post regem Edwardum tertium regnavit. Et eodem anno dominus Edwardus princeps Walliæ devicit in bello regem Hispaniæ;¹ et captus est comes de Deen et Bartholomæus Claykyn² et multi alii.

Cont. A
Marini
p. 303.

Anno Domini MCCCLXVIII, et anno regni regis Edwardi tertii quadragesimo tertio. Hoc anno fuit tertia pestilentia, luna currente per i.

Death of
queen
Philippa,
Aug. 15.

Anno Domini MCCCLXIX, et anno regni regis Edwardi tertii quadragesimo quarto. Hoc anno in festo Assumptionis Beatae Mariæ obiit domina Philippa regina Angliæ, uxor regis Edwardi tertii.

f. 59 b.

Price of
corn.

Anno Domini MCCCLXX, et anno regni regis Edwardi tertii quadragesimo quinto. Hoc anno vendebatur busshellus frumenti Calisiæ pro iii. s. iv. d., luna currente per iii.

Tithes of
Hacches-
ham,
Green-
wich.

Anno Domini MCCCLXXI, et anno regni regis Edwardi tertii quadragesimo sexto. Hoc anno fuit placitum inter priorem de Bermundeseye et abbatem de Begham,³ de xiii. s. iv. d. annui redditus pro decimis in Hacchesham. Et recuperatum per priorem.

Death of
S. Bridget
of Wastin,
July 23.
Death of
prior Peter
de Telonio.
Richard
Duntone
prior.

Anno Domini MCCCLXXII, et anno regni regis Edwardi tertii quadragesimo septimo. Hoc anno obiit Sancta Birgitta de Wastena, decimo kal. Augusti, scilicet in die Sancti Appollinaris martyris. Et eodem anno obiit Petrus de Teloneo, prior de Bermundeseye, xxix^o. die mensis Decembris; cui successit Ricardus Duntone, primus prior Anglicus, cui commissa fuerat custodia ejusdem prioratus xviii^o. die Januarii, salvis

¹ i.e. Henry of Transtamare.

² i.e. Du Guesclin. Bartholo-

mæus is an error for Bertrandus.

³ Bayham.

domino regi Edwardo tertio advocationibus ecclesiarum, A.D. 1372.
per literas patentes ejusdem regis. f. 60.

Anno Domini MCCCLXXIII., et anno regni regis Edwardi tertii quadragesimo octavo. Hoc anno fuit translata Sancta Birgitta, xii. die mensis Julii, scilicet in crastino Translationis Sancti Benedicti. Translation of S. Bridget, July 12.

Anno Domini MCCCLXXIV., et anno regni regis Edwardi tertii quadragesimo nono. Hoc anno tota Aquitania præter Burdegalias et Baionam, convertit se ad fidelitatem regis Franciæ, propter tyrannidem principis Edwardi. Aquitaine submits to Charles V.

Anno Domini MCCCLXXVI., et anno regni regis Edwardi tertii quinquagesimo primo. Hoc anno dominus Edwardus rex tertius sursum reddidit et deliberavit terras in le Breche in Retherhithe in manus prioris et conventus de Bermundeseye, quas sibi retinuit per escaetam, ratione mesprisionis et offensionis factæ per Tidemannum Lymberghe, mercatorem Alemanniæ. Et eodem anno obiit Edwardus princeps Walliæ, primogenitus Edwardi regis tertii, apud Westmonasterium, Dominica in festo Sanctæ Trinitatis, videlicet octavo die Junii; et sepultus est apud Cantuariam. f. 60 b. Lands in Rotherhithe. Death of Edward the Black Prince, June 8.

Anno Domini MCCCLXXVII., et anno regni regis Edwardi tertii quinquagesimo secundo. Hoc anno Edwardus rex tertius contulit Ricardo principi ordinem militare. Et eodem anno, vicesimo primo die mensis Junii, obiit rex Edwardus tertius, flos totius militiæ Christianæ, cum regnasset annis li., et sepultus est apud Westmonasterium; cui successit in regnum Ricardus secundus, principis Edwardi filius, coronatus apud Westmonasterium xv. die Julii a Symone¹ Cantuariæ archiepiscopo, anno ætatis suæ undecimo. Prince Richard knighted. Death of Edward III., June 21. Succession of Richard II. f. 61.

Anno Domini MCCCLXXVIII., et anno regni regis Ricardi secundi secundo. Hoc anno obiit Urbanus Pope Urban V.

¹ So the margin, correcting the text, which has *Thoma Arundel*.

A.D. 1378. Papa quintus; cui successit Urbanus Papa sextus. Et eodem anno Ricardus rex secundus exemplificavit et confirmavit omnes chartas et libertates regias ante se concessas monachis de Bermundeseye, decimo die Julii.

Et eodem anno, in crastino Sancti Laurentii, feria quarta, in choro Westmonasterii interfectus est Robertus Hawkley a comite Staffordiæ.¹

Anno Domini MCCCLXXX., et anno regni regis Ricardi secundi quarto. Hoc anno primo die mensis Junii, post festum Sanctæ Trinitatis, insurrectio communitatis Angliæ; dominos occiderunt, scilicet dominum Symonem Sudbury archiepiscopum Cantuariæ, cancellarium regis, et fratrem Robertum Halys, priorem Sancti Johannis Jerusalem in Anglia, thesaurarium regis.

Eodem anno, nono die Maii, per Ricardum de Duntoun priorem facta est domus et prioratus de Bermundeseye indigena pro fine cc. marcarum domino regi Ricardo soluto in hanaperio cancellariæ suæ. Et eodem anno idem frater Ricardus Duntone fieri fecit claustrum et refectorium de novo.

Anno Domini MCCCLXXXI., et anno regni regis Ricardi secundi quinto. Hoc anno fuit communitas popularis contra nobiles regni Angliæ, et vocatur le Hurlyng.

Anno Domini MCCCLXXXII., et anno regni regis Ricardi secundi sexto. Hoc anno, litera Dominicalis E., xxi. die mensis Maii, scilicet feria quarta ante Pentecosten, statim post nonam fuit terræmotus magnus per totam Angliam. Unde versus:

f. 62.

“A. post Dunstanum, post tempus meridianum
C. cuculum vixi, terræmotum tibi dixi.”

Et eodem anno, xxvi. die Maii, rex Ricardus secundus exemplificavit redditus nostros in Londonia.

Anno Domini MCCCLXXXIV., et anno regni regis

¹ Hugh de Stafford.

Ricardi secundi octavo. Hoc anno Ricardus rex secun- A.D. 1384.
 dus deliberavit et sursum reddidit priori et conventui Income
 de Bermundeseye xviii. solidos redditus debiti in given to
 parochia Omnium Sanctorum magna Londoniæ, et vi. Bermond-
 solidos annui redditus in parochia Sanctæ Mariæ sey from
 Magdalenæ de Bredstrete, quos sibi retinuerat ratione property
 feloniam Johannis Northampton, de qua convictus fuit. forfeited
 by John de Northamp-
 ton.

Anno Domini MCCCLXXXVI., et anno regni regis f. 62 b.
 Ricardi secundi decimo. Hoc anno, septimo die mensis Storm at
 Februarii, fuit magna tempestas de fulgure in Hun- Hunting-
 tyngdone, luna currente per xix. Et eodem anno don.
 facta est compositio inter Ricardum de Duntoun
 priorem de Bermundeseye, et Johannem priorem de
 Stonle, de ii. partibus decimarum domini de Kymbal- Tithes of
 tone dimissis dicto priori de Stonlee imperpetuum Kimbolton.
 pro vi. s. viii. d. per annum, in octavis Paschæ, apud
 Bermundeseye.

Anno Domini MCCCLXXXVII., et anno regni regis The nave
 Ricardi secundi undecimo. Hoc anno Ricardus Dun- of the
 tone prior plumbavit gremium sive navem ecclesiæ, et church
 fieri fecit novas fenestras vitreas in presbyterio cum covered
 tabulis deauratis summi altaris et altaris matutinalis. with lead.
 New win-
 dows in the
 presbytery.

Anno Domini MCCCLXXXIX., et anno regni regis f. 63.
 Ricardi secundi decimo tertio. Hoc anno obiit Urbanus
 Papa sextus; cui successit Bonifacius Papa nonus. Pope Boni-
 face IX.

Anno Domini MCCCXC., et anno regni regis Ricardi
 secundi decimo quarto. Hoc anno, xvi. die mensis Fe- Exchange
 bruarii, factum est escambium inter Willelmum Courte- of the
 nay Cantuariæ archiepiscopum, et Ricardum Duntone manor of
 priorem de Bermundeseye, de manerio de Waddone Whaddon
 cum ecclesia de Croydone, licentia regia inde prius for the
 obtenta. Et eodem anno idem Ricardus Duntone church of
 prior resignavit; cui successit Johannes Attilburghe, Croydon.
 Resigna-
 tion of
 prior
 Richard
 Duntone.
 John At-
 tleborough
 prior.
 Ricardum Duntone ultimum priorem ibidem effecta,
 in anno quarto regis Ricardi secundi.

Anno Domini MCCCXCIII., et anno regni regis Ricardi

A.D. 1393. secundi decimo septimo. Hoc anno facta est concordia inter Johannem Attylburghe priorem de Bermundeseye, et Thomam Wyght civem Londonie, de terris quondam domini Stephani de Burtone, scilicet quod terre et tenementa prædicti Stephani in parochia beatæ Mariæ

f. 64. Magdalenæ de Bermundeseye tenentur de dicto priore per redditum xx. solidorum per annum, et per sectam semel in anno veniendam ad visum franci plegii pro omnibus aliis sectis, servitiis, domandis, et oneribus quibuscunque.

Death of queen Anne. Anno Domini MCCCXCIV., et anno regni regis Ricardi secundi decimo octavo. Hoc anno obiit Anna regina Angliæ, uxor regis Ricardi secundi, in die Pentecostes, videlicet septimo die mensis Junii, et sepulta est apud Westmonasterium juxta regem Ricardum.

f. 64 b. Marriage of Richard II. and Isabella of France. Anno Domini MCCCXCVI., et anno regni regis Ricardi secundi vicesimo. Hoc anno circa festum Omnium Sanctorum apud Caleys desponsata est Isabella regina regi Ricardo. Et postea, octavo die Januarii, coronatur in reginam apud Westmonasterium.

Church of Kemsing. Anno Domini MCCCXCVII., et anno regni regis Ricardi secundi vicesimo primo. Hoc anno Ricardus rex licentiam dedit Guidoni Mone quod ipse dare possit et concedere priori et conventui de Bermundeseye advocationem ecclesiæ de Kemsyng imperpetuum, statuto de terris et tenementis ad manum mortuam non ponendis edito non obstante. Et exemplificatur per Henricum quartum anno regni sui duodecimo.

f. 65. May 19. Resignation of Richard II. His death of hunger at Pontefract. Anno Domini MCCCXCIX., et anno regni regis Henrici quarti primo. Hoc anno, circa festum Sancti Dunstani archiepiscopi, rex Ricardus transfretavit secundo in Hiberniam; et medio tempore Henricus filius Johannis ducis Lancastriæ, comes de Derby, cum magno apparatu venit in Angliam, et rex Ricardus incarceratus in turri Londoniæ resignavit officium regis, et incarceratus in castro de Pontefract, mortuus est fame.

Et eodem anno dominus Johannes Attilburghe, prior A.D. 1399.
de Bermundeseye, factus est primus abbas ibidem, de- Bermond-
sey priory
made an
abbey.
cimo tertio die Augusti, ex creatione domini Bone-
facii Papæ noni, assensu et voluntate ac supplicatione
domini Ricardi regis Angliæ. Et hoc anno resignavit
idem Johannes, et factus est episcopus Athelfeldensis;¹
cui successit Henricus Tomstone secundus abbas. Et Henry
Tomstone
abbat.
eodem anno, decimo tertio die Octobris, coronatur
apud Westmonasterium Henricus quartus, filius Jo- Coronation
of Henry
IV.
hannis ducis Lancastriæ, a Thoma Arundel Cantuariæ
archiepiscopo. Item hoc anno, secundo die Aprilis, He con-
firms the
liberties of
Bermond-
sey.
Henricus rex quartus exemplificavit et confirmavit
omnes chartas et libertates regias concessas monachis
de Bermundeseye, cum charta Ricardi regis de indigenis.

Anno Domini MCCCCII., et anno regni regis Henrici f. 65 b.
quarti quarto. Hoc anno fuit bellum de Schrewisbury Battle of
Shrews-
bury,
July 22.
in festo Sanctæ Mariæ Magdalenæ inter Henricum
regem quartum et Henricum Percy comitem Northum-
briæ, in quo bello Henricus Percy occisus est et multi
alii. Et hoc anno, xxvi. die mensis Octobris, per R. Karbrok
made vicar
of Kem-
sing.
Henricum Tomstone, abbatem hujus monasterii, præ-
sentatus fuit ad vicariam de Kemsyng, noviter per
Bonefacium Papam in anno pontificatus sui octavo
appropriatam et per Johannem episcopum Roffensem
dotatam, dominus Rodelandus Karbrok; et institutus
fuit et indutus in eadem xxvii. die ejusdem mensis.
Quo anno statutum fuit editum in parlamento apud Cassation
of appro-
priations.
Westmonasterium, in crastino Sancti Michaelis, quod
omnes appropriationes ecclesiarum in quibus vicarii
perpetui instituerentur, nisi dicti vicarii sufficienter
fuissent dotati per ordinarios loci et eleemosynæ inter f. 66.
pauperes parochianos distributæ, a tempore et infra
tempus [statuti] editi tempore Ricardi regis Angliæ,
anno regni sui xv., usque ad festum Paschæ sequens

¹ I have not been able to ascer- | Ardfert, a common suffragan title,
tain what place is meant by this. | has been suggested.

A.D. 1402. post annum quartum Henrici quarti, extunc casse[n]-
tur, et pro nullo habeatur hujusmodi appropriatio.

f. 66 b. Anno Domini MCCCcv., et anno regni regis Henrici
quarti septimo. Hoc anno vendebatur Londoniæ bushel-
Price of salt. lum salis pro xx. denariis luna currente per xix.

f. 67 b. Anno Domini MCCCcxii., et anno regni regis Henrici
quarti decimo quarto. Hoc anno obiit Henricus quartus
Death of Henry IV. rex Angliæ, vicesimo die mensis Martii, et sepultus
est Cantuariæ in ecclesia Christi; cui successit in

Succession of Henry V. regnum Henricus quintus filius ejus, et coronatus apud
Westmonasterium nono die mensis Aprilis, videlicet
Dominica in Passione Domini, a Thoma Arundelle
Cantuariæ archiepiscopo. Et eodem anno vendebatur
Price of pepper. libra piperis pro viii. solidis.

Death of abbat Henry Tomstone. Anno Domini MCCCcxiii., et anno regni regis Hen-
rici quinti primo. Hoc anno obiit Henricus Tomstone
Thomas Thetford abbat. abbas de Bermundeseye, xix. die mensis Maii; cui
successit Thomas Thetford tertius abbas. Et eodem
John Oldcastle condemned for heresy. anno fuit Johannes Oldecassel damnatus et excommu-
nicatus propter hæresim, luna currente per ix.

f. 68. Anno Domini MCCCcxv., et anno regni regis Hen-
rici quinti tertio. Hoc anno, in die Sancti Mauricii
Harfleur surrendered, sociorumque ejus, reddita est regi Henrico quinto villa
Sept. 22. de Harflew, cum omnibus bonis in ea inventis. Et
Battle of Agincourt, fuit bellum de Agincourt, ubi dux de Orleaus et
Oct. 25. quatuor alii duces capti sunt, et de Francis perempti
sunt c. milia. Unde versus:

"Harflu vult Mauric, Agincourtque praelia Crispi
Hæc rex Henricus quintus terno dedit anno."

Anno Domini MCCCcxvi., et anno regni regis Hen-
rici quinti quarto. Hoc anno Robertus Brounesbury.
alias dictus Rykherst, coepit includere breccam de
Bermundeseye in parochia de Retherhithe.

f. 68 b. Anno Domini MCCCcxvii., et anno regni regis
Manors in Henrici quinti quinto. Hoc anno erat placitum in

cancellaria domini regis inter dominum regem et Thomam Thetford, abbatem de Bermundeseye, de maneriis Prestone, Bermundeseye, et Stone in comitatu Somersetiæ, et recuperatum fuit per dictum abbatem. A.D. 1417. Somersetshire recovered by the abbat.

Anno Domini MCCCCXVIII., et anno regni regis Henrici quinti sexto. Hoc anno fuit electus et nominatus Martinus Papa quintus in die Sancti Martini in hyeme. Et eodem anno fuit Henricus quintus rex Angliæ in Cadamo et Valens, luna currente per xiii. Pope Martin V., Nov. 11. Caen and Falaise taken by Henry V.

Anno Domini MCCCCXIX., et anno regni regis Henrici quinti septimo. Hoc anno in nocte Conceptionis beatæ Mariæ¹ fuit magna nix, luna currente per xiv. Et eodem anno fuit processus per Thomam abbatem hujus monasterii contra Stephanum Noble, personam ecclesiæ de Bedyngtone, de pensione annua centum solidorum de eadem ecclesia exeunte, et recuperatus fuit per dictum abbatem per xii. juratos. f. 69. Action against the parson of Beddington.

Anno Domini MCCCCXX., et anno regni regis Henrici quinti octavo. Hoc anno in die Sanctæ Trinitatis Henricus quintus rex Angliæ duxit in uxorem dominam Katerinam, filiam regis Franciæ, apud Rothomagum. Et eodem anno fuit pestilentia in partibus Northfolchiæ. Marriage of Henry V. and Katharine of Valois, June 2.

Anno Domini MCCCCXXI., et anno regni regis Henrici quinti nono. Hoc anno in vigilia Paschæ occiditur Thomas nobilis dux de Clarens, frater Henrici regis quinti, in Francia a Scotis, qui Scoti erant tunc temporis cum Delphino Franciæ. Et eodem anno in die Sancti Nicholai episcopi, quarta hora post prandium, natus est apud Wyndesore Henricus sextus, princeps Angliæ, primogenitus filius Henrici regis quinti ex regina Katerina. Thomas, duke of Clarence, killed in France, March 22. Prince Henry born, Dec. 6. f. 69 b.

Anno Domini MCCCCXXII., et anno regni regis Henrici quinti decimo. Hoc anno obiit in Francia Henricus quintus rex Angliæ, ultimo die mensis Death of Henry V., Aug. 31.

¹ Dec. 8.

A.D. 1412. Augusti, anno regni sui decimo, et sepelitur apud **Westmonasterium.** Quo anno incepit regnum Henrici sexti, primogeniti filii ejusdem regis Henrici quinti.

VI

Great storm on Dec. 29. f. 79.

Anno Domini **MCCCXXIV.**, et anno regni regis Henrici sexti tertio. Hoc anno in die Sancti Thomæ martyris, infra Natale Domini, circa horam decimam ante meridiem noctem fuit magna fulguratio, tonitruum, ventus vehemens, pluvia, et grando; et duravit usque ad horam quintam in mane sequenti, luna currente per **xix.**

Cause won at Echester by the abbey.

Anno Domini **MCCCXXVI.**, et anno regni regis Henrici sexti quinto. Hoc anno fuit placitum assisarum apud **Yenelchestre** in comitatu **Somersetiæ**, die Martis proximo ante festum Sancti Cuthberti episcopi, inter Thomam Thetford, abbatem hujus monasterii, et Johannem Mayn et Thomasiam uxorem ejus, de uno mesuagio, uno columbari, **lx.** acris terræ, et **xii.** acris pasturæ cum pertinentiis in **Kynwardestone** in comitatu **Somersetiæ**; et recuperatum fuit per dictum abbatem per **xii.** juratos.

70 b.

Arrival of cardinal Beaufort, Sept. 1.

Anno Domini **MCCCXXVIII.**, et anno regni regis Henrici sexti septimo. Hoc anno dominus Henricus episcopus Wyntonie, et presbyter cardinalis tituli Sancti Eusebii, ac legatus totius Christianitatis, venit in Angliam, in die Sancti Egidii abbatis; et recipiebatur tam a clero undique quam a populo cum summa reverentia, luna currente per **iv.**, litera Dominicalis **C.**

Composition with the master of S. Thomas's hospital, Southwark.

Et eodem anno, primo die Octobris, facta est compositio inter Thomam Thetford, abbatem de **Bermundeseye**, et Nicholaum Buklond, magistrum Hospitalis Sancti Thomæ martyris in **Southwerk**, de omnibus terris et tenementis quæ tenent de dictis abbate et conventu in **Southwerk** et alibi, et pro antiquo reddito dictis abbati et conventui annuatim solvendo, ut patet in eadem compositione.

f. 71.

Coronation of Henry VI., Nov. 6.

Anno Domini **MCCCXXIX.**, et anno regni regis Henrici sexti octavo. Hoc anno, sexto die mensis **Novembris**, scilicet die Sancti Leonardi abbatis, litera Domi-

nicalis B., coronatur apud Westmonasterium Henricus A.D. 1429. sextus a domino Henrico Chichele, Cantuariæ archiepiscopo, præsente domino Henrico cardinale episcopo Wyntonæ, episcopis, abbatibus, domino Humfrido duce Gloucestriæ, Thoma duce Eboraci,¹ comitibus, baronibus, et populo innumero.

Anno Domini MCCCCXXX., et anno regni regis Henrici sexti nono. Hoc anno obiit Martinus Papa quintus; cui successit Eugenius Papa quartus. Et eodem anno Thomas Thetford abbas de Bermundeseye de novo cooperiri fecit claustrum cum petra vocata slat.

Pope Eugenius IV.
The cloister of Bermundsey covered with slate.

Anno Domini MCCCCXXXI., et anno regni regis Henrici sexti decimo. Hoc anno circa Pascha dominus Henricus sextus rex Angliæ transfretavit in Franciam, ubi etiam coronatus est [septimo]² die mensis [Decem-

Coronation of Henry VI. at Paris.

bris]² a domino Henrico presbytero cardinale Parisius, præsentibus ibidem domino Johanne duce Bedfordiæ,

f. 71 b.

Thoma duce Eboraci,³ comitibus, baronibus, et magna parte militiæ Gallicanæ. Et eodem anno moniales et fratres de Syon intraverunt suam novam ecclesiam de Syon in parochia de Iscilworthe juxta Braynford, scilicet die Sancti Martini in hyeme, præsente domino Humfrido duce Gloucestriæ.

The new church of Sion, Isleworth, entered, Nov. 11.

Anno Domini MCCCCXXXII., et anno regni regis Henrici sexti undecimo. Hoc anno, xxviii. die mensis Januarii, obiit dominus Thomas Thetford, abbas hujus monasterii, et sepultus est xxx. die ejusdem mensis; cui successit dominus Johannes Bromleghe quartus abbas, a domino Henrico Chichele, Cantuariæ archiepiscopo, apud Lambehithe confirmatus.

Death of abbat Thomas Thetford. John Bromley abbat.

¹ Sic.

² Blank in MS.

³ Sic. The margin inserts *Clarence* as a correction. Both are of course errors.

100

100

100

100

100

100

COLLATION OF THE PAGES OF THE DUN- STABLE ANNALS IN HEARNE'S AND THE PRESENT EDITION.

Ed. nov.	Ed. Hearne.	Ed. nov.	Ed. Hearne.	Ed. nov.	Ed. Hearne.
3	i. 1	39	i. 64	75	i. 123
4	2	40	66	76	124
5	4	41	67	77	126
6	6	42	69	78	128
7	8	43	70	79	129
8	10	44	72	80	131
9	11	45	73	81	132
10	13	46	75	82	134
11	15	47	76	83	135
12	17	48	78	84	137
13	19	49	80	85	138
14	21	50	81	86	140
15	23	51	83	87	141
16	25	52	84	88	143
17	27	53	86	89	144
18	29	54	87	90	146
19	31	55	89	91	147
20	33	56	90	92	149
21	35	57	92	93	151
22	37	58	94	94	153
23	39	59	95	95	154
24	40	60	97	96	155
25	42	61	98	97	157
26	44	62	99	98	158
27	46	63	101	99	160
28	48	64	102	100	161
29	49	65	104	101	163
30	51	66	105	102	164
31	52	67	107	103	166
32	54	68	109	104	167
33	55	69	110	105	168
34	57	70	112	106	170
35	58	71	114	107	172
36	60	72	117	108	173
37	61	73	119	109	175
38	63	74	121	110	176

490 COLLATION OF THE PAGES IN HEARNE'S AND

Ed. nov.	Ed. Hearne.	Ed. nov.	Ed. Hearne.	Ed. nov.	Ed. Hearne.
111	i. 178	159	i. 253	207	i. 331
112	179	160	257	208	332
113	181	161	259	209	334
114	182	162	260	210	335
115	184	163	262	211	337
116	185	164	263	212	339
117	187	165	265	213	340
118	188	166	266	214	342
119	190	167	268	215	343
120	191	168	269	216	345
121	194	169	271	217	347
122	195	170	273	218	348
123	197	171	274	219	350
124	199	172	276	220	352
125	201	173	277	221	353
126	202	174	279	222	355
127	204	175	278	223	356
128	205	176	280	224	358
129	207	177	282	225	359
130	208	178	283	226	361
131	210	179	285	227	363
132	212	180	286	228	364
133	213	181	288	229	365
134	214	182	289	230	367
135	216	183	291	231	369
136	218	184	293	232	370
137	219	185	294	233	372
138	221	186	296	234	373
139	222	187	298	235	375
140	224	188	300	236	377
141	226	189	302	237	379
142	227	190	303	238	381
143	229	191	305	239	383
144	230	192	306	240	385
145	232	193	308	241	386
146	233	194	310	242	390
147	235	195	311	243	391
148	237	196	313	244	392
149	238	197	315	245	394
150	239	198	316	246	396
151	241	199	318	247	397
152	242	200	320	248	399
153	244	201	321	249	400
154	245	202	323	250	402
155	247	203	324	251	403
156	248	204	326	252	405
157	250	205	328	253	406
158	252	206	329	254	408

Ed. nov.	Ed. Hearne.	Ed. nov.	Ed. Hearne.	Ed. nov.	Ed. Hearne.
255	i. 409	303	ii. 490	351	ii. 567
256	ii. 414	304	492	352	568
257	416	305	493	353	570
258	417	306	495	354	572
259	419	307	497	355	573
260	420	308	498	356	575
261	422	309	500	357	576
262	423	310	502	358	578
263	425	311	503	359	579
264	427	312	505	360	581
265	428	313	506	361	583
266	430	314	508	362	584
267	431	315	509	363	586
268	433	316	511	364	588
269	434	317	513	365	590
270	436	318	514	366	591
271	437	319	516	367	593
272	439	320	518	368	594
273	440	321	519	369	596
274	442	322	521	370	598
275	444	323	523	371	600
276	445	324	524	372	601
277	447	325	526	373	603
278	448	326	527	374	604
279	450	327	529	375	606
280	451	328	530	376	607
281	453	329	532	377	609
282	455	330	533	378	611
283	456	331	535	379	612
284	458	332	537	380	614
285	460	333	538	381	615
286	461	334	540	382	617
287	463	335	541	383	618
288	465	336	543	384	620
289	467	337	544	385	621
290	468	338	546	386	622
291	470	339	547	387	624
292	472	340	549	388	625
293	473	341	551	389	627
294	475	342	552	390	628
295	477	343	554	391	630
296	479	344	555	392	631
297	480	345	557	393	633
298	482	346	558	394	635
299	483	347	560	395	636
300	485	348	562	396	638
301	487	349	563	397	639
302	488	350	565	398	641

Ed. nov.	Ed. Henne.	Ed. nov.	Ed. Henne.	Ed. nov.	Ed. Henne.
399	ii. 642	407	ii. 555	414	ii. 663
400	644	408	656	415	674
401	645	409	658	416	665
402	647	410	659	417	667
403	648	411	659	418	668
404	650	412	662	419	670
405	651	413	672	420	670
406	635				

END OF VOL. III.

LONDON :

Printed by GEORGE E. EYRE and WILLIAM SPOTTISWOODE,
Printers to the Queen's most Excellent Majesty.
For Her Majesty's Stationery Office.

[497.—1000.—7/66.]

LIST OF WORKS

PUBLISHED

By the late Record and State Paper Commissioners,
or under the Direction of the Right Honourable
the Master of the Rolls, which may be pur-
chased of Messrs. Longman and Co., London;
Messrs. James Parker and Co., Oxford and
London; Messrs. Macmillan and Co., Cam-
bridge and London; Messrs. A. and C. Black,
Edinburgh; and Mr. A. Thom, Dublin.

PUBLIC RECORDS AND STATE PAPERS.

ROTULORUM ORIGINALIUM IN CURIA SCACCARIJ ABBREVIATIO. Henry
III.—Edward III. *Edited by* HENRY PLAYFORD, Esq. 2 vols.
folio (1805—1810). *Price* 25s. boards, or 12s. 6d. each.

CALENDARIUM INQUISITIONUM POST MORTEM SIVE ESCAETARUM.
Henry III.—Richard III. *Edited by* JOHN CALEY and JOHN
BAYLEY, Esqrs. Vols. 2, 3, and 4, folio (1806—1808; 1821—1828),
boards: vols. 2 and 3, *price* 21s. each; vol. 4, *price* 24s.

LIBRORUM MANUSCRIPTORUM BIBLIOTHECÆ HARLEIANÆ CATALOGUS.
Vol. 4. *Edited by* the Rev. T. HAETWELL HORNE. Folio (1812),
boards. *Price* 18s.

ABBREVIATIO PLACITORUM, Richard I.—Edward II. *Edited by* the
Right Hon. GEORGE ROSE and W. ILLINGWORTH, Esq. 1 vol.
folio (1811), boards. *Price* 18s.

LIBRI CENSUALIS vocati DOMESDAY-BOOK, INDICES. *Edited by* Sir
HENRY ELLIS. Folio (1816), boards (Domesday-Book, vol. 3).
Price 21s.

LIBRI CENSUALIS vocati DOMESDAY-BOOK, ADDITAMENTA EX CODIC.
ANTIQUISS. *Edited by* Sir HENRY ELLIS. Folio (1816), boards.
(Domesday-Book, vol. 4). *Price* 21s.

Ed. nov.	Ed. Hearne.	Ed. nov.	Ed. He
399	ii. 642	407	ii. 54
400	644	408	64
401	645	409	64
402	647	410	64
403	648	411	64
404	650	412	64
405	651	413	67
406	635		

END OF VOL.

PROCEEDINGS AND ORDINANCES OF THE PRIVY COUNCIL OF ENGLAND. 10 Richard II.—33 Henry VIII. *Edited by Sir N. HARRIS NICOLAS.* 7 vols. royal 8vo. (1834—1837), cloth. *Price 98s.*; or separately, 14s. each.

ROTULI LITTERARUM PATENTIUM IN TURRI LONDINENSI ASSERVATI. 1201—1216. *Edited by THOMAS DUFFUS HARDY, Esq.* 1 vol. folio (1835), cloth. *Price 31s. 6d.*

*. The Introduction is also published in 8vo., cloth. *Price 9s.*

ROTULI CURLE REGIS. Rolls and Records of the Court held before the King's Justiciars or Justices. 6 Richard I.—1 John. *Edited by Sir FRANCIS PALGRAVE.* 2 vols. royal 8vo. (1835), cloth. *Price 28s.*

ROTULI NORMANNIE IN TURRI LONDINENSI ASSERVATI. 1200—1205; also, 1417 to 1418. *Edited by THOMAS DUFFUS HARDY, Esq.* 1 vol. royal 8vo. (1835), cloth. *Price 12s. 6d.*

ROTULI DE OBLATIS ET FINIBUS IN TURRI LONDINENSI ASSERVATI, tempore Regis Johannis. *Edited by THOMAS DUFFUS HARDY, Esq.* 1 vol. royal 8vo. (1835), cloth. *Price 18s.*

EXCERPTA E ROTULIS FINIUM IN TURRI LONDINENSI ASSERVATIS. Henry III., 1216—1272. *Edited by CHARLES ROBERTS, Esq.* 2 vols. royal 8vo. (1835, 1836), cloth, *price 32s.*; or separately, Vol. 1, *price 14s.*; Vol. 2, *price 18s.*

FINES, SIVE PEDES FINIUM; SIVE FINALES CONCORDIE IN CURIA DOMINI REGIS. 7 Richard I.—16 John (1195—1214). *Edited by the Rev. JOSEPH HUNTER.* In Counties. 2 vols. royal 8vo. (1835—1844), cloth, *price 11s.*; or separately, Vol. 1, *price 8s. 6d.*; Vol. 2, *price 2s. 6d.*

ANCIENT KALENDARS AND INVENTORIES OF THE TREASURY OF HIS MAJESTY'S EXCHEQUER; together with Documents illustrating the History of that Repository. *Edited by Sir FRANCIS PALGRAVE.* 3 vols. royal 8vo. (1836), cloth. *Price 42s.*

DOCUMENTS AND RECORDS illustrating the History of Scotland, and the Transactions between the Crowns of Scotland and England; preserved in the Treasury of Her Majesty's Exchequer. *Edited by Sir FRANCIS PALGRAVE.* 1 vol. royal 8vo. (1837), cloth. *Price 18s.*

ROTULI CHARTARUM IN TURRI LONDINENSI ASSERVATI. 1199—1216. *Edited by THOMAS DUFFUS HARDY, Esq.* 1 vol. folio (1837), cloth. *Price 30s.*

REPORT OF THE PROCEEDINGS OF THE RECORD COMMISSIONERS, 1831 to 1837, 1 vol. folio, boards. *Price 8s.*

REGISTRUM vulgariter nuncupatum "The Record of Caernarvon," a codice MS. Harleiano, 696, descriptum. *Edited by Sir HENRY ELLIS.* 1 vol. folio (1838), cloth. *Price 31s. 6d.*

ANCIENT LAWS AND INSTITUTES OF ENGLAND: comprising Laws enacted under the Anglo-Saxon Kings, from Æthelbirt to Cnut, with an English Translation of the Saxon: the Laws called Edward the Confessor's; the Laws of William the Conqueror, and those ascribed to Henry the First; also, Monumenta Ecclesiastica Anglicana, from the 7th to the 10th century; and the Ancient Latin Version of the Anglo-Saxon Laws: with a compendious Glossary, &c. *Edited by BENJAMIN THORPE, Esq.* 1 vol. folio (1840), cloth. *Price 40s.* Or, 2 vols. royal 8vo. cloth. *Price 30s.*

ANCIENT LAWS AND INSTITUTES OF WALES; comprising Laws supposed to be enacted by Howel the Good; modified by subsequent Regulations under the Native Princes, prior to the Conquest by Edward the First; and anomalous Laws, consisting principally of Institutions which, by the Statute of Ruddlan, were admitted to continue in force. With an English Translation of the Welsh Text. To which are added, a few Latin Transcripts, containing Digests of the Welsh Laws, principally of the Dimetian Code. With Indices and Glossary. *Edited by ANEURIN OWEN, Esq.* 1 vol. folio (1841), cloth. *Price 44s.* Or, 2 vols. royal 8vo. cloth. *Price 36s.*

ROTULI DE LIBERATE AC DE MISIS ET PRÆSTITIS, Regnante Johanne. *Edited by THOMAS DUFFUS HARDY, Esq.* 1 vol. royal 8vo. (1844), cloth. *Price 6s.*

THE GREAT ROLLS OF THE PIPE FOR THE SECOND, THIRD, AND FOURTH YEARS OF THE REIGN OF KING HENRY THE SECOND, 1155—1158. *Edited by the Rev. JOSEPH HUNTER.* 1 vol. royal 8vo. (1844), cloth. *Price 4s. 6d.*

THE GREAT ROLL OF THE PIPE FOR THE FIRST YEAR OF THE REIGN OF KING RICHARD THE FIRST, 1189—1190. *Edited by the Rev. JOSEPH HUNTER.* 1 vol. royal 8vo. (1844), cloth. *Price 6s.*

DOCUMENTS ILLUSTRATIVE OF ENGLISH HISTORY in the 13th and 14th centuries, selected from the Records in the Exchequer. *Edited by HENRY COLE, Esq.* 1 vol. fcp. folio (1844), cloth. *Price 45s. 6d.*

MODUS TENENDI PARLIAMENTUM. An Ancient Treatise on the Mode of holding the Parliament in England. *Edited by THOMAS DUFFUS HARDY, Esq.* 1 vol. 8vo. (1846), cloth. *Price 2s. 6d.*

MONUMENTA HISTORICA BRITANNICA, or, Materials for the History of Britain from the earliest period. Vol. 1, extending to the Norman Conquest. Prepared, and illustrated with Notes, by the late HENRY PETRIE, Esq., F.S.A., Keeper of the Records in the Tower of London, assisted by the Rev. JOHN SHARPE, Rector of Castle Eaton, Wilts. Finally completed for publication, and with an Introduction, by THOMAS DUFFUS HARDY, Esq., Assistant Keeper of Records. (Printed by command of Her Majesty.) Folio (1848). *Price 42s.*

REGISTRUM MAGNI SIGILLI REGUM SCOTORUM in Archivis Publicis asservatum. 1306—1424. *Edited by* THOMAS THOMSON, Esq. Folio (1814). *Price 15s.*

THE ACTS OF THE PARLIAMENTS OF SCOTLAND. 11 vols. folio (1814—1844). Vol. I. *Edited by* THOMAS THOMSON and COSMO INNES, Esqrs. *Price 42s.* Also, Vols. 4, 7, 8, 9, 10, 11; *price 10s. 6d.* each.

THE ACTS OF THE LORDS AUDITORS OF CAUSES AND COMPLAINTS. 1466—1494. *Edited by* THOMAS THOMSON, Esq. Folio (1839). *Price 10s. 6d.*

THE ACTS OF THE LORDS OF COUNCIL IN CIVIL CAUSES. 1478—1495. *Edited by* THOMAS THOMSON, Esq. Folio (1839). *Price 10s. 6d.*

ISSUE ROLL OF THOMAS DE BRANTINGHAM, Bishop of Exeter, Lord High Treasurer of England, containing Payments out of His Majesty's Revenue, 44 Edward III., 1370. *Edited by* FREDERICK DEVON, Esq. 1 vol. 4to. (1835), cloth. *Price 35s.* Or, royal 8vo. cloth. *Price 25s.*

ISSUES OF THE EXCHEQUER, containing similar matter to the above; James I.; extracted from the Pell Records. *Edited by* FREDERICK DEVON, Esq. 1 vol. 4to. (1836), cloth. *Price 30s.* Or, royal 8vo. cloth. *Price 21s.*

ISSUES OF THE EXCHEQUER, containing similar matter to the above; Henry III.—Henry VI.; extracted from the Pell Records. *Edited by* FREDERICK DEVON, Esq. 1 vol. 4to. (1837), cloth. *Price 40s.* Or, royal 8vo. cloth. *Price 30s.*

NOTES OF MATERIALS FOR THE HISTORY OF PUBLIC DEPARTMENTS. *By* F. S. THOMAS, Esq., Secretary of the Public Record Office. Demy folio (1846), cloth. *Price 10s.*

HANDBOOK TO THE PUBLIC RECORDS. *By* F. S. THOMAS, Esq. Royal 8vo. (1853), cloth. *Price 12s.*

STATE PAPERS, DURING THE REIGN OF HENRY THE EIGHTH : with Indices of Persons and Places. 11 vols., 4to. (1830—1852), cloth. *Price* 5*l.* 15*s.* 6*d.* ; or separately, *price* 10*s.* 6*d.* each.

Vol. I.—Domestic Correspondence.

Vols. II. & III.—Correspondence relating to Ireland.

Vols. IV. & V.—Correspondence relating to Scotland.

Vols. VI. to XI.—Correspondence between England and Foreign Courts.

HISTORICAL NOTES RELATIVE TO THE HISTORY OF ENGLAND ; from the Accession of Henry VIII. to the Death of Queen Anne (1509—1714). Designed as a Book of instant Reference for ascertaining the Dates of Events mentioned in History and Manuscripts. The Name of every Person and Event mentioned in History within the above period is placed in Alphabetical and Chronological Order, and the Authority whence taken is given in each case, whether from Printed History or from Manuscripts. *By* F. S. THOMAS, Esq. 3 vols. 8vo. (1856), cloth. *Price* 40*s.*

CALENDARIUM GENEALOGICUM ; for the Reigns of Henry III. and Edward I. *Edited by* CHARLES ROBERTS, Esq., Secretary of the Public Record Office. 2 vols. imperial 8vo. (1865), cloth. *Price* 15*s.* each.

CALENDARS OF STATE PAPERS.

[IMPERIAL 8vo. Price 15s. each Volume or Part.]

ALNDAR OF STATE PAPERS, DOMESTIC SERIES, OF THE REIGNS OF EDWARD VI., MARY, and ELIZABETH, preserved in Her Majesty's Public Record Office. *Edited by* ROBERT LEMON, Esq., F.S.A. 1856-1865.

Vol. I.—1547-1580.

Vol. II.—1581-1590.

ALNDAR OF STATE PAPERS, DOMESTIC SERIES, OF THE REIGN OF JAMES I., preserved in Her Majesty's Public Record Office. *Edited by* MARY ANNE EVERETT GREEN. 1857-1859.

Vol. I.—1603-1610.

Vol. II.—1611-1618.

Vol. III.—1619-1623.

Vol. IV.—1623-1625, with Addenda.

ALNDAR OF STATE PAPERS, DOMESTIC SERIES, OF THE REIGN OF CHARLES I., preserved in Her Majesty's Public Record Office. *Edited by* JOHN BRUCE, Esq., F.S.A. 1858-1866.

Vol. I.—1625-1626.

Vol. II.—1627-1628.

Vol. III.—1628-1629.

Vol. IV.—1629-1631.

Vol. V.—1631-1633.

Vol. VI.—1633-1634.

Vol. VII.—1634-1635.

Vol. VIII.—1635.

Vol. IX.—1635-1636.

ALNDAR OF STATE PAPERS, DOMESTIC SERIES, OF THE REIGN OF CHARLES II., preserved in Her Majesty's Public Record Office. *Edited by* MARY ANNE EVERETT GREEN. 1860-1866.

Vol. I.—1660-1661.

Vol. II.—1661-1662.

Vol. III.—1663-1664.

Vol. IV.—1664-1665.

Vol. V.—1665-1666.

Vol. VI.—1666-1667.

Vol. VII.—1667.

ALNDAR OF STATE PAPERS relating to SCOTLAND, preserved in Her Majesty's Public Record Office. *Edited by* MARKHAM JOHN THORPE, Esq., of St. Edmund Hall, Oxford. 1858.

Vol. I., the Scottish Series, of the Reigns of Henry VIII., Edward VI., Mary, and Elizabeth, 1509-1589.

Vol. II., the Scottish Series, of the Reign of Elizabeth, 1589-1603; an Appendix to the Scottish Series, 1543-1592; and the State Papers relating to Mary Queen of Scots during her Detention in England, 1568-1587.

CALENDAR OF STATE PAPERS relating to IRELAND, preserved in Her Majesty's Public Record Office. *Edited by* HANS CLAUDE HAMILTON, Esq., F.S.A. 1860.

Vol. I.—1509-1573.

CALENDAR OF STATE PAPERS, COLONIAL SERIES, preserved in Her Majesty's Public Record Office, and elsewhere. *Edited by* W. NOËL SAINSBURY, Esq. 1860-1862.

Vol. I.—America and West Indies, 1574-1660.

Vol. II.—East Indies, China, and Japan, 1513-1616.

CALENDAR OF LETTERS AND PAPERS, FOREIGN AND DOMESTIC, OF THE REIGN OF HENRY VIII., preserved in Her Majesty's Public Record Office, the British Museum, &c. *Edited by* J. S. BREWER, M.A., Professor of English Literature, King's College, London. 1862-1864.

Vol. I.—1509-1514.

Vol. II. (in Two Parts)—1515-1518.

CALENDAR OF STATE PAPERS, FOREIGN SERIES, OF THE REIGN OF EDWARD VI., preserved in Her Majesty's Public Record Office. *Edited by* W. B. TURNBULL, Esq., of Lincoln's Inn, Barrister-at-Law, and Correspondant du Comité Impérial des Travaux Historiques et des Sociétés Savantes de France. 1861.

CALENDAR OF STATE PAPERS, FOREIGN SERIES, OF THE REIGN OF MARY, preserved in Her Majesty's Public Record Office. *Edited by* W. B. TURNBULL, Esq., of Lincoln's Inn, Barrister-at-Law, and Correspondant du Comité Impérial des Travaux Historiques et des Sociétés Savantes de France. 1861.

CALENDAR OF STATE PAPERS, FOREIGN SERIES, OF THE REIGN OF ELIZABETH, preserved in Her Majesty's Public Record Office, &c. *Edited by* the Rev. JOSEPH STEVENSON, M.A., of University College, Durham. 1863-1865.

Vol. I.—1558-1559.

Vol. II.—1559-1560.

Vol. III.—1560-1561.

CALENDAR OF LETTERS, DESPATCHES, AND STATE PAPERS relating to the Negotiations between England and Spain, preserved in the Archives at Simancas, and elsewhere. *Edited by* G. A. BERGENROTH. 1862.

Vol. I.—Hen. VII.—1485-1509.

CALENDAR OF STATE PAPERS AND MANUSCRIPTS, relating to ENGLISH AFFAIRS, preserved in the Archives of Venice, &c. *Edited by* RAWDON BROWN, Esq. 1864.

Vol. I.—1202-1509.

In the Press.

CALENDAR OF STATE PAPERS relating to IRELAND, preserved in Her Majesty's Public Record Office. *Edited by* HANS CLAUDE HAMILTON, Esq., F.S.A. Vol. II.—1574–1585.

CALENDAR OF LETTERS AND PAPERS, FOREIGN AND DOMESTIC, OF THE REIGN OF HENRY VIII., preserved in Her Majesty's Public Record Office, the British Museum, &c. *Edited by* J. S. BREWER, M.A., Professor of English Literature, King's College, London. Vol. III.—1519–1523.

CALENDAR OF STATE PAPERS AND MANUSCRIPTS, relating to ENGLISH AFFAIRS, preserved in the Archives of Venice, &c. *Edited by* RAWDON BROWN, Esq. Vol. II.—Henry VIII.

CALENDAR OF STATE PAPERS, FOREIGN SERIES, OF THE REIGN OF ELIZABETH. *Edited by* the Rev. JOSEPH STEVENSON, M.A., of University College, Durham. Vol. IV.—1561–1562.

CALENDAR OF LETTERS, DESPATCHES, AND STATE PAPERS relating to the Negotiations between England and Spain, preserved in the Archives at Simancas, and elsewhere. *Edited by* G. A. BERGENROTH. Vol. II.—Henry VIII.

CALENDAR OF THE CAREW PAPERS, preserved in Lambeth Library. *Edited by* J. S. BREWER, M.A., Professor of English Literature, King's College, London; and WILLIAM BULLEN, Esq. Vol. I.—Henry VIII., &c.

In Progress.

CALENDAR OF STATE PAPERS, DOMESTIC SERIES, OF THE REIGN OF CHARLES I., preserved in Her Majesty's Public Record Office. *Edited by* JOHN BRUCE, Esq., F.S.A. Vol. X.—1636.

CALENDAR OF STATE PAPERS, COLONIAL SERIES, preserved in Her Majesty's Public Record Office, and elsewhere. *Edited by* W. NOËL SAINSBURY, Esq. Vol. III.—East Indies, China, and Japan. 1617, &c.

CALENDAR OF STATE PAPERS, DOMESTIC SERIES, OF THE REIGN OF ELIZABETH (continued), preserved in Her Majesty's Public Record Office. *Edited by* MARY ANNE EVERETT GREEN. 1591, &c.

